

Arhimandrit Serafim (Alexiev)
Arhimandrit Serghie (Jazadjiev)

ORTODOXIA și ECUMENISMUL

DE CE UN CREȘTIN ORTODOX NU POATE FI ECUMENIST

MĂNĂSTIREA SLĂTIOARA
1997

Tipărită
cu binecuvântarea I.P.S. Vlăsie
Mitropolitul Bisericii Ortodoxe Române
de stîl vechi

INTRODUCERE

Astăzi se scrie, se vorbește și se predică mult despre ecumenism, reunurile ecumenice, unirea ecumenică a creștinilor, despre teologia ecumenică și.a.m.d. Însă nu toți cei care folosesc aceste cuvinte, înțeleg ce înseamnă "ecumenism".

Cuvântul "ecumenism" provine de la grecescul *oikoumene* (a locui, a popula). Prin urmare, "*ecumeni*" este "pământ populat, locuit, oicumena", și la început prin acest cuvânt era desemnată o regiune a pământului nostru, populată cu oameni.

Și Biserica lui Hristos, în vechime, prin cuvântul "*oicumena*" definea pământul și locitorii lui (Mt. 24, 14; Lc. 21, 25; Apoc. 3, 10; 12, 9). Respectiv, adjecтивul "ecumenic" înseamnă "universal", adică privitor la întregul pământ și populația lui. În grecește, Sfânta Biserică Ortodoxă, de asemenea, se numește "universală", fiind că atare, căci În temeietorul ei dumnezeiesc i-a menit să se răspândească asupra tuturor neamurilor care locuiesc pe pământ (Mt. 28, 19; Mc. 16, 15).

Mișcarea "ecumenică" din zilele noastre pretinde de asemenea la "universalitate", însă substituie unitatea universală în credință cea adevărată prin unirea pur mecanică a diferitelor confesiuni, desprinse de la Ortodoxie și străine ei, și de aceea "ecumenismul" de astăzi este un fenomen absolut nou. Ca idee, el a luat naștere la mijlocul secolului al XIX-lea în Anglia și America, propunându-și să unească diferențele confesiuni creștine, ce se autodenumeau greșit "biserici". Atingerea acestui scop este urmărită cu perseverență de către Consiliul Ecumenic al "Bisericilor" (C.E.B.), fondat în 1948 la Adunarea din Amsterdam, cu centrul la Geneva.

Termenul modern de "ecumenism" a fost inventat și introdus în uz de John Mott (1865-1955), cunoscut lider franc-mason și președinte al I.M.K.A. Acest lucru s-a întâmplat la congresul I.M.K.A., care și-a desfășurat lucrările în 1910 la Edinburg (Scoția), sub președinția lui Mott. Atunci a și fost pus începutul mișcării ecumenice.

Este caracteristic faptul că John Mott nu a ales pentru desemnarea acestei mișcări cuvântul latin occidental "*universalism*" (de la *universum* - univers), ci analogul grecesc "*oecumenicos*" (de unde și "ecumenism"), care se referă numai la Ortodoxie, ca religie cu adevărat universală. Evident, scopul fățis și imediat al acestei substituiri a fost tendința de a masca intenția eretică printr-un termen ortodox, preluat din limba greacă, clasică pentru Ortodoxie, iar în perspectivă - posibilitatea de a identifica, mai devreme sau mai târziu, Sinoadele Ecumenice cu "Consiliul ecumenic" (C.E.B.), care în cele din urmă s-ar putea autoproclama "Sinod ecumenic".

Biserica Ortodoxă Rusă a formulat o acuzație argumentată corespunzător în "Epistola Sfântului Sinod despre Adunarea V a C.E.B. și rezultatele ei", în care se arată: "Un alt pericol, care amenință grav unitatea creștină și viitorul mișcării ecumenice după Nairobi, este iluzia, nutrită de unii participanți la mișcarea ecumenică, precum că Consiliul Ecumenic al Bisericiilor ar putea asigura un asemenea grad al apropierea ecumenice a bisericilor-membre ale lui, încât una din viitoarele sale adunări generale se va transforma în sinod creștin ecumenic. A gândi astfel - înseamnă a presupune că Consiliul Ecumenic al Bisericiilor poate deveni, în viitor, un fel de "super-biserică".

Așadar, noțiunea de "*universalitate*" care întotdeauna era atribuită doar Bisericii Ortodoxe, astăzi se aplică la o nouă mișcare, străină de Ortodoxie, zisă "*ecumenică*". Asemănarea exterioară însă nu dovedește identitatea interioară. Așa cum zice un proverb latin: "Si duo dicunt idem, non est idem", adică "Dacă doi spun una și aceeași, nu este una și aceeași." La fel și termenul de "ecumenism" este folosit de Biserica Ortodoxă într-un sens, unicul adevărat, iar de "mișcarea ecumenică" - în cu totul altul.

Cu mult înainte de apariția "ecumenismului" genovez, a ființat, ființează și pururea va ființa adevăratul ecumenism ortodox -

ecumenismul, sau universalitatea Sfintei Biserici Ortodoxe, întemeiată de Domnul nostru Iisus Hristos cu scopul răspândirii prin ea, în lumea întreagă, a adevărului de revelație divină, vestit de Hristos, și înfăptuirii măntuirii făgăduite de El. Noi îndrăznim să afirmăm că întru totul ținem de acest adevărat ecumenism, antic și veșnic nou, adică de universalitatea Sfintei Biserici Ortodoxe. Între acest ecumenism ortodox și "ecumenismul" genovez de astăzi există contradicții flagrante și deosebiri dogmatice profunde, de nedepășit.

Din această cauză noi nu putem fi "ecumeniști" în sensul modern al cuvântului, căci suntem ecumeniști adevărați ca membri ai Bisericii Ortodoxe, care de la întemeierea ei se numește ECUMENICĂ! Așa cum nu se poate să aparții la două confesiuni diferite - de exemplu, nu e posibil ca, fiind un adevărat ortodox, să fii în același timp și protestant - tot așa nu se poate ca, fiind membru al Sfintei Biserici Ortodoxe Universale, să te încadrezi în mișcarea ecumenică, care - mai ales în ultima vreme - își impune tot mai inconsistent concepțiile, categoric străine Ortodoxiei.

Ecumeniștii genovezi supranumesc ecumenismul "mișcare a Sfântului Duh în epoca noastră", socotind că se poate vorbi într-un chip nou despre Dumnezeu, despre Taina lui Hristos și mai ales despre Sfânta Biserică, neglijând fățis dogmele, canoanele ortodoxe și Sfânta Tradiție. Ortodoxia însă nu poate fi de acord cu aceasta; ea nu admite o nouă redactare a dogmelor, schimbarea canoanelor și renegarea tradițiilor ortodoxe seculare. Ortodoxia respectă cu strictețe cele primite de la Domnul Iisus Hristos și sfinții Săi apostoli, căci vrea să rămână fidelă poruncii Sf. Ap. Pavel: "Stați neclinti și țineți predaniile pe care le-ați învățat, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră" (II Tes. 2, 14). Deosebirea dintre concepțiile ecumenismului genovez și învățătura Sfintei Biserici Ortodoxe este atât de mare, încât e bătătoare la ochi chiar și pentru un creștin ortodox neinițiat în teologie, provocându-i o neîncredere firească față de mișcarea ecumenică.

Orice învățătură religioasă ne-ortodoxă este neplăcută lui Dumnezeu și de-a dreptul păgubitoare, căci substituie îndrăzneț prin minciună eretică învățătura măntuitoare revelată de Dumnezeu. Prin aceasta ea mânie pe Dumnezeu și îl îndepărtează. În Sfânta Scriptură Dumnezeu mărturisește în repetate rânduri că nu numai cei care îl

înlocuiesc cu idoli, ci și cei care propovăduiesc greșit despre El, îi trezesc mânia. Iată ce citim în Cartea lui Iov: "Iar după ce Domnul a rostit aceste cuvinte către Iov, a grăit către Elifaz din Teman: "Mânia mea arde împotriva ta și împotriva celor doi prieteni ai tăi, pentru că n-ați vorbit de Mine aşa de drept, precum a vorbit robul Meu Iov" (Iov 42, 2). Un creștin luminat duhovnic este știe cât de groaznic e să crezi într-o învățătură falsă despre Dumnezeu. Care este "Dumnezeul adevărului" (Ps. 30, 6), cât de groaznic e să falsifici dogmele dumnezeiești, abătând astfel asupra ta dreapta mânie a lui Dumnezeu! Nu întâmplător Sf. Ap. Pavel sfătuiește pe ucenicul său Timotei: "Silește-te să te arăți încercat înaintea lui Dumnezeu, lucrător cu față curată, drept învățând cuvântul adevărului" (II Tim. 2, 15).

Un merit al Ortodoxiei e acela că ea și numai ea din toate aşa-numitele confesiuni creștine întotdeauna a învățat și învață adevărul despre Dumnezeu, despre Hristos, despre Sfânta Sa Biserică și despre toate tainele dumnezeiești, pe când celelalte confesiuni "în nedreptatea drept adevăr" (Rom. 1, 18). Ea păstrează neschimbate, de la bun început și până astăzi, învățătură descoperită de Dumnezeu și Sfânta Tradiție.

În Declarația participanților ortodocși la Adunarea ecumenică de la Evanston, (1954), s-a spus foarte potrivit că "Sfânta Biserică Ortodoxă este singura care a păstrat în toată plinătatea și nevătămașă credința "dată sfintilor, odată pentru totdeauna" (Jude 1, 3). Și asta nu datorită meritelor noastre, ci pentru că Dumnezeu vrea să păstreze "comoara aceasta în vase de lut, ca să se învedereze că puterea covârșitoare este a lui Dumnezeu și nu de la noi" (II Cor. 4, 7).

Așa cum Sfânta Biserică Ortodoxă întotdeauna este devotată lui Dumnezeu și ne învață adevărul despre El, tot aşa și fiecare membru al ei trebuie să rămână credincios lui Dumnezeu și să țină neabătut învățătură bisericească, pentru a nu-și pierde apartenența la Biserică și a nu se lipsi de mantuirea cea veșnică, potrivit crezului Sfântului Atanasie cel Mare: "Acel care vrea să fie mantuit, înainte de toate trebuie să țină Credința Universală. Acel care n-o păstrează sănătoasă și nevătămată, va pieri neîndoienic pe veci!" Sfântul Ioan Teologul, Văzătorul de Taine ne poruncește să nu schimbăm nimic din ceea ce am primit la început, adică să nu adăugăm nimic și să nu

scoatem nimic din ceea ce ne-a poruncit Însuși Duhul Sfânt (Apoc. 22, 18-19), altfel pierdem posibilitatea de a fi părtași la viața dumnezeiască, de care se fac vrednici doar cei care au rămas "credincioși până la moarte" (Apoc. 2, 10).

Același Apostol al iubirii creștine a apărăt cu tărie mărturisirea adevărării credințe: "Dacă cineva vine la voi și nu aduce învățătură aceasta, să nu-l primiți în casă și să nu-i ziceți: "Bun venit!" Căci cel ce-i zice: "Bun venit!" se face părtaş la faptele lui cele rele" (II In. 1, 10-11), și de aceea cerea: "Deci, ceea ce ați auzit de la început, în voi să rămână; de va rămâne în voi ceea ce ați auzit de la început, veți rămâne și voi în Fiul și în Tatăl" (I In. 2, 24). Aceasta înseamnă că cel care nu rămâne în învățătură descoperită de Dumnezeu și lăsată nouă ca moștenire de Hristos prin sfintii apostoli, va fi străin Treimii Dumnezeiești și Dătătoare de viață și va pieri pe veci!

Ecumenismul de astăzi se îndepărtează de Credința Ortodoxă de veacuri și se apropiе de confesiunile heterodoxe, care, asemenei prietenilor lui Iov, nu vorbesc adevărul despre Dumnezeu, cum a vorbit robul lui Dumnezeu Iov. De aceea adevăratul creștin ortodox, pentru care mantuirea sufletului este cea mai mare răsplată a credinței sale (I Petru 1, 9), nu poate rămâne indiferent față de ecumenism, care își dă silință să ne impună, în locul credinței pe care o mărturisim, o concepție despre lume străină și cu totul greșită.

Ocupându-ne de problema ecumenismului și a caracterului său păgubitor, noi am găsit, în cadrul cercetărilor, numeroase temeuri foarte importante, care nu ne permit să-l simpatizăm și să aderăm la el. Aceste principii ținem să le împărtăşim tuturor adevăraților credinciosi și celor care își doresc mantuirea veșnică întru Domnul nostru Iisus Hristos, în comunione cu Sfânta Sa Biserică!

"Acel care, după ce a fost găsit adevărul, continuă să mai caute ceva, acela căută minciuna" (Din *Lucrările Sinodului VII Ecumenic*).

"Cine nu dorește să devină ucenic al adevărului, devine învățător al rătăciri" (Sfântul Leon cel Mare, papă al Romei).

"În zilele noastre adevărul este atât de întunecat, iar minciuna atât de adânc s-a înrădăcinat, încât niciodată nu vom desluși adevărul, dacă nu-l vom iubi" (Pascal).

"Bunule Iisuse Hristoase! În Biserică Ta sănt oameni care nu sănt apostolii Tăi și care nu se roagă Te: ...ei au uitat de Ierusalim și au acceptat Geneva, unde au creat noi table ale legii. Dar și tu, Geneva, care te-ai înălțat până la ceruri, vei pogorî în iad!" (Comp. Lc. 10, 15). (Din cuvântul Patriarhului Ierusalimului Timotei la sărbătoarea Sfintei Cincizecimi), (m. în 1955)

"Europa ne scoate din mișcă; dar Europa aproape toată și în toate s-a păgânișat. Nu e mai bine oare să-o lăsăm de capul ei. Adevărata lumină a venit la noi din Bizanț. Și noi nu săntem copii mici - nu de ieri am ieșit la lumină. În curând se vor împlini o mie de ani de când credem în Domnul și ținem legea Sfântă. Și în aceasta fie ca alții să învețe de la noi, după cum se și cuvine: căci ADEVĂRUL NE APARTINE!" (Sf. Ierarh Teofan Zăvorâțul).

"Deci, ceea ce ați auzit de la început, în voi să rămână; de vală rămâne în voi ceea ce ați auzit de la început, veți rămâne și voi în Fiul și în Tatăl" (I In. 2, 24).

"Mai mare bucurie decât aceasta nu am, ca să aud că fiili mei umbilă întru adevăr" (3 In. 1, 4).

"Tu însă rămâi în cele ce ai învățat și de care ești încredințat, deoarece știi de la cine le-ai învățat" (II Tim. 3, 14).

"Căci împotriva adevărului n-avem nici o putere; avem pentru adevăr" (II Cor. 13, 8).

"Să știi că noi trebuie să slujim lui Dumnezeu, nu timpului" (Sfântul Atanasie cel Mare, *Epistolă către Dracontie*).

"Noi nu ne clintim în adevăr și nu-l contrazicem, dar săntem pecetluiți de același caracter al credinței și nădăjdurii noastre. Căci pe oamenii care cinstesc din toată inima pe Dumnezeu - nimic nu poate să-i îndemne cu atâta putere la o idee comună, ca înțelegerea în învățătură despre Dumnezeu; și nimic nu încină spre dezbinare atâta, cât încină nepotrivirea în această învățătură" (Sfântul Grigorie Teologul, Cuvântul 6, vers. 11, 12).

"Doamne, unește-i pe toți în același cuget și zămislește oameni însemnați, care să gândească la fel despre adevărata Ta credință și dreaptă mărturisire" (Rugăciunea dinainte de moarte a Sfântului Kiril, dascăl al slavilor). "Cea mai bună comuniune este comuniunea în credință și în dragoste adevărată... Nu există nimic mai minunat, decât adevărul". (Sfântul Fotie, Scrisoare către papa Nicolae I).

Partea întâi

ECUMENISMUL ȘI APARENȚA LUI <<CREȘTINĂ>>

Principiul 1

**Adevărul este universal, în vreme ce erzia
nu poate și nu trebuie să fie universală**

A) Biserica Ortodoxă este deținătoarea adevărului

Sfânta Biserică Ortodoxă, asemenea unei corăbii salvatoare ce plutește prin lumea care "zace sub puterea celui rău" (I In. 5, 19), a fost întemeiată de Domnul nostru Iisus Hristos pentru a vesti lumii "cuvântul cel adevărat" (Tit 1, 9). Cât de bine tălmăcește Sfântul Teofan Zăvorâțul: "Prin Cuvânt este reprezentată întreaga învățătură creștină, care înseamnă cuvântul auzit de Hristos Mântuitorul de la Tatăl și adus pe pământ" (In. 8, 26; 4, 24) și "răspândit pe suprafața lui de apostoli prin puterea Duhului Sfânt" (Mt. 28, 19; In. 14, 26; 16, 13). Este drept și adevărat acest cuvânt, venind de la Dumnezeu, Care este adevărat și drept în toate cuvintele Sale. El este drept și în ceea ce legiferează, și în ceea ce făgăduiește...

Așadar, (cuvântul) "adevărat este numai acel care de la Dumnezeu a venit... fiind fără adaos, fără scădere, și fără schimbare..."

Acest cuvânt a fost încredințat Bisericii și slujitorilor ei - episcopilor și preoților, care sunt datori să-l propovăduiască curat, fără amestecuri cu învățături străine, ci "drept învățând cuvântul adevărului" (II Tim. 2, 15). Cuvântul învățăturii, pentru a fi folositor și lucrător pentru măntuirea sufletelor, urmează să fie ferit de tot ce-i este străin. Tocmai aceasta este "învățatura cea sănătoasă" pe care trebuie să-o propovăduiască un episcop (Tit. 1, 9). "Învățatura cea sănătoasă este aceea care te învață deopotrivă adevăratale dogme, dar și o viață cucernică".

Prin dogmatică și etică se epuizează, propriu-zis, conținutul învățăturii lui Hristos. Ambele noțiuni sunt profund legate reciproc și condiționate reciproc, drept care nici dogmatica fără etică, nici etica fără dogmatică nu pot exista. Căci precum credința fără fapte este moartă (Iac. 2, 26), și faptele fără credință sunt moarte (Rom. 4, 2-3). Măcar că și dracii cred, și se cutremură (Iac. 2, 19), totuși credința lor este fără rost, întrucât este lipsită de fapte bune. Ereticii pot avea de asemenea unele fapte aparent bune, care însă nu-i măntuiesc, fiindcă n-au legătură cu drearta credință.

Potrivit tălmăcirii Sfântului Teofan Zăvorâțul (I Tim. 1, 5), credința cea adevărată, nefățarnică, "îmbrățișează toate dogmele; și acestea efectiv sunt de așa natură încât, dacă inima le cuprinde nefățarnice, trebuie ca ele să inspire neapărat simțăminte și fapte de iubire, și să te inspire ca atare; de o astfel de natură sunt mai cu seamă dogmele cu privire la Pronie, Ispășire și viitoarea fericire. Dumnezeu vede totul și tot ce se face pentru frați din dragoste pentru El, primește ca și cum s-ar face nemijlocit pentru El. Cel care crede aceasta, cum să nu se grăbească să pună ceea ce se cuvine, prin mâna fratelui, în mâna Domnului?... În felul acesta dragostea se arată, se sfîrșește, se înmulțește și se întărește prin credință nemincinoasă".

Dogmatica și etica sunt conținute și se întruchipează deplin în sânul adevărării Bisericii Crestine, căci ea este întemeiată de Domnul nostru Iisus Hristos: 1) pe adevărata mărturisire a credinței în Hristos, mărturisită de Sf. Ap. Petru în numele tuturor apostolilor (Mt. 16, 16-18; In. 6, 69); 2) pe o morală autentică, făurită pe baza harului măntuitor al lui Dumnezeu (Tit 2, 11, 12), care se dă tuturor în Biserică. În acest sens atotcuprinzător Biserica lui Hristos este

supranumită "stâlpul și temelia adevărului" (I Tim. 3, 15). Ea este stâlpul și temelia adevărului, căci, potrivit afirmației Sfântului Teofan Zăvorâțul, ea "este Biserica lui Dumnezeu Celui Viu, Care este Dumnezeul adevărului, sau Adevărul Însuși. De aceea totul în ea este adevărat - adevărată este mărturisirea credinței, adevărată sfintirea prin Taine, adevărată împărtășirea harică, adevărată viața după legea lui Dumnezeu. Este adevărat ajutorul întemeiat în ea de Dumnezeu, adevărate sunt făgăduințele ce însuflă pe cei ce trădesc în casa Domnului - toate sunt adevărate în ea. În oricare altă parte, nu căuta adevărul! Există unele asemănări de adevăr și în afara ei; însă adevărul adevărat este numai în ea". "Biserica este stâlpul adevărului, stând ferm și neclintit în adevăr și apărându-l; ea este temelia adevărului, potolind mințile atunci când ele se întâmplă să fie tulburate de o minciună."

Deși după căderea în păcat, care a întunecat moralicește mintea omului, el a pierdut adevărul, setea de adevăr i-a rămas în suflet. Depărându-se însă de la Dumnezeu, omul căzut în păcat, în pofida întregii sale aspirații spre adevăr, nu este în măsură să-l recăștige de unul singur. Cei care au dobândit sau dobândesc adevărul, o datorează numai lui Dumnezeu, Care ni-l descoperă (Mt. 11, 27). Cugetând pe această temă, Sfântul Simeon Noul Teolog lămurește că, prin adevăr, nu trebuie să înțelegem nici obișnuitele adevăruri ale vieții, nici adevărurile științifice care nu au legătură cu măntuirea veșnică a sufletului ci adevărul referitor la Dumnezeu - adevărul măntuitor, care arată omului rostul vieții lui și mijloacele de dobândire a unirii veșnice cu Adevărul intrupat - Iisus Hristos (In. 14, 6). Despre acest adevăr Sfântul Simeon Noul Teolog spune, în cuvântul 37: "Adevărul este de la Dumnezeu. El este conținut în cuvântul lui Dumnezeu și poate fi înțeles prin harul lui Hristos".

Acest Adevăr, dacă îl pătrundem, ne apără împotriva aluncării păgubitoare în înșelăciuni și năluciri religioase - împotriva împărației întunecate a diavolilor, care zămislesc eresuri pentru a duce la pieire sufletele oamenilor!

Deși, în principiu, Biserica nu este din această lume, menirea ei e să se afle în lume (In. 17, 11-15) și să cuprindă întregul univers (ecumenic) prin propovăduirea Adevărului dumnezeiesc. Biserica lui Hristos are o menire universală, deoarece este chemată să vestească

Adevărul, descoperit nouă de Măntuitorul. Adevărul este universal și trebuie să fie universal!

Universalitatea (sobornicitatea), potrivit expresiei reușite a prof. Vladimir Losski, reprezintă o calitate proprie Adevărului lui Hristos. Rătăcirile, eresurile, falsele învățături, deși au răspândire în lume, nu pot pretinde a avea un caracter universal, deoarece minciuna este ceva negativ, și ca atare nu are dreptul legal de a se impune întregului univers. Dacă însă erezile își asumă acest drept, o fac uzurpând drepturi străine!

Biserica lui Hristos - în calitate de purtătoare a adevărului, destinat lumii întregi - a fost universală de la întemeierea ei, când nu număra decât 120 de suflete (Fapte 1, 16), călăuzite de cei 12 apostoli. Anume lor le-a revenit misiunea universală dată de Hristos - să răspândească adevărul Evangheliei lui Hristos pe întreg pământul: "Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh!" (Mt. 28, 19).

Răspândirea acestei drepte credințe pe întreg pământul a fost prezisă încă în Vechiul Testament: "În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor" (Ps. 18, 4). Această proorocire nu se referă la erezii și falsele învățături, ci numai la Credința Ortodoxă, căci numai ea propovăduiește fără nici o denaturare Adevărul dumnezeiesc măntuitor.

Noțiunile de "universalitate" și "ortodoxism" se identificau reciproc din secolele primare creștine. Si chiar de atunci Sfânta Biserică vorbește despre "credință" în sensul de "credință ortodoxă". Aceasta rezultă, de altfel, din "Martiriul Sfântului Policarp" (secolul al II-lea), intitulat: "Biserica Domnului din Smirna - către Biserica Domnului din Filomelia și către toate comunitățile din lume care țin de Sfânta Biserică Universală". Teologul grec prof. I. Anastasiu scrie: "Ceea ce era universal (ecumenic), era dreptcredincios (ortodoxon)". Acel care nu era dreptcredincios, era înălțurat de la Biserica Universală, adică sobornicească și respins de ea.

Creștinii ortodocși se simțeau un tot întreg oriunde și oricând - atât în trecut, cât și în prezent - tocmai datorită credinței unice păstrate în Biserica Ortodoxă. După cum scria Sfântul Vasile cel Mare, datorită simbolurilor comune ale credinței orânduite de Sfinții Părinți și împărtășite de către frații fiecărei biserici parohiale, ei "își

găseau părinți și frați de la un capăt la altul al pământului, în toate bisericile."

Cei trei Sfinți Ierarhi - Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur - sănătorii supranumiți, într-un tropar, "învățători universali", pentru că luminau întreaga lume, prin învățatura ortodoxă. Sinoadele Ecumenice înseamnă Sinoadele Ortodoxe nu numai de aceea că ar fi participat la lucrările lor reprezentanți ai întregii lumi creștine de atunci, ci mai întâi de toate pentru că ele apărau și afirmau Adevărul Ortodox, propovăduit de Ortodoxia universală, și combăteau eresurile și falsele învățături. Potrivit aprecierii date de Sfântul Ioan Gură de Aur, "Biserica este stâlpul Universului". Ea este universală, pentru că susține adevărul, care este și trebuie să fie universal.

Prin urmare, adjecativul "ecumenic", "universal", raportat la Biserică, are un sens nu atât calitativ și geografic, cât calitativ și duhovnicesc-confesional. Deși Biserica Universală nu cuprindem universul (lumea) geografic, acest lucru nu o împiedică să fie universală în sensul esențial, duhovnicesc-dogmatic, conform cu menirea ei. și viceversa, deși uneori eretica are o răspândire mai largă decât Ortodoxia - cum a fost, de pildă, în secolul IV, pe timpul arianismului și mai târziu, pe timpul iconoclasmului, însă niciodată eretica nu poate fi universală pentru simplul motiv că propagă rătăciri.

B) Ecumenismul se îngrijește de o "biserică" neadevărată

Mișcarea ecumenică de astăzi imprimă noțiunii de "universal" cu totul alt conținut, necunoscut epocilor vechi. Spre deosebire de noțiunea patristică a "Bisericii universale" (în sens calitativ) - de Biserică ce susține adevărul, de Biserică Ortodoxă, care nu admite nici un amestec de eres, "mișcarea ecumenică" (în sens cantitativ) înseamnă o mișcare ce reunește comunitățile religioase numite "biserici" și adunate din toate confesiunile creștine posibile, în care adevărul este vecin cu nedreptatea (Rom. 1, 18).

Pornind de la o astfel de vizionare asupra noțiunii de "universal", dr. Filip Potter, fost secretar general al C.E.B., extinde

noțiunea de "ecumenicitate", afirmând că ea înseamnă nu numai apropierea și contactul "bisericilor", ci presupune o "totalitate a pământului populat". "Prin urmare - spune el - mișcarea ecumenică se manifestă pretutindeni acolo unde creștinii și alții oameni (!) caută într-un fel sau altul să lucreze pentru unitatea omenirii". Din cele expuse rezultă că scopul final al ecumenismului nu este unitatea sănumitelor "biserică", chiar și în accepție ecumenică, ci o anumită unificare programată a omenirii... Ecumeniștii tratează tot mai des "universalitatea" din punct de vedere geografic. Nici o biserică nu poate pretinde universalitatea, rămânând provincială în secolul nostru planetar, se spune într-o revistă ecumenică.

La 3 septembrie 1967 am avut ocazia să discutăm cu ecumenistul englez Michael Moore, adjunct al secretarului general al C.E.B. pentru relațiile externe cu Biserica Anglicană. La întrebarea: "Cum înțelege unitatea Bisericii?", el ne-a răspuns: "Ea este unită ca biserică nevăzută". La altă întrebare: "Cine face parte din această Biserică nevăzută?", a urmat răspunsul: "Toți creștinii". Adică, în adevărată Biserică a lui Hristos sunt incluse toate denominările, grupările și sectele, care în vechime au fost date anatemei de Biserica Ortodoxă din pricina devierilor lor eretice de la adevărul lui Hristos. Michael Moore transferă eronat calitățile Bisericii Cerești biruitoare, nevăzută nouă, asupra Bisericii pământești luptătoare, care este văzută, incluzând în Biserica pământească, numită de el "invizibilă", pe toți ereticii, cu numele comun de "creștini".

"Biserica nevăzută" este un termen pur protestant, venind în contradicție flagrantă cu învățatura ortodoxă privind Biserica drept unică Biserică Cerească și pământească condusă de Hristos (Ef. 1, 10), ai cărei membri sunt numai creștinii dreptcredincioși. În "Catehismul creștin" al mitropolitului Filaret se arată că, Biserica este universală, adică sobornicească, deoarece "nu este limitată nici în spațiu, nici în timp, nici de apartenență la un anume popor, ci cuprinde pe toți dreptcredincioșii din toate părțile, timpurile și popoarele". Sf. Ap. Pavel, primul care a numit Biserica "Trupul lui Hristos" (I Cor. 12, 27), iar pe Hristos - "Capul Bisericii" (Ef. 1, 22) și care înțelegea foarte bine esența ei mistică nevăzută (Ef. 5, 32), nicăieri nu o numește Biserică nevăzută, ci pretutindeni vorbește de ea ca de o dimensiune vizibilă în societate, în care se mantuiesc

credincioșii întru Hristos, atât dreptii, cât și cei păcătoși, societate în care există o ierarhie vizibilă ce administrează Tainele măntuitoare vizibile, prin care noi ne învrednicim de harul nevăzut al Domnului pentru unirea și împărtășirea cu Dumnezeul Cel nevăzut. "Voi sănțeți trupul lui Hristos, și fiecare, în parte, mădularele Lui." Și Dumnezeu a rănduit în Biserică, întâi pe apostoli; al doilea pe prooroci; al treilea pe învățători..." (I Cor. 12, 27-28).

Prof. V.V. Bolotov opinează referitor la "biserica nevăzută" astfel: "Faptul că Hristos a denumit societatea întemeiată de El - eclezie, are o semnificație polemică aparte împotriva protestanților. Protestanții vorbesc permanent despre o biserică nevăzută. Noțiunea "eclezia" însă conține un pronunțat moment de vizibilitate. De aceea expresia "biserica nevăzută" reprezintă o *contradictio in adjecto* (adică o contradicție interioară). Nu poate exista (pe pământ - nota aut.) nici o biserică invizibilă. La ceva invizibil poti participa numai spiritual, pe când în "eclezie" - numai decât trupește".

Nu numai că ecumeniștii heterodocși includ în noțiunea de "Biserică universală" toate soiurile posibile de creștini ne-ortodocși, ci sub influența lor prof. protopresviter Ștefan Tankov, de exemplu, scrie: "Problema unității Bisericii devine prea complexă și nu mai poate fi tratată izolat sub aspect scolastic, cum a fost până acum... E nedrept să se considere că de trupul mistic al lui Hristos (Biserica) aparțin numai creștinii ortodocși și că dincolo de separatismul vizibil nu ar exista o unitate mistică nevăzută în Biserică lui Hristos. În pofida dogmelor, la unitatea "nevăzută" a Bisericii lui Hristos sunt raportate deseori confesiuni heterodoxe, indiferent de eresurile lor dogmatice, care le îndepărtează de comuniunea cu Biserică lui Hristos".

Ce înseamnă totuși "unitatea mistică nevăzută" a ecumeniștilor? Această îmbinare de cuvinte se atribuie deocamdată, cu precauție, "bisericii" ecumenice universale. E drept, C.M.B. este interpretat deocamdată doar ca o comunitate a "bisericilor", și nu ca "super-biserică" și "biserică mondială", însă "idealul" viitoarei Una Sancta - "biserica universală unită" - se întrevede deja, și bazele ei sunt puse. Caiitatea de membri ai viitoarei "bisericici" o vor avea ecumeniștii și simpatizanții lor. Cine sunt ei?

Teologul rus Lev Zander de la Institutul de Teologie din Paris, un ecumenist zelos, scria fără ocolișuri: "Componenta persoanelor angajate în mișcarea ecumenică este extraordinar de variată: aderând la ea, noi trebuie să fim gata să ne întâlnim acoia nu numai cu un ierarh ortodox, episcop anglican și pastor protestant, ci și cu un reprezentant al "teologiei liberale", care nu crede în Dumnezeirea lui Iisus Hristos, și cu un unitarian, care neagă dogma Sfintei Treimi, și cu un kwaker, care nu acceptă în general nici un fel de canoane bisericești." Aceste lucruri au fost scrise în anii '50. Astăzi din C.M.B. fac parte multe societăți eretice: remonstranți-arminieni din Olanda și unele comunități religioase liberale extremiste, care neagă chiar Botezul, deși Însuși Hristos îl pune drept o condiție primordială a măntuirii (Mc. 16, 16).

Din C.M.B. face parte și aşa-numita "biserică a fratilor moravi", care, în contradicție cu învățătura ortodoxă despre îndreptățirea prin credință și fapte, propovăduiește îndreptățirea doar prin credință și, socotind eficiența Tinelor în funcție de rangul celui care le oficiază, admite Botezul repeatat, ceea ce contravine cu desăvârșire articolului 10 al Simbolului credinței: "Mărturisesc un Botez întru iertarea păcatelor".

În prezent, în C.M.B. au calitate de membri și nestorianii, și iconoclaștii (protestanții și sectele lor), chiar și unele comunități fără orice caracteristici ecclaziastice, după cum mărturiseste profesorul de dogmatică grecul Megas Farandos, care a asistat la cea de-a șasea Adunare a C.E.B. de la Vancouver, 1983: "Protestanții s-au despărțit în sute de "bisericici", dintre care multe sănătățile lipsite de un crez concret, având doar revendicări sociale, mascate prin lozinci creștine". Iată cu ce fel de "creștini" colaborează la conferințele ecumenice, în numele viitoarei "bisericici", reprezentanții ortodocși! În cadrul acestor conferințe și cei mai înversunați eretici sănătățile sunt tratați ca membri cu drepturi egale ai trupului mistic al lui Hristos-Biserica. Ei se autointitulează "bisericici", fără a fi ca atare, și Însuși Consiliul Ecumenic de la Geneva activează în calitate de "Consiliu Mondial al Bisericilor".

Prin însăși această denumire Biserică Creștină este pusă pe același treaptă, fără pic de jenă, cu toate aşa-numitele "bisericici" care fac parte din C.E.B. Scopul final al unei astfel de nivelări este acela

de a se transforma noțiunea de Biserică, unică în felul său (sui generis), într-o noțiune ordinară, obișnuită, adică într-o abstracție, ce reunește pe principii egale diferențele "biserici", ceea ce înseamnă suprimarea totală a noțiunii dogmatice de Biserică, ca fenomen unic în lume. Căci de vreme ce există diferențe feluri de biserici, rezultă că, de fapt, Biserică propriu-zisă nu există!

Ecumenismul este păgubitor și pentru heterodocși, și pentru ortodocși. Urmând calea ecumenismului, heterodocșii nu dobândesc adevărul, iar ortodocșii care îl posedă se depărtează de el. Să concretizăm. Heterodocșii, care caută sincer adevărul măntuitor și harul înnoitor, nu pot apela la Sfânta Ortodoxie, întrucât se întăresc și mai mult în rătăcirea lor, întrucât C.E.B. recunoaște comunitățile lor sectare și eretice drept "biserici". Vor mai căuta ei oare Biserica cea adevărată având propria lor "biserică" și propriile "taine"? Sfântul Ciprian al Cartaginei spune cu multă înțelepciune că "ereticii niciodată nu se vor întoarce la Biserică dacă și vom întări în convingerea că și ei au biserică și taine." În felul acesta, ecumeniștii "ortodocși", recunoscând comunităților eretice dreptul de a se numi "biserici". le pierd pentru Biserică!

Înșiși ortodocșii ecumeniști, comunicând permanent iubovniceste și prin rugăciuni cu heterodocșii, se contaminează pe neobservate de concepțiile lor ne-ortodoxe și extrem de liberale, pierzându-și puritatea credinței ortodoxe. În acest sens, de pildă, vom evoca numele teologului grec Nicos Nissiotis, înverșunat militant ecumenic și director al Institutului de educație a tinerilor ecumeniști din Bossey (din apropierea Genevei). Influențat de contactul cu heterodocșii, el a devenit atât de liberal în teologie, încât, în ciuda dogmaticii ortodoxe, a început să afirme că:

1) "Există numai o singură comunitate a tuturor credinciosilor întru Hristos prin Duh". (În felul acesta Nissiotis substituie Biserica Ortodoxă printr-o oarecare "comunitate supraconfesională", suprimând adevărul dogmatic privind unica Biserică adevărată a lui Hristos-Biserica Ortodoxă);

2) "Biserica este unică sub aspect universal și pretutindeni se prezintă ca atare". (Prin urmare, pentru Nissiotis Biserica nu se rezumă numai la Ortodoxie, ci, în calitate de "biserică universală" ecumenică, reunește și pe ne-ortodocși);

3) "Nici o comunitate bisericească nu poate trăi separat și izolat de alți creștini și comunități creștine".

(După părerea lui Nissiotis, Biserica Ortodoxă nu poate exista în afara comunităților eretice, ceea ce este absolut inaceptabil pentru un creștin ortodox, care știe că Biserica Ortodoxă a supraviețuit până acum tuturor vicisitudinilor, neavând nevoie de nici o comuniune sau alianță cu ereticii);

4) "Toate comunitățile creștine au nevoie de înnoire și profundă transformare". (După Nissiotis, și Biserica Ortodoxă, în calitate de comunitate religioasă, necesită o "argumentare" ecumenică!)

Nissiotis nu s-a oprit la aceasta : el a "sprijinit" noua comunitate ecumenică cu o comparație făcută de Pavel, și anume aceea a Bisericii ca trup al lui Hristos cu diferențe mădulare (Rom. 12, 4-8; Ef. 4, 15).

Participarea la mișcarea ecumenică asigură, zice-se, fiecărei "biserici" dreptul de a-și păstra propria ecleziologie, deși în fapt ea este pusă în situația să trateze alte comunități creștine ca "biserici" cu aceleași drepturi, în care ar acționa de asemenea același Duh. Fiind ecumenist, Nissiotis nu poate avea altă viziune, de aceea afirmă: "Deși pe plan ecleziologic atitudinea fiecărei biserici față de alta rămâne neschimbată, și cu toate că nici o declarație publică a C.E.B., de pildă, documentul de la Torento, nu impune unei biserici să recunoască drept biserici pe alți membri, participarea la Consiliu înseamnă că fiecare biserică trebuie să înțeleagă că... nu mai poate trăi pentru sine, izolat, că și alte comunități creștine au fost înzestrăte de Sfântul Duh cu daruri deosebite, "că biserica universală depășește cadrul bisericii istorice din care facem parte."

Nu numai unii teologi, de felul lui Nissiotis, învață greșit, alunecând în ecumenism. Însăși Patriarhia de la Constantinopol - reprezentanta "de frunte" a Ortodoxiei - a făcut, cu prilejul aniversării a 25 de ani a C.E.B., o declarație în care se dă cea mai înaltă apreciere mișcării ecumenice. Patriarhia, în loc să o rupă cu ecumenismul și să rămână fidelă dogmelor și canoanelor ortodoxe, îl supranaște sluganic și nesăbuit - "drept una din căile alese de Dumnezeu pentru ca oamenilor să le fie mai accesibilă noua poruncă a iubirii, ca Biserica să acorde mai multă atenție poruncii Lui privitoare la împăcare și unire."

Aceste cuvinte măgulitoare sunt nedrepte din punct de vedere dogmatic. Este greșit să credem că Domnul ar fi ales calea ecumenismului, că prin mijlocirea lui să împlinească porunca iubirii față de oameni. Calea ecumenismului este calea sincretismului, calea sprijinirii diferitelor erezii și, după cum vom vedea mai departe, a denaturării dogmei cu privire la Biserică, calea nesocotirii canoanelor stabilite de Dumnezeu, calea trădării lui Hristos - cu alte cuvinte, calea depărtării de la adevăr. Prin urmare, Dumnezeu n-a ales ecumenismul, ci l-a îngăduit în epoca noastră apocaliptică, "ca să se descopere gândurile din multe inimi" (Lc. 2, 35).

Patriarhia de la Constantinopol este necredincioasă și însăși și tradițiilor sale ortodoxe, pronunțându-se slugarnic în favoarea ecumenismului, a cărui temelie o constituie protestantismul cu toate ramificațiile, eresurile și sectele lui, reunite în Consiliul Mondial al "Bisericielor". Altfel trata, în secolul al XVI-lea, pe protestanții luterani ce abia apăruseră, vrednicul apărător al Ortodoxiei, Patriarhul de Constantinopol Ieremia II. După ce, la rugămintea lor, el a explicat esența credinței ortodoxe în trei ample tratate și s-a convins, din reacțiile lor, că se împotrivesc adevărului, Patriarhul a scris: "Vă rugăm ca pe viitor să nu ne mai supărați, nici să ne scrieți despre aceasta, nici să trimiteți soli la noi, de vreme ce interpretați greșit pe luminătorii și teologii Bisericii și, în vorbe cinstindu-i și preaslăvindu-i, în fapt îi respingeți, și încercați să demonstrați că arma noastră este inutilă, adică sfintele și dumnezeieștile lor cuvinte, cu ajutorul căror am putea încă să vă mai scriem și să vă contestăm. Deci, scutiți-ne de alte stăruințe! Mergeți pe calea voastră și nu ne mai scrieți de acum înainte despre dogme!"

Participarea ortodocșilor la mișcarea ecumenică este extrem de primejdioasă, deoarece duce încetul cu încetul la trădarea crezului ortodox, făcându-ne să vedem în comunitățile eretice "biserici", învrednice, chipurile, de daruri deosebite din partea Sfântului Duh, și să considerăm Biserica Ortodoxă geografic limitată, prea "mică", pentru a se numi ecumenică. În opinia ecumeniștilor, "Biserică universală" poate fi doar o "biserică mondială", adică o reunire a tuturor "bisericielor" existente, egale în fața lui Dumnezeu. După părerea lui Vissert-Houft (secretarul general de mai mulți ani ai C.E.B.), Iisus Hristos trăiește în toate bisericile, indiferent de deosebirile dintre ele.

Dar pot oare exista mai multe biserici, toate la fel de plăcute lui Dumnezeu? Doar Domnul Iisus Hristos a întemeiat Biserica unică, unită lăuntric prin mărturisirea unicei credințe ortodoxe, statornică în întreaga lume și pentru toate veacurile. La Primul Sinod Ecumenic din anul 325, Sfântul Împărat Constantin cel Mare a mărturisit, în Epistola către episcopii care n-au participat la Sinod: "Mântuitorul nostru a binevoit să avem o Biserică Universală unică, pentru ca toți membrii ei, oricât de dispersați ar fi prin toate părțile, să se încălzească cu un singur duh, adică cu voința unică a lui Dumnezeu. Drept aceea cel mai necondiționat semn al apartenenței la adevărata Biserică a lui Hristos este împărtășirea deplină de Adevărul păstrat în ea". Sfântul Ioan Casian spune: "Nu începe nici o îndoială că cel care nu mărturisește credința Bisericii, se află în afara Bisericii". Același lucru îl subliniază și Patriarhul de Constantinopol Ieremia II: "Membrii Bisericii lui Hristos sunt cu trup și suflet devotați adevărului, iar cei care nu sunt devotați cu trup și suflet adevărului, nu sunt membri ai Bisericii lui Hristos".

Așadar, creștinul ortodox nu trebuie să participe la ecumenism, fiindcă:

- 1) ecumenismul substituie noțiunea corectă de Biserică Universală, în sensul Bisericii care apără adevărul lui Dumnezeu, prin definiția greșită pentru Biserică, de "biserică mondială" în sens geografic-universal;
- 2) preferă cantitatea, și nu calitatea mărturisirii Adevărului;
- 3) impune învățături false, chipurile "universale", în afara Adevărului;
- 4) întărește pe ne-ortodocși în convingerea că și ei ar apartine Bisericii;
- 5) prin urmare, ecumenismul împiedică pe sinceri căutători ai Adevărului să-l găsească în comuniunea cu Biserica Ortodoxă a lui Hristos!

Principiul 2

Ecumenismul este o erzie împotriva dogmei despre Biserica - Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească

A) Simbolul credinței. Teoria "ramificațiilor". Pluralismul

Dogma despre Biserică este exprimată foarte concis și exact în articolul IX al Simbolului credinței de la Sinodul I: "Cred în Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică". Prin aceste cuvinte se exprimă convingerea nestrămutată a creștinului ortodox, că Biserica în care credem este cea existentă, iar nu una așteptată; ea e întemeiată deja, și nu așteaptă să fie întemeiată; este pe deplin reală, și nu imaginară.

A fost un timp când Biserica a fost făgăduită de Mântuitor prin cuvintele: "Voi zidi Biserica Mea" (Mt. 16, 18). Această făgăduință s-a împlinit în existența Bisericii, întemeiată pe credința în Hristos - Piatra din capul unghiului (Ef. 2, 20). Ea există pentru creștinul ortodox ca un organism viu al lui Dumnezeu și al omului pentru mântuirea sufletelor.

'Abia în timpul nostru a apărut pe baza ecumenismului - ideea că Biserica nu ar trebui creată pe Piatra adevărului lui Hristos, ci pe nisipul diferitelor rătăciri omenești, ceea ce contravine Simbolului credinței și Sfintei Scripturi. Unicul lucru despre care se spune în Simbolul credinței ca despre unul așteptat în viitor îl constituie evenimentele eshatologice - cea de A Doua Venire a lui Hristos, invierea morților și viața veacului viitor, evenimente despre care se spune "aștept", în timp ce despre celealte - "cred" ("mărturisesc").

Spre deosebire de societățile eretice, care se pretind "biserici", Biserica lui Hristos este definită "Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească". Ce înseamnă aceste definiții? Să le expunem pe scurt.

1) Biserica este unică datorită unității credinței sale. Ea nu ar fi fost unică și unitară, ci ar fi fost multiplă, dacă în ea s-ar admite diferite atitudini față de credință.

2) Biserica este sfântă și sfîntește prin harul dumnezeiesc pe care îl dă credincioșilor. Dacă ea nu ar fi primit de sus acest har, nu s-ar putea numi sfântă, și n-ar fi decât o organizație omenească fără har, aşa cum sunt comunitățile eretice;

3) Biserica este sobornicească și universală în virtutea adevărului dumnezeiesc menit a fi răspândit în lumea întreagă, adevăr pe care ea îl păstrează și îl propovăduiește. Dacă ea nu ar deține acest Adevăr, n-ar fi decât o dimensiune pământească uriașă, care ar îmbrățișa diferențele false învățături religioase existente în lume, și nu Biserica lui Hristos. Si, în cele din urmă,

4) Biserica este apostolească datorită provenienței sale apostolice. Ea păstrează continuitatea apostolică și este credincioasă tradițiilor apostolice. Dacă s-ar depărtă de la acestea, n-ar mai avea dreptul să se numească apostolească.

Această învățătură, exprimată concis în articolul IX al Simbolului credinței prin cuvintele: "Cred în Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică", reprezintă plinătatea credinței ortodoxe în Biserică. "Ne dăm seama și simțim, spune prof. Losski, că Biserica fără oricare din aceste calități n-ar fi Biserică, și numai îmbinarea armonioasă a acestor patru calități, mărturisite în Simbolul credinței, exprimă plinătatea existenței Bisericii".

Dacă vom compara credința în Biserică a unui adevărat creștin ortodox cu vederile ecumeniștilor heterodocși, vom constata o mare diferență. Ecumeniștii nu cred în existența unei biserici unitare - unice, adevărate, curate de orice eresuri, sfinte, sobornicești și apostolești. În accepția lor, nici una din confesiunile creștine existente nu a păstrat integral fidelitatea față de vechea Biserica apostolică și nu posedă deplinătatea adevărului.

Ecumeniștii consideră că Biserica urmează să se creeze pe calea mișcării ecumenice, prin apropierea aşa-numitelor "biserici", cu concesii reciproce în doctrină și practică.

Încă în 1937 protestant-ecumenist Eli Gunel își exprima deschis "credința" sa ecumenică în biserică universală: "Eu cred în ceea ce deocamdată nu există... dar neapărat trebuie să fie. Căci cred

în Sfântul Duh. Care de la istoricul ceas al Cincizecimii de la Ierusalim săurește iarăși și iarăși, neostenit, experiențe, proiecte de biserici, până nu va apărea o biserică model... Eu văd o mulțime de biserici: disparate, scindate... Eu văd biserici, care păcatuiesc întratât încât te duc în ișpită, urmate de o legiune de demoni: formalism, intelectualism, dogmatism (!)". Autorul își încheie această tiradă reafirmându-și credința în viitoarea "biserică universală".

Un creștin ortodox nu poate decât să se îngrozească auzind asemenea idei profanatoare. Biserica întemeiată de Hristos este tratată ca inexistentă, iar Sfântul Duh este acuzat de incapacitatea de a crea dintr-o singură dată o biserică exemplară, ca și cum de la Cincizecime și până astăzi El nu creează decât proiecte nereușite de "biserici", din care cauză în lume au apărut biserici care duc în ișpită și care sunt populate de o "legiune de demoni"! A atribui toate acestea Sfântului Duh este o blasfemie de neierat, despre care Domnul vorbește în Evanghelie (Mt. 12, 32)!

"Biserica a fost întemeiată de Domnul Iisus Hristos" (Mt. 16, 18) și "întărîtă prin harul Sfântului Duh, revărsat asupra ei în toată plinătatea în ziua Cincizecimii" (Fapte 2, 1-12). "Mântuitorul a iubit-o" (Ef. 5, 25); "pentru ea și-a vărsat Sângele său!" (Fapte 20, 28), "ca să-o sfîntească, curățind-o cu "baia apei", prin Cuvânt; ca să o înfățișeze Sieși Biserică slăvită, neavând pată sau zbârcitură, ori altceva de acest fel, ci ca să fie sfântă și fără prihană" (Ef. 5, 26-27).

Într-o discuție întreținută cu Michael Moore, l-am întrebat dacă există vreo biserică ce ar mărturisi astăzi o credință dreaptă și desăvârșită? "Nu!" - a răspuns el. "Ar trebui să combinăm credința tuturor bisericilor, și atunci vom avea o biserică și credință unică."

După cum arată clar acest răspuns, la baza ecumenismului stă principiul ferm și inadmisibil din punct de vedere dogmatic al sincretismului.

Episcopul anglican de Gloucester, care a participat la întrunirea din Atena, (mai 1941), a teologilor greci și anglicani, riposta energetic împotriva dogmei ortodoxe că numai Biserica Ortodoxă este "Biserică Unică, Sfântă, Sobornicească și Apostolească", afirmând că "Biserica și-a pierdut unitatea și astăzi nu există decât în schisme - schisma orientală, schisma papală, schisma anglicană". Unii ecumeniști occidentali au ajuns și mai departe,

negând nu numai unitatea de facto, dar și unitatea principală a Bisericii. Henri van Duzzen scrie: "Ideeua de "biserică nescindată" primară unitară este o perfectă ficțiune... Istoria nu cunoaște nimic asemănător. Niciodată nu a fost o "biserică nescindată". Chiar și în primele 15 secole e puțin probabil să fi fost o epocă în care să nu se fi produs o mare ruptură de la "trupul lui Hristos".

Autorul acestor cuvinte - un protestant liberal - vede în fiecare erzie o nouă ramificație a Bisericii Creștine, atribuind fiecărei dreptul de a se numi "biserică". Fiind în afara Bisericii, el nu poate să înțeleagă și să simtă că noile comunități, care se desprind datorită eresului, părăsesc Biserica și nu-i mai aparțin, putând să se unească cu ea numai în cazul în care vor renunța la toate erorile lor. Fiind niște biserici false, ele nu au dreptul să se numească biserici, pe când adevărată Biserică a lui Hristos, respingând pe eretici, continuă să existe ca o Biserică integrală, în interiorul său unitară în credință, indivizibilă.

Marele dogmatist sărb, arhimandritul dr. Justin Popovici spune clar: "Precum Persoana lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu, este unitară și unică, la fel și Biserica întemeiată de El și pe El este unitară și unică. Unitatea Bisericii rezultă inevitabil din unitatea Fiului lui Dumnezeu, Hristos... Orice divizare (a Bisericii) ar însemna moartea ei. Ea se află în întregime în Fiul lui Dumnezeu și este înainte de toate un organism al Fiului lui Dumnezeu, și numai după aceea o organizație divino-umană. Toate în ea sunt divino-umane: și viață, și credință, și dragostea, și Botezul, și Euharistia, și toată sfânta ei Taină, și toată învățătura ei, și întreaga viață a ei, și toată nemurirea, și toată veșnicia ei, și întreaga ei organizare... Toate la ea sunt divino-umane și indivizibile... Toate la ea sunt legate organic și prin har în trupul întreg al lui Dumnezeu-Omul, cu un singur Cap de către Dumnezeu-Omul, Domnul Iisus Hristos... Uniți cu Hristos, toți membrii Bisericii din toate neamurile și din toate timpurile sunt una în Hristos Iisus" (Gal. 3, 28).

Această unitate a credincioșilor începe cu prima Sfântă Taină - Sfântul Botez, continuă și se întărește prin mijlocirea celorlalte Sfinte Taine și își atinge desăvârșirea în Sfânta Euharistie, prin care se înfăptuiește cea mai perfectă unitate a credincioșilor cu Domnul Iisus Hristos, ca și unitatea dintre credincioși... Temelia integrității

Bisericii lui Hristos se făurește pe unitatea și unicitatea CREDINȚEI în Dumnezeu. Iar în această credință totul este Dumnezeu-Omul, Domnul Iisus Hristos, care a unit pe veci - în El Însuși și prin Biserică - cerul cu pământul, ingerii cu oamenii și, ce este mai important, - pe Dumnezeu cu oamenii... Credința în Dumnezeu-Omul ne dă nouă, oamenilor, absolut tot ce ne trebuie pentru viața veșnică... Cu această credință noi stăm și ființăm de sus până jos, ea a fost dată sfintilor odată pentru totdeauna (Iuda 1, 3)... Aidomai Sfinților Apostoli, Sfinții Părinți și învățători ai Bisericii mărturisesc unitatea și unicitatea Bisericii Ortodoxe. De aceea este clară și înflăcărată râvna de care dau dovadă Sfinții Părinți ai Bisericii ori de câte ori se produce o separare sau o sciziune de la Biserică, ca și atitudinea lor severă față de eresuri și schisme... Precum Domnul Iisus nu poate avea mai multe trupuri, la fel El nu poate avea mai multe biserici... De aceea divizarea Bisericii, ontologic, este în esență cu neputință. Niciodată n-a fost și nu poate fi o divizare a Bisericii: s-au produs și se vor produce doar separări de Biserică... În diferite timpuri s-au desprins de la Biserica unitară și indivizibilă a lui Hristos, ereticii și schismaticii, ei încetând a mai fi astfel membri ai Bisericii... În felul acesta s-au separat de Biserică gnosticii, arienii, duhoborii, monofiziții, iconoclaștii, romano-catolicii, protestanții, greco-catolicii și... toți ceilalți apostoli care aparțin legiunii eretico-schismatice.

Ideea precum că Biserica ar exista astăzi numai în schisme este exprimată în aşa-numita "teorie a ramificațiilor", potrivit căreia Biserica este împărțită în "ramificații": ortodoxă, catolică, anglicană (sau protestantă). Aceste ramificații nu se află în unitate și relații reciproce, însă, conform respectivei teorii, unitatea aparentă "n-a constituit o caracteristică esențială a Bisericii. Diversitatea în învățătură și în practică nu contravine esenței ei de profunzime."

O astfel de "diversitate în învățătură", denumită în mediile ecumenice "pluralism", astăzi este susținută în mod deosebit de C.E.B., care cuprinde numeroase confesiuni și secte. Un asemenea pluralism ar înnobila reciproc, zice-se, pe participanții la mișcarea ecumenică. Fiecare poate, ascultând pe altul, să cunoască ceva, să-și "îmbogățească" tradiția cu alta, să-și completeze credința cu elemente conservate în altă confesiune. Fostul șef al departamentului "Credință

și organizare", Luca Fischer, chiar se încumeta să afirme că, în pofida eventualului pericol, "diversitatea este firească și chiar necesară".

Ce înseamnă aceasta din punctul de vedere strict ortodox, potrivit căruia există "un singur Domn, și o singură credință (Ef. 4, 5), o singură adevărată și sfântă Predanie (II Tes. 2, 15) și o singură Biserică" (Mt. 16, 18).

Pluralismul, admis și chiar aprobat de ecumenism, nu este altceva decât transformarea adevărului dumnezeiesc din unul absolut în ceva relativ. Căci cum ar putea să nu fie relative adevărurile credinței, dacă diferite tradiții confesionale, adesea contradictorii și excluzându-se reciproc, sunt socotite în egală măsură purtătoare ale unui anumit "adevăr"?! Relativizarea adevărului - iată principala teorie a "ramificațiilor"!

După cum afirma de drept Vedernikov, "această teorie a ramificațiilor este ademenitoare cel puțin de aceea că nivelează adevărul cu rătăcirea, zugrăvind totodată falsa perspectivă a creării unei noi biserici ecumenice, în care trebuie să se reunească toate confesiunile creștine existente, fără a-și pierde valorile ce le săn propriei. O asemenea perspectivă nu este doar îngălătoare, ci e și periculoasă pentru creștini, pentru că îi abate de la Biserica cea adevărată, întemeiată de Mântuitor, le sugerează ideea irealității acestei Biserici, transformând religia noastră dintr-o îmbinare ontologică reală cu Dumnezeu într-o stare de spirit deșartă, stare în care e lesne să accepți orice compromisuri în credință și în viață.

Ideea pluralismului, propagată perseverent în mediul ecumenic, cuprinde tot mai mult inimile creștinilor, pasionându-se pentru ea chiar unii teologi catolici. De pildă, după părerea cardinalului belgian Souenince, "Biserica a fost creată după chipul Treimii, Care este Una în Trei și Trei în Una". Ceea ce înseamnă că unitatea există în pluralitate și pluralitatea există în unitate... De aceea s-ar cuveni să tratăm unitatea ca o unitate multiplă.

Exemplul cu Sfânta Treime în legătură cu actualul pluralism "bisericesc", adică cu divergențele dogmatice ale diferitelor comunități religioase, este lipsit de temei, protivnic lui Dumnezeu și profanator, fiindcă aşa-numitele "biserici" sunt biserici false în comparație cu Biserica unică și unitară, întemeiată de Domnul Iisus

Hristos, și nu pot face un corp comun cu ea. În Sfânta Treime totul este Adevăr: Adevărul - Dumnezeu Tatăl (Ier. 10, 10), Adevărul - Fiul lui Dumnezeu (In. 14, 6), Adevărul - Duhul Sfânt (I In. 5, 6). Adevărul face ca Sfânta Treime să fie Una (I In. 5, 7). Adevărul trebuie să reunească Bisericile, dacă ele vor să fie un tot întreg, căci Adevărul nu se poate îmbina cu minciuna. Tocmai acest lucru i-a scăpat din vedere cardinalului Souenince.

Comisia teologică a Vaticanului, adoptând în unanimitate 15 propunerî cu privire la "unitatea credinței și pluralismului teologic", a instituit în doctrina oficială a Bisericii catolice "dreptul la diferite atitudini față de Taina exclusivă a lui Hristos" - drept care, în principiu, a și fost recunoscut de Conciliul II Vatican în Decretul cu privire la ecumenism (III, 17), și în Decretul privind activitatea misionară a Bisericii (III, 22). Din propunerile vizate, care sunt adecvate poziției ecumenismului, rezultă că "credința este una, exprimările ei însă sunt multiple". Această multiplicitate nu necesită confirmare. Ea este o realitate ce rezultă din însăși necesitatea întruchipării credinței creștine în diferite culturi.

Dar oare formulările eretice ale Tainei lui Hristos pot fi justificate prin multiplicitatea culturilor? De parcă Taina credinței este condiționată de culturile omenești, și nu de realitatea cerească suprarațională, independentă de acestea, și de revelația dumnezeiască, căreia cultura și rațiunea trebuie să i se supună (II Cor. 10, 5)!

Pe timpurile Sfântului Irineu din Lion, Biserica era răspândită de la Răsărit la Apus, și învățatura bisericăescă se propovăduia între popoare cu diferite culturi și diferite psihologii. Dacă ar fi să urmăm logicii ecumenice, ar fi trebuit să constatăm că de pe atunci aceste culturi și-au lăsat amprenta asupra Tainei lui Hristos și au imprimat "pluralism" credinței. Nimic asemănător însă nu s-a întâmplat. Dimpotrivă, după cum arată Sfântul Ierarh Irineu din Lion: "Biserica, deși e dispersată în lumea întreagă până la marginile pământului, a primit de la apostoli și de la ucenicii lor credința... Biserica trăiește ca și într-o casă comună: păstrează cu răvnă această propovăduire și credință și crede în unanimitate, de parcă ar avea un singur suflet și o singură inimă și, potrivit cu aceasta propovăduiește, învață și predică, de parcă ar avea o singură gură. Si cu toate că în lume se vorbesc diferite limbi, puterea

Predicii e una și aceeași. Bisericile, întemeiate în țările germane nu cred și nu propovăduiesc credința cumva într-un fel al lor; nici bisericile din Iberia, nici cele ale celților, nici cele de la Răsărit, din Egipt, din Libia, nici bisericile întemeiate pe pământurile mediteraneene. Ci aşa cum soarele - această creație a lui Dumnezeu, este unul și același în toată lumea, la fel și propovăduirea adevărului pretutindeni strălucește și luminează pe toți oamenii care doresc să ajungă la cunoașterea Adevărului."

Astfel stănd lucrurile, e clar că nu culturile au schimbat expresia Tainei lui Hristos și împreună cu ea - adevărul despre El, ci unii eretici aparte, inspirați de dușmanul Bisericii - diavolul, precum Arie, Nestorie, Macedonia, Eutihie, și.a. Astăzi, însă, ecumenismul a început să incrimineze culturile vina ereticilor, pentru a justifica schismele apărute în rândul creștinilor, ca fiind chipurile un fenomen firesc și aproape necesar.

O conștiință ortodoxă nepărtinitoare își dă seama că Biserica nu poate exista în schisme. A considera Biserica o entitate scindată e totușă cu a o nega, căci "orice împărătie care se dezbină în sine, se pustiește" (Mt. 12, 25). Cum ar fi putut Biserica să reziste împotriva porților iadului, care născocesc rătăciri și pun la cale dezbinări, dacă nu ar fi unitară în credință, dacă și-ar pierde unitatea și ar trăi astăzi numai în schisme? Odată cu pierderea unității sale în credință cea dreaptă, Biserica își pierde și menirea să dumnezeiască - aceea de a fi Biserica lui Dumnezeu - "stâlpul adevărului" (I Tim. 3, 15).

B) Biserica este unică Principiul anglican al atotcuprinderii

Ce înseamnă "Biserica unică"? Întrucât Biserica este trupul mistic al lui Hristos, în care se păstrează vîstierile harului, (Col. 2, 3; In. 1, 17), Biserica unică, condusă de un singur Cap, înseamnă: "Este un singur Domn, o singură credință" (Ef. 4, 5), un singur Adevăr.

Dacă Biserica ar fi despărțită, ar fi trebuit să admitem absurditatea că, al Său Cap, Domnul Iisus Hristos, "a fost împărțit"

(I Cor. 1, 13). Căci se poate afirma oare, aşa cum o face Vissert - Houft, că "Iisus Hristos se află în toate bisericile, în ciuda diferențelor realmente existente între ele", fără a admite că Hristos S-a împărțit și Se contrazice pe El însuși, fără să tragem concluzia blasfematoare că nu se poate să credem Lui atunci când spune: "Eu sunt Adevărul" (In. 14, 6), căci, după cum minunat s-a exprimat Patriarhul Constantinopolului Ieremia II, "adevărul nu luptă împotriva adevărului"?

O Biserică scindată înseamnă o credință dezbinată și stricată, iar ecumenismul o propovăduiește, în esență, tocmai pe una ca aceasta, prin a să conceptie a pluralismului. Noi însă, creștinii ortodocși, suntem adeptii credinței celei adevărate, integrale, sănătoase și unice, căci "fără credință nu este cu puțină să fim plăcuți lui Dumnezeu" (Evr. 11, 6), fiindcă în har suntem măntuși, prin credință (Ef. 2, 8).

În Biserică toți trebuie să fie unul în adevăr, aşa cum Tatăl este în Fiul și Fiul în Tată (In. 17, 21), pentru că Fiul lui Dumnezeu și Tatăl suntem unul și același în esență și adevăr. Si credincioșii suntem chemați la unitate cu ajutorul adevărului revelat nouă de Dumnezeu, primindu-l sub forma lui originală, nedefomată. Tată ce spune în legătură cu aceasta, ca în numele Mântuitorului, Sfântul Atanasie cel Mare: "Prin unitatea Noastră (a Tatălui și Fiului) să fie și ei (credincioșii) una între ei, aşa cum Noi suntem una în esență și adevăr. Altfel ei nu vor putea fi una, dacă nu vor învăța de la Noi". Aici este exprimată cu maxim de claritate rugămintea Mântuitorului nostru în rugăciunea Lui către Dumnezeu-Tatăl: "Ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine, și Eu în Tine; și și aceștia în Noi să fie una" (In. 17, 21).

A afirma că Biserică astăzi finjează în schisme, înseamnă a uita de intemeierea Bisericii pe o singură Piatră - Hristos (I Cor. 10, 4), ceea ce este echivalent cu negarea îndeobște a Bisericii ca trupul cel viu al lui Hristos, precum și este de fapt (Col. 1, 24). Unii ecumeniști "ortodocși", dorind să rămână "ortodocși" și, în același timp, să facă pe plac ecumenismului, vorbesc despre unitatea Bisericii, folosind expresia "Biserica veche nescindată". De pildă, în "Revista Patriarhiei Moscovei" ("Jurnal Moskovskoi Patriarhii") prof. protoiereu L. Voronov scrie: "Biserica Ortodoxă este pe deplin

credincioasă poruncilor vechii Biserici nescindate".

Folosind în această frază, în raport cu Biserica, cuvântul "nescindată", autorul admite scindarea ei de mai târziu, adică ramificarea. Prin urmare, în mod indirect el cade de acord cu faimoasa "teorie a ramificațiilor", ca și cu gândul că trupul lui Hristos a fost neîmpărțit doar o oarecare perioadă de timp, după care a fost împărțit!

Comparând actuala Biserică Ortodoxă cu vechea "biserică nescindată", autorul face o delimitare eronată, de parcă nu ar fi vorba de una și aceeași - de-a lungul tuturor secolelor - Biserică a lui Hristos!

Ecumeniștii însă ar putea obiecta: astăzi practic Biserică este dezbinată, pentru că în mijlocul ei există schisme.

Drept răspuns la această obiecție am spune: dezbinări și partide întotdeauna au fost și vor fi (I Cor. 11, 19).

Dar în ciuda eresurilor și schismelor Biserica lui Hristos întotdeauna a fost unitară și indivizibilă, căci ea îndepărta de la sine orice abatere de la Adevăr, aşa cum un chirurg taie de la un organism o tumoare dăunătoare, pentru a-l face sănătos și a-i da posibilitate să se dezvolte în continuare. Biserică s-a ocupat de această problemă în special la cele Șapte Sinoade Ecumenice, ceea ce recunoaște chiar unul dintre metodiști: "Principala preocupare a Sinoadelor Ecumenice a fost credința - definirea ei și demascarea ereticiilor."

Cei care gădesc că Biserică există astăzi numai în schisme, nu suntem defel intenționați să înfăptuiască unirea prin reîntoarcerea la adevărul păstrat de Ortodoxie, deși vorbesc insistent despre apropierea bisericilor și înfăptuirea unității după mai multe secole de dezmembrare. Cum concep totuși ecumeniștii din Occident această unire?

La reuniunea din 21 martie 1961, Francis Hous, militant anglican al C.E.B., menționând că anglicanii au patru biserici și ecumeniștii tind spre unirea tuturor bisericilor din lume, a adăugat: "Atunci când acest lucru se va întâmpla, nu va mai fi nici biserică în sensul de sine stătător al cuvântului - toate vor constitui o unică "biserică".

Este evident că o atare "biserică" ecumenică viitoare nu este identică cu cea Ortodoxă, căci Biserica Ortodoxă a existat și va exista întotdeauna. Dacă ecumeniștii ar dori să fie ortodocși, ei ar fi trebuit să renunțe la rătăcirile lor eretice și să adere la Ortodoxie, lucru pentru care a optat în secolul trecut teologul ne-ortodox Overbeck. În baza unor cercetări istorice el a ajuns la convingerea că adevărata Biserică a lui Hristos nu poate fi decât cea Ortodoxă, căci în ea Sfântul Duh este în permanență prezent prin făgăduința Mântuitorului. Această Biserică, după afirmațiile lui Overbeck, nu trebuie creată, căci ea a fost deja întemeiată de Domnul Iisus Hristos - e suficient doar să-o căutăm: "Biserica reprezintă o instituție care își are propria istorie; ea nu poate fi inventată. Este o casă, întemeiată pe piatră. Ea stă ferm. Nu trebuie să-o construim, ci doar să-o căutăm. Întrebăți istoria - ea vă va arăta această casă și vă va duce la ea."

Actualii ecumeniști însă nu vor să se întoarcă la Biserica Ortodoxă a lui Hristos. Ei vor să unească "bisericile" cu toate confesiunile lor și să creeze o "biserică" nouă, care, nefiind Biserică Ortodoxă, va fi evident eretică.

Altădată militanții ecumenici se pronunțau foarte circumspect despre viitoarea biserică "a tuturor creștinilor", în ultimul timp însă ei se încumetă chiar să declare unde se află ea și cum arată. Într-un raport ecumenic, prezentat în 1972 la Utrecht, se afirmă categoric: "Dumnezeu ne-a ajutat să găsim biserică în afara comunităților noastre confesionale", adică în afara oricărei formații denumite "biserică", prin urmare - și în afara Ortodoxiei!

Din acestea rezultă că ecumeniștii nu numai că n-ar intenționa ei însăși să devină ortodocși, ci încearcă să abată de pe calea cea dreaptă și pe creștinii ortodocși și să-i facă membri ai noii "biserică" ecumenice. Întrucât mișcarea anglicană se declară chemată să fie "puntea" între biserici, propovăduind principiul "atotcuprinderii", adică admitând cele mai diferite opinii în cadrul bisericii, ne putem imagina haosul dogmatic al rătăcirilor și abaterilor de la adevăr în care vor fi împinsă creștinii ortodocși, care se entuziasmează în mod naiv de ideea viitoarei "biserică" unite!

La conferința teologilor greci și anglicani de la Atena (mai 1941), unde a fost luat în dezbatere principiul anglican al

"atotcuprinderii" (comprehensiveness), partea ortodoxă a subliniat că principiul respectiv este inadmisibil pentru ea. Ortodoxiei îi este propriu tocmai principiul contrar - al unicitatii, exclusivitatii (exclusiveness, excluzându-se orice erzie) în virtutea fidelitatii Ortodoxiei față de Tradiția Sfântă și a caracterului neschimbător al învățăturii și în preamărirea spiritului incluziunii, adică al înglobării tuturor eresurilor.

În 1922 arhiepiscopul de Canterbury a convocat o comisie cu scopul de a stabili limitele în care e posibilă, în biserică, disensiunea. Comisia a lucrat până în 1937, iar încă peste un an și-a publicat concluziile, din care rezultă că în mișcarea anglicană sunt tolerate cele mai extreme puncte de vedere protestante, precum:

1) negarea nașterii Mântuitorului din Fecioară, ceea ce este totușă cu negarea întrupării lui Dumnezeu, căci în felul acesta este contestată dogma creștină despre Mântuire, care putea fi infăptuită doar de Mântuitorul, zămislit pe cale supranaturală și liber de păcatul originar;

2) neautenticitatea istorică a Învierii lui Hristos, ceea ce privează creștinismul de orice sens, căci, potrivit Sf. Ap. Pavel: "Și dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința noastră" (I Cor. 15, 14);

3) necredința în existența reală a îngerilor și demonilor, adică negarea lumii duhovnicești, spre care ne îndreaptă permanent propovăduirea apostolilor și despre care mărturisește în repetate rânduri Sfânta Scriptură:

În sfârșit, în mediul anglican se dezbată cu insistență problema hirotonirii femeilor, iar conferința episcopilor anglicani de la Lambeth (iulie 1988) a îngăduit ridicarea lor nu numai la rangul de "preoți", ci și de "episcoli" (!), în pofida interdicției apostolice pentru femei de a vorbi în biserică (I Cor. 14, 34) și practicii bisericicești generale.

În ciuda unor concepții atât de evident anticreștine și a acțiunilor anticanonice, Biserica anglicană nu excomunică pe nimeni. Urmând principiul "atotcuprinderii", anglicanii demult tolerează opinii și acțiuni diametral opuse în cadrul unei singure "biserică". Aceste opinii sunt socotite pe deplin admisibile în calitate de puncte de vedere "teologice" personale, deși depășesc cadrul unor păreri personale și se răspândesc în mijlocul mirenilor, crescând cu repeziciune ca neghina.

Dacă în Biserica Ortodoxă, care se conduce după canoane, orice învățătură falsă nepotrivită cu credința Bisericii ar fi dus la tribunalul bisericesc și la condamnare, în cea anglicană inovațiile se dezvoltă slobod, neîmpiedicate de nimeni, căci ea și-a pierdut dragostea pentru adevăr, permitând propagarea pe larg a tuturor opinilor și pseudo-doctrinelor posibile. Biserica anglicană chiar se fălește cu deschiderea ei către lume, către filosofii și deșarta înțelepciunei a lumii acesteia (comp. Col. 2, 8), blamând Biserica Ortodoxă pentru poziția sa neclintită în credință și îndepărțarea de deșertăciunile vieții din această lume!

Răposatul Athenagor (Kokinakis), arhiepiscop grec al Tiatirei și Marii Britanii, cunoscut ca un convins ecumenist-anglofil, declară totuși cu reproș: "În Biserica anglicană exegeții intelectuali și teologii nu se așteaptă din partea Bisericii la nici o condamnare oficială. Deschiderea bisericii lor către istoria mondială și principiul "atotcuprinderii" le dă un fel de îndrăzneală teologică în tratarea istoriei și conformare la legile credinței..." Aceste încercări extind granițele "atotcuprinderii" în aşa măsură încât ridică probleme în cadrul și în afara comunității anglicane. În continuare însă, arhiepiscopul Athenagor intră în contradicție cu el însuși, încercând să justifice cumva principiul anglican al "atotcuprinderii", identificându-l cu principiul ortodox al iconomiei bisericești. Această încercare nu pare reușită, deoarece:

1) Biserica Ortodoxă niciodată nu aplică principiul iconomiei în domeniul dogmelor, pe când principiul anglican al "atotcuprinderii" se extinde și asupra acestui domeniu important al credinței;

2) Cele două principii diferă esențial unul de altul, fiindcă la anglicani rezultatul concret al atotcuprinderii în domeniul credinței, este păgubirea sufletelor omenești, iar în Ortodoxie aplicarea principiului iconomiei are drept scop mantuirea sufletului - potrivit vechii expresii patristice - prin "tămăduire de la rădăcină".

În ultimul timp în mișcarea anglicană au apărut "moderniștii", care neagă însăși originea creștinismului, ca "religie revelată de Dumnezeu". Unul din reprezentanții marcanți este "episcopul" dr. John Robinson, autorul cărții "Să fim cinstiți în fața lui Dumnezeu", apărută în 1963, a cărui concepție despre lume poate

fi caracterizată drept ateism "creștin". El neagă existența unui Dumnezeu personal - Creatorul și Proniatorul lumii, căt și existența lumii spirituale în general, și a veșniciei vieții viitoare în particular. Iisus pentru el este un om obișnuit. Însă acest om - Iisus este unica și suprema manifestare a principiului divin al creării lumii... În acest sens El este de-o-fiență cu Tatăl, deși Tatăl nu are loc în concepția despre lume a lui Robinson. Potrivit lui, Învierea lui Hristos nu înseamnă ridicarea trupească din mormânt, ci "o anume trăire sufletească a apostolilor, care s-a întâmplat cu ei în a treia zi de la Răstignire și care i-a transformat lăuntric."

Iar Biserica anglicană tolerează acest ateism "creștin"! "N-au urmat nici un fel de sancțiuni din partea autorităților ecclaziastice față de "episcopul" Robinson, și doctrina lui a rămas necontestată de Biserica anglicană", care evită să condamne opiniile eretice.

Mai mult decât atât! Principiul vicios al "atotcuprinderii", extins nu numai asupra credinței, ci și asupra moralei creștine, este folosit de mișcarea anglicană în scopuri vădit imorale. De exemplu, în "Church Times", organul oficial al Bisericii anglicane, la 14 octombrie 1983 a fost inserată o reclamă rușinoasă a "Uniunii creștine (!) a homosexualilor", în care se recomandă cărți conținând ritualul slujbei religioase pentru... căsătorii sodomice între persoane de același sex!!!

Cu ocazia unei "căsătorii" de acest fel, oficiată la 21 ianuarie 1983 cu participarea "pastorului" anglican Halt - căsătorie care a provocat o profundă indignare și energice proteste din partea mirenilor - secretarul general al menționatei uniuni "creștine", Kirker, a declarat cu impertinență că numărul "cuplurilor" similare crește din ce în ce mai mult și că multe dintre ele își oficiază căsătoriile în bisericile anglicane după un ritual special. E de prisos să mai spunem că de protivnice lui Dumnezeu sunt aceste "căsătorii" nefirești, pe care Sfântul Pavel le-a infierat drept "patimi de ocară" (Rom. 1, 26), punându-le în rândul celor mai grave păcate, făptuitorii căror "nu vor moșteni Împărația lui Dumnezeu" (I Cor. 6, 9).

Acestea sunt roadele principiului anglican al "atotcuprinderii", prin mijlocirea căruia sunt îndreptățite nu numai orice false învățături dogmatice, ci și cele mai infame crime morale!

Acest principiu i-a contaminat, din păcate, și pe unii teologi ortodocși, de exemplu, pe protoiereul Liberie Voronov, profesor de dogmatică la Academia Teologică din Sanct Petersburg. Vizitând Institutul Teologic de pe lângă mănăstirea Sfântul Serghei Radonejski din Paris, el a jinut o conferință despre concepțiile protoiereului eretic Serghei Bulgakov, condamnat de Biserica Ortodoxă Rusă (din Rusia și din diaspora), încercând - în numele "iubirii" creștine - să le prezinte ca acceptabile și admisibile, iar în final a invitat întreaga asistență să cânte ereticului "Veșnica pomenire"!

Adoptarea principiului anglican al "atotcuprinderii" nu va conduce la unirea cea adevărată și la o unică credință dreaptă, căci fiecărui i se va da dreptul să-și urmeze propriile convingeri greșite.

Datorită acestui principiu nu se poate ajunge la unitate în adevăr, ci doar la o totală abatere de la el, la abaterea de la credința revelată de Dumnezeu și, în consecință, la renegarea Bisericii și a propriei mântuirii. Iată urmările triste la care va conduce negarea unității Bisericii!

C) Biserica este Sfântă

Ecumeniștii greșesc nu numai împotriva dogmei privind unitatea Bisericii lui Hristos, ci, incluzând și pe eretici în componența ei, ei greșesc și în modul în care înțeleg sfîntenia Bisericii

Potrivit învățăturii ortodoxe, ambele aceste calități - unitatea în adevăr și sfîntenia - se găsesc în strâns raport de reciprocitate. Așa cum unitatea în adevăr leagă printr-o credință unică pe toți creștinii ortodocși prin renunțarea lor la rătăciri și false învățături, la fel și sfîntenia îi unește prin mijlocirea harului și adevărului, care au venit prin Iisus Hristos (In. 1, 17) și exclud orice învoie cu necredință și erexia (II Cor. 6, 14, 15) - generate de către duhul necurat, care a inventat minciuna pentru a submina Adevărul mântuitor. Noțiunile de sfîntenie și adevăr sunt înrudite între ele, lucru pe care L-a spus Mântuitorul în rugăciunea Sa arhierească către Dumnezeu-Tatăl: "Sfințește-i pe ei întru adevărul Tău" (In. 17, 17). Domnul

Iisus Hristos face o legătură indisolubilă între sfîntenie și adevăr. Dorești să fii sfânt - îmbrățișează adevărul revelat de Dumnezeu! Dorești să înțelegi adevărul dumnezeiesc - năzuiește către sfîntenie, căci numai ea poate să-ți facă adevărul cunoscut și scump inimii tale!

Biserica nu ar fi putut să se numească sfântă dacă, în esență ei, ar fi putut să fie contaminată de erexie. "Infaibilitatea Bisericii rezidă în sfîntenia ei; Biserica este infailibilă, deoarece este sfântă", s-a exprimat foarte reușit în acest sens dogmatistul rus protoiereul N. Malinoyski.

În ce rezidă aşadar sfîntenia Bisericii, și în ce sens ea este numită sfântă?

Înainte de toate de aceea că este sfânt Capul ei, că Sfântul Duh, care o chivernisește și o conduce, o sfîntește, fiind izvorul oricărei sfîntenii. De la Hristos-Capul Bisericii (Ef. 1, 22) - se revărsă razele sfînteniei asupra întregului trup al Bisericii. Iar Sfântul Duh este Izvorul care ne sfîntește pe noi, și aflându-Se în Biserică, sfîntește pe membrii ei cu harul administrat în timpul Sfintelor Taine. Prin puterea acestui har El îndeamnă pe fiecare credincios la fapte sfinte.

Prezența unor păcătoși în Biserică nu diminuează sfîntenia ei, ci, dimpotrivă, o subliniază și mai mult, căci relevă următorul fapt duhovnicesc: sub acțiunea harului dat în timpul Tainelor bisericești deseori cei mai înveterați păcătoși se pocăiesc și devin cu adevăr sfinți!

Harul Sfântului Duh, propriu Bisericii, îi dă caracteristica ei de sfîntenie. Numai în sânul Bisericii poți dobândi adevărata sfîntenie, căci în ea se împarte harul. Poporul Bisericii este numit "neam sfânt" (I Petru 2, 9). Domnul Iisus Hristos de aceea a venit și S-a predat morții, ca Biserica Lui să fie o "biserică slăvită, neavând pată sau zbârcitură, ori altceva de acest fel, ci să fie sfântă și fără prihană" (Ef. 5, 27).

Cuvântul "pată" poate fi raportat la puritatea credinței dogmatice a Bisericii, iar "zbârcitură", "prihană" - la puritatea ei morală. Atât pata, cât și prihana reprezintă obstacole fatale în calea dobândirii sfînteniei, care este principala calitate a lui Dumnezeu (I Petru 1, 15, 16) și fără de care "nimeni nu va vedea pe Domnul" (Evr. 12, 14). Orice credincios care tinde către sfîntenie, o poate

dobândi îmbinând ambele căi: păzindu-se de petele negre ale falselor învățături care pătează curătenia credinței și o fac nemântuitoare, și biruințul imoralitatea în modul de viață, adică, izbăvindu-se de păcatele sufletești care depărtează suflul de Dumnezeu. O astfel de sfîrșenie este realizabilă pe deplin doar în Biserica Ortodoxă, pentru că ea nu este pătată de false învățături și este pe măsură, prin harul său, să tămașuiască slăbiciunile și viciile morale ale credincioșilor săi și: condiția neapărată a pocăinței lor personale.

Gânduri sublime cu privire la caracterul sfânt al Bisericii putem găsi la Arhiepiscopul Serafim (Sobolev), care, într-un raport prezentat la conferința de la Moscova din 1948, a spus: "Biserica se numește sfântă pentru că este cea care împarte harul Sfântului Duh, comunicat credincioșilor prin Taina Mirungerii care se săvârșește asupra lor în timpul Botezului. Acest har regenerator, sfînțitor și măntuitor reprezintă pentru noi bunul cel mai mare și mai de preț, căci dăruirea lui nouă a fost scopul venirii în lume a lui Hristos și a suferințelor și morții Lui prin răstignire... Harul refăcător al Sfântului Duh este izvorul vieții noastre sfinte. Însă acest cel mai de preț bun pentru noi, acest har înnoitor al Sfântului Duh cu a sa sfîrșenie nu există și nu poate exista la protestanți, fiindcă ei nu au Taina Mirungerii. În timpul acestei Taine ni se transmite Duhul Sfânt cu toate darurile Lui, care ne cultivă și ne întăresc în viață duhovnicească sfântă. Această viață plină de har și de sfîrșenie este cu neputință și pentru acei creștini heterodocși (romano-catolici) care, deși au Taina Mirungerii, datorită însă respingerii lor de către Biserica Ortodoxă pentru eretici, acest har este la ei fără efect și neaducător de mântuire".

Biserica se mai numește sfântă și pentru că ea întrunește pe toți sfînții tuturor epocilor și tuturor țărilor repauzați și trecuți în viață de dincolo de mormânt, împreună cu cei care să mai află încă în viață pământească și cu cei care vor trăi pe pământ până la sfârșitul lumii. Nichita Remesianul, Sfânt Părinte din secolul IV, în lucrarea "Tâlcuirea credinței", scrie: "Ce este Biserica dacă nu o obște a celor sfînți? De la începutul lumii protopărinții, proorocii, mucenicii și toți ceilalți, care trăiesc astăzi, sau cei care vor trăi în viitor - ei cu toții alcătuiesc Biserica, căci sunt sfînții de o singură credință și o singură viață, sunt marcați de un singur Duh și uniți într-un singur Trup, al cărui Cap este Hristos ...

Așadar, crede că în această Biserică vei ajunge să te afli cu sfînții."

Cele spuse pot fi rezumate în felul următor:

1) Biserica este sfântă ca Trup al lui Hristos, fiind sfîrșită de Capul Hristos și de Duhul Sfânt, Care se află în ea;

2) ea este sfântă, căci face părtași sfîrșeniei (Evr. 12, 10) pe membrii ei - nu numai pe cei cucernici, ci și pe păcătoșii care se pocăiesc - prin puterea harului ce li se transmite prin Sfintele Taine săvârșite în ea;

3) ea este sfântă și pentru că leagă pe creștinii ortodocși sfînții de ea - pe cei care trăiesc astăzi și care au de trăit de azi înație pe pământ - cu toți oamenii sfînții care s-au alăturat lui Dumnezeu în Biserica cerească.

Toate acestea sunt absolut inaplicabile față de noțiunea ecumenică denaturată de Biserică și față de "biserica universală" ce se planifică, deoarece:

1) în sănul ecumenismului se reunesc comunitățile eretice care nu recunosc Taina Mirungerii și care se autointitulează "biserici", nefiind ca atare;

2) însuși ecumenismul, fiind o adunătură de eretici, este lipsit de har și nu este în măsură să-l dea;

3) ecumenismul nu-și conduce adeptii către sfîrșenie. Mai mult decât atât, el îndepărtează de la sfîrșenie și pe ecumeniștii "ortodocși" înclinați către ea!

D) Biserica este Sobornicească

Ecumeniștii interpretează eronat și caracterul sobornicesc (universal) al Bisericii lui Hristos. După cum s-a mai spus, ei subestimează adevărul mărturisit în stare nedeformată numai în Ortodoxie, neglijeză dogmele revelate de Dumnezeu ale Bisericii, ca fiind un indiciu esențial al caracterului ei universal și sobornicesc, adică cu adevărat ecumenic, și situează în prim plan aspectul cantitativ, ca Biserica să poată fi "o forță internațională influentă". În acest scop ecumeniștii propun unirea tuturor "bisericilor", incluzând în rândul acestora și comunitățile eretice, demult

îndepărtate de la Hristos (comp. In. 15, 6), dar această unire aparentă și lipsită de har nu poate crea o adevărată Biserică sobornicească și universală a lui Hristos!

Încă în secolul IV Sfântul Chiril al Ierusalimului a lămurit foarte bine și deplin acea calitate a Bisericii, care în Simbolul credinței este definită grecește prin cuvântul "catolică", iar slavonește - "sobornaia").

El scrie, în cuvântul al 18-lea și al 23-lea: "Biserica se numește sobornicească, pentru că se află în tot universul de la un capăt al pământului la altul, și pentru că predică în totalitate și fără nici o scăpare tot ce trebuie să intre în sfera de cunoaștere a omului, dogmele despre lumea văzută și nevăzută, cerească și pământească; și pentru că îndeamnă la evlavie întregul neam omenesc...; și, în cele din urmă, pentru că pretutindeni lecuiște și tămașuiște orice fel de păcate săvârșite de suflet și trup; și tot în ea se dobândește tot ce se numește virtute... - și în fapte, și în cuvinte, și în orice dăruire a sufletului".

Analizând această definiție, arhiepiscopul de Bruxelles Vasile subliniază că Sfântul Chiril definește prin cuvântul "catolică" Biserica lui Hristos ca fiind:

- 1) universală, în sensul geografic "până la capătul pământului", și încă mai mult în sensul calitativ al cuvântului - cuprinzând oameni de diferite rase, culturi, stări sociale,
- 2) stăpânirea adevărului deplin;
- 3) stăpânitoarea deplinătății sfințeniei și harului; și
- 4) în consecință - unică.

În final, arhiepiscopul Vasile concluzionează: "Noi vedem că... caracteristicile exterioare ale ecumenicității nu sunt negate aici; accentul însă se pune pe noțiunile calitative - deplinătatea în adevăr și har".

Gânduri asemănătoare exprimă și arhimandritul Iustin (Popovici). El scrie: "Însăși existența prin Dumnezeu-Omul a Bisericii este atotcuprinzătoare, universală, catolică, unică, sobornicească..." Prin organismul său divino-uman Biserica cuprinde "toate lucrurile care sunt în ceruri și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute: fie tronuri, fie domnii, fie începătorii, fie stăpâni" (Col. 1, 16).

"Toate au fost făcute de Dumnezeu, și El este Capul trupului Bisericii" (Col. 1, 17, 18) ... Persoana divino-umană a Domnului Iisus Hristos este sufletul sobornicității Bisericii... Viața sobornicească a Bisericii cuprinde existența îngerilor și oamenilor, a celor ce se pocăiesc și a celor păcătoși, a celor drepti și nedrepti, a celor plecați din viață și a celor care mai trăiesc pe pământ, și cei cucernici și sfinți ajută pe cei mai puțin cucernici și sfinți să crească până la o mai mare cucernicie și sfințenie... În felul acesta, noi cu toții creștem ca să fim un lăcaș sfânt în Domnul" (Ef. 2, 21), fiind reciproc legați organic prin har de aceeași credință, aceleași sfinte Taine și virtuți, de Dumnezeul Unic, Adevărul unic, Evanghelia unică... Prin toate, noi cei credincioși alcătuim un trup unic în Biserică. Pentru ce? Pentru a trăi o singură viață sfântă și sobornicească a Bisericii, cu mintea sfântă și sobornicească a Bisericii, cu voința sfântă și sobornicească a Bisericii... Foarte adesea noțiunea de caracter "sobornicesc" este interpretată în sens catolic, geografic. În accepția ortodoxă însă, caracterul sobornicesc nu reprezintă o noțiune topografică, geografică, ci o noțiune intrinsecă, de esență psihologică.. , bazată pe integritatea confesiunii, pe starea intactă a confesiunii, pe unitatea sfântă și apostolică a credinței.

Potrivit expresiei Sfinților Părinți ai celui de al IV-lea Sinod Ecumenic, Hristos este Capul, iar noi - mădularele, și de aceea trebuie să formăm "un singur trup prin aceeași gândire și aceeași credință a noastră."

Grijă și atenția Sinoadelor ecumenice au avut drept scop să ne afirme Credința Ortodoxă cea adevărată, ce ne-a fost dată de Hristos prin Sfinții Apostoli, să condamne și să înlăture falsele învățături păgubitoare care apar la inspirația diavolului. Biserica tolerează pe cei mai mari păcătoși, sperând să-i vindece, însă excomunică pe eretici, fiindcă ei falsifică sfintele dogme - eterne sanctuare ale lui Dumnezeu-Omul, pe care "mintea omului nu le poate cuprinde în întregime". Nimeni nu este pe măsură să înțeleagă până la capăt Taina lui Hristos, Fiul întrupat al lui Dumnezeu, care ne-a descoperit adevărul despre mântuirea noastră, fiind El Însuși Adevărul (In. 14, 6).

De aceea abordarea corectă a dogmelor revelate de Dumnezeu constă în admirarea evlavioasă a lor, cu credință în nemincinosul Cuvânt Întruchipat al lui Dumnezeu, și nu în cercetarea lor raționalistă necuvenită.

Sfinții Părinți îmbrățișau cu smerenie credința în Adevărul lui Hristos, apărând-o cu sângele lor de falsificări, în care vedeau viclenia diavolului și a antihristului cu premergătorii lui.. După expresia arhimandritului Iustin, aşa cum arătarea antihristului se va face prin puterea satanei (II Tes. 2, 9), la fel și orice erzie se face prin puterea diavolului. Iată de ce Sfinții Părinți au dat anatemei toate erziile și pe toți ereticii, văzând în ei dușmani ai măntuirii sufletului omenesc.

Cu adevărat numai Biserica lui Hristos cuprinde nemurirea și viața veșnică pentru om. Pe când erzia este o forță păgubitoare, afundându-l pe om în abisul morții veșnice, adică în veșnică depărtare de Dumnezeu. Tocmai la aceasta conduce ecumenismul contemporan al lui antihrist, impunându-și universalitatea sa și negând universalitatea plină de har a Bisericii Ortodoxe a lui Hristos ca unică purtătoare a Adevărului măntuitor neprefăcut!

D) Biserica este Apostolică

Noțiunea de comunitate apostolică și doctrina protestantă despre "preoția" generală a mirenilor

Ecumenismul face o gravă eroare și în ceea ce privește definirea Bisericii drept apostolică. Biserica Ortodoxă se numește apostolică de aceea că provine de la Sfinții Apostoli, păstrează cu sfîrșenie învățatura lor, respectă cu strictețe continuitatea apostolică în dogme, în viața sa de cult și în organizarea bisericească. Piatra din capul unghiului, a Bisericii este Însuși Hristos (Ef. 2, 20), dar în jurul ei se află Sfinții Apostoli ai lui Hristos - douăsprezece pietre, pe care Văzătorul de Taine a văzut scrise "cele douăsprezece nume ale celor doisprezece apostoli ai mielului" (Apoc. 21, 14).

Feluritele comunități confesionale, care își zic "biserici", nu pot fi recunoscute drept apostolice, căci nu au fost zidite "pe temelia

apostolilor" (Ef. 2, 20), nu au primit de la ei succesiunea hirotoniilor, nu păstrează tradiția apostolică orală neîntreruptă având o autoritate egală cu a Sfintei Scripturi (II Tes. 2, 15).

Ele nu sunt incluse în lanțul spiritual care își trage originea de la apostoli și prin intermediul căruia se transmit în Biserică darurile harice ale Sfântului Duh. Prin inovațiile lor ele trădează învățatura lăsată ca moștenire de apostoli prin viu grai sau în scris, și nu păstrează integral adevărul ce ne-a fost dat drept chezăsie pentru măntuirea noastră (Tes. 2, 13). Într-un fel sau altul ele șturbesc, dogmatic, bogăția duhovnicească, dogmatică, cultică... și canonica lăsată de apostoli.

Arhiepiscopul Serafim scrie, indignat cu deplin temei: "Oricât ar părea de straniu, ecumeniștii înscriu la această Biserică apostolică și aşa-numitele "biserici creștine" care nu au deloc origine sau succesiune apostolică. Ei consideră că toate confesiunile eretice aparțin Bisericii apostolice, cu toate că Pavel, cel mai mare dintre apostoli, excomunică de la Biserica Ortodoxă pe toți ereticii, spunând: "dacă noi sau un înger din cer v-ar vesti altă Evanghelie, decât aceea pe care v-am vestit-o, să fie anatema!" (Gal. 1, 8).

Și într-adevăr, parcă pot fi considerate drept "apostolice" astfel de comunități ca cea a unitarienilor, care neagă dogma despre Sfânta Treime, sau Biserica Cehoslovacă Națională, care nu recunoaște firea dumnezeiască a lui Hristos, sau organizațiile religioase ale remontranților-arminieni din Olanda, care neagă toate îndatoririle dogmatice și bisericești, sau organizațiile religioase care își zic "biserici creștine", însă nu propovăduiesc integral adevărul lui Hristos? Credința lor este denaturată în așa măsură încât contravine flagrant credinței apostolice. Cu toate acestea, C.M.B. continuă să numească "biserici" toate aceste și alte asemănătoare comunități. Mai mult decât atât. Se fac noi tentative insolente de lichidare a adevărului și multisecularei ecleziologii ortodoxe, potrivit căreia Biserica se numește Apostolică.

La cea de a VI-a adunare a C.E.B. de la Vancouver (Canada), care s-a desfășurat între 24 iulie și 10 august 1983, secretarul general al C.E.B. dr. Filipp Potter, în discursul său introductiv, a păcatuit grav împotriva adevărului, interpretând eronat cuvintele Sf. Ap. Petru: "Și voi înșivă ca pietre vii, zidiți-vă casă

duhovnicească, preoție sfântă, ca să aduceți jertfe duhovnicești, bine plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos... Voi sănțeți seminție aleasă, preoție împărătească, neam sfânt" (I Petru 2; 5, 9). Pornind de la aceste cuvinte, Potter a declarat: "Unul din marile merite ale Reformei aparținând lui Martin Luter, este descoperirea (!) întemeiată pe cuvinte (I Petru 2; 5, 9) că oricine, necontând dacă e bărbat sau femeie - este preot în fața lui Dumnezeu". În continuare secretarul general al C.E.B. îndeamnă pe toată lumea să se facă "o adevărată preoție, alcătuită din toți credincioșii, indiferent dacă sunt hirotoniți sau sunt mireni".

Prin aceste cuvinte, Potter încearcă să submineze învățatura ortodoxă despre succesiunea apostolică, ca fiind o caracteristică iminentă a preoției sacramentale legitime: el caută să înălțe granița dintre cler și mireni, pe de o parte, și dintre femei și bărbați în preoție - pe de alta. După el, toți credincioșii, inclusiv mireni, bărbați și femei - toți sunt preoți.

Dar oare Sf. Ap. Petru, în cuvintele citate mai sus din Întâia sa Epistolă sobornicească, stabilește o asemenea "preoție" generală în sens protestant, care ar elimina preoția sacramentală legitimă existentă în Biserică pe linia succesiunii apostolice? Oare el include femeile în această "preoție" generală? Nicidcum!

Răzvrătindu-se împotriva tradiției seculare originare a Bisericii Ortodoxe, Potter cheamă, în discursul său, "să renunțăm la erzia (!) despre autoritatea și puterea învățătoarească de a învăța în Biserică". Această declarație, întâmpinată cu aplauze de către protestanți, a generat obiecțiile și protestele energice ale multor delegați. Ei i-au cerut lui Potter să-și dezavueze propriile cuvinte, ceea ce el ar fi și făcut, zice-se. Acest lucru îl atestă profesorul grec de teologie, G. Galitis, într-un articol intitulat "Majoritatea protestantă nu trebuie să decidă în numele ortodocșilor. În realitate însă fraza revoltătoare a lui Potter n-a fost eliminată din cuvântarea lui, continuând să figureze în ea, otrăvind sufletele cu încă un eres ecumenic, mascat printr-o acuzare calomnioasă a Ortodoxiei de "erezie". Potter, care, în calitate de ecumenist, în genere evită cuvântul "erezie" se folosește de el pentru a denunța drept erzie învățatura ortodoxă despre "autoritatea și puterea învățătoarească în Biserică", care îi aparțin de drept. Încercând în mod insolent să-și

introducă pe ascuns erzia sa revoltătoare, el acționează după principiul: "Prindeți hoțul!"

Episcopul Mihail, un exeget rus, la sfârșitul secolului XIX interpreta astfel cuvintele Sf. Ap. Petru, adresate creștinilor: "Și voi însivă ca pietre vii, zidiți-vă drept casă duhovnicească, preoție sfântă, ca să aduceți jertfe duhovnicești" (I Petru 2, 5): "Casa duhovnicească... este un templu duhovnicesc contrar celui material, duhovnicesc de aceea că e zidit din pietre vii, însuflați de suflarea lui Dumnezeu, care se desăvârșesc moral - în duh, trăind cu duhul".

Comentând "preoția sfântă", adică "fiți o comunitate sfântă de preoți", episcopul Mihail scrie: "Toate cele spuse de apostol nu sunt la propriu, ci la figurat, urmând a fi înțelese în sens figurat, adică nu în sensul preoțimii, ca o clasă distinctă de persoane puse în Biserică pentru învățătură, săvârșirea Tainelor și conducere; aceasta din urmă nu poate fi condusă de acea preoțime cunoscută, ci, dimpotrivă, servește doar drept imagine pentru exprimarea gândului despre înalta menire a tuturor creștinilor".

Și în Vechiul Testament Dumnezeu denumește poporul israelit "împărătie preoțească" (Exod 19, 6), dar numai în sensul figurat general, căci preoția specială, care să slujească templul din Ierusalim, a fost dată de Dumnezeu seminției lui Levi - una din cele 12 seminții ale lui Israel, și nu întregului neam (Numeri 3, 6-12; comp. 7, 11). Prin urmare, preoția generală a poporului israelit nu excludea nicidcum necesitatea unei preoții speciale, a cărei slujire era inaccesibilă chiar și persoanelor regale, după cum rezultă din cazul cu regele Ozia, care a fost pedepsit de Dumnezeu cu lepră pentru că a cutezat să ardă tămâie în Templul Domnului (II Cronici 26, 16-19).

Potrivit cu aceasta, și în Noul Testament, deopotrivă cu "preoția împărătească" (I Petru 2, 9), alcătuită din creștini ortodocși ca "neam sfânt" (în sens de afierosit lui Dumnezeu), există o preoție slujitoare harică aleasă din mijlocul neamului, care nu se extinde asupra mirenilor neinițiați în mod special pe linia succesiunii apostolice.

Arhimandritul ortodox francez Pierre Luillet (astăzi arhiepiscop de New York), în articolul său "Preoția împărătească și preoția slujitoare", analizând o serie de texte din Vechiul Testament

și, în special, (Exod 19, 6 în legătură cu I Petru 2, 9) referitor la "preoția împărătească", trage concluzia: "Proclamarea preoției universale a poporului lui Dumnezeu în Vechiul Testament nu înseamnă nicidcum negarea preoțimii în exercițiu. În Cartea Exod II deopotrivă cu cuvintele privind menirea preoțească a întregului Israel este expusă amănunțit instaurarea preoției leviilor... De altfel, nicăieri în cărțile canonice ale Bibliei preoția împărătească nu se pune în genere în legătură cu funcțiile preoției în exercițiu".

Pe acest fundal al Vechiului Testament trebuie să percepem cuvintele Sf. Ap. Pavel despre poporul lui Dumnezeu din Noul Testament, asemuit cu o "casă duhovnicească" zidită din "pietre vii", în care se aduc "jertfe duhovnicești, bine plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos" (I Petru 2, 5). Prin urmare, Sf. Ap. Petru pune această preoție în legătură cu principalul eveniment al istoriei măntuirii - cauza ispășitoare a lui Iisus Hristos.

Anume "prin unirea cu Hristos se dobândește coparticiparea la împărăția și preoția Lui". Domnul Iisus Hristos Se asemuiește pe El Însuși unui templu, alegoric vorbind despre "Templul trupului Său" (In. 2, 21). Iar Sf. Ap. Pavel îi numește pe toți creștinii "Templul Dumnezeului Celui viu" (Cor. 6, 16), la temelia căruia stă Hristos în calitate de Piatră din Capul Unghiului (Ef. 2, 20; comp. I Petru 2, 4), pe care "orice zidire bine alcătuită... crește ca să ajungă un locaș sfânt în Domnul", și "toți credincioșii sunt zidiți împreună, spre a fi lăcaș al lui Dumnezeu, în Duh" (Ef. 2, 21-22), aducând prin Hristos "puterea lui Dumnezeu jertfă de laudă, adică roada buzelor, care preaslăvesc Numele Lui" (Evr. 13, 15).

Independent de această preoție universală a poporului lui Dumnezeu, primită de fiecare creștin ortodox în Taina sfintei Mirungeri, în Biserică există slujiri anume, legate de darurile oficiale, primite prin Taina hirotonirii după succesiunea apostolică. Și toate acestea se fac după voia Întemeietorului Bisericii lui Hristos, Care a spus apostolilor săi: "Cel ce ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă" (Lc. 10, 16). Despre aceste daruri pline de har Sf. Ap. Pavel scrie creștinilor: "Pe unii i-a pus Dumnezeu în Biserică; întâi apostoli, al doilea prooroci, al treilea învățători... Oare toți sunt apostoli? Toți sunt prooroci? Oare toți sunt învățători?" (I Cor. 12, 28-29).

Continuând gândul apostolului în spiritul unor răspunsuri neîndoienic negative la aceste întrebări, suntem în drept să întrebăm: "Oare toți sunt preoți?" în sensul plin de har al slujirii ierarhice în Biserica lui Hristos. Și trebuie să răspundem: "Se înțelege de la sine că nu toți!"

"Preoția în exercițiu nu constituie doar o anumită specializare profesională, obținută prin delegare din partea întregului popor. Ea descinde de la Dumnezeu, și își exercită funcțiile în baza darului sacramental al succesiunii apostolice cu ajutorul Domnului... Dreptul legitim de a păstori poporul lui Dumnezeu, de a-l învăța, a oferi prinoasele lui Dumnezeu aparține ierarhiei în baza succesiunii apostolice". De aici se impune concluzia firească că "ar fi o eroare foarte gravă să se afirme precum că preoția în exercițiu aparține întregului popor sau că această preoție nu este decât o emanație a preoției împărătești... A susține acest lucru ar însemna a nega calitatea apostolică a Bisericii".

Prin urmare, interpretarea ortodoxă a textului (I Petru 2, 5-9) nu admite nici o subestimare a ierarhiei stabilită de Dumnezeu, nici o neglijare a succesiunii apostolice sau nivelare a apostolilor cu mirenii, a păstorilor cu cei păstorii. Dimpotrivă, în încheierea aceleiasi Epistole, Sf. Ap. Petru povătuiește pe păstorii - presbiteri cum să păstrească turma lui Dumnezeu, făcându-se exemple personal, luând pentru care vor fi răsplătiți de Păstorul Cel mare - Hristos (I Petru 5, 1-4). Sfinții Apostoli sunt puși de Însuși Hristos să conducă Biserica, să săvârșească în ea Sfânta Taină a Euharistiei (Lc. 22, 18), să povătuiască și să boteze (Mt. 28, 19), să lege și să dezlege (Mt. 18, 18), să ungă cu untdelemn și să vindece (Mc. 6, 13) și.a.m.d. Apostolii alcătuiesc prima ierarhie în Biserica lui Hristos. La rândul lor ei au hirotonit pe diaconi (Fapte 6, 6), pe presbiteri (Fapte 14, 23; Tit 1, 5) și episcopi (II Tim. 1, 6). Deși uneori ei erau însoțiți de femei-surori (I Cor. 9, 5), ei niciodată n-au hirotonit o femeie în rang de presbiter sau de episcop. Dimpotrivă, ei porunceau femeilor "să nu învețe pe alții, ci să se învețe în liniște, cu toată ascultarea" (I Tim. 2, 11-12); "Femeile să tacă în biserică, căci lor nu le este îngăduit să vorbească, ci să se supună precum zice și Legea" (I Cor. 14, 34).

Astăzi în C.E.B. se observă direct contrariul - femeile sunt primite în calitate de "preoți" și chiar "episcopi". Cea dintâi femeie "episcop" a fost din rândul metodistilor, iar în iulie 1988, aşa cum am mai amintit, sinodul episcopilor anglicani a adoptat o hotărâre în conformitate cu care femeile pot fi "episcopi"!

Acstea inovații revoltătoare urmăresc, fără îndoială, scopul să distrugă însăși noțiunea de succesiune apostolică în Biserică, înlocuind-o abil cu vaga "tradiție apostolică", pentru a evita problema concretă a succesiunii apostolice și hirotoniilor transmise prin succesiune, de la Sfinții Apostoli, pe care protestanții nu le au. Din păcate, de hatârul lor, se lasă induși în eroare de o asemenea deplasare a noțiunilor și ecumeniștii "ortodoxi". Protopresbiterul prof. Vitali Borovoi, care este unul din autorii documentului de la Lima (1982) referitor la Tainele Botezului, Euharistiei și Preoției, scrie despre "succesiunea organică a tradiției apostolice" și despre "principiile succesiunii istorice a tradiției apostolice" fără a aminti un cuvânt de succesiunea apostolică.

Din fericire, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse, prezentat de Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii Pimen, în "Epistola cu privire la cea de a V-a adunare a C.E.B., și la rezultatele ei", a reacționat negativ cu privire la preoția femeilor: "Biserica Ortodoxă nu se poate alătura poziției majorității protestante, care admite posibilitatea preoției femeilor și care adesea și exprimă atitudinea față de această problemă în categorii străine Revelației dumnezeiești privind unitatea Tinelor. Toate mădularele Trupului lui Hristos sunt posesoare ale unei comori inestimabile a vieții. Însă chemarea tuturor către sfîntenie, către moștenirea vieții veșnice și către apostolatul general nu înseamnă chemarea tuturor pentru slujirea preoțească sacramentală. Înțelepciunea dumnezeiască a lui Hristos-Ziditorul Bisericii - ne-a arătat dinainte rezolvarea acestei probleme. Între persoanele apropiate de Hristos erau și femei, nici una însă n-a fost inclusă în rândul celor 12 apostoli. Noi nu putem admite ca Hristos, procedând astfel, să fi făcut o concesie spiritului timpului. Biserica Ortodoxă socoate drept obligatoriu pentru ea să urmeze în această chestiune tradiției ecclaziastice generale de totdeauna, stabilită astfel de Însuși Domnul Iisus Hristos. Istoria Bisericii nu cunoaște exemple de slujire sacramentală a femeilor".

De altfel, aceste raționamente se referă la adevărată ierarhie bisericească posesoare a harismelor și alcătuită de Dumnezeu, deschințând prin succesiune de la Sfinții Apostoli, ierarhie pe care o are Biserica Ortodoxă a lui Hristos ca cel mai prețios dar dumnezeiesc. Mișcarea anglicană, "ierarhia" ei nu au succesiune apostolică și, prin urmare, nu diferă cătuși de puțin de așa-numita "ierarhie" a comunităților religioase protestante.

E) Biserica este infailibilă

Mărturisirile heterodocșilor în favoarea Bisericii Ortodoxe și împotriva "infaibilității" papale

Caracteristicile Bisericii adevărate pot fi completate cu încă o trăsătură distinctă ce-i este proprie - infailibilitatea. Biserica Ortodoxă este infailibilă în mărturisirea credinței pe care a dat-o în seama ei Hristos prin Sfinții Săi Apostoli.

Părintele Vladimir Guettée, (1816-1892), renomut istoric francez al Bisericii, fost abate catolic, care s-a convertit la Ortodoxie din profundă convingere, scrie, într-un articol intitulat "Principiile fundamentale ale Ortodoxiei": "Din punctul de vedere al învățăturii Bisericii Ortodoxe, dogma privind infailibilitatea Bisericii este absolut logică și poate fi acceptată de cea mai pretențioasă filozofie; în fapt ea se rezumă la mărturisirea sinceră a acelei învățături pe care Hristos și apostolii au transmis-o societății creștine și pe care această societate a perpetuat-o fără greșală. Autenticitatea acestei mărturii este confirmată, ca fapt istoric, de neîncetatea mărturii, care încep din secolele primare prelungindu-se până în zilele noastre. O dovadă de asemenea natură este atât de neîndoialnică încât pentru contestarea ei ar fi trebuit respinsă toată istoria, pentru că nu există un alt fapt istoric care să dureze neconținut de atâta vreme ca mărturie a întregii acestei societăți, societate vie în toate epociile și afirmând neîncetat învățătura adoptată de ea... Prin consecvența sa uimitoare în învățătură, Biserica Ortodoxă reprezintă o priveliște cu adevărat minunată! Ea a văzut multe dispute; a rezistat în fața a numeroase atacuri vrăjmașe; ea a fost expusă unor cruzimi și prigoane nemaipomenite..."

Dar și în timpurile de prigoană și profanări, ca și în zilele de slavă, ea și-a păstrat învățatura: principiile ei fundamentale au rămas identice cu principiile adevăratului creștinism. Ea și în zilele noastre poate propune "bisericii" eretice cea mai minunată învățatură de care lumea a putut auzi cândva!"

În continuare părintele Guettée opune învățaturii ortodoxe erorile Bisericii de la Roma în ceea ce privește dogma infailibilității, care "după cum se vede, rezultă din erorile însușite de ea în învățatura despre biserică. Încă înainte ca această biserică să fi decis împărțirea arbitrară în biserică călăuzitoare și biserică călăuzită, episcopii ei își atribuiau în exclusivitate rolul de mentor, care ar reieși din caracterul lor episcopal; după aceea ei au plasat această infailibilitate în societatea episcopală, în frunte cu căpetenia acesteia, adică cu papa. Iar mai târziu (la Conciliul I Vatican din 1870) papa le-a spus episcopilor săi: "Numai eu unul pot emite dogmele; episcopii nu au decât vot consultativ; eu unul sunt infailibil!" În felul acesta, eroarea, care a reprezentat cândva doar o nevinovată născocire a unor subtilități teologice, în cele din urmă a adus biserica de la Roma la erzie și absurditate. Astăzi se remarcă un faliment total al falsei doctrine romano-catolice privind "infailibilitatea" papală, pe care o neagă în fapt chiar și un apărător zelos al "trăuiei" papistașe cum este arhiepiscopul francez Marcel Lefevre. După Conciliul Vatican II (1962-1965) el s-a declarat în opoziție față de Roma, neacceptând inovațiile sinodale, și a întemeiat în Elveția (Econ) un seminar "tradiționalist" propriu.

De atunci începă Lefevre hirotonește preoți-traditionaliști, iar la 30 iunie 1988, fără autorizația papei, a hirotonisit patru episcopi, pentru care fapt a fost supus excomunicării din partea papei Ioan Paul II. Întrebăt cum se simte în fața proximei excomunicări, Lefevre a răspuns: "Sunt liniștit, deoarece o asemenea excomunicare nu are nici o importanță: voi fi excomunicat de un papă-modernist, deși însăși moderniștii, până la Ioan al XXII-lea, au fost excomunicați de papi. Însăși Roma contemporană se află în schismă, intrucât se depărtează și chiar se opune Tradiției... Așadar, suntem în schismă cu cei care ei însăși sunt în schismă cu premergătorii lor".

Nu numai ortodocși luminați, ci și mulți teologi heterodocși imparțiali văd în Ortodoxie unică Biserică care a rămas de-a lungul

secolelor credincioasă lui Hristos și învățaturii lăsate moștenire de El prin mijlocirea Sfintilor Apostoli. Iată câteva exemple.

Anglicanul M.A. Hodj, în cartea "Mișcarea anglicană și Ortodoxia" (Londra, 1955, p. 45-47), scrie că "Credința Ortodoxă, păstrată neschimbătă de Biserica Ortodoxă, reprezintă credința creștină în forma ei adevărată și esențială". Franz Von Baader (1765-1841), filosof și teolog, a ajuns - pe baza cercetărilor sale ecleziologice - la concluzia că "Biserica Ortodoxă a rămas mai fidelă spiritului inițial al creștinismului decât Biserica Occidentală". "Trebuie să recunoaștem, scrie Baader, că Biserica Ortodoxă are un mai mare drept, decât cea romană, să se numească apostolică și devotată epocii vechi". Baader vede cauza acestei situații în faptul că Biserica Ortodoxă, spre deosebire de statul eclesiastic al papismului și de biserica de stat a protestantismului, păstrează organizarea sobornicească, în care rezidă unica ei salvare. Căci "ceea ce în chip vizibil nu are cap, nu poate fi decapitat de o putere vremelnică". Biserica Ortodoxă, condusă în chip nevăzut de Hristos (Ef. 1, 10) și nerecunoscând nici un centru pământesc (Evr. 13, 14), este invulnerabilă pentru tentativele antihristului!

Teologul protestant din secolul al XIX-lea, Overbeck, comparând Ortodoxia cu catolicismul, scrie: "Biserica Ortodoxă este neschimbătă în credință și în canoanele sale. Este aceeași credință care a fost cu 1000 de ani în urmă. Pe când Roma a găsit de cuviintă să schimbe credința inamovibilă, s-o facă mobilă, s-o dezvoile. Numai una Biserica Ortodoxă a păstrat-o și a întărit-o în acea formă, în care ea a fost predată Bisericii de tradiția apostolică."

"După ce papa a separat Biserica Occidentală de cea Orientală, scrie Overbeck în altă lucrare, Biserica Orientală, potrivit atestărilor istoriei, și-a conservat neschimbătă până în timpurile noastre străvechea sa învățatură, în mod unic universală (catolică)". Cunoscutul teolog - istoric catolic din secolul XIX, Gueffelées, în pofida atașamentului său față de Roma, s-a văzut nevoit să recunoască că "în slujba religioasă și în învățatura Bisericii grecești (adică Ortodoxe) nu s-au produs nici cele mai mici schimbări din timpul scindării ei de Roma".

Părintele Guettée, despre care am amintit mai sus, după convertirea sa la Ortodoxie, scrie: "Pentru creștinismul ortodox

Biserica reprezintă comunitatea creștină existentă din timpurile apostolice; ea trăiește o viață unitară, ea nu se schimbă, pentru că nu schimbă nimic în învățătură revelată de Dumnezeu; primind această învățătură de la început, ea o transmite din secol în secol în forma în care a primit-o. Credincioșii (mirenii) reprezintă în ea o parte la fel de esențială ca și episcopii. Aceștia din urmă au datoria specială de a veghea asupra comunităților creștine, ca în ele să nu poată pătrunde rânduieli noi; dar și toți credincioșii au și ei dreptul să participe la păstrarea Ortodoxiei, și ei sunt datori să pună în gardă chiar pe episcopul însuși în cazul în care acesta, nesocotindu-și datoria, ar dori să introducă rânduieli străine.

În Biserica română sunt înfierați oamenii care protestează împotriva erorilor și abuzurilor puterii episcopale. Acest lucru s-a dezvăluit evident în timpul proclamării ultimelor dogme false privind încalata concepție și infailibilitatea papei. Când câțiva clerici conștiințoși au protestat împotriva acestei nouățiți, ei au fost blamați și persecuati prin toate mijloacele posibile și dezonorați în măsura în care minciuna poate dezonora adevărul.

În Biserica Ortodoxă este cu neputință ca toți episcopii să nu-și îndeplinească datoria, pentru că ei nu au în fruntea lor o aşa-numită persoană infailibilă; de altfel, un episcop sau altul, ca de exemplu, Nestor, ar putea cădea în greșală. În acest caz însă, un preot sau chiar și un simplu credincios, care a dat în vîleag pe eretic, nu numai că nu va fi admonestat, ci va fi vrednic de lauda și recunoașterea întregii Biserici Ortodoxe."

Ours Curiée, episcopul catolic de rit vechi al Bernei, subliniază că "Biserica Ortodoxă Răsăriteană cunoaște o viață creștină de o mare intensitate și curățenie, și în ea s-a păstrat de-a lungul secolelor vechea Tradiție bisericească, pierdută în mare măsură în Biserica apuseană."

De aceeași părere este și prof. dr. Ernest Benz: "În lumea creștină modernă Ortodoxia strălucește ca o mărime unică în felul ei. Măreția ei rezidă în faptul că ea și-a păstrat cu credință, în toate sferele vieții sale, slujba bisericească, integritatea catolică a vechii Biserici. În serviciul său divin continuă să existe concepția vechii Biserici și practica liturgică a vechii Biserici. În serviciul său divin există întreaga plinătate a învățăturii vechii Biserici. Aici nu există

diviziune între slujba religioasă și teologie, între rugăciune și învățătură. Această Biserică și-a păstrat conștiința primară a caracterului său universal-catolic. Autodeterminarea ei ca Biserică unică, Sfântă, Sobornicească și Apostolească nu se intemeiază pe ideea de drept, ci pe conștiința că reprezintă trupul mistic al lui Hristos... În acest trup mistic se manifestă cu adevărat darurile Sfântului Duh și rugăciunea unuia pentru celălalt, care se extinde și asupra împărăției celor adormiți, căci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morți, ci al celor vii (Mt. 22, 32)..."

Ortodoxia a păstrat cu maximă fidelitate, până în zilele noastre, moștenirea dogmatică a vechii Biserici.

Prof. dr. Fritz Lieb găsește drept foarte important faptul că "Biserica Răsăriteană a păstrat neîntinute și intacte dogmele creștine vechi, fără a le denatura prin rationalism scolastic".

Salutând aceste declarații făcute de teologi occidentali în beneficiul Bisericii Ortodoxe, am putea adăuga următoarele: Sfânta Biserică Ortodoxă își datorează înaltul prestigiul de unică purtătoare constantă și neîntinată a Adevărului devotamentului său statoric pentru acea credință dogmatică pe care a moștenit-o de la Însuși Domnul Iisus Hristos și Sfinții Săi Apostoli și pe care a întărit-o la Sinoadele Ecumenice și locale recunoscute.

De aici e evident că moștenirea dogmatică, pe care Sfânta Biserică a primit-o de la Mântuitorul și și-a însusit-o de la ucenicii Săi direcți, reprezintă temelia cea tare și de nezdruncinat (comp. Lc. 1, 4) pe care ea stă de-a lungul secolelor întotdeauna neschimbătoare și indivizibilă.

Biserica Ortodoxă reprezintă un bastion împotriva oricăror eretici pe teren ideologic-dogmatic; ea păstrează până astăzi Adevărul, în care crede spre mântuire (II Tes. 2, 13), și îl va păstra până la sfârșitul lumii, pentru ca adevărății fii ai lui Dumnezeu să poată deosebi adevărul de neadevar și în vremurile de pe urmă - vremurile antihristului. În felul acesta Biserica Ortodoxă a lui Hristos va ajuta tuturor celor care doresc sincer să dobândească adevărul în timpurile lepădării generale de credință (II Tes. 2, 3), astfel încât să nu se lase înselați de învățătură mincinoasă și vicleană a protivnicului lui Hristos, iar în situația trădării generale a lui Hristos să continue a fi credincioși Domnului și Mântuitorului lor, și pe calea unei credințe drepte și a unei vieți virtuoase conforme, să dobândească legătura veșnică cu El în Împărăția nemuririi.

Sfânta Biserică Ortodoxă trebuie și astăzi să-și îndeplinească nobila misiune de păstrătoare a Adevărului prin respectarea fidelă a dogmelor și canoanelor formulate temeinic odată și pentru totdeauna, întru împlinirea făgăduinței neschimbate date ei de Mântuitorul că "portile iadului nu o vor birui" (Mt. 16, 18).

Creștinul ortodox nu poate să fie ecumenist, fiindcă:

1) ecumenismul nu crede în existența Bisericii Unice, Sfinte, Sobornicești și Apostolești.

2) subminează în chip eretic ecleziologia ortodoxă;

3) manifestă neîncredere în puterea cuvintelor lui Hristos, neschimbate până la sfârșitul lumii despre invincibilitatea Bisericii (Mt. 28, 20);

4) propovăduiește o învățătură cu totul nouă despre Bisericii, contrivnică credinței Ortodoxe!

Principiul 3

Ecumenismul contravine practicii dogmatice și canonice a vechii Biserici și apropie Ortodoxia de erzii

În cadrul Sinoadei vechea Biserică separa adevărul ortodox de minciuna eretică, rupând orice legături cu erzile: și dogmatice, și canonice, și sacramental - liturgice. În timp ce actualul ecumenism, dimpotrivă, încearcă să stabilească multiple relații între Ortodoxie și diverse confesiuni, inclusiv cu cele mai eretice, întrând în felul acesta în contradicție cu practica vechii Biserici. Teologul englez dr. Martin Lloyd Jones subliniază convingător acest lucru, scriind: "Nimic nu reprezintă un interes mai mare decât contrastul dintre Sinoadele Ecumenice din primele veacuri ale erei creștine și actualul Consiliu Ecumenic al Bisericilor. Una dintre cele mai importante sarcini ale Sinoadelor era elaborarea definiției precise a doctrinei dogmatice și demascarea greșelilor și erziei. Pe când o caracteristică esențială a noii mișcări ecumenice este indiferența față de învățătură dogmatică, primatul spiritului, inclusivismului și cooperarea practică". Prin spiritul inclusivismului autorul înțelege

tendența spre reunirea cu orice preț a tuturor denomiinațiilor într-o organizație comună, indiferent dacă credința lor este dreaptă sau eretică.

Cuvântul lui Dumnezeu ne învață să nu avem nimic comun cu ereticii. Sf. Ap. Pavel ne povătuiește: "De omul eretic după întâia și a doua mustare, depărtează-te" (Tit 3, 10), și încă: "Vă îndemn, fraților, să vă păziți de cei ce fac dezbinări și sminteli împotriva învățăturii, pe care ați primit-o Depărtați-vă de ei" (Rom. 16, 17). A spus: "depărtați-vă", și nu: "apropiați-vă de ei".

Ecumenismul însă și apropie pe creștinii ortodocși de eretici. În rândul ecumeniștilor se fac auzite voci chemând la "intercomuniune", adică la comuniunea prin Sfintele Taine a unor asociații religioase diferite ca confesiune. Astfel, anglicanii se împărtășesc împreună cu vechii catolici iar în ultimul timp și cu metodistii, care tratează foarte liberal biserica vizibilă. Începând din 1963, anglicanii sunt în comuniune liturgică cu membrii Bisericii independente filipineze, cu care a luat contact din 1965 și cu Biserica catolică veche, deși Biserica filipineză nu este întru totul liberă de tendințele unitariste.

Prin aceasta se pregătește și intrarea Bisericii Ortodoxe în comuniune liturgică, mai întâi cu confesiunile heterodoxe mai apropiate de ea, cum ar fi cea romano-catolică și cea precalcedoniană, iar după aceea și cu alte asociații, fără înlăturarea prealabilă a divergențelor și contradicțiilor dogmatice cu Ortodoxia. La Adunarea a VI-a generală a C.E.B. de la Vancouver din 1983 predică a fost învinsă - unii arhierei ortodocși au asistat la "liturghia" ecumenică a arhiepiscopului de Canterbury cu participarea a două femei "preotese" anglicane.

Acstea acțiuni profanatoare contravin Cuvântului lui Dumnezeu, învățăturii ortodoxe potrivit căreia Biserica este Trupul unic al lui Hristos, sfintelor canoane și practicii bisericești de secole!

"Biserica veche împărtea cina Domnului numai cu cei care se aflau în strânsă legătură cu Biserica pe temeiul unității în credință și în rânduiala canonică", a declarat în 1975 reprezentantul Bisericii Ortodoxe Ruse în C.M.B. Dar ce se întâmplă astăzi?! Unii ecumeniști "ortodocși" au și ajuns în mod samavolnic să se împărtășească împreună cu heterodocșii, deși știu foarte bine că pentru un creștin ortodox este absolut inadmisibil să intre în

comuniune sacramentală cu ereticii! Prof. arhimandrit Iustin Popovici reflectează în acest sens astfel: "Învățatura Bisericii Ortodoxe cu privire la eretici, exprimată de Sfinții Apostoli, Sfinții Părinți și Sfințele Sinoade, arată că: ereziile în esență nu sunt biserică și nu pot fi biserică. De aceea ele nu pot avea Sfintele Taine, mai cu seamă Taina Euharistiei, care este Taina Tainelor... "Inter-comuniunea", adică comuniunea reciprocă cu ereticii în Sfintele Taine, în special în Taina dumnezeieștii Euharistii, este cea mai nelegitimită trădare a Domnului Iisus Hristos."

Înainte de toate s-ar cuveni să ne întrebăm, pe ce ecleziologie și pe ce teologie se intemeiază aşa-numita "inter-comuniune"? Teologia creștină se intemeiază și se înalță pe realitatea divino-umană a "comuniunii", adică pe relația Dumnezeu-Om (comp. I Cor. 1, 9; 10, 10-17; II Cor. 13, 13; Evr. 2, 4, 3, 14; I In. 1, 3), și nu pe o oarecare "inter-comuniune", care este contradictorie prin ea însăși și complet neînțeleasă pentru conștiința ortodoxă sobornicească.

Potrivit concepției Bisericii sobornicești a lui Hristos și Tradiției ortodoxe unitare, Biserica Ortodoxă nu acceptă existența altor Taine în afara ei și nu le tratează ca atare, cât timp omul nu se întoarce prin pocăință de la "biserica" eretică, de la falsa biserică - la Biserica Ortodoxă a lui Hristos. Cât timp însă omul rămâne în afara Bisericii, nefiind legat de ea prin pocăință, atâta timp el este pentru Biserică un eretic, aflându-se inevitabil în afara comuniunii mantuitoare cu ea. "Căci ce însoțire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărtășire are lumina cu întunericul?" (II Cor. 6, 14).

În temeiul unor hotărâri profund argumentate, adoptate de Sinoadele Ecumenice, Biserica Ortodoxă a rupt orice legătură cu ereticii: cu arienii (unitarienii), nestorienii, monofiziții, iconoclaștii și.a. În timp ce ecumenismul înrolează masiv în rândurile sale acestea și alte erezii și cere ca Biserica Ortodoxă să intre în comuniune liturgică și chiar sacramentală cu ele!

Pentru a-și intemeia cumva această pretenție, ecumeniștii recurg la argumentul inventat de teologii protestanți potrivit căruia credința nu se poate exprima "verbalizării"; că ea ar reprezenta o realitate mistică, care scapă analizei și care nu poate fi exprimată în definiții ce determină "adevărul și minciuna". Argumentul citat mai sus este contestat rezonabil de Lloyd Jones: "Cei care vorbesc astfel se pronunță nu numai împotriva obiceiului Bisericii din epoca timpurie,

care a creat propriul "crez" și propria mărturisire de credință, ci mai mult decât atât - ei contestă învățatura Noului Testament, care afirmează că adevărul poate fi definit în aşa măsură încât să se poată vedea cine și când s-a abătut de la el. Si, de bună seamă, cum ai putea spune că cineva s-a abătut de la adevăr, dacă nu ai ști în ce anume rezidă el? Toate acestea dovedesc că adevărul poate fi definit și descris în mod exact".

Militanții ecumeniști nu tăgăduiesc că până una alta unică sferă de conlucrare între creștinii de diferite confesiuni continuă să fie activitatea practică și evanghelizarea cu eforturi conjugate și că ar trebui evitate problemele doctrinare, căci "doctrina duce la sciziune".

După părerea lor, nu face să atacăm prea mult dogmele, deoarece creștinii nu manifestă deocamdată indiferență ecumenică, apariția căreia se așteaptă la viitoarea generație Tânără, reeducată din punct de vedere ecumenic. Spiritul similar al îndepărțării de dogme se formează treptat, urmând să se intensifice de acum înainte prin educația și instruirea ecumenică. Acest lucru se va realiza înainte de toate prin introducerea în școlile teologice superioare a unei discipline speciale denumită "teologia ecumenică", care va atenua rătăcirile eretice nu prin contestarea lor, ci inspirându-se respect față de orice erzie și propagând simpatie față de orice convingere străină. "Teologia ecumenică" va minimaliza mai întâi importanța Sinoadelor Ecumenice, după care va începe să le submina și negă.

Negarea Sinoadelor Ecumenice înseamnă însă negarea conștiinței bisericicești, exprimată în hotărârile sinodale, căci aceste Sinoade reprezintă organul bisericesc superior al exprimării lucrative a vocii Bisericii. Sinodul Apostolic convocat în anul 51 la Ierusalim constituie prototipul tuturor Sinoadelor ulterioare ale Bisericii - Ecumenice și locale.

Sfinții Apostoli, având Evanghelia, care conținea toate cele necesare pentru mantuire, au găsit de cuvîntă să ia o hotărâre sobornicească în problema ce se punea: e nevoie oare ca păgânii care se botează să fie în prealabil circumciși? Apostolii, adunându-se împreună pentru a cerceta această chestiune (Fapte 15, 6), au hotărât unanim să elibereze pe păgâni de povara circumciziei impusă de Vechiul Testament, devenită inutilă cu venirea Noului Testament al harului lui Hristos (Gal. 6, 15).

Hotărârea a fost inspirată de sus, prin mijlocirea Sfântului Duh, Care cărmuiște destinele Bisericii. De aceea Sfinții Apostoli au scris păgânilor care s-au botezat în credință: "părtu-s-a Duhului Sfânt și nouă, să nu vi se pună nici o greutate în plus în afară de cele ce sunt necesare, să vă feriți de cele jertfite idolilor, și de sânge, și de (animale) sugrumate și de desfrâu, de care păzindu-vă, bine veți face" (Fapte 15, 28-29). Formula "Părtu-s-a Duhului Sfânt și nouă" (Fapte 15, 28) a fost repetată de atunci încocace la toate Sinoadele Ecumenice și locale în calitate de principiu neclintit.

Sfinții Apostoli au declarat hotărârea sinodală adoptată, ca fiind inspirată de Dumnezeu și obligatorie pentru toți membrii Bisericii. Se poate spune cu fermitate că ea a constituit prima normă a Codului regulilor canonice bisericești creat de acum încolo. După cum istorisește Sf. Ap. Luca, Sf. Ap. Pavel și Sila, ocolind bisericile din Asia Mică, învățau pe toți cei ce se converteau întru Hristos "să păzească hotărârile apostolilor și presbiterilor din Ierusalim" (Fapte 16, 4).

De atunci încocace Sinoadele Ecumenice și locale, convocate după exemplul Sinodului Apostolic, invocând autoritatea Sfântului Duh, obligă pe toți credincioșii ortodocși să respecte strict hotărârile cu caracter dogmatic și canonic adoptate de ele.

În zilele noastre puterea legislativă a Bisericii este subminată de mișcarea ecumenică, aceasta căutând să substituie autoritatea Sinoadelor.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse aduce o acuzație întemeiată ecumenismului în "Epistola privind Adunarea a V-a a C.M.B. și rezultatele ei", în care se exprimă presupunerea că "Consiliul Mondial al Bisericilor ar putea deveni în viitor un fel de "super - biserică". Unele simptome în acest sens - se arată în Epistolă - se strecoară uneori (așa cum s-a întâmplat și la adunarea din Nairobi) sub forma voalată a unor raționamente generale despre "slujirea profetică specială" a aparatului administrativ al Consiliului Mondial al Bisericilor de la Geneva... De aici nu rămâne decât un pas până la ispititoarea și periculoasa idee a importanței ecleziologice deosebite a Consiliului Mondial al Bisericilor și aparatului său central de la Geneva, care de pe acum începe să leguiască (v. mai jos principiul 10, 30).

În calitate de exemplu că ecumeniștii nu se jenează să admonesteze Sinoadele Ortodoxe, vom evoca declarația lui E. Pain, unul dintre vicepreședinții C.M.B. în 1971 care, dezbatând problema unității și concordiei dintre biserici, s-a pronunțat în felul următor despre Sinodul de la Serdica: "Sinodul convocat la Serdica în anul 343 n-a izbutit, din păcate, să rezolve contradicțiile dintre credincioși (prin "credincioși" Pain are în vedere și pe arieni deopotrivă cu ortodocșii - n.a.). Din nefericire, acest Sinod a dus la și mai mari tensiuni și la și mai mari neînțelegeri". Arătând acestea cu titlul de "grav avertisment pentru noi toți", Pain vrea să ne sugereze că n-ar trebui să repetăm "greșelile" Sinoadelor anterioare, care ar fi dezbinat, chipurile, pe credincioși, ci ar fi cazul să urmăm calea de compromis a unirii tuturor denominărilor prin intermediul C.M.B. Din aceste cuvinte ale lui Pain ar rezulta că Ortodoxia, care până acum a stat ferm pe pozițiile Sinoadelor sale, ar trebui să le renege pe motivul că ele "n-au izbutit să rezolve contradicțiile dintre credincioși".

Creștinul ortodox nu poate să ia parte la o mișcare ce-și propune, prin spiritul său inclusivist, să apropie pe ortodocși de eretici, contestând Sinoadele Ortodoxe Ecumenice și locale, pe temelia cărora s-a afirmat învățatura ortodoxă!

Principiul 4

Ecumenismul nu recunoaște zidul despărțitor cu care Biserica Ortodoxă s-a îngrădit de comunitățile eretice

Biserica primară a lui Hristos ne-a lăsat moștenire dogmele, canoanele și predaniile apostolice în calitate de principii conducătoare esențiale, pe care trebuie să le urmeze neclintit discipolii ei, pentru a nu se amesteca cu comunitățile eretice și a nu se abate de la calea măntuirii.

Aceste principii conducătoare sunt înăltate ca niște veșnice ziduri despărțitoare între adevar și minciună, având menirea harică

de a păzi Biserica de pătrunderea în ea a unor învățături și obiceiuri străine.

Nu este cazul să explicăm cât de important este rolul pe care îl joacă dogmele ortodoxe și autoritatea lor incontestabilă în calitate de îngrăditură de apărare a Ortodoxiei împotriva amestecării cu diferite false învățături și erezii păgubitoare. O importanță la fel de mare ca și a dogmelor o au pentru apărarea Bisericii Ortodoxe canoanele ortodoxe. Canoanele ne-au fost lăsate nouă prin succesiune apostolică și patristică, ca veșnică și neschimbată normă a vieții bisericești. Ele sunt în mod necondiționat obligatorii pentru întreaga Biserică Ortodoxă Universală, pentru fiecare Biserică Ortodoxă Națională și pentru orice membru al ei. Deopotrivă cu dogmele, canoanele fac ca adevărată Biserică a lui Hristos să se deosebească de comunitățile religioase care se pretendă biserici, nefiind ca atare.

Tradițiile apostolice, care s-au înrădăcinat în viața creștinilor ortodocși ca obiceiuri etc., unanim acceptate, precum sunt posturile, sărbătorile etc., au de asemenea un rol important în Biserica Ortodoxă.

Sfinții totdeauna au văzut în dogmele formulate de Sinoadele Ortodoxe un sprijin sigur al credinței, în canoane - principiile de neclintit ale organizării și disciplinei bisericești, în tradițiile apostolice temelia plină de har a vieții duhovnicești întru Hristos.

De studierea canoanelor se ocupă o știință teologică specială - dreptul canonnic. Cuvântul "drept" nu e prea potrivit în acest caz, întrucât canoanele bisericești vizează în fond îndatoririle, și nu drepturile. Mitropolitul Moscovei, Filaret, explicând modul în care cuvântul "drept" a intrat în această știință prin limba italiană, dă o tălmăcire reușită a noțiunii însăși: "Dreptul, sau, în limbajul Sfintei Scripturi, hotărările legii (Exod 24, 3; Rom. 2, 26), este ceea ce, păstrând, poți fi drept în fața oamenilor și cucernic în fața lui Dumnezeu". Prin dreptul canonnic "trebuie de înțeles o lege a ordinii și dreptății constând în normele Sfintei Scripturi, canoanele sfintilor apostoli, a celor șapte Sinoade Ecumenice, a celor două Sinoade locale reprezentă, după părere lui Filaret, "cârma conducerii bisericești".

E lucru știut ce înseamnă cârma (timona) pentru comanda unei corăbii (Iac. 3, 4). Fără cârmă corabia se poate ciocni de stânci

submarine, scufundându-se. Biserica reprezintă corabia salvării, și cârma e necesară pentru navigația fără pericol și măntuirea credincioșilor aflați în ea, care, navigând în oceanul vieții pământești, caută să ajungă la țărmul fericit al veșniciei. "Cârma conducerii bisericești" o constituie sfintele canoane, și de aceea culegerea de canoane bisericești se numea încă din vechime "Cartea cârmuirii" sau Pidalion.

Ce cârmuire și îndrumare ne pot da sfintele canoane înaintea pericolului actualei mișcări ecumenice și a ideologiei ei dăunătoare? Vom evoca doar câteva dintre cele mai importante canoane, pentru a arăta contradicția strigătoare la cer dintre caracterul lor și ceea ce se întâmplă în C.M.B.

Întâia pravilă a Sinodului II Ecumenic condamnă orice erzie, în special: arianismul, care neagă calitatea dumnezeiască a Domnului Iisus Hristos; duhoborii, care minimizează Sfântul Duh până la starea de făptură; sabelienii, care denaturează învățătura ortodoxă despre Treimea Dumnezeirii, și alte erezii, excomunicându-le.

Prin excomunicare se subînțelege excluderea definitivă din Biserică, al cărei rezultat este veșnica pierzanie, dacă după anatemizare ereticul nu-și va conștientiza greșeala și nu se va pocăi.

A doua pravilă a Sinodului VI Ecumenic împărtășește și afirmă solemn Credința Ortodoxă, aşa cum a fost ea expusă la Sinoadele Ecumenice anterioare, excomunicând de asemenea pe toți cei care sunt împotriva acestei credințe. De remarcat aici interzicerea categorică a oricărora inovații și schimbări în credință. În același mod au procedat toate celelalte Sinoade Ecumenice, începându-și activitatea prin mărturisirea și confirmarea dogmelor alcătuite la Sinoadele anterioare.

În felul acesta a ajuns până la noi și s-a afirmat o continuitate statorică în domeniul Credinței Ortodoxe. În același principiu declară ferme și inviolabile, adică evident obligatorii, toate cele 85 de pravile apostolice, pravilele celor cinci Sinoade Ecumenice anterioare și celor opt Sinoade locale, precum și pravilele unor marcanți Sfinți Părinți, ai căror nume au fost enumerate.

Prin această sanctiune universală normele enumerate capătă importanță universală și autoritate obligatorie îndeobște pentru

întreaga Biserică. Cel de-al doilea principiu al Sinodului evocat se încheie cu cuvintele: "Fie ca nimeni să nu-și îngăduie să schimbe sau să anuleze canoanele arătate mai sus, ori să adopte în afara lor altele, întocmite de oameni care se vor încumeta să cârmuiască adevărul. Dacă cineva va fi dat în vileag că încearcă să schimbe sau să denatureze oricare din canoanele amintite mai sus, acela va fi supus epitimiei după prevederile canonului încălcat de el!" Ultimul dintre Sinoadele Ecumenice ortodoxe - al VII-lea, despre care Patriarhul Constantinopolului Sfântul Tarasie, care l-a prezidat, a profețit că acesta este omega, adică ultimul dintre Sinoadele Ecumenice, afirmă de asemenea drept cel dintâi principiu al său canoanele adoptate de Sinodul precedent referitoare la credință și organizarea Bisericii, îngrădind respectarea lor prin excomunicarea cuvenită.

Importanța și puterea Sinoadelor Ecumenice, potrivit cunoscutului canonist rus arhimandritul Ioan (mai târziu episcop de Smolensk), rezidă înainte de toate în faptul că dogmele adoptate prin hotărârile lor pun în evidență "credința unitară comună a tuturor dumnezeieștilor bărbați, proslăviți de Biserică, care prin mintea lor luminată de har, prin cunoașterea neîntinată a adevărului, prin tăria cu care l-au apărat și sfîrșenia vieții lor strălucesc ca niște aștri în lume" (comp. canonului 19 al Sinodului VI Ecumenic); și, în al doilea rând, în faptul că temelia apărării Credinței Ortodoxe o constituie tradiția sfintilor apostoli, necurmată de la ei înceoace.

Această Tradiție apostolică, care e unică, și nu multiplă (după cum voiesc s-o prezinte ecumeniștii), s-a păstrat în deplinătate și puritate doar în Biserica Ortodoxă. Sfântul Teofan arată cum a fost cu puțință acest lucru: "Dumnezeu a învățat pe apostoli; apostolii, la rândul lor, au învățat pe cei care au crezut cu adevăr și au transmis Tradiția urmășilor aşa cum au primit-o. Deci, află ce și cum mărturisește Sfânta Biserică, și fii sigur că aşa a poruncit să mărturisești pe Dumnezeu!" Episcopii, întruniți la Sinoade în calitate de succesiști ai apostolilor nu judecau de la sine despre credință, în legătură cu diferite eretici, ci expuneau Tradiția apostolică aşa cum s-a păstrat în biserică lor, fără a admite ceva străin. Sinoadele Ecumenice nu-și propuneau să caute noi metode de compromis pentru a uni adevărul cu erzia, ci se străduiau doar să întărească

adevărul revelat de Dumnezeu și ajuns până la ei prin tradiție. În felul acesta, ei au formulat exact și deplin credința de totdeauna a Bisericii lui Hristos, păzind Credința Ortodoxă prin ziduri de apărare contra falselor învățături ce se abăteau asupra ei. Aceste formule ale credinței, denumite dogme, reprezentă învățătura lui Hristos și a Apostolilor, având o putere obligatorie pentru toți creștinii ortodocși. Canoanele care reglementează evlavia și disciplina bisericească au de asemenea putere obligatorie fiind inspirate din bogatul tezaur al Sfintei Scripturi și Sfintei Tradiții și reflectând poruncile apostolice. Tocmai datorită zidului de apărare înălțat de Biserică, Credința Ortodoxă a ajuns până la noi întreagă, neîntinată și nevătămată!

Împrejmuită de zidurile apărătoare ale dogmelor, canoanelor și tradițiilor apostolice, Sfânta Biserică Ortodoxă niciodată n-a amestecat grâul curat al adevărului cu neghina rătăcirilor eretice, căci a primit de la Dumnezeu menirea de păstrătoare și călăuzitoare a Adevarului inspirat de Dumnezeu!

În prototipul din Vechiul Testament, proorocul Isaia asemuiește Biserica lui Dumnezeu unei vii, pe care Dumnezeu a îngrădit-o, a curățit-o de pietre și a sădit în ea viță de soi bun, ca să dea rod. Dar, de vreme ce a crescut aguridă, iar nu struguri buni, Dumnezeu amenință să strice gardul viei, ca să fie pustiită și călcată în picioare (Is. 5, 1-7). În tălmăcirea Sfântului Vasile cel Mare, îngrăditura înseamnă poruncile lui Dumnezeu, a căror nesocotire a dus poporul evreiesc la o strănică pedeapsă. O pedeapsă și mai mare îl așteaptă pe poporul lui Dumnezeu din Noul Testament, dacă el se va îndepărta de Dumnezeu. "Și nouă ni se dărâma zidul", spune Sfântul Ierarh, "când datorită proprietăi lenevii ne facem nevrednici de a fi apărați cu ajutorul dumnezeieștilor dogme".

Însuși Mântuitorul Ișii asemuiește Biserica unei vii, pe care Dumnezeu a sădit-o și "a împrejmuit-o cu un gard" (Mc. 12, 1). În tălmăcirea fericitului Teofilact, "prin gard se subînțelege legea, care nu le îngăduia iudeilor să se amestece cu alte neamuri", adică cu păgânii. În Biserica Noului Testament legea o reprezentă dogmele și canoanele, care nu îngăduie creștinilor ortodocși să intre în comuniune duhovnicească cu adepti ai altor credințe!

Biserica Ortodoxă reprezintă "Via lui Dumnezeu", pentru care arhiereul, în timpul fiecărei slujbe arhierești, înaltă rugăciunea:

"Doamne, caută din cer și vezi, și cercetează via aceasta, pe care a sădit-o dreapta Ta, și o desăvârșește pe ea" (Ps. 79, 15-16). Arhiepii ortodocși care, simpatizând cu ecumenismul, iau parte la complotul acestuia pentru a distruga gardul despărțitor, admit o contradicție evidentă, căci, pe de o parte, în calitate de ecumeniști ei doboară zidul de apărare al Viei Ortodoxe, iar pe de alta - îl roagă pe Dumnezeu să-o păzească. Pentru creștinii ortodocși zidul despărțitor este un gard sfânt și binevenit, care îi apără de amestecul cu heterodoxiile contemporane...

În lexiconul ecumenic însă, ce înclină să denatureze adevărul, atribuind un alt conținut unor noțiuni bisericești cunoscute, expresia "zid despărțitor" a căpătat o nuanță pronunțat negativă. Cei care astăzi au curajul să apere acest zid, ca fiind folositor Bisericii, sunt acuzați că ar pune piedici înaltei și nobilei cauze a ecumenismului și stigmatizați ca sabotori. Chiar și unii ortodocși, pătrunzându-se de spiritul demoralizator al ecumenismului, se pronunță împotriva "zidului izolator", folosind banala frază: "Îngrădirile noastre pământești (adică sciziunile confesionale) nu ajung până la cer", ca și cum ultimele ar fi doar rodul unor dispute, ambiții și certuri omenești. Deși, așa cum am văzut, "zidul despărțitor" nu este nicidcum o invenție a omului și nici "îngrădiri pământești", ci e statornicit de sus: el n-a fost înălțat de la pământ până la cer, ci împotrivă, descinde din cer până la pământ datorită cîrmuirii harice a Bisericii de către Duhul Sfânt "Parutu-s-a Duhului Sfânt și nouă"! (Fapte 15, 28).

Spre deosebire de ecumenism, Biserica întotdeauna a folosit cuvântul "îngrădire" ("zid despărțitor") în sensul dogmatic și canonic cel mai pozitiv. De exemplu, Sinodul local din Gangra (anul 340) a hotărât, prin canonul 21, să stabilească "îngrădiri în Biserică împotriva celor ce introduc inovații contra Scripturii și a bisericeștilor canoane", argumentând astfel: "Toate cele predate de Dumnezeieștile Scripturi și de Apostoli, ne rugăm Domnului a se face în Biserică".

Toți cuviosii lui Dumnezeu, din timpurile străvechi și până astăzi sunt de acord cu faptul că zidul despărțitor este absolut necesar pentru apărarea Bisericii și pentru măntuirea noastră personală și că, prin urmare, el trebuie păstrat cu orice preț. Sfântul Ioan Gură de

Aur ne învață: "Cel care dorește măntuire personală, cel care vrea să fie un adevărat fiu al Bisericii Ortodoxe, acela caută, ca în corabia lui Noe, scăpare de potop, cel care are teamă de trăsnetul strănic al anatemei, care omoară sufletul și trupul - acela să-și ia asupra-i dulcele jug al dogmelor Bisericii lui Hristos, să-și îmblânzească îndărătnicia cugetului său cu ajutorul legilor (adică al canoanelor) bisericești și să se supună în toate Maicii Sale - Biserica!"

Dintre noii cuviosi ai lui Dumnezeu vom aminti de Sfântul Ambrozie de la Optina (+1891), un stareț cunoscut prin poveștele sale. Pronunțându-se în apărarea "zidului despărțitor", care izolează adevărul de eresuri, el scrie: "Ceea ce a legiuist Duhul Sfânt în Biserică prin adevărații săi robi și slujitori - prin cuviosii lui Dumnezeu - nu poate fi schimbat de oamenii obișnuiați, căci înfricoșător lucru este să cădem în mâinile Dumnezeului Celui viu!" (Evr. 10, 31)

În Circulara Patriarhilor din Răsărit (1848) se arată: "Credința noastră nu și-a luat inceputul de la om și prin om, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos (Gal. 1, 12), pe care apostolii lui Dumnezeu au propovăduit-o, Sinoadele Ecumenice au aprobat-o, marii învățători înțelepți au transmis-o prin succesiune întregii lumi și mucenicii au pecetluit-o cu sângele lor. Să urmăram credința pe care am primit-o neîntinată de la atâția bărbați, și să respingem orice inovație, ca fiind o uneltire a diavolului!

Ce vedem însă, ce se întâmplă astăzi? În timpurile noastre, pe baza ecumenismului apar chiar în Biserica Ortodoxă inovatori îndrăzneți, care subminează autoritatea sfintelor canoane, tratându-le ca imperfecte, perimate, nerespectate, din care cauză ar trebui, chipurile, anulate. De exemplu, arhiepiscopul de Tiatira, Athenagor, reprezentantul patriarhului Constantinopolului la Londra, declară fățu că "sfintele canoane sunt schimbătoare", după părerea lui, ele sunt "întâmplătoare și temporare", și nu "de neclintit și de neschimbat". După cum vom arăta mai jos, se fac și încercări de a submina unele dogme, ceea ce înseamnă un atentat direct la adevărurile eterne de inspirație dumnezeiască! Toate acestea nu constituie decât o urmare a spiritului ecumenic demoralizator propagat de C.M.B.

În nici un caz nu putem permite ca gardul Bisericii să fie distrus! Curtea Bisericii e atât de largă încât poate găzdui pe toti

oamenii doritori să primească adevărul. Curtea Bisericii ar putea părea inconfortabilă doar celor care se împotrivesc adevărului. Diavolul, acela care înșeală întreaga lume (Apoc. 12, 9), prezintă fals adevărul ca încătușând, chipurile, oamenii. Însă Iisus Hristos afirmă: "Adevărul vă va face liberi" (In. 8, 32) - dezrobiți din păcat (8, 34), cu adevărat liberi (8, 36).

Adevărul este dat în Credința Ortodoxă. Căutați-l cu inima curată, fără viclenie, și-l veți afla! În hotărârile Sinodului VII Ecumenic e scris: "Cel care, după ce adevărul a fost găsit, continuă să mai caute ceva, acela caută minciuna". Cât de uimitor se potrivesc aceste cuvinte actualei mișcări ecumenice! Ce caută dar, la numeroasele sale ședințe, Comisia C.M.B. "Credință și organizare", dacă nu să îngroape adevărul Ortodoxiei și să înalte, în locul lui, minciuna lor universală?!

Din păcate, participând în cadrul C.M.B. prin "reprezentanții" lor, Bisericile Ortodoxe locale se alătură acestui complot obscur împotriva Adevărului profesat de ele însеле! Acest trist fenomen al epocii noastre nu poate fi definit decât prin cuvântul apocalitic "lepădarea de credință" (II Tes. 2, 3).

Ar fi fost oare cu puțință în vremea Sfinților Părinți, ca ereticii să se întrețină "de la egal la egal" cu creștinii ortodocși și să caute o oarecare "unitate" a Bisericii prin intermediul unor hotărâri și acorduri de compromis? Sfinții Părinți nu îngăduiau: nici pentru o clipă grupările eretice să se numească "biserici", dar mai ales egale ca valoare cu Biserica Ortodoxă! Aceasta nu însemna nicidcum "triumfalism" - lucru pe care ecumeniștii îl reproșează ortodocșilor - ci doar o manifestare reală a credinței în adevărul lui Hristos - credință ajungând la jertfirea de sine, care astăzi, din nefericire, nu mai există. Dacă ecumeniștii îi acuză de "triumfalism" pe militanții ortodocși, același reproș ar trebui să-l adreseze Sf. Ap. Pavel care, pătruns de același sentiment de "triumfalism", adică de bucurie și triumf întru Domnul pentru Adevărul dăruit nouă și mantuirea înfăptuită prin el, scria: "Mulțumire fie adusă lui Dumnezeu, Celui ce ne face pururea biruitori în Hristos" (II Cor. 2, 14).

Dacă am fi devotați Ortodoxiei - dogmelor și canoanelor ei, n-am cuteza să stăm la aceeași masă a tratativelor cu reprezentanți ai diferitelor formațiuni sectare și să căutăm împreună cu ei Biserica,

chipurile "pierdută"! Dacă am fi sincer convinși de adevărul Bisericii noastre, n-ar trebui să ne întreținem împreună cu ereticii, ci să-i chemăm să se reîntoarcă la noi - în sânul unicei Biserici măntuitoare! Dacă ei ar răspunde la această chemare, ne-am bucura pentru ei, ca pentru niște păcătoși care s-au pocăit (Lc. 15: 10). Dacă nu, ar trebui să rupem cu ei orice relație bisericească, îndeplinind sfatul Sf. Ap. Pavel: "După întâia și a doua mustrare, depărtează-te de cel ce aduce dezbinări!" (Tit 3, 10).

Sfânta noastră Biserică pururea s-a rugat și se va ruga pentru revenirea la ea a celor rătăciți cu cuvintele: "Doamne, luminează cu lumina cunoștinței Tale pe cei lepădați de la Credința Ortodoxă și orbii de eraziile aducătoare de pieire și întoarce-i la Sfânta Ta Biserică Apostolească și Sobornicească!"

O astfel de reîntoarcere însă este cu puțință, potrivit canoanelor bisericești, numai cu condiția ca ereticii să se iepede definitiv de convingerile lor greșite (după ritualul Marelui Trebnic referitor la primirea în Ortodoxie a celor ce s-au lepădat de ea), dacă își vor renega toate inovațiile lor și vor îmbrățișa în întregime Credința Ortodoxă (canonul 95, Sinod VI).

Pentru ecumeniști însă unirea nu este posibilă prin revenirea la Ortodoxie, ci pe cale inversă, prin distrugerea "zidului despărțitor", adică pe calea negării dogmelor și canoanelor. Actualii conducători ai C.E.B. deseori vorbesc despre o anumită lume nouă, pentru crearea căreia ar fi necesară în prealabil o "reînnoire" radicală, în acest context făcându-se uz, de obicei, de o expresie specială - "reorganizarea structurilor bisericești".

Expresia "structurile bisericești" vizează edificiul Bisericii. Însuși Domnul Iisus Hristos își asemenea Biserica unui edificiu, spunând: "Pe această piatră (adică pe piatra credinței în Dumnezeirea lui Iisus Hristos) voi zidi Biserica Mea" (Mt. 16, 18). Orice zidire are o structură. Structurile bisericești reprezintă dogmele, canoanele, tipicul dumnezeiești Liturghii etc. Acestea, potrivit planurilor ecumenice, ar trebui reorganizate, schimbate, mutate din locul de acum, pentru a înlătura obstacolele din calea apropierei ecumenice a oamenilor. Care vor fi însă urmările acestei "mutări din loc"? Dacă vom încerca să mișcăm din loc o clădire oarecare, ea se va prăbuși negreșit. Iată ce soartă pregătesc ecumeniștii Bisericii lui Hristos!

Planul C.E.B. privind "reorganizarea structurilor" Bisericii Ortodoxe nu se va împlini desigur, pe deplin, deoarece se va izbi de făgăduința profetică a Mântuitorului că "porțile iadului nu vor birui" Biserica lui Hristos (Mt. 16, 18). Cu toate acestea, ecumeniștii întreprind eforturi de a modifica structurile bisericești, drept care amintesc permanent Bisericii Ortodoxe că ea trebuie "să se înnoiască", adică să renunțe la pretențiile ei de a fi purtătoare absolută a Adevărului Dumnezeiesc, întrucât vine "o nouă omenire, care nu recunoaște în viață ei nici un fel de ziduri despărțitoare", și acestea trebuie să cadă!

Chemarea ecumenică la "înnoire" radicală și îmbogățire reciprocă în afara zidurilor despărțitoare pune omenirea pe calea largă a pierzaniei, de care Însuși Domnul ne previne, arătându-ne calea cea îngustă, care duce la mântuire (Mt. 7, 13-14). "Pildele lui Solomon" (22, 28) conțin următoarea poruncă: "Nu muta hotarul cel vechi, pe care l-au aşezat părinții tăi!" Sfântul Vichentie de Lerini raportează aceste cuvinte mai întâi la învățatura dogmatică ortodoxă, moștenită de veacuri, după aceea - la hotărârile și canoanele sinodale, declarate "ferme și de nezdruncinat" și, în cele din urmă - la toate sfintele predanii potrivit căror evoluarează viața bisericească.

Sfântul Paisie Velicikovski, starețul și înnoitorul monahismului ortodox în secolul al XVIII-lea, scria: "Ca temelie de neclintit pentru sărmânatul meu suflet și pentru frați mi-am luat: 1) Cuvântul lui Dumnezeu și tălmăcirea lui de către Sfinții Părinți purtători de Dumnezeu și 2) sfintele Sinoade și toate hotărârile sinodale, ca și canoanele Sfinților Apostoli și ale Sfinților Părinți, primite de Biserica lui Hristos, ca și toate poruncile și ritualurile ei. Așa am lucrat pentru a nu mă abate de la înțelegerea dreaptă și sobornicească a lor de către Biserica Ortodoxă".

Arhiepiscopul Serafim (Sobolev), mare apărător contemporan al Ortodoxiei, încă în prima jumătate a secolului nostru ne previnea: "Să păstrăm cu sfîrșenie Credința noastră Ortodoxă! Nu ne vom lepăda nici o clipă în viață noastră de mărturisirea tuturor învățăturilor noastre dogmatice, precum nici de una din poruncile Maicii noastre Biserica! Nu vom uita că Credința Ortodoxă este expusă nu numai în Sfânta Scriptură și în hotărârile Sinoadelor Ecumenice, ci și în învățatura patristică, în posturi, în sărbători, în

dumnezeieștile slujbe și în tot ceea ce Biserica ne oferă spre împlinire neabătută pentru mântuirea noastră."

Între timp, "mutarea hotarelor vechi" se produce deja și, din nefericire, acest lucru se face cu ajutorul așa-numiților ecumeniști "ortodocși". Satisfăcând principalele revendicări ale mișcării ecumenice, ei încalcă canoanele bisericești, care interzic comuniunea duhovnicească cu ereticii, adaptează, cu ajutorul reformelor calendaristice, sărbătorile ortodoxe la cele heterodoxe și sunt gata să nesocotească și hotărârile dogmatice ale celor Șapte Sinoade Ecumenice de dragul contopirii credințelor! Distrugând însă zidul despărțitor, acești temerari inovatori nu au teamă oare de amenințările cuvine ale lui Dumnezeu: "cine surpă un zid, va fi mușcat de un șarpe" (Eclez. 10, 8).

Sinodul local din Antiohia (anul 341), prin canonul 2 înălță de la comuniune cu Biserica Ortodoxă pe toți cei care au legătură cu cei excomunicați de Biserică. Potrivit canonului adoptat de Sinodul VI Ecumenic, sunt îndepărtați de la Biserică clericii și mirenii care întrețin legături cu ereticii anatemizați. Oare creștinii ortodocși respectă astăzi această lege? Nu! Spiritul ecumenic a șters-o din conștiința celor ce simpatizează cu ecumenismul sau participă la el.

Canonul 6 al Sinodului local din Laodiceea (anul 343) oprește intrarea în lăcașul Domnului a ereticilor care stăruie în erzie lor. Iar astăzi, în timpul vizitelor ecumenice, clercii ortodocși lasă să intre în lăcașurile ortodoxe diferiți eretici și chiar îi conduc în altar!

Așadar, curata Ortodoxie cu zidul ei despărțitor și ecumenismul, care stăruie în a-l distrugă, se află în contradicție reciprocă flagrantă. Noi nu putem să renunțăm la dogmele, canoanele și tradițiile Sfintei Biserici Ortodoxe, care ne întăresc în dreapta credință, conducându-ne către mântuirea veșnică, pentru a prefera ecumenismul, ce ne îndepărtează de Ortodoxie și ne învață să neglijăm hotărârile dogmatice și canonice ale Bisericii!

Principiul 5

Ecumenismul contestă canoanele apostolice 10 și 45 îndreptate împotriva comuniunii în rugăciune cu ereticii

Canoanele respective interzic creștinilor ortodocși, sub amenințarea excomunicării, să se roage împreună cu persoanele excluse din Biserică. Canonul 10 apostolic prevede: "Dacă cineva se va ruga împreună cu un om excomunicat de Biserică, fie și acasă, să fie excomunicat!" Tot astfel canonul 45: "Episcopui, presbiterul sau diaconul care s-a rugat cu ereticii, să fie excomunicat! Dacă însă îi va îngădui să celebreze o liturghie în calitate de slujitor al Bisericii, să fie depus din treaptă!"

Acste canoane pot apărea prea drastice în epoca noastră a lepădării generale de credință. Dar ele au la temelie învățatura de inspirație dumnezeiască a Bisericii: Însuși Mântuitorul a pus începutul excomunicării de la Biserica Sa, spunând despre păcătoșii care nu s-au pocăit nici până în cele din urmă: "Iar de nu va asculta nici de Biserică, să-ți fie ţie ca un păgân și vameș!" (Mt. 18, 17), și să fie exclusi din Biserică.

Sfântul Ioan Teologul, ucenicul iubit al lui Hristos, supranumit de obicei "Apostolul iubirii", îndrumează pe credincioșii creștini ortodocși: "Dacă vine cineva la voi, și nu vă aduce învățatura aceasta, să nu-l primiți în casă, și să nu-i ziceți: "Bun venit!" Căci cine-i zice: "Bun venit!" se face părtaş la faptele lui cele rele" (II In. 1, 10-11).

La prima vedere, aceste cuvinte ar fi în contradicție cu spusele Mântuitorului din Predica de pe munte: "Dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații noștri, ce lucru neobișnuit faceți? Oare păgânii nu fac la fel?" (Mt. 5, 47), deși în fond nu există nici o contradicție, căci Mântuitorul are în vedere dragostea creștinului față de dușmanii noștri ("iubiți pe vrăjmașii voștri" - Mt. 5, 44), iar Sfântul Ioan Teologul se referă la eretici care sunt vrăjmașii lui Dumnezeu, de aceea trebuie să ne ferim și să-i ocolim, pentru că "cine-i zice "Bun venit!" se face părtaş faptelor lui celor rele." Sf. Ap. Pavel scrie și el: "În numele Domnului nostru Iisus Hristos, vă

poruncim, fraților, să vă depărtați de orice frate, care trăiește în nerânduială, și nu după învățările pe care le-ați primit de la noi" (II Tes. 3, 6).

Din cele expuse rezultă că poruncile apostolice nu fac decât să repete și să precizeze gândul exprimat în Sfânta Scriptură. Interzicerea de a comunica cu ereticii urmărește scopul de a nu lăsa ca eretia să se răspândească în mijlocul dreptcredinciosilor. Dar eretie este orice gând propriu, care vine în dezacord cu Revelația dumnezeiască. În Biserica lui Hristos este inadmisibil ca fiecare să credă în felul său: nimeni nu are dreptul să inventeze o credință proprie. Membrii Bisericii sunt datori să aibă "aceleași simțăminte, unii față de alții, după pilda lui Hristos Iisus" (Rom. 15, 5), având "o singură credință" (Ef. 4, 5). "În caz contrar, mânia și urgia îi așteaptă pe cei care se impotrivesc adevărului și ascultă de nelegiuire" (Rom. 2, 8).

În opoziție cu aceasta, "Declarația libertății religioase" ecumenică de la Amsterdam (1948) afirmă că "fiecare are dreptul să-și aleagă credință" și "fiecare persoană are dreptul să comunice cu alte (persoane) în scopuri religioase". Este o contradicție evidentă între hotărârile de la Amsterdam, pe de o parte, și Cuvântul lui Dumnezeu și pravilele apostolice intemeiate pe el, care exprimă glasul Bisericii Ortodoxe Universale, pe de altă parte!

Dacă cineva ar vrea să ne reproșeze, amintindu-ne că Sfinții Apostoli mergeau la iudei și păgâni, vom răspunde: da, mergeau, dar pentru a-i învăța credința cea dreaptă, nu pentru a se lepăda ei însăși de ea, precum unii ecumeniști "ortodocși". Sf. Ap. Pavel, considerând că este dator tuturor - și grecilor, și barbarilor (Rom. 1, 14), subliniază că s-a făcut tuturor toate ca, oricum, să mantuiască pe unii din ei (I Cor. 9, 22).

Pentru doritorii de a rămâne credincioși Ortodoxiei nu există altă cale, decât aceea de a urma tuturor poruncilor și cerințelor Bisericii Ortodoxe, care reprezintă "stâlpul și temelia Adevărului" (I Tim. 3, 15), ceea ce neagă majoritatea ecumeniștilor (I Tim. 3, 15). "Încă în 1937, scrie prof. G. Razumovski, participanții la conferințele ecumenice nu au fost de acord cu ortodocșii asupra noțiunii de Biserică și nu au consimțit să recunoască necesitatea ei ca autoritate de neclintit în problemele credinței. "Declarația libertății

"religioase" rupe definitiv cu Biserica: autoritatea ei nu este necesară, fiecare este lăsat să creadă și să procedeze cum dorește. În acest fapt noi vedem materializarea exclusiv a ideologiei protestante, în care omul se afirmă filozofic ca măsură a tuturor lucrurilor."

Pentru adevărății creștini ortodocși măsura tuturor lucrurilor sănt și rămân dogmele și canoanele adoptate la cele Șapte Sinoade Ecumenice, și în special canoanele 10 și 45 ale Sfintilor Apostoli. Lămurind sensul lor, episcopul de Smolensk, Ioan, canonist ortodox, scria: "Canoanele au calitatea de a ocroti pe creștinii ortodocși nu numai de spiritul eretic, ci și de indiferentism față de credință și Biserica Ortodoxă, căci e o mare deosebire între a suporta în preajmă pe cei rătăciți în credință... și a trăi cu ei în relații civile exterioare, pe de o parte, și a intra cu ei fără discernământ în comuniune religioasă, pe de altă parte. Aceasta din urmă înseamnă că noi nu numai că nu încercăm să-i întoarcem la Ortodoxie, ci și noi însine șevăim în ea".

Prin urmare, canoanele 10 și 45 interzic categoric să ne rugăm împreună cu ereticii. Cu toate acestea, ecumeniștii "ortodocși" se roagă sistematic la adunările ecumenice cu diferiți heterodocși și eretici, în consecință cultivându-și indiferența față de Ortodoxie și canoanele ei în aşa măsură, încât ajung să aprecieze "rugăciunea" în comun cu heterodocșii drept o mare realizare a "iubirii de frați"!

Dar oare Sfinții Părinți în frunte cu Sfinții Apostoli, creând canoane care interzic rugăciunea în comun cu ereticii, au fost străini de iubirea de frați?! Dimpotrivă, Sfântul Fotie, Patriarhul Constantinopolului, spune foarte lămurit: "Cea mai bună împărtășire este împărtășirea în credință și în iubirea cea adevărată".

În ultimul timp "rugăciunile în comun" se transformă treptat în aşa-numitele "slujbe religioase ecumenice", oficiate în timpul tuturor reuniunilor ecumenice. De exemplu, la sesiunea Comitetului Central al C.E.B., care a avut loc în insula Creta, "membrii Comitetului Central au participat la o slujbă religioasă ecumenică, în cadrul căreia reprezentanții protestanți, care se pronunță pentru intercomuniune, s-au împărtășit. (Și acest lucru s-a întâmplat pe pământ ortodox!)

Iată cum este descrisă, în articolul "O săptămână de rugăciuni ecumenice la Geneva", rugăciunea ecumenică în comun

care a avut loc în capitala Elveției. În biserică rusă a Nașterii Maicii Domnului episcopul Vladimir de Zvenigorod a oficiat solemn liturghia în prezența unei mulțimi de ecumeniști heterodocși. În timpul acestei liturghii ortodoxe, "Apostolul" a fost rostit de un vechi catolic, Evanghelia a fost citită de un romano-catolic, iar predica propriu-zisă a fost ținută de dr. Vissert Houft, un protestant.

În "Revista Patriarhiei Moscovei" (1970, nr. 3, p.6) citim despre o slujbă ecumenică pentru unitatea creștină, tinută în una din bisericile moscovite. La "rugăciune" au luat parte arhierei ortodocși împreună cu reprezentanți ai Bisericilor armeană și romano-catolică, cu pastori ai sectelor metodistă și baptistă, cât și cu clerici și mireni ai altor confesiuni - ceva nemaipomenit și neadmis de sfintele canoane:

În timpul celei de a V-a Adunări Generale a C.E.B. de la Nairobi (decembrie 1975), "rugăciunea în comun" a ortodocșilor și protestanților a ajuns până la o zemenea îndrăzneală încât unele delegații ortodoxe au trebuit să deranjeze deschis consecințele rugăciunilor ecumenice în comun, pentru că s-a dat preferință slujbei religioase protestante, iar fată de cea ortodoxă s-a comis o discriminare a vechii practici liturgice". De aceea Sfântul Sinod ai Bisericii Ortodoxe Ruse, în frunte cu Sanctitatea Sa Patriarhul Pimen, a remarcat, în "Epistola cu privire la cea de a V-a adunare a C.E.B. și la rezultatele ei", că: "La adunare, în momentele ieselor și jubei religioase și rugăciunilor publice, s-a făcut simțită o atmosferă artificial creată de exaltare, pe care unii erau înclinați să interpreteze drept acțiune a Duhului Sfânt. Din punctul de vedere ortodox, această situație poate fi calificată ca reinicioare la misticismul religios necreștin (adică la misticismul diabolic pagân), care nu poate contribui la crearea unui veritabil duh de rugăciune".

Ceea ce s-a întâmplat la cea de a VI-a adunare a C.E.B. de la Vancouver din iulie-august 1983, a întrecut orice imagine, căci a depășit cadrul programului ecumenic al înaintării progresive. La 31 iulie a fost oficiată o "liturghie ecumenică" alcătuită de reformistul Max Turian și adoptată de comisia "Credință și organizare" din Lima (Peru) în ianuarie 1982. Principalul făptuș al acestei "liturghii" a fost arhiepiscopul de Kanterbery, Rensy, secondat de șase protestanți, dintre care două femei-preoțe: Carolina Patiazina-Torch (reformată

din Indonezia) și Elisabeth Lidel (luterană din Danemarca). În afara acestora la citirea Sfintei Scripturi și la rostirea ectenilor au luat parte și "ortodocși", precalcedonieni și romano-catolici. Episcopul catolic german Paul Verner a citit Evanghelia, iar episcopul "ortodox" rus Kiril (fost rector al Academiei Teologice din Leningrad, actualmente mitropolit ai Smolenskului și Kaliningradului), a rostit următoarele cereri prin ectenii: "Să ne rugăm pentru a putea dobândi în curând o legătură vizibilă în trupul lui Hristos prin frângerea pâinii și binecuvântarea potirului în jurul aceleiași mese"! Caracterul profanator al acestor cuvinte ale "arhiereului ortodox" nu mai are nevoie de comentarii!

Prin participarea lor la slujba "în comun", toți participanții "ortodocși" au încălcăt flagrant nu numai canoanele apostolice 10 și 45, dar și întreaga Tradiție Ortodoxă și mai cu seamă interdicția Sf. Ap. Pavel, inspirată de Dumnezeu, ca femeile să învețe pe creștini în Biserică (I Tim. 2, 12, I Cor. 14, 34), și cu atât mai mult să nu slujească "liturghia"! Pentru adunarea a VI-a este caracteristică preamărirea accentuată a femeilor în spiritul emancipării secularizate la modă, care a condus în Biserică anglicană la ridicarea femeilor la rangul de "preotese" și chiar de "episcoli"!

Ridicând în mod exagerat autoritatea femeilor, protestanții uită de cea mai mare și sfântă dintre femeile tuturor timpurilor - Preacurata Fecioară Maria, Maica aleasă de Dumnezeu a Domnului nostru Iisus Hristos! Si aceasta în pofida faptului că Duhul Sfânt a proorocit prin gura Ei, că, "iată, de acum mă vor ferici toate neamurile" (Lc. 1, 48)!

Preamărirea Maicii Domnului, care este legată de preaslăvirea Ei, a început încă de la Bunavestire, când Sfântul Arhangel Gavriil a salutat-o pe Ea, zicându-i: "Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei!" (Lc. 1, 28).

Același lucru s-a întâmplat în timpul întâlnirii Prea Sfintei Fecioare Maria cu dreptcredincioasa Elisaveta, care, umplându-se de Duhul Sfânt, a repetat cuvintele Arhanghelului: "Binecuvântată ești tu între femei!", adăugând: "Și binecuvântat este rodul pântecelui Tău!" (Lc. 1, 41-42).

Proslăvirea Maicii Domnului a continuat și mai târziu, când Domnul Iisus Hristos își începuse propovăduirea publică, uimind poporul cu vorbele Sale pline de har (Lc. 4, 22); atunci o femeie din norod și-a ridicat glasul și a zis: "Fericit este pântecele care Te-a purtat, și fericit este sănul la care ai supt!" (Lc. 11, 27). La aceste vorbe de laudă pentru Preacurata Sa Maică, Domnul a răspuns: "Așa este, dar fericiți sunți și cei ce ascultă Cuvântul lui Dumnezeu, și-l păzesc pe el!" (Lc. 11, 28). În opozиie cu aceste cuvinte ale Domnului, noua traducere engleză a Bibliei a înlocuit afirmativul "Da!" al Domnului, care afirma preamărirea meritată a binecuvântării Sale Maici prin profanatorul "Nu!", ca și cum Maica Domnului s-ar arăta mai prejos de orice femeie păcătoasă!!!

Prin urmare, protestanții, care, neglijând Sfânta Tradiție, se iaudă că s-ar conduce strict după Sfânta Scriptură, în realitate păcatuiesc flagrant împotriva ei. În chestiunea pe care o discută referitor la hirotonirea femeilor ca "preotese" ei pronunță un insolent "da". În timp ce Sfânta Scriptură spune un categoric "nu!" (I Cor. 14, 34). Pe când în problema proslăvirii celei mai sfinte și binecuvântări femei - Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu - ei au îndrăzneala să spună "nu", deși însuși Domnul Iisus Hristos zice: "Da!" (Lc. 11, 28).

Unde este mult trămbitata credință a protestanților față de Sfânta Scriptură?

Deoarece:

1) **Canonul 10 apostolic interzice intrarea în comuniune de rugăciune cu cei excomunicați;**

2) **Canonul 45 apostolic depune din treaptă pe orice cleric care a îngăduit ereticilor să oficieze în biserică orice slujbă în calitate de slujitori ai Bisericii;**

3) protestanții își permit libertăți profanatoare în timpul "rugăciunilor", iar la cea de-a VI-a adunare a C.E.B. au participat la liturghia ecumenică "preotese", - considerăm drept un păcat de neierat că un creștin ortodox să fie ecumenist!

Principiul 6

Ecumenismul inventează concepte noi și le revocă pe cele vechi pentru a atenua divergențele dintre Ortodoxie și confesiunile heterodoxe

În cercurile ecumenice se emit concepte și termeni noi, care ar trebui să contribuie la atenuarea treptată a disensiunilor dintre Ortodoxie și confesiunile heterodoxe, și se elimină conceptele și termenii vechi care accentuează aceste disensiuni. Drept exemplu al celui dintâi caz putem evoca noua definiție "ecumenică" deja criticată de noi în capitolul de introducere, de "biserică ecumenică", interpretată nu în sens de Biserică Ortodoxă, ci în sens de biserică "invizibilă", din care fac parte toți cei care se consideră "creștini".

C.M.B. confundă metodic noțiunile "ortodoxie" și "heterodoxie", subînțelegându-se mai ales nu Ortodoxia unică, asa cum este de fapt numai Credința noastră Ortodoxă, și multitudinea de "ortodoxii", prin compararea cărora se caută o anume "ortodoxie" nouă, mai perfectă (v. mai jos Principiul 8, 8). Sub acest aspect sunt examineate noțiunile "Tradiție" și "tradiții", fiind diminuată importanța Sfintei Tradiții Ortodoxe, ca fiind echivalentă cu Sfânta Scriptură ca izvor al credinței, cu scopul de a camufla Adevărul revelat de Dumnezeu prin alte diferite predanii omenești (Col. 2, 18), care au fost puse la baza asociațiilor protestante și sectare.

Pentru a micșora importanța Bisericilor cu adevărat Ortodoxe, ecumeniștii vorbesc despre "Bisericile Ortodoxe orientale", voind să dea de înțeles că paralel cu adevăratele Biserici Ortodoxe există și biserici "ortodoxe" Orientale, care sunt cunoscute în istoria bisericilor ca monofizite, dar pentru care în prezent este inventată o denumire mai neutră - "biserici precalcedoniene". S-a ajuns până acolo că, definind aceste biserici drept "ortodoxe orientale", ecumeniștii noștri supranumesc Bisericile noastre Ortodoxe locale drept "biserici ortodoxe bizantine", ceea ce este greșit, deoarece Bisericile Ortodoxe slave (Rusă, Sârbă și Bulgară), ca și Bisericile Gruzină și Română nu sunt nicidecum bizantine.

E trist faptul că însăși ecumeniștii "ortodocși", reprezentanți oficiali în C.E.B., recunosc pe precalcedonieni drept "ortodocși". Documentul C.E.B. în limba engleză "Comisia de pregătire pentru consultații neoficiale între teologii Bisericii Ortodoxe Răsăritene (Eastern) și ai Bisericilor Ortodoxe Orientale este semnat de trei ortodocși: episcopul Emilianos, protoiereul Vitalie Borovoi și profesorul N. Nissiotis. Ne întrebăm, de ce Biserica Ortodoxă ar trebui să dialogheze cu bisericile precalcedoniene, de vreme ce reprezentanții ortodocși au și cedat deja pozițiile Ortodoxiei, definind drept "ortodoxe" comunitățile eretice desprinse de la Ortodoxie în secolul V?! "Dar dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăși puterea de a săra?" (Mt. 5, 13).

În calitate de exemplu de lichidare de către C.E.B. a unor noțiuni și termeni care accentuează disensiunile dintre Ortodoxie și confesiunile heterodoxe, să invocăm termenul "erezie". Profesorul protoiereu Alexandru Schmemann de la Academia Ortodoxă Sfântul Vladimîr din S.U.A. scrie: "Cuvântul "erezie" lipsește practic din dicționarul ecumenic. El nu există acolo nici cel puțin ca posibilitate". Și este clar de ce. Definirea unei oarecare doctrine în calitate de erzie este incompatibilă cu convingerea ce predomină în mediul ecumenic: precum că și protestantismul este biserică, și orice comunitate religioasă, chiar și cea mai nebisericească, ar fi având o anumită aspirație spre adevăr... Cuvântul "erezie" nu-și are locul în mișcarea interconfesională, în care chiar și tinerii teologi ortodocși (de la institutul din Bossey de lângă Geneva) sunt educați în spirit contrar Ortodoxiei - "să înțeleagă și să respecte credința altora". "Secoul ecumenismului este secolul reabilitării ereticilor", citim în paginile revistei "Irenicon". Încât și unii teologi "ortodocși" își permit să scrie că erzia nu ar constitui un rod al liberei cugetări, ci "mai curând un produs al curiozității evlavioase (!), al tendinței nobile (!) a spiritului uman de a pătrunde sensul vieții".

Nu este nevoie să subliniem că astfel de declarații servile se află în totală contradicție cu spiritul Sinoadelor Ecumenice, în cadrul cărora Sfinții Părinți excludeau din Biserică pe eretici, văzând în falsele lor învățături uneltiri ale diavolului. Și cum altfel ar fi supraviețuit Sfânta Ortodoxie, dacă cu pierderea în lumea păcatului a noțiunii de erzie se pierde inevitabil și noțiunea de Ortodoxie.

În consecință adevărul este situat pe același plan cu neadevărul.

Tocmai acest lucru îl voiește ecumenismul, suprimând noțiunea de erzie!

Eliminând însă din limbajul său cuvântul "erezie", ecumenismul începe a trata "erezia" în cu totul alt sens, deplasând noțiunile de dragul promovării programului ecumenic al reeducării treptate în spirit anti-ortodox a conștiinței tinerelor generații. Încetul cu încetul se introduce noțiunea până acum necunoscută de "erezie etică", constând într-un fel de neutenție față de cel aflat la nevoie. În ecumenism, criteriul dreptei credințe este nu atât "ortodoxia", adică dreapta cugetare, cât "ortopraxia", adică dreapta lucrare. În felul acesta, criteriul dogmatic al credinței este devalorizat și declarat insuficient, deci neesențial.

În realitate însă opoziția "ortodoxie - ortopraxie" este eronată ca esență. Ortodoxia niciodată n-a separat și cu atât mai mult n-a opus aceste două noțiuni organic intercondiționate, căci Credința Ortodoxă trebuie să fie neapărat exprimată în Viața Ortodoxă. Opunerea artificială a acestor noțiuni indisolubile, dusă logic până la capăt, dă naștere unei etici ateiste autonome, prin care se distrugă definitiv credința în Dumnezeu.

Tocmai asta o face ecumenismul protestant, care, opunând "ortodoxia" și "ortopraxia", confundă în fond semnificațiile teologice ale celor două noțiuni, creând un teren pentru aşa numita "teologie a dumnezeului mort", despre care va fi vorba în finalul prezentei lucrări.

De aceea, susținând în mod egal "ortodoxia" și "ortopraxia", noi suntem îngrijorați de opunerea artificială și confundarea lor, căci aceasta prevăștește ceva îngrozitor - pierderea totală a Adevărului!

Iată ce scrie în acest sens mitropolitul Moscovei Filaret: "Cel care confundă noțiunile, întunecă până la extrem Adevărul, mai cu seamă sub preteze onorabile. Si acesta este de fapt satana, care lucrează sub chip de înger al luminii (II Cor. 11, 14). În felul acesta, până în vremurile antihristului Adevărul va fi nimicit cu desăvârșire pe pământ, în viață și în concepte, și acest lucru se va face pe neobservat pentru oameni. Dintre cei care caută măntuirea vor putea ocoli această cursă doar drept credincioșii care au neconitenit grija să

nu ajungă la o anume confuzie a noțiunilor. Înfumurații pot ușor cădea în eroare, încurcându-se în mrejele confuziei."

Trebuie să constatăm cu regret că datorită perfidelor procedee și manevre ecumenice, lucrurile au ajuns până la o puternică eclipsare a adevărului Ortodoxiei, din care cauză se neagă tendința ei de a fi o întruchipare adecvată a Adevărului inspirat de Dumnezeu. În una din publicațiile oficiale ale C.E.B. sunt scrise următoarele: "Astăzi se afirmă doar foarte rar că o anumită confesiune ar infățișa adevărul exclusiv al credinței creștine și că această confesiune nu ar avea nevoie să fie completată cu ajutorul altor asociații creștine." Da, într-adevăr, tot mai rar pot fi auzite voci îndrăznețe în apărarea credinței ortodoxe, fapt care arată evident că omenirea merge pe calea lepădării de credință proorocită de Sf. Ap. Pavel, ca unul din principalele semne ale venirii antihristului (II Tes. 2, 3).

Biserica lui Hristos însă trebuie să mărturisească Adevărul până la sfârșitul veacurilor, folosind în interesele păstrării învățăturii inspirate de Dumnezeu noțiunea de "erezie", înțeleasă în sens dogmatic. Prin aceasta ea urmează Sfintei Scripturi, care, aşijderea, întrebuițează cuvântul "erezie" în sens dogmatic, pentru a opune adevărul minciunii. Sfânta Scriptură nu numai că ne previne de apariția unor învățători minciinoși care propovăduiesc erezii păgubitoare (II Petru 2, 1), ci ne și învață să o rupem cu ereticul, dacă după întâia și a doua muștrare el nu se va lăsa convins (Tit 3, 10). Din cuvântul Domnului aflăm că Adevărul revelat de Dumnezeu și minciuna diavolului (In. 8, 44) sunt două lucruri de neîmpăcat, și de aceea între ele nu poate fi nici o legătură și înțelegere (II Cor. 6, 14-15).

Astăzi, prin eliminarea noțiunii de erzie în sens dogmatic se surpă contradicția dintre adevăr și minciună, pentru că minciuna, în mod frecvent repetată și insuflată oamenilor, să capete autoritate de "adevăr" și să fie percepută ca un nou "adevăr" posibil, pe lângă străvechiul Adevăr veșnic. Iar acest lucru este un mare păcat împotriva Bisericii Ortodoxe, neclintit "stâlp și temelie a adevărului" (I Tim. 3, 19), împotriva dumnezeieștilor Scripturi ca "cuvânt al adevărului" (Ef. 1, 13).

Creștinul ortodox nu poate participa la mișcarea ecumenică în care se inventează noi în scopul înlăturării diferențelor dintre Ortodoxie și confesiunile heterodoxe, în care noțiunea de "erezie" nu mai este întrebuiată în sens dogmatic cu intenția perfidă de a pune pe același plan minciuna și Adevărul.

Principiul 7

Ecumenismul folosește metodele ereticilor și nu caută unitatea adevăratei credințe întemeiată de Hristos

A) Ecumenismul fragmentează în mod eretic texte din Cuvântul lui Dumnezeu

După cum s-a subliniat în cel de-al doilea ^{capitol}, ecumenismul reprezintă o erzie înainte de toate datorită învățăturii sale eronate despre Biserică. El cuprinde și alte erzii, pe care le vom examina mai jos. Erezia ecumenismului se manifestă însă și în metodele de care face uz.

Cuvântul "erezie" provine de la verbul elen care înseamnă "a alege". Ereticii tuturor timpurilor își fabricau propriile false doctrine, alegând fragmentele ce le conveneau din Sfânta Scriptură, ignorând alte texte sfinte care îi combăteau. După părerea Sfântului Ioan Gură de Aur, o mulțime de erzii și concepții greșite au apărut tocmai ca urmare a unor abuzări similare de Cuvântul lui Dumnezeu. Iată ce spune el: "Nu e suficient să spunem despre un lucru că el, acest lucru, este scris în Scripturi; nu se poate ca alegând și smulgând cuvintele din Scripturile inspirate de Dumnezeu, să le luăm aparte și fără legătură între ele, denaturându-le în mod samavolnic și inconștient. În felul acesta, au intrat în viața noastră multe păreri nedrepte, prin lucrarea diavolului, care învață pe oamenii cei usurători să tălmăcească greșit ceea ce este cuprins în Scripturi și, adăugând sau înlăturând ceva, să denatureze adevărul".

Din cele mai vechi timpuri și până azi metodele ereticilor rămân aceleași - să aleagă doar texte ce le convin, trecând sub tăcere pe cele acuzatoare pentru ei.

Așa procedează și ecumeniștii. Ei iau unele texte sfinte (de ex. In. 17, 21), însă nu caută să tălmăcească conștiincios și să afle sensul unității credincioșilor potrivit cu Cuvântul lui Dumnezeu. Totodată ei trec sub tăcere cu bună știință o serie de alte texte sfinte (Lc. 12, 51; Tit 3, 10; II In. 1, 10), unde dezbinarea este de-a dreptul preferată unității plăcute cerului.

"Toți să fie una!" (In. 17, 21) - iată lozinca ecumeniștilor. Prin aceste cuvinte evanghelice ei încearcă să confere autoritate și atractivitate planului lor "grandios" de unire a celor cu concepții diferite despre credință, fără a le pretinde unitate dogmatică de păreri în credința cea adevărată.

De ce însă, ei nu citează versetul 9 din aceeași rugăciune arhierească a Mântuitorului, din care se vede că ruga Mântuitorului - "ca toți să fie una", nu se referă la toți oamenii în general, ci numai la toți oamenii drept credincioși Lui. Anume pentru ei se roagă Domnul, ca ei să nu se abată de la Adevăr, ci să alcătuiască o unitate de nezdruncinat împreună cu toți credincioșii din toate timpurile, - deci, și cu toate generațiile viitoare care vor mărturisi adevărul. Iată propriile cuvinte ale lui Hristos: "Pentru ei Mă rog. Nu Mă rog pentru lume, ci pentru aceia, pe care Mi i-ai dat Tu... Părinte Sfinte, păzește-i în Numele Tău, pe aceia pe care Mi i-ai dat, ca ei să fie una, precum suntem și Noi" (In. 17, 9-11). "Dar nu numai pentru aceștia Mă rog, ci și pentru cei ce vor crede în Mine, prin cuvântul lor: ca toți să fie una" (In. 17, 20-21). Din aceste cuvinte ale Mântuitorului rezultă clar că doar cei care cred cu adevărat în Hristos pot forma adevărată unitate. Ereticii însă nu pot face parte din această unitate creată de Hristos!

Și mai elovent explică Mântuitorul, ce unitate are El în vedere, spunând: "Precum Tu, Părinte întru Mine, și Eu întru Tine, așa și aceștia în Noi să fie una" (In. 17, 21). Pentru unitatea credincioșilor în Hristos este arătată acea unitate ideală care există între Fiul, Adevărul întrupat (In. 14, 6), Care a venit în lume să mărturisească despre Adevăr (Ier. 10, 10), și Duhul Sfânt-Duhul Adevărului (In. 15, 26). Toate cele trei Ipostasuri ale Sfintei Treimi

sint una, căci Ele toate în esență sint Adevărul. De aici rezultă că și credincioșii pot fi unitari numai în mărturisirea Adevărului. Dincolo de Adevăr nu poate exista o autentică unitate, ci doar o "unitate" fictivă!

Cât de bine se exprimă în acest sens Sfântul Anastasie Sinaitul, Patriarhul de Antiohia (mort în anul 599): "Începutul cuvintelor Tale, Doamne Iisuse Hristoase, este Adevărul, sau, mai exact, Tu Însuți ești Adevărul, și făgăduiesc tuturor celor care au îndrăgit adevărul Tău, să le trimiți Duhul Adevărului, spunându-le: "Când va veni Mângăietorul, Duhul Adevărului, are să vă călăuzească la tot adevărul" (In. 16, 13).

Iată în care adevăr ni s-a poruncit nouă să ne unim! Iar C.E.B. caută unire în afara Adevărului, conducându-și în acest fel adeptii nu către unirea în Adevărul măntuitor al lui Hristos, ci spre pieirea cea veșnică!

Ecumeniștii evită stăruitor să citeze cuvintele Măntuitorului adresate lui Dumnezeu-Tatăl: "Sfințește-i cu adevărul Tău: Cuvântul Tău este adevărul!" (In. 17, 17), căci în aceste cuvinte Adevărul este subliniat ca o calitate indispensabilă a unității. Fericitul Teofilact tâlmăceaște astfel aceste cuvinte: "Păstrează-i în dreptatea cuvântului și dogmelor. Povătuiește-i și învață-i adevărul. Căci sfîrșenia stă în păstrarea dogmelor celor drepte."

Iată însă cum înțelege Sfântul Simeon Noul Teolog unitatea credincioșilor în Hristos și unitatea Bisericii lui Hristos, care este trupul Său: "Toți sfintii sunt cu adevărat mădulare ale lui Hristos Dumnezeu... și sunt uniți cu trupul Său, așa încât Hristos este capul, iar toți sfintii, de la început și până în ultima zi, sunt mădularele Lui, și toți împreună alcătuiesc un trup unic ca și cum ar fi al unui singur om." Citând toate cuvintele lui Hristos din rugăciunea Sa Arhierească, amintită de noi (In. 17) Sfântul Simeon rezumă: "Domnul ne dă făgăduință că, dacă dorim, El va avea cu noi aceeași unitate prin har, pe care o are El Însuși cu Tatăl prin esență... căci, făcându-se odată înrudit cu noi prin trup și făcându-ne pe noi părtași Dumnezeirii Sale, El ne-a făcut în felul acesta pe toți înrudiți cu El".

E drept, în Biserica lui Hristos intră și păcătoși, ei însă n-o pângăresc, ci ei însiși se vindecă de răutate în ea. Dacă vor să se vindece, rămân în trupul Bisericii. Dacă însă se împotrivesc

tămaduirii sufletului și moartea îi va surprinde ca pe niște păcătoși nepocăiți, ei se vor desprinde de trupul Bisericii, de aceea are dreptate Sfântul Simeon Noul Teolog spunând că sfintii (adică oamenii fără prihană și păcătoșii vindecați) alcătuiesc trupul lui Hristos. Doar ereticii se rup de la el, ca unii care nu au ascultat de Biserică (Mt. 18, 17).

Aceasta nu înseamnă că ereticii nu pot să se reîntoarcă la Biserica lui Hristos. Renunțând la erzie și pocăindu-se, ei pot intra în ea ca mădulare reînnoite ale trupului lui Hristos. Dacă însă vor stăru în erzia lor până la capăt, vor rămâne în afara trupului Bisericii, căci erziile sunt asemănătoare unor tumori maligne, pe care Sfinții Părinți, prin puterea Sfântului Duh, le tăiau de la trupul Bisericii lui Hristos la Sinoadele Ecumenice și locale!

• În epoca noastră ticăloșită ecumenismul caută să unească toate aceste tumori maligne cu Biserica Ortodoxă într-un singur trup "ecumenic" (pseudoecumenic), trup care nu este al lui Hristos, ci al lui antihrist! Mai mult decât atât, ecumenismul încearcă să instaureze inter-comuniunea, adică împărtășirea din același Potir a tuturor denominatiilor C.E.B., fără curățirea lor preliminară de erzie. O astfel de "cuminecare" înseamnă o profanare strigătoare la cer a marii Taine a Sfintei Euharistii, în care se săvârșește adevărată unire cu Hristos, oferindu-ne Trupul și Sângele Său în Preacuratele Taine, "în acest fel de comuniune ne face una cu El Însuși".

Așadar, din texte de la Ioan 17, 9, 11, 20 rezultă că unitatea nu vizează toate persoanele, ci doar pe cele care cred cu adevărat în Hristos. În ciuda acestui fapt evident, C.E.B. stăruie să ne impună concepția sa eronată, precum că toți "creștinii" aşa-numitelor "biserici" pot și trebuie să se unească în sânul său atotcuprinzător, ca "credincioși întru Hristos".

În legătură cu aceasta ar fi firesc să ne întrebăm: e suficient oare să crezi în El? Căturarii și fariseii credeau și ei în Mesia, așteptându-i venirea. Credința lor însă într-un viitor Mesia era atât de greșită - în comparație cu credința Sfintilor Apostoli ai lui Hristos, încât, în numele imaginarului lor "mesia", ei s-au lepădat de adevăratul Mesia, trădându-L pentru a fi răstignit pe cruce! (I Cor. 2, 8)!

Având ei o credință atât de greșită în Mesia, s-ar putea oare să fie inclusi în unitatea Bisericii lui Hristos?! Au fost însă și alți căturari și farisei: Nicodim, Gamaliel, Saul și alții, ca și unii fruntași din Iudeea (In. 12, 42) și preoți (Fapte 6, 7), care au crezut în Mesia aşa cum au crezut ucenicii lui Hristos. Ei toți au fost solidari cu Sfinții Apostoli și au venit la Biserica lui Hristos. Cei însă, care nu aveau în inimile lor adevărata credință unificatoare în Hristos au rămas dincolo de bordul corabiei măntuitoare a Bisericii lui Hristos!

B) Ecumenismul nu caută unitate în dreapta credință în Hristos

Domnul Iisus Hristos a creat o adevărată unitate consolidată și plăcută lui Dumnezeu în Biserica Sa. Această unitate se realizează prin adoptarea adevărurilor dogmatice și moral-duhovnicești pe care El ni le-a descoperit. Cei care caută din toată inima această unitate, o pot dobândi și realiza, venind la credință (Fapte 6, 7), care a fost dată sfintilor odată pentru totdeauna (Iuda 1, 8), și de aceea o abatere cât de mică de la credința revelată de Dumnezeu ne depărtează de unitatea rânduită de El.

De ce dar Sfânta Biserică Ortodoxă se roagă în timpul fiecărui serviciu divin, la Marea Ectenie "pentru pacea și bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor"? Bineînțeles, ea nu se roagă pentru erezii, care au fost îndepărtate pentru totdeauna de la Biserica lui Hristos, căci ele nicidcum nu pot purta numele de "Sfinte Biserici ale lui Dumnezeu"! Cererea Marii Ectenii are cu totul alt sens - să ne chemă la rugăciune pentru unirea frățească a Sfintelor Biserici Ortodoxe locale, deoarece, după cum arată istoria bisericească, ele au fost afectate de dezbinări și schisme (schisma bulgară, dezbinările din cadrul Bisericilor Rusă, Greacă, Română).

Cât privește însă pe ereticii și rascolnicii care s-au lepădat de Biserica Ortodoxă, unirea acestora cu ea poate fi concepută doar ca o revenire la adevăr, la Ortodoxie. În imnurile cântate în timpul slujbelor dumnezeiești, Biserica Ortodoxă arată cum trebuie înțeleasă

"unirea bisericilor", bunăoară, în slujba închinată Sfântului Arhistrateg Mihail și celorlalte puteri cerești netrupești (8/21 noiembrie), în cântarea întâi a canonului al doilea.

Prin urmare, unirea în Adevărul ortodox nu reprezintă rodul unor compromisuri în credință, ci al lepădării de orice erezie, protivnică adevărătoarei credințe. În Marele Trebnic, carte de cult folosită în toate Bisericile Ortodoxe locale, este arătat clar modul în care trebuie să se înfăptuiască aderarea la Credința Ortodoxă a credincioșilor heterodocși ce se convertesc la ea - pe calea lepădării de erezii și erorile corespunzătoare și prin răspunsuri affirmative la întrebările pe care le pun în față lor slujitorii ortodocși ai Bisericii.

Cuvintele lui Hristos: "ca toți să fie una!" (In. 17, 21), folosite în mod frecvent de ecumeniști, nu înseamnă nicidcum că în viitor din erezii existente ar trebui să se formeze în mod sincretic o anume "biserică ecumenică" nouă. Din analiza filologică a expresiei "ca toți să fie una" (în originalul elen) rezultă că e vorba de o doleanță pentru timpul prezent (conjunctivus praesentis), care nu poate fi transferată și interpretată în timpul viitor (futurum). Expresia semnifică că toți credincioșii trebuie să tindă spre a învinge obstacolele ce se ivesc în calea menținerii unității în Ortodoxie! Cu alte cuvinte, fiecare creștin ortodox credincios trebuie să-și dea silință - în orice timp ar trăi și în orice situație istorică s-ar afla - să fie un tot unitar cu Biserica lui Hristos, susținând adevărul ortodox mărturisit de ea, adică "credința dată sfintilor odată pentru totdeauna" (Iuda, 1, 3), sau, după expresia fericitului Teofilact, "dogmele cele drepte".

O astfel de unitate în credință cea dreaptă a fost creată de Însuși Mântuitorul nostru, Domnul Iisus Hristos. Ea s-a realizat de-a lungul tuturor secolelor, începând cu sfintii apostoli și până în zilele noastre, și se va înfăptui până la sfârșitul lumii. Unitatea se realizează în cadrul Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească! Ea este o lucrare dumnezeiască! Nu trebuie decât să-și aducă contribuția la această operă, ascultând întocmai de Biserică (Mt. 18, 17) și supunând toate adevărului (II Cor. 13, 8; Gal. 3, 1). În mijlocul copiilor Săi celor ascultători Dumnezeu face minunea unirii și unității de idei. Nu în zadar Domnul Iisus Hristos se roagă Părintelui Său Căresc să păzească pe credincioși de dezbinare, aşa încât toți să fie una (In. 17, 20, 21). Chemarea Mântuitorului la

unitatea Bisericii nu e adresată organizațiilor pământești (de genul C.E.B.), fiindcă nu te poți aștepta ca unii cu păreri diferite să creeze o părere unitară, mai cu seamă una ca aceea care există în sânul Prea Sfintei Treimi Dumnezeiești; nu te poți aștepta ca cei care nu ascultă de Biserică să creeze o unitate plăcută lui Dumnezeu!

Domnul Iisus Hristos, în rugăciunea Sa Arhierească, nu are nicidecum în vedere crearea unei unități între creștinii ortodocși și ereticii contemporani lor, de care este plin C.E.B., întrunind circa 300 de confesiuni. Hristos nu se roagă pentru această falsă unitate automată!

Hristos, este adevărat, zice: "Mai am și alte oi, care nu sînt din staulul acesta; și pe acestea trebuie să le aduc. Ele vor asculta de glasul Meu, și va fi o turmă și un Păstor" (In. 10, 16).

El nu spune însă acest lucru despre eretici, care au fost mai înainte în staulul Bisericii, dar l-au părăsit în mod samavolnic și nu mai vor să se întoarcă (comp. I In. 2, 19). Potrivit interpretării Sfinților Părinți, Hristos vorbește despre pagâni, despre cei care încă nu s-au pătruns deloc de credință. El îi va aduce și pe aceștia, adică îi va introduce în staulul Bisericii Sale, căci sunt oameni care vor crede nu altfel decât aşa cum îi vor învăța apostolii.

Ereticii stau cu spatele la adevăr, pe când pagânii sunt întorși cu fața spre el. Ultimii caută adevărul, în timp ce ereticii presupun că îl posedă și de aceea nu-l caută. Desigur, dacă ereticii vor dori, pot să revină în staulul Bisericii, dar numai pe calea sincerei pocăințe și lepădării de erezia lor (potrivit canoanelor Marelui Trebnic).

Atunci însă ei nu vor mai fi eretici, deoarece se vor lepăda de credința lor eretică și vor îmbrățișa credința bisericească, adică Credința Ortodoxă a Sfinților Apostoli și a Sfinților Părinți ai Bisericii.

Numai în felul acesta iudeii și pagânii care vor crede în Hristos, ca și ereticii care se vor reîntoarce la Biserică, se pot afla în aceeași stână, formând o singură turmă cu un singur Păstor - Hristos!

Ecumeniștii fac abuz de cuvintele lui Hristos despre "o turmă și un Păstor". El își imaginează această "turmă" ca incluzând și oi, și lupi, adică și ortodocși, și heterodocși. Mai mult, ei visează chiar la o omenire unitară și lucrează în această direcție în sens pur secularizat și politic, nu duhovnicesc (v. mai jos principiul 10, D).

Această tendință este străină învățăturii evanghelice. Însuși Măntuitorul respinge categoric o asemenea interpretare greșită, vorbind, pe de o parte, despre "o (singură) turmă" (In. 10, 16), pe de alta excluzând din ea pe iudeii neconvertiți, cărora El le zice direct: "voi nu sunteți din oile Mele" (In. 10, 26). De vreme însă ce ei nu sunt din oile lui Hristos, înseamnă că sunt din altă turmă și, prin urmare, aparțin altui păstor... (comp. In. 8, 44).

Așadar, este cît se poate de clar despre care turmă și despre care singur păstor vorbește Măntuitorul. Această turmă este unică, pentru că este unică prin aceeași Credință dreaptă, prin aceeași Taine, prin aceeași ierarhie (Ef. 4, 5). Această turmă este unică, fiindcă se supune Unicului Păstor al sufletelor (I Petru 2, 25) - Dumnezeului-Om, Răscumpărătorul sufletelor noastrel (I Petru 1, 18). Este unică, pentru că a fost adunată în singura stână a Adevărului - Biserica Ortodoxă a lui Hristos!

Dar această unitate creată de Dumnezeu a fost mereu expusă dezbinărilor duhovnicești, urzite de dușmanul măntuirii omenirii.

Cei care o dezbină sunt proorocii mincinoși care vin, chipurile, în numele lui Hristos. Ei vorbesc despre "biserică", dar nu se gândesc decât cum să scoată pe credincioși din adevărata Biserică. Deși în aparență propovăduiesc pe Hristos, "pe dinăuntru sunt lupi răpitori" (Mt. 7, 15). Iată de ce nu trebuie să-i urmăm, ținând minte prevenirea Măntuitorului: "băgați de seamă să nu vă înșele cineva!" (Mt. 24, 4; Comp. 24, 5-23).

Sfinții apostoli de asemenea au prevenit pe credincioși că în mijlocul lor își vor face apariția "învățători mincinoși, care vor strecu pe furiș eresuri pierzătoare" (II Petru 2, 1; Comp. Iuda 1, 17-18). Sf. Ap. Pavel spune păstorilor din Efes: "Știu bine că, după plecarea mea, vor intra între voi lupi răpitori, care nu vor cruța turma; și se vor scula din mijlocul vostru oameni, grăind învățături răstălmăcite, ca să tragă pe ucenici de partea lor" (Fapte 20, 29-30). Despre ei mărturisește și Sf. Ap. Ioan Teologul: "Ei au ieșit din mijlocul nostru, dar nu erau dintre ai noștri. Căci dacă ar fi fost dintre ai noștri, ar fi rămas cu noi" (I In. 2, 19). Potrivit cuvintelor Măntuitorului, "toate acestea sunt uneltiri ale satanei" (Lc. 22, 31).

Prin urmare, cum ar trebui să se comporte adevărații urmași ai lui Hristos în fața eforturilor necontenite ale diavolului de a-i dezbină? Ei trebuie să vegheze cu multă grijă la adevărata unitate,

creată de Hristos Mântuitorul, "căutând să păstreze unitatea Duhului, întru legătura păcii" (Ef. 4, 3). Acest sfat apostolic este adresat și creștinilor ortodocși ai zilelor noastre. Noi nu suntem chemați să creăm unitatea, ci s-o păstrăm, așa cum a fost creată și lăsată moștenire de Hristos tuturor generațiilor viitoare. Dacă însă noi vom începe să creăm unirea, va trebui să recunoaștem că ea nu a existat până acum. Prin urmare, renunțăm la unitatea odată creată de Hristos a tuturor oamenilor care cred cu adevărul în El și vom fi, ca atare, demascați de faptele istoriei bisericești, care atestă incontestabil, prin mii de voci, că Sfânta Biserică Ortodoxă este, de la întemeierea ei și până astăzi, unitară, așa cum sunt uniți în credință toți adevărății ei ucenici, sfinții mucenici, sfinții ierarhi și mărturisitorii adevărului care au trăit în toate veacurile existenței ei!

Domnul Iisus Hristos a creat o unitate minunată - unitatea în credință cea dreaptă, despre care Apostolul Pavel scrie: "Este un singur trup, un singur Duh, precum și chemați ați fost la o singură nădejde a chemării voastre. Este un Domn, o credință, un botez" (Ef. 4, 4-5).

Ecumeniștii, încercând să creeze astăzi o nouă "unitate" artificială, distrug unitatea creată de Hristos Mântuitorul. Drept rezultat diversi credincioși se adună într-o oarecare "unitate" mecanică, iar rândurile ortodocșilor sunt rărite de schismă: unii susțin ecumenismul, alții îl combat. Ce câștigă Sfânta Biserică Ortodoxă? Nu heterodocșii devin ortodocși, ci mulți dintre ortodocși abandonează Ortodoxia, încălcând mai întâi canoanele și datinile ei seculare, după care, cuprinși de "entuziasm" ecumenic, ajung să fie de o totală indiferență dogmatică, îndepărându-se practic de Ortodoxie!

Înșiși ecumeniștii laudă sugestiv rezultatele prieteniei ecumenice dintre membrii C.E.B.: "Relațiile dintre biserici devin tot mai strânse. Contactele, dialogurile, slujbele bisericești comune și colaborarea caracterizează activitatea bisericilor în mai multe domenii. Creștini de diferite tradiții se întâlnesc, se roagă împreună, conviețuiesc, mărturisesc împreună despre Hristos... Astăzi deosebirile dintre tradiții au o importanță mai mică decât în trecut. Deseori creștini de diferite tradiții se simt mai strâns legați unii de alții, decât s-ar simți cu cei ce aparțin proprietelor lor biserică".

Această idee cuprinsă în documentul oficial al celei de-a V-a adunări a C.E.B. de la Nairobi a fost formulată, într-o manieră

ironic-provocatoare, de președintele de atunci al Comitetului Central al C.E.B., dr. Thomas, în discursul său introductiv. Potrivit afirmațiilor delegaților ortodocși, Thomas ar fi declarat că participanții la adunare sunt strâns uniți reciproc printr-o anume "frăție" (probabil, masonică), ai cărei membri sunt majoritatea celor prezenți. Aici ei se simt legați unul de altul mult mai strâns decât în bisericile lor; căci bisericile pot fi părăsite, însă din C.E.B. nimici nu poate ieși!

Aceste rezultate ale "unității" ecumenice, propagate cu dezinvoltură de ecumeniștii din Vest, ar trebui, în sfârșit, să ne deschidă ochii, ca să ne dăm seama cine trage hățurile în toată afacerea aceasta. Este același vechi duh viclean al răutății (Apoc. 20, 2), care și în trecut a zămislit și uneltit erezii pe calea dezbinării, iar astăzi el caută să unească spre pierzanie creștinii, tot de dânsul dezbinăți, într-o nouă și primejdioasă erezie, camuflată sub înșelătorul nume de ecumenism "creștin". Prin noua sa strategie acest vechi duh al răutății urmărește scopul de altădată - să distrugă Sfânta Ortodoxie! Creând în aparență un front împotriva ateismului, el creează de fapt un front împotriva Ortodoxiei! Confundând Adevărul cu erezia, el încearcă să otrăvească hrana curată și sănătoasă a Ortodoxiei cu veninul nimicitor al pseudoinvățăturilor. Astfel duhul viclean, schimbându-și tactica, nu și-a schimbat scopul său dintotdeauna - de a submina credința în Hristos și a duce la pieire sufletele oamenilor!

Ecumeniștii acționează cu viclenie. Ei vorbesc despre unitate, însă nu în adevăr! Ei citează texte biblice, însă construiesc pe baza lor teorii false, străine de experiența duhovnicească rațională. Dar Domnul Hristos declară că n-a adus pe pământ pacea, ci sabia (Mt. 10, 34) - minunata sabie a Cuvântului lui Dumnezeu, care desparte adevărul de minciună (Evr. 4, 12).

Prin urmare:

Este inadmisibil, pentru un creștin ortodox, să participe la mișcarea ecumenică, căci ea nu caută unirea creată de Hristos, ci selectează în mod eretic texte din Cuvântul lui Dumnezeu, folosindu-le în calitate de argumente unilaterale în favoarea concepțiilor ei eronate despre unitate, trecând sub tăcere alte texte sfinte, care reprezintă adevărul nedorit pentru ecumenism!

Principiul 8

Ecumenismul pregătește Ortodoxia pentru abateri dogmatice în scopul unității ecumenice

A) Planurile ecumenice ale unificării

Ecumenismul, după cum am mai arătat, își propune să creeze un fel de "unitate" din confesiunile creștine dezbinăte. Cu ajutorul dialogurilor și consfătuirilor el încearcă să fabrice din pseudodoctrine unificate un gen de "adevăr" pe care l-ar accepta grupările religioase conceptual eterogene, reunite sub egida sa, dintre care fiecare pretinde să-i fie recunoscută propria identitate în credință. Este evident că rezultatul unor astfel de eforturi nu poate fi realizarea adevărului, ci doar îndepărțarea definitivă de el, căci adevărul nu reprezintă o imbinare de neadevăruri!

În pofida greutăților unificării, ecumeniștii speră să ajungă la ea pe calea dialogurilor, organizate în spirit ecumenic. Comitetul Central al C.E.B., convocat în 1971 la Addis-Abeba, susține că "dialogul este un proces în cadrul căruia diferite persoane și societăți scapă de teamă și neîncredere reciprocă și se pătrund de o nouă încredere unii față de alții... Dialogul în înțelegerea religiei noastre (!), a unor noi relații între creștini și heterodoci, cum nu au mai fost altădată". Ecumeniștii nu concep viitoarea unitate ca fiind una de monolit. "Dimpotrivă, scriu ei, noi suntem liberi și trebuie să încercăm în comun să descoperim tradiția vie a Evangheliei și Bisericii în diversitatea contemporaneității în care trăim". Așadar, la temelia unității este pusă "diversitatea", adică pluralismul. Ne întrebăm, ce fel de unitate va fi aceasta, de vreme ce ea presupune un pluralism dogmatic?

Să evocăm unele proiecte și eforturi de unire de caracter local. În S.U.A. zece biserici americane încearcă să se reunească într-o singură "biserică" sub denumirea "Biserica Unită a lui Hristos", în care "diferite poziții dogmatice sunt considerate ca reciproc completându-se, și nu reciproc excluzându-se". În nouă "biserică" trebuie să fie folosite "toate legendele bisericești (adică

abaterile de la adevărata Tradiție Sfântă) prin intermediul realizării contradicțiilor dogmatice istoricește condiționate", ceea ce înseamnă subminarea autorității absolute a dogmelor!

Un experiment similar se face și în Anglia în secolele locale, care trebuie să se "unească", începând cu Biserica anglicană cu cele trei ramificații ale ei. În acest scop a fost creată o Comisie a unității bisericești, care la începutul anului 1975 a ajuns la următoarele concluzii: "Unitatea nu trebuie neapărat să însemne uniformitate... Unitatea aparentă trebuie să se realizeze înainte de toate pe calea recunoașterii reciproce a ierarhiei și principiilor credinței, ceea ce ne va face posibilă o diversitate în exprimare".

Teologul catolic contemporan Albert Brandenburg caracterizează unitatea viitoarei "biserici ecumenice" în felul următor: ea va fi atotcuprinzătoare, și în acest sens - catolică. Odată cu papa Ioan al XXIII-lea a început o nouă interpretare a caracterului catolic, care a atribuit "o nouă dimensiune bisericii, făcând loc tuturor celor scindați. Nu e vorba de revenire la Biserica romano-catolică, ci de unirea în cadrul unei unități a celor mai diferite formații creștine... Ele toate se unesc într-o unitate aparentă, păstrându-și specificul și fiecare recunoscând alte biserici apostolice... și toate se află în comuniune euharistică."

Într-un fel asemănător își imaginează viitoarea "biserică" ecumenică și Filipp Potter, fostul secretar general al C.E.B. Referindu-se la declarațiile adunărilor anterioare de la New-Delhi (1961) și Upsala (1968), precum și la conferința comisiei "Credință și organizare" de la Salamanca (1973), el scria în ajunul celei de-a V-a adunări de la Nairobi: "În sensul comunității ecumenice fiecare biserică are puterea catolică și universală deplină și mărturisește una și aceeași credință apostolică (!). Fiecare din aceste biserici, reciproc legate printr-un singur botez și o singură euharistie, recunoaște ierarhiile celorlalte".

În citatul reproducă este evidentă o înclinare considerabilă spre abateri dogmatice în scopul unității ecumenice. Potter vorbește despre o "comunitate sobornicească a bisericilor", în interiorul căreia "fiecare biserică are puterea catolică și universală deplină și mărturisește una și aceeași credință apostolică". Cum ar putea însă credința apostolică a Bisericii Ortodoxe, cimentată prin succesiunea

apostolică, să fie unită cu ortodoxia pestriță a unor asociații liberale ce nu recunosc dogma despre Sfânta Treime și neagă Dumnezeirea Domnului Iisus Hristos, dar care în același timp sunt membri cu drepturi depline în C.E.B. alături de ortodocșii? Si cum ar putea asemenea asociații liberale să pretindă "putere universală deplină"? când noțiunea de "universalism" este identică noțiunii de "ortodoxism", iar Ortodoxia înseamnă mărturisirea Adevărului total, universal?!

În continuare Potter rătionează exclusiv despre cele două Taine - Botezul și Euharistia, care ar lega, chipurile, "bisericile" nominalizate între ele. După cum se vede, ca protestant ce este, el nu recunoaște celelalte Taine. Dar Biserică Ortodoxă ar putea oare, de dragul unei uniri de compromis cu ereticii, să renunțe la aceste Taine? "Noi credem, scria în secolul al XVI-lea Patriarhul Constantinopolului Ieremia II, că viața întru Hristos depinde de Taine și de la ele își ia începutul".

Într-adevăr, ce fel de viață întru Hristos vom avea noi fără puterea deplină a Tainelor bisericesti rânduite de Dumnezeu?! Să renunțăm la Taina Mirungerii, de exemplu, ar însemna să respingem darurile harice ale Sfântului Duh care ni se transmit prin ea. Îndrumându-ne spre o viață duhovnicească cuviincioasă și conducându-ne spre mântuire. Să renunțăm la Taina Pocăintei (spovedaniei) ar însemna să nu avem iertarea păcatelor din partea preoților, cărora le este dată puterea să lege și să dezlege (Mt. 18, 18).

Despre Euharistie, Potter vorbește ca despre o Taină "care leagă bisericile". Dar ce fel de Euharistie pot avea protestanții, care nu succed apostolilor și care consideră Euharistia nu o jertfă ce ne sfîrșește, ci doar o amintire. Între altele Domnul a spus celor care cred în El: "Cine mânâncă Trupul Meu, și bea Sâangele Meu, are viață veșnică; și Eu îl voi învia în ziua de apoi. Căci Trupul Meu este cu adevărat o hrana, și Sâangele Meu este cu adevărat o băutură" (In. 6, 54-55). Credinciosul ortodox tinde spre dumnezeiere, spre a se face părță firii dumnezeiești a Domnului Iisus Hristos Mântuitorui (II Petru 1, 4), ceea ce nu poate fi dobândit altfel decât împărtășindu-ne prin Taine cu Hristos, altfel spus cu Pâinea vieții, aceea care pogoară din cer și dă lumii viață (In. 6, 33). Protestantul, care nu are

această "Pâine a vieții", nu face decât să se lase copleșit de amintirea El. Cum deci ar putea un ortodox să comunice cu el în Euharistie?

În fine, Potter amintește și de recunoașterea reciprocă a ierarhiilor. Ne întrebăm însă, cum ar putea Bisericile Ortodoxe să recunoască "ierarhia" protestantă, care încă de pe timpul lui Luther a rupt-o cu succesiunea apostolică? Recunoscând acest lucru, însăși ortodocșii s-ar priva de prețiosul dar al succesiunii apostolice, prin care se definește esența Ortodoxiei!

Cele trasate de fostul secretar general al C.E.B. în 1975 au căpătat în ultimul timp o realizare concretă în documentul ecumenic elaborat și adoptat în ianuarie 1982 la reuniunea comisiei "Credință și organizare" din Lima (Peru). Acest document - "Botezul. Euharistia. Slujirea.", în engleză abreviat "B. E. M." - are drept scop elaborarea unui acord între toate "bisericile" C.E.B. în cheștiunea celor trei Taine: Botezul, Euharistia și Preoția, ultima dintre care este substituită abil prin termenul mai general "Slujirea" (Ministry). probabil că din cauza problemei delicate pentru protestanți, privind succesiunea apostolică a ierarhiei, care le lipsește, deși ei se încumetă să susțină că documentul elaborat la Lima "se bazează pe credința apostolică". În capitolul II al documentului la care ne-am referit se afirmă propriu-zis u.mătoarele: "Profesând în comun credința apostolică, bisericile ar fi ajuns la recunoașterea reciprocă deplină și integrală a botezului, euharistiei și slujirii". Așadar, în acest document sunt conținute principalele teze ale articolului criticat mai sus al lui Potter, și de aceea nu e de mirare că la adunarea a VI-a a C.E.B. de la Vancouver din 1983 documentul B.E.M. a fost propus spre adoptare "bisericilor" reprezentante în C.E.B.

Cel mai trist e faptul că, în timp ce bisericile reformiste au adoptat o atitudine destul de reținută față de B.E.M., în rândul ortodocșilor acest document ecumenic și-a găsit adepta care dețin funcții foarte înalte. Patriarhul ecumenic Dimitrie s-a grăbit, încă până la adunare, la 3 martie 1983, să facă o declarație, în care afirmează că în documentul cu pricina "Biserica Ortodoxă a descoperit, spre satisfacția ei, numeroase teze ale învățăturii sale." Pare suspect că cel mai de vază ierarh al Bisericii Ortodoxe a trecut sub tăcere importanța problemă a succesiunii apostolice, al cărei purtător el

este! Dar "dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăși puterea de a săra?!" (Mt. 5, 13).

Dr. Alexandru Papaderos, un grec din Creta, care și-a pierdut orice orientare ortodoxă, citând cuvintele elogioase ale Patriarhului Dimitrie, care, deși au fost spuse în numele Bisericii Ortodoxe, nu sînt nicidcum obligatorii pentru Ortodoxie, le opune ironic avertismentul adresat acum patru secole de Patriarhul Constantinopolului Ieremia II teologilor din Tübingen: "Mergeti pe calea voastră și de acum înainte să nu ne mai scrieți despre dogme" ... (v. mai sus). "Spre deosebire de aceasta, scrie Papaderos, adunarea ecumenică reprezentativă, care a avut loc la Lima (1982), a lansat alt apel - de astă dată către toate bisericile - în care a fost pusă din nou problema Tainelor: botezul, euharistia și slujirea... Apelul nu reflectă poziții diferite, căci datorită voinței unice coordinate (!) a fost adoptat un text convergent unic (v. explicarea termenului respectiv în articolul "Coexistență sau convergență?" al mitropolitului Nicodim). Acest text ne-a fost propus spre bucuria noastră comună". Autorul găsește prilej de bucurie în ideea principală a B.E.M., care, după părerea lui, "este recunoscută astăzi de toți, și anume că acordul principal în problema botezului, euharistiei și slujirii... reprezintă principala condiție preliminară a unității evidente a Bisericii... Astfel, B.E.M. constituie una din cele mai importante etape pe calea ce duce spre o unire evidentă".

Arătând că această cale nu este o linie dreaptă, ci o întoarcere înapoi, pentru o impulsionare înainte (procedeu iezuit!), autorul declară cu vădită satisfacție că "de astă dată este eliminată - sperăm că pentru totdeauna - metoda scolastică (!) de gîndire - prin intermediul întrebărilor și răspunsurilor... (prin această metodă, între altele, sînt alcătuite majoritatea catehismelor credinței ortodoxe)... Mai mult decât atât, continuă el, a fost respinsă teologia "pură", "obiectivă" și "științifică", deși rezultatele științifice sînt în linii mari recunoscute". Cele trei epite subliniate, atribuite teologiei respinse de B.E.M., constituie trei lovitură fatale pe care Papaderos și le aplică lui însuși. De vreme ce B.E.M., o rupe cu teologia pură a Ortodoxiei, e normal că el cade într-o teologhisiere necurată, adică eretică; de vreme ce B.E.M., anihilează teologia obiectivă a Adevărului Dumnezeiesc e evident că păcătuiește interpretând

subiectiv - părtinitoare adevărul; în sfîrșit, de vreme ce B.E.M. neagă până și caracterul științifico-academic al teologiei, atunci B.E.M. în zadar își laudă valoarea pseudoștiințifică a teoriilor sale raționaliste!

În cele din urmă, pentru a confi o căt de mică nuanță de evlavie raționamentelor sale, Papaderos declară că "esențial este nu ceea ce teologii spun bisericilor, ci ceea ce le spune Duhul". Ultimele cuvinte reprezintă o parodie profanatoare, la expresia frecventă în Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul: "Cine are urechi, să asculte ce zice Duhul Bisericilor" (Apoc. 2, 7, 11, 3, 13). Prin aceste cuvinte Duhul Sfânt exprimă voia lui Dumnezeu și sentința asupra bisericilor locale, care alcătuiesc Biserica lui Hristos.

Papaderos, negând criteriul Adevărului ortodox în teologie, își permite să proclame, chipurile, în numele lui Dumnezeu, erezii ecumenice, camuflându-le cu numele "Duhului". Sf. Ap. Ioan Teologul ne învață însă: "Prea iubișilor! să nu dați crezare oricărui duh, ci să cercetați duhurile, dacă sînt de la Dumnezeu... Prin aceasta cunoaștem duhul adevărui și duhul rătăcirii" (I In. 4, 1-6).

Acest "duh al rătăcirii" a inspirat și a definit planurile expuse mai sus ale realizării "unității" celor care fac falsă filosofie și a celor care filosofează în Ortodoxie. Tot el a inspirat și pe alcătitorii documentului ecumenic B.E.M.

B) Situația lamentabilă a ecumeniștilor "ortodocși" în C.E.B.

Să nu credă cumva ecumeniștii "ortodocși" că, atunci când va suna ceasul unirii, "Consiliul Ecumenic al Bisericilor" va fi deosebit de prevenitor cu Biserica Ortodoxă și va lua în seamă dogmele și canoanele ei. Dimpotrivă, totul va fi relativizat și sacrificiat în numele unirii generale (abaterii de la Ortodoxie)! Acest lucru îl atestă deja atitudinea denigratoare a majorității ecumeniștilor din Vest față de revendicările ortodocșilor de a fi purtători ai adevărului. Nimeni nu recunoaște aceste pretenții. Revistele ecumenice consideră toate Bisericile, inclusiv Biserica Ortodoxă, ca niște fenomene pur și simplu istorice, și nimic mai mult. Deopotrivă cu alte "biserici", Biserica Ortodoxă este pusă în rîndul valorilor

relative. Dr. Lucas Fischer, fost președinte al comisiei "Credință și organizare" a C.E.B., propune tuturor Bisericiilor (deci și celei Ortodoxe) să fie totdeauna gata, de dragul unirii, "să moară și să renască"...

Reprezentanții ortodocși din C.E.B. cu pretențiile lor că adevărul nu rezidă decât în Ortodoxie sunt priviți de ecumeniștii occidentali ca niste "confrăți" foarte ciudați, care "le aduc în auz lucruri străine" (Fapte 17, 20).

Încă din 1937, la reuniunea "bisericilor" creștine din Edinburg, s-a remarcat o atitudine similară a reprezentanților din Vest față de cei din Est, din care cauză ecumenistul rus din diasporă, prof. Lev Zander, scria: "La ora actuală mișcarea ecumenică continuă să fie o organizație pan-protestantă cu participarea ortodocșilor, care par foarte străini și exotici pentru ceilalți".

Dar poate că această atitudine s-a observat numai în anii '30? Poate că de atunci încocace ortodocșii și-au întărit pozițiile în C.E.B.? Nicidecum! și astăzi spiritul protestant al ecumenismului este caracteristic pentru C.E.B. Acest lucru l-a recunoscut până și un ecumenist zeios ca mitropolitul Leningradului, Nicodim: "Pentru conștiința ortodoxă a fost clar de la bun început că încercarea de a coaborda în C.E.B., și cu atât mai mult participarea la el va însemna inevitabil scufundarea în stihia protestantismului".

Ortodocșii se confruntă în C.E.B. cu o totală neînțelegere din partea protestanților: "Este neîndoelnic că creștinii ne-ortodocși depun în general prea puține eforturi pentru a înțelege Biserica Ortodoxă". Mai mult: ei ajung până la a o învinui de faptul că "se încăpătânează" în fața "necesității înnoirii".

Cu o astfel de atitudine a C.E.B. față de Biserica Ortodoxă ecumeniștii "ortodocși" nu au cum să dădădui la o influență proprie pozitivă. Ei sunt tratați doar cu surâsuri indulgente, în dorința de a-i afilia la spiritul protestantismului, ceea ce se și întâmplă în realitate.

Protestanții nu au nevoie de Ortodoxia noastră. Însăși noțiunea de "Ortodoxie" a pierdut pentru ei acea profundă semnificație dogmatică pe care i-o atribuim noi. Ei nu recunosc Ortodoxia noastră ca fiind identică adevărului, căci, în opinia lor, există o mulțime de "ortodoxii". După cum am arătat mai sus, protestanții denumesc fără ezitare bisericile monofizite, ca fiind

ortodoxe orientale, manevrând abil diferența aparentă dintre cuvintele "oriental" și "răsăritean", care, în fond, înseamnă una și aceeași, cu scopul evident de a pune pe același plan adevărata Ortodoxie și erzia! Philipp Potter scria fără echivoc: "Eforturile făcute în ultimele decenii își propuneau drept scop să cuprindă mai profund diferite "ortodoxii" în mișcarea ecumenică pentru înnobilarea lor reciprocă și corectare (!)... Încercând să prezentăm lumii o mărturie generală, noi descoperim aspecte noi, comune ale credinței, ce ne permit să formăm o ortodoxie sau o mărturisire mai plenară a credinței noastre". După cum rezultă din acest text, pentru ecumeniști "Ortodoxia" ca atare nici nu există, ci abia se formează!

După cum recunoaște dr. Lucas Fischer (fost conducător al comisiei "Credință și organizare" a C.E.B.), protestanții nu numai că nu pot accepta pretențiile ortodocșilor că doar biserica lor este singura biserică adevărată, ci, auzind de acest lucru, se irită fățiș, și se irită de aceea că își consideră propriile asociații protestante mai adevărate decât Biserica Ortodoxă. Se supără la rândul lor și ortodocșii, reacționând la această nervozitate, deși lucrurile evoluează spre nivelarea treptată a confesiunilor. În procesul acestei "nivelări" Biserica Ortodoxă, atât de scumpă pentru noi, se va depersonaliza treptat în compania numeroaselor biserici din cadrul C.E.B., toate urmând să fie recunoscute ca adevărate, căci sentimentul de "respect reciproc și de acceptare a oricui ca discipol al lui Hristos se dezvoltă tot mai puternic". În felul acesta, va veni era general ereticei "una sancta" - a super-bisericii la care visează ecumeniștii occidentali! Aceasta și este "adunarea celor ce violență" (Ps. 25, 5), prin care diavolul încearcă să înlocuiască adevărata Biserică a lui Hristos!

Despre aceasta din urmă încep să vorbi, din păcate, și influenți reprezentanți "ortodocși" ai ecumenismului. De exemplu, actualul mitropolit al Elveției, Damaschin (reprezentant al Patriarhului Constantinopolului) a declarat în Sicilia, în ianuarie 1975, cu ocazia săptămânii unității creștine: "A venit timpul să recunoaștem existența "bisericii în afara Bisericii" în puterea ei deplină, biserică a cărei unitate rezidă în esența credinței, însă fără a lichida sau relativiza propria noastră poziție ecleziologică". Ultimele cuvinte ale acestei fraze odioase au menirea, probabil, să linjească pe creștinii ortodocși, sugerându-le că concepția lor despre

Biserică ar rămâne intactă. În realitate însă nu este decât un tertip, fiindcă în alt loc mitropolitul Damaschin a declarat în legătură cu dialogul susținut cu catolicii: "În procesul dialogurilor noastre bilaterale și multilaterale nu trebuie să ne așteptăm ca cealaltă parte să inceteze a fi ceea ce este; trebuie să-o acceptăm ca pe o realitate obiectivă".

Prin urmare, deopotrivă cu învățătura ecleziologică ortodoxă, mitropolitul Damaschin recunoaște ca având valoare egală orice altă concepție, fie și cea mai eretică, despre Biserică, de genul "bisericii în afara Bisericii".

Însă de vreme ce această "biserică" nouă, necunoscută nouă din istorie, nu este Biserica Ortodoxă, ci se află în afara ei, atunci ea nu poate fi nimic altceva decât o "sinagogă a satanei" despre care se vorbește în Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul (2, 9; 3, 9), cu care diavolul încearcă să înlocuiască adevărata Biserică a lui Hristos!

Despre ea citim în Psalm: "Dumnezeu disprețuiește adunătura necredincioasă a tuturor ereticilor și-i lipsește de pacea harului Său pentru că nu se pocăiesc". Să ne ferească Dumnezeu de participarea la această "adunare a celor ce violențesc" și de forțele ecumenice obscure care o pregătesc!

Teologii anglicani, protestanți și romano-catolici amintiți mai sus, care au recunoscut în mod obiectiv că singură Biserica Ortodoxă nu s-a abătut de la adevăr, rămânându-i credincioasă și de neclintit, reprezentă doar puțini savanți imparțiali. Oricât de mult ne bucură prin declarațiile ce le fac, ei nu pot influența stările de spirit predominante în cercurile ecumenice, antiortodoxe în esență lor. Chiar și creșterea numărului reprezentanților Bisericiilor Ortodoxe locale în C.E.B. nu va aduce pe heterodocși la adevăr, dacă aceștia nu vor manifesta bunăvoieță. Creșterea numerică a ortodocșilor nu va contribui decât la pieirea unui număr și mai mare de suflete ortodoxe. În epoca noastră ateistă satana este deja dezlegat și îi este îngăduit să înșele toată lumea (Apoc. 12, 9; 20, 7). "Taina fărădelegii a și început să lucreze" (II Tes. 2, 7). Devine evidentă lepădarea de credință a celor care "n-au primit dragostea adevărului ca să fie măntuiri", ci au găsit plăcere în nelegiuire (II Tes. 2, 10-12).

Sînt lipsite de temei presupunerile că într-o bună zi toate societățile eretice vor veni la adevărata Biserică a lui Hristos, neschimbă din vechime și până astăzi. Protestanții, pentru care Ortodoxia este un fenomen străin și exotic, comandă după bunul plac, domină și guvernează în C.E.B., iar reprezentanții ortodocși, colaborând pe teren ecumenic, sunt obligați să li se conformeze, sacrificând astăzi canoanele care interzic rugăciunea în comun și contactul cu ereticii, pentru ca mâine, când va veni o generație nouă, reeducată în spirit ecumenic, să înceapă a face concesii în dogmele ortodoxe!

C) Primele abateri de la dogme

În ultimul timp ecumeniștii ortodocși insistă tot mai energetic asupra abaterii de la dogme în calitate de necesitate necondiționată pentru depășirea sciziunilor. În raportul prezentat la consfătuirea din 1948 de la Moscova "Mișcarea ecumenică și Biserica Ortodoxă", prof. preot I. Coman spunea că la reunurile ecumenice se subliniază frecvent precum că "în creștinism există o realitate esențială, în cadrul căreia ne putem uni, și există realități secundare, care ne separă. Această realitate esențială o constituie viața, devotamentul sufletesc față de Hristos și întrajutorarea frătească. Iar realitățile secundare sunt dogmele, slujba religioasă și organizațiile bisericești."

Așadar, ecumenismul consideră dogmele drept ceva secundar. Acest spirit de decădere morală pătrunde pe nesimțite în conștiința participanților la mișcarea ecumenică lăsându-și de pe acum amprente. Sîntem personal în relații cu ecumeniștii "ortodocși" care consideră că Ortodoxia ar trebui să adopte pseudoînvățătura occidentală cu privire la "filioque" în scopul unirii. Printre ei a fost răposatul mitropolit al Leningradului, Nicodim. Cel mai marcat ecumenist dintre ierarhi - răposatul Patriarh al Constantinopolului, Athenagor, a declarat deschis că este gata, în numele unirii cu creștinii occidentali, "să le lase doctrina lor despre filioque". O declarație trădătoare de această natură este cu atât mai lamentabilă și absurdă, cu cât în ultimul timp unii teologi romano-catolici încep a renunța la "filioque". De pildă, iezuitul Paul Anrie

scie: "Epoca este favorabilă disparației "filioque" din Simbolul credinței... Personal, socot "filioque" un semiadevăr, adică o semierezie".

În realitate însă, "filioque" nu este doar o erzie pe jumătate, ci o erzie crasă, care denaturează principal dogma despre Sfânta Treime prin introducerea în ea a unui element ambigu și distrugător. Pentru a ne convinge de natura eretică a învățăturii despre "filioque", e suficient să facem o mică trecere în revistă a istoriei.

Biserica veche - atât răsăriteană, cât și cea apuseană ne-a învățat întotdeauna, în baza Sfintei Scripturi (In. 15, 26), că Sfântul Duh purcede veșnic doar din Tatăl, Carele este singurul început în sânul Sfintei Treimi. Părerea, că Sfântul Duh ar purcede "și de la Fiul" transformă pe fiu în al doilea început alături de Tatăl și introduce o divizare în Sfânta Treime. Învățătura Bisericii Ortodoxe, este formulată în Simbolul credinței de la Niceea: "Cred... și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, Carele din Tatăl purcede". Invariabilitatea acestui Simbol al credinței este ferm condiționată de importante canoane ale cătorva Sinoade Ecumenice (II, 1; III, 78; IV, 1).

Cu toate acestea, Biserica occidentală a introdus în imuabilul Simbol al credinței doctrina despre purcederea Duhului Sfânt și "de la Fiul" (filioque), apărută în secolul al V-lea ca opinie particulară în Apus. Sub presiunea politică a Imperiului Franc, această învățătură greșită a fost adoptată mai întâi în Spania, după care s-a extins în tot Occidentul. Biserica Română, în persoana papilor ortodocși (de exemplu, Leon al III-lea), a urmat dogma bisericească veche, și abia la începutul secolului XI-lea (anul 1014) a recunoscut oficial doctrina despre "filioque". Ulterior această pseudoînvățătură a trecut, prin tradiție, la protestanți. Neadevărul ei dogmatic, care creață dualitate de principii Dumnezeului Treimii, a fost demonstrată elovent de Sfântul Fotie, Patriarh al Constantinopolului (secolul al IX-lea) și de Sfântul Marcu, Mitropolit al Efesului (secolul al XV-lea), învățătura despre "filioque" fiind întotdeauna considerată o erzie.

Cu toate acestea, în timpul nostru în instanțe ortodoxe superioare se sugerează ideea compromisului în această chestiune

dogmatică importantă pentru facilitarea apropierea bisericilor. Cei care manifestă disponibilitate nechibzuită pentru abateri dogmatische, probabil că nu se tulbură cătuși de puțin, că intră în conflict cu Sfinții Părinți, care au luptat până la ultima suflare împotriva acestei false învățături, cu Sinoadele Ecumenice care au apărat inviolabilitatea Simbolului credinței, iar mai mult ca orice - cu Însuși Domnul Iisus Hristos, Care ne-a descoperit nouă că Duhul Sfânt purcede de la Tatăl (In. 15, 26)!

Patriarhul de Constantinopol, Athenagor, cel dintâi care a propus să se facă o concesie în chestiunea privind "filioque", nu putea vorbi în numele întregii Ortodoxii, căci el nu reprezenta Biserica Universală a lui Hristos. Începând cu anii '20 ai secolului nostru, Patriarhia de la Constantinopol a început să introducă în Ortodoxie spiritul degradării, și de aceea, în ciuda "primatului onorific" formal, ea nu poate pretinde la rolul de purtător de cuvânt al Ortodoxiei. Ea a fost aceea care, în 1920, a lansat mesajul nefast către "toate bisericile creștine aflate în lumea întreagă", mesaj în care se declara posibilitatea comuniunii reciproce a diferitelor "biserici creștine", în pofida deosebirilor dogmatice existente între ele! Ea a lansat fatidica reformă calendaristică, promulgată de "congresul pan-ortodox" din 1923. În sfârșit, Patriarhul Athenagor a anulat cu de la sine putere, în decembrie 1965, excomunicarea impusă Bisericii Române încă în 1054, fapt prin care - potrivit estimării personale a Patriarhului Ierusalimului, Benedict (mort în 1980) - a dat o lovitură distrugătoare Ortodoxiei în favoarea papismului.

Opinia Patriarhului Athenagor referitoare la "filioque" a dat un exemplu urât teologilor ortodocși instabili, care au început să cred că "filioque" nu este o erzie. În paginile revistei ortodoxe "Vestnik Russkoro zapadno-evropeiskogo patriarshego Ekzarhata" ("Mesagerul Exarhatului patriarhal rus vest-european") s-a încins o discuție despre "filioque" între doi europeni, care au adoptat Ortodoxia. Oliver Clement, pasionat de concepția greșită a unității Bisericii în spiritul ecumenismului, publicând în revista respectivă (1971, Nr. 73-74) articolele "Schisma între Est și Vest și tentativele de unire în Evul Mediu", denaturează grav învățătura ortodoxă clară despre Sfânta Treime, care exclude totalmente falsa doctrină occidentală despre "filioque", și sugerează ideea că, în numele apropierei de

heterodocși, ar fi cazul să se facă o mică concesie pseudoînvățăturii privind purcederea veșnică a Sfântului Duh "și de la Fiul".

Această propunere a alertat grav pe monahul ortodox olandez (în prezent ieromonah) Ilarion (van Epenhoisen), care a criticat abaterile dogmatice ale lui Olivier Clement, opunându-i citate din lucrarea în limba franceză a prof. Vladimir Losski "După chipul și asemănarea lui Dumnezeu" (Paris, 1976). La începutul articolului său, inserat în aceeași revistă, părintele Ilarion afirmă că Olivier Clement "se află sub influența puternică a patriarhului Athenagor, care ar vrea parcă să demonstreze - prin atitudinea sa - că trebuie să sacrificăm teologia de dragul apropierii ecumenice". Această presupunere s-a confirmat foarte curând - în anul următor, 1972, când cu prilejul încetării din viață a lui Athenagor, Olivier Clement a publicat într-o carte separată discuțiile avute cu el.

Ecumenismul acționează extrem de perfid. Pregătind cu prudență nimicirea adevărului, el lansează ideea împărțirii dogmelor în esențiale și "neesențiale". Ultimele, adică, ar putea fi sacrificeate în scopul păstrării în credință a "esențialului". Așa gândește, de exemplu, prof. Liverie Voronov, profesor de teologie la Academia Teologică din Petersburg care apreciază ca fiind "ortodocși prin esență" pe actualii discipoli ai confesiunii precalcedoniene, condamnată la Sinodul IV Ecumenic pentru erzie! El raționează despre problemele aparent "secundare ale credinței", recomandând să procedăm pentru înlesnirea procesului de familiarizare reciprocă cu acești "ortodocși în esență", la o "delimitare minuțioasă a dogmelor ecumenice necesare (necessaria) de celelalte adevăruri ale credinței, care fac parte din categoria dubia". Divizarea tezelor dogmatice în "dogme ecumenice necesare" și "chestiuni secundare ale credinței", în rândul căror părintele Liverie a inclus și problema purcederii veșnice a Sfântului Duh de la Tatăl, demonstrează că teologul "ortodox" este influențat de tendințele antiortodoxe.

Sus-numitul a săvârșit un mare păcat împotriva dogmaticii ortodoxe, plasând unele adevăruri ale credinței în categoria celor "îndoienice" - dubia, deși acestea, constituind un obiect al învățăturii bisericești, reprezintă incontestabil adevăruri revelate de Dumnezeu: dacă însă ele sunt îndoienice, nu-și au locul printre adevărurile credinței. A vorbi însă despre adevăruri "îndoienice", înseamnă a

propaga în domeniul dogmelor bacilul distrugător al îndoiei, ceea ce nu se cuvine nicidecum să facă unui profesor de teologie dogmatică ortodoxă.

Sfântul Vichentie de Lerini scrie, în "Memoriul" său: "E suficient o singură dată să dai frâu liber minciunii necredinței, ca... îmi e groază să spun, ce pericol înfiorător va urma din pricina distrugerii și nimicirii credinței. Dacă am renunțat la o anumită parte a adevărului universal, atunci, ca și cum din obișnuință, vom începe a renunța, treptat, și la celelalte părți ale lui, una câte una. Iar mai târziu, după ce am renunțat la fiecare parte, una câte una, ce va urma în sfârșit, dacă nu respingerea totală a întregului?!"

Ceea de ce se temea atât de mult Vichentie de Lerini începe a se împlini în zilele noastre, și pe deasupra în proporții înfricoșătoare, căci influența degradantă a ecumenismului asupra Ortodoxiei n-a cuprins numai pe unii teologi aparte, ci și autoritatele superioare ale Bisericiilor locale, care sunt legate de C.E.B. prin calitatea lor de reprezentante în acest organism. Nu trebuie să uităm că hotărârile celei de a III-a adunări a C.E.B., în timpul căreia Bisericile Ortodoxe locale s-au făcut membre ale C.E.B., prevăd unirea tuturor confesiunilor creștine tocmai pe calea concesiei multor principii bisericești. În hotărârea a. treia se arată clar că realizarea unirii implică "lichidarea și regenerarea a numeroase forme ale vieții bisericești cunoscute nouă". În același spirit s-a pronunțat și dr. Lucas Fischer în apelul către biserici, citat mai sus, de a fi gata "totdeauna să moară și să renască". Pentru noi este evident că dispariția treptată a formelor vieții bisericești, jinduită de ecumenism, reprezintă o prevestire de rău augur a distrugerii canoanelor și dogmelor ortodoxe!

D) "Stați neclinti și țineți predaniile!" (II Tes. 2, 15)

În vara anului 1968 amintitul dr. Fischer a subliniat, în referatul prezentat la congres, că "unul din principalele obstacole care stau în calea unirii bisericiilor este strânsa legătură a acestora cu trecutul lor, cu tradiția istorică". S-a făcut o aluzie delicată, dar directă, că și Biserica Ortodoxă ar trebui să se rupă cu Sfânta Tradiție,

adică cu dogmele și canoanele, s-o rupă - în ierarhie ascendentă - cu Sfinții Părinți, cu Sfinții Apostoli, cu Însuși Domnul nostru Iisus Hristos, ceea ce este identic cu autonimicirea Ortodoxiei!

Sf. Ap. Pavel ne învață cu tărie: "Stați neclintiți și țineți predaniile pe care le-ați învățat fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră!" (II Tes. 2, 15). "Cuvântul" este predania orală, iar "epistola" este Tradiția, înscrisă în Sfânta Scriptură. Ap. Pavel apreciază la fel de înalt și una, și alta. Este semnificativă expresia: "Stați neclintiți!", care înseamnă: nu vă mișcați nici în dreapta, nici în stânga! Rămâneți fermi și neclintiți în datinile ce vi s-au transmis! Respectați învățatura, fără a admite în ea nici un fel de schimbări, după cum s-a spus aceasta în Vechiul Testament: "Nu muta hotarul cel vechi, pe care l-au aşezat părinții tăi" (Pilde 22, 28).

Aceeași idee este exprimată de Sf. Ap. Pavel și în alte locuri, ca de exemplu: "Timotei, păzește ce ți s-a încredințat" (I Tim. 6, 20). Sfântul Vichentie de Lerini explică astfel aceste cuvinte: "Păzește Predania! Ce înseamnă Predanie? - Ceea ce ți s-a încredințat să păstrezi, și nu să deformezi ceea ce ai primit; ceea ce trebuie să urmezi, nu să intemeiezi".

Astăzi militanții ecumenici cer Bisericii Ortodoxe să renunțe la cele transmise ei de Sfinții Apostoli și Sfinții Părinți - la dogme și canoane, care constituie Tradiția ei sfântă, principiile ei seculare.

Fostul secretar general al C.E.B. dr. Vissert-Houft, în prelegerea sa ținută pe tema: "Iată toate s-au înnoit" declară fățu, că în viitoarea "biserică" ecumenică nimeni nu va dispune de "un hotar aparte pentru confesiunea sa", că va fi greu "să intri în ea din punctul de vedere al criteriilor oficiale" (adică al dogmelor și canoanelor) și că "bisericile care nu doresc să accepte înnoirea, nu vor putea servi cauza ecumenică".

Dacă însă fruntașii veterani ai ecumenismului se exprimă cu suficientă precauție, tinerii lor discipoli cheamă cu mai multă îndrăzneală să se atenteze la principiile sfinte ale Bisericii. Stephen Roze, într-un articol introductiv publicat în revista "Risk" (!) fondată de el în 1967 pe lângă secția de tineret a C.E.B., scrie: "Avem nevoie de câțiva păcătoși îndrăzneți, care și-ar sufleca mâncile pentru... a urni din loc structurile bisericești (adică dogmele și canoanele) și a forma conștiința universală."

Un "păcătos îndrăznet" s-a găsit în persoana fostului secretar al C.E.B., dr. Potter, care a declarat fățu, în august 1973, cu ocazia jubileului de 25 de ani al C.E.B., că în scopul unirii ecumenice noi trebuie să fim gata pentru "dispariția treptată a legilor și structurilor istorice înapoiate, care împiedică (chipurile!) planurile lui Dumnezeu față de poporul Său (!)... În acest proces, continuă Potter, nu e neapărată nevoie să căutăm un consens. Nu unanimitatea importă, ci comunicarea în cadrul colaborării și al disputelor, însoțită uneori de corectări reciproce și împărtășire în comun".

Așadar, ecumenismul protestant pretinde că ar realiza planurile lui Dumnezeu, însă le realizează în chip antihristic, chemând la abandonarea legilor și structurilor bisericești, negând necesitatea unanimitatii în credință și îndemnând pe toți membrii săi la împărtășirea în comun! Toate acestea sunt absolut inadmisibile pentru creștinii ortodocși, care cunosc foarte bine că unanimitatea în dreapta învățătură constituie una dintre cele mai necesare condiții preliminare pentru participarea la viața plină de har a Bisericii și, în special, pentru a fi admis la Sfânta Împărtășanie. Sf. Ap. Luca mărturisește că "erau toți împreună în același loc" (Fapte 2, 1) și că credincioșii "stăruiau în învățătură apostolilor, și în împărtășanie, în frângerea pâinii și în rugăciuni (2, 42). După cum vedem, mai întâi este subliniată stăruința în învățătură apostolică, după aceea, ca o urmare - participarea la Împărtășanie și rugăciuni. Urmând Sfânta Scriptură și Sfintele Predanii, Sfânta Biserică Ortodoxă intotdeauna a respectat această rânduială plină de har, cerând mai întâi armonie și unanimitate în învățătură, adică în dogme și în canoane, și după aceea lăsând pe credincioși să se împărtășească dintr-un singur Potir.

Ecumenismul, dimpotrivă, plasează pe locul întâi "cuminecătura", îndepărând pe plan secund cercetarea disensiunilor și litigiilor dogmatice. În felul acesta C.E.B. legalizează de fapt fărădelegea, adică "împărtășania" drept credincioșilor cu strâmbcredincioșii, fără a le cere ascultare și unanimitate în adevăr, după cum cereau atât de categoric Sfinții Apostoli (Rom. 2, 8, 14, 25; Gal. 3, 1; Petru 1, 22). Sfânta Biserică nu cunoaște o asemenea practică, condamnând-o odată pentru totdeauna că fiind vicioasă și inadmisibilă!

Pentru C.E.B., desigur, tradiția bisericească amintită este inaceptabilă, împiedicând înfăptuirea planurilor antiortodoxe. Pentru a submina statonicia Bisericii Ortodoxe în respectarea Sfintei Tradiții, ecumenismul protestant vorbește despre o "multitudine de tradiții". În opinia lui, fiecare asociație bisericească are propria sa tradiție. și toate aceste "tradiții" sunt declarate egale ca valoare și semnificație. În cazul în care numeroasele "tradiții" sunt abil substituite și nivilate, Sfânta Tradiție a Bisericii Ortodoxe nu mai are în ochii ecumeniștilor nici o superioritate asupra "tradițiilor" altor "biserici".

Proaspăt inventata doctrină despre Tradiție și "tradiții" se află în vădită contradicție cu interpretarea ortodoxă seculară a Sfintei Tradiții, atât de bine expusă și apărată de neuitatul mitropolit al Moscovei, Filaret. Potrivit lui, "adevărata și Sfânta Tradiție nu înseamnă doar transmiterea scrisă și orală a învățăturilor, canoanelor, hotărârilor, obiceiurilor, ci de asemenea și transmiterea nevăzută și efectivă a harului și sfîntirii". De aceea adevărata Tradiție este posibilă doar în Biserică, unde se revărsă necontenit harul Sfântului Duh, care dezvăluie adevărul și ne îndrumează către el.

În acest sens Biserica își păzește cu râvnă Sfânta Tradiție de confundarea ei cu tradițiile umane, eronate și distrugătoare (comp. Col. 2, 8). Propunându-și să submineze structurile bisericești și să formeze o "conștiință mondială", ecumeniștii îndrăznesc să impună Sfintei Bisericii Ortodoxe poziția lor. Iată de ce e atât de periculos pentru Bisericile Ortodoxe locale să participe în calitate de membri ai C.E.B. După cum vom arăta mai jos, C.E.B. începe treptat a cere membrilor săi supunere disciplinară pentru a-și atinge scopurile ecumenice, care nu au nimic comun cu idealul credinciosului creștin ortodox - mantuirea veșnică a sufletului (Mt. 16, 26; Petru 1, 9). Referindu-se la declarația celei de-a VI-a adunări a C.E.B., în care se afirmă că acum se deschide "o pagină nouă în istorie", secretarul general al C.E.B., Potter, într-o scrisoare din 11.X.1983 adresată Patriarhului Moscovei și al întregii Rusii, Pimen, amintește acestuia despre "angajamentul și legământul ce ne unește (?!...).

Potrivit proorocirilor Mântuitorului și ale Sfintilor Apostoli, lumea nu merge spre pocăință, ci spre pierderea credinței (Lc. 18, 8), nu spre primirea adevărului, ci spre o tot mai mare abatere de la

el (II Tes. 2, 2-12), prin ceea ce se și pregătește epoca viitoare a antihristului, care duce la pieirea veșnică. Credincioșii s-ar putea salva de la această pieire nu prin ecumenism, ci doar printr-o adâncă pocăință, prin renunțarea la falsele învățături și reîntoarcerea la Adevărul descoperit de Dumnezeu, pe care trebuie să-l păstrăm și să-l păzim ca pe ochii din cap, aşa cum ne învață Cuvântul lui Dumnezeu.

"Adu-ți aminte dar cum ai primit și ai auzit (Dumnezeiasca Tradiție), și păstrează și te pocăiește!" (Apoc. 3, 3).

E drept, Adevărul dumnezeiesc, singur de la sine, nu ne va salva, dacă nu-l vom traduce în fapte. Sfântul Simeon Noul Teolog, reproducând gândul patristic "Ce folos e să fii cucernic în credință și păcătos în viață", îl parafrazează: "Ce folos e să crezi drept, dar să trăiești în fărădelege?"

Această idee este întemeiată pe Cuvântul lui Dumnezeu, căci Mântuitorul zice: "Nu orișicine-Mi zice: 'Doamne, Doamne!' va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri... Depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelegea!" (Mt. 7, 21-23). Cunoașterea duhovnicească nu saivează de la sine pe nimeni, dacă nu este întărită prin fapte. Din această axiomă însă nu se poate trage concluzia că nu ar avea importanță și una, și alta. Un creștin ortodox cultivat își dă seama că o viață dreaptă plăcută lui Dumnezeu nu este cu puțință fără o credință dreaptă. Nu poate fi contestată însemnatatea adevărurilor dogmatice în lucrarea măntuirii. Însuși Mântuitorul spune în Rugăciunea Arhierească către Dumnezeu-Tatăl: "Și viața veșnică este aceasta: să te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos, pe care l-am trimis Tu" (In. 17, 3). Despre Sf. Ap. Ioan Teologul, supranumit apostolul iubirii, se spune în slujba lui: "aşa cum e plin el de iubire, e plin și de cuvântul lui Dumnezeu" (Vecernia, 26 septembrie), slavă la "Doamne strigăt-am..." .

În lumina Reveleției dumnezeiești se vede că nu orice faptă "bună" este plăcută lui Dumnezeu, căci ea poate fi inspirată de porniri păcătoase. Doar Credința Ortodoxă dreaptă ne învață să înțelegem corect lumea și, prin urmare, să facem fapte cu adevărat bune. "Fără credință este cu neputință să fim plăcuți lui Dumnezeu" (Evr. 11, 6). În lumea necredinței și a nedreptei credințe, credința

cea dreaptă este atât de necesară, încât cel care o va păzi în sufletul său împotriva protivnicelor vânturi ateiste ale contemporaneității, acela va fi măntuit prin ea în ciuda tuturor încercărilor fatale care vin asupra acestei lumi, și mai cu seamă la Judecata de Apoi a lui Hristos, așa cum a făgăduit Însuși Mântuitorul: "Fiindcă ai păzit cuvântul răbdării Mele, te voi păzi și Eu de ceasul încercării, care are să vină peste lumea întreagă, ca să încerce pe locuitorii pământului" (Apoc. 3, 10). Aceeași semnificație au cuvintele Domnului Iisus Hristos: "Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi și Eu înaintea Tatălui Meu Carele este în ceruri" (Mt. 10, 32).

Pentru a dobândi măntuirea prin dreapta credință, credinciosul trebuie să aibă grijă de puritatea ei și să o păzească de falsificări. Sfântul Ierarh Teofan Zăvorâțul zice: "Credința, fiind de origine nepământescă, nu poate fi supusă schimbărilor pământești. În ea nimic nu poate fi înălțat sau schimbat: nici în mărturisire, nici în legile vieții, nici în modul de săvârșire a Tinelor, nici în tipicul și structura bisericească. Sfânta noastră credință, în întreaga ei alcătuire, este vindecătoarea noastră, conținând diferite feluri de doctorii pentru toate neputințele noastre. Dar așa cum leacurile materiale au putere doar atunci când conțin toate componentele cerute de rețetă, la fel și sfânta noastră credință este tămaduitoare pentru noi doar atunci când o păzim în totalitatea ei fără orice știrbiri și schimbări. Luăți dintr-un component oarecare sau înlocuiți-l cu altul, și el își va pierde puterea de vindecare. Înlăturați ceva din structura credinței și Bisericii, sau adăugați (de pildă, "filioque"), sau schimbați, sau transformați, și ea va înceta să mai fie pentru voi tămaduitoare și măntuitoare. Fără integritatea ei noi nu avem măntuire. De aceea Însuși Domnul o păzește ca ochii din cap. În lume totul e în mișcare și schimbare, însă sfânta noastră credință stă și va sta neschimbată! Dușmanul măntuirii noastre știe că toată "tăria și puterea de tămaduire a credinței depinde de invariabilitatea ei sau de această imobilitate categorică, și de aceea încearcă în fel și chip să-o atragă în torrentul schimbărilor omenești: plăsmuiește erezii, ațăță ambiții deșăruie... - face uz de orice pentru a introduce oarecare schimbări în structura ei dumnezeiască și a-i nimici astfel puterea".

În cuvântul rostit cu prilejul jubileului de 50 de ani al Academiei Teologice din Petersburg, sfântul episcop Teofan, rector al acestei Academii, subliniază convingător principala deosebire dintre Adevărul inspirat de Dumnezeu și cunoașterea științifică umană: "Învățările umane, toate tind spre ceva nou, cresc, se dezvoltă - și e firesc, fiindcă ele nu au adevărul, ci doar îl caută... Pentru noi însă, și adevărul, și căile spre adevăr au fost stabiliște pentru totdeauna. Noi deținem adevărul, și toată truda noastră este îndreptată spre a-l însuși, și nu spre a-l descoperi. Acolo a devenit lege: înainte, înainte! Iar în ce privește învățatura noastră, ni s-a spus de sus: "Stați neclintiți!" (comp. 2 Tes 2, 15). Ceea ce ne rămâne de făcut, e să ne afirmăm și să afirmăm pe alții. În acest sens și învățatura noastră se caracterizează prin mișcare-extindere; însă nu în domeniul adevărului, ci în domeniul celor care sunt pătrunși de adevăr și ascultă de el. Datoria noastră e să transmitem și să insuflăm Adevărul lui Dumnezeu tiecărei generații noi!"

Aceasta este atitudinea ortodoxă față de Adevărul revelat de Dumnezeu. El ne-a fost dat odată pentru totdeauna (Iuda 1, 3). El este de neschimbat. Nimic nu se poate scoate din el (Apoc. 22, 19) și nu i se poate adăuga (Gal. 1, 8). Noi trebuie să trăim în conformitate cu el și cu prevederile lui (Mt. 7, 24), căci "oricine va păzi (poruncile) și va învăța pe alții să le păzească, mare se va cheme în Împărăția cerurilor" (Mt. 5, 19).

Ecumenismul nu împărtășește această concepție ortodoxă despre adevăr. El nu-l prețuiește drept mântuitor, ci încearcă să-l minimalizeze, propagând vederi de compromis în rândul adeptilor săi despre aşa-zisa "mobilitate a structurilor bisericești", ceea ce este egal cu trădarea! Mitropolitul Leningradului, Nicodim, a fost el însuși ecumenist, însă a remarcat "acel fapt trist din punct de vedere ortodox, că în Constituția revăzută a C.E.B., în care se acordă multă atenție enumerării funcțiilor acestui organ, nu se vorbește nimic despre unitatea credinței ca scop al mișcării ecumenice". Ecumenismul încearcă să realizeze unirea pe ruinele Ortodoxiei, și nu pe temelia Adevărului Ortodox! O astfel de "unire" însă nu poate fi plăcută lui Dumnezeu, "Care voiește ca toți oamenii să se mărtuiască și să vină la cunoașterea adevărului" (I Tim. 2, 4).

Pacea ecumenică declarată la conferințe și adunări se dovedește ireală și lipsită de har. Sfinții Părinți condamnă o astfel de pace. Sfântul Ioan Gură de Aur zice: "După mine, pacea nu este aceea care să ţine pe saluturile și mesele comune fără rost, ci pacea întru Dumnezeu este cea care vine de la unirea duhovnicească. Mulți distrug astăzi tocmai această unire, când, dintr-o râvnă nechibzuită, neluând în seamă hotărările noastre și dând mai multă importanță celor iudaice, socotesc pe iudei drept învățători care merită o incredere mai mare decât părinții noștri".

Sfântul Maxim Mărturisitorul (anul 662), fost martor al unor teribile inovații eretice și compromisuri rușinoase în credință, făcute chipurile în numele păcii, a rostit cuvinte remarcabile în fața trimișilor împărațești, veniți la el în temniță din Vizia pentru a-l determina să facă concesii în favoarea ereziei monofizite: "Cercetând inovațiile apărute în timpurile noastre, noi găsim că ele au atins cea din urmă măsură a răului. Vedeți ca nu cumva, sub pretextul păcii, să ne pomenim molipsiți de acea lepădare de credință, despre care Apostolul lui Hristos a spus (II Tes. 2, 3, 4), că va cuprinde lumea înainte de venirea antihristului!" Cât de actuale par aceste cuvinte ale marelui mărturisitor, care a suferit până la sânge pentru Credința Ortodoxă! Compromisurile în domeniul credinței, întreprinse în numele oricăror "idealuri" pământești, niciodată n-au dat rezultate bune, întrucât ele constituie un păcat grav față de Adevărul mântuitor pe care ni l-a descoperit Dumnezeu.

E) Sfântul Vichentie de Lerini.- luptător pentru statornicia credinței

Potrivit ideologiei ecumenismului, religia trebuie să servească omenirii pentru atingerea scopurilor pământești ale acesteia, pe când, după cum s-a exprimat Sfântul Vichentie de Lerini, "Datoria noastră e să urmăm religia încotro ne conduce ea, și nu să conducem religia încotro vrem noi", sau: "Trebuie să avem mare teamă de păcatul greu al trădării credinței și abaterii de la Ortodoxie!" "Niciodată n-a fost îngăduit, nu este îngăduit și nu va fi îngăduit să li se întoarcă creștinilor ortodocși, ceea ce ei nu au primit anterior!" - declară el.

Caracterizând inovațiile eretice contemporane, protivnice dogmelor și canoanelor ortodoxe, Sfântul Vichentie le asemuiește unei "alodoxii", căci "ereticii își veneră concepțiile întocmai așa cum păgânii venerau pe zeii lor".

Așa cum în Vechiul Testament Dumnezeu se mână pentru cinstirea "alor zei", la fel și astăzi El se mână pentru abaterea de la adevărurile dogmatice ale Ortodoxiei și pentru adoptarea diferitelor inovații propuse în abundență de C.E.B.

"Cu adevărat ortodox e acela, care este legat cu tot sufletul de Biserică, de trupul lui Hristos, care nu pune nimic mai presus de credința universală în Dumnezeu - nici autoritatea, nici dragoste, nici talentele, nici elovența, nici filosofia cuiva - ci, disprețuind toate acestea, stă în credință ferm, statornic și neclintit, socotind de datoria sa să respecte și să creadă doar în ceva despre care se știe că a fost respectat unanim din vechime de către întreaga Biserică Universală. Iar dacă află că un lucru - că ceva necunoscut a fost introdus ulterior de cineva unilateral, fără acordul celorlalți, sau chiar împotriva voinței tuturor sfinților, atunci el neagă acest lucru, căci nu face parte din credința cea adevărată, ci este doar o ispită... Fericitul Apostol Pavel, în Epistola întâia către Corinteni, scrie: "Căci trebuie să fie între voi și eresuri, ca să iasă la lumină cei încercați" (I Cor, 11, 19). Apostolul spune acestea de parcă "cei vinovați de erezii nu sunt stârpiți îndată de Dumnezeu tocmai ca să iasă la iveală cei vrednici, adică să se vadă cât de mult, de adevărat și de neclintit iubește fiecare credință sobornicească. Si de bună seamă, de îndată ce apare vreo inovație, devine evidentă greutatea boabelor și ușurința plevei. Atunci foarte ușor se spulberă de pe arie tot ceea ce nu gravitează spre ea: unii își iau zborul nu se știe încotro, alții sunt atât de alarmați, încât se tem că nu cumva să piară: le este rușine, și sunt încurcați, nefiind nici morți, nici vii, căci au primit în ei otravă atât că să nu-i omoare, dar nici nu le-o digeră stomacul: nu le provoacă moartea, dar nici nu-i lasă să trăiască. Vai, e o stare vrednică de milă!"

Prin ultimele cuvinte, Sfântul Vichentie de Lerini prevestește starea actualilor ecumeniști "ortodocși". Ei au înghițit atâtă otravă ecumenică încât stau răstigniți între Ortodoxie și ecumenism, căci ei însiși nu știu ce să facă - să apere valorile seculare ale credinței

străbune sau să alunece tot mai jos pe calea compromisurilor! Sfântul Vichentie le arată acestor oameni că, însușindu-și inovațiile, deși în aparență își credința cea veche, treptat se abat totuși de la ea și, pe neobservate, se desprind de la Ortodoxie. "Dacă ei vor începe a amesteca ce e vechi cu ce e nou, ce e sfânt cu ce e străin, necurat, acest obicei se va extinde inevitabil asupra întregii Biserici, astfel încât în ea nu va mai rămâne nimic neatins, nimic nevătămat, nimic întreg, nimic neîntinat, iar acolo unde altădată era sanctuarul Adevărului curat și nepărat, acolo în cele din urmă se va face o casă necurată a rătăcirilor mărșave și păcătoase. Dea Domnul ca harul Lui să abată această murdărie de la mintile noastre! Fie ca această nesocotință să rămână celor păcătoși! Biserica lui Hristos însă, cea care păzește cu grijă și atenție dogmele incredințate ei spre păstrare, niciodată nimic nu schimbă în ele, nimic nu reduce, nimic nu adaugă, ce-i aparține nu înlătură, ce e de prisos nu alătură, ce e al ei nu pierde, ce e străin nu-și însușește!"

Acest raționament al Sfântului Vichentie despre caracterul neschimbător al Bisericii lui Hristos în învățătura ei dogmatică este just și important pentru toate timpurile. Biserica stă acolo unde a fost pusă de Dumnezeiescul ei Întemeietor. Ea nu se schimbă, însă mulți membri ai ei, atrași de ispita lumii acesteia, se schimbă și o trădează spre propria lor pieire. Acești oameni cred că prodeazează uman, "nobil", progresist, călcând neschimbatele tradiții confesionale ale Bisericii. Ei opun progresul conservatismului, fără a se gândi că adevăratul progres al Bisericii și al sfintei ei cauze constă tocmai în conservatismul ei sănătos.

Oricine distrugе principiile seculare și neschimbătoare ale credinței ortodoxe, subminează dezvoltarea pe mai departe a Bisericii, punе capăt misiunii ei măntuitoare în generațiile viitoare. Nedându-și seama de acest lucru și aflându-se sub influența literaturii ecumenice "progresiste" și mai ales a reeducării ecumenice desfășurate sistematic de C.E.B., tinerii teologi ortodocși se îndepărtează pe neobservate de Sfânta Biserică Ortodoxă, începând să vadă în nedonință ei de apropiere ecumenică de confesiunile heterodoxe o înapoiere distructivă, necorespunzătoare spiritului vremii.

Un exemplu caracteristic în această privință este următorul: în 1966 un doctorand al Academiei Teologice a fost trimis ca stagiar pe un an la Institutul Ecumenic din Bossey. Întorcându-se, a prezentat Consiliului Academiei un raport asupra stagiului, în finalul căruia promitea să trudească pentru binele ecumenismului, subliniind că sarcina acestuia este "atenuarea înapoierii confesionale". Astfel sunt educați tinerii ecumeniști recruti din rândurile Bisericii Ortodoxe, a cărei fermitate dogmatică ei o numesc "înapoiere" confesională, căutând s-o înlăture de dragul compromisurilor confesionale, care duc pe calea largă la pieire (Mt. 7. 13).

C.E.B. acordă o atenție sporită tinerilor ecumeniști. În decembrie 1975, de educație și instruirea tineretului se ocupa secția a 4-a a Adunării Generale a C.E.B. de la Nairobi (Kenya). În opinia Bisericii Ortodoxe Ruse, "această problemă, ce vizează în fond chipul omului creștin... nu și-a găsit la Adunare o soluționare creștină. Documentul final arată că autorii lui înțeleg prin educație mai puțin ca orice altceva formarea omului nou, "cel după chipul lui Dumnezeu zidit întru dreptate și în sfințenia adevărului" (Ef. 4, 24).

E regretabil că în document lipsește chipul lui Hristos, Căruia trebuie să ne asemuim în educația personalității creștine, dar se dau recomandări neavând legătură cu Revelația dumnezeiască.

Duhul laic al educației, ce constă în înstrăinarea de Sfânta Scriptură, cultivat de C.E.B. în Adunările sale generale, determină tineretul ecumenic să se abată de la dogme, ducând în cele din urmă la pierderea credinței în Hristos! În acest spirit tineretul "creștin" este reeducat în Institutele Ecumenice din Bossey, Hewston (SUA), Bielefeld și în alte locuri, unde se elaborează aşa-numita "teologie ecumenică", care are drept scop să înlocuiască Teologia Ortodoxă prin spiritul oportunismului de compromis, de dragul tuturor religiilor din lumea aceasta!

O astfel de activitate a C.E.B. în rândul tineretului contravine categoric învățăturii Sfântului Vichentie de Lerini, care vrea să ne ferească de orice inovații în domeniul credinței, "data sfintilor, odată pentru totdeauna" (Iuda 1, 3).

F) Sfinții Părinți împotriva diminuării rolului Ortodoxiei

Spiritul ecumenic, care acționează foarte presant asupra ortodocșilor contemporani, conduce la o diminuare tot mai crescândă a rolului Credinței Ortodoxe în lucrarea măntuirii, ceea ce se remarcă, din păcate, chiar în paginile organului oficial al Bisericii Ortodoxe Ruse - "Jurnal Moskovskoi Patriarhii", în care, în legătură cu Judecata Înfricoșătoare a lui Hristos sunt scrise literalmente următoarele: "Judecătorul Ceresc nu va întreba în nici un chip pe om de care credință, care biserică sau confesiune aparține... Domnul va judeca pe om doar după faptele sale, și nu după criteriul exterior".

O astfel de interpretare unilaterală a Sfintei Scripturi este vădit ne-ortodoxă. Mai întâi că imaginea Judecății de Apoi, înfațisată de Sf. Ev. Matei (25, 31-46), nu redă întregul proces al Judecății de Apoi a lui Hristos asupra neamului omenesc, ci doar etapa ei finală, care corespunde ultimei (a 20-a) încercări, când vor fi cercetate faptele de milostenie, precum și manifestările de nemilostivire contrare celor dintâi; potrivit Sf. Ap. Iacob, "judecata (va fi) fără milă pentru cel ce n-a avut milă" (Iac. 2, 13).

Înainte însă de această ultimă încercare a moralității omenesti de către Judecata lui Dumnezeu, va fi cea de la vama a 19-a, în care vor fi cercetate păcatele împotriva credinței, și înainte de toate ereziile și învățăturile false. Prin urmare, cel care n-a trecut peste a 19-a vamă, nu va fi lăsat până la a 20-a, ultima vamă. În felul acesta, cei care se împotrivesc dreptei credințe nu vor fi îndreptățiți, în temeiul faptelor lor de milostenie, nici la Judecata universală a lui Hristos. Cât de bine subliniază arhiepiscopul Serafim în cuvântul său despre Înfricoșătoarea Judecată: "ne va măntui iubirea adevărată (și nu sentimentală, nu umanistă) față de cei apropiati, care vine din iubirea noastră pentru Hristos." Iar iubirea pentru Hristos este cu neputință fără de adevărată credință în El, ce se naște din harul Duhului Sfânt și este mărturisită de Biserica Creștină Ortodoxă. "Prin urmare, conchide el, ne va măntui acea iubire față de semenii, care este însoțită de o viață bisericească creștină plină de har, acea iubire despre care Sf. Ap. Pavel zice: "dragostea, care este legătura desăvârșirii" (Col. 3, 14).

Dragostea însă, ca virtute creștină supremă, este cu neputință fără principala virtute creștină - credința. Însuși Domnul Iisus Hristos subliniază categoric necesitatea credinței în cuvintele: "Cine va crede și se va boteza, se va măntui; dar cine nu va crede, se va osândi" (Mc. 16, 16), iar în con vorbirea avută cu Nicodim El spune: "Cine nu crede, a și fost judecat" (In. 3, 18). Bineînțeles că faptele sunt esențial necesare, căci fără fapte credința nu te măntuiește (Iac. 2, 14-17). Pentru a fi măntuit mai e nevoie să mărturisești adevărată Credință Ortodoxă, despre care scrie Sf. Ap. Pavel: "Cu gura se mărturisește spre măntuire" (Rom. 10, 10), afirmând la sfârșitul vieții sale pământești: "Am păzit credința. De acum mi s-a gătit cununa dreptății" (II Tim. 4, 7-8). Sfântul Fotie, Patriarh al Constantinopolului, a explicat foarte bine legătura dintre credința cea dreaptă și faptele plăcute lui Dumnezeu: "Virtuțile trebuie să fie ocrotite de credință: cu ajutorul ambelor trebuie să se formeze adevăratul om, căci dogmele cele drepte fac vrednică viață, iar faptele curate arată dumnezeirea credinței".

Patriarhul Constantinopolului, Ieremia II (școlul al XVI-lea), subliniază grăitor necesitatea și a credinței, și a faptelor pentru măntuire în epistola sa către Iuerani: "Noi spunem că înainte stă credința, după ea faptele... Răsplata și cinstirile în viață veșnică le primesc cei care împlinesc cum se cuvine și una și alta. E nevoie doar ca aceste fapte să fie bune și nedespărțite de adevărată credință... Prin urmare, să credem cu dreptate în slava lui Hristos și să trăim în sfințenie întru slava Lui, pentru că una fără alta este fără de folos".

Toți Sfinții Părinți au prețuit înalt Credința Ortodoxă ca forță dătătoare de har și de măntuire, socotind drept un mare păcat greșeala împotriva ei. "Nu păcătui în credință - ne povătuiește Sfântul Antonie cel Mare, - ca să nu se mănie pe tine Creatorul nostru. Cine nu ține credința cea dreaptă... sufletul lui nu va avea parte de viață veșnică; el este un vânzător declarat al lui Dumnezeu".

Sfântul Marcu, mitropolitul Efesului, ne învață cu înțelepciune despre Ortodoxie: "Credința noastră este dreapta mărturisire a Părinților noștri. Cu ea noi nădăjduim să ne înfățișăm înaintea Domnului și să primim iertarea păcatelor; iar fără de ea nu știu ce fel de cuvioșie ne-ar putea izbăvi de chinul cel veșnic".

Prea Cuviosul Maxim Grecul ne previnea: "Ştim, cu siguranță ştim, și din Scripturile Dumnezeiești am învățat că a înlocui sau a schimba ceva cât de puțin în învățătura credinței este o mare crimă și pierderea vieții veșnice".

Însuși Prea Cuviosul Maxim Grecul reproduce în scierile sale cuvintele Sfântului Ioan Damaschin: "Toate căte ne sănt date prin lege și prooroci, și prin Evanghelie, le vom învăța și respecta cinstit, și nu vom mai căuta nimic! Căci Dumnezeu, bunul Dătător de orice har, ne-a descoperit ce trebuia să știm, iar ce nu am fi putut înțelege, a trecut sub tăcere. Să iubim dar ceea ce ne-a dat El, și să rămânem în acestea, fără a muta hotarele veșnice (comp. Pilde 22, 28) și fără a călca Tradiția Dumnezeiască. Căci cine va călca o poruncă a lui Dumnezeu - mai mare sau mai mică - acela a călcăt totă legea (Iac. 2, 10) și este osândit împreună cu călcătorii de lege".

Sfântul Paisie (Velickovski) scrie: "Sfîntenia adevăraților bărbați sfinți... nu se cunoaște propriu-zis după minuni (căci și păgânii, și ereticii pot face minuni cu ajutorul diavolului), ci după adevărata Credință Ortodoxă, după felul în care păzește cu grijă dogmele dumnezeiești, urmează toate canoanele apostolice și sobornicești și tradițiile Bisericii Ortodoxe și după viețuirea fără de prihană, urmând toate poruncile evanghelice și patristice".

Sfântul Serafim de Sarov, dezvăluind lui Motovilov scopul vieții creștine, se exprimă minunat despre lucrarea măntuitoare a Credinței Ortodoxe: "Cel care are harul Sfântului Duh pentru dreapta credință întru Hristos, chiar dacă a și murit cu sufletul, din slăbiciune omenească, din pricina unui anume păcat, nu va pieri în veci, ci va fi inviat prin harul Domnului nostru Iisus Hristos, Care iartă păcatele lumii și dăruiește tuturor har peste har (In. 1, 16)... Pentru Dumnezeu, prețuiește dreapta credință în El și în Fiul Său Cel Unul-Născut, căci tocmai pentru aceasta se dă de sus în plinătate harul Duhului Sfânt."

Iată cât de mult prețuiau toți cuviosii lui Dumnezeu adevărul revelat de Dumnezeu, păstrat în deplinătate și neșirbit de către Sfânta Biserică Ortodoxă! El înțelegeau clar însemnatatea lui colosală pentru primirea și sporirea harului în noi, fără de care este cu neputință să începem fără greșeli și să urmăm cu bine viața duhovnicească în Hristos.

Unirea ecumenică a "bisericilor", realizată în detrimentul adevărului, va duce la pierderea adevărului. Noi nu avem nevoie de o asemenea "unire", fără adevărul măntuitor, despre care autorul Psalmilor zice: "Ca o armă te va înconjura adevărul Lui" - adevărul lui Dumnezeu! (Ps. 90, 4)

Adevărul e atât de important, încât fără el omul se pierde, și Măntuitorul a spus despre el: "Și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi" (In. 8, 32), adică vă va slobozi de păcate, după cum interpretează foarte bine fericitul Teofilact. Adevărul sfîntește (In. 17, 17); el e atât de necesar pentru viața noastră, încât Însuși Fiul lui Dumnezeu a pogorât din ceruri, pentru a ni-l descoperi, și a ne mărturisi despre el (In. 18, 37). Fiind El Însuși Adevărul întrupat (In. 14, 6), Hristos rostește cuvinte ale adevărului, care sunt duh și viață (In. 6, 63). Credinciosul este dator să asculte de acest Adevăr (I Petru, 1, 22) și să nu i se împotrivească (Rom. 2, 28), căci toți cei ce n-au crezut adevărul, vor fi osândiți la pieire veșnică (II Tes. 2, 12).

Dar "creștinii" de orientare ecumenică de astăzi nu se prea interesează de adevăr. Ceea ce îi inspiră este ideea trufășă a "unirii", pe care o râvnesc cu tot dinadinsul, în ciuda divergențelor dogmatice și amestecării limbilor (comp. Fac. 11, 7). În fapt, ei creează un nou Turn Babel. Întrucât această creație se înfăptuiește fără binecuvântarea lui Dumnezeu, turnul se va prăbuși, fiind întemeiat pe nisipul rătăcirilor omenești, iar nu pe stâncă adevărului lui Dumnezeu (Mt. 7, 24-27). Despre aceasta s-a spus foarte bine în "Declarația către toți creștinii lumii", adoptată la Conferința Bisericilor Ortodoxe autocefale, convocată la Moscova în iulie 1948: "După părerea noastră, mișcarea ecumenică reprezintă o nouă încercare de zidire a Turnului Babel, ca semn al unei noi rătăciri a omenirii... Sîntem în drept să considerăm ecumenismul drept o rătăcire ispititoare, bazată pe păcatul trufiei. Principiul lui este: uniți-vă, uniți-vă, cu orice preț, pe orice temei, dar uniți-vă! Este un principiu al unionismului forțat, după care nu poate urma decât totalitarismul bisericesc".

În prima variantă a aceleiași declarații se subliniază: "E o unire de natură cu totul deosebită de cea a unicei organizații creștini-pământești, care se numește Biserica... Tinzând spre unitatea bisericii, vom reține pentru totdeauna caracterul distinct, de excepție,

inedit al acestei unități și nu vom aplica față de ea criteriile proprii altor organizații... Mișcarea ecumenică este străină de concepția adevăratei unități bisericești. Ea a înlocuit sarcina unirii organice interioare prin unirea mecanică exterioară.

A merge în întâmpinarea mișcării ecumenice ar însemna să renunțăm la adevărata unire a Bisericii.. în spațiu și în timp... să rupem lanțul neîntrerupt al harului care leagă Biserica Ortodoxă cu apostolii prin succesiunea apostolică... să vindem comoara credinței pe care o păzim pentru un "blid" de false avantaje pământești și să luăm parte la vânarea sufletelor omenești prin aceste avantaje.

Calea cea dreaptă spre restabilirea adevăratei unități bisericești este cea a revenirii la învățătură vechii Biserici nescindate. Și cu cât mai departe și cu mai mult succes vor merge pe această cale confesiunile occidentale, cu atât mai aproape vor fi ele de Biserica Ortodoxă și cu atât mai ușor vor restabili adevărata unitate cu ea.

Căci Biserica Ortodoxă consideră drept cea dintâi datorie sfântă a sa păstrarea cu fidelitate a învățăturii vechii și nedespărțitei Biserici a lui Hristos.

Creștinul ortodox nu poate participa la mișcarea ecumenică, căci ea relativizează și minimalizează Adevărul Ortodox, pregătește pe creștinii ortodocși pentru abateri dogmatice, determinându-i să trădeze Credința Ortodoxă, unică credință măntuitoare!

Principiul 9

Argumentele în favoarea unirii în ecumenism sunt extrem de nesatisfăcătoare

Eventual, drept răspuns la acuzația noastră, că adevărul nu interesează ecumenismul, adeptii lui ar putea obiecta că ei nu doresc o unire mecanică, ci realizarea unei anumite unități în credință. Tocmai în acest scop a fost creată, chipurile, comisia "Credință și organizare" pe lângă C.E.B. și a fost elaborat cunoscutul "minim dogmatic", în baza căruia ar fi posibilă viitoarea unire.

Ce reprezintă dar acest "minim dogmatic"? Potrivit expresiei potrivite a lui A. Vedernikov, este "o diminuare a credinței, o reducere a plenitudinii ei, înfățișată în Ortodoxie, până la nivelul unui oarecare unitarism, salutism și modernism". Cu alte cuvinte, ni se propune o denaturare (deformare) a credinței, interzisă de Sinoadele Ecumenice și condamnată de Sfinții Părinti, stărbirea integrității confesiunii unicei Biserici Sfinte, Sobornicești și Apostolicești și rezumarea adevărurilor confesionale, obligatorii pentru creștinii ortodocși, la câteva dogme esențiale, celelalte fiind subapreciate sau chiar neglijate.

Ecumenismul însă nu poate aciona altfel. Urmărindu-și scopurile imorale, el se vede nevoit, datorită esenței sale imorale, să recurgă la mijloace imorale precum diminuarea credinței, reducerea ei la un oarecare "minim". Biserica anglicană, încă în anul 1920, a proclamat în calitate de acest "minim" Simbolul credinței de la Niceea, definindu-l drept "o expunere suficientă a credinței creștine". Ecumeniștii "ortodocși" ar dori, desigur, adoptarea Simbolului de la Niceea, pentru a se justifica cumva în fața propriei conștiințe, simulând că nu renunță la adevăr și că luptă pentru Ortodoxie. La ora actuală însă nu se poate reaiiza o adevărată unire doar în baza Simbolului credinței. De ce?

La sinodul tâlhăresc din anul 449 de la Efes, care a fost presidat de patriarhul eretic Dioscor din Alexandria, ereticul Eutihie a fost achitat în temeiul Simbolului credinței de la Niceea, ceea ce nu l-a împiedicat să-și urmeze cu îndărătnicie convingerile, deoarece ele depășeau cadrul acestui Simbol, alcătuit cu mult înainte de apariția lor. Deci, poți mărturisi pe deplin vechiul Simbol ortodox al credinței, fiind însă eretic, și nu ortodox. Din aceste considerente se impune - mai ales în epoca noastră universal eretică - respectarea nu mai a Simbolului credinței de la Niceea - Constantinopol, alcătuit la primele două Sinoade Ecumenice (anul 325 și 381), ci și a tuturor definițiilor dogmatice formulate ca adevăruri incontestabile la celelalte Sinoade Ecumenice. Pentru a fi un adevărat creștin, trebuie să mărturișești "tot ceea ce a adoptat și îmbrățișat Sfânta Biserică Ortodoxă", după cum o cere Sfântul Serafim de Sarov, căci în caz contrar survine eclectismul dogmatic, în care adevărurile ortodoxe sunt deformate de imixtiunea învățăturilor eretice!

Asemenei lui Eutihie, ereticul Apolinarie socotea că mărturisește credința de la Niceea, îndreptată împotriva erziei lui Arie, cu toate că "minimul dogmatic" propagat de el nu l-a ferit de o erzie, contrară arianismului. Exprimându-și profundul regret în legătură cu aceasta, Sfântul Vasile cel Mare scrie despre Apolinarie: "El mă întristează cu atât mai mult cu cât la început era, pare-se, de partea noastră".

Prin urmare, Biserica Ortodoxă în nici un caz nu trebuie să accepte "unirea" înșelătoare numai în baza Simbolului credinței de la Niceea, ci trebuie să opteze pentru integritatea conștiinței dogmatische!

A) Primul temei

Primul temei al Constituției C.E.B., adoptat la adunarea întâia de la Amsterdam și confirmat la adunarea a doua de la Evanston (anul 1954), spune: "Consiliul Mondial al Bisericilor reprezintă o comunitate a bisericilor care recunosc pe Domnul nostru Iisus Hristos ca Dumnezeu și Mântuitor". De ce acest prim temei pune la temelia credinței ceva mai puțin important chiar decât Simbolul credinței de la Niceea? În pofida formulării ciuntite, și acest argument s-a dovedit inacceptabil pentru numeroase comunități "creștine", membre în C.E.B., ceea ce a provocat o frază de compromis a arhiepiscopului de Kenterbery, Williams Temple: "E clar că e de dorit să ne folosim de temeiul "Credinței și organizării", dar e necesar, totodată, să ținem ușa deschisă pentru colaborare, într-o oarecare formă, cu cei care nu pot (!) să-l accepte".

O declarație oficială de acest gen de la înalta tribună a C.E.B. denotă două metehne fatale ale acestei organizații: 1) incapacitatea C.E.B. de a realiza sarcina unirii dogmative a "bisericilor" reprezentate în el; 2) nesinceritatea în căutarea unui temei comun, căci pentru C.E.B. este posibilă colaborarea cu cei care resping temeiul respectiv.

Ne întrebăm: de ce a trebuit în general să se găsească un temei "comun"? Probabil, pentru a arunca praf în ochi ortodocșilor, care nu-și pot imagina credința creștină fără dogme și canoane! Si

altceva: de vreme ce chiar și elementarul minim dogmatic cu dogma despre credința în Iisus Hristos ca Dumnezeu și Mântuitor este "inacceptabilă" pentru unii membri ai C.E.B., iar colaborarea practică cu ei, în ciuda acestui fapt, continuă de dragul unirii, atunci care e scopul final al unirii reale - mântuirea sufletelor prin credința în Hristos Mântuitorul? (In. 20, 31; I Petru 1, 9)

Să examinăm acest temei în esență. Chiar dacă el ar fi fost acceptat de toți membrii C.E.B., Biserica Ortodoxă nu ar fi putut, în baza lui, să se unească cu alte confesiuni. Pentru creștinii ortodocși acest temei este inacceptabil, căci este formulat fără precizările caracteristice hristologiei ortodoxe, elaborate la Sinoadele Ecumenice. În el nu sînt tratate ereziiile nestorienilor, apolinarienilor, monofiziților, monoteliților și altor eretici, care recunosc de o manieră proprie pe Iisus Hristos ca Dumnezeu și Mântuitor, deosebindu-se totuși în mod radical de Ortodoxie. Între ei și credința ortodoxă se interpun o serie de elemente despărțitoare de natură hristologică, soteriologică, eclesiologică, sacramentală etc. După cum se știe însă, în chestiuni de credință este suficientă o singură idee eretică susținută cu perseverență, ca toate punțile de legătură să se prăbușească!

B) Al doilea temei

Primul temei al C.E.B. a fost criticat de reprezentanții ortodocși ca fiind prea general, exprimându-se doleanța de a include în el credința în Treimea Dumnezeiască, deoarece Domnul Iisus Hristos reprezintă al Doilea Ipostas Întruchipat al Treimii Dumnezeiești! Această revendicare a fost susținută mai cu seamă de mitropolitul Samosului, Irineu, ierarh al Bisericii din Elada, cu care ne-am aflat în corespondență.

La cea de a III-a Adunare Generală a C.E.B., care a avut loc în decembrie 1961, la Delhi, a fost adoptat al doilea temei al unirii, constituind articolul 2 al Constituției C.E.B.: "Consiliul Ecumenic al Bisericilor este o comunitate a bisericilor care mărturisesc pe Domnul Iisus Hristos ca Dumnezeu și Mântuitor după Scripturi și, ca urmare, caută să respecte împreună mărturisirea lor comună întru slava Dumnezeului Cel Unul - Tatăl, Fiul și Sfântul Duh."

Primul temei, care exprimă credința în Domnul Iisus Hristos, a fost inacceptabil pentru unele organizații liberale reprezentate în C.E.B., și cu atât mai inacceptabil s-a dovedit a fi pentru ele temeiul precizat cu credința în Sfânta Treime, pe care ele în general o contestă!

În procesul elaborării temeiurilor unu și doi se știa deja că ele nu vor fi acceptate de mai mulți membri de atunci și viitori ai C.E.B. De aceea a și fost lăsată, pe fură, "ușa deschisă" pentru colaborarea cu ei. După aceea însă, în C.E.B. au început a pătrunde numeroase organizații nebisericești, încât chiar și Patriarhia ecumenizată a Constantinopolului a protestat împotriva faptului că în C.E.B. săt admise în calitate de membri nu numai "bisericile", ci și unele mișcări și grupări care nu au caracter bisericesc. Acest lucru nu face decât să demonstreze că Consiliul Ecumenic al Bisericilor devine tot mai mult o organizație nebisericească!

Să examinăm cel de-al doilea temei al C.E.B. Pentru credincioșii cu adevărat ortodocși, nici acest temei nu este acceptabil, fiindcă în el se amintește oarecum timid și doar spre sfârșit de credința în Treimea Dumnezeirii, fără a se defini cum anume trebuie să crezi în Dumnezeu Cel Unul în Trei Ipostasuri, și fără o legătură reciprocă directă cu credința în Domnul Iisus Hristos ca al Doilea Ipostas Întrupat al lui Dumnezeu. După eforturi atât de mari depuse pentru precizarea și dezvăluirea Credinței Ortodoxe în Sfânta Treime, eforturi îndreptate împotriva tuturor erezilor antitrinitare și hristologice, ar fi trebuit să profesăm învățătura Bisericii lui Hristos despre Sfânta Treime în mod clar, îndrăzneț și inspirat, și nu atât de confuz, plat și anemic!

Noul temei nu contestă erezile antitrinitarilor, nestorianilor, apolinarienilor, subordonationaliștilor etc. și, fiind formulat vag și confuz, el poate fi contrasemnat de toți discipolii contemporani ai acestor erezii vechi! Dinamiștii monarhieni vorbesc și ei despre Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, însă nu în sensul ortodox al Dumnezeului Unic în Trei Ipostasuri, ci în sens antitrinitar, afirmând ca "Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt nu sunt personalități divine de sine stătătoare, ci doar forțe divine ale unuia și aceluiași Dumnezeu". Modaliștii-monarhieni se folosesc de numele Tatălui, Fiului și Duhului Sfânt, considerându-I drept modusuri (chipuri), în care se descoperă

succesiv Dumnezeul Unic, deși ei însăși sunt dușmani înveterați ai dogmei despre Sfânta Treime, admitând doar Trinitatea revelației, dar nu Trinitatea Ipostasurilor. Ne dăm seama foarte clar că acest principiu "triadologic" este formulat special atât de confuz și vag pentru a deveni o punte de legătură între adevăr și minciună. De altfel, Potter, secretarul general al C.E.B., a declarat că pentru a fi admise în calitate de membri ai C.E.B., nu se cere "bisericilor" decât să accepte "baza" respectivă; alte condiții în acest sens nu se vor pune.

Să admitem neverosimilul: toate comunitățile religioase, reprezentate în C.E.B., acceptă pe neașteptate acest temei. Se va produce oare, atunci, o adevărată unire a lor în credință? Nicidcum! Ne putem imagina căte alte erezii și heterodoxii va scoate la iveală acest temei schematic și confuz! În afară de temeiul însuși, care va suscita o mulțime de dispute, vor rămâne nenumărate divergențe confesionale, se vor ivi și altele noi. După cum a remarcat pe bună dreptate protestantul antiecumenist Roth: "Nu rămâne nici o ținută în privința flexibilității "confesionale" a noii organizații (adică a C.E.B.). Ea este de natură să cuprindă toate rătăcirile, toate erezile, ce subminează credința creștină, substituind-o printr-o filosofie cu lustru creștin, necesar pentru ademenirea mulțimii!"

Biserica Creștină Ortodoxă are Crezul său ferm, alcătuit la cele Șapte Sinoade Ecumenice. Ea nu poate fi de acord cu ideea ecumenică a "minimului dogmatic", căci în Ortodoxie tot ce este consfințit prin Duhul Sfânt la cele Șapte Sinoade Ecumenice este sfânt, prețios și necesar pentru mântuire. A porni pe calea unui oarecare "minim dogmatic" înseamnă pentru Biserica Ortodoxă a renega numeroase dogme esențiale ale credinței: cinstirea icoanelor, cinstirea Maicii Domnului și cinstirea sfintilor lui Dumnezeu, rugăciunile Bisericii pentru cei adormiți etc., pentru care o mare mulțime de cuviosi ai lui Dumnezeu și-au vărsat sângele lor!

Din punct de vedere ortodox însuși termenul "minim dogmatic" este inacceptabil în calitate de principiu al unirii, căci presupune concesii în afara cadrului său, adică compromisuri în domeniul credinței, ceea ce Ortodoxia nu trebuie să facă!

Căci divergențele rămase dincolo de "minimul dogmatic" vor duce iarăși la dezbinare, și ce vom face atunci cu unitatea în

adevărată deplinătate a credinței? În felul acesta, este reală doar o "unitate" mecanică, falsă și nesigură!

De la Adunarea a III-a a C.E.B., (1961), la care a fost adoptat al doilea temei, până la Adunarea a IV-a, care a avut loc la Vancouver (1983) au trecut 22 de ani. Ar fi fost de așteptat ca în acest răstimp C.E.B. să se conducă după al doilea temei, iar credința în Sfânta Treime să crească tot mai mult, să fie explicată și precizată în rândul creștinilor heterodocși reprezentanți în C.E.B. Între timp, ce am constatat noi? La Vancouver s-au întâmplat o mulțime de obrăznicii scandaluoase, a fost legalizată "preoția feminină", iar mai mulți participanți la adunare "îndemnau pe femei să substituie ideea despre Dumnezeu-Tatăl prin ideea unei zeiță-mamă(!)".

O asemenea nemaipomenită profanare a învățăturii descoperită de Dumnezeu despre Trinitatea lui Dumnezeu, care dovedește o extremă destrăbâlare a cercurilor conducătoare ale C.E.B., ar fi trebuit să determine pe participanții "ortodocși" la adunare, să se revolte și să demasăte energetic nerușinata erezie. Ce rost are ca Biserica Ortodoxă să participe la afacerile obscure ale C.E.B., dacă nimeni nu aude și nu ia în seamă argumentele și protestele ei?

La începutul secolului nostru "teologii" ruși, părintele Pavel Florenski și părintele Serghei Bulgakov, au creat, sub influența gnosticismului, o nebuloasă erezie sofianică, potrivit căreia "în Dumnezeu se află o ființă anume de sex feminin, aşa-numita "sofia", care a fost mediatoarea între Dumnezeu și univers, la crearea acestuia. Această ființă feminină s-ar fi aflat în "adâncul" Sfintei Treimi, ca ființă "inseparabilă" de Dumnezeu. Încă în 1937 Biserica Ortodoxă Rusă a condamnat categoric erezia sofianică, înălțând de pe trupul Bisericii gangrena eretică abia apărută.

Astăzi sub ochii noștri desfrâñata apocaliptică, apărută în persoana Consiliului Mondial al Bisericilor, și numită în Apocalipsă "Babilon" - "locaș al demonilor, închisoare tuturor duhurilor necurate" (Apoc. 18, 2), încearcă să introducă denaturări în învățătura revelației dumnezeiești despre Dumnezeul Cel în Treime. Ce ar trebui să facă în acest caz ecumeniștii "ortodocși"? Dacă ei jin cătuși de puțin la titlul de creștini ortodocși, ar trebui să părăsească neîntâziat consiliul eretic al "bisericilor", întru împlinirea poruncii

lui Dumnezeu: "Ieșiți din mijlocul ei, poporul Meu, ca să nu fiți părăși la păcatele ei, și să nu fiți loviți cu urgiile ei!" (Apoc. 18, 4).

Un creștin ortodox nu poate să ia parte la mișcarea ecumenică, care prin teoria ei despre "minimumul dogmatic":

- 1) își maschează scopurile protivnice lui Dumnezeu de a se uni, cu orice preț, cu toate erezii;
- 2) subminează principiile dogmatice ale Sfintei Biserici Creștine Ortodoxe;
- 3) încearcă să introducă principiul feminin în Dumnezeul Treimic, substituind pe Dumnezeu-Tatăl cu o "zeiță-mamă" satanică!

C.E.B. propune (și impune) recunoașterea reciprocă a Tainelor (B.E.M.)

Cercetând în principiu 8 diferite proiecte ecumenice de unire, ne-am referit succint la documentul B.E.M., adoptat de comisia "Credință și organizare" de la Lima, document care constituie efectiv baza dogmatică și liturgică minimă a unirii creștinilor. Să examinăm acum mai pe larg conținutul acestui plan de unificare a învățăturii despre Taine: Botezul, Euharistia, Slujirea (Preoția).

Ideea acestui minimum descinde încă din anul 1888, când în Anglia au fost elaborate asa-numitele: "Hotărâri cvadripartite de la Lambet", în care sunt amintite cele trei Taine menționate. În anul 1920, Conferința de la Lambet a propus din nou acest minim în calitate de bază pentru unirea bisericilor.

De atunci începând, timp de peste jumătate de secol, ecumeniștii au lucrat intens la elaborarea unui "document al unirii", care a fost adoptat, în varianta sa definitivă, de comisia "Credință și organizare" de la Lima, în ianuarie 1982, iar în anul următor a fost propus bisericilor participante la Adunarea a VI-a C.E.B. de la Vancouver.

Să ne oprim mai întâi la numărul Tainelor menționate în B.E.M. Din cele șapte Taine bisericești rânduite de Dumnezeu au

fost alese doar trei, subliniindu-se în special că consumămantul bisericilor pentru adoptarea lor reprezintă "una din pietrele de încercare ale unificării Bisericii", urmând să conducă la o "cotitură hotărâtoare". În preambulul B.E.M. se arată că "tendența spre unitate a unor biserici și tendența spre consens general sunt strâns legate reciproc".

La aceasta am putea obiecta că consensul construit pe o bază minimă nu poate însemna un consens întru adevăr, ci doar un oportunism de compromis cu erexia. Însuși faptul că în B.E.M. nu sunt menționate patru Taine bisericești: Mirungerea, Spovedania (Pocăința), Căsătoria și Sfântul Maslu - denotă că acest document în general nu le recunoaște drept Taine și că e alcătuit de pe poziții pur protestante.

Sfântul Simeon, arhiepiscop de Solunsk (+1430), scria, în opera sa clasică "Despre Taine": "Există șapte daruri ale Duhului Sfânt, după cum arată Isaia (11, 2-3), și există șapte Taine bisericești, prin care acționează Duhul. Acestea sunt: Botezul, Mirungerea, Împărtășania, Hirotonia, Căsătoria, Pocăința și Sfântul Maslu". Patriarhul Constantinopolului, Ieremia II, enumera aceleași șapte Taine și în aceeași succesiune, în capitolul 7 al primului său răspuns la întrebările teologilor luterani din Wuttenberg în 1567, dând următoarele explicații: "Taina... este un ritual de slujbe religioase și ceea ce se săvârșește prin ele și în ele și de ce are trebuință fiecare: adică Botezul, Mirungerea, Împărtășania, iar pentru cei care s-au consacrat lui Dumnezeu - Hirotonia; precum pentru mireni - Căsătoria, iar pentru cei care au păcatuit după botez - Pocăința și ungerea cu untdelemn sfînt. Ele dăruiesc iertarea păcatelor și curăță murdăriile din suflet. Se numesc Taine de aceea că presupun, în semnele lor sensibile (adică, materiale), o acțiune duhovnicească și nerostită. Fiecare din aceste Taine este stabilită în Scriptură și are o anumită materie și formă".

Motivul reducerii numărului Tainelor până la două la protestanți constă în înțelegerea raționalistă greșită a înseși Tainelor rânduite de Dumnezeu.

Sunt luate în seamă numai Tainele stabilite direct după porunca Mântuitorului, și anume: Botezul (Mt. 28, 19) și Împărtășania (Mt. 26, 26-28), deși, dacă lucrurile sunt abordate

astfel, ar trebui recunoscută ca Taină și Pocăința (Spovedania), despre care Mântuitorul a vorbit apostolilor după Învierea Sa: "Luati Duh Sfânt! Celor ce le veți ierta păcatele, vor fi iertate: și celor ce le veți ținea, vor fi ținute" (In. 20, 22-23; comp. Mt. 18, 18). Dar în pofida poruncii concrete a Mântuitorului, protestanții nu au această Taină!

După cum subliniază arhiepiscopul Serafim (Sobolev), "întemeietorul celor șapte Taine a fost Însuși Domnul - fie prin predicarea Învățăturii dumnezeiești, care a slujit drept temelie pentru introducerea în viața bisericească de către apostoli a Mirungerii, Pocăinței și Căsătoriei (In. 7, 37-39; 20, 21-23; Mt. 18, 3-12), sau prin transmiterea directă a poruncii de rânduire a Tainelor Botezului și Împărtășaniei (Mt. 28, 19; 26, 26-28); sau, în sfârșit, prin porunca de a păzi tot ce le-a poruncit El (Mt. 28, 20). E de remarcat că această poruncă cu caracter general a lui Hristos - "de a păzi tot ce v-am poruncit" - urmează imediat după cuvintele de instituire a primei dintre Taine - Botezul (Mt. 28, 19), și ea, incontestabil, cuprinde și toate celelalte Taine. De îndeplinirea acestei porunci dumnezeiești generale ține neapărat și instituirea de către apostoli a Tainelor Hirotonirii și Sfântului Maslu..., ca și a altor cinci Taine".

Iată de ce în art. 10 al Simbolului credinței este amintit doar "singur Botezul întru iertarea păcatelor", prin el înțelegându-se însă și celelalte șase Taine, care se studiază deopotrivă în catehism.

În excelenta sa lucrare "Erexia ecumenismului", teologul grec A. Delybasy, referindu-se la "minimalismul dogmatic al hotărârilor cvadripartite din 1888 de la Lambet", care stau la baza B.E.M., scrie: "Cele șapte sfinte Taine ale Bisericii, prin care se transmite în ea Harul dumnezeiesc sfînt, sunt reduse la două: Botezul și Euharistia. Iar din cele trei trepte ierarhice... este aprobată numai cea episcopală", și aceea nu ca un rang ierarhic suprem instituit de Hristos în Biserică, ci ca o tradiție, care la fața locului poate fi adaptată în funcție de nevoile poporului". "Tainele nu sunt tratate drept Taine ca atare, prin care se transmite Harul dumnezeiesc, ci ca simple ceremonii simbolice, care au aceeași însemnatate ca și predica sau chiar una mai mică". Astfel, "prin intermediul minimalismului dogmatic, cerințele credinței sunt diminuate până la cea mai mică posibilitate, urmărindu-se tendința lichidării lor."

În continuarea preambului B.E.M. alcătuitorii documentului, printre care figurează prof. Nisiotis, ecumenist "ortodox" de tristă faimă, lăudându-se cu apariția societății frățești ecumenice, care deseori depășește cadrul confesional (adică masoneria), subliniază că în B.E.M., "disensiunile de altădată sunt tratate într-o nouă lumină", și se atrage atenția asupra unor "coincidențe mult promițătoare" în învățătura diferitelor biserici.

"Bisericile trebuie să dezvolte aceste coincidențe, pas cu pas, în învățătura lor despre credință", ceea ce le va conduce, chipurile, la "comunicare reciprocă în succesiunea apostolică și la continuitate cu învățătura bisericii ecumenice". Un adept inflăcărat al B.E.M., Papaderos, se grăbește să împărtășească bucuria fraților protestanți, care se pare că au ajuns, la Lima, "aproape la nivelul credinței apostolice" (!)

Anticipând analiza în continuare a importantei probleme a succesiunii apostolice, am vrea să-i întrebăm pe prof. Nisiotis și pe dr. Papaderos, în care temei protestanții se laudă cu credința apostolică, dacă ei nu au cel puțin inclusă în ea succesiunea ierarhică apostolică și dacă ei nu vor să-l primească de la Biserica Ortodoxă a lui Hristos, care o posedă?

În finalul preambului B.E.M. alcătuitorii, încântați de unanimitatea fără precedent a teologilor de diferite tradiții în privința celor trei Taine, declară în mod surprinzător că, "nu trebuie să ne așteptăm, în B.E.M., la o interpretare teologică deplină a botezului, euharistiei și preoției", căci aceasta, după părerea lor, "în cazul dat este neadecvată și chiar nedorită". În aceste cuvinte se dezvăluie totuști orientarea antiteologică a alcătuitorilor, în ciuda înaltelor titluri de profesori și doctori! Respingând chiar însăși ideea privind abordarea pur teologică a Tinelor bisericești, ei se scapă cu vorba, în cele din urmă, că "textul coordonat al B.E.M. este concentrat în mod conștient asupra acelor aspecte care au fost direct sau indirect legate de problema recunoașterii reciproce care conduce spre unire.

Această recunoaștere a tendinței spre "unirea" de compromis demonstrează elocvent de ce tendențiozitatea ecumenică a B.E.M. este incompatibilă cu analiza teologică; de aceea are perfectă dreptate Delybassy când afirmă că ideile ecumenice nu sunt inspirate de "credința în Dumnezeu", ci doar de "interese egoiste".

D) Taina Botezului

În primele două paragrafe ale compartimentului B.E.M. despre instituirea și însemnatatea acestei Taine sunt reproduse principalele texte dogmatice ale Sfintei Scripturi, texte prezente în orice manual ortodox de dogmatică. După aceea însă, în mod conștient și intenționat, de hatârui protestantismului, Taina Botezului este amestecată cu Taina Mirungerii, care, deși se oficiază imediat după Botez, reprezintă o Taină aparte și de sine stătătoare. B.E.M. însă (§5 - "Darul Duhului") raportează Taina dătătoare de har a Mirungerii - "pecetea și arvuna Sfântului Duh" (II Cor. 1, 21-22; Ef. 1, 13-14) - la Taina Botezului. În §19 citim: "Darul Sfântului Duh în botez poate fi exprimat și în mod suplimentar, de exemplu prin punerea mâinilor pe cap și ungere sau miruire". adică Taina Mirungerii este depersonalizată și redusă la un ritual suplimentar și neobligatoriu, pentru a se justifica lipsa la protestanți a miruirii după botez. În comentariul la §14 se exprimă până și nedumerirea: "ce sens ar avea un ritual aparte între botez și acmiterea la împărtășanie?"

În timpul Botezului, ca și în orice altă Taină, se transmit, bineînțeles, darurile respective ale Sfântului Duh, și de aceea însuși Domnul îi vorbește lui Nicodim de Botez, ca de o naștere "din apă și din Duh" (In. 3, 5). Dar acțiunea harului Sfântului Duh în timpul Botezului constă în curățirea de păcatul originar al lui Adam (Rom. 6, 4-6-11), iar în timpul Miruirii se dau darurile Sfântului Duh pentru întărirea nou-botezatului în fericita viață duhovnicească și în virtuțile creștine, aşa cum spune despre aceasta Sf. Ap. Pavel: "Harul lui Dumnezeu, care aduce mântuire pentru toți oamenii, și ne învață... să trăim cu cumpătare, dreptate și evlavie (Tit 2, 11-12). Tânărind aceste cuvinte, Sfântul Ierarh Teofan Zăvorâțul scria: "Cumpătarea, dreptatea și evlavia cuprind întreaga viață sfântă și unesc toate poruncile și toată voința lui Dumnezeu, pe care își vor lua obligația să-o împlinească cei ce vin la Dumnezeu în credință adevărată", adică cei care s-au botezat. Aici e vorba de Taina Mirungerii, săvârșită după Botez, ceea ce se arată evident din cuvintele Sf. Ap. Ioan Teologul către creștinii botezati: "Ungerea, pe care ați primit-o de la El, rămâne în voi, și n-aveți trebuință să vă

învețe cineva, ci, după cum ungerea Lui vă învață despre toate lucrurile și este adevărată, și nu este o minciună, rămâneți în El, după cum v-a învățat ea" (I In. 2, 27). Se știe că Taina Sfintei Mirungeri "la început se săvârșea prin punerea mâinilor apostolilor (Fapte 8, 17; 19, 6), de aceea tot pe timpul lor, pe măsura răspândirii creștinismului, a început a se face... prin ungere cu mir, pentru care fapt apostolii, după cum mărturisește Sfântul Dionisie Areopagitul (ucenic al Sf. Ap. Pavel), numeau această Taină - Taina Mirului.

Necesitatea Mirungerii creștinilor botezați (corespunzătoare punerii peste ei a mâinilor apostolilor) este evidentă din botezul samaritenilor de către Sf. Ap. și diacon Filip (Fapte 8, 12). Singur botezul nu era suficient pentru mantuirea lor. Autorul Faptelor continuă: "Apostolii, care erau în Ierusalim, când au auzit că Samaria a primit cuvântul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru și pe Ioan, care, venind, s-au rugat pentru ei, ca să primească Duhul Sfânt. Căci nu se pogorâse încă peste nici unul din ei, ci fuseseră numai botezați în Numele Domnului Iisus. Atunci au pus mâinile peste ei, și aceia au primit Duhul Sfânt" (Fapte 8, 14-17).

Așadar, nu avem nici un temei să considerăm, după cum se face în B.E.M., că Botezul ar cuprinde și Mirungerea. Ea este o Taină de sine stătătoare, urmând după Botez, lucru pe care îl confirmă practica străveche a Bisericii, mărturisită de Sfinții Părinți. Astfel, mai sus amintitul Sfântul Dionisie Areopagitul scrie: "Această Ungere desăvărșitoare cu mir dăruiește pogorârea Duhului lui Dumnezeu celui sfințit prin sfânta slujbă religioasă a renașterii întru Dumnezeu" (adică Botezul).

Sfântul Ciprian din Cartagina (secolul III), cunoscut adept al rebotezării ereticilor, scria papei de la Roma, Ștefan: "Ei se vor putea sfînti pe deplin și vor putea deveni fii ai lui Dumnezeu numai atunci când se vor renaște prin ambele Taine (sacramento utroque nascantur). Cel botezat trebuie să mai fie și uns, pentru că, primind Mirul, adică Ungerea, să se facă uns al Domnului și să aibă în el harul lui Hristos".

Sfântul Ambrozie al Mediolanului (secolul IV), în lucrarea "Despre Taine" (cartea III, cap. 2), definind Mirungerea drept "pecete a Duhului", scrie: "După botez urmează pecetea Duhului",

căci după cristenită rămâne încă de împlinit desăvârșirea, când prin chemarea preotului se insuflă Duhul Sfânt-Duhul înțelepciunii și al înțelegerii, Duhul sfatului și al tăriei, Duhul cumpătării și al evlaviei, Duhul temerii de Dumnezeu - cele șapte virtuți ale Duhului".

Fericitul Augustin (secolul V) face o delimitare între cele două Taine, zicând: "Ungerea duhovnicească este Însuși Duhul Sfânt, iar Taina Lui e în ungerea văzută... Taina Mirului este o Taină ca și Însuși Botezul".

Sfântul Efrem Sirul (secolul IV) compară alegoric potopul cu botezul, iar porumbelul având o frunză de măslin în cioc (Facerea 8, 11) - cu Mirungerea: "Corabia lui Noe vestează că va Veni Acela Care va zidi Biserică pe ape, făcând slobozi copii ei în numele Sfintei Treimi; iar porumbelul întruchipa Duhul Sfânt, Care va săvârși Ungerea - Taina mantuirii".

Sfântul Chiril al Ierusalimului (secolul IV), după cuvântul său adresat celor ce urmau să primească Taina Botezului cu apă, consacră un cuvânt similar și Mirungerii, începând cu versetul din Sf. Ap. Ioan Teologul: "Voi ați primit ungerea din partea Celui Sfânt, și știți orice lucru" (I In. 2, 20). Adresându-se creștinilor proaspăt botezați și unși cu mir, Sfântul Ierarh face următoarea comparație între Botezul Mântuitorului și Botezul lor: "Așa cum Hristos, spălându-se în râul Iordan și dând apelor mireasma Dumnezeirii a ieșit din apă plin de Duhul Sfânt... la fel și tuturor celor care au ieșit din cristenită apelor sfintite li s-a dat Mirul, care este același cu care e uns Hristos... Trupul se unge cu mir însuflător... De aceea, cei unși cu acest mir sfânt, păziți în voi acest lucru neîntinat și fără prihană, făcând fapte bune și fiind plăcuți Domnului mantuirii noastre Hristos Iisus!".

Același sfânt ierarh din Ierusalim, în cuvântul al 18-lea (cap. 33) spune celor botezați: "Domnul v-a curățit de păcate "prin botezul cu apă prin Cuvânt" (Ef. 5, 26) ... și vi s-a dat pecetea legăturii Sfântului Duh... Iar în cele din urmă vi se va spune cum urmează să vă purtați în continuare potrivit harului, ca toți să vă puteți bucura de viață veșnică". Prin ultimele cuvinte Sfântul Chiril al Ierusalimului subliniază clar că creștinii botezați și miruți trebuie să confirme harul divin primit în aceste Taine prin fapte corespunzătoare de evlavie creștină, la care îl obligă mai cu seamă sfânta Taină a Mirungerii.

Acum e clar de ce în B.E.M. se diminuează importanța Tainei Mirungerii comparativ cu Taina Botezului. Întrucât protestanismul, de la însăși apariția sa, neagă însemnatatea faptelor creștine pentru mântuire, el negliează Taina Mirungerii, care obligă pe creștini la fapte, căci protestanții nici n-o pot avea, fiindcă le lipsește succesiunea apostolică. Prin urmare, și aici B.E.M. pornește de la premise pur protestante greșite, inacceptabile pentru Ortodoxie.

Din această pricină Patriarhul Constantinopolului, Ieremia II, scria drept răspuns la întrebările luteranilor: "Mirungerea pune pe suflet prima pecete și îi redă ceea ce el avea după chipul (lui Dumnezeu) și puterea, pe care noi am pierdut-o prin neascultare, iar în afara de aceasta și harul pe care l-am primit cândva în suflet prin suflarea lui Dumnezeu (Facerea 2, 7). De aceea Mirungerea aduce cu sine puterea Duhului, și îmbogățește sufletul cu mireasma lui, fiind semnul și pecetea lui Hristos".

În canonul 48 al Sinodului din Laodiceea (anul 343) se spune: "Aeci care se sfîntesc prin Botez urmează a fi unși cu Mir ceresc, pentru a se face părtași ai Împărației lui Dumnezeu".

B) Taina Pocăinței

B.E.M. negliează și trece sub tăcere de asemenea și Taina Pocăinței (Spovedaniei), care amintește Taina Botezului prin faptul că ne curăță de păcate. Dacă însă în timpul Botezului sufletul, celui botezat se curăță o singură dată de păcatul primar și de toate păcatele făcute până la botez, în timpul Tainei Pocăinței păcatele făcute după botez se curăță în multiple rânduri. În acest sens Pocăința se numește "cel de-al doilea Botez." Sfântul Ioan Scărarul își începe cel de-al 5-lea cuvânt al său astfel: "Pocăința este înnoirea Botezului".

Protestanții, care prețuiesc mult, chipurile, Sfânta Scriptură, ar trebui să recunoască Pocăința ca Taină, întrucât ea este atestată în repetate rânduri în Evanghelie, ca fiind rânduită nemijlocit de Hristos și prin cuvintele Lui, adresate apostolilor (Mt. 18, 18; In. 20, 20-23). Cu toate acestea, în B.E.M. nu se spune nici un cuvânt despre Taina Pocăinței - nici în legătură cu Botezul, nici chiar în legătură cu Euharistia, pentru care Taina Pocăinței servește drept o pregătire preliminară prin Spovedania obligatorie înainte de Împărtășanie!

O asemenea trecere sub tăcere se explică prin faptul că ecumeniștilor le este străină starea de pocăință a sufletului ca o condiție preliminară pentru începerea Tainei Spovedaniei propriilor păcate și osândirii de sine în pocăință pentru ele la Spovedanie. B.E.M. cere tuturor confesiunilor pocăință pentru păcatul schismei, atribuind acest păcat și Bisericii Ortodoxe, deopotrivă cu toate celealte organizații ale C.E.B. În același timp, ecumenismul nu se interesează și nu pretinde nici o pocăință sacramentală personală omului care a păcatuit!

Dar pocăința personală a sufletului în fața lui Dumnezeu reprezintă temelia și începutul dreptei credințe în Hristos Mântuitorul, Care și-a început propovăduirea publică prin chemarea: "Pocăiți-vă și credeți în Evanghelie!" (Mc. 1, 15) și a încheiat-o prin cuvintele: "Cine va crede și se va boteza, se va mântui" (Mc. 16, 16).

Sf. Ap. Petru, în prima zi a Cincizecimii creștine, a adresat poporului îndemnul: "Pocăiți-vă, și fiecare din voi să fie botezat în Numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre; apoi veți primi darul Sfântului Duh" (Fapte 2, 38). Aceste cuvinte ale apostolului conțin trimiterea la trei Taine bisericești principale: Botezul - ca început al vieții creștine; Pocăința - nu numai ca condiție preliminară pentru Botez, ci și ca o înnoire ulterioară constantă prin Taina Spovedaniei; și pe baza Tainei dătătoare de har a Mirungerii îmbrăcarea în omul cel nou, care "se înnoiește spre cunoștință, după Chipul Celui ce l-a făcut" (Col. 3, 10) cu ajutorul Sfântului Duh, aducând roadele Duhului "în orice bunătate, în neprihănire și în adevăr" (Ef. 5, 9).

Această plinătate dată de Dumnezeu, a vieții pline de har a omului care a crezut în Hristos e străină ecumenismului, care nu știe și nu recunoaște pocăința personală ca stare a sufletului ortodox, exprimată în Taina mărturisirii propriilor păcate personale în fața slujitorilor bisericii, care sunt împuerniciți de Dumnezeu cu harul de a le lega și dezlega (Mt. 18, 18).

Despre o asemenea neînțelegere a Spovedaniei ortodoxe ca Taină din partea ortodocșilor vorbește arhiepiscopul Pitirim (astăzi mitropolitul de Volokolamsk și Iurevsk), redactor de mulți ani al revistei "Jurnal Moskovskoi Patriarhii": "Uneori nouă, ortodocșilor,

ni se reproșează că, prin pocăință permanentă, ne slăbim duhul ... Nu, nu e aşa. Oamenii credincioși și ortodocși se îngrijesc înainte de toate de curățenia sufletului. E greu să trăiești o zi fără a călca poruncile lui Dumnezeu, fără a ne împovăra conștiința, a nu avea muștrări de conștiință, iar uneori lăsăm fără atenție, uităm de ceea ce am făcut în cursul zilei împotriva voinței lui Dumnezeu... Nouă ni se pare că, dorind să trăim ziua în sfîrșenie, într-adevăr nu facem nimic rău. Dumnezeu însă judecă pe om nu numai după acțiunile văzute, ci și după simțirile și gândurile inimii (Evr. 4, 12). Poate că, fără a ne da seama de aceasta, am călcat o poruncă a lui Dumnezeu, am făcut o faptă sau am avut un gând împotriva conștiinței, pricinuind în felul acesta o daună materială sau morală celor apropiati și nouă însine".

Această priveghere duhovnicească și supraveghere asupra mișcărilor interioare ale omului ascuns al inimii, "în curăția nepieritoare a unui duh bland și liniștit" (I Petru, 3, 4), ceea ce e caracteristic pentru Ortodoxie, este străină de ecumenism, care e ocupat de o activitate exterioară febrilă, din punctul de vedere al căreia pocăința ortodoxă i se pare un fel de "slăbire" a duhului. Însă pocăința ca stare a sufletului, exprimată mai cu seamă în Taina Spovedaniei, nu slăbește nicidcum, ci întărește cu har sufletul celui ce se pocăiește. "În Taina Pocăinței sufletul omului se scufundă ca și în cristelnită milostenie lui Dumnezeu, pentru a muri din nou pentru păcat și a se ridica la chemarea Împăratiei lui Dumnezeu și a neprihănirii Lui (Mt. 6, 83) și a regăsi calea spre mântuire".

Necesitatea spovedirii prin pocăință a păcatelor personale a fost propovăduită din cele mai străvechi timpuri creștine. În canonul 52 apostolic este prevăzută depunerea din treaptă a episcopului sau preotului "care nu va primi, ci va respinge pe cel ce se leapădă de păcat", căci un astfel de episcop sau preot supără pe Hristos, Care a spus: "va fi mai multă bucurie în cer pentru un singur păcătos care se pocăiește" (Lc. 15, 7).

Sfântul Ciprian din Cartagina trimite credincioșilor următoarea povată înduioșătoare: "Vă rog, iubiți mei frați, ca fiecare dintre voi să-și mărturisească păcatul său, până când cel care a păcatuit se mai află încă în această viață pământească, când mărturisirea mai poate fi primită și când iertarea (păcatelor),

săvârșită de slujitorii bisericii, este încă plăcută lui Dumnezeu". Sfântul Atanasie cel Mare face următoarea comparație între Botez și Spovedanie: "Așa cum omul, botezat de preot, este sfinit prin harul Sfântului Duh, la fel și cel care își mărturisește în pocăință păcatele primește iertarea lor prin preot, după harul lui Hristos".

Sfântul Ioan Casian compară de asemenea Pocăința cu Botezul: "Recunoaște Tainele mântuirii tale, prin care ai fost înnoit, renăscut... Astăzi prin Pocăință tu renaști, aşa cum altădată prin cristelnită (adică prin Botez) te-ai născut".

Sfântul Vasile cel Mare consacră prima din "Regulile morale", alcătuite de el, pocăinței și mărturisirii păcatelor: "Credincioșii în Domnul trebuie mai întâi de toate să se pocăiască... după porunca a Însuși Domnului nostru Iisus Hristos: "Pocăiți-vă, căci s-a apropiat Împăratia cerurilor. (Mt. 4, 17). Acum este vremea pocăinței și a iertării păcatelor..." - "Dumnezeu nu ține seama de vremurile de neștiință, și poruncește acum tuturor oamenilor de pretutindeni să se pocăiască" (Fapte 17, 30). "Pentru cei ce se pocăiesc nu este îndeajuns ca să fie mântuiri doar îndepărarea de păcat", ci trebuie să facă și "roade vrednice de pocăință" (Mt. 3, 8).

În ale sale "Reguli, expuse pe larg în întrebări și răspunsuri", Sfântul Vasile cel Mare la întrebarea: "Care sunt roadele vrednice de pocăință?" răspunde: "Sunt faptele de dreptate, contrare păcatului, pe care trebuie să le rodească cel ce se pocăiește, împlinind cele spuse: "aducând roade în tot felul de fapte bune" (Col. 1, 10; comp. Fapte 26, 20). La întrebarea 288: "Cel ce se pocăiește, cui trebuie să-și mărturisească păcatele?" Sfântul Vasile răspunde astfel: "Păcatele trebuie să le mărturisești în fața celor cărora li s-a încredințat să fie iconomi ai Tainelor lui Dumnezeu" (I Cor. 4, 1). Astfel aflăm că și în vechime cei ce se pocăiau făceau aceasta în fața sfintilor (adică a persoanelor sfinte). Căci în Evanghelie e scris că oamenii își mărturiseau păcatele în fața lui Ioan Botezătorul (Mt. 3, 6) și în Fapte - în fața apostolilor, care botezau (19, 18).

Sfântul Ambrozie al Mediolanului, în lucrarea "Despre pocăință", susține că Dumnezeu a dat dreptul de a ierta păcatele "doar acelor preoți, care iartă în numele Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și nu în numele lor". Sfântul Grigorie Teologul, în "Teofania" să, spune că, paralel cu Taina Sfântului Botez există și alt botez - "al

lacrimilor", prin care sfântul ierarh subînțelege Taina Pocăinței (Spovedania), după cum se vede din cuvintele sale ce vor urma: "Recunosc că omul este o ființă schimbătoare și, prin natura sa, nestatornică; de aceea primesc cu hotărâre acest ultim botez, mă încin Celui Care mi l-a dăruit și îl propovăduiesc altora și prin milă îmi voi răscumpăra mila".

Într-un fel asemănător vorbește despre Taina Pocăinței și Sfântul Ioan Scărarul, în cuvântul al 7-lea al "Scării" sale: "Lacrimile vărsate după botez înseamnă mai mult decât botezul, cu toate că aceste cuvinte par oarecum prea îndrăznețe. Căci botezul ne curăță de retelele cele vechi, iar lacrimile curăță păcatele făcute și după botez. Noi toți cei care am primit botezul în copilărie, mai târziu îl pângărim, însă prin lacrimile noastre îl curățim din nou. Și dacă dragostea lui Dumnezeu pentru oameni nu ni le-ar fi dăruit, rar s-ar fi găsit și te-ai mira să se fi găsit oameni care s-ar fi mântuit!" De aici rezultă necesitatea extremă a acestei Taine pentru mântuire!

Sfântul Ioan Gură de Aur, în tratatul său "Despre preoție" scrie despre preoți: "Oamenii trăitori pe pământ... sunt puși să se bucure de cele cerești și au căpătat o putere pe care Dumnezeu n-a dat-o nici îngerilor, nici arhanghelilor... Cei ce stăpânesc pe pământ au puterea de a lega, dar numai trupul; iar aceste legături leagă însuși sufletul și pătrund în ceruri; ceea ce preoții săvârșesc pe pământ, Dumnezeu desăvârșește în cer, și Stăpânul Cel Atotputernic întărește părerea slugilor Sale". Spre deosebire de preoții vetero-testamentari, care aveau puterea să depună mărturie pentru cei curățeni de lepră (Lev. 14, 2; comp. Mt. 9, 4), "preoții noștri (nou-testamentari) au primit puterea nu doar să mărturisească curățirea, ci să curețe cu desăvârșire - nu lepra, trupului, ci necurățenia sufletului".

Sfântul Simeon din Solun, în lucrarea sa "Despre Taine", arăta: "Pocăința desăvârșește ridicarea noastră din cădere. Și așa cum după botez nu există o refacere binefăcătoare îndelungă decât prin rugăciune și lacrimi, prin mărturisirea păcatelor noastre, prin abținerea de la rele, de aceea ne și este dat acest mare dar".

Patriarhul Constantinopolului, Ieremia II, răspunde teologilor luterani: "Cel care se pocăiește trebuie să mărturisească tot cât poate și cât își aduce aminte, spovedindu-se în toate cu inimă

înfrântă și smerită (Ps. 50, 17). El își găsește tămăduirea, lucrând împotriva păcatelor pe care le-a făcut".

Sfântul Leon cel Mare, papă al Romei, subliniază însemnatatea pregătitoare a Tainei Pocăinței pentru primirea destoinică a Tainei Împărtășaniei: "Mijlocitorul între Dumnezeu și oameni este Omul - Domnul Iisus Hristos (I Tim. 2, 5), care a dăruit Bisericii puterea de a da sfântire de pocăință celor ce se pocăiesc și, prin ușa împăcării (adică a Spovedaniei), a-i face părtași la Sfintele Taine".

C) Taina Euharistiei

Pentru conștiința ortodoxă fără idei preconcepute este evidentă inconsistența B.E.M., consacrată Euharistiei. De pe poziile învățăturii descoperite de Dumnezeu și a celei patristice despre Taina Euharistiei și experienței duhovnicești a Bisericii Ortodoxe, este inconsistentă întreaga concepție a acestei secțiuni, construită pe principiile pluralismului modernist, minimalismului dogmatic și oportunismului de compromis, concepție ce scoate în evidență spiritul protestant laicizat. Mânați de tendința spre oportunism, autorii ecumenici ai B.E.M. fac eforturi de a se ridica la un nivel supraconfesional, cutezând să-și prezinte opusul lor drept un "dar al Duhului Sfânt", deși în realitate nu fac decât să speculeze adevărul, respingând și denaturând limbajul clasic și terminologia teologiei patristice.

Despre esența Tainei Euharistiei se vorbește prea confuz și inconsecvent, fără a se neglija modul de tratare protestant al acestei probleme, cu un singur scop evident: cu ajutorul "creației creațoare" să caute "o coincidență teologică de compromis" în învățătura despre Euharistie între Ortodoxie și confesiunile heterodoxe, iar după aceea și "recunoașterea reciprocă", care conduce la falsa unitate de credință și împărtășirea reciprocă cu Sintele Taine. Aceste intenții și planuri distructive pentru Ortodoxie sunt camuflate prin fraze privind "afirmarea credinței euharistice comune", realizarea "unui grad mai înalt de comunicare euharistică" între biserici, privind "unirea vizibilă a poporului scindat al lui Dumnezeu în jurul tronului lui Dumnezeu".

În ciuda acțiunilor sale "unificatoare", B.E.M. tratează Euharistia în spiritul doctrinei protestante, ceea ce se manifestă deosebit de evident la analiza a două momente excepțional de importante ale Tainei:

1) transformarea pâinii și vinului oferte în Trupul și Sâangele lui Hristos;

2) însemnatatea Euharistiei ca jertfă;

În §13 al B.E.M. despre Euharistie citim: "Cina euharistică reprezintă Taina Trupului și Sângelui lui Hristos, Taina prezenței Sale reale". Această definiție justă își pierde însă semnificația pozitivă în contextul altor fraze prea generale și difuze, de genul: "Euharistia reprezintă o cina de taină, ce ne inițiază, prin intermediul unor simboluri văzute, în dragostea pentru Domnul Iisus Hristos"; sau "Euharistia reprezintă Cina de Taină care ne inițiază, prin intermediul unor simboluri văzute, în dragostea pentru Domnul Iisus Hristos"; "Euharistia reprezintă o mare jertfă de laudă, prin care Biserica vorbește în numele tuturor făpturilor".

B.E.M. nu vorbește nimic despre momentul central și cel mai esențial al Tainei Euharistiei - transformarea Sfintelor Daruri în Trupul și Sâangele lui Hristos. După cum se știe, luteranii, reformatorii și numeroasele secte protestante neagă învățătura eclesiastică despre transformarea în Euharistie a pâinii și vinului în Trupul și Sâangele lui Hristos, Mântuitorul nostru Cei inviat. Iar autorii ecumenici ai B.E.M. reduc la zero acest moment central al Tainei Euharistiei prin afirmarea că "anamneza (reamintirea) despre Hristos constituie principala esență a cinei euharistice".

Pe de o parte, în B.E.M. se postulează că "Biserica mărturisește prezența reală, vie și activă a lui Hristos în Euharistie", dar în comentariul de la §13 declară: "Unele biserici, cu toate că confirmă prezența reală a lui Hristos în Euharistie", nu leagă această prezență în mod categoric de imaginea pâinii și vinului. Bisericilor li se rezervă dreptul să hotărască dacă această deosebire ar putea fi adoptată (!), continuând să existe în cadrul coincidenței opiniilor formulate în text.

Propunând un compromis neleguit privind cea mai mare Taină bisericiească, ecumenismul își dezvăluie adevărata sa natură. Speculația evidentă cu "prezența abstractă a lui Hristos", care nu

este în mod atât de necondiționat legată de imaginea pâinii și a vinului, reprezintă o minșimalizare inaceptabilă și o negare în fapt a învățăturii de inspirație divină și patristică despre transformarea sacramentală de neconceput a pâinii și vinului euharistic în Trupul și Sâangele Mântuitorului nostru, în care El este prezent "prin esența Sa, adică cu sufletul și Dumnezeirea sau ca Dumnezeu desăvârșit și ca Om desăvârșit".

Învățătura despre transformarea Sfintelor Daruri, constituind momentul central al Sfintei Euharistii, este bazată pe mărturii din Noul Testament - mai întâi de toate pe cuvintele fără echivoc ale Mântuitorului (In. 6, 48-58; Mt. 26, 26-28; Mc. 14, 22-24; Lc. 22, 19, 20; comp. I Cor 11, 23-25). Ea a fost mereu vie în conștiința Bisericii Ortodoxe încă de pe timpurile apostolilor.

În vechile liturghii ale Sf. Ap. Iacob, Sfântului Vasile cel Mare și Sfântului Ioan Gură de Aur rugăciunea către Dumnezeu-Tătăl precede sfîntirii Sfintelor Daruri, prin ea Dumnezeu este rugat ca, prin dăruirea Duhului Sfânt, să prefacă, să preschimbe, să transforme pâinea și vinul în Trupul și Sâangele lui Hristos. "Faptul că toate vechile liturghii aveau aceeași înțelegere deplină a unui obiect atât de important al învățăturii despre Taina Euharistiei demonstrează incontestabil, conchide mitropolitul Macarie, că anume aceasta a fost tradiția apostolică cu privire la acest obiect, și astfel a crescut de-a pururi Sfânta Biserică Sobornicească. Sfinții Părinți și învățători ai Bisericii ne învață, de asemenea, că în Taina Euharistiei pâinea și vinul se preschimbă, se transformă în Trupul și Sâangele lui Hristos. Sfântul Iustin Filosoful (secolul II) ne spune că "acea hrană (Euharistia), asupra căreia s-au rostit cuvinte de mulțumire cu rugăciune... și care, după preschimbarea ei, hrănește sâangele și trupul nostru, este Trupul și Sâangele Aceluiași Iisus Hristos întrupat". Sfântul Chiril al Ierusalimului (secolul IV) scrie: "Hristos, pe când se afla în Cana Galileei a făcut din apă vin asemănător sângelui" (In. 2, 1-10). Nu putem oare să credem că și vinul se face sânge? În săvârșirea Tainei pâinea se preface în Trupul lui Hristos, iar vinul - în Sâangele lui Hristos".

Sfântul Grigorie de Nisa (secolul IV) mărturisește: "Cu adevărat gândesc și cred că și astăzi pâinea, sfîntă prin cuvântul lui Dumnezeu, se preface în Trupul lui Dumnezeu cuvântul. La Sfântul

Ambrozie al Mediolanului citim: "De fiecare dată când primim Tainele, care prin Taina sfintei rugăciuni se preschimbă în Trupul și Sângelui lui Hristos, vestim moartea Domnului (I Cor. 11, 26).

Teodor din Heracleea (secolul IV) face următoarea lămurire: "Acesta este, a spus Hristos, Trupul Meu, și acesta este Sângelul Meu, ca tu să nu crezi că e vorba doar de chipul lor, dar că pâinea este însuși trupul Domnului, iar vinul - sângele Domnului, prefăcându-se în Trupul și Sângelul Domnului nostru prin acțiunea Sfântului Duh. Sfântul Ioan Damaschin (secolul VIII) mărturisește: "Pâinea și vinul cu apă, prin chemarea și pogorârea Duhului Sfânt, se transformă în chip mai presus de fire în Trupul și Sângelul lui Hristos". Pâinea și vinul nu sunt o închipuire a Trupului și Sângelui Domnului (să nu fie!), ci sunt însuși Trupul Dumnezeiesc al Domnului, căci El a spus: "Acesta este Trupul Meu - nu închipuire a trupului; e Sângelul Meu - nu închipuire a lui".

Cât de departe este B.E.M. de această învățătură a Sfinților Părinți, când propune următoarea definiție pur protestantă: "Prin puterea cuvântului viu al lui Hristos și prin puterea Sfântului Duh pâinea și vinul devin simbolurile sacramentale ale trupului și săngelui lui Hristos!"

Or, Sfinții Părinți ai Sinodului VII Ecumenic au fost unaniți: "Niciodată nimeni dintre trămbițele Duhului, sfintii apostoli, sau din preaslăviții Părinți ai noștri, n-a numit Jertfa noastră fără de sânge, adusă în amintirea patimii Dumnezeului nostru și a întregii economii a Lui, chip al trupului Lui; pentru că ei n-au primit (poruncă) de la Domnul să vorbească sau să mărturisească astfel, însă au auzit pe El zicând, în Evanghelia Sa, următoarele: "Dacă nu mâncăți Trupul Fiului Omului, și dacă nu beți Sângele Lui, n-aveți viață în voi însivă" (In. 6, 53). Si încă: "Luați, mâncăți; acesta este Trupul Meu" (Mt. 26, 26)... El n-a spus: "Luați, mâncăți; acesta este chipul Trupului Meu." E demonstrat clar, deci, că nici Domnul, nici Apostolii, nici Sfinții Părinți niciodată n-au numit chip Jertfa fără de sânge adusă de iereu, ci au numit-o însuși Trupul și însuși Sângele (lui Hristos).

Această clară învățătură patristică și bisericească despre esența Sfintei Euharistii este respinsă și substituită în B.E.M. prin formulări oportuniste. Negând ca atare transformarea pâinii și vinului

euharistic, autorii B.E.M. pun la îndoială și adevărul de la sine evident că Sfintele Daruri preschimbate rămân a fi Trupul și Sângelul lui Hristos nu numai în momentul împărtășirii credincioșilor, ci și după aceea. O aluzie perfidă în acest sens transpare din următoarele cuvinte: "Unele biserici subliniază că prezența lui Hristos în elementele sfintite continuă și după serviciul divin. Altele însă pun accentul principal pe însuși actul săvârșirii Euharistiei și împărtășirii cu elemente în timpul cuminecării... Cât privește păstrarea elementelor, fiecare biserică trebuie să respecte practica și evlavie celoralte".

Așadar, B.E.M. admite în chip profanator că Sfintele Daruri devin după cuminecare pâine obișnuită și vin obișnuit, fără a fi cel puțin "simboluri" ale Trupului și Sângelui lui Hristos; și de aceea nu e nevoie să le păstrăm cu evlavie, ca fiind Trupul și Sângelul Mântuitorului nostru. Bisericile Ortodoxe locale, în calitatea lor de membri ai C.E.B., sunt îndemnate să "respecte" această "practică" și "evlavie", prin care se nimicește de fapt credința în puterea de preschimbare a Sfintelor Daruri și își pierde sensul însăși Taina Sfintei Euharistii. Cu adevărat, obrăznicia ecumenică întrece orice măsură!

În opoziție cu aceasta, Patriarhii Răsăriteni, în "Epistola cu privire la Credința Ortodoxă", redactată în 1723, declară categoric: "Credem de asemenea că această Jertfă (adică Sfânta Euharistie) atât înainte de întrebunțarea ei - imediat după sfîntirea Sfintelor Daruri, cât și după întrebunțare (adică după împărtășirea cu ele), fiind păstrată în vase sfintite pentru împărtășirea creștinilor aflați pe moarte, este adevăratul Trup al lui Hristos... așa încât și până la întrebunțarea de după sfîntire și în momentul întrebunțării ca atare, și după aceasta este de-a pururi adevăratul Trup al Domnului".

Principiul ecumenic al oportunismului de compromis, propagat de autorii B.E.M., nu este în măsură să ascundă deosebirea profundă dintre textul ecumenic și învățătura biblică și patristică cu privire la Sfânta Euharistie ca jertfă.

B.E.M. opune în manieră protestantă acestei noțiuni dogmatice principale concepția Euharistiei ca pomenire: "În lumina concepției biblice despre pomenire toate bisericile ar putea să revadă disputele vechi cu privire la "jertfă" și să-și aprofundeze propria

înțelegere a motivelor pentru care alte tradiții... au renunțat la acest termen".

Desigur, Euharistia reprezintă o jertfă de pomenire, potrivit cuvintelor Mântuitorului Însuși: "Să faceți lucrul acesta spre pomenirea Mea" (Lc. 22, 19), care urmează imediat după cuvintele de rânduire a acestei Taine: "Luati, mâncați; acesta este Trupul Meu, care se frângе pentru voi" (comp. 1 Cor 11, 24). După cuvintele analoage despre pahar (I Cor. 11, 25), Mântuitorul generalizează în încheiere: "Căci de câte ori veți mânca această pâine și veți bea acest pahar, moartea Domnului vestiți" (I Cor. 11, 26). Ultimele cuvinte arată clar caracterul de jertfă al Tainei Sfintei Euharistii ca Jertfă de milostivire "spre iertarea păcatelor" (Mt. 26, 28), care se aduce pentru toți membrii vii și morți ai Bisericii lui Hristos - "pentru viața lumii" (In. 6, 51).

Autorii B.E.M. însă, devotați principiilor lor protestant-ecumenice, trec sub tăcere această calitate principală a Jertfei euharistice, care e legată direct de caracterul de pomenire al Sfintei Euharistii. Or, însemnatatea Euharistiei ca Jertfă a fost subliniată de Biserică încă din vechime. Sfinții Părinți ai Sinodului I Ecumenic mărturisesc: "Pe sfânta masă se află Mielul lui Dumnezeu, "Cel ce ridică păcatul lumii" (In. 1, 29), și pe Care preoții îl aduc jertfă fără vârsare de sânge".

În rugăciunea de taină, pe care preotul o rostește în timpul cântării Herivicului în liturghiile Sfântului Vasile cel Mare și Sfântului Ioan Gură de Aur, se subliniază: "Tu, Iisuse Hristoase, slujba aceasta și săvârșirea Jertfei celei fără de sânge ne-ai lăsat nouă" (ad literam din limba rusă).

Sfântul Ciprian al Cartaginei (secolul III) spune: "Iisus Hristos, Domnul și Dumnezeul nostru, El Însuși este Preotul suprem al lui Dumnezeu-Tatăl și este Cel dintâi Care S-a adus pe Sine Însuși jertfă Tatălui și ne-a poruncit să facem același lucru întru pomenirea Lui".

Sfântul Chiril al Ierusalimului (secolul IV), definind Euharisia "Jertfă de îndurare", mărturisește clar: "Pentru cei adormiți... înăltând lui Dumnezeu rugăciuni, îl aducem jertfă pe Hristos, răstignit pentru păcatele noastre, cerând lui Dumnezeu Cel Iubitor de oameni îndurare pentru ei și pentru noi". Să încheiem cu

mărturisirea Patriarhilor Răsăriteni: "Credem că aceasta este o adevărată Jertfă de îndurare, adusă pentru toți cei care trăiesc și care au murit în evlavie, și, aşa cum s-a spus în rugăciunile acestei Taine, a fost dată Bisericii de către apostoli la porunca Domnului spre mântuirea tuturor".

Contradicțiile principale dintre B.E.M. și învățătura Noului Testament și a Sfinților Părinți cu privire la transformarea Sfintelor Daruri în Trupul și Sângere lui Hristos și cu privire la esența Jertfei euharistice, contradicții pe care le-am expus mai sus, nu epuizează toate curențele teologice ale B.E.M. Vom evoca și altele.

1) În conformitate cu spiritul ecumenismului contemporan, Euharistia este privită sub aspect laic, străin revelației Noului Testament: "Cinele, despre care s-a scris că Iisus a luat parte la ele în timpul slujirii Sale pe pământ, vestesc și arată apropierea Împărației: un semn evident al acestei Împărații este starea de sărietate a poporului". Din acestea transpare evident ideea susținută energetic de ecumenism despre "Împărația lui Dumnezeu" pe pământ, care nu are nimic comun cu Vestea cea Bună a Mântuitorului despre Împărația lui Dumnezeu ca realitate necreată, imaterială, ca "hărălăuntric renăscător al Sfântului Duh cu roadele și manifestările lui desăvârșite" (comp. Gal. 5, 22-23). Explicația pe care o dau ecumeniștii "săturării poporului" este absolut nejustificată. Însuși Mântuitorul adresează poporului, hrănит de El în chip minunat, următoarea mustrare: "Mă căutați nu pentru că ați văzut minuni, ci pentru că ați mânca din pâini, și v-ați săturat. Lucrați nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea, ce rămâne spre viață veșnică, și pe care o va da vouă Fiul Omului" (In. 6, 26-27). După aceste cuvinte clare, pe ce s-ar putea întemeia afirmația precum că "săturarea poporului" ar fi un "semn al Împărației lui Dumnezeu"? Si Sf. Ap. Pavel declară categoric: "Împărația lui Dumnezeu nu este mâncare și băutură, ci dreptate, pace și bucurie în Duhul Sfânt" (Rom. 14, 17).

2) În §2 al B.E.M. despre Euharistie citim: "După făgăduința lui Hristos, fiecare membru botezat al Trupului lui Hristos primește prin Euharistie asigurarea de iertare a păcatelor (Mt. 26, 28) și chezășia vieții veșnice" (In. 6, 51-58). O asemenea formulare îți

creează impresia că orice creștin botezat, prin intermediul Euharistiei, își asigură în mod automat iertarea păcatelor sale. Este evident caracterul protestant al acestui gând. Potrivit cuvintelor Apostolului (I Cor. 11, 27-28), în cazul unei împărtășiri nevrednice, Sfânta Euharistie nu servește pentru iertarea, ci pentru înmulțirea distrugătoare a păcatelor omului, care în felul acesta osândă își mânâncă și bea, atrăgând asupra lui judecata lui Dumnezeu (I Cor. 11, 29).

Protestanții însă, negând Taina Pocăinței (Spovedaniei), au pierdut în general noțiunea de împărtășire nevrednică, de aceea contestă necesitatea mărturisirii păcatelor personale în fața preotului, ca o condiție indispensabilă pentru Sfânta Împărtășanie. Este bine cunoscut că spovedania înainte de împărtășanie s-a practicat în Biserică încă din vechime. Chiar și un rationalist ca teologul protestant Adolf Garnack recunoștea: "Noi am eliminat Taina Spovedaniei. În locul ei am pus conștiința personală despre căință... Dar conștiința noastră personală a căinței nu înseamnă nimic".

3) E cazul să clarificăm problema de mare importanță a săvârșitorului legal al Tainei Euharistiei. În B.E.M. se spune: "În timpul săvârșirii Euharistiei Hristos adună, învață și alimentează Biserica. Hristos este Acela Care cheamă la masă și stă în capul mesei. El este Păstorul Care conduce poporul lui Dumnezeu, Proorocul Care vestește cuvântul lui Dumnezeu, Părintele Care săvârșește Taina lui Dumnezeu. În majoritatea bisericilor această conducere a mesei este pusă în seama unui preot hirotonit. Cel care conduce slujirea euharistică în numele lui Hristos face să se înțeleagă că Euharistia se oferă ca un dar al lui Hristos, Care trăiește în Biserica Sa.

În aceste cuvinte, după cum se vede, B.E.M. încearcă, de pe pozițiile pluralismului, să justifice și să unifice toate felurile de practică euharistică. Mascându-se prin adevărul mistic neîndoienic că Domnul Iisus Hristos este "Cel Care aduce și este adus, Care primește și este împărtit", după cum mărturisește preotul în rugăciunea de taină la Heruvic, B.E.M. diminuează problema săvârșitorului pământesc al Tainei, afirmând că Euharistia ar putea fi săvârșită, chipurile și de "un preot hirotonit", aşa cum se face "în majoritatea bisericilor", și de un mirean obișnuit, după cum se practică în mai multe secte protestante.

Prin "cel care conduce slujirea euharistică" poate fi înțeles oricine - atât un episcop sau preot ortodox legal, cât și un pastor luteran sau o femeie - "preoteasă" anglicană etc. Această deplasare de noțiuni nu are nimic comun cu conștiința sobornicească a Bisericii Ortodoxe, care încă de pe timpul apostolilor păstrează și propagă adevărul că "puterea de a înfăptui Taina Euharistiei aparține numai episcopilor în calitate de succesi ai apostolilor, iar prin episcopi se transmite și preoților. Patriarhii Răsăriteni, în "Epistola cu privire la Credința Ortodoxă", mărturisesc: "Credem de asemenea că aceasta Taină a Sfintei Euharistii nu este săvârșită de oricine, ci numai de un iereu dreptcredincios, care a primit preoția de la un episcop dreptcredincios legal".

D) Taina Preoției (slujirea)

Pentru noi este deosebit de important compartmentul trei al B.E.M. consacrat Tainei Preoției, deoarece de validitatea acestei Taine depinde validitatea celorlalte, în special a Tainei Euharistiei, căci cea dintâi condiție a autenticității ei este faptul oficerii ei de către un preot care a fost ridicat în cinul respectiv prin hirotonirea oficială de un episcop legal.

Ecumeniștii acordă de asemenea o mare importanță problemei preoției în scopul recunoașterii reciproce a ierarhiilor, lucru pe care ei îl pretind la negocierile privind unirea diferitelor confesiuni. În acest sens s-a pronunțat fățis episcopul anglican Gloucester la conferința de la Ripon, care a avut loc la 31 octombrie 1983: "Unirea reală se va face atunci când vom unifica preoția. În acest sens noi acționăm și în Biserica Ortodoxă Răsăriteană. Acolo situația evoluează mai încet, însă în cele din urmă va conduce la o unire efectivă".

Aceași trufășă încredere de sine, atingerea scopului final - recunoașterea reciprocă a ierarhiilor se resimte în fiecare rând al documentului ecumenic vizat, ceea ce ar trebui să îndemne pe toți creștinii ortodocși purtători ai binefăcătoarei succesiuni apostolice în Biserică, la o luptă hotărâtoare împotriva insistențelor ostentative ale ecumeniștilor!

Să ne oprim la însuși titlul compartmentului al treilea. Spre deosebire de Tainele Botezului și Euharistiei, marcate prin vechile lor denumiri patristice, Taina Preoției este consimnată în B.E.M., în limba engleză prin denumirea generală "Ministry", care se traduce literalmente "slujire". Potrivit enciclopediei britanice, în limba engleză există o denumire specială pentru preoție, și anume Priesthood, care redă fidel termenul elen tradițional și cel latin - *sacerdotium*. Ministry este foarte greu traducibil, căci cuvântul cuprinde toate genurile de slujire bisericească. Această polisemie conferă un caracter confuz conținutului bine definit al Tainei rânduite de Dumnezeu, care este Preoția, moștenită prin succesiune de la Sfinții Apostoli. Denumirea indefinită a Tainei Preoției are drept scop să înglobeze în noțiunea de slujire "bisericile" care intră în componența C.E.B. și nu au de fapt preoție!

O interpretare similară, confuză a problemei preoției se întâlnește frecvent în cercurile protestante. De exemplu, secretarul general al C.E.B., Potter, în discursul inaugural rostit la cea de a VI-a adunare din Vancouver, interpretând eronat cuvintele Sf. Ap. Petru despre creștini ca "preoție împărătească" (I Petru, 2, 9), a declarat că "unul din marile merite ale Reformei, pe care îl datorează lui Martin Luther, este descoperirea (!)... că fiecare - fie femeie sau bărbat - este preot în fața Domnului... indiferent de este el hirotonit sau mirean".

În B.E.M. se strecoară același amestec al preoției sacramentale legale și al "preoției împărătești" generale a mirenilor cu un scop anume - de a minimaliza rolul preoției sacramentale și a șterge hotarul dintre preoțime și mirenii.

De remarcat că în B.E.M. pretutindeni se întrebuițează termenul "preoțime hirotonită", ceea ce reprezintă o tautologie logică, căci nu poate exista preoțime nehirotonită. În §7 citim: "Termenul "preoțime hirotonită" se referă la persoanele care au primit harisma (p. 133, r. de sus) și pe care biserică îi numește (!) pentru slujire prin hirotonisire, cu invocarea Sfântului Duh și punerea mâinilor asupra lor". Însă chiar în punctul următor se spune: "Multe din biserici (deci nu toate - nota aut.) utilizează cuvântul "preot" pentru desemnarea anumitor slujitori ai altarului hirotoniți. Deoarece aceasta nu reprezintă un obicei general, respectiva problemă esențială se examinează în §17 al prezentului document."

Indicatul §17 este intitulat în engleză "Ordained Ministry & Priesthood", adică "Slujirea și Preoția hirotonită", în plus, termenul "Preoția" este raportat la Hristos și poporul Bisericii, iar cel dintâi termen, "Slujirea" - la "Preoția hirotonită", care participă, ca toți creștinii, și în preoția lui Hristos, și în preoția Bisericii" (adică a poporului bisericii).

Astfel, în B.E.M., în pofida terminologiei atestate în Encyclopædia Britannica, ambii termeni sunt folosiți cu sens denaturat: prin termenul comun Ministry, care înseamnă "slujirea" - în genere, este desemnată preoțimea hirotonită, iar prin termenul specific Priesthood (preoțimea hirotonită) - "preoția" generală a poporului bisericii. Se creează impresia că preoția sacramentală nu este decât o emanație a "preoției" poporului bisericii, care prin intermediul "hirotonirii" simbolice desemnează el însuși pe slujitorii altarului. O viziune similară pur protestantă asupra ierarhiei ecclaziastice, care contestă împuternicirea ei de către Hristos pe linia succesiunii apostolice, reprezentă o gravă eroare dogmatică, însemnând negarea caracterului apostolic al Bisericii lui Hristos.

În comentariul la §17 utilizarea eronată mai sus amintită a termenilor se argumentează prin faptul că, chipurile, "în Noul Testament niciodată nu sunt folosiți termenii "Preoție" sau "preot" (iereu) pentru desemnarea preoțimii hirotonite sau a preotului hirotonit". Potrivit B.E.M., "în Noul Testament acest termen este aplicat, pe de o parte, pentru preoția unică a lui Iisus Hristos și, pe de alta, pentru slujirea împărătească și profetică a tuturor botezaților".

Iată însă cum arhimandritul (actualmente arhiepiscop de New York) Pierre Lullie, în articolul deja citat, explică deosebirea în folosirea termenilor: "Vechea Biserică evita, pentru desemnarea funcțiilor preoțești, ambiguitatea posibilă atunci, care ar fi putut rezulta din omonimie. Tocmai de aceea termenii nu sunt întrebuițați în Noul Testament pentru desemnarea funcțiilor preoțești".

Dreptul canonic rămâne fidel terminologiei vechi creștine și utilizează în locul lor termenii "episcop" și "preot". O asemenea poziție a Bisericii în etapa sa primară se explică simplu: "în raport cu iudaismul ea a susținut abolirea unei mulțimi de jertfe, ca fiind pur arhetipice față de unica Jertfă perfectă, adusă o dată pentru totdeauna de Hristos - Unicul adevărat Arhiereu. În privința

păgânilor convertiți termenul ar fi putut fi interpretat la fel ambiguu, deoarece el desemna vrăjitorii cultelor păgâne. Odată însă cu dispariția treptată a păgânismului, pe de o parte, și cu separarea definitivă a iudaismului de creștinism - pe de alta, pericolul confundării termenilor a dispărut. În felul acesta, s-a răspândit folosirea termenilor *arhiereus* și *iereus* în lumea elenă și *ponifex* și *sacerdos* la latini."

E caracteristic faptul că încă la cel mai timpuriu dintre părinții bisericii - Sfântul Climent de la Roma (+101) - termenii "arhiereu" și "iereu" se întâlnesc raportați la preoții creștini.

Prin urmare, în B.E.M. Arhieria supremă a lui Hristos este opusă în mod tendențios preoției oficiante încredințate clericilor din Biserică. Preoția pământească provine de la Arhieria cerească a lui Hristos, așa cum este foarte bine spus în rugăciunea de taină rostită de preot în timpul Heruvicului la Sfânta Liturghie.

În ciuda acestui fapt, în comentariul la §11, B.E.M., declară în chip nelegiuț că, "bisericile trebuie să evite a atribui propriile forme deosebite de hirotonire a preoțimii voinței directe a lui Iisus Hristos și a le considera ca fiind rânduite de Iisus Hristos!" Autorii (între care figurează și "ortodocși") își declară fățuș, cu o nemaipomenită insolență ecumenică, necredința în preoție ca Taină rânduită de Mântuitor, reducând totul la "numirea" preoților "prin hirotonire" bisericească.

În B.E.M. nicăieri nu se vorbește despre hirotonire, ca fiind o Taină dotată cu har, oficiată de episcop ca succesor apostolic, ci doar despre "numire" prin impersonala "punere a mâinilor" (de către cine?). O astfel de negare evidentă a succesiunii apostolice ca condiție a realității preoției se întâlnește foarte des nu numai la protestanți, ci și la anglicani. De exemplu, dr. Hedlom, cunoscut teolog anglican și profesor al Universității din Oxford, consideră că, în Biserica creștină veche, episcopii erau succesiști ai apostolilor "nu fiindcă ar fi primit harul transmis de apostoli, ci pentru că au fost desemnați de Biserică să îndeplinească îndatoririle pe care le îndeplineau apostolii". Această viziune extrem de greșită asupra preoției nu l-a împiedicat pe dr. Hedlom să devină curând "episcop" anglican, ceea ce vorbește despre solidaritatea cu el a bisericii lui.

Iar în iulie 1988, la conferința din Lambeth a episcopilor anglicani, a fost adoptată hotărârea de hirotonire a femeilor nu numai

ca "preoteze", ci și ca "episcopi"! Curând ea a fost adusă la îndeplinire: la 12 februarie 1989, la Boston (SUA) a fost oficiată "hirotonirea" Barbarei Harris ca "episcop". Iată la ce fărădelege strigătoare la cer duce renunțarea la principiul succesiunii apostolice! După aceasta devine cu neputință participarea ortodocșilor la Consiliul Mondial al Bisericiilor, care întotdeauna a susținut ideea "preoției" feminine.

În compartimentul III al B.E.M., "Formele preoției hirotonite", se promovează insistent ideea că "Noul Testament nu indică un singur tip de preoție, care ar putea servi drept model sau drept o normă invariabilă pentru întreaga preoție viitoare în Biserică". În Noul Testament noi, mai curând, întâlnim o varietate de forme, care au existat în diferite locuri și în diferite timpuri. În ultimele cuvinte se exprimă nu numai necredința raționalistă în ierarhia neo-testamentară, ci se contestă chiar autenticitatea cărților sfinte ale Noului Testament, care ar fi apărut, chipurile, "în diferite timpuri". Urmând raționalismului protestant, alcătitorii B.E.M. declară deschis după aceea, că abia "în secolele doi și trei a fost stabilită forma cu trei trepte - episcop, preot și diacon - ca formă generală a preoției hirotonite în întreaga Biserică". O astfel de viziune asupra provenienței celor trei trepte ale ierarhiei ecclaziastice reprezintă o negare evidentă a faptului rânduirii lor de către Sfinții Apostoli și, implicit, a suprimării noțiunii însăși de succesiune apostolică a ierarhiei.

Între altele, în "Faptele Sfinților Apostoli", alcătuite de Sf. Ap. și Ev. Luca (comp. Lc. 1, 3 și Fapte 1, 6) se arată clar că Sfinții Apostoli au hirotonit personal pe primii cinci diaconi (Fapte 6, 6). Tot de către apostoli au fost hirotoniți Sf. Ap. Pavel și Sf. Ap. Barnaba (Fapte 13, 3), care, la rândul lor, au hirotonit preoți pentru toate bisericile întemeiate de ei (Fapte 14, 33). Iar Sf. Ap. Pavel a hirotonit pe ucenicul său Timotei în cinul de episcop al Efesului (I Tim. 4, 14; II Tim. 1, 6), iar pe alt ucenic al său, Tit, l-a făcut episcop al Cretei, poruncindu-i să hirotonească preoți pentru toate orașele de acolo (Tit 1, 6).

În afara de indicațiile directe ale cărților sfinte ale Noului Testament, încă în epoca apostolilor existența a trei trepte ierarhice este mărturisită de succesorii direcți ai apostolilor - Sfântul Climent, episcop al Romei, și Sfântul Ignatie Purtătorul de Dumnezeu, episcop

al Antiohiei (mort în anul 107), în epistolele lor către Magnezieni (6, 1; 3, 1-2) și către Tralieni (3, 1), în care sunt direct enumerate cele trei trepte ale ierarhiei bisericești.

În B.E.M. însă, mărturiile acestor trei bărbați apostolici sunt opuse una alteia în mod artificial. În comentariul la §36 citim: "În vechea Biserică legătura dintre episcopat și comunitatea apostolică era concepută în două chipuri. Pe de o parte, se recunoaște că "Sfântul Climent se interesa înainte de toate de mijloacele cu ajutorul cărora continuitatea istorică a prezenței lui Hristos era asigurată în Biserică datorită succesiunii apostolice, iar pe de alta - se subliniază că "Sfântul Ignatie din Antiohia vedea în comunitatea creștină, strânsă în jurul preotului și în mijlocul preoților și diaconilor, o manifestare reală a duhului în comunitatea apostolică." De aici se trage concluzia că "simbolul succesiunii apostolice nu arată doar continuitatea istorică, ci și adevărata realitate duhovnicească". De fapt, continuitatea istorică a succesiunii apostolice, susținută de Sfântul Climent de la Roma, stă la baza realității duhovnicești, despre care vorbește Sfântul Ignatie Purtătorul de Dumnezeu și care nu reprezintă decât continuitatea apostolică la momentul dat. Prin urmare, ambii bărbați apostolici vorbesc de unul și același fenomen, care garantează succesiunea apostolică în Biserica Creștină.

B.E.M., ocolind problema extrem de neplăcută pentru protestanți vizând succesiunea apostolică ca transmitere a harului ierarhic printr-un lanț continuu de hirotoniri din epoca apostolilor până în zilele noastre, care a fost curmat de Luther (secolul XVI) introduce o nouă imbinare de termeni: "succesiunea în Tradiția Apostolică". Scopul acesteia este de a sustrage atenția de la principalul obiect - succesiunea apostolică ierarhică, reducând problema la o noțiune mai largă - Tradiția Apostolică, care, datorită posibilității de interpretare, convine mai mult protestanților.

Această expresie, în favoarea B.E.M., este asimilată și de ecumeniștii "ortodocși". Unul din autorii B.E.M., protoiereul Vitalie Borovoi, în referatul său "Evaluarea documentelor de la Lima despre Botez, Euharistie și Preoție", vorbește de "succesiunea organică a Tradiției Apostolice a vieții harice și sacramentale în Vechea Biserică a epocii Sinoadelor Ecumenice (comună pentru noi toți încă până la perioada scizionilor noastre)". Pe atunci însă protestanții nu existau! Mai departe p. Borovoi scrie despre necesitatea renașterii "unității

- creștine prin eforturile frățești comune ale întregii comunități ecumenice pornind de la principiile și urmând principiile succesiunii istorice a Tradiției Apostolice..."

O problemă deosebit de dificilă este aceea a așa-numitei "preoții" a femeilor.

P. Borovoi, în loc să eliminate această problemă "delicată" ca neexistând în genere pentru Biserica Ortodoxă, consideră și aici necesar ca, "la rezolvarea acestei probleme de către celelalte biserici, să se țină seama de perspectivele ecumenice ale soluționării lor pentru unitatea tuturor creștinilor și pentru înțelegerea identică a păstrării fidelității față de Tradiția Apostolică, așa cum este ea atestată în istoria Bisericii". Din cuvintele subliniate ale p. Borovoi rezultă că noțiunea privind Tradiția Apostolică, chiar și într-o chestiune "delicată", mai urmează a fi dezbatută în virtutea "perspectivelor ecumenice... ale unității tuturor creștinilor"! Acest lucru însă demonstrează caracterul confuz al noțiunii de Tradiție Apostolică, pe care ecumeniștii o speculează în scopuri egoiste.

Să evocăm însă noțiunea de Tradiție Apostolică, așa cum este ea explicată în B.E.M. Cităm: "Tradiția Apostolică în Biserică înseamnă succesiunea în calitățile distinctive stabile ale Bisericii Apostolilor: mărturisirea credinței apostolice, propovăduirea și interpretarea înnoită (!) a Evangheliei, oficierea Botezului și Euharistiei, transmiterea responsabilității preoțești". După evocarea celor două Taine: Botezul și Euharistia, ar fi trebuit numită cea de a treia Taină - Preoția, care constituie un obiect de cercetare în B.E.M. În loc să se vorbească de "transmiterea harului preoției", se menționează doar transmiterea responsabilității, ca de un act formal de răspundere juridică, prin care pentru B.E.M. se epuizează întreaga esență a "preoției"!

În comentariul la același §34 se arată: "În cadrul acestei Tradiții Apostolice există o anumită succesiune apostolică a slujirii, care servește pentru susținerea continuității și succesiunii cuvintelor și acțiunilor lui Iisus, transmise nouă de către Apostoli. Preoții sunt desemnați (!) de Apostoli. După aceea episcopii Bisericii au fost primii custozi ai acestei continuități a tradiției apostolice; ei au fost martori ai succesiunii apostolice a slujirii, care a fost continuată și păstrată prin episcopii vechii Biserici împreună cu preoții și diaconi din comunitatea creștină."

Așadar, în comentariu nu se spune nimic despre continuitatea harică în hirotonire - de la Apostoli prin episcopi, inclusiv până în zilele noastre. Referitor la Apostoli se spune doar că ei "numeau" pe preoți, care se deosebesc totuși de episcopi. Iar episcopii sunt numiți doar "custozi" (și nu promotori) și "mărtori" (dar nu purtători) ai succesiunii apostolice a slujirii. Nicăieri însă nu se arată că această succesiune a slujirii se transmite pe linia hirotonirilor în Taina Preoției.

În încheierea comentariului se subliniază că, "se impune să se facă o distincție între Tradiția Apostolică a întregii Biserici și continuitatea slujirii apostolice". Cu alte cuvinte, sunt separate artificial două lucruri indisolubil legate unul de altul: "Tradiția Apostolică" și "slujirea apostolică". Cea mai elocventă probă a acestui raport o constituie faptul că culegerea de Pravile Apostolice începe cu două condiții privind hirotonirea episcopului de către doi sau trei episcopi, iar a preotului sau diaconului - de un episcop.

Prin urmare, slujirea apostolică este inclusă în Tradiția Apostolică.

În §36 continuitatea episcopilor este prezentată doar ca "unul din mijloacele... cu ajutorul căruia este exprimată Tradiția Apostolică în Biserică. Această continuitate este interpretată... ca fiind un însemn simbolic și păstrarea succesiunii credinței și legăturii apostolice". La fel ca și în Tainele Botezului și Euharistiei, B.E.M. nici de astă dată nu ieșe din cadrul înțelegerii protestante a Tainelor sub formă de simboluri, ignorând Tainele, ca fiind necesare pentru salvarea succesiunii ierarhice rânduite de Iisus Hristos, prin care se transmite negreșit credincioșilor harul lui Dumnezeu.

În §38 se spune că "bisericile care nu și-au păstrat episcopatul privesc succesiunea episcopală ca un simbol, nu ca o garanție a continuității și unității Bisericii". Iar mai departe se arată că ele nu pot (ceea ce ar însemna că nu vor - n.a.) să accepte... că preoția, adoptată în propria lor tradiție, trebuie să fie considerată ca nevalabilă până la momentul în care nu va adera la linia existentă a succesiunii episcopale".

Aceeași pretenție concretă a fost formulată de pastorul dr. Jurghen Roloff, profesor la Universitatea din Erlangen, în referatul "Evaluarea documentului de la Lima", prezentat la cea de a 10-a conferință a reprezentanților Bisericii Ortodoxe Ruse și Bisericii

Evanghelice a Germaniei, care a avut loc la Kiev în 25-29 septembrie 1984. El a declarat categoric: "Pentru bisericile noastre este hotărâtor faptul că partenerii ecumenici (adică ortodocșii) nu au pus recunoașterea aflării noastre în Tradiția Apostolică în funcție de acest fel de succesiune (adică apostolică)". Prin aceste cuvinte teologul protestant recunoaște el însuși că protestanții nu au succesiune apostolică!

Astfel, B.E.M. introduce noțiunea de succesiune episcopală în manieră protestantă, ca ceva neobligatoriu pentru creștini și independent, chipurile, de succesiunea apostolică, care este substituită prin noțiunea de "continuitate în Tradiția Apostolică", deși nu există succesiune episcopală fără continuitate apostolică. Aceste două noțiuni sunt absolut echivalente și în aceasta rezidă temelia principală a Bisericii Ortodoxe ca Biserică Apostolică!

Ultimul capitol al B.E.M. este intitulat: "Spre recunoașterea reciprocă a preoțimii hirotonite"; în el este dezvăluit scopul ecumenic final - recunoașterea reciprocă a ierarhiilor confesiunilor aderente la C.E.B. În §21 se arată direct că "bisericile trebuie să fie gata să-și modernizeze concepția și practica privind hirotonirea preoților". În §53 autorii B.E.M. îndrăznesc să ceară "bisericilor care au păstrat succesiunea episcopală să recunoască fondul apostolic al preoției hirotonite existent în bisericile care n-au păstrat această succesiune, precum și existența în aceste biserici a serviciului de "episcope" (în greacă) sub diverse forme".

Nu se precizează ce fel de "forme diverse" de episcopat există în afara ierarhiei din trei trepte rânduită de Dumnezeu, căci astfel de "forme" nu există și nu pot exista! Este doar o adunătură deșartă de cuvinte despre o oarecare "ierarhie", având drept scop să arunce praf în ochii cititorilor.

În §54 citim: "Unele biserici hirotonesc numai bărbați. Disensiunile în această privință împiedică recunoașterea reciprocă a preoției. Acest lucru însă, nu trebuie să fie considerat un impediment esențial pentru eforturile de mai departe spre realizarea recunoașterii reciproce". După cum am mai arătat, C.E.B. susține ideea "preoției" feminine, încercând însă, în cazul dat, să eliminate acest obstacol de dragul recunoașterii reciproce a "bisericilor" și "preoților" lor, încheind de aceea paragraful cu fraza: "Ideile ecumenice trebuie să încurajeze, și nu să frâneze dezbaterea nestingherită a acestei probleme".

În sfârșit, în ultimul §55 al B.E.M. se presupune, ca expresie supremă a "recunoașterii reciproce a bisericilor și preoților lor", celebrarea Liturghiei Euharistice în comun cu punerea reciprocă a mâinilor!!!

Arhiereii ortodocși - purtătorii prețiosului dar al continuității apostolice - vor înțelege clar că - în cazul în care ei, din anumite considerente (desigur, de natură ecumenico-diplomatică, și nu ecleziastică!) - vor accepta parodia ecumenică descrisă, va însemna că ei se lipsesc în mod automat de harul ierarhic ca atare, căptat în timpul hirotonirii, pierzându-și în felul acesta succesiunea apostolică, căci potrivit Canonului apostolic 45: Episcopul, presviterul sau diaconul, care nu face decât că se roagă împreună cu ereticii, trebuie să fie excomunicat; iar dacă le va îngădui să slujească ca preoți în biserică, trebuie să fie depuși din treaptă.

Fie ca aceasta să nu se întâpte!

Principiul 10

Ecumenismul nu admite misionarismul ortodox în mijlocul heterodocșilor; el confirmă comunitățile protestante în calitate de "biserici"; începe a-și impune voința și în Biserica Ortodoxă, contaminând-o de spiritul principal străin al laicizării

A) Participarea Bisericii Ortodoxe în C.E.B. este complet nejustificată.

Observatorii heterodocși occidentali găsesc extrem de contradictorie și ilogică participarea în C.E.B. a Bisericii Ortodoxe, care pretinde a fi unica adevărată Biserică a lui Hristos, precum și este.

Ce caută deci creștinii ortodocși în Consiliul Ecumenic, a cărui ideologie este în totală neconcordanță cu ideologia Ortodoxiei? Ce folos poate avea Ortodoxia participând la mișcarea ecumenică, al cărei scop nu este acela de a uni toate confesiunile în baza adevărului revelat de Dumnezeu și perpetuat de Ortodoxie, ci de a crea o comuniune suprabisericească, sau mai exact - una antibisericească, unde nimeni nu va avea "o graniță aparte pentru confesiunea sa" (după expresia lui Vissert-Houft) și unde nu va fi "Biserica Ortodoxă - în sensul distinct al acestui cuvânt" (potrivit expresiei lui Haus).

Ecumeniștii "ortodocși" răspund de obicei că frecventează adunările ecumenice cu scopul de a "mărturisi" despre Ortodoxie și a atrage spre ea atenția heterodocșilor. Astfel, reprezentanții tineretului ortodox, la congresul ecumenic din Bossey (în apropiere de Geneva) din ianuarie 1949, au declarat între altele: "Ortodocșii participă la mișcarea ecumenică cu profunda conștiință a responsabilității lor creștine de a fi martori vii și activi ai Ortodoxiei, hotărâți să explice dogmele ortodoxe cu care alți creștini nu sunt suficient familiarizați, și în special locul Prea Sfintei Fecioare, Maica Domnului, în viața Bisericii".

S-au împlinit însă aceste frumoase aspirații, exprimate la mijlocul secolului nostru? Nicidcum! Căci ecumenismul susține doar în aparență că ar căuta adevărul, în fapt însă nu încearcă să-l găsească. El caută unirea tuturor bisericilor nu în baza adevărului ortodox, ci a noii ideologii, pentru care și Ortodoxiei i se cer anumite concesii dogmatice, deoarece potrivit convingerii care persistă în mediul ecumenic, nici una din "biserici" nu posedă adevărul deplin. De aici și apelul către toate "bisericile", inclusiv cea ortodoxă, de a se pocăi pentru unitatea pierdută.

Încă în prima jumătate a secolului nostru în mediul ecumeniștilor s-a conturat tendința de a cere Bisericii Ortodoxe să se pocăiască pentru anumite păcate (nu cumva dogmatice?), de unde rezultă că ei n-o consideră drept "stâlpul și temelia adevărului"! Protestantul-ecumenist Fr. Lybs scria deschis în 1929: "O adevărată întâlnire a Protestantismului reformist și Ortodoxiei Răsăritene, dictată de voința spre unitate întru Hristos, determină pe ambele să se spovedească și să se pocăiască în fața lui Dumnezeu".

Cu toate acestea, ecumeniștii "ortodocși" se fac până acum a crede în iluzia că ei pleacă la Geneva pentru a propovădui Ortodoxia. De-ar avea ei conștiința curată și liberă, însă reprezentanții "ortodocși" în C.E.B. ar recunoaște că nimeni din militanții ecumenici nu intenționează să adopte creștinismul!

Dimpotrivă! Așa cum Biserica Ortodoxă cinsteste cu credință Sfânta Tradiție, la fel și toate denominările protestante își promovează propriile "tradiții", socotind că fiecare "biserică" trebuie să se îmbogățească pe contul tradițiilor celorlalte "biserici". Așa cum Biserica Ortodoxă are pe ai săi Sfinți Părinți și se referă cu dragoste la scrierile lor, la fel și militanții ecumenici fac referiri insistente la "părinții" mișcării ecumenice ca la "părinții lor", deși aceștia nu au nimic comun cu Sfinții Părinți ortodocși; aceia salvau Credința Ortodoxă, aceștia o subminează!

Biserica Ortodoxă exprimă prin termenul "catolică" (sobornicească), devotamentul său față de Hristos și adevărul măntuitor revelat de Dumnezeu al unicei credințe a lui Hristos, menit a fi răspândit în lumea întreagă. Pe când activiștii ecumenici folosesc acest termen în sens contrar și denaturat cu scopul de a deforma conținutul lui ortodox. Ei înțeleg prin "catolicism" unitatea ecumenică în stare dezmembrată și în forma pluralistă, criticată de noi. "Catolicismul - declară Adunarea IV a C.E.B. din Upsala (1968), - reprezintă contrariul oricărei autoadmirări și spirit izolaționist!" La Adunarea V a C.E.B. din Nairobi (1975) a fost adoptată următoarea accepție a noțiunilor "catolicism" și "caracter sobornicesc": "Biserica unitară trebuie să reprezinte o confrerie (comunitate) sobornicească a bisericilor locale... În această confrerie sobornicească fiecare biserică locală posedă, în comuniune cu celelalte, deplinătatea catolicismului, mărturisește una și aceeași credință apostolică, fapt prin care recunoaște apartenența și a celorlalte biserici la una și aceeași Biserică a lui Hristos... Ele sunt reciproc legate, pentru că au primit unul și același botez și au una și aceeași euharistie. Ele recunosc calitatea de membru și ierarhia (!) celorlalte!"

În felul acesta, în dicționarul ecumenic "catolicismul" (caracterul sobornicesc) înseamnă nu credința în unicul Adevăr, ci recunoașterea tuturor erezilor; nu unitatea, ci pluralismul, adică

polidoxia, cu recunoașterea reciprocă a "euharistiei" și "ierarhiei" tuturor celorlalte "biserici". Lăudându-se cu un asemenea "catolicism", "biserica" ecumenică se autodeclară cu semеție drept "stindard al viitoarei omeniri unitare". În consecință însă, ecumenismul, după cum se dovedește, renunțând la adevărul catolicism (caracter sobornicesc) sub pretextul pretinsul pretest al "autoadmirării", creează o proprie accepție a termenului "catolicism", plină de o cumplită trufie fariseică și autoadmirări ecumenică!

Așa stănd lucrurile, nici nu poate fi vorba de misionarism ortodox la Geneva. Dimpotrivă, ecumeniștilor "ortodocși" le este practic interzisă orice propagandă a Ortodoxiei și mărturisirea a adevărului ortodox. În același timp protestanții și alți ecumeniști heterodocși mărturisesc liber despre "tradițiile" lor, impunându-le ortodocșilor pentru "îmbogățirea" acestora. În consecință, mărturisirea ortodoxă rămâne "un glas care predică în pustiu". Mai mult decât atât, ortodocșilor li se sugerează din toate părțile că ei trebuie să iasă din închisarea lor confesională și să se deschidă influenței ecumenice, pe care le-o impun tot mai insistent ecumeniștii ortodocși. În consecință nu Ortodoxia câștigă pe protestanți, ci spiritul protestant cucerește inimile ortodocșilor.

Acest fenomen atât de trist se remarcă în viața Bisericilor Ortodoxe locale, în care a pătruns influența ecumenică, lucru despre care a mărturisit protoiereul rus p. Vsevolod Spiller (fost preot în Bulgaria în anul 1934-1950) la Conferința pan-ortodoxă de la Moscova (1948).

Iată ce relatează el despre consecințele păgubitoare ale contactelor Bisericii Ortodoxe Bulgară cu ecumenismul: "Pentru Biserica Bulgară întâlnirea cu ecumenismul a însemnat în cercurile ecumenice subminarea sentimentului eclesiastic, conștiința zdruncinată a unicei Biserici măntuitoare. După care a urmat secularizarea Bisericii pe calea adaptării la ecumenism. S-a produs o scădere a nivelului vieții duhovnicești, îndepărtarea de la tradițiile patristice atât în teologie, cât și în viața laică. A fost zguduit până la temelie atașamentul față de ritualul Sfintei Liturghii. Tocmai datorită întâlnirii cu ecumenismul în Bulgaria a apărut nu numai teoria, ci și lozinci împotriva caracterului dăunător, a hipertrofiei ritualismului (adică tendința spre reducerea ritualului liturgic)."

În anii din urmă în mediul ecumenic circulă ideea aşa-numitei "convergențe", devenită sinonim al ecumenismului. În dicționarul politic acest termen este folosit pentru definirea apropierei reciproce a două sisteme social-politice contrare și chiar fuziunea lor într-un singur sistem pe calea influenței mutuale. În mod analog, în timpul reuniunilor și dialogurilor ecumenice convergența își pune drept scop "apropierea unor confesiuni aparte prin influența lor reciprocă".

În referatul "Coexistență sau convergență?", tînut la Mainz la 23 octombrie 1970, mitropolitul Leningradului, Nicodim, un ecumenist notoriu, se declara adversar al convergenței politice, care "se transformă într-o varietate a luptei active împotriva socialismului și comunismului, în năzuință de a dizolva socialismul în capitalism, ceea ce provoacă iminent o reacție inversă firească, ducând la "divergență" și ascuțirea luptei politice. Criticând netemeinicia teoriei convergenței politice, mitropolitul Nicodim trage concluzia că, "confruntarea ideologică nu este susținută de anumiți factori pur subiectivi sau de intoleranță trainic înrădăcinată, ci de condițiile reale ale structurii social-economice principal diferite din cadrul celor două sisteme mondiale și de antagonismele ce rezultă din aceste deosebiri".

Dacă aceasta este atitudinea față de convergență în domeniul politic, de ce nu i s-ar recunoaște Bisericii Ortodoxe dreptul de a se opune tendinței ecumenice de a "retopi" Ortodoxia în cazul protestantismului? În fizică un astfel de fenomen este numit "osmoză" și înseamnă "difuzarea uneia sau a mai multor substanțe (dintr-o soluție) printr-o membrană permeabilă sau semipermeabilă."

E un proces cu care poate fi comparată comuniunea ecumenică dintre ortodocși și heterodocși: Sfânta Biserică Ortodoxă reprezentă apă transparentă precum cristalul, iar diferențele curente protestante sunt asemănătoare unor soluții tulburi otrăvitoare. În timpul comunicării ortodocșilor cu ecumeniștii heterodocși se produce inevitabil un schimb reciproc, dezavantajos însă Ortodoxiei, pentru că nu pătrunde în el decât ce e rău, otrăvitor. Prin porii canoanelor încălcate de ecumeniști, canoane care interzic rugăciunea în comun cu ereticii, și prin membrana subțire a compromisurilor dogmatice deja începute, veninul protestant pătrunde în conștiința creștinilor ortodocși. Prin urmare, "convergența" este absolut

inacceptabilă pentru Ortodoxie, care nu trebuie să se amestece cu rătăcirile (II Cor. 14, 27).

În legătură cu declarațiile naive ale unor ecumeniști "ortodocși" precum că la reuniunile ecumenice ei ar mărturisi despre adevărul lui Hristos, sperând să convertească pe heterodocși la Ortodoxie, multe gânduri lucide a exprimat mitropolitul Samosului, Irineu (+ 1963). El scrie, în broșura "Biserica Ortodoxă Răsăriteană și aşa-numita mișcare ecumenică creștină", editată în 1959 la Atena, că una sau două luări de cuvânt ortodoxe la conferințele ecumenice, în cadrul căror oratorii heterodocși întotdeauna predomină numeric asupra ortodocșilor, nu vor convinge pe protestanți de adevărul Ortodoxiei și nu-i vor întoarce de la falsele lor învățături.

În schimb pentru reprezentanții "ortodocși", care de dragul "amabilității" ecumenice se roagă împreună cu protestanți, însușindu-și pe nesimțite unele vederi protestante, este inevitabilă o urmare absolut contrară. Participanții la congresele ecumenice, după cum a recunoscut președintele lor Potter, își formează un anume limbaj ecumenic comun, o mentalitate ecumenică comună, pe care le vine greu să le explice coreligionarilor atunci când se întorc acasă. De hatârul apropierei ecumenice de heterodocși, ecumeniștii ortodocși încalcă de asemenea sfintele canoane ale Bisericii-Mamă, intrând în conflict cu frații ortodocși care evită ecumenismul, se înstrăinează treptat de Sfânta Ortodoxie și se pronunță - în articolele, discursurile și referatele pe care le prezintă - în favoarea ecumenismului și în detrimentul Sfintei Ortodoxii.

B) Misionarismul ortodox este interzis

Ecumenismul exclude principal misionarismul ortodox, fără a mai vorbi să-l favorizeze. După cum se știe, unii ecumeniști "ortodocși" declară direct că, Biserica Ortodoxă este destinată doar creștinilor din Est și că cei din Vest nu au nevoie să adopte Ortodoxia. Să ne amintim de cazul nostru al mitropolitului grec Ghenadie (Zervos), reprezentant al Patriarhiei Constantinopolului la Neapole, care a elaborat și a publicat o întreagă "teorie", potrivit căreia "ortodox te naști, nu devii"! Acest defetism nemaiomenit al

ierarhului "ortodox" a fost demascat cu indignare de ieromonahul sărb Amfilohie (actualmente episcop de Banat) în articolul "Misionar sau gropar".

Arhim. Barnaba (Barton), fost preot anglican, convertit la Ortodoxie și hirotonit în 1960 de exarhul Patriarhiei de la Paris, spunea că Nicolai Zernov, ecumenist "ortodox" rus din Anglia, îi reproșa trecerea la Ortodoxie! Zernov scrie, în cartea sa "Răsăritul creștin", apărută la Londra în 1956, că "statutul (organizarea) Bisericii Ortodoxe Răsăritene este foarte asemănător cu cel anglican". E curios, ar fi scris el o asemenea absurditate după ce, la conferința de la Lambeth din iulie 1988, femeilor li s-a permis să fie nu numai "preotese", dar și "episcopi"?

În documentul ecumenic "Mărturisirea în comun și prozelitismul" se condamnă trecerea de la o confesiune la alta, inclusiv trecerea la Ortodoxie, prevăzându-se pe viitor propovăduirea supraconfesională comună a Evangheliei, prin ceea ce se asigură predica pur ecumenică și dispără posibilitatea pentru mărturisirea Adevărului Ortodox, care este blamată drept un "prozelitism negativ."

Acest punct de vedere poate fi contestat printr-un citat din "Epistola oficială a Bisericii Ortodoxe Ruse în legătură cu Adunarea V a C.E.B. și rezultatele ei", semnată de Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii, Pimen, și de membrii Sfântului Sinod: "E cunoscut că misionarismul și "mărturisirea în comun", fără a se ajunge la unitate în credință și în principiile organizării canonice, nu numai că nu contribuie la adevărata unitate, ci pot să constituie și o piedică în calea spre aceasta, sacrificând lenta unitate râvnită unor efecte aparente, când în mod artificial sunt trecute sub tăcere deosebirile confesionale în fața lumii externe".

Și iată că, în ciuda interdicției ecumenice a activității misionare în spirit ortodox, unii reprezentanți ai Bisericilor Ortodoxe locale fac declarații defetiste și iau hotărâri păgubitoare pentru Ortodoxie! Protestantul Lucas Fischer, în cuvântul introductiv rostit la consultarea teologilor pretins "ortodocși", organizată de secretariatul comisiei "Credință și organizare" a C.E.B. din insula Creta (7-14.03.1975), s-a exprimat elogios că "Biserica Ortodoxă nu cere altor creștini să se convertească la Ortodoxie prin aderarea la

Biserica Ortodoxă. Teologii "ortodocși" prezenti n-au ripostat cu nici un cuvânt obrăznicii ecumenice a reprezentantului heterodox, solidarizându-se slugarnic cu o lepădare atât de revoltătoare de misiunea măntuitoare a Ortodoxiei.

O ilustrare strălucită a unei atari situații triste este faptul că patriarhul de Constantinopol, de orientare ecumenică, a refuzat să primească sub jurisdicția sa un grup de catolici italieni care au solicitat insistență acest lucru. Urmând exemplul Constantinopolului, Patriarhia Moscovei, în persoana exarhului ei în Europa de Vest - mitropolitul Leningradului, Nicodim, a refuzat și ea, în 1974, să administreze câteva parohii cuprinzând circa 2000 de italieni ortodocși în insula Sardinia. Sardinienii ortodocși, excluși din exarhat, au cerut, împreună cu preoții lor, protecție la Bisericile Ortodoxe locale, peste tot fiind tratați cu refuz! După îndelungi chinuri au fost primiți în comuniune canonica de stilștii greci, care au hirotonit pe superiorul dintre preoții sardinieni ca episcop de Sardinia cu titlul de exarh al Italiei. Comentând acest caz, revista ortodoxă greacă "Kali omologhia" (1982, nr. 38) se întrebă pe drept: "Oare Bisericile Ortodoxe oficiale n-au putut face ceea ce au făcut stilștii din Grecia?" și își răspunde: "Au putut, dar s-au speriat. De ce? De frica papofiliei și din lipsă de dragoste misionară", încheindu-și comentariul cu cuvintele: "Ceea ce s-a întâmplat nu este doar un păcat. Este o rușine mondială!"

Pentru a fi pe placul ecumenismului, ecumeniștii "ortodocși" ajung până acolo că propun catolicilor convertiți la Ortodoxie "să se întoarcă la biserică lor mamă" (!), iar pe doritorii de a adopta Ortodoxia îi resping, declarându-le că "ortodocșii nu vor să aibă neofiti"! Prin declarații defetiste de acest gen, făcute chipurile în numele întregii (!) Ortodoxii "reprezentantul" amintit mai sus al Patriarhiei Constantinopolului în Italia și ecumeniștii asemănători lui, pe de o parte deschid larg ușile Bisericii Ortodoxe pentru influență și pătrunderea ecumenică, iar pe de altă parte închid ușile ei în fața heterodocșilor care vor sincer să vină la adevărata biserică! În modul acesta "se neagă misionarismul Bisericii, misiunea ei limitându-se la simpla conservare a statu-quo-ului istoric." În consecință sunt neglijate esența Bisericii lui Hristos și misiunea ei - "de a mărturisi despre Hristos oricând și oriunde și de a primi în brațele sale măntuitoare pe toți doritorii de a se măntui"!

Acum câțiva ani călugării uneia din mănăstirile benedictine din Germania de Vest, dezamăgindu-se de papism, au adresat tuturor Bisericilor Ortodoxe locale rugămintea să fie primiți la Ortodoxie. Una din Bisericile locale i-a refuzat sub pretextul că nu ar avea "o astfel de practică!" Da, din păcate, mulți arhierei ortodocși, în locul practicii misionare apostolice și patristice, și-au făcut o "practică" bogată de a se îngriji de liniștea personală, fără a-și atrage "neplăceri" cu papa, primind la Ortodoxie pe cei decepționați de romano-catolici ce își doresc cu adevărul mânduirea! În vreme ce misionarii Vaticanului cutreieră lumea în lung și în lat, recrutând, prin diferite procedee necuvenite, adepti (Mt. 23, 15), ierarhii ortodocși se mulțumesc liniștiți doar cu enoriașii lor, de parcă prin asta s-ar epuiza îndatoririle lor ca succesi ai Apostolilor. Mai mult decât atât, această pasivitate infamantă ei mai că o socot de "virtute", și atitudine ecumenică "loială" față de heterodocși!

De remarcat că un astfel de comportament a devenit caracteristic tocmai ecumeniștilor "ortodocși", spre deosebire de alții care, în ciuda tuturor, se ocupă zelos de prozelitism în interesele "bisericilor" lor. Numai una Biserica Ortodoxă este exploatață în mod trădător de proprii "reprezentanți" oficiali, care o vând de dragul unor avantaje materiale personale, cochetând cu heterodocșii la forurile ecumenice! Iată ce caracteristică plină de indignare dă ecumeniștilor "ortodocși" apărătorul contemporan al Ortodoxiei Marios Pyiawakys de la Frăția ortodoxă Sfântul Atanasie cel Mare din Londra, de unde urmărește cu atenție activitatea lor: "Majoritatea membrilor reprezentanțelor noastre sunt oameni care demult au rupt-o cu spovedania, postul și rugăciunea. Unicul lor interes în viață sunt cazarea în hoteluri de lux și distracțiile..."

De aceea nu e deloc de mirare că astfel de "reprezentanți" ai Ortodoxiei sunt dispuși, ploconindu-se în fața ecumenismului, să împiedice orice propagare a Credinței Ortodoxe în rândul heterodocșilor! Conduita lor revoltătoare pricinuiește un rău dublu: pe de o parte, ei interzic heterodocșilor care caută adevărul și harul divin să le primească în Sfânta Biserică Ortodoxă, lucru pe care îl arată Însuși Mântuitorul: "Vai vouă... fariseilor fătarnici... că înhideți Împărăția Cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intrați, și nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsați" (Mt. 23, 13); pe de alta - în

felul acesta ei constrâng pe cei ce caută sincer adevărul să primească ereziile altor confesiuni, care astă și aşteaptă!

Prozelitismul este un fenomen negativ care abate oamenii de la calea adevărului, inducându-i în eroare. Și dimpotrivă, este un fenomen pozitiv atunci când salvează de rătăcire și conduce spre adevăr. În cazul din urmă este o faptă mare, lăudată de cuvântul lui Dumnezeu: "Frații mei, dacă vreunul va rătăci de la adevăr și-l va întoarce cineva, să știe că cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui își va mândri sufletul din moarte și va acoperi mulțime de păcate" (Iac. 5, 19-20). Anume astfel făceau Sfinții Apostoli, Sfinții Părinți și toți drepții lui Dumnezeu, dând mâna tuturor celor ce căuta mânduirea!

Astăzi însă în cercurile ecumenice domină o înțelegere absolut eronată a prozelitismului. Pentru ecumeniști prozelitism "negativ" înseamnă tendința adevărăților ortodocși de a atrage la adevărul ortodox pe cei ce-l caută; iar prozelitism pozitiv - doar misionarismul patronat de C.E.B., care încearcă să unească pe toți în noua sa "confesiune", în care adevărul este vecin cu rătăcirea, proclamându-se sus și tare "libertatea religioasă" greșit înțeleasă!

Prin urmare Bisericile Ortodoxe locale, fiind membri ai C.E.B., nu pot să-și ducă activitatea misionară ortodoxă în rândul neștiutorilor și rătăciților, angajându-se să acționeze numai la voința C.E.B. și sacrificându-și principiile ortodoxe bisericești, dogmatice și canonice. În acest context devine clar de ce mitropolitul Leningradului, Nicodim, referindu-se în referatul "Tradiția și contemporaneitatea", prezentat la 18 septembrie 1972 la Debrecen (Ungaria) - despre restabilirea unității creștine, o reprezintă în manieră ecumenică: "Cât privește readucerea creștinilor scindăți la o credință unică, nu trebuie să ne-o imaginăm exclusiv ca-o "unire". Deci, în ciuda rânduiei stabilite de Sfinții Părinți și consfințite în Marele Trebnic al Bisericii Ortodoxe în "Ritualul primirii ereticilor și heterodocșilor la Ortodoxie", poate există unire ecumenică fără ca heterodocșii și ereticii să se lepede de învățăturile lor greșite - "unirea" în baza compromisului dogmatic.

În vreme ce Bisericile Ortodoxe locale au făcut "legămant" cu C.E.B. să nu practice misionarismul în rândul altor confesiuni, catolicii și tot soiul de sectanți își continuă fără piedici prozelitismul

lor păgubitor, alungând, ca niște "lupi îngrozitori" (Fapte 20, 29), oile din turma Bisericii Ortodoxe și făcându-le părțașe ale lor! Papistașii, tinzând chipurile către "unirea" cu Biserica Ortodoxă, nu și-o imaginează altfel decât propagând uniația în rândul ortodocșilor. La 19 aprilie 1970 papa Paul VI a declarat fățiș: "Noi nu putem crede că restabilirea unității sincere (!) între Biserica romano-catolică și Biserica Ortodoxă de Răsărit se poate realiza în detrimentul bisericilor catolice din Est!"

Și de bună seamă, în ultimul timp - mai ales în pontificatul papei Ioan Paul II, polonez de origine, - a început încurajarea uniației, considerată "nu numai o moștenire istorică a trecutului, ci care se dezvoltă și în prezent: Vaticanul îndeamnă pe foștii uniati ucraineni să se reîntoarcă la unie" (v. protestul Patriarhului Moscovei Pimen, către papa Ioan Paul II în legătură cu sinodul uniatiilor ucrainieni de la Roma). Un grup de studenți greci din Italia a adresat redacției "Orthodoxos Tipos" o scrisoare, care a fost publicată sub titlul: "Unia devine un prigonitor crunt al Ortodoxiei noastre!" În scrisoare sunt expuse fapte revoltătoare, dezvăluind cum uniații italieni îi împiedică pe preoții ortodocși, care deservesc minoritatea greacă, să-și facă datoria preoțească și cum uniații, mascându-se în "ortodocși", ademenesc pe mirenii creduli în mrejele lor. La sfârșitul scrisorii se pune întrebarea: "Ce sens are să se țină dialoguri între ortodocși și romano-catolici, dacă unia nu numai că nu se reduce, ci, dimpotrivă, se extinde!" Până și un uniat, într-o scrisoare la aceeași redacție, scrie cu nedumerire: "Din partea ortodoxă se remarcă o indiferență stranie. Ortodocșii protestează împotriva participării uniatiilor la dialog, dar o fac numai verbal, căci în cele din urmă conversează cu uniații!". Așadar, papiștii acționează plini de încredere în sine de pe pozițiile forței, știind că ortodocșii, în ciudă dreptății lor principiale, vor ceda totuși!..

În această privință este caracteristică scrisoarea preotului ortodox grec p. Antonie (Atanasiadis) din Montreal (Canada), care scrie: "... La festivitățile prilejuite de împlinirea a 1000 de ani de la creștinarea Rusiei a fost invitat celebrul teolog ortodox p. Meiendorf, căruia un cardinal, venind vorba de dialogul teologic, i-a spus aceste cuvinte remarcabile: "Prin dialog noi, romano-catolicii, încercăm să facem ca ortodocșii să înțeleagă necesitatea unirii în jurul Fanarului

(adică al Patriarhiei Constantinopolului). Și când vom ajunge treptat la aceasta, ortodocșii își vor da seama că au nevoie de Roma ca centru al Bisericii!".

După o declarație atât de frontală privind adevăratele scopuri ale "dialogului", drepții creștini ortodocși ar fi trebuit să se întoarcă cu spatele la Fanar, care joacă rolul "calului troian" în Biserica Ortodoxă, și să încezeze "dialogul dragostei", ce le este inspirat în favoarea heterodoxismului. Ar trebui să ne aplecăm urechea la înțeleptelete avertizări ale Patriarhului de Alexandria, Nicolae VI (+ 1986): "În ciuda tuturor cuvintelor și asigurărilor scrise, "dialogul dragostei" nu este sincer. Noi nu credem într-o "dragoste" ce se demonstrează în culise. Căci dacă e să luăm în seamă închiderea lăcașurilor ortodoxe în Cehoslovacia, în Polonia și alte acțiuni, vom vedea că așa-numitul "dialog al dragostei" nu este decât o cursă pentru ortodocși. Fiul rătăcit n-ar trebui să vorbească de iubire, ci doar de pocăință".

C) Autoafirmarea comunităților protestante în calitate de "biserici"

Participarea ortodocșilor în C.E.B. nu numai că nu duce la convertirea heterodocșilor la Ortodoxie, ci este folosită de ei pentru autoafirmare. Iată o dovadă. Jean Jacques von Allement, profesor la facultatea din Neuchatel, Elveția, aparținând comunității reformate, și-a exprimat speranța că Biserica Ortodoxă, membru în C.M.B., le va ajuta bisericilor reformate să demonstreze că ele sunt "membre ale Bisericii lui Hristos" - fapt cu care nu sunt de acord teologii catolici, având în vedere înțâi de toate lipsa la reformați a succesiunii apostolice. "Noi însă, reformații - continuă Allemens - putem dovedi deplinătatea credinței, a vieții sacramentale, demnității creștine a celor botezați și legalitatea slujirii preoțești existentă în biserică reformată. În ceea ce privește caracteristicile tradiționale ale Bisericii creștine va trebui, desigur, să săpăm mai adânc, dar știu că le avem... Nu avem temeuri să credem că suntem atât de neputincioși, încât să nu putem redescoperi harul deplin al Bisericii în biserică noastră".

Cu alte cuvinte, reformații sănătății sunt pătrunși de conștiința că și ei reprezintă adevărata Biserică a lui Hristos. Întâlnindu-se cu ortodocșii, ei nicidcum nu caută adevărul, ci așteaptă ca Biserica Ortodoxă să recunoască că și ei sunt "biserică", pentru a-și revendica acest "drept" în fața catolicilor și trebuie spus că aceste speranțe nu sunt lipsite de logică: de vreme ce Bisericile Ortodoxe locale sunt membri ai Consiliului Mondial al "Bisericilor" și participă la ședințe alături de "bisericile" reformate, în felul acesta ele recunosc, tacit, pretențiile reformaților pentru numele de biserică și chiar pentru "succesiunea apostolică!"...

Continuând să raționeze în același context, prof. Allemens recunoaște în continuare că catolicii au fost îngrijorați și alertați de intrarea ortodocșilor în C.E.B. Intrând în comuniune cu comunitățile protestante, ortodocșii au supus parcă încercării pretențiile catolicilor la dreptul de a se numi unica și adevărata biserică a Occidentului. Bisericile Ortodoxe parcă ar spune Romei, prin participarea lor la C.E.B.: "Occidentul creștin nu reprezintă numai Roma, ci Roma și protestanismul; Roma și bisericile care au reformat creștinismul occidental, și în acest caz Reforma este, în ochii ortodocșilor, o parte din istoria Bisericii lui Dumnezeu în Occident".

Iată ce concluzii eronate și umilitoare extrag protestanții sprijinindu-se pe participarea Bisericilor Ortodoxe în C.M.B.! Mai mult decât atât, Allemens estimează participarea ortodocșilor în mișcarea ecumenică drept "un temei pentru a reconsidera atitudinea față de Reforma din secolul al XVI-lea, ca aceasta să înceze a mai fi socotită o tragedie pusă la cale de către vicleanul... ci să devină... o importantă și apreciabilă etapă a căii Bisericii, care determină definitiv sensul evoluției istoriei bisericești. Participarea ortodocșilor la Consiliul Ecumenic obligă Biserica română să stea la îndoială: nu trebuie oare să înceze a mai nega că protestanții constituie o biserică, și nu e cazul oare ca Roma să primească pe reformați, și pe luterani, și pe anglicani ca eventuale biserici, ale căror aspirații merită întrucâtva altă atitudine decât aceea condiționată de negarea succesiunii lor apostolice"...

Astfel, făcând un bilanț, putem spune: spre deosebire de catolicism, care își apără cu zel autonomia în aşteptarea momentului potrivit când papa va putea conduce C.M.B. (nu întâmplător locul

președintelui rămâne deocamdată vacant!), Bisericile Ortodoxe locale s-au aruncat fără chibzuință în stihia protestantă tulbere a C.M.B., chipurile cu scopul de a "mărturisi" despre Ortodoxie (!), dar a reieșit că au făcut-o pentru a servi afirmații lor ca "biserici" de reală valoare. Aceasta ne demonstrează că protestanții-ecumeniști aspiră spre autoafirmare, nu spre Ortodoxie, și că ecumeniștii "ortodocși" nu sunt chemați în C.M.B. pentru misionarism, ci pentru a contribui la recunoașterea organizațiilor heterodoxe în calitate de "biserici".

D) Geneva începe a dicta condiții Bisericii Ortodoxe

Ecumenismul nu mai dorește să devină o simplă "uniune a bisericilor", ci devine treptat o instituție legislativă care își extinde puterea asupra membrilor săi, inclusiv a Bisericilor Ortodoxe locale. Până acum o astfel de putere o aveau pentru noi doar Sinoadele Ortodoxe Universale și locale. Autoritatea lor însă este, înțeles, cu înțeles, minimalizată datorită noii forțe ofensive a Consiliului Ecumenic al Bisericilor care, ca un adevărat organ general-bisericesc, înălță treptat Sinoadele Ortodoxe, impunându-și propriile viziuni în domeniul dogmatic și cel canonice. Desigur că acest lucru se face treptat și metodic. Superiorii ecumenici își permit deja să facă în mod față declarații de genul celei rostită de dr. Vissert-Houft în timpul vizitei sale oficiale, la 24 noiembrie 1964, la Academia Teologică din Sofia: "Geneva este locul care are o anumită putere și care ar vrea să devină centrul jurisdicției".

În încheierea "Epistolei către biserici", difuzată de președintele C.E.B. (după ședința din Utrecht din august 1972), se spune: "Cea mai mare încercare a colaborării noastre se rezumă la măsura realizării în bisericile noastre a înțelegerei încheiate în confreria noastră". Sensul acestei expresii obscure este următorul: bisericilor membri în C.E.B. li se cere să promoveze în teritoriile hotărârile adoptate în C.E.B., ca organ bisericesc suprem, în diverse probleme canonice, dogmatice, sociale etc.

Urmând sentimentul de autoconservare, reprezentanții Ortodoxiei în C.E.B. nu se hotărăsc să recunoască că C.E.B. ar avea putere asupra Bisericilor Ortodoxe locale. După părerea lor, chiar și

hotărârile adunărilor generale ale C.E.B., care sunt convocate o dată la 7 ani și care definesc programul și politica C.E.B., nu au caracter obligatoriu pentru participanți. Potrivit statutului C.E.B., Consiliul nu poate impune membrilor săi să fie de acord cu hotărârile lui, cu excepția cazurilor în care hotărârea are caracter de însărcinare "benevolă" (?). Ce se întâmplă însă în realitate?

1. C.E.B. cere "bisericilor" asociate impunătoare cotizații bănești. Bisericile Ortodoxe locale sunt obligate și ele să ajute C.E.B., care, cu mijloacele lor, subminează Ortodoxia!

2. C.E.B., prin distribuirea burselor, încătușează conștiința bursierilor ortodocși "fericiți" de el. Se acordă burse nu numai pentru instruirea ortodocșilor în aşezăminte ecumenice, dar - ce este mai curios - și în alte țări ortodoxe. În felul acesta C.E.B. se amestecă în relațiile Bisericilor Ortodoxe locale, de parcă acestea nu ar fi în stare, ele însese, să-și întrețină elevii, cu scopul evident de a-i ataşa la C.E.B.

3. C.E.B. contribuie intens la promovarea reformei calendaristice în Bisericile Ortodoxe locale. În 1965-1966 au fost difuzate câteva scrișori către bisericile reprezentate în C.E.B., în care se insistă ca acestea să schimbe calendarul bisericesc. În consecință, datorită amestecului insistent al C.E.B. în viața internă a Bisericilor locale a devenit posibilă trecerea la noul stil a Bisericii Ortodoxe Bulgare la sfârșitul anului 1968.

4. La cererea C.E.B., în toate "bisericile" reprezentate în Consiliu, se organizează anual, între 18 și 25 ianuarie, o săptămână de rugăciune pentru "unirea creștinilor". În acest context C.E.B. a difuzat o circulară Bisericilor Ortodoxe locale, în care au fost evitate cu abilitate tendințele ortodoxe și s-au pus întrebări perfide, pentru a sustrage conștiința de la vechi și a orienta către nou... De pildă: "Nu e cazul oare să abandonăm ceea ce ne-a devenit scump?... Angajamentul nostru (probabil, față de C.E.B.) nu înseamnă oare un renunț radical la tradiție?"

Prin aluzii de acest gen C.E.B. pregătește creștinii ortodocși pentru a renunța la Sfânta Tradiție, care îi apără, ca un zid salvator, de rătăcirile heterodoxe. Epistola C.E.B., neamintind prin nici un cuvânt de harul lui Dumnezeu, încearcă să sugereze ideea, că omul ar putea depăși nenorocirile și suferințele cu ajutorul științei, al

tehnicii etc. În circulară se subliniază că, în răstimpul săptămânii rugăciunii pentru "unitatea creștină", credincioșii trebuie să se ocupe de probleme pur politice, economice și comerciale, adică laice. și nu se spune nimic despre modul în care creștinii urmează să se unească în adevăr, să-și întărească credința, să ridice nivelul moralității căzute cu ajutorul adevăratei credințe... De parcă aceste probleme actuale nici n-ar exista pentru Biserică!

Am vorbit deja despre inadmisibilitatea rugăciunii creștinilor ortodocși în comun cu heterodocșii.. În timpul unei astfel de rugăciuni "tradiționale" a reprezentanților tuturor confesiunilor, care a avut loc la 30 ianuarie 1987 în biserică ortodoxă a Tuturor Sfinților din Moscova, a fost oficiat ritualul rugăciunii ecumenice, elaborat de Consiliul Ecumenic al Bisericilor împreună cu Secretariatul Bisericii romano-catolice în numele unității creștine! Astfel, ortodocșii, fiind legați de angajamentele ecumenice, se văd nevoiți să se supună slugarnic instrucțiunilor și poruncilor stăpânilor lor de la Geneva, care acționează de comun acord cu Roma! Până când vom tolera această dictatură ecumenică umilitoare pentru Ortodoxie?

5. Patriarhul ortodox din Ierusalim este cu deplin temei îngrijorat de soarta locurilor sfinte din Ierusalim și Palestina aflate sub protecția sa. Ca membru al C.E.B., el speră să-i fie susținute drepturile sale istorice asupra sanctuarelor creștine, însă la ședința Comitetului central al C.E.B. din august 1974 în această problemă a fost adoptată următoarea rezoluție: "Ierusalimul este orașul sfânt a trei religii monoteiste: iudaismul, creștinismul și islamul. E necesar să se evite încercările de a diminua importanța Ierusalimului pentru oricare din aceste trei religii. În loc de sprijinul așteptat, Consiliul Ecumenic "creștin" a pus pe aceeași treaptă Patriarhatul cu reprezentanțele locale ale iudaismului și islamului și l-a adus la același numitor cu "religiile monoteiste", uitând de caracterul de inspirație divină al credinței lui Hristos!

Decepția Patriarhului din Ierusalim în urma acestei luări de poziție a C.E.B. s-a răsfrânt în declarația făcută de Patriarhul Diodor I corespondentului ziarului grecesc "Orthodoxos Typos". Exprimându-și profunda îngrijorare în legătură cu C.E.B. și subliniind că "Biserica noastră Ortodoxă este umilită prin prezența sa în Consiliu, alături de 400 de confesiuni "creștine", Patriarhul a

declarat în continuare că "participarea Patriarhatului din Ierusalim nu este decât o formalitate și că el însuși a făcut Sfântului Sinod propunerea să iasă din C.E.B.".

E) Spiritul laic al mișcării ecumenice

Am criticat deja opoziția artificială a noțiunilor "ortodoxie" (gândire dreaptă) și "ortopraxie" (faptă dreaptă), pe care o cultivă ecumenismul, preferând fapta dreaptă dreptei gândiri. Ocupându-se de sarcini sociale și politice, C.E.B. s-a transformat într-o organizație fără laică. După cum a remarcat într-o discuție particulară doamna Claudine Nebelle (elvețiană ortodoxă din Geneva), C.E.B. este o organizație pur laică, care nu are nimic comun cu Biserica.

Același lucru îl demonstrează activitatea tuturor adunărilor ecumenice, începând cu cea din Amsterdam (1948). La cea dintâi au fost abordate chestiuni care caută "doar temeuri social-economice pentru intervenția Bisericii în problemele lumești și în viața internațională cu scopul abaterii Bisericii de la adevărata cale spre Împărăția lui Dumnezeu", și s-a vorbit nu despre "Împărăția lui Dumnezeu înăuntrul nostru" (Lc. 17, 21), ci "despre organizarea lucrurilor lumii acesteia". În timp ce pentru creștinism viața pământească nu este un scop în sine, ci o pregătire pentru viața veșnică!

La Adunarea generală V a C.E.B. din Nairobi (1975) care, după părerea unor martori obiectivi, a fost mai curând politică decât religioasă, chiar de la începutul ei s-a conturat o renunțare la chestiunea privind adevărul. "Crizele noastre sunt atât de amenințătoare, încât nu se poate ca un grup politic, cultural sau religios să se mulțumească cu propriul adevăr și propria puritate".

Acste cuvinte au fost îndreptate împotriva participanților ortodocși la adunare, care îndrăzniseră să susțină că Ortodoxia este unica confesiune credincioasă lui Hristos. La aceeași adunare au fost abordate problemele vizând drepturile omului în Angola, în Orientul Apropiat, în America Latină și.a., așa cum se face de obicei la congresele pentru apărarea drepturilor.

La Adunarea VI de la Vancouver (1983) au fost de asemenea adoptate hotărâri împotriva discriminării rasiale în R.S.A., împotriva regimurilor militare dictatoriale în America Centrală (Guatemala, Salvador etc.), nici un cuvânt însă n-a fost spus despre oprimearea revoltătoare a drepturilor credincioșilor în Albania, unde, începând din 1967, puterea de stat a depus eforturi pentru dezradăcinarea totală a religiei. În consecință, Biserica Ortodoxă Albaneză n-a existat oficial până în 1990, fiind pusă în afara legii. De la 1907 începând au avut loc trei adunări generale ale C.E.B. (în 1968, 1975 și 1983) și nici la una din ele nimeni n-a pomenit cel puțin în treacăt de prigonirea credinței în Albania!!!

Și astăzi în pofida eforturilor energice ale Bisericii Ortodoxe Elene, care ducea o luptă activă în apărarea a 400 000 de greci ortodocși, locuitori ai Epirului de Nord (în Albania), care suportau cu bărbătie detenția, chipurile și moartea pentru credința lor în Hristos!

Iar "creștinescul" Consiliu Ecumenic al "Bisericilor", care ia apărarea heterodocșilor din lumea întreagă, a rămas surd la gemetele martirilor ortodocși pentru Hristos!

Tăcerea prevestitoare de râu a C.E.B. arată partea perfidă a activității lui, lucru despre care va fi vorba în comportamentul al doilea al prezentei lucrări, intitulat "Ecumenismul și esența lui anticreștină". Deocamdată însă vom spune doar că ne îngrijorează activitatea socială a C.E.B., orientată spre îndepărțarea Bisericii de la îndatoririle ei propriu-zise de dragul intereselor lumești. Măntuirea sufletului este cu puțință în orice condiții sociale exterioare și însuși Măntuitorul Domnul Iisus Hristos a spus: "Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea se vor adăuga vouă!" (Mt. 6, 33), refuzând categoric să rezolve disputele materiale: "Cine M-a pus pe Mine judecător sau împărtitor peste voi?" (Lc. 12, 14).

Iar Martei i-a zis cu dojană: "Te îngrijești și pentru multe te silești dar un lucru trebuiește", dându-i drept pildă pe sora ei, Maria, care "partea cea mai bună și-a ales, care nu se va lua de la ea" (Lc. 10, 41-42) în veci.

Pentru mulți spiritul laic al ecumenismului devine de nesuportat, și chiar un ecumenist consacrat precum arhiepiscopul de Tiatira, Athenagor, a obiectat: "Nu e treaba noastră să participăm în

calitate de Consiliu al Bisericiilor la congrese și în comitete ce au drept scop să studieze problemele de ecologie, viitorul tehnicii etc... Toate acestea sunt de competență O.N.U. și a științelor ecologice. Ocupându-se de acestea, Biserica s-ar îndepărta de adevărata sa misiune - propovăduirea lui Hristos."

Prin urmare, creștinul ortodox nu poate fi ecumenist, din pricina:

- 1) atitudinii disprețuitoare a C.E.B. față de adevărul lui Hristos, păstrat de Biserica lui Hristos;
- 2) interzicerii de către C.E.B. a misionarismului ortodox;
- 3) încercărilor C.E.B. de a impune voința sa Bisericii Ortodoxe;
- 4) spiritului laic al C.E.B., care caută să abată Biserica de la îndatoririle ei duhovnicești directe de dragul deșertăciunilor lumii acesteia!

Principiul 11

Ecumenismul poartă un evident caracter de apostazie. Așa-zisele mici abateri de la adevăr duc la abateri mult mai strănice. Impunând Bisericii Ortodoxe să se pocăiască, împreună cu comunitățile heterodoxe, pentru păcatul "schismei bisericiilor", C.E.B. o acuză de păcatul rătăcirii pe care ea nu-l are, negând astfel calitatea ei de "stâlp și temelie a adevărului."

A) Dovezi de apostazie a C.E.B. după revista "Risk"

În unul din numerele revistei ecumenice pentru tineret "Risk" găsim noi dovezi ale apostaziei mișcării ecumenice. În publicație citim, în special: "Biserica trebuie să propovăduiască despre lumea aceasta, și nu despre cea viitoare" (adică despre lumea de dincolo de mormânt).

În același număr este inserat un nou Crez, care ar urma să înlocuiască Simbolul credinței de la Niceea, care nu mai satisfacă pe tinerii ecumeniști. Până acum eram siguri că noi (creștinii) avem nevoie de Hristos pentru mântuirea noastră. Astăzi însă tinerii ecumeniști scriu: "Hristos are nevoie de noi pentru revoluția Sa!"

Acest Crez este pătruns exclusiv de spiritul lumii acesteia și de scopurile sale pământești, el ne infățișează un chip complet denaturat al lui Iisus Hristos și sfânta Sa menire pe pământ. Astfel, citim în el: "Cred în Iisus Hristos, pentru că el a avut dreptate când, fiind unicul individ, Care, neputând face nimic (?), a trudit pentru a schimba starea de lucruri existentă și pentru aceasta a murit".

Înainte de toate, este o profanare să vorbești despre Iisus Hristos ca despre un individ care "nu putea face nimic"! Pentru noi, cei ce credem în Hristos, El nu este un "individ" obișnuit, ci atotputernicul Fiu întruchipat al lui Dumnezeu, Care, înconjurat de dușmani în grădina Ghetsimani, ar fi putut să se apere nu numai cu ajutorul sabiei lui Petru, ci să roage pe Tatăl Său Ceresc să-I trimite mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri (Mt. 26, 52-53); și întradevăr și-a arătat pentru o clipă puterea Sa dumnezeiască asupra soldaților înarmați, trimiși după El, care fără nici un motiv evident "s-au dat înapoi și au căzut la pământ" (In. 18, 6)!

Dacă însă Mântuitorul nostru Domnul Iisus Hristos n-a făcut nimic pentru schimbarea revoluționară a condițiilor păcătoase ale acestei lumi, potrivit cu ideile ecumeniștilor, asta nu pentru că El n-a putut s-o facă, ci pentru că aceasta nu intra în planul divin. Scopul lui Hristos Mântuitorul a fost să schimbe lumea care zace în rău (I In. 5, 19), să schimbe sufletul fiecărui om pentru veșnică mântuire a acestuia, în ciuda mediului plin de păcate în care se află! Este însă de-a dreptul o necuvîntă să se spună că Iisus Hristos a murit! Mântuitorul nu "a murit", ci El Însuși S-a predat de bunăvoie morții pentru mântuirea noastră, având putere să pună sufletul său și putere iarăși să-l ia" (In. 10, 18) prin învierea din morții!

În continuare în "Crezul" ecumenic e scris: "Eu zilnic mă îngrozesc de gândul că El (Iisus Hristos) a murit în zadar, întrucât bisericile noastre nu L-au primit, căci noi l-am trădat revoluția, alegând să ascultăm de cei de la putere și având teamă de ei". A admite că, poate, Hristos a murit în zadar este o neînțelegere de tip

ateist a universalei Sale cauze ispășitoare. Căci datorită acestei cauze ispășitoare a lui Hristos s-au măntuit, se măntuiesc și se vor măntui de păcat, blestem și moarte milioane de suflete care au crezut în Hristos și care vor moșteni Împărăția Cerurilor fără nici o revoluție ecumenică!

În sfârșit, în "Crezul" ecumenic se spune: "Eu cred în lumea dreaptă la care se poate ajunge, în posibilitatea unei vieți rationale pentru toți oamenii, în viitorul întregii lumi a lui Dumnezeu. Amin". Nu este nevoie să arătăm cât de mult sfârșitul acestui "Crez" diferă de Simbolul nostru de credință, care îndreaptă ultima noastră privire nu asupra acestei lumi pământești, care trece (I Cor. 7, 31) și curând și vine sfârșitul (II Petru 3, 10), ci asupra "vieții veacului viitor", adică asupra Împărăției Cerești a lui Hristos, care este veșnică!

În același număr al revistei "Risk" vedem cum sunt interpretate în manieră ecumenică Fericirile din Predica de pe munte a lui Hristos (Mt. 5, 3-10) în timpul "serviciilor divine politice serale" de la catedrala din KÖln. Fericirile erau examineate sub aspect pur laic, pământesc, în afara profundului lor context duhovnicesc, deoarece erau tratate în spirit politic-social. Unei tălmăciri la fel de profanatoare a fost expusă rugăciunea Domnului "Tatăl nostru". Înseși bisericile în care au fost ținute aceste "servicii divine politice serale" au fost transformate în săli de conferință: cei adunați, în aşteptarea "serviciului divin", discutau zgomotos, se comportau degajat, ca la restaurant, citeau ziare și.a.m.d.

În pagina 46 a numărului vizat al "Risk"-ului este imprimat cu litere mari deformate, fără orice comentarii, următoarea idee anticreștinească: "The Incarnation has not yet taken place", adică "Întruparea încă-nu a avut loc". Ce vrea să spună cu asta redacția "Risk"-ului? Reiese că trebuie să așteptăm alt "mesia"?

Pentru noi, creștinii, adevărul rezidă în afirmația inversă: Întruparea lui Dumnezeu s-a săvârșit deja! Potrivit Sfintei Scripturi: "Cuvântul s-a făcut trup" (In. 1, 14), "Dumnezeu S-a arătat în trup" (I Tim. 3, 16), și a aștepta o nouă "întrupare" înseamnă a te lepăda de Iisus Hristos, Fiul întrupat al lui Dumnezeu, și a primi pe antihristul ce va veni - ca pe "măntuitorul lumii".

În ultimul timp, în mediul teozofic-ocultist se face mult pentru substituirea lui Hristos prin antihrist. De pildă, teozofa Alice

Baily a publicat o serie de opusuri, inclusiv o carte cu semnificativul titlu "Întoarcerea lui Hristos", unde în loc de cea de a Doua Venire a lui Hristos cititorilor li se propune venirea antihristului în chip de oarecare "reîntrupare" a lui Hristos! Recunoscând pe Hristos drept "conducător spiritual al Occidentului", autoarea plasează alături de El pe Buda ca "conducător spiritual al Orientului", strecând ideea că "acel care va veni după Hristos va uni întreaga lume sub puterea sa". Revenirea și acțiunile lui nu se vor mai produce într-o țară mică sau într-o singură regiune, necunoscută majoritatii, cum s-a întâmplat în trecut. Radioul, presa, difuzarea rapidă a știrilor vor face venirea sa alta decât venirile trimișilor anteriori. Mijloacele de locomoție rapide: navele, trenurile, avioanele îl vor face accesibil pentru mii de oameni care trăiesc departe de el. Datorită televiziunii, figura lui se va apropiă de toată lumea, și cu adevărat: "orișice ochi îl va vedea"...

"Nimeni nu știe cărei națiuni va apărea el: va fi englez sau rus, negru sau latino-american, turc, hindus sau de altă naționalitate? Nu se poate spune că el va fi creștin, hinduist sau budist, sau va fi de o credință cu totul aparte. El va veni nu pentru a restaura vreuna din vechile religii, inclusiv creștinismul..." În cele din urmă, autoarea-teozofă își scoate masca, declarând că "Hristosul, care va veni, nu va semăna cu Hristos, Care, după cum se vede, ne-a părăsit", și în încheiere deduce: "Dacă oamenii îl caută pe Hristos, Care și-a părăsit ucenicii cu multe secole în urmă, ei nu-l vor recunoaște pe Hristos care trebuie să se întoarcă în curând". Cât privește ultima afirmație, suntem pe deplin de acord cu ea și noi, creștinii ortodocși, fiindcă, într-adevăr, în persoana antihristului nu vom recunoaște pe Hristos, căci El nu are nimic comun cu antihristul! "Ce împărtășire are lumina cu întunericul? Ce învoie este între Hristos și Veliar?" (II Cor. 6, 14-15).

Dar să revenim la revista "Risk". În numărul vizat al acesteia scrie: "La împăcare se poate ajunge prin reestimarea anumitor valori atât materiale, cât și spirituale... Rugându-ne împreună și participând la slujbele altei confesiuni cu absolut altă tradiție, treptat ne vom obișnui cu tradiția străină, ca și cum ar fi a noastră... Principala condiție însă pentru împăcare e să incetăm a percepe propria confesiune și propria biserică drept cea mai bună și cea mai perfectă,

continuând să aparținem ei până la pacificarea definitivă a tuturor în biserica universală".

Ce ar însemna aceasta pentru un creștin ortodox? Ar însemna că, participând la mișcarea ecumenică, el trebuie să înceteze a mai vedea în Ortodoxie unică credință infailibilă și a nu mai considera Biserica Ortodoxă drept "stâlp și temelie a adevărului" (I Tim. 3, 15), ci să-și plece urechea la alte tradiții "bisericești", să accepte - în calitate de ipotetic adevărate - și concepțiile ne-ortodocșilor în speranța de a-și "îmbogăți" credința sa ortodoxă și, în cele din urmă, să trateze cu "înțelegere" pe eretici, să se accepte rugăciunea și euharistia împreună cu ei! Toate acestea sunt inadmisibile din punct de vedere ortodox, căci adevărul nu poate fi "completat" cu neadevăruri, întrucât în acest caz ar înceta să mai fie adevăr!

Astfel, ecumenismul încearcă să înlătăriască Biserica Ortodoxă cu "biserica" sa universală, distrugând îngăditura Ortodoxiei, pentru a înlesni trădarea adevărului, care s-ar amesteca definitiv cu minciuna și s-ar îneca în ea! Acestea sunt planurile lepădării ecumenice de adevăr (comp. II Tes. 2, 3), căreia cad pradă tot mai mulți ecumeniști "ortodocși", trădând Biserica Ortodoxă maternă.

B) Abaterile mici de la adevăr duc la altele mai mari

Unii sunt de părere că pericolul unirii ecumenice a tuturor într-o "biserică universală" ar fi ireal, deoarece ecumeniștii "ortodocși" contemporani luptă, în majoritatea lor, pentru păstrarea dogmelor și nu fac abateri de la ele. O astfel de opinie însă este nemotivată și neliniștită! Dacă deocamdată abaterea (apostazia) nu s-a înfăptuit iremediabil, aceasta o va face neapărat Tânără generație de ecumeniști "ortodocși", căreia i s-a implantat acest virus. Analizând adunările generale ale C.E.B. până la cea de-a VI-a din 1968, se poate vedea cât de repede se dezvoltă evenimentele. Răul devine tot mai insolent, și cel ce participă la acțiunile ecumeniștilor de astăzi pregătește terenul pentru triumful apostașilor viitori, și mai infami.

Sf. Ap. Pavel, descriind pe Antihrist ca pe un om al neleguirii... potrivnic care se înaltează mai presus de tot ce se numește Dumnezeu (II Tes. 2, 3-4), subliniază că el își va face apariția înainte de sfârșitul lumii, odată cu a Doua Venire a lui Hristos (II Tes. 2, 8). Sf. Ap. Ioan Teologul scrie despre antihristii de pe vremea sa, care, deși mai mărunți decât principalul antihrist, sunt totuși premergătorii acestuia, pregătindu-i calea; acești ademenitori vicleni propovăduiesc chipurile pe Hristos, dar o fac în chip minciinos; ei au părasit adevărata Biserică, pentru a o submina și a o scinda (I In. 2, 18-19). Oare se poate afirma că premergătorii lui antihrist nu sunt primejdioși și doar antihristul propriu-zis va fi "fiul pierzării" (II Tes. 2, 3)? Desigur că nu !

Răspunderea noastră pentru cele mai mici abateri prin care noi înlesnim calea ecumenismului pentru atingerea scopurilor sale obscure nu este nicidcum mai mică decât răspunderea generațiilor viitoare de ecumeniști "ortodocși", care vor duce până la capăt crearea "bisericii celor ce viclenesc" (Ps. 25, 5), adică a "adunării necredincioșilor", pe temelia pusă de părtașii "ortodocși" de astăzi ai mișcării ecumenice! Mâna celui care trage cu arma nu trebuie să tremure, altfel nu va nimeri în întă. Nimeni nu trebuie să se măngâie cu gândul că n-a nimerit în întă, fiindcă i-a tremurat puțin mâna! Dacă mâna îți tremură, abaterea la început poate fi mică, mai pe urmă însă ea va crește și va putea ajunge la câțiva metri și chiar kilometri, în funcție de distanța până la întă.

Când în 1920 Patriarhia din Constantinopol a început să colaboreze cu ecumenismul, nu s-a abătut în aparentă decât foarte puțin într-o "binele" omenire - de la Ortodoxie, mai târziu însă acest proces s-a intensificat și, după cum arată experiența, abaterea se face tot mai mare, iar viitorii ecumeniști "ortodocși" se voi lepăda cu desăvârsire de Biserica Ortodoxă, dacă vor continua să urmeze această cale. Din această cauză răspunderea primilor părtași ai ecumenismului, care au făcut abateri pretins "neînsemnante" de la canoane și dogme, nu numai că nu este mai mică, ci, posibil, este mult mai mare (datorită "imperceptibilității" ei) decât răspunderea generațiilor viitoare de ecumeniști "ortodocși" care le urmează exemplul!

Accelerarea procesului de abatere de la Ortodoxie apare pronunțat la o comparare a declarațiilor făcute de reprezentanții ortodocși în C.E.B. la sfârșitul secolului nostru.

În Declarația alcătuită de participanții ortodocși la aşa-numita "Reuniune de la Evanston" (1954), se spun următoarele: "Întreaga credință creștină este unitară și indivizibilă. De aceea nu pot fi adoptate doar unele părți ale dogmei... Din punct de vedere creștin restaurarea unității Bisericii, ce constituie obiectivul năzuințelor C.E.B., poate fi realizată doar pe baza dogmei integrale a fostei Biserici nescindate fără orice simplificări și schimbări... În credință nu este loc pentru împăciuitorism!" Așadar, potrivit acestei Declarații, credința este intangibilă.

Peste numai 16 ani însă, profesorul de dogmatică prof. L. Voronov de la Academia Teologică din Leningrad a declarat, într-un referat ținut la Conferința internațională a teologilor ortodocși de la Brooklyn (SUA), că "aggiornamento" (reînnoirea) "trebuie să atingă și domeniul cel mai sensibil - domeniul credinței și dogmaticii, unde se obișnuiește să se sublinieze în fel și chip invariabilitatea și intangibilitatea, unde se obișnuiește, în sfârșit, a priori să se excludă orice gând privind posibilitatea de a activa după principiul iconomiei".

Sub influența spiritului ecumenic ecumeniștii "ortodocși" contemporani au ajuns să considere că sfera credinței: fixată odată pentru totdeauna de Sinoadele Ecumenice urmează să fie revizuită, deocamdată însă numai sub aspectul exterior al formulărilor dogmatice pentru o oarecare apropiere de heterodocși.

Inadmisibilitatea oportunismului în credință cedează treptat locul ideii despre posibilitatea de a proceda potrivit cu principiul "iconomiei", de care se abuzează fără scrupule. Acest lucru conduce, în primul rând, la conflictul cu Sinoadele Ecumenice, ce nu admit nici un fel de inovații și schimbări în domeniul intangibil al dogmei (Pravila 1 a Sinodului VI), și, în al doilea rând, în contrazicere cu Sfinții Părinți, care excludeau cu desăvârșire din dogmatică principiul iconomiei bisericești. Sfântul Marc din Efes, care, la Sinodul din Florența, ținea sus standartul Ortodoxiei statorne, a declarat: "Chestiunile credinței nu admit iconomia. Asta ar fi egal cu a spune: taie-ți capul și du-te unde vrei!"

În Declarația de la Evanston se declară drept inadmisibilă "divizarea credinței în părți esențiale și neesențiale", iar prof. Voronov proclamă deja "delimitarea dogmelor universal obligatorii (necessaria) de restul adevărurilor credinței", raportate la categoria celor "îndoioinice" (dubia) (!), vorbind deschis despre "chestiunile secundare ale credinței".

În Declarație e scris: "Nu putem fi de acord că Sfântul Duh ne-ar vorbi doar prin Sfânta Scriptură. Sfântul Duh este prezent în viața integrală și în experiența integrală a Bisericii și mărturisește prin ele. Sfânta Scriptură ne este dată în componența Tradiției Apostolice integrale. Tot în ea este dată și tălmăcirea și explicarea corectă a Cuvântului lui Dumnezeu. În credință față de Tradiția Apostolică stă garanția caracterului real și continuății Unității Bisericii".

Voronov însă, în articolul citat, încearcă să submineze Sfânta Scriptură, înfățișând-o ca având un caracter "divers" și urmând chipurile a fi revizuită. "O atare revizuire, scrie el, nu trebuie, desigur, să devină o sfidare a conștiinței eclesiastice generale. Ea trebuie să se facă în spiritul înțelegerii smerite a necesității de a înlătura, prin discernământ sobornicesc, acele inexactități sau rezultatele gândirii teologice care, se prea poate, făcând un bun serviciu cauzei apărării Ortodoxiei în trecut, devin astăzi un fel de piedici în calea realizării de către Biserică a nobilei sale misiuni luminătoare în lume".

Ultima frază, repetată cuvânt cu cuvânt de mitropolitul Nicodim în discursul rostit la 18 septembrie 1972 la deschiderea simpozionului Bisericiilor ortodoxă și reformată de la Debrețin, încearcă în modul cel mai necuviincios să anihileze rezultatele de netăgădujut ale activității teologice patristice de lămurire a adevărurilor Ortodoxiei, raportând-o la "trecut" și transformând-o dialectic în "obstacol" pentru activitatea Bisericii în perioada actuală a negocierilor și compromisurilor actuale. Cu ajutorul unei astfel de metode apostolii ar putea renunța la toate hotărârile dogmatice și canonice ale Sinoadelor Ecumenice care au avut loc în trecutul îndepărtat, uitând că Adevărul Domnului, exprimat de ele, "rămâne în veac" (Ps. 116, 2), fiind cuvântul adevărului (In 17, 17; II Tim. 2, 15).

În declarația de la Evanston se arată ferm că "Sfânta Biserică Ortodoxă este singura care a păstrat în deplinătate și stare intactă credința, dată sfintilor o dată pentru totdeauna" (Iuda, 1, 3), de unde rezultă cerința firească din partea ortodocșilor; în numele unirii, să fie adoptate "toate dogmele, rânduite de Sinoadele Ecumenice, și învățătură integrală a Bisericii primare". Potrivit Declarației, numai Biserica Ortodoxă are temeiul să susțină că este Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică, și dacă alte aşa-numite "biserici" pretind aceste calități, trebuie să se alăture ei.

Iar prot. prof. Voronov îndrăznește să scrie că "reunirea creștinilor scindăți nu poate fi imaginată exclusiv ca o "alăturare" la Ortodoxie", adică în loc de alăturare la Adevărul Ortodox el propovăduiește oportunismul și compromisurile. În alt articol al său, "Confesionalismul și ecumenismul", autorul vizat ajunge și mai departe și, folosind expresii preluate de la Bolotov, vorbește de hotărârea fermă de a uni pe ereticii rascolnici (iar uneori, poate, de a-i uni, așa zicând, pe principii frătești) în condiții avantajoase, cu riscul "de a primi în sânul Orthodoxiei elemente de o puritate îndoieșnică". În schimb cu perspectiva "de a depăși (dizolva) răul eretiei" prin acțiunea "forțelor sănătoase ale organismului bisericesc". Din fericire, Bolotov nu a ajuns să trăiască până la formele perverse ale ecumenismului de astăzi, altfel, fără îndoială, s-ar fi cutremurat cunoscându-le. Cum se poate însă ca, în timpul nostru, un profesor de dogmatică ortodoxă, fiind martor al unor formidabile abateri de la Orthodoxie, să dea sfaturi atât de primejdioase și de-a dreptul îngelațoare?

În același spirit defetist se pronunță acum nu numai unele persoane, ci și conferințe ortodoxe "de anvergură". După cum am mai menționat, de la 7 la 14 martie 1975, comisia "Credință și organizare" pe lângă C.E.B. a ținut în Creta aşa-numita consultație teologică "ortodoxă", al cărei raport a fost publicat în Revista Patriarhiei de la Moscova (1975, nr. 9, p. 46): "Când ortodocșii vorbesc despre viață și continuitatea Unei Sfinte, Sobornicești și Apostolești Biserici, se arată în raport, nu înseamnă că ei își declară izolare, ci își afirmă adeziunea deplină la comuniunea apostolică, care în mod permanent se impune subliniată mai plenar, și neapărat împreună cu toți ceilalți creștini. Ortodocșii sunt convinși de

posibilitatea de a aduce o contribuție importantă la mișcarea ecumenică în scopul unirii creștinilor și a lumii, pentru că ei se simt drept exponenți ai unității". Puțin mai departe citim următoarele cuvinte: "Cât privește problema unirii general-creștine, la consultație s-a remarcat că, Biserica Ortodoxă nu pretinde ca ceilalți creștini să se convertească la Orthodoxie prin intrarea în Biserica Ortodoxă, ci face apel ca toate bisericile și tradițiile să-și aprofundeze căt mai mult posibil plenitudinea credinței apostolice."

Iată cum publicația bulgară "Mesagerul bisericesc" ("Terkovnii vestnik" 1975, nr. 24, p. 7) comentează această declarație, în articolul "Conferința inter-ortodoxă a teologilor": "Participanții la această reuniune, în loc să sublinieze natura Unicei. Sfinte, Sobornicești și Apostolești Biserici și identitatea ei cu Biserica Ortodoxă, și-au dat totă silința să pună în evidență componentele ecumenice ale concepției ortodoxe de unitate. Această unitate cuprinde în totalitate comuniunea apostolică, ce trebuie să se înfăptuiască cu creștinii din întreaga lume... Principalul efect al unei astfel de interpretări este acela că Biserica Ortodoxă nu mai îndeamnă pe heterodocși să adopte Orthodoxia... Însăși Biserica Ortodoxă trebuie să revină zi de zi la adevărata Orthodoxie."

Ultimele două fraze, culmea autoumilirii teologilor pretins "ortodocși", exprimă esența hotărârilor adoptate în Creta: Biserica Ortodoxă nu are dreptul să ceară aderarea la ea a celorlalți creștini, fiindcă ea însăși trebuie mereu să se întoarcă la nu se știe care "adevărată" Orthodoxie din afara ei!

Iată până unde au împins Biserica Ortodoxă reprezentanții ei oficiali, participând la mișcarea ecumenică!

C) Ecumeniștii cer Bisericii Ortodoxe să se pocăiască deopotrivă cu heterodocșii pentru schisma creștinilor

Până acum numai teologii heterodocși cereau și Bisericii Orthodoxe pocăință pentru păcatul schismei creștinilor, lucru la care teologii ortodocși întotdeauna au obiectat energetic, după cum se vede și din Declarația de la Evanston, unde e scris:

"Referatul secției pentru probleme de teologie se bazează pe presupunerea că Biserica trebuie să vină la unire pe calea pocăinței. Noi recunoaștem că în viața și mărturia creștinilor credincioși au fost și există imperfecțiuni și lipsuri, dar refuzăm să admitem că Biserica, care este Trupul lui Hristos și tezaurul adevărului revelat de Dumnezeu, ar putea fi depreciată de păcatele oamenilor. De aceea nu putem vorbi de o pocăință a Bisericii, deoarece prin însăși esență sa ea este sfântă și fără cusur. Căci "Hristos a iubit Biserica, și S-a dat pe Sine pentru ea, ca s-o sfîntească, curățind-o cu baia apei prin cuvânt, și ca s-o înfățișeze Sieși, Biserică slăvită, neavând pată sau zbârcitură, ori altceva de acest fel, ca să fie sfântă și fără de prihană" (Ef. 5, 25-27). În felul acesta, Dumnezeu, Unic și Sfânt, a creat pe veci trupul lui Hristos. Sfîntenia Bisericii nu se pătează cu păcatele și greșelile membrilor ei. Ei nu sunt în stare să șirbească și să secătuiască sfîntenia inepuizabilă a vieții Dumnezeiești, pe care Capul Bisericii o răspândește în tot trupul ei.

Aceste cuvinte au fost scrise în 1954. Astăzi a ajuns ceva de neconcepțut ca adeptii ortodocși ai mișcării ecumenice să exprime astfel de păreri. În scurt timp C.E.B. a izbutit să "cizeleze" mințile ecumeniștilor "ortodocși" în așa măsură încât unul din aceștia - Nikos Nissiotis - declară fără jenă, fățuș (și încă în numele Bisericii Ortodoxe): "Pocăința sinceră a ambelor părți este premiza necesară pentru dialogul privind problemele dogmatice între creștinii scindăți."

Ce înseamnă însă pocăință? Înseamnă schimbarea gândurilor, a ideilor. Gândurile Bisericii Ortodoxe au fost fixate în dogme și canoane și cum ar putea ea să-și schimbe formulările dogmatice și hotărârile canonice, rămânând totodată ortodoxă? Desigur că nu poate! Căci schimbându-le, ea și-ar trăda menirea de a fi "stâlp și temelie a adevărului" (I Tim. 3, 15). Fiindcă Biserica a fost întemeiată de Domnul Iisus Hristos, ca unic sprijin de nădejde al adevărului pentru cei care își doresc din tot sufletul mântuirea. Să ceri însă Bisericii pocăință, adică schimbare, înseamnă să ceri distrugerea făcliei adevărului de revelație dumnezeiască care ne arată calea mântuirii!

Această cerință însă conține și alte inepții profanatoare. Cei care impun Bisericii Ortodoxe să se "pocăiască" deopotrivă cu "alte biserici", admit că nu mai există Biserică care ar fi rămasă fidelă lui

Hristos și care ar fi păstrat intactă plinătatea adevărului, în felul acesta acuzându-L pe Hristos că în zadar a făgăduit El că Biserica întemeiată de El va sta neclintită în fața încercărilor iadului de a o birui (Mt. 16, 18). Reiese că Sf. Ap. Pavel nu are dreptate atunci când zice că Biserica, având ca temelie pe Iisus Hristos (I Cor. 3, 11), este "stâlp și temelie a adevărului" (I Tim. 3, 15).

Apelul la pocăință este minunat când e drept, adică atunci când se pocăiește creștinul ortodox pentru păcatele sale personale, și nu Biserica Ortodoxă. Noi, membrii păcătoși ai Sfintei Biserici Ortodoxe, trebuie să ne pocăim sincer pentru păcatele noastre morale și pentru păcatele făcute împotriva credinței și a dogmelor Bisericii. Noi trebuie să ne curățim mereu, să tindem spre sfîntenie și neprihăniere, spre cunoștința adevărului și mântuire (I Tim. 2, 4) pentru "zidirea trupului lui Hristos, până vom ajunge toți la unitatea credinței și a cunoașterii Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârșit, la măsura vârstei deplinătății lui Hristos; ca să nu mai fim copii duși de valuri, purtați încolace și încolo de orice vânt al învățăturii, prin înșelăciunea oamenilor, prin vicleșugul lor, spre uneltirea rătăcirii" (Ef. 4, 12-14).

Iată ce fel de pocăință ar rău cuvenită și la locul ei, căci ea ne îzbăvește și de păcatele noastre morale, și de rătăcirile noastre dogmatice, aducându-ne la sfîntenie, principalul suport al căreia este o morală dreaptă, întemeiată pe o dogmatică dreaptă.

A impune însă pocăință Bisericii, care ea însăși primește pocăința păcătoșilor, îi scaldă în harul dat ei de la Dumnezeu și mântuiește cu adevărul ce se păstrează în ea, este un lucru nelalocul său și blasfematoriu!

Ideeia pocăinței Bisericii are un scop viclean - acela de a o face să se îndoiască de înalta sa chemare.

Pentru atingerea scopului, în cercurile protestante ecumenice se vehiculează expresia vicleană "trufie confesională", vădit îndreptată împotriva reprezentanților Ortodoxiei, care apără dreptatea unică a confesiunii ortodoxe. Dar oare se poate vorbi despre o "trufie confesională" la creștinii cu adevărat ortodocși?

Dimpotrivă, ar putea fi vorba despre o bucurie confesională și recunoștință față de Dumnezeiasca Pronie pentru că ne-am născut creștini ortodocși, deși puțini dintre noi suntem vrednici de un titlu atât

de înalt. Căci Adevărul Ortodox pe care îl mărturisim ne este dat pentru a ne înfrâna semeția și a ne măntui, și nu a ne duce la pierzare prin trufie vătămătoare. Căci adevărul dat nouă de Hristos trebuie să ne sfîntească (In. 17, 17), dacă trăim potrivit cu înaltele sale prescripții, și tot el ne va judeca dacă ne vom abate de la el!

Potrivit Sfinților Părinți, autorul oricărei erezii este diavolul. El este acela care a împărțit lumea în mii de false teorii și erezii. Același diavol, care de-a lungul secolelor nu a putut distruga Biserica Ortodoxă a lui Hristos prin dezbinările lui eretice, în zilele noastre, ascunzându-se în spatele unei cucernicii prefăcute și condamnând, chipurile, dezbinarea pusă la cale de el însuși, încearcă, prin intermediul ecumenismului, să unească pe toți ereticii în temeiul rătăcirilor lor și să ademenească Biserica Ortodoxă în mrejele sale. Tocmai de aceea o îndeamnă, prin mijlocirea C.E.B., să se "pocăiască". Dar poate oare diavolul să învețe pe cineva "pocăință"? Iar dacă învăță, cu ce scop o face?

Domnul nostru Iisus Hristos, propovăduind adevărata pocăință, vrea să ne izbăvească de păcat, iar diavolul, recurgând la o falsă "pocăință", vrea să ducă în păcat Sfânta Biserică Ortodoxă a lui Hristos. Căci dacă adevărata Biserică - sfântă și fără de prihană - se va pocăi ca "vinovată" în dezbinarea creștinilor, asta ar însemna să regrete că până acum a apărat un adevăr ce aduce sabie și dezbinare (Mt. 10, 34; Lc. 12, 51) între cei care îl primesc și cei care îl resping. Reiese că Biserica trebuie să caute împreună cu alte comunități ce se "pocăiesc" un nu se știe ce nou "adevăr" - ce unește, și nu dezbină - un "adevăr" în afara canoanelor celor Șapte Sinoade Ecumenice, care au despărțit odată pentru totdeauna adevărul de minciună.

Aceasta ar fi egal cu a recunoaște că Biserica "a greșit" în categoricele sale definiții dogmatice împotriva erezilor și a admite - în spiritul respectului față de un "crez" străin - că și arienii ar fi avut o anumită aspirație legitimă către adevăr, Biserica însă n-a remarcat-o la timpul respectiv, din care cauză i-a și condamnat pe arieni la Sinodul I Ecumenic. Ceea ce înseamnă că Biserica ar trebui să-și revizuiască hotărârile Sinodului V Ecumenic referitor la calitatea divină a Sfântului Duh, prin care au fost excomuniicați de la Ortodoxie ereticii-duhobori! De dragul comuniunii generale ea ar

trebui să capituze și în fața nestorienilor, care nu sunt de acord cu hotărârile Sinodului III Ecumenic, să se "pocăiască" în fața lor și să le ceară iertare pentru faptul de a-l fi declarat eretic pe Nestor. Condamnându-se singură și pocăindu-se, Biserica ar fi nevoie să îndreptăească pe precalcedonieni și monofiziți pentru negarea îndărătnică de către ei a crezului dogmatic a Sinodului IV Ecumenic privind modul de contopire a două esențe în Persoana Unică a Domnului Iisus Hristos și a reabilita - spre propria dezmințire - pe ereticii Eutihie, Dioscor, Sechir și alții (v. canoanele 1 și 95 ale Sinodului VI Ecumenic).

Dacă Biserica ar urma unei atari logici ecumenice, atunci ar trebui să trateze la fel și pe toți ceilalți eretici, condamnați de respectivele Sinoade Ecumenice și locale. Numai în acest caz ea ar îndeplini cerințele ecumenice ale C.E.B. de transformări profunde, reorganizare a structurilor bisericești și distrugere definitivă a zidului despărțitor. Acesta ar însemna însă sfârșitul adevărători Bisericii a lui Hristos!

Numai dându-ne seama clar că Biserica nu este o instituție creată de om, putem înțelege de ce Biserica nu poate și nu trebuie să se pocăiască. Deși, pe pământ, Biserica este alcătuită din oameni, și în majoritatea lor oameni păcătoși, ea este un organism divino-uman, din care mai fac parte, în afară de trăitorii pământeni, oamenii fără de prihană trecuți în veșnicie, precum și îngerii cerești care nu au păcătuit. Despre aceasta scrie Sf. Ap. Pavel evreilor care au crezut în Hristos: "Ci v-ați apropiat de muntele Sion și de cetatea Dumnezeului Celui viu, de Ierusalimul cel ceresc, și de zeci de mii de îngeri, în adunare sărbătorescă, și de Biserica celor întâi-născuți, (adică a celor care au crezut în Hristos, care sunt scriși în ceruri și de Dumnezeu, Judecătorul tuturor, și de duhurile dreptilor celor desăvârșiți, și de Iisus, Mijlocitorul nouului testament" (Evr. 12, 22-24). Aceasta este, potrivit Cuvântului lui Dumnezeu, componenta Bisericii nou-testamentare. Ea e alcătuită din oameni pământeni, care au crezut drept în Hristos și au atins, în temeiul acestei credințe, desăvârșirea moral-spirituală după asemănarea "Începătorului măntuirii lor" (Evr. 2, 10) - Hristos, Care a pogorât din ceruri pentru a așeza pe trăitorii pământului în sălașul ceresc al îngerilor. Așa se concepe pe ea însăși Sfânta Biserică Ortodoxă.

În canonul pentru sărbătoarea Sfântului Arhistrateg Mihail și a celorlalte Puteri Cerești netrupești (8 noiembrie) în troparul întâi al cântării a 9-a citim: "Pe Tine cel ce negrăit ai unit cerul cu pământul, Hristoase, și Biserica cea Una care pe îngeri și pe oameni i-a desăvârșit neîncetat, Te mărim!"

A pretinde astăzi Bisericii Ortodoxe să se pocăiască, înseamnă a pretinde pocăință și îngerilor care nu au păcatuit! Întrucât Capul Bisericii este Însuși Domnul Iisus Hristos, Care a unit într-un singur trup toate cele din ceruri și cele de pe pământ (Ef. 1, 10, 22-23), oare într-adevăr ecumeniștii vor cere pocăință și lui Hristos? Biserica este nedespărțită de Hristos. Un trup fără cap este un cadavru. Biserica însă nu este un cadavru, ci un organism divinuman viu. Așa cum un organism viu este în legătură indisolubilă cu capul său, la fel și Biserica se află în legătură indisolubilă cu Capul său Hristos, alcătuind cu El un tot unitar. Pentru credincioși acest lucru se manifestă deosebit de perceptibil în timpul împărtășirii cu Trupul și Sâangele lui Hristos (I Cor. 10, 16-17). Tocmai în aceasta constă temelia adâncă a sfințeniei și infailibilității Bisericii lui Hristos. Prin urmare, a acuza trupul lui Hristos de păcate și a-i cere pocăință, înseamnă a trage și Capul acestui trup la răspundere colectivă pentru păcatele lui. A acuza însă de păcate pe Hristos Cel fără cusur este culmea nelegiuirii! (comp. In. 8, 46).

Puterea sfîntitoare a Bisericii, care face din păcătoșii ce se pocăiesc sfinți, este harul Sfântului Duh, Mângâietorul și Sfințitorul omenirii răscumpărate de Hristos. Începând cu ziua primei Cincizecimi creștine, harul Sfântului Duh sălășluiește neîncetat în Biserică, pentru a învăța pe membrii ei să trăiască în adevăr (In. 16, 13), cu dreptate și cucernicie (Tit 2, 12). Sfântul Duh va fi în Biserică în veci (In. 14, 16-17), pentru a revârsa har asupra oricărui om care își dorește din toată inima mântuirea. Duhul Sfânt Care se află în Biserică a unit întotdeauna pe credincioși în jurul adevărului, în timp ce satan, dimpotrivă, introduce răzmeriță în rândul creștinilor (Lc. 22, 31).

Din această pricină a cere ca Biserica îndrumată și ocrotită de Sfântul Duh să se pocăiască pentru dezbinarea creștinilor este echivalent cu a afirma precum că nu diavolul, ci Sfântul Duh e "vinovat" de aceasta, pentru că n-a sugerat formule de compromis,

care ar uni, și nu ar dezbină! A face însă cea mai mică aluzie de acuzare a Celui de-al Treilea Ipostas al Sfintei și Dumnezeieștii Treimi de păcatul dezbinării, care a fost o uneltire a diavolului - este un păcat de neiertat de hulă asupra Duhului Sfânt! Iată cum vorbește despre aceasta Însuși Domnul: "Adevărat grăiesc vouă că toate vor fi iertate fiilor oamenilor, păcatele și hulele căte vor fi hulit; dar cine va huli împotriva Duhului Sfânt nu are iertare în veac, ci este vinovat de osânda veșnică" (Mc. 3, 28-29).

Astfel, având în vedere caracterul protivnic lui Dumnezeu al ecumenismului, orientarea lui antiortodoxă, având în vedere că ecumenismul începe cu mici abateri de la Adevăr și duce la abateri tot mai mari și mai mari, atrăgând pe creștinii ortodocși în "biserica celor ce viclenesc", adică în viitoarea biserică universală a antihristului ce va veni; în sfârșit, ținând minte că "pocăința" impusă Bisericii Ortodoxe acuză de păcatul schismei Capul Bisericii - Domnul Iisus Hristos, și Duhul Sfânt Care o îndrumează, creștinul ortodox trebuie să se opună cu hotărâre ecumenismului, pentru a nu fi părtaș la hulirea de neiertat a Duhului Sfânt!

Principiul 12

Despre influența păgubitoare a ecumenismului asupra Ortodoxiei

A) Obiecții ortodoxe împotriva ecumenismului

Într-un interviu acordat ziarului atenian "Orthodoxos Typos" (1972, nr. 170), Patriarhul Alexandriei, Nicolae VI (1968-1986) s-a pronunțat foarte categoric împotriva mișcării ecumenice: "Eu condamn ecumenismul și îl consider nu doar o erzie, ci o pan-erzie - un cuib al tuturor erzieilor și relelor credințe. Cunoaștem bine forțele anticreștine care dirijează din culise ecumenismul... Ecumenismul este îndreptat împotriva Ortodoxiei. El reprezintă astăzi cel mai mare pericol, deopotrivă cu necredința epocii noastre, divinizând afectiunile și plăcerile materiale".

În timp ce toate Bisericile Ortodoxe locale participă la acțiunile C.E.B., apărătorii fermi ai Ortodoxiei sunt încurajați în zelul lor de aceste cuvinte pline de bărbătie ale ierarhului din Alexandria: "Salut și binecuvântez pe toți clericii și mirenii care luptă împotriva ecumenismului!" Patriarhul a adresat de asemenea Sfântului Sinod al Bisericii din Elada apelul de a ieși din C.E.B.

Aceeași urare ar trebui adresată tuturor Bisericilor Ortodoxe locale, căci, dacă ele nu vor face acest pas hotărât acum, cât timp mai sunt ierarhi cu gândire ortodoxă și mireni devotați Ortodoxiei, mâine - cu noua generație reeducată în spirit ecumenic - va fi prea târziu!

Din fericire, o astfel de propunere a fost făcută, în zilele noastre, de Biserica-Mamă - Sfânta Patriarhie din Ierusalim, în persoana destoinicului ei Întâistățitor - Prea Fericitul Patriarh al Ierusalimului, Diodor, care, împreună cu Sfântul Sinod, a hotărât să întrerupă participarea Bisericii din Ierusalim la dialoguri cu heterodocșii și în cadrul C.E.B. În raportul prezentat Sfântului Sinod el a declarat direct: "Biserica din Ierusalim, ca "Biserică-Mamă", trebuie să dea exemplu demn de urmat în problemele credinței și să păstreze întreagă credință, aşa cum a primit-o de la Domnul nostru Iisus Hristos, Care a intemeiat-o prin cinstițul Său Sângel. De aceea astăzi, când întreaga lume trăiește vremuri grele și s-a pomenit față în față cu eforturile propagandei contemporane de revizuire a valorilor morale și tradițiilor, Biserica din Ierusalim este datoare să-și ridice vocea pentru a-și păzi păstorii de influențe străine și a lupta pentru apărarea Credinței Ortodoxe..."

Biserica noastră Ortodoxă crede ferm că în ea este conținută deplinătatea adevărului, că ea este Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică și Vîstieria Harului și Adevărului... în care sunt cuprinse, în toată curățenia și spiritul măntuitor, toate dogmele Credinței noastre și Sfânta Scriptură. Participarea Bisericii Ortodoxe la dialoguri este dăunătoare și periculoasă. Dialogurile teologice sunt folosite de heterodocși în dauna Bisericii noastre Ortodoxe.

Arătând în continuare dauna pe care prozelitismul heterodox o aduce enoriașilor ortodocși (mai ales în Oriental Mijlociu), Patriarhul Diodor încheie: "Dorința noastră de a păstra nevătămată Credința noastră Ortodoxă și tradițiile de acțiunile primejdioase ale

heterodocșilor, ne-a determinat să încetăm dialogurile nu numai cu anglicanii, care au introdus de pe acum hirotonirea femeilor, dar și dialogurile cu papiștii, precalcedonienii, luteranii și confesiunile reformate, la care Biserica din Ierusalim nu a participat de la bun început".

Ecumenismul și C.E.B. sunt supuse unei critici drastice și de alte Biserici Ortodoxe locale. De pildă, în 1973 Sinodul Bisericii Ortodoxe Autocefale din America a publicat o amplă Epistolă regională vizând problemele unității creștine și ale ecumenismului (Vestnik Russkogo zapadno-evropeiskogo Patriarșego Ekzarchata, 1973, nr. 83-84, 163-181, 239-256). Mesajul conține gânduri excepționale despre unitatea Bisericii ca unitate în Adevăr, dragoste și sfîntenie, subliniind în mod aparte că "Biserica Ortodoxă este adevărata Biserică". Ea este "unica Biserică a lui Hristos", deoarece din timpul Domnului Iisus Hristos și a apostolilor Săi, Biserica Ortodoxă n-a acceptat nici un fel de învățături greșite și nici un fel de idealuri de viață false. Biserica Ortodoxă este unica Biserică nedespărțită a lui Hristos, nu datorită faptelor omenești, ci pentru că, grație harului lui Dumnezeu, manifestat prin sângele martirilor și prin mărturisirea sfintilor, Biserica Ortodoxă și-a păstrat până acum misiunea dată ei de Dumnezeu - de a fi pentru lume "Biserica, care este trupul Lui (al lui Hristos), plinirea Celui ce plinează toate întru toți" (Ef. 1, 23).

În Epistolă este arătat limpede pericolul relativismului, adică pericolul transformării cu ajutorul ecumenismului a adevărurilor dogmatice ale credinței în ceva relativ, și primejdia secularizării, adică a laicizării Bisericii prin eforturile ecumenice "de a uni pe oameni în baza ideologiei laice". În mesaj este demascată de asemenea convingerea ecumenică greșită precum că structura Bisericii - dogmatică și idealurile morale sunt relative și ar putea fi schimbate pentru anumite scopuri pragmatice, și că "rânduiala creștină sacramentală, ierarhică a Bisericii, ce ne parvine de pe timpurile apostolilor, nu ar fi esențială pentru credința creștină și unitatea Bisericii". Episcopii ortodocși americani au declarat cu bărbătie: "Noi considerăm drept o datorie sfântă a noastră să respingem toate metodele false de unire a Bisericii și afirmăm cu consecvență că toate compromisurile dogmatice, etice și

sacramentale, care schimbă rânduiala Bisericii... nu vor conduce în nici un caz la unitatea tuturor oamenilor întru Hristos și nu vor putea uni pe creștini într-o singură Biserică. Urmând acestei logici, intercomuniunea este respinsă în mod categoric ca mijloc de realizare a unității creștine, căci "în afara unității credinței în Biserică Unică a lui Hristos, care nu poate fi împărțită, nu poate exista nici comuniune sacramentală, nici serviciu liturgic comun". Arhiepiscopii Bisericii Ortodoxe Autocefale Americane au condamnat de asemenea "încercarea de a transforma ecumenismul într-o biserică universală", adică într-o super-biserică, opusă Bisericii Ortodoxe.

În 1973, când a fost publicată această Epistolă și când ecumenismul încă nu-și manifestase antiortodoxismul său, Biserica Ortodoxă Autocefală Americană nu intra, din considerente ideologice, în C.E.B. și critica drastic tendințele vicioase din ecumenism. S-ar fi putut aștepta că această atitudine critică va continua și se va aprofunda după cele două adunări ale C.E.B., mai ales după cea din Vancouver, în cadrul căreia au ieșit la iveală inovațiile antiortodoxe extremiste ale ecumenismului. Această Biserică însă nu numai că n-a adresat un nou protest ci, dimpotrivă, devenind membru al C.E.B., a luat parte la adunarea amintită, făcându-se părță la acțiunile ecumenice obscure denigrate anterior, despre care Sf. Ap. Pavel scrie: "Să nu fiți părță la faptele cele fără de roadă ale întunericului, ci mai degrabă osândiți-le pe față!" (Ef. 5, 11).

Mult mai consecvent acționează Sinodul Bisericii Ortodoxe Ruse din afara Rusiei, care în august 1983, imediat după Adunarea de la Vancouver, a predat anatemei ecumenismul. "Anatema - celor care se ridică împotriva Bisericii Ortodoxe și susțin că Biserica lui Hristos s-a împărțit în așa-zise "ramificații", ce diferă una de alta după doctrină și modul de viață, sau că Biserica nu a existat în chip vizut, ci se va constitui abia în viitor, când toate "ramificațiile", sau părțile, sau confesiunile și chiar toate religiile se vor uni într-un singur trup. Anatema - și celor care nu deosebesc Preoția și Tainele Bisericii de "preoția" și "tainele" ereticilor, dar afirmă că botezul și euharistia ereticilor ar fi suficiente pentru mântuire. De aici anatema - și celor ce comunică în mod conștient cu ereticii amintiți sau susțin, propagă și iau apărarea erziei ecumenice proaspăt apărute a acestora

sub pretextul pretinsei iubiri fraterne sau presupusei uniri a creștinilor scindăți!" Textul anatemei, deși succint, este destul de clar, aşa încât nu are nevoie de comentarii. Este, până acum, unica anatemă pronunțată la nivel oficial împotriva erziei ecumenice contemporane!

Se cuvine de remarcat că la timpul respectiv s-a pronunțat în același sens și Patriarhia Moscovei, care a convocat, în iulie 1948, Conferința Bisericiilor Ortodoxe Autocefale cu scopul de a respinge oficial invitația primită de a participa la Adunarea I Generală din august 1948 de la Amsterdam, când a și fost fondat Consiliul Ecumenic al Bisericiilor.

La amintita confațuire de la Moscova au fost prezentate numeroase referate despre pericolul ecumenismului. S-a reliefat mai cu seamă referatul arhiepiscopului rus din Bulgaria, Serafim (Sobolev), care a calificat ecumenismul ca o erzie împotriva dogmei despre Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică, formulată în articolul 9 al Simbolului Credinței. Arhiepiscopul Serafim, cercetând succesiv aceste patru însușiri ale Bisericii, a demonstrat că ecumenismul le denaturează, pentru a-și crea propria "biserică" ecumenică, care va reuni pe toți ereticii împreună cu creștinii ortodocși. "Ecumeniștii ortodocși - scria el - falsifică, încât nu mai poate fi recunoscut articolul 9 al Simbolului credinței. În consecință rezultă un fel de amestec artificial al adevărului cu minciuna, al Ortodoxiei cu erziile, ceea ce duce pe ecumeniștii ortodocși la o denaturare extremă a noțiunii adevărate de Biserică, și mai cu seamă pentru faptul că ei, fiind membri ai Bisericii Ortodoxe, sunt în același timp și membri ai bisericii ecumenice, mai exact, ai unui soi de comunitate eretică universală cu nenumăratele sale eretici. Ei ar fi trebuit să rețină pentru totdeauna cuvintele lui Hristos: "Iar de nu va asculta nici de Biserică, să-ți fie ţie ca un păgân și vameș" (Mt. 18, 17).

Arhiepiscopul Serafim și-a încheiat referatul cu cuvintele Psalmistului: "Fericit bărbatul, care n-a umblat în sfatul necredincioșilor!" (Ps. 1, 1), cuvinte ce răspund la întrebarea pusă în titlul referatului: "Se cuvine oare ca Biserica Ortodoxă Rusă să ia parte la mișcarea ecumenică?"

În ciuda acestui referat excepțional, rezoluția definitivă a Conferinței în problema ecumenismului, deși era îndreptată împotriva lui, n-a fost întru totul satisfăcătoare, având mai degrabă un caracter de conjunctură: în finalul documentului se sublinia că "participanții la prezenta Conferință sănătatea și nevoi să refuze de a participa la mișcarea ecumenică, în condițiile propuse de aceasta la ora actuală". Ultimele cuvinte lăsau să se întrezărească posibilitatea recunoașterii ecumenismului în alte împrejurări.

Nu au trecut nici zece ani după Conferința de la Moscova, și în mai 1958, la solemnitățile prilejuite de împlinirea a 40 de ani de la restabilirea Patriarhatului, mitropolitul Nicolai Krutițki a formulat pentru prima dată, în discursul "Ortodoxia și contemporaneitatea", "noua" atitudine a Patriarhiei moscovite față de ecumenism. Amintind despre Epistola regională a Patriarhiei Ecumenice din 1920, care ar fi "definit poziția Bisericii față de mișcarea ecumenică", el a explicitat refuzul Conferinței de la Moscova din 1948 de a participa la Adunarea de la Amsterdam prin faptul că în acea vreme în ecumenism ideile social-economice dominau asupra sarcinii unității dogmatice, iar organizarea pământească era pusă mai presus decât măntuirea cerească. Rezoluția Conferinței de la Moscova din 1948 ar fi contribuit la depășirea acestor dificultăți, astfel încât "în ultimii zece ani în mișcarea ecumenică s-au produs schimbări esențiale ce vădesc evoluția lui în sens bisericesc pozitiv." În concluzie, "aprobația Declarăția participanților ortodocși la Adunarea de la Evanston", Biserica Ortodoxă Rusă s-a declarat de acord să se întâlnească cu conducătorii C.E.B., deocamdată însă cu unicul scop - de "familiarizare reciprocă cu punctele de vedere asupra raționalității și formelor relațiilor de mai departe".

După aceea întâlnirile oficiale cu reprezentanții ecumenici ai C.E.B. au devenit frecvente, și peste trei ani, în decembrie 1961, ele au condus la primirea oficială a B.O.R. în calitate de membru al C.E.B. la Adunarea III generală de la Delhi. După cum se știe, acest proces s-a produs sub presiunea puterii sovietice, care a impus Sinodului Patriarhiei moscovite decizia de aderare la C.E.B. deja la 30 martie 1961 și tot atunci acesta a expediat la Geneva cererea respectivă. Hotărârea Sinodală urma însă să fie confirmată de Soborul Arhieresc, care a fost convocat abia la 18 iulie 1961,

aprobată post factum. La 14 iunie 1961, cu o lună înainte de Soborul Arhieresc, Conferința generală creștină pentru apărarea păcii, care a avut loc la Praga, a expediat C.E.B. un mesaj de salut, în care se spunea: "Noi considerăm aderarea deja declarată a Bisericii Ortodoxe Ruse la Consiliul Mondial al Bisericiilor drept unul din cele mai importante evenimente în istoria Bisericii".

Face să comentezi oare această declarație extrem de transparentă?

Chiar și sub presiunea ecumenică Biserica Ortodoxă Rusă și-a exprimat în repetitive rânduri nemulțumirea și dezacordul cu linia C.E.B. După Conferința de la Bangkok pe tema "Măntuirea astăzi" (ianuarie 1973), Sinodul Patriarhiei de la Moscova în frunte cu Patriarhul Pimen a expediat C.E.B. un mesaj, în care declară: "Înainte de toate provoacă nedumerire și un mare regret faptul că în "Epistola către Biserici" lipsește cu desăvârșire referirea excepțional de importantă, mai ales din punctul de vedere al păstorilor, la acel aspect al procesului măntuirii, fără care însăși noțiunea măntuirii își pierde sensul esențial. Se trece sub tăcere scopul final al măntuirii, adică viața veșnică întru Dumnezeu, și nu se pomenește suficient de clar de îndreptarea și desăvârșirea morală ca o condiție necesară a măntuirii."

În continuare, protestând împotriva sublinierii aproape excepționale a "orizontalismului" în cauza măntuirii creștine, Sfântul Sinod al B.O.R. scrie: "În Epistolă nu și-a găsit loc esențialul - dimensiunea "verticală", care arată că măntuirea cere desăvârșirea personalității ca parte a organismului obștesc, chemată să lupte cu păcatul în sine și în jurul său, pentru a se ajunge la o plinătate a vieții în legătură vie cu Dumnezeu și în condițiile pământești, și în veșnicie". În scrisoarea sinodală se arată că "sublinierea aproape excepțională a "orizontalismului" în cauza măntuirii poate produce asupra a numeroși creștini care țin la sfintele tradiții ale Vechii Biserici, impresia că în ecumenismul contemporan ia naștere o nouă ispită a timidității față de propovăduirea despre Hristos cel răstignit și Înviat din morți - puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu (I Cor. 1, 23-24), drept care se trece sub tăcere însăși esența Evangheliei Lui din neîntemeiată teamă a oamenilor de a părea retrograzi și a-și pierde popularitatea".

La fel de biciuitoare a fost o scrisoare a Sinodului Patriarhiei moscovite adresată C.E.B. după cea de a V-a adunare a acestuia, care a avut loc la Nairobi în decembrie 1975. În ea este supusă criticii trecerea artificială sub tăcere, în fața lumii exterioare, a deosebirilor confesionale, este subliniat pericolul transformării C.E.B. într-un fel de "super-biserică", este respinsă în mod categoric propunerea ecumenică de a îngădui "preoția" femeilor. În sfârșit, în document se exprimă surpriza neplăcută avută de delegații ortodocși în legătură cu "excluderea din elementele decorative exterioare a Adunării C.E.B. a simbolurilor general-creștine", și înainte de toate a Sfintei Cruci!

Deși toate aceste fapte regreteabile ar fi trebuit să determine ieșirea imediată din C.E.B. ca dintr-o adunătură necreștină, în scrisoarea sinodală se trage în mod surprinzător o concluzie diametral opusă: "Biserica Ortodoxă Rusă, în ciuda dezacordului său cu aspectele negative ale adunării, apreciază că și mai înainte participarea sa la această comunitate ecumenică a Consiliului Ecumenic al Bisericilor. Drept care, în urma participanților la Adunarea I generală a C.E.B. de la Amsterdam, vrem să repetăm, adresându-ne surorilor și fraților noștri din Consiliul Ecumenic al Bisericilor: "Noi am hotărât să rămânem împreună!"

Această reluare ilogică, după 28 de ani, a cuvintelor participanților la Adunarea de la Amsterdam rupe orice legătură cu poziția ortodoxă a Consfătuirii din 1948 de la Moscova, care a refuzat să participe la amintita adunare din rațiuni principiale, după care ar fi trebuit să se călăuzească Biserica Ortodoxă Rusă, mai cu seamă după Nairobi. Ne întrebăm, ce rost au avut protestele vehemente adresate Consiliului Ecumenic, dacă toate s-au sfârșit prin reîntoarcerea la noroiul mocirlei ecumenice (II Petru, 2, 22)?

Intrarea în C.E.B. a fost hotărâtă concomitent și în paralel cu înlăturarea preoțimii de la administrarea parohiilor. La Sinodul local al Bisericii Ortodoxe Ruse din iunie 1988 această acțiune a fost declarată drept nelegală, și statutul preotului de conducător al parohiei bisericesti a fost restabilit. Ar fi fost logic și firesc ca problema aderării Bisericii Ortodoxe Ruse la C.E.B. să fie revăzută de asemenea în 1961, acest lucru rezultând din "dificultățile situației în care s-a pomenit Biserica Ortodoxă Rusă la sfârșitul anilor '90 și începutul anilor '60.

Ecumenismul a fost supus unei critici dure în referatul "Cu privire la principiile interpretării ortodoxe a ecumenismului", prezentat de profesorul Academiei Teologice din Moscova Alexei Osipov la Congresul II al teologilor ortodocși, care a avut loc în august 1976 la Atena. Chiar în introducere autorul subliniază că, potrivit concepției ortodoxe, creștinii trebuie să aspire la realizarea "nu a unității în genere, ci a unității în Biserică", și "nu a unității într-o biserică oarecare, ci în Biserica cea adevărată, adică în aceea care răspunde tuturor cerințelor interpretării ortodoxe a Bisericii ca trup al lui Hristos" (Ef. 1, 23), "stâlp și temelie a adevărului" (I Tim. 3, 15). În continuare se subliniază că ecumenismul își pune drept obiectiv primordial unitatea secularizată (laicizată) a creștinilor, neglijând țelul principal al creștinismului - măntuirea veșnică a sufletului. Criticând scrisoarea sinodală privind Conferința de la Bangkok, Osipov întreabă pe bună dreptate: "La ce poate duce pe creștinii și bisericile care participă la mișcarea ecumenică această subliniere a "orizontalismului", atât de frecvent întâlnită în documentele și discuțiile ecumenice?", și răspunde: "Fără a mai vorbi că, în acest caz, mișcarea ecumenică pierde din calitatea eclezială și chiar din religiozitate, faptul ca atare poate servi drept armă de pregătire ideologică a multora, "de va fi cu puțință, și a celor aleși" (Mt. 24, 24), pentru asumarea unui ideal diametral opus lui Hristos. Aceste din urmă cuvinte, confirmate de proorocirea lui Hristos că înainte de sfârșitul lumii vor fi "amăgiți" și cei drepti, arată limpede că "idealul" contrar lui Hristos, spre care conduce ecumenismul, este o evanghelie mincinoasă a lui antihrist (comp. Gal. 1, 6-7; 2 In. 1, 7).

Autorul condamnă de asemenea manifestările moderniste extravagante de misticism nesănătos la conferințele ecumenice, pe care - în spiritul misticii ortodoxe - le definește ca fiind o rătăcire duhovnicească, o stare "identică lepădării de Biserică". În același context dă un citat din Epistola Patriarhiei întocmită în legătură cu Adunarea V a C.E.B.: "La Adunare, în momentele... rugăciunilor publice se resimtea o atmosferă artificială creată de exaltare, pe care unii sănătoși să înclinați să o interpreteze ca fiind o acțiune a Duhului Sfânt. Din punct de vedere ortodox acest lucru poate fi calificat ca o revenire la misticismul religios necreștin". În finalul primei părți

critice a raportului autorul rezumă: "Nici baza secularistă a dimensiunii orizontale, nici misticismul spontan... nu pot fi calificate ca semne pozitive ale unității creștinilor. La aceasta din urmă se poate ajunge numai pe temei pur bisericesc și numai în Biserică".

În partea a doua a raportului a fost supusă criticii "teoria" ecumenică a ramificațiilor, opunându-i-se comparația evanghelică a Bisericii cu viața și mlădițele (In. 15, 1-6): "Aşa cum nici o mlădiță a viaței, după cuvântul lui Hristos, nu poate aduce roadă, dacă nu rămâne în viață, la fel și bisericile aflate în dezbinare nu au altă alternativă decât să caute adevărata Biserică și să se reîntoarcă la ea". Aplicând acest principiu la Biserica Ortodoxă, autorul trage următoarea concluzie: "Dacă Biserica Ortodoxă contemporană dă dovedă de fidelitate și devotament față de Tradiția Bisericii Universale și îndeamnă la aceasta și alte biserici creștine, acest lucru nu poate fi calificat drept un confesionalism îngust sau egocentrism. Ortodocșii cheamă pe toți creștinii nu la propria confesiune, ci la unitate cu acel Adevăr unic pe care îl deține și pe care îl poate afla oricine caută acest Adevăr... Adevărul poate fi și într-o singură Biserică. Și în acest caz ea este acea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică, în comuniune cu care pot dobândi adevărata unitate și toate celelalte biserici creștine. Biserica Ortodoxă, fiind cea care a păstrat intactă Tradiția Apostolică, este expresia reală, vizibilă a organismului divino-uman al Bisericii".

Acuzând ecumenismul că acesta face uz în mod frecvent de termeni ortodocși, atribuindu-le un sens departe de conținutul lor ortodox, și "poate să dizolve acești termeni sacri în marea polisemantismului și să ducă la completa lor devalorizare", autorul disociază strict termenul ortodox "caracter catolic" (sobornicesc) al Bisericii de substituirea lui ecumenică prin noțiunea pur laică de "comunitate conciliară", instituit de Adunarea V a C.E.B., și deduce: "Caracterul catolic, sau sobornicesc înseamnă integritatea întregului trup al Bisericii, păstrată de unitatea spirituală, dogmatică, sacramentală, moralizatoare, instituțională și care își găsește plinătatea și caracterul final în unitatea Potirului Domnului".

Pronunțându-se atât de îndrăzneț referitor la abuzurile ecumenice față de noțiunea ortodoxă a Bisericii și alte noțiuni ortodoxe, prof. Osipov și-ar fi putut încheia în chip strălucit raportul,

dacă nu ar fi făcut, din păcate, în chiar finalul lui, o piruetă ecumenică, care depreciază toate expuse până acolo. De teamă, probabil, a unor atacuri ecumenice asupra adevărurilor enunțate, el citează în încheiere articolul mai sus-amintit al prof. prot. L. Voronov "Confesionalism și ecumenism": "Credința că anume Biserica Ortodoxă este Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică din Simbolul universal al credinței nu înseamnă o negare principală la toate celelalte biserici sau comunități creștine a comuniunii într-o măsură sau alta și, cel puțin, a apropierei de o asemenea comuniune în viață Unicei, Sfinte, Sobornicești și Apostolești Biserici a lui Hristos".

Glasul adevărului ortodox, gata să răsune, a fost stins și înăbușit, din păcate, printr-o frază confuză și nebuloasă!

O contribuție valoroasă a adus la studierea psihologiei vicioase a ecumenismului arhimandritul Constantin, profesor de teologie la Seminarul teologic rus pe lângă mănăstirea "Sfânta Treime" din Jordanville (SUA), care aparține Bisericii Ortodoxe Ruse din diaspora. În cursul său, "Teologia pastorală", autorul cercetează procesul lepădării (apostaziei) treptate de la credință, care va duce în cele din urmă la antiinrist (II Tes. 2, 3). În acest proces sunt reliefate două etape.

1. În prima etapă se pune începutul "renegării treptate a Unicei Biserici Adevărate, care a continuat să trăiască neabărat în dreptatea sa de la începuturi", renegare ce se remarcă în Biserică încă din vremurile apostolice până în ultimul timp sub forma lepădării de la Biserica lui Hristos a unor comunități eretice, care contestă sau denaturează anumite adevăruri dogmatice. "În acest sens, scrie arhimandritul Constantin, în mod logic nu există decât o singură cale pentru restabilirea comuniunii confesionale: reîntoarcerea tuturor în sănul Bisericii primare. Adevărul este Adevăr, și cel ce s-a lepădat de adevărata credință nu are altă cale de a reveni la adevărata Biserică decât aceea a întoarcerii prin pocăință, la orice treaptă a lepădării s-ar afla el."

2. A doua etapă a lepădării de credință are loc în zilele noastre, și "se caracterizează prin aspirația spre unire - nu însă prin felul întoarcerii apostașilor la Unica Biserică Adevărată, părăsită de ei, ci prin felul căutării de limbaj comun, de acțiuni comune, chiar

de comuniune în rugăciune... a tuturor participanților la un soi de unitate colectivă, care doar convențional poate fi numită "creștină" și în orice caz nicidcum "Trup al lui Hristos", așa cum este în Unica Biserică Adevărată".

Astfel, "apariția unei aspirații generale spre unire pe un fel de orizontală nedefinită, în schimbul ideii însăși de reîntoarcere prin pocăință în sănul adevărătei Ortodoxii pe verticala gradată (în trepte) a apostaziei - iată ce anume determină esența noii faze a vieții creștinătății mondiale. Până acum a decurs procesul îndepărțării treptate de la Adevărata Biserică... dar aflarea creștinilor pe anumite trepte ale scării "apostaziilor" nu a dezrădăcinat Credința... Astăzi însă se constată dispariția treptată a acestui sentiment viu al legăturii cu Dumnezeul Cel Viu... Astăzi sufletul duhovnicesc pustiu este tras nu spre Dumnezeul Cel Viu, ci spre inter-comuniune în atracția visătoare pentru ceva necunoscut. Creștinul nu-și mai îndreaptă ochiul lăuntric către Dumnezeu, ca să cunoască pe toate prin credință, ci își aruncădezorientat privirea de jur împrejur, căutând ceva nou... Întreaga energie a activității bisericii se consumă în acțiuni de ordin bisericesc-obștesc... În detrimentul, spre sărăcirea, slăbirea, spre înăbușirea propriei vieți intime a fiecărei biserici. E un lucru îngrozitor ce ne arată că a secat însuși izvorul vieții duhovnicești - Biserica. Tocmai aceasta este "apostasia", "leopardarea de credință", în sensul ei concret, așa cum a prevectit-o Sf. Ap. Pavel în Epistola a doua către tesaloniceni (2, 3)... El are în vedere prin "leopardarea de credință": nu procesul de lungă durată, pe care l-am trăit, ci anume sfârșitul lui, la care noi am ajuns astăzi. Este vorba de pregătirea reală pentru primirea antihristului".

Autorul descrie în chip amănunțit influența pe care o exercită apostasia asupra unor confesiuni aparte. În protestantism "visul ecumenismului a înlocuit realitatea Bisericii, care era cât pe ce să pătrundă în conștiința protestantă" mai ales după primul război mondial, când, în persoana emigrației ruse care năpădise Occidentul, protestantismul a venit în strâns contact cu Ortodoxia. Anume atunci "s-a produs întâlnirea nemijlocită în masă a europeanului cu Ortodoxia. A fost... un fel de "descoperire" de către Occidentul creștin a patriei noastre, în esență ei ortodoxă... ce pătrundeau acum în conștiința occidentală ca o făclie salvatoare a Adevărului creștin...".

De îndată însă, cât ai clipi din ochi, se procedea la substituirea soluției corecte din punct de vedere duhovnicesc, evident găsită deja, a problemei unde să aflăm măntuirea? - printr-un surogat otrăvitor al ei: "în nici una din Biserici, ci numai într-o biserică comună" (adică în biserică ecumenică). Un rol fatal a jucat în acest sens aşa-numitul modernism rus... - acel curent teologic dominant în patria noastră, care a orientat școala sa din Occident către o interpretare corespunzătoare a Ortodoxiei și, firește, a găsit afinitate cu tendința occidentală de tratare a Ortodoxiei, dând astfel Occidentului posibilitatea facilă să cunoască nu adevărata Ortodoxie, ci una adaptată deja pentru conștiința apuseană... Din articolul introductiv al prot. Serghei Bulgakov la culegerea "Reunificarea creștină", intitulat "Problema ecumenică în conștiința ortodoxă", se poate afla în ce măsură orientarea occidentală și ecumenică a conștiinței constituie o sugestie a gândirii teologice ruse moderne. Este caracteristic în acest sens chiar subtitlul acestui articol: "Despre unitatea reală a Bisericii scindate în credință, rugăciune și Taine"... Ne putem lesne imagina ce rezonanță au avut aceste cuvinte în conștiința protestantismului cu atracția trezită în el către Biserică! Această atracție capătă aici posibilități reale care îngăduie să nu renunțe la rătăciri, ci să le aducă în tezaurul comun al avutului bisericesc. Astfel, sabotorii "ortodocși", de tipul ereticului Bulgakov și altor liber-cugetători filozofi și "teologi" ruși din străinătate, au abătut protestantismul răvnitor de adevăr de la aspirația sa firească spre Ortodoxie, orientându-l spre ideea utopică a "pan-creștinismului nuanțat, care îmbină în sine toate culorile posibile" sub forma de ecumenism protestant!

O asemenea nemaipomenită înfrângere a ecumeniștilor "ortodocși" în Occident, ajunsă să fie cauza înstrăinării heterodocșilor de la Ortodoxie, vine în contradicție cu ecumenismul catolic ce caută să subordoneze pe oricine puterii papale, folosind în acest scop toate mijloacele posibile, dintre care unul este crearea unui "rit oriental", pentru atragerea ortodocșilor la papism.

Între cele două genuri de ecumenism - protestant și papal, fiecare dintre care stăruie asupra propriului avantaj, "ortodoxia" ecumenică joacă un rol umilitor de mediator, propunându-și apropierea și unirea cu ambele genuri și cu orice preț, "lăsând fără nici o atenție pentru esența ortodoxă de la care a pornit".

În lecția a 15-a, autorul cercetează cauzele acestei situații a Ortodoxiei. Subliniind că apostazia contemporană în Biserică Ortodoxă se datorează influenței păgubitoare a liberei gândiri din Occident, el constată că, din cauza acesteia, Ortodoxia își pierde treptat ideea despre bunul de neprețuit care i-a fost dat ca moștenire ce descinde chiar de la apariția Bisericii nou-testamentare. "Ortodoxia a încetat să mai prețuiască semnificația sa istorică ca Trup al lui Hristos, care ocupă un loc concret aparte în timp și în spațiu. Unele biserici își pierd conștiința faptului că existența lor este determinată de efectiva lor apartenență la Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică, consfințită în Simbolul credinței".

Așa se face că, "începutul cu începutul, Bisericile Ortodoxe locale - acești stâlpi ai Adevărului lui Hristos, pe care nici un fel de puteri ale iadului nu sînt în stare să-i dărâme, ele însese, cu o totală nepăsare și necugetare, au apucat calea autosuprimării... Ele luncesc pe platforma comună a lumii "creștine" în interpretarea eronată a esenței creștinismului, în consecință pierzându-și caracterul bisericesc fără îndoială individual, istoriceste dat și... respectul față de propriul trecut, care cuprinde în neclintita sa continuitate doar adevărul și întreg adevărul ecleziologiei ortodoxe; ele se transformau, din unicul și irepetabilul stâlp și temelie a adevărului, într-un soi de variantă a creștinismului - precum multe altele. Toate aceste variante "creștine" își trăiesc încă viața lor istorică, căreia însă trebuie să-i pună capăt pentru a se uni într-un fel de conglomerat colectiv, care întruchipa, pentru conștiința ortodoxă neafectată, apostazia în maturizare, în timp ce pentru conștiința ortodoxă încețoșată devine unica "biserică" adevărată. E o stare jalnică! Care duce, în apropierea de heterodoxie pe platforma ecumenismului, la pierzare... Aceasta și este ceea ce definim noi ca "ecumenism ortodox".

Astfel, "Ortodoxia, aruncându-și de pe umeri încărcatura neprețuită a trecutului său sfânt, ce trăiește în ea și o face un bun al fericitei Veșnicei, se lasă atrasă de concepția ecumenică despre lume - un fel de produs final al Apostaziei", care "ucide învățătura Ortodoxiei, dogma, atașamentul față de Scriptură și Tradiție și însăși ideea infailibilității Bisericii și statoriciei ei... omoară însuși Trupul Bisericii, în unicitatea lui istorică, transformând formațiile bisericești ortodoxe, absolut independent de calitatea lor bisericească obiectivă,

în elemente ale unui soi de colectivitate, care se autoorganizează liber în "denominațiuni".

Ca urmare a activității distructive a ecumenismului, "ortodoxia" ecumenică ajunge la "autodistrugere", care literalmente nu lasă piatră pe piatră din starea ei neclintită în Adevăr de altădată... Se vădește, pretutindeni, un proces de degradare spirituală, care cuprinde în chip spontan toată lumea, dezvăluind o înrudire a sufletelor - după caracterul molipsirii de otrava Lepădării de credință!

Un luptător consecvent împotriva ereziei ecumenice a timpului nostru a fost arhimandritul sărb Iustin Popovici (+1979), profesor de dogmatică la facultatea de teologie la Universitatea din Belgrad, autor a numeroase lucrări teologice, în special al cărții "Biserica Ortodoxă și ecumenismul", tradusă și editată în 1974 în limba greacă de elevii săi la Salonic.

Carte este alcătuită din două părți, după cum arată și titlul. În partea întâi autorul cercetează învățătura ortodoxă despre Biserică (ecleziologia), stăruind în special asupra celor patru caracteristici fundamentale ale Bisericii - "Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească", după aceea asupra "Cincizecimii" și "Harului", care a fost dat atunci Bisericii ca putere Dumnezeiasca lucrătoare în ea, transmisă prin "Sfintele Taine bisericești", un rod al acțiunii binefăcătoare ce constituie "sfintele virtuți". Reflecțiile autorului subliniază ideea generală că "toate cele existente în Biserică sunt de natură divino-umană, pentru că provin de la Dumnezeu-Omul."

În cea de a doua parte a cărții esența divino-umană a Bisericii este opusă caracterului uman al ecumenismului în următoarele capitole:

1. Procesul uman și divino-uman.
2. Civilizația umană și divino-umană.
3. Societatea umană și divino-umană.
4. Cultura umană și divino-umană.

În penultimul capitol, "Omul și Dumnezeu-Omul", principiul umanist "omul este măsura tuturor lucrurilor" îi este opus Dumnezeu-Omul Iisus Hristos. Care s-a făcut "o dată pentru totdeauna valoarea universală supremă și măsura principală pentru neamul omenesc".

În ultimul capitol, "Ecumenismul uman", autorul rezumă: "Ecumenismul este numele comun al pseudocreștinismului, al falselor biserici din Occident. El înglobează în sine întreaga umanitate europeană în frunte cu papismul. Pseudocreștinismul și pseudobisericile nu sunt altceva decât o erzie peste erzie. Numele lor comun este pan-erezie. De ce? Pentru că de-a lungul istoriei diferite erzii au negat sau au depreciat anumite calități ale Dumnezeului-Om Iisus Hristos, iar aceste erzii îndeobște înlătură pe Dumnezeu-Omul, punând în locul lui omul. În această privință nu există o diferență esențială între papism, protestantism, ecumenism și alte erzii, al căror nume este - legiune" (comp. Lc. 8, 30).

În încheierea intitulată "Ieșirea din situația fără ieșire", arhimandritul Justin scrie: "Ieșirea din această situație fără ieșire - umană, ecumenică, papistă - este în Dumnezeu-Omul istoric, Domnul Iisus Hristos și în creația Sa divino-umană istorică - Biserica, al cărei Cap veșnic El este și care înseamnă Trupul Său veșnic!"

Ecumenismul este supus unei critici dure de către numeroși greci ortodocși, înainte de toate de arhimandritul Haralambie Vasilopoulos (+1982), președintele "Uniunii Ortodoxe Elene" și organului oficial al acesteia, "Orthodoxos Thypos", deseori citat de noi. Să ne oprim puțin asupra interesantei sale cărți, "Ecumenismul fără mască", apărută în a doua ediție în 1972 la Atena.

În chiar prefața cărții, la întrebarea "Ce reprezintă ecumenismul de astăzi", autorul răspunde: "Reprezintă o mișcare care își propune unirea confesiunilor occidentale eretice mai întâi cu Ortodoxia, după aceea, la etapa următoare, - a tuturor religiilor într-o monstruoasă pan-religie.

În sfârșit, la ultima etapă a obscurului său plan ecumenismul își pune drept scop să înlocuiască slujirea Dumnezeului Unic prin slujirea satanei!"

În capitolul întâi este dată istoria ecumenismului antihristic (catolic și protestant), dirijat în taină de sionism și masonerie. Sunt descrise etapele mișcării ecumenice, începând cu organizațiile laice de tineret ale masonilor (I.M.C.A., I.V.C.A., boy-scoutism și.a.) și terminând cu comisiile ecumenice pregătitoare: "Viață și activitate" și "Credință și organizare", care au dat naștere în 1948 Consiliului Mondial al Bisericilor. În capitolele 2 și 3 sunt dezvăluite obiectivele

și planurile ecumenismului privind dezmembrarea statelor creștine și distrugerea Bisericii.

În capitolul 4, "Ecumenismul se autodemască", se analizează activitatea celor patru adunări generale ale C.E.B., iar între analizele adunărilor II și IV este plasat un interesant compartiment, "Ce afirma ieri și ce face azi Biserica Rusă", în care este descrisă evoluția relațiilor Patriarhiei moscovite cu ecumenismul - de la condamnarea acestuia în 1948 la intrarea în C.M.B. în 1961.

În capitolul 5, "Mijloacele folosite de ecumenism", autorul se oprește în mod special asupra așa-numiteior "Consfătuiri general-creștine", care au fost convocate în anii 1961 și 1963 în insula Rodos. Președinte al Consfătuirii I, la care au fost trasate planurile reformelor în Ortodoxie, a fost mitropolitul grec al Filipinei, Chrizostom, care în anul următor, 1962, a fost ales arhiepiscop al Atenei, cu numele de Chrizostom II (1962-1967). Când în 1968, Patriarhul ecumenic Athenagor a convocat cea de a doua consfătuire, insistând în fel și chip să participe și Biserica din Elada, arhiepiscopul Chrizostom II, cunoscând bine planurile ecumenice ale primei consfătuiri, a refuzat categoric, susținut de întreaga ierarhie greacă. Arhim. Haralambie descrie în culori vii aceste evenimente ca martor ocular al ispravei mărturisitoare a arhiepiscopului Chrizostom. El se oprește pe larg asupra modului în care se fac pregătirile pentru Sinodul Ecumenic VIII, denumit ulterior "Sinodul cel Mare și Sfânt", citează cele spuse în legătură cu viitorul for de alt militant contemporan împotriva ecumenismului - mitropolitul grec al Florinei, Augustin: "Nu suntem împotriva Sinodului, dar suntem pentru unul care ar condamna odioasa erzie, erzia erzilor - ecumenismul!"

În capitolul 6 sunt arătați intermediarii folosiți de ecumenism: ereticii, reprezentanții laici ai autorităților, ierarhiile bisericești vândute etc.

În a doua parte a cărții arhimandritului Haralambie sunt dezvăluite uneltele iudeilor împotriva creștinilor, amintindu-se, în baza textelor istoricului antic Amian Marcellin (Istoria, v. 23, cap. 1), despre încercarea lor nereușită de a restaura, cu ajutorul împăratului Iulian Apostatul, templul vechi-testamentar din Ierusalim, distrus de romani în anul 70: "Din temelia rămasă întreagă a

templului au izbucnit îngrozitoare limbi de foc și au ars pe cei ce lucrau."

În capitolul întâi al părții a doua se demonstrează că "islamul este o creatură a iudaismului", concepută de evrei pentru subminarea creștinismului, care însă, în chip providențial, s-a întors împotriva lor însăși. În capitolul al doilea au fost publicate, în imagini fotografii documentare, cazuri însăjătoare și scene cumplite din săngeroasele prigoniri la care papiștii au supus pe ortodocșii din Serbia în timpul celui de-al doilea război mondial, ale căror victime au devenit 800.000 de oameni, ca și prigonirile Ortodoxiei în 1968 în Cehoslovacia.

În capitolul final, al treilea, autorul conchide: creștinii ortodocși "sunt datori să nu îngăduie blestematului ecumenism să pângărească Ortodoxia!"

Din rândul teologilor greci, un mare adversar al ecumenismului este Constantin Murathydis, profesor la facultatea de teologie a Universității din Atena, care, într-o conferință publică ținută la 21 octombrie 1970, a caracterizat ecumenismul ca demonism, iar într-un discurs televizat rostit la 15 mai 1972 a subliniat trei mari pericole la care ecumenismul expune Ortodoxia: a) înăbușirea sentimentului ortodox; b) destrămarea unității religioase a poporului grec; c) influența păgubitoare a C.E.B., dirijat de pan-erezia protestantă.

Referitor la ultimul punct, profesorul Murathydis a spus: "Este foarte îngrijorător faptul că unii teologi ortodocși, influenți de teologia ecumenică, fără să se gândească, înaintează propunerii păgubitoare pentru dogmatica și rânduiala canonica a Bisericii Ortodoxe".

După cum știm, cea mai însemnată lucrare teologică antiecumenică din ultimul timp este cea a teologului grec A. D. Delibasi, "Erezia ecumenismului" (Atena, 1972, 304 p.), având subtitlul "Mântuirea întru Hristos, erezile și pan-erezia ecumenismului" și epigraful "Decăderea cea din urmă este decăderea sufletului".

Raportând la erzie această epigraf, preluat de la Sfântul Grigorie de Nissa, autorul remarcă: "Adoptarea unei erezii este într-adevăr decăderea cea din urmă a sufletului". Super-erezia

ecumenismului este cel mai mare rău de pe pământ, căci luptă împotriva celui mai mare bun, care este credința creștină ortodoxă. Luptând cu Credința Ortodoxă, ecumenismul luptă împotriva Adevarului inspirat de Dumnezeu, care este Însuși Domnul nostru Iisus Hristos. Ecumenismul luptă împotriva lui Hristos și împotriva lui Dumnezeu... Luptând împotriva lui Dumnezeu ecumenismul atacă și Biserica Ortodoxă care este "trupul lui Hristos" (I Cor. 12, 27) și vîstiera adevărului și al harului dumnezeiesc. Ecumenismul reprezintă cea mai mare erzie anticreștină, antumană și inumană a tuturor veacurilor!"

Respectiva lucrare constă din patru compartimente: în primul compartiment se vorbește despre mântuirea noastră întru Hristos; în al doilea - despre erezii ca dușmani ai mântuirii întru Hristos a omenirii; în al treilea - despre erezia ecumenismului contemporan; în al patrulea - despre teologia modernă.

Primele două compartimente ne introduc în tema principală, dezvăluită pe larg, în cel de-al treilea alcătuit din două părți: "În partea întâi sunt reflectate nașterea și evoluția ereziei ecumenice în rândul ereticilor, în cea de a doua este descrisă atitudinea păgubitoare a multor ortodocși față de mișcarea ecumenică și participarea ecumeniștilor "ortodocși" la adunările C.E.B.

În sfârșit, în compartimentul al patrulea, intitulat "Apostazia și pocăință", sunt arătate cauzele pentru care "numeroși ortodocși tolerează în acest sens ecumensimul și chiar aderă la el, făcându-se promotorii lui, demni de dispreț, dar și periculoși". Potrivit autorului, cauza principală rezidă în "recurgerea teologiei răsăritene la filosofarea teologică "științifică" a Occidentului eretic", drept care "noua teologie ortodoxă nu-și are originea pe teren propriu, ci e adusă din străini", adică nu mai este cea întemeiată de Sfinții Părinți, aşa cum a fost până odinioară. "Acestă "nouă" teologie se caracterizează prin necunoașterea Sfinților Părinți, în schimb cunoașterea autorilor heterodocși. Faptul cel mai regretabil însă este că teologii ortodocși în majoritatea cazurilor, află despre "concepțiile Sfinților Părinți din surse heterodoxe", spune cu durere prof. P. Trembelas, un dogmatic ortodox de seamă. "Făcând școală la învățători străini, ortodocșii nu-și înșușesc ceea ce ne învață de fapt Sfinții Părinți, ci ceea ce vorbesc despre Sfinții Părinți și despre învățătura lor ereticii!"

După cum știm, "teologia" eretică nu este propriu-zis teologie, ci o disciplină despre om, fiindcă "teologia heterodocșilor nu este înțemeiată pe Cuvântul lui Dumnezeu, ci pe cuvântul omului", care supune criticii rationaliste ceea ce Însuși Dumnezeu a binevoit să ne descopere prin învățătura Sa, tălmăcită corect de Sfinții Părinți. "După toate acestea, rezumă autorul, face să ne mai mirăm că teologii, pătrunși de "știință" împrumutată de la eretici, acționează în sprijinul ereziei ecumenismului și în detrimentul Bisericii Ortodoxe, manifestând ostilitate față de Ortodoxie și fiind îngăduitori cu erezia. Simpatizând cu erezia, ei nu sunt în stare să predice drept cuvântul adevărului lui Dumnezeu și nici capabili să apere cauza Bisericii Ortodoxe."

Autorul își încheie lucrarea cu un apel către adevărății creștini ortodocși de a fi "credincioși până la moarte" (Apoc. 2, 10) în lupta cu super-erezia ecumenismului, ca "totală degradare a sufletului", însuflarendu-i cu o exclamație liturgică: "Să stăm bine, să stăm cu frică!"

Medicul grec Alexandros Kalomyros a scris o voluminoasă carte "Împotriva adeptilor falsei uniri" (Atena, 1964), în care, pornind de la Revelația divină și supremăția adevărului ortodox, demască necruțător pe acesta numiții ecumeniști "ortodocși" care au trădat Ortodoxia de dragul avantajelor pământești și al unor scopuri pseudoumane. El dezvăluie caracterul anticreștinesc al concepțiilor oamenilor care caută să unească "bisericile", căci pentru ei nu există o Biserică unică, Sfântă, Sobornicească și Apostolească, ci există o mulțime de "biserici" care nu se pot înțelege. Mai departe Kalomyros scrie: "Dacă Biserică s-a scindat - dar ea s-a scindat, de vreme ce are nevoie de unire, atunci tot ce a făgăduit Hristos se dovedește a fi minciună. Dar să nu hulim! Biserică trăiește și va trăi până la sfârșitul lumii indivizibilă și invulnerabilă, după făgăduința Domnului Iisus Hristos (Mt. 12, 25; 16, 18). Iar cei care vorbesc despre unirea bisericilor - nesocotesc de fapt pe Hristos și Biserică Lui!"

Protestând împotriva compromisurilor în credință, autorul scrie: "Nu Hristos dorește aşa-numita unire a Bisericilor, ci lumea" ... "Toate aceste mișcări pentru unirea statelor și Bisericilor, toate aceste compromisuri, toată această uniformitate organizată sub presiunea culturii tehnice nu înseamnă decât pregătirea venirii antihristului".

Pentru adevărății credincioși Biserica reprezintă o nouă corabie salvatoare a lui Noe. "Când însă vor veni timpurile antihristului, va fi greu să deslușești corabia Bisericii. Atunci mulți vor zice: "Iată Hristos este aici" și "Iată Hristos este acolo" (Mt. 24, 23). Aceștia vor fi însă prooroci minciuni (24, 24)... Biserica oficială, vânzându-și treptat comorile credinței, va semăna a ceva cu desăvârșire amorf. Datorită unei viclenii satanice, ea își va păstra cele mai multe din semnele aparente ale unor biserici. Și doar pe alocuri mici grupuri de credincioși, cu câțiva slujitori ai altarului, vor continua să țină vie adevărata Tradiție."

Lumea nu poate iubi pe adevărății creștini, care nu se lasă duși de curentul ei general. Despre ei Kalomyros scrie: "Cândva închinătorii la idoli urau pe creștini cu o ură cu care îi detestă acum lumea creștină" ... Dar tocmai această ură este semnul după care se poate înțelege dacă suntem adevărăți creștini: "Dacă vă urăște pe voi lumea, să știți că pe Mine mai înainte decât pe voi m-a urăt" (In. 15, 18), ne previne Domnul nostru.

În împărăția mondială a lui antihrist, zidită pe minciună, adevărății creștini vor constitui unica disonanță în "armonia" satanică. Aceste zile vor fi pentru ei zile de mare strămoare (Mt. 24, 21). Va fi o nouă perioadă de mucenicie mai curând sufletească, decât trupească. În această împărăție mondială creștinii ortodocși vor ajunge să fie membri huligani ai societății. Dar "creștinii" nu trăiesc pentru astă lume. Ei nu recunosc drept patrie astă lume de surghiun și nu vor să o impodobească ca și cum ar trăi veșnic în ea. Ei trăiesc pe acest pământ ca niște călători în trecere, cu o anumită nostalgie pentru patria pierdută - raiul".

"Împărăția menită pentru prietenii lui Dumnezeu nu are nimic comun cu astă lume. Ea nu este faurită de om și este veșnică!", spune în încheierea cugetărilor sale Kalomyros.

După cum am mai arătat, ecumenismul nu e preocupat de veșnica împărăție Cerească a lui Dumnezeu, ci de orânduirea vieții pe pământ și crearea plăcerilor pământești, drept care își și dă osteneala să unească laolaltă cu orice preț - chiar și cu prețul adevărurilor dumnezeiești - pe toți credincioșii și necredincioșii. El și-a asumat o misiune pur pământească și politică - să stabilească contacte cu toate confesiunile și curentele religioase din lume.

C.E.B. declară oficial în statutul său: "Se impune colaborarea cu reprezentanții tuturor religiilor".

Așa stând lucrurile, oare poate fi îndreptățit comportamentul unor ecumeniști "ortodoxi" care vorbesc mereu despre un "ecumenism înțelept" sau "ecumenism sănătos", cum s-a exprimat arhiepiscopul Atenei, Ieronim! Prin aceste eufemisme și noțiuni decorative se caută a se justifica participarea Bisericii Ortodoxe la mișcarea ecumenică.

Însă după cele expuse mai sus se poate afirma oare că ecumenismul este "înțelept", dacă el și prin cuvânt, și prin fapte vine în contradicție cu rațiunea dumnezeiască infailibilă, proprie Sfintei Biserici a lui Hristos, cu care au fost înzestrăți Sfinții Apostoli și despre care unul din ei, în numele tuturor, a spus: "Noi însă avem gândul lui Hristos" (I Cor. 2, 16). Ecumenismul nu este nici înțelept și nici sănătos, căci el nu numai că nu îndeamnă la "învățatura cea sănătoasă" (Tit 1, 9) și nu se ține de "cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos" (I Tim. 6, 3), ci, dimpotrivă, încearcă să molipsească cu credința dogmatică nedreaptă și trădare canonică turma cea mică a lui Hristos (Lc. 12, 32), unica rămasă încă sănătoasă pe pământ. Este înțelept și sănătos doar ecumenismul Sfintei Biserici Ortodoxe a lui Hristos, fără pată sub aspect dogmatic și fără cusur din punct de vedere canonic!

Astăzi mulți vor să facă carieră prin ecumenism, denumind epoca noastră "ecumenică". A sta la o parte de clopotul ecumenic poate părea ciudat și chiar riscant. Un creștin ortodox își dă bine seama de acest lucru și știe că, împotrivindu-se spiritului ecumenic, poate atrage asupra sa numeroase epitete neplăcute, de genul: "retrograd", "minte mărginită", "fanatic limitat", "schismatic", fiind până și prigonit, după cuvântul Sf. Ap. Pavel: "și toți care voiesc să trăiască cucernic în Hristos Iisus vor fi prigoniți" (II Tim. 3, 12).

Nimic însă nu poate să abată pe creștinul ortodox de la scopul desăvârșit, pe care și l-a ales cu toată hotărârea, căci el:

- 1) crede neclintit în unica putință de mântuire prin Credința Ortodoxă și se teme să-o trădeze, de frica pieirii veșnice;
- 2) se călăuzește în viață nu numai de simțirea sa ortodoxă, ci și de înțelepciunea ortodoxă, care îl întărește pe această cale;
- 3) trage din istoria Bisericii multe învățăminte, care îl

însuflarește în urmarea neabătută a sfintei și scumpei Ortodoxii, pe care o nesocotesc astăzi fără pic de jenă și ai noștri, și străinii!

Ce scopuri urmăresc, de fapt, ecumeniștii de astăzi? Ei propovăduiesc ca toți credincioșii din toate religiile să dea mâna unii cu alții. În felul acesta, ei creează un nou pantheon, unde s-ar găsi loc pentru orice convingere religioasă. În acest pantheon ecumenic sunt tolerate toate credințele posibile, și toate sunt socotite drept "bune". Ortodoxia e acceptată și ea în acest pantheon, pe temeuri comune cu restul, cu singura condiție - să renunțe la existența sa de a fi singura care învață credința cea dreaptă în Dumnezeu. În acest caz se promite o pace generală, zidită pe baza sincretismului, adică pe baza egalității ca valoare a tuturor credințelor. Dacă însă Ortodoxia va insista asupra dreptății și exclusivismului său, atunci va fi supusă prigonirilor din partea ecumenismului "tolerant".

În una din lucrările specialistului francez în istoria Romei antice, Gaston Bouassié, consacrată Bisericii lui Hristos de pe timpul prigonirilor păgâne, se arată: "Din armonia generală a tuturor cultelor au fost excluse numai două culte - iudaismul și creștinismul... Toate celelalte religii au izbutit să-și asigure recunoașterea pe calea concesiilor. Numai iudeii și creștinii, în virtutea caracterului credinței lor, n-au putut accepta un asemenea compromis. Aflându-se în afara concordiei generale, ele nu puteau conta pe îngăduință... Fermitatea lor în refuzul altor confesii și în păzirea de orice amestec a propriilor crențe, ca fiind unicele drepte, a provocat mai întâi o mare uimire, iar după aceea mânia inversunată a lumii greco-romane... Ura inversunată față de iudei s-a potolit abia atunci când ei s-au unit cu păgânii în urmărirea generală a creștinismului".

Atunci ura păgânilor s-a îndreptat asupra creștinilor. "Mai târziu s-au făcut încercări de a-L potrivi pe Dumnezeul creștinilor după alți zei. Oracolul lui Apollo a început chiar a-L lăuda cu prefăcătorie, și filosoful Porfirie, deși un păgân zelos, nu era împotriva să recunoască Dumnezeirea lui Hristos" (v. Augustin, "Despre cetatea lui Dumnezeu", 19, cap. 23).

Stim că împăratul Alexandru Sever a pus chipul Lui alături de cele ale lui Orfeu și Apolonie Tianitul în încăperea de rugăciuni, unde se ruga, în fiecare dimineață, zeilor săi casnici. O asemenea

profanare făcea pe adevărății creștini să se îngrozească. Ei răspundeau indemnurilor filosofilor și preoților păgâni cu următoarele cuvinte ferme din cărțile sfinte: "Cel ce jertfește la alți dumnezei, afară de Domnul, să se piardă" (Exodul 22, 20). "Păgânii nu puteau deloc înțelege acest lucru (v. Tertulian, Apologetica, cap. 277), ceea ce îi făcea neîngăduitor și furioși. Nimeni nu îvinuia pe creștini că ei aduc în Roma un nou dumnezeu, căci era un fenomen obișnuit în ultimii doi ani. Dar îi mira și îi supără pe păgâni, că acest Dumnezeu nu vroia să fie pus alături de toți ceilalți dumnezei, strânsi laolaltă în bogatul panteon pagân. Tocmai această împotrivire a creștinilor, care fugau de restul lumii ca să-și țină credința neîntintată de orice influență străină, poate explica cruzimea prigonirilor la care au fost supuși de-a lungul a trei veacuri din partea unui popor ce trata cu atâtă bunăvoiță alte religii!"

Istoria se repetă. După o remarcă a înfiăcăratului apărător al Ortodoxiei, mai sus amintitul mitropolit Augustin, "ecumenismul reprezintă revenirea la vechiul curent - sincretismul, datorită căruia popoarele antice, îndoindu-se de adevărul propriilor religii, căutau să-și potolească setea metafizică, deoarece în acest curent se vărsau părăiașele a numeroase și felurite credințe". În actualul panteon sincretic al ecumenismului - C.M.B. - sunt invitate să intre nu numai confesiunile creștine, ci și toate religiile. Această idee devine tot mai populară în masele largi. Oamenii vor pace și bunuri pământești, și pentru acestea ei sunt gata să facă un compromis în credință și sunt de acord cu orice sincretism religios. Prea puțin le pasă că acest lucru nu este plăcut lui Dumnezeu, că este oprit de Biblie, de sfintele dogme și canoane bisericesti! Pentru ei nu contează decât să se eliminate, cu orice preț, neînțelegările dintre religii, căci și cu prețul compromisurilor, și să se ajungă la pace pământească, dreptate pământească, chiar dacă asta duce la un conflict cu Dumnezeu și cu adevărul lui! După cum a prevăzut cu perspicacitate încă în secolul trecut filosoful religios rus Constantin Leontiev: "În fața dreptății lumești oamenii vor uita adevărul lui Dumnezeu!"

Creștinul ortodox nu poate, de dragul dreptății lumești de conjunctură, care este în dezacord cu dreptatea și adevărul absolut al lui Dumnezeu, să facă compromisuri confesiunilor heterodoxe!

B) Lepădarea de Sfânta Ortodoxie a unor ierarhi de frunte ai Bisericii

Această afirmație s-ar putea să pară bizară, dar iată ce a spus Patriarhul Alexandriei, Nicolae VI, în timpul vizitei la Alexandria a Patriarhului bulgar Maxim în mai 1973: "Ortodoxia în prezent poate vădi sânge și cununi duhovnicești, prigoane și dureri. Deopotrivă cu aceasta însă, se poate vedea că tradițiile sunt trădate și călcate chiar de unii ierarhi". În același discurs Patriarhul Nicolae VI a lansat apelul de a se lupta "împotriva tuturor curentelor din timpul nostru, care încearcă să împingă corabia Ortodoxiei în prăpastia haosului și dezordinii"!

În revista ortodoxă germană "Orthodoxie heute" (1967, nr. 19, p. 21) citim următoarele: "Patriarhul Constantinopolului, Athenagor, a însărcinat pe parohul centrului ortodox din Thesée (Franța), arhimandritul Damaschin, să pună începutul unor tratative teologice cu reprezentanții confesiunilor catolică și evanghelică privind cuminecarea la slujbele ecumenice". Unele gazete franceze au comunicat, la începutul anului 1970, că același Patriarh a declarat unui pastor protestant, monah din Thesée, care i-a făcut o vizită la Viena: "Dvs. sănătăți slujitor al altarului. Eu aş putea să mă spovedesc la dvs.", adăugând: "Ar fi bine să oficiem slujbe comune!" (Protestanții, dacă veni vorba, îndeobște nu recunosc Taina Spovedaniei).

Patriarhul Athenagor s-a făcut vinovat în fața Ortodoxiei în mai multe privințe. El socotea că un cleric se poate căsători și după hirotonire, adică clericul monahal poate încheia căsătorii fără a-și pierde cinul, iar preoții căsătoriți pot să se căsătorească a doua oară! Patriarhul Athenagor se pronunță și împotriva veșmintelor preoțești. El era de părere că "dialogul despre iubire este mai important decât disputele teologice", adică decât căutarea adevărului. Din cauza inovațiilor lui ecumenice, unii mitropoliți greci (Policarp din Sisan, Augustin din Florina, Pavel din Metim, Ambrosie din Eleutheropol și. a.) au încetat a-l mai pomeni, rămânând fermi până la sfârșit în hotărârea lor, deși în felul acesta riscau să-și piardă rangul.

Inovațiile ecumenice ale Patriarhului Athenagor, în special apropierea lui de Roma, faptul că a retras cu de la sine putere papei

(la 7 decembrie 1965) anatema din 1054, au indignat până și pe monahii athoniți și mănăstirile de sub jurisdicția sa, care au încetat a-l pomeni pe Athenagor la sfintele liturghii. Mai târziu, când în urma pedepselor impuse de Patriarhia din Constantinopol, mănăstirile athonite au fost nevoie să-l pomenească, mănăstirea Esfigmen a arborat un steag negru având inscripția: "Ortodoxia sau moartea!", rămânând credincioasă acestei devize până în ziua de azi!

Într-o scrisoare deschisă adresată Patriarhului Athenagor (14.02.1996), protoiereul N.D. Karabelas scria: "În urmă cu zece ani, aflându-mă în SUA, am făcut o vizită creștinilor ortodocși din Rapid-City. Ei mi-au mărturisit că se împărtășesc la biserică episcopală și că Patriarhul Athenagor, fiind arhiepiscop în America, le-a permis să meargă pentru împărtășanie la protestanții locali", cu alte cuvinte, încă în vremea aflării sale în America, Athenagor a rezolvat în spirit deloc ortodox problema inter-comuniunii cu heterodocșii.

Un grup de egumeni, ieromonahi și monahi athoniți a adresat o amplă scrisoare Sfântului Sinod al Bisericii din Elada, în care își exprimă nemulțumirea de trecerea sub tăcere de către acesta din urmă, în anii 1967-1970, a modului în care a fost săvârșită trădarea credinței și Tradiției Ortodoxe. Ei enumera 11 cazuri de trădare, acuzând în special pe Patriarhul Athenagor - întâistățitorul de rea faimă al Bisericii Ortodoxe, despre care se cunoaște documentar că este mason de gradul 33 (o fotografie de la primirea lui în rândul masonilor a fost publicată în "Orthodoxos Thypos").

În revista catolică "Irenikon" (1971, nr. 2, p. 220-221) a fost publicată o declarație a Patriarhiei din Constantinopol în legătură cu epistola papei Paul VI către Patriarhul Athenagor, declarație care se încheie cu cuvintele: "De ce să nu ne întoarcem în mod automat la Potirul comun, deoarece după anul 1054 nu au survenit în acest sens nici un fel de obstacole importante, iar divergențele existente se reduc în continuu?" În respectivul mesaj Patriarhia ignoră cu desăvârșire divergențele dogmatice dintre Bisericile Ortodoxă și Romano-catolică, apărute anume după anul 1054.

Iată care sunt acestea: dogma Sinodului din Trident (secolul al XVI-lea) despre păcatul originar, interpretat în spirit pelagian mai atenuat; despre îndreptățirea prin fapte, care se atribuie ca "merite";

despre faptele sfintilor și respectiv despre indulgențe; despre purgatoriu; "dogma" despre zămislirea neprihănăită a Prea Sfintei Fecioare Maria, adoptată de papa Pius IX fără o respectivă hotărâre sinodală, și mai ales "dogmele" despre supremăția și infailibilitatea papei, proclamate drept "adevăruri" obligatorii ale credinței la sinodul I de la Vatican (1870) sub presiunea aceluiasi Pius IX. Cum, după atâtea inovații nedrepte în dogmatica catolică, introduse anume după anul 1054, se poate afirma că după 1054 n-au apărut "nici un fel de obstacole importante (pentru comuniunea euharistică)"?! Atât timp cât Biserica catolică nu va renunța la dogmele sale greșite, clerul și mirenii ortodocși nu au dreptul să intre în inter-comuniune cu ei. Altfel ei vor greși împotriva curăției credinței și canoanelor ortodoxe, ceea ce este totușa cu lepădarea lor lăuntrică de Ortodoxie (comp. Tit 3, 11).

În revista "Terkovnii vestnik" ("Mesagerul bisericesc") (1971, nr. 4, p. 16) se poate citi că "Benedictinul p. Daniel Celsi a făcut o vizită Patriarhului României, Iustinian, care l-a ridicat la rangul onorific de protosinghel al Bisericii Române, înmânându-i crucea patriarhală - pentru merite față de Ortodoxie"(!) Nu se vorbește nimic despre rostul acestei hirotesii. Dar însuși faptul că un patriarh ortodox săvârșește punerea mâinilor pe un cleric catolic fără ca acesta să se lepcde de învățăturile și dogmele sale greșite, stă mărturie unei grave încălcări a dogmelor și canoanelor ortodoxe și abaterii de la Tradiția Ortodoxă, reflectată în Marele Trebnic în cadrul diferitelor ritualuri de primire a heterodocșilor în Biserica Ortodoxă prin renunțarea acestora de la rătăcirile corespunzătoare. Potrivit canoanelor Sfintei Biserici Ortodoxe, este inadmisibil, pentru un arhier ortodox, să săvârșească hirotonirea unui heterodox. Încălcarea va însemna recunoașterea treptată a hirotonirii reprezentanților tuturor confesiunilor heterodoxe, căci tocmai în "recunoașterea reciprocă a ierarhiei" constă scopul propriu-zis al documentului ecumenic B.E.M.

Ecumenismul a urmărit de asemenea scopul să deformeze și să discreditze toate Tainele Bisericii Ortodoxe, și deseori acest lucru se face cu ajutorul ierarhilor sus-puși ai Bisericii, coruși de spiritul ecumenic al zilelor noastre.

Vine timpul când sub influența ecumenismului Taina ortodoxă a Spovedaniei va fi cu totul dată uitării, și preoții și mirenii își vor permite să se împărtășească fără a-și curăți mai întâi sufletul de păcate prin Taina Pocăinței, rânduită de Dumnezeu (In. 20, 23). Așa ceva s-a întâmplat deja în Biserica Autonomă Finlandeză, aflată sub jurisdicția Patriarhiei din Constantinopol. După Congresul nesăbuit de la Constantinopol care a introdus "noul stil calendaristic", Biserica Finlandeză a adoptat și "pascalia" gregoriană, pe care o urmează și azi, constituind o excepție în rândul Bisericiilor Ortodoxe locale. Arhiepiscopul Finlandei Pavel, influențat, fără îndoială, de Patriarhul Athenagor, a declarat în 1971 că îngăduie mirenilor să primească Sfânta Împărtășanie fără a se spovedi mai înainte, "dacă duhovnicii sunt de acord". Despre acestea a scris revista ecumenică elvețiană "Internationale Kirchliche Zeitschrift" (1971, nr. 3, p. 128).

Ne întrebăm: de ce s-a făcut abatere de la practica bisericească de secole, potrivit căreia trebuie să te spovedești neapărat înainte de Sfânta Împărtășanie? (I Cor. 11, 28). Bineînțeles că nu de dragul creștinilor ortodocși, căci lor li se face un "deserviciu" cu prețul încălcării hotărârilor canonice (canonul apostolic 52, canonul 102 ale Sinodului VI Ecumenic). A primi Sfânta Împărtășanie fără a-și cerceta conștiința și a se spovedi înseamnă a se osândi pe sine însuși, după cum spune Sf. Ap. Pavel (I Cor. 11, 27-29), și este o degradare periculoasă a disciplinei bisericești a pocăinței, degradare care îi corupe pe mireni și preoți. Acest fel de împărtășire privează pe creștin de posibilitatea de a-și curăți inima de păcate și a se pune epitimii, aceste mijloace binefăcătoare de tămașuire a sufletului. Prin asemenea abatere păgubitoare se nesocotește una din Tainele rânduite de Dumnezeu ale Sfintei Biserici Ortodoxe - Sfânta Spovedanie (Mt. 18, 18; In. 20, 23). Dând o ripostă hotărâtă, în anul următor, 1972, abaterii cu pricina, Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii, Pimen, a spus, în cadrul unei întâlniri cu profesorii Academiei și Seminarului de Teologie din Moscova: "E necesar să explicăm mai des chestiunile ce țin de spovedanie, epitimie, de aplicarea epitimiei, despre care nu toți și nu totdeauna știu și judecă drept!" (IMP, 1972, nr. 2, p. 15).

Avem certitudinea că abaterea la care ne referim a fost făcută sub influența Patriarhului Constantinopolului, Athenagor, în Biserica Finlandeză subordonată lui, căci el este cel care a permis împărtășania fără spovedanie preliminară, urmărind anumite scopuri ecumenice: 1) să înlesnească participarea la inter-comuniune a celor romano-catolici care, dorind să se împărtășească în Biserica Ortodoxă, ar trebui să se spovedească și, eventual, să se pocăiască în timpul spovedaniei și să renunțe la convingerile lor catolice greșite, așa cum se proceda dintotdeauna în asemenea cazuri; 2) ca spovedania să nu fie o predică pentru împărtășirea ortodoxă a protestanților și sectanților, care îndeobște nu recunosc, după cum știm, Taina Spovedaniei. Iată cum Tainele ortodoxe sunt profanate, de hatârul ecumenismului!

Mașinăria ecumenică este concepută atât de șiret și subtil, încât distrugе necruțător puritatea Ortodoxiei. Într-o anume Biserică locală ea subminează dogmatica Ortodoxiei, în alta lovește în canoane, profitând adesea de conjunctura politică și de lipsa de contacte interortodoxe bazate pe interesele Ortodoxiei, și nu pe presiunea ecumenică. În felul acesta ecumenismul slăbește treptat din interior cetățea Ortodoxiei.

După distrugerile ce le va face în unele Biserici locale, va fi convocat așa-numitul "Marele sinod pan-ortodox", care va "legaliza" aceste nelegiuiri și va aproba în calitate de curs ecumenic obligatoriu abaterile săvârșite în unele Biserici locale aparte!

Abaterile urmează a fi "consfințite" de planuitul "Sinod ecumenic pan-creștin", care va fi organizat, neîndoelnic, sub presiunea masoneriei. De remarcat că protestanții, care altădată nu recunoșteau nici un fel de Sinoade Ecumenice, au început dintr-o dată a vorbi despre "convocarea unui sinod ecumenic al tuturor confesiunilor creștine" (propunerea teologului luteran Pannenberg) sau despre convocarea unui sinod ecumenic pan-creștin (propunerea reformaților).

Sfânta Ortodoxie este sarea lumii creștine (Mt. 5, 13). Ecumeniștii "ortodocși" vor astăzi să înlăture sarea credinței ortodoxe, pentru a o uni pe aceasta cu alte confesiuni. Sub influența noilor curente ecumenice, Bisericile Ortodoxe locale sunt duse de valurile și purtate de vânturile ecumenismului (comp. Ef. 4, 14). Ele

se clatină din temeliile lor dogmatice și canonice, căzând pradă ispitelor timpului. "Reprezentanții" lor oficiali - militanții ecumenici - depun eforturi febrile pentru a aduce la îndeplinire sarcina intercomuniunii pusă în fața lor de ecumenismul franc-masonic. Și obțin succese în rândul mirenilor "ortodocși" slabii cu duhul și chiar în rândul clericiilor docți în teologie, pentru care ideile ecumenismului și ale C.E.B. sunt mai scumpe decât poruncile Bisericii-Mamă.

Vorbind despre abaterea unor Biserici Ortodoxe locale, nu acuzăm deloc Sfânta Biserică Ortodoxă ca unitate divino-umană. Bisericile locale pot să greșească chiar și în persoana reprezentanților lor superiori, și să se lepede de adevăr. Apocalipsa (cap. 2 și 3) mustră Bisericile locale din Asia Mică în persoana "îngerilor" acestora, adică a episcopilor, pentru lipsurile, vina gravă și păcatele de neîngăduit (cu excepția Bisericii din Filadelfia, care a păzit Cuvântul lui Dumnezeu și nu a tăgăduit numele lui Dumnezeu - v. 3, 8). Aceasta însă nu înseamnă defel că s-a făcut vinovată în fața Domnului întreaga Biserică a lui Hristos, care este în veci "sfântă și fără de prihană" (Ef. 5, 27).

Vorbind despre infailibilitatea Bisericii lui Hristos, avem în vedere Biserica Ortodoxă ca atare, și nu părțile ei locale. În trecut Biserica Ortodoxă Universală nu o singură dată a fost încercată de valurile relei credințe, întotdeauna însă a rămas neclintită pe piatra credinței încrindințate ei, după porunca Sf. Ap. Pavel: "Să ținem cu tărie mărturisirea" (Ef. 5, 27). Deseori a fost nevoie să se ascundă în catacombe și în pustie, iar uneori în peșteri și în crăpăturile pământului (comp. Evr. 11, 38), dar întotdeauna a existat - și în epoca puternicei presiuni a arianismului, în anii molimei monofizite, și în timpul ciumei iconoclaste...

Biserica Ortodoxă a rămas neînvinsă și neatinsă în fața furtunilor seculare, fie și ca "turmă mică" (Lc. 12, 32), dar care a lucrat peste tot ca o drojdie bună (Lc. 13, 21). Ea există și azi și va exista și în timpurile antihristului, întărită nevăzut de Hristos Mântuitorul (Mt. 28, 20). În ea au fost mântuitori, se mântuiesc și vor fi mântuitori, până la sfârșitul lumii, toți fiii lui Dumnezeu, credincioși lui Hristos, luminând în mucenie tăcută și tăinuită pentru adevărul lui Hristos și dreptatea lui Dumnezeu!

Acești cu adevărat dreptcredincioși fii ai lui Dumnezeu nu se cred deloc fără de prihană. Ei își simt adânc vina în fața lui Dumnezeu, se roagă mereu pentru iertarea păcatelor și se călăuzesc după părerea binecuvântată, pe care o exprimă Sfântul Teofan Zăvorâțul în scrisorile adresate fiilor săi duhovnicești, dornici de mântuire: "Adevărul lui Dumnezeu nu poate fi strămbat. El nu este al nostru, ci ne-a fost dat. Datoria noastră este să-l mărturisim și să-l aducem tuturor curat, aşa cum a ajuns la noi din gura lui Dumnezeu. De trăit, trăim rău; cel puțin Adevărul lui Dumnezeu să-l propovăduim fără amestec străin, și tot ar fi bine!"

În același spirit se pronunță și marele apărător al Ortodoxiei, Sfântul Marc, mitropolitul Efesului: "Vom mărturisi până la ultima suflare, cu toată cutezanța, acea bună chezăsie a Sfinților Părinți - Credința mărturisitoare pe care o cunoaștem din copilărie, căreia la început i-am dat glas și cu care, la sfârșit, vom pleca de aici, luând cu noi... cel puțin Ortodoxia!"

A) Franc-masoneria, protestantismul și catolicismul

Partea a doua

ESENȚA ANTICREȘTINĂ A ECUMENISMULUI

Principiul 13

Ecumenismul este inspirat de către franc-masoneria anticreștină și pregătește calea lui antihrist

Ecumenismul întreține, cele mai strânse contacte cu organizații internaționale nebisericești, politice, unele din ele secrete, îndreptate împotriva Bisericii lui Hristos, în primul rând cu masoneria. Acest fapt nici nu mai este tăgăduit, ci este declarat cu calm și impertinență drept o calitate aproape pozitivă a mișcării ecumenice.

Despre legătura C.E.B. cu O.N.U., organizația politică cea mai mare din lume, mărturisesc elocvent documentele Adunării Generale a C.E.B. din Evanston (august 1954), la care a luat parte personal Dag Hammarskjöld, secretarul general al O.N.U. În cuvântarea pe care a ținut-o la forul ecumenic el "a subliniat apropierea și similitudinea fundamentală ce marchează activitatea celor două organizații: ele își propun aceleași sarcini, cu o mică deplasare a accentelor". O.N.U. și C.E.B. sunt reciproc apropiate prin obiective pur pământești. Pentru noi este mai important să scoatem la iveală contactele directe ale ecumenismului cu franc-masoneria și influența nemijlocită a ultimei.

Ce reprezintă franc-masoneria? Cuvântul franțuzesc "maçon" se traduce ca zidar. Franc-masonii își zic "zidari liberi", susținând că ei săuresc viitorul omenirii, "fericirea" întregii lumi. În același timp, franc-masoneria este dușmanul cel mai mare și de temut al creștinismului și mai ales al Ortodoxiei, având ca scop distrugerea Bisericii și religiei în general. În 1881, franc-masonul belian Flerie scria: "Jos Răstignitul!... Împărăția lui s-a sfârșit! Nu este nevoie de Dumnezeu!" Alt franc-mason de vază, de gradul 33, a declarat în 1912: "Până nu vom lichida bisericile, nu vom putea să activăm fructuos și să construim ceva durabil". În 1913 franc-masonul Sicar de Plauson spunea: "Este un război pe care trebuie să-l continuăm până la victorie sau până la moarte - e războiul împotriva dușmanilor de totdeauna ai franc-masoneriei: toate dogmele, toate bisericile". "Să reținem, scriu alți masoni, că creștinismul și franc-masoneria sunt absolut incompatibile, și de aceea a aparține uneia din ele înseamnă a o rupe cu cealaltă. Unii masoni ajung chiar până acolo că se declară slujitori ai satanei. "Noi, franc-masonii, spunea maestrul superior al lojei, Lessing, descindem din neamul lui Lucifer". La franc-masoni triunghiul înlocuiește crucea, iar loja - biserică.

Sciziunea ce s-a produs în deceniul al patrulea în sănul Bisericii Ruse din diaspora a fost cauzată de influența pagubitoare a franc-masoneriei, care s-a infiltrat în instituțiile ecclaziastice parohiale rusești, destrămând și corupând viața bisericească. În 1923, cunoscutul franc-mason rus Kuzmin Karavayev a declarat la Conventul Marii loje a Franței: "Noi, refugiații ruși, suntem ucenicii voștri. Noi învățăm cum să devinim buni masoni, pentru a avea posibilitatea să traducem în fapt deviza franc-masoneriei: libertate, egalitate și fraternitate".

În pofida diferențelor de ritual, franc-masoneria este o organizație unitară. Masonul Kolson scria în "Analele masonice mondiale" (1930, mai, p. 110): "În lojele noastre nu avem străini. Frați din toate popoarele, din toate lojile, se simt ca la ei acasă". De aceea fiecare mason, indiferent de asociația la care aparține, este pe deplin răspunzător pentru activitatea anticreștină și antistatală pe care o desfășoară organizația franc-masonică mondială.

După cum afirmă autorul rus I. Makarov, "prin apartenența lor religioasă, masonii sunt în mare parte protestanți, deși la baza creării acestei asociații a fost pusă ideea pan-religiozității uniunii zidarilor liberi". "Curia papală, în tendință ei de a înlătura un concurrent influent (adică franc-masoneria) a început să-o predea anatemei... Majoritatea papilor de la Roma blestemau franc-masoneria... Papa Pius IX, în una din bulele sale, a supranumit-o "sinagogă a satanei", sinteză a tuturor erezilor... Cu toate acestea, franc-masoneria a continuat să se dezvolte, atrăgând în mrejele sale o mulțime de catolici". Este de consemnat că în ultimul timp papii de la Roma și-au schimbat radical atitudinea față de franc-masonerie. Makarov afirmă: "În 1939 a fost lansată ideea apropierea franc-masonilor de Biserica catolică. Astăzi ei declară fără ocol că susțin politica Vaticanului".

Cum se poate explica începutul apropierea Vaticanului de franc-masonerie? Cele două puteri mondiale, în aparență contrare, își dău mâna cu scopul de a stăpâni și guverna lumea. Biserica catolică, în virtutea caracterului său pământesc, fiind asemănătoare unui stat pământesc și ducând o politică flexibilă, poate proceda azi - aşa, mâine - altfel. Pentru a-și justifica noua poziție față de franc-masonerie, ea a inventat un argument ingenios, făcându-l cunoscut prin articolul "Biserica și franc-masoneria", publicat în ziarul francez "Le monde" din 17 aprilie 1975: "Deși în trecut franc-masoneria se pronunța împotriva bisericii, astăzi pare să aibă o atitudine mai bună față de biserică, apără credința într-o Ființă Supremă (!) și manifestă respect față de Biblie, deopotrivă cu cărțile sfinte ale altor religii" (!). În articol se exprimă ideea că a venit timpul să se abroge canonul catolic nr. 2335, care interzice catolicilor, sub amenințarea excomunicării, să adere la lojile masonice.

Ideeia abrogării canonului antimasonic, lansată în 1975, astăzi este deja materializată: canonul respectiv a fost eliminat din noul Cod de drept canonic al Bisericii catolice, apărut în redacția papei Ioan Paul II. Mai mult decât atât, însuși papa Ioan Paul II este membru al unei loje masonice, după cum demonstrează revista italiană "Oggi", publicând în octombrie 1983 o fotografie în care papa, împreună cu alți "înalți demnitari", se țin de mâini, în "lanțul frățesc", la un banchet masonic. Potrivit informației reporterului din

Roma al ziarului "Orthodoxos Thypos", care apare la Atena, Vaticanul a încercat să confiște numărul respectiv al revistei, acesta însă fusese deja difuzat în Italia și peste hotarele ei. După cum s-a exprimat un episcop catolic onest, "fotografia papei în "lanțul masonic" o să circule și o să aibă urmări... întrucât ea a apărut într-un moment când lojile masonice din Italia provocaseră nu puține scandaluri, în care este evident implicată Biserica catolică și mai ales banca Vaticanului!"

La o lună după aceea, sub influența demascării, Vaticanul a publicat o declarație privind "incompatibilitatea calității de membru al vreunei organizații masonice cu apartenența la Biserică". În această declarație, semnată de cardinalul Joseph Radzinger, șeful Congregației religioase, și autorizată spre publicare de însuși papa, se arată: "Referitor la întrebarea dacă s-a schimbat punctul de vedere al Bisericii asupra organizațiilor masonice în legătură cu faptul că în noul Cod de drept canonic ele nu sunt vizate în mod special, ca în Codul vechi. Congregația răspunde: la baza redactării (noului Cod) s-a pus condiția de a nu se vorbi și despre alte organizații, deoarece acestea sunt tratate în capitolale cu caracter mai general. Punctul de vedere negativ al Bisericii asupra organizațiilor masonice rămâne neschimbat, căci principiile lor întotdeauna au fost incompatibile cu învățătura Bisericii, și aderarea la aceste asociații este interzisă de Biserică. Credincioșii care fac parte din organizațiile masonice săvârșesc un mare păcat și nu au dreptul la Sfânta Împărtășanie."

Oricât de abili ar fi membrii amintitei congregații în frunte cu însuși papa, ei nu au putut evita un scandal la scară mondială, stârnit de apariția în presă a fotografiei papei în calitate de franc-mason. Trecerea sub tacere a acestui fapt în documentul oficial citat dă în vîleag că marii demnitari ipocriți de la Vatican, în primul rând papa, au conștiință încărcată. Explicația privind eliminarea din noul Cod a canonului antimasonic nr. 2335 nu pare concludentă. Dacă acesta a intrat într-un "capitol cu caracter mai general", de ce nu s-a arătat în care anume? În ce privește cuvintele liniștitore că atitudinea Bisericii catolice față de loja masonică ar fi rămas "neschimbată" și că a fi mason este un mare păcat care împiedică împărtășania, toate acestea sunt de-a dreptul neconvincătoare, de vreme ce capul acestei biserici, surprins în flagrant ca mason, continuă să slujească și să se împărtășească!

Totuși, apropierea provizorie a franc-masoneriei de Biserica de la Roma nu schimbă cătușii de puțin caracterul ei de mișcare antireligioasă și antistatală, care cauță să dirijeze evenimentele din lume și să-și urmeze scopurile sale obscure sub acoperirea diferitelor organizații umaniste, de culturalizare și de educație pe care le creează. Principalul scop secret e să nimicească credința lui Hristos, punând în locul acesteia religia masonică anticreștină, precum și să lichideze statele și să-și instaureze propria putere absolută asupra omenirii "unificate".

Mulți factori, în lumea contemporană, contribuie la realizarea obiectivelor finale ale franc-masoneriei, în special a unirii tuturor popoarelor în frunte cu un guvern mondial unic. E vorba în primul rând de mijloacele tehnice moderne cu grandioasele lor performanțe. Redactorul revistei americane "Saturday Review" scrie: "Aștăzi întreaga lume reprezintă un potențial indivizibil: pe globul pământesc nu există loc la care nu ar putea ajunge vocea omenească. De aici rezultă că, în definitiv, îmbinarea cuvântului cu electronica va face posibilă trecerea la un guvern mondial".

Un astfel de guvern presupune un cap mondial unic. Cine va fi acesta dacă nu antihristul, prevestit de cuvântul lui Dumnezeu ca "omul nelegiuiri, frul pierzării" (II Tes. 2, 3), care își va face apariția la sfârșitul lumii ca unificator și "binefăcător" al întregii omeniri?

Respectiv, franc-masoneria pregătește treptat omenirea pentru a ridica, pe ruinele actualelor religii, care îi divizează pe oameni, o religie nouă, în stare să-i unească pe toți, despre care se scrie deschis în zilele noastre. Arhimandritul grec Arsenie (Kompugia), în articolul "Legătura papei cu antihristul" din "Orthodoxos Thypos" (1986, nr. 733, 12 noiembrie), face cunoscut că în America a apărut o carte a unui evreu Veniamin Crem, în care se spune direct că "mesia-hristos s-a născut deja și se pregătește să se arate curând lumii în calitate de cap al guvernului mondial. Planurile pe care trebuie să le aducă la îndeplinire cuprind și nimicirea creștinismului și instituirea unei noi religii cu ajutorul lojilor masonice... Reunirea creștinismului, inclusivă Ortodoxia, o va face succesorul actualului papă, care, deci, este ultimul, acel ce va pregăti terenul... În martie 1986 papa a adresat evreilor, musulmanilor și creștinilor apelul de a

se uni sub un singur dumnezeu. Ce blasfemie! Iar la 27 noiembrie a aceluiaș an el a convocat la Assizi (Italia) pe liderii tuturor religiilor (neexcluzând nici pe sataniști) la o slujbă religioasă comună pentru pacea întregii lumi!"

Un grec ortodox din Hanovra, Vasile Kaunas, la 19 ianuarie 1988 a comunicat redacției ziarului "Orthodoxos Thypos" că într-un număr de lux al unei reviste masonice, ce se difuzează gratuit, se scrie: "Iisus Hristos (adică antihristul) și stăpânirea lui sănătatea de-acum aproape. Iată că i se aud deja pașii, și foarte curând îl vom primi!"...

În unul din numerele precedente ale aceleiași reviste masonice se spuneau următoarele: "Papa dirijează, cu ajutorul nostru (adică al masonilor), pregătirea unei pan-reiigii, care va fi zidită pe ruinele marilor religii monoteiste" ("Orthodoxos Thypos", 12.11.1988, nr. 776).

Acum e clar de ce franc-masoneria încearcă astăzi o apropiere de papa; acesta trebuie să joace un rol important în procesul adaptării creștinismului la celelalte religii și supunerii lui antihristului. Adevărată Ortodoxie, însă, continuă să fie pentru franc-masonerie o "piatră de potecnică" (Rom. 9, 32-33), întrucât este strâns legată de dogmele și canoanele care o păzește de orice amestec. Iată de ce franc-masoneria cauță să submineze și să distrugă mai întâi Biserica Ortodoxă ca păstrătoare a adevăratei credințe a lui Hristos și a Tradiției.

B) Franc-masoneria și ecumenismul

Înșiși franc-masonii recunosc că se află în strâns contact cu ecumenismul, lăudându-se în acest sens cu meritele lor, după cum a constatat protoiereul rus Grigorie Razumovski în referatul său "Mișcarea ecumenică și Biserica Ortodoxă Rusă", prezentat la Conferința de la Moscova (1948), ca și în articolul "Amsterdamul și Ortodoxia".

Vă prezint un pasaj din revista masonică franceză "Temple" (Nr. 3, 1946), în care înșiși franc-masonii recunosc că mișcarea ecumenică se află în sfera influenței lor: "Uneori suntem întrebăți, de ce ne implicăm în dispute de ordin religios; în ce măsură problemele

unirii Bisericilor, congresele ecumenice etc. pot să prezinte interes pentru franc-masonerie? Chestiunea abordată în proiectul unirii Bisericilor ce mărturisesc pe Hristos interesează îndeaproape franc-masoneria, deoarece cuprinde ca atare ideea universalismului. Să ne fie îngăduit să adăugăm că, în cazul în care această unire este pe calea cea dreaptă, să se ştie că e și datorită Ordinului nostru. Nu se poate nega doar, că la organizarea primelor congrese ecumenice amestecul fraților noștri anglo-saxoni și scandinavi a fost determinat, și activitatea lor a fost canalizată continuu în sensul organizării unității creștine".

De ce totuși franc-masoneria, fiind un dușman de moarte al creștinismului, vrea să unească pe creștini? Tocmai aici e toată șmecheria! Dușmanul e mai periculos atunci când se dă drept "prieten". Masonii declară sus și tare că doresc unirea tuturor oamenilor fără a avea însă în vedere unirea în adevărul întru Hristos revelat nouă de Dumnezeu (In 18, 37), ci unirea în minciună, care este de la tatăl lor - diavolul (In 8, 44). De aceea, tinzând să unească statele, ei visează să unească pe creștini cu toate celelalte religii.

Tocmai în acest scop ei au creat organizația laică "Uniunea creștină a tineretului" (I.M.C.A.) pe care încearcă să-o implanteze și în țările ortodoxe, pentru a converti tineretul ortodox la credința inter-confesională, rupându-l de la Ortodoxie. Într-adevăr, asimilând concepțiile inter-confesionale, tineretul devine indiferent față de dogmele veșnice ale credinței și față de mărturisirea neschimbată a credinței pe care avem poruncă să-o ținem cu țarie (Ef. 4, 14), și își pierde interesul pentru sfintele tradiții ale Ortodoxiei, care sunt tratate zeflemitor drept "fanatism" mărginit. Putem dovedi personal că I.M.C.A. își ține întunirile anume în zilele și orele slujbelor religioase ortodoxe, în marile sărbători bisericești, pentru a despărți de biserică pe credincioșii șovăitori (de pildă, în Vinerea Mare, la Prohodul Mântuitorului).

În cercurile emigranților ruși funcționează o organizație masonică similară de tineret - Mișcarea Creștină Rusă (M.C.R.), care a refuzat să se numească "ortodoxă". Drept răspuns la propunerea Soborului Arhieresc rus de peste hotare din august 1938 de a face acest lucru, în ziarul "Calea nouă" a apărut un articol al președintelui M.C.R., A. Lodienski, intitulat "Binevoitorilor noștri",

în care se spune: "Ar trebui ca "binevoitorii" noștri să nu încerce să ne pună în situația celor supravegheați. M.C.R. este o organizație publică, și nu bisericească, care își propune sarcini laice practice, și, de aceea, aşa cum întotdeauna a fost independentă, nu va îngădui nici în viitor nici un fel de atacuri asupra independenței sale, ori de unde ar veni ele!"

La aceasta, arhiepiscopul Serafim, pe care Soborul Arhieresc l-a însărcinat să definească ideologia Mișcării, a obiectat rezonabil: "Dacă denumirea ei n-ar fi însoțită de determinativul "Creștină", s-ar fi putut bănuia că e vorba de o Mișcare ortodoxă, deoarece Dostoievski spunea: dacă ești rus, înseamnă că ești ortodox, și noi ne-am obișnuit să credem că rusul este ortodox." Argumentul că prin determinativul "creștin" se subînțelege "ortodox" ar fi fost exhaustiv, dacă am fi trăit în timpurile apostolicești, când inima și sufletul creștinilor erau una (Fapte 4, 32). Oricine știe însă că astăzi în această noțiune se încadrează nu numai creștinii ortodocși, ci și catolicii, și luteranii, și anglicanii, și sectanții de tot soiul. Prin urmare, denumind această Mișcare drept "creștină", admitem în mod conștient posibilitatea de a se enunța în numele respectivei Mișcări nu numai idei și păreri ortodoxe, ci și ne-ortodoxe.

Așadar, toate aceste organizații - I.M.C.A., M.C.R., Mișcarea mondială a studenților, Mișcarea ecumenică etc. nu reprezintă decât niște instrumente pentru realizarea scopului masonic general. În special C.E.B. și I.M.C.A., deși în aparență sunt independente una de alta, sunt de fapt strâns legate între ele, fiind dirijate de unele și aceleași puteri masonice secrete. E semnificativ că dr. John Mott a fost în același timp președinte al I.M.C.A., al Federației mondiale a studenților, fondată în 1895, și al tuturor asociațiilor mondiale similare de tineret. Si tot el a fost unul din cei cinci co-președinți ai Consiliului Ecumenic al Bisericilor! Acest fapt confirmă fără echivoc profunda înrudire lăuntrică a C.E.B. și I.M.C.A. și sprijinirea lor pe franc-masonerie. Între altele, însăși conducătorii mișcării ecumenice recunosc că I.M.C.A., I.V.C.A., Federația mondială a studenților creștini și Consiliul Ecumenic al Bisericilor (C.E.B.) au fost primite în franc-masonerie.

C) Franc-masoneria. Sionismul. Antihristul

Scopul final al franc-masoneriei este acela de a uni omenirea în frunte cu un conducător unic-antihristul. Același obiectiv îl urmărește și sionismul de astăzi, o ramificație a franc-masoneriei. Organizațiile masonicice ajută în toate privințele sionismul. După cum afirmă liderii sioniști, crearea statului Israel în mai 1948 nu reprezintă decât primul pas spre realizarea unor sarcini mai "importante" ale sionismului, și anume - transformarea comunității evreiești într-o asociație mondială internațională. Misiunea evreilor este o "misiune la scară mondială", misiunea "poporului evreiesc mondial", care pretinde să domine peste toate celelalte popoare.

Cotidianul francez "Le monde" a publicat, la 24 iulie 1980, un articol intitulat "Singur - contra întregii lumi", al cărui autor evreu plasează poporul său deasupra celoralte popoare, afirmând că ar fi timpul să înțelegem că statul Israel "are toate drepturile dar nici un fel de obligațuni".

O atare sfidare impertinentă a opiniei publice mondiale ar fi trebuit să stârnească cele mai vehemente proteste, căci întreaga viață socială și personală a omului se întemeiază pe îmbinarea de drepturi și îndatoriri, și drepturile impun anumite îndatoriri, și invers, îndatoririle presupun drepturi respective. Obligațiunile fără drepturi ar însemna înrobirea personalității, ceea ce vine în contradicție principală cu legislația contemporană. Dar și drepturile fără îndatoriri duc la o samavolnicie și tiranie cumplită. Articolul din ziarul "Le monde" tocmai prevăzeste tirania statului Israel asupra altor state.

Aspirația sionistă către un stat mondial corespunde în întregime prezicerilor biblice despre antihrist și dominația lui mondială. Antihristul este înfățișat în Biblie ca o personalitate istorică, ca o căpetenie de origine evreiască (din seminția lui Dan - comp. Facerea 49, 17), unde Dan este asemuit unui șarpe). Evreii, neprimind pe Hristos - adevăratul Mesia, venit în numele lui Dumnezeu-Tatăl, își așteaptă propriul "mesia" - pe antihrist, care va veni în numele lui Însuși; pe acesta îl vor primi, după cum a vestit Însuși Măntuitorul: "Eu am venit în numele Tatălui meu, și voi nu mă primiți; dacă va veni un altul în numele său, pe acela îl veți primi" (In. 5, 43).

Sfântul Ignatie (Brianceaninov) subliniază că cei ce îl resping pe Hristos sunt acei care, în locul Lui, vor primi pe antihrist: "Refuzând pe Hristos după dispoziția duhului lor, ei îl primeau totodată pe antihrist după aceeași dispoziție a duhului... Așa cum duhul lor era în vrăjmășie față de Hristos, la fel se află în legătură cu antihristul, despărțit de acesta de o mare întindere de timp, care a ajuns azi la sfârșitul celui de-al doilea mileniu... Cei care se lasă mânați de duhul lui antihrist (I In. 4, 3) nu-L primesc pe Hristos, ci îl primesc pe antihrist în inima lor, intră în legătură cu el, îl glorifică și se încuină lui în duh, mărturisind că este dumnezeul lor".

Antihristul își va începe lucrarea pentru binele omenirii, în numele fericirii ei pământești. În unele privințe va căuta să imite în aparență pe Hristos, ascunzându-și sub masca bunătății răutatea ce fierbe înăuntrul lui, setea de putere, îngâmfarea, și ura față de Dumnezeu. La început el va căuta să fie plăcut omenirii: mai întâi, se va apuca să facă pace și lege dreaptă în întreaga lume; al doilea, se va îngriji de cei sărmani și năpăstuiți; în al treilea, va face dreptate socială, aşa încât după cum a arătat Sfântul Efrem Sirul - popoarele, văzându-i faptele bune și puterea, îl vor pune împărat și vor spune unul altuia: "S-ar mai găsi oare un alt om atât de bun și drept?"

În vederea unirii omenirii, antihristul va face unele reforme, ce vor părea bune oamenilor care nu trăiesc decât cu viața trupului. El va strânge în jurul său nu numai poporul iudeu, împrăștiat prin toate țările, ci va chema la el și întregul neam omenesc, făcând părtași ai săi și pe străini și făgăduind tuturor salvarea, pe când el însuși nu va putea scăpa." Potrivit "Învățăturii celor doisprezece Apostoli", el va fi "amăgitorul lumii", va veni, chipurile, ca "fiul lui Dumnezeu", va face semne și minuni false, "și pământul va fi lăsat pe mâinile lui".

Antihristul "va înălța în Ierusalim un templu de piatră", și când va culege slava succeselor sale, se va umple de o înfumurare satanică. "Stăpânind peste întreaga lume, el se va înălța mai presus de Dumnezeu" și va cere oamenilor să i se încchine ca unui dumnezeu, aşa încât după cum prezice Sf. Ap. Pavel, "să se așeze el în templul lui Dumnezeu, dându-se pe sine drept dumnezeu" (II Tes. 2, 4). Sfântul Chiril al Ierusalimului tălmăceaște astfel aceste

cuvinte: "Se are în vedere, aici, templul distrus al iudeilor... Dacă antihristul va veni la iudei, ca Hristos, și va cere de la iudei adorare, atunci, ca să-i ademenească și mai mult, va arăta o mare râvnă pentru templu, insuflându-le ideea că el este din neamul lui David și că el trebuie să înalțe templul cel zidit de Solomon".

Amintind de templul din Ierusalim, e cazul să arătăm că în ultimul timp evreii se pregătesc intens pentru construirea acestui templu, care a fost de două ori distrus, ca să întâlnească în el pe "mesia" lor. După cum se știe, primul templu, înălțat de Solomon, a fost distrus în anul 586 i.e.n., în timpul regelui babilonian Nabucodonosor de către căpetenia gărzii acestuia, Nabuzaradan (IV Reg. 25, 8-9). Al doilea templu, ridicat de Zorobabel spre sfârșitul secolului al VI-lea i.e.n., după întoarcerea din captivitatea babiloniană, a fost ars în timpul cuceririi Ierusalimului de către împăratul roman Titus (e drept că împotriva voinei lui) în 70 e.n., astfel împlinindu-se proorocirea lui Hristos că din templu "nu va rămâne... piatră pe piatră, care să nu se risipească" (Mt. 24, 2). Al treilea, și ultimul templu evreiesc, va fi înălțat în timpul lui antihrist, și anume în el iudeii aşteaptă să întâmpine și să slăvească pe "mesia" lor, pe care vor dori să-l facă împăratul lumii.

În revista "Pravoslavnaya Rusi" a fost publicat următorul articol: "Rabinul Haim Drukman, membru al knessetului (parlamentul Israelului) și conducător de vază al partidului național religios, este sigur că cel de-al treilea templu va fi construit în Ierusalim, "repede și în zilele noastre". În cuvântările sale, ținute în fața a mii de ascultători, rabinul Drukman spunea: "Ne aflăm în ajunul construirii celui de-al treilea templu (Beth Ha' Mikdash), care va fi înălțat pe colina Templului, în zilele noastre. Spre deosebire de întâiul și al Doilea, care au fost distruse din pricina păcatelor noastre, Cel de-al Treilea va sta veșnic".

Cunoscutul publicist israelian Amos Alon scrie, în ziarul "Ha'aretz", că în mediul evreilor-fundamentalisti din America se observă o strânsă colaborare în vederea construirii celui de-al Treilea templu. Jurnalistul citează și un sir de publicații pretins "creștine", gen "Israelul este slava mea", al căror conținut este în întregime consacrat acestei teme.

Cățiva milionari-fundamentalisti din SUA sunt hotărâți să finanțeze această acțiune. "Construirea templului se impune cât mai urgent și din considerente politice. Ea va constitui un act politic de mare importanță, pentru că în felul acesta reunirea Ierusalimului va deveni o realitate politică, și Israelul se va întări". Motivele religioase determină de asemenea construirea templului, întrucât iudeii din întreaga lume vin către locul unde se află Zidul plângerii. Evreii vor să-și vadă templul construit, fără a-și da seama că în aceasta constă tragedia lor!

Cu câteva secole înainte de a fi început era creștină, în Vechiul Testament au fost făcute două proorociri că așteptatul Mântuitor al omenirii va veni în cel de-al doilea templu. Proorocii vetero-testamentari nu spun nici un cuvânt de un al treilea templu în legătură cu Mesia!

Prima prezicere aparține sfântului prooroc Agheu, care a proorocit la sfârșitul captivității babiloniene, cu 520 de ani înainte de Hristos. Inspirat de sus, sfântul prooroc Agheu a indemnăt pe Zorobabel, cărmuatorul Iudeii, să zidească la Ierusalim un alt templu în locul celui ars, rostind următoarea proorocire surprinzătoare: "Căci aşa zice Domnul Savaot: "Peste puțină vreme, Eu voi cutremura cerul și pământul, marea și uscatul; voi zgudui toate popoarele și toate neamurile vor veni cu lucruri de preț și voi umple de slavă templul acesta... zice Domnul Savaot" (Ag. 2, 6-9).

Acstea cuvinte profetice s-au împlinit întocmai prin Domnul Iisus Hristos - adevăratul Mesia, Care a intrat în cel de-al doilea templu din Ierusalim (Mt. 21, 12, 23; In. 7, 14; 8, 2), umplându-l cu adevărat de slava Sa dumnezeiască, prin minunile făcute de El ca adevăratul Dumnezeu-Om (Mt. 21, 14-15). Evreii datorează proprietilor prooroci prevestirea clară a venirii Mesiei în cel de-al doilea templu și recunoașterea Domnului Iisus Hristos drept adevăratul Mesia, pentru că această proorocire nu putea să se împlinească după distrugerea celui de-al doilea templu în anul 70.

O altă proorocire asemănătoare găsim în ultima carte profetică din Vechiul Testament, aparținând proorocului Maleah, care a proorocit cu aproximativ 400 de ani înaintea Nașterii lui Hristos, după captivitatea babiloniană, când cel de-al doilea templu din Ierusalim era de-acum zidit. Proorocul zice, în numele

Domnului: "Iată, Eu trimit pe îngerul Meu (Sfântul Ioan Înainte-Mergătorul), și va găti calea Înaintea feței Mele și va veni îndată în templul Său Domnul pe Care îl căutați și Îngerul legământului pe Care voi îl doriți" (Mt. 3, 1). Cine, deci, este acest "înger" (adică Vestitor) al legământului, dacă nu Însuși Izbăvitorul și Mântuitorul vestit de prooroci, venit deja în persoana Domnului Iisus Hristos? Tot el este supranumit Chezașul și Mijlocitorul unui testament mai bun (Evr. 7, 20; 8, 6), adică al Noului Testament (Evr. 9, 15; 12, 24), în care s-au împlinit uimitor toate proorocirile mesianice ale Vechiului Testament!

Cele două proorociri arătate coincid nu numai cu evenimentele nou-testamentare, ci și cu cuvintele profetice ale lui Însuși Hristos Mântuitorul, adresate iudeilor: "Iată casa voastră vi se lasă pustie; căci nu veți zice: Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului" (Mt. 23, 38-39).

Primele cuvinte sunt tălmăcite de Sfinții Părinți în sensul că Dumnezeu a lăsat templul din Ierusalim și poporul evreiesc fără ocrotirea Sa din pricina necredinței lor în Mântuitor ca Mesia. Lăsarea spre pustiire a templului din Ierusalim, pustiire ce durează de 19 secole, va duce la aceea că la a doua venire a lui Hristos cei mai buni dintre iudei, "rămășița" Israelului (Rom. 9, 27, 11, 9), dezamăgiți de minciuna lui antihrist și convinși de înseși evenimentele întâmpilate cu adevărat, vor exclama la venirea lui Hristos - Judecătorul și Biruitorul lui antihrist: "Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului!"

Întrucât cel de-al doilea templu, despre care s-a prezis că în el va veni Mesia, va rămâne pustit până la sfârșitul lumii, oricare "al treilea" templu se va zidi, în el nu va veni adevăratul Mesia, ci doar un impostor, un fals mesia, adică antihristul!

Din păcate, majoritatea iudeilor și în general a oamenilor, necrezând adevărul (II Tes. 2, 12) și nedorindu-și decât bunăstare pământească, aşteaptă astăzi un salvator pământesc, care le-ar asigura "pace" și plăceri pe pământ. Acesta se va dovedi de fapt a fi antihristul. Luând toată puterea în mâinile lui, el și va urfi de moarte pe toți cei care nu își vor supune, se va război cu ei, și va prigoni și asupri și chiar "își va juñe în gând să schimbe sărbătorile și legea" (Dan 7, 25). Schimbarea sau mutarea zilelor sărbătorilor bisericești

a și început prin introducerea în unele Biserici locale a așa-numitului "stil nou calendaristic", ceea ce a provocat vrajbă și dezbinare.

Pentru unirea cu heterodocșii, pe viitor se prevede de asemenea o reformă a Pascaliei ortodoxe și a sărbătorilor cu dată instabilă legate de ea, reformă prin care se încalcă canoanele de nestrămutat ale Sfintei Biserici Ortodoxe (de pildă, canonul 7 apostolic, canonul 1 al Sinodului din Antiohia, canonul 7 al Sinodului II Ecumenic și.a.). O abatere definitivă de la rânduiala de cult ortodoxă se va produce odată cu adoptarea așa-numitului "nou calendar mondial", asupra căruia se lucrează de multă vreme la O.N.U., cu îngăduința ecumeniștilor. Adoptarea acestui calendar va declanșa un haos total, fiindcă el va exclude ziua de 31 decembrie, pentru că toate datele să cadă pe anumite zile din săptămână. În astă fel se va încălca numărul de șapte zile al săptămânii, care a urmat neschimbător de la facerea lumii, își va pierde sensul ziua de duminică ca sărbătoare săptămânală a Învierii lui Hristos.

Daniel proorocește (7, 25) că antihristul va schimba nu numai zilele sărbătorilor, ci și legea. Prin lege trebuie să înțelegem canoanele bisericești, adică legile Bisericii, după care se călăuzesc creștinii ortodocși ca "cetăteni ai Împărației Cerului". Canoanele bisericești au început să fie încălcate și chiar nesocotite încă demult. Dar oare nu sunt încălcate, la orice adunare ecumenică, canoanele apostolice 10, 45 și 65, prin slujbele comune ale ecumeniștilor ortodocși cu heterodocși de tot soiul, chipurile, în numele "păcii"?

Activiștii ecumenici se pronunță deja fără împotriva canoanelor, calificându-le drept "învechite" și chiar declarându-le, cu de la sine putere, "abrogate".

Iată cu câtă sinistră consecvență se înfăptuiesc planurile masonice de pregătire a omenirii pentru zidirea "celui de-al treilea templu" și înscăunarea falsului mesia - antihristul!

D) Așteptarea unei noi ere "mesianice"

Duhul lui antihrist lucrează de-acum de multă vreme prin Taina fărădelegii (II Tes. 2, 7), înțeindu-se tot mai mult în zilele noastre lipsite de bucurie. Se pregătește, treptat și consecvent, terenul

pentru primirea viitorului "binefăcător" al omenirii. Deocamdată principala piedică în calea realizării ideilor antihristice este Credința Ortodoxă în Hristos, singura care coincide pe deplin cu Revelația dumnezeiască și care dezvăluie cel mai profund planurile sumbre ale satanei.

Numeroase forțe și organizații aflate în slujba întunericului lucrează de pe acum pentru a submina Credința Ortodoxă. C.E.B. este în acest sens organizația cea mai perfidă, deci și cea mai periculoasă. Dându-se drept organizație "creștină", care vrea, chipurile, să unească confesiunile creștine, ea, de fapt, roade pe dinăuntru creștinismul și mai ales Ortodoxia. Sub pretextul luptei cu ateismul, C.E.B. creează neabătut un front împotriva Ortodoxiei și pregătește încetul cu încetul conștiința creștinilor de astăzi pentru intrarea în noua eră "mesianică" în spiritul aspirațiilor evreiești.

În acest scop la Institutul Ecumenic din Bossey deseori sunt invitați evrei care țin în fața creștinilor lecții în vederea pregătirii dialogurilor iudeo-creștine, se organizează vizite în colectiv la slujbele religioase din sinagogi. În același scop publicațiile ecumenice inserează articole de autori evrei, care scriu deschis despre "rolul mesianic" al poporului evreiesc în zilele noastre și despre faptul că măntuirea poporului evreiesc înseamnă măntuirea întregii omeniri. (Izbăvire de la ce? se pune întrebarea. E clar că nu de păcat, de care ne-a izbăvit Hristos (In. 8, 36), ci de Însuși Hristos!).

În același spirit sunt formulate și alte declarații ale evreilor: "Israelul are misiunea de a fi lumina popoarelor... El va aduce eliberarea întregii omeniri. Procesul de "eliberare" a inceput, chipurile, cu întemeierea statului israelit în mai 1948, adică doar cu trei luni înainte de instituirea C.E.B., la Amsterdam, în august 1948 (legătura reciprocă a acestor evenimente este evidentă).

În articolul "Măntuirea în concepția contemporană a evreilor", Tsvi Iaron, un activist cultural de vază al Israelului, vorbind despre izgonirea și dispersarea evreilor în lumea întreagă, spune deschis că revenirea lor în Palestina, înseamnă împlinirea vechilor proorociri privind venirea erei mesianice".

"Concepția mesianică despre măntuire, scrie el, include în sine nu numai eliberarea de asuprie, ci și începutul unei ere noi, a echității sociale, bogăție și păcii între oameni și popoare." Iudaismul

este universal în viziunea sa asupra viitorului omenirii. Pentru acest scop, potrivit afirmațiilor rabinului Kuck: "Omenirea trebuie să se unească într-o singură familie, și atunci vor dispărea orice războaie și orice rău, provocate de dezbinarea popoarelor. Scopul final este orânduirea împărăției lui Dumnezeu aici, pe pământ."

Nu este nevoie să arătăm în ce măsură un asemenea "ideal" se deosebește de idealul lăsat nouă ca testament de Domnul nostru Iisus Hristos! Mântuitorul nostru prezice că, înainte de sfârșitul lumii pe pământ se vor înmulți fărădelegile (Mt. 24, 12), neorânduielile, vrajba, ororile, războaiele, pieirea și nicidecum o bunăstare idilică. În publicațiile ecumenice nu se spune nici un cuvânt despre aceste evenimente eshatologice, C.E.B. interzice membrilor să scrie și să vorbească despre aceasta, ca în conștiința creștinilor superficiali și creduli să pătrundă treptat, în locul convingerii creștine că Mesia și era mesianică au venit demult, idei despre altă eră "mesianică", necunoscută nouă, ce ar urma să vină!

Propaganda ecumenică în masă a și atins, în acest sens, rezultate înfricoșătoare. Lumea protestantă în frunte cu anglicanismul este deja masonizată și activează în C.E.B.

Bisericile Ortodoxe locale, în persoana "reprezentanțelor" oficiale au fost și ele atrase în C.E.B., pentru a participa la procesul distrugător al apostaziei de la adevăr. Iar Biserica catolică, acea care mai ieri dădea anatemei franc-masoneria, și-a schimbat în ultimul timp linia, împărtășindu-i în multe privințe punctele de vedere.

Biserica catolică, deși încă nu a aderat la C.E.B., se interesează în mod special de inițiativele ecumenice, delegându-și reprezentanții în calitate de "observatori" la toate adunările și conferințele ecumenice, și chiar a oferit un vechi lăcaș de cult din centrul Romei pentru "slujbe ecumenice". Toate acestea dovedesc clar hotărârea catolicilor de a colabora cu C.E.B..

Drept temei și impuls pentru o atare conlucrare a servit decretul "Cu privire la ecumenism" al Conciliului II de la Vatican. În 1969 papa Paul al VI-lea a făcut o vizită oficială la sediul C.E.B. de la Geneva, iar în cuvântul de omagiu rostit cu prilejul aniversării a 25-a a C.E.B. a declarat că, C.E.B. a fost fondat pentru reinștaurarea credinței și dragostei între comunitățile bisericești și că papa apreciază mult dezvoltarea relațiilor dintre C.E.B. și Biserica

catolică, pentru faptul că, deși aceste "două organisme sînt foarte diferite prin natura lor, conlucrarea lor este fructuoasă" și trebuie să continue și să se dezvolte în spiritul Conciliului II de la Vatican".

Explicând motivele pentru care Biserica catolică nu a aderat deocamdată la C.E.B., președintele Secției unității creștine a Vaticanului, cardinalul Villebrens, scria într-o scrisoare către secretarul general al C.E.B. din 4 iulie 1983: "Biserica romano-catolică, într-o măsură mai mare decât alte biserici, își consideră propria structură de comunitate universală și misiune universală drept un element esențial al identității sale..."

Hotărârea privind aderarea ei la Consiliul Mondial al Bisericilor ar putea fi interpretată neadecvat... de pe poziția puterii (autorității) în Biserica romano-catolică și căilor de înfăptuire a ei".

Redacția revistei "Irenikon", comentând această declarație a cardinalului Villebrens, arată că "Biserica catolică reprezintă mai mult de a două parte din lumea creștină", și pune întrebarea: "Cum ar putea ea să aibă în C.E.B. o reprezentanță echitabilă fără a încălca echilibrul interior foarte subred din organismul de la Geneva?"

În calitate de exemplu se aduce "disconfortul pe care îl resimt în C.E.B. Bisericile Ortodoxe, căci ele au deseori impresia că sunt reprezentate insuficient. Ce va fi atunci când va participa și Biserica catolică?"...

Așadar, papa își dă bine seama că C.E.B. din Geneva dorește, ca și Roma, să joace rolul de organ bisericesc universal. Pentru papa însă, ca șef "infaibil" al Bisericii catolice, acest lucru este inacceptabil. Cum poate el intra în C.E.B., dacă nu îl va conduce?! Iar dacă papa va intra în C.E.B., atunci, natural, va pretinde locul de președinte până când nu va putea deveni capul "bisericii universale".

În scopul pregătirii și început apropierea neverosimilă a luteranilor și romano-catolicilor în temeiul eventualei recunoașteri a papei în calitate de cel mai potrivit șef al viitoarei "biserici universale". În revista "Irenikon" (1974, nr. 2, p. 255-257) se poate citi următoarea relatare curioasă: "Comisia luterano-catolică pentru dialogul cu S.U.A. a publicat, la 4 martie 1974, o declarație foarte importantă privind papalitatea înnoită ca centru al bisericii creștine. Documentul arată că luteranii își dau din ce în ce mai bine seama de

necesitatea unei conduceri distincte în slujba unității bisericii și a misiunii ei universale". Membrii comisiei consideră drept posibilă "schimbarea formei papalității, astfel încât să răspundă mai bine exigențelor timpului". (Evident, se are în vedere timpul antihristului, înainte-mergătorul căruia trebuie să fie papa!)

Apropierea dintre romano-catolici și protestanți ajunge pe alocuri până acolo că se fac de pe acum "liturghii" catolico-luterane comune, iar în timpul canonului euharistic preotul unei biserici rostește formulele de preschimbare asupra pâinii, iar preotul altrei biserici - asupra potirului.

Prin urmare, romano-catolici și protestanți se apropie pentru a-i uni pe toți sub puterea unui singur cap - papa.

Referitor la Biserica Ortodoxă, de care Vaticanul tinde chipurile să se apropie "sincer", papa încearcă să-și asigure în rândul Patriarhilor ortodocși locul de întăietate "după merit", deținut până în anul 1054. El cere ortodocșilor să-i recunoască "primatul", deși în răstimpul ce s-a scurs Biserica romano-catolică a introdus atâtea nouățiți dogmatice. Mai adăugăm la aceasta că papa nu renunță la teritoriile capturate de la Bisericile Ortodoxe locale cu ajutorul uniilor.

Papa Paul VI a declarat, într-o cuvântare rostită la 19 aprilie 1970: "Nu credem că o unire sinceră (!) între Biserica romano-catolică și Biserica Ortodoxă se poate realiza în detrimentul bisericilor catolice din Est".

De care "biserici catolice din Est" merge vorba totuși ? Acestea sunt aşa-numitele biserici uniate, altădată pur ortodoxe, care au fost constrânse, prin toate mijloacele violente posibile, la unia cu Roma. După părerea papei, unia - acea mare cucerire a agresivității papale, trebuie să rămână neatinsă. Prin urmare, unirea cu Bisericile Ortodoxe nu va însemna altceva decât subordonarea acestora Romei. În 1969, un reprezentant al Vaticanului a declarat fățiș: "Ortodocșii înțeleg unirea ca o apropiere, iar noi o înțelegem ca o unire sub un papă unic".

Un grup de studenți greci din Italia se referă la activitatea prozelitistă de azi a uniilor, într-o scrisoare publicată în "Orthodoxos Thypos" (20 apr. 1984, p.4, col 6-8) sub titlul : "Unia continuă să fie un necruțător prigonitor al Ortodoxiei noastre!"

Autorii dău numeroase exemple în acest sens, începând cu anul 1983: ocuparea forțată de către uniați a lăcașurilor de cult ortodoxe, urmărirea slujitorilor ortodocși ai altarului, mai ales la Roma, Bologna și Bari, unde preoții uniați atrag pe ortodocșii creduli, dându-se ei însăși drept "ortodocși".

Așadar, în activitatea sa ecumenică papismul își urmărește propriile scopuri hrăpărețe, deopotrivă cu C.E.B. din Geneva, împreună cu acesta pledând pentru unirea omenirii în spiritul franc-masoneriei. Roma înțelege foarte bine încotro merg lucrurile, și încearcă să se apropie din timp de franc-masonerie, dușmanul de odinoară și concurrentul periculos de astăzi, aşa încât să tragă maxim de profituri în actuala conjunctură. Prin aceasta se și explică turnura sa bruscă spre evreime și masonerie. Primele semnalamente ale acestei cotituri s-au făcut simțite la Conciliul Vatican II (1962-1965), unde a fost adoptată o nouă linie de comportament față de iudaism. În Declarația sinodală "Cu privire la atitudinea bisericii față de religiile necreștine", Biserica romano-catolică a declarat că "pentru suferințele și moartea Mântuitorului nu pot fi învinuiri nici toți iudeii care trăiau atunci, nici cei de astăzi".

Această declarație a Conciliului Vatican II, apărută din tendința de a face pe plac franc-masoneriei, contravine Sfintei Scripturi, în care găsim numeroase afirmații că evreii în ansamblu (și nu numai acei care au fost de față pe Golgota și au luat parte personal la răstignirea lui Hristos) au ucis pe Domnul (Fapte 2, 24; 3, 15; 5, 30; 7, 52; I Tes. 2, 15; 8 etc.). Potrivit Cuvântului lui Dumnezeu, toți iudeii, chiar și cei de acum, deși sunt despărțiti în spațiu și timp de ucigașii propriu-zisi ai Mântuitorului, sunt răspunzători împreună cu ei, dacă urăsc pe Hristos și nu cred în El ca Mesia, precum și dimpotrivă - ei se pot elibera de răspundere, dacă vor crede în Hristos și se vor boteza (Mc. 16, 16; comp. Fapte 3, 19, 2, 38). La fel și creștinii care cred în Hristos, dacă se vor lepăda de credința în El, se fac părtași ai celor ce au răstignit pe Hristos, deși nu au luat nemijlocit parte la răstignirea Lui pe Golgota. Ei, potrivit învățăturii Sfintei Scripturi, "răstignesc iarăși, a doua oară, pe Fiul lui Dumnezeu" (Evr. 6, 6).

Sămânța, aruncată de Conciliul Vatican II, cu scopul de a dezvinovății pe iudei, a adus foarte curând - după numai 8 ani - roadele sale. La 16 aprilie 1973 episcopatul francez a lansat niște "Directive duhovnicești", fără precedent, în care a fost expusă o poziție principal nouă față de iudaism. Aceste "Directive", pătrunse de spirit masonic, au fost alcătuite neîndoelnic cu acordul probabil al Vaticanului și Marei Rabinat al Franței, al cărui comentariu (cu prilejul paștelui iudaic!) a fost făcut public în timpul unei conferințe de presă ținută în aceeași zi. Comentariul a fost publicat în anexă la "Directive" în organul catolic oficial francez "Documentation catholique" (1973, Nr. 1631, p. 419-422). În introducerea la "Directive" se subliniază că respectivele "realizează prevederile Declarației Conciliului Vatican II "Nostra aetate", ("În timpurile noastre") care cuprinde un capitol despre poporul evreu". În continuare se afirmă că documentul "trasează o cotitură în poziția creștină față de iudaism și sugerează o nouă atitudine, de acum încolo, a creștinilor față de poporul evreu, nu numai în raporturile dintre oameni, ci și în planul credinței".

În partea a treia, "Chemarea neschimbată a poporului evreu", Bisericii i se reamintește că ea se alimentează de la rădăcina măslinului sălbatic - iudaismul (Rom. 11, 17), că prin poporul israelit "credința în Dumnezeul Cel Unic a intrat în istoria omenirii", că "prin el monoteismul a devenit, deși cu unele deosebiri, un apanaj comun a trei mari neamuri, care se mândresc cu proveniența lor de la Avraam: iudaismul, creștinismul și islamul". După aceea se subliniază că evreii sunt un popor ales al lui Dumnezeu și chemarea lui este neîndoelnică (Rom. 11, 29).

Autorii "Directivelor" trec însă sub tacere faptul că aceste privilegii istorice ale iudaismului vetero-testamentar, subliniate de Sf. Ap. Pavel (Rom. 8, 4-5), au putere doar cu condiția că iudeii "nu vor stăru în necredință" (Rom. 11, 23), adică doar în cazul în care ei vor primi pe Domnul Iisus Hristos ca Mesia și vor crede în El ca Fiul Întrupat al lui Dumnezeu și ca Dumnezeu (Rom. 9, 5), asemenea felului în care a crezut în El însuși Ap. Pavel după împietrirea și râvna sa fără măsură de altădată împotriva lui Hristos (Gal. 1, 13-16). Aceeași râvnă fără cunoștință (Rom. 10, 2) și împietrirea (Rom. 11, 25) împotriva lui Hristos arătau și iudeii contemporani cu Sf.

Ap. Pavel, din care pricină el era îndurerat și se ruga pentru ca ei să vină la Hristos (Rom. 9, 2-3). Tocmai în acest sens Pavel folosește imaginea măslinului sălbatic (Rom. 11, 24), asemuindu-i iudaismul provenit de la patriarhii întemeietori ai neamului, cărora Dumnezeu le-a făgăduit mântuirea (Evr. 11, 17). Această făgăduință are putere și asupra evreilor din viitor, dar numai cu condiția că ei "vor stări în același duh de credință în Dumnezeu cu cel al patriarhilor și de împlinire a voii lui".

Iudeii nu au dreptul să se fălească că provin după trup de la Avraam (lucru pentru care îi învinuia și Sfântul Ioan Înaintemergătorul - Mt. 3, 9), fără a crede aşa cum au crezut Avraam și toți dreptcredincioșii vetero-testamentari în viitorul Mântuitor (Evr. 11, 13), "care este Hristos" (Gal. 3, 16) și Dumnezeu (Rom. 9, 5). De aceea nu iudeii (după trup), ci creștinii sunt adevărații urmași după credință ai lui Avraam, "care este părinte al nostru al tuturor" (Rom. 4, 16). Prin urmare, iudeii nu au dreptul să se fălească pentru credința moștenită de ei prin Avraam (Rom. 4, 12), pe care, de fapt, ei au trădat-o prin necredință lor în Hristos ca Mesia și Fiul al lui Dumnezeu (Mc. 14, 61-62). Așadar, aici nu e vorba de "unele deosebiri" dintre creștinism și iudaism, ci de o abatere principală a iudaismului de la Dumnezeul Cel Viu și Fiul Său Unul-Născut - Iisus Hristos (Mt. 16, 16)!

În ce privește "legământul veșnic", încheiat între Dumnezeu și Avraam (Fac. 17, 7), acesta a fost anulat și înlocuit de Domnul nostru Iisus Hristos - Păstorul cel Mare al oilor - "prin sângele unui testament veșnic" (Evr. 13, 20). Pe când în "directivele pastorale" se sugerează ideea că Vechiul Testament, indiferent de Noul Testament al lui Iisus Hristos, își păstrează caracterul legitim pentru poporul evreu, care își continuă misiunea sa în lume (21). "Și cu toate că pentru noi (creștinii), se arată în document, Vechiul Testament își dezvăluie sensul final doar în lumina Noului Testament, aceasta presupune că înainte de toate el este primit și recunoscut prin el însuși". Ultima frază care conține o evidentă contradicție, arată că se atribuie un sens subiectiv relativ cuvintelor Sf. Ap. Pavel: "Sfârșitul legii este Hristos" (Rom. 10, 4). "Directivele", fără a arăta că de cănd că proorocirile mesianice vetero-testamentare s-au și împlinit în persoana Domnului și

Mântuitorului nostru Iisus Hristos (Lc. 24, 44), accentuează valoarea de sine stătătoare a Vechiului Testament și după venirea Noului Testament. În felul acesta se ignoră proorocirea inspirată de Dumnezeu a lui Ieremia că Domnul va încheia cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda legământ nou" (Ier. 31, 31; Evr. 8, 8), trecându-se de asemenea sub tacere comentariul respectiv al Sf. Ap. Pavel, obligatoriu pentru creștini: "Noul (testament) - scrie Sf. Ap. Pavel despre Ieremia, a învechit pe cel dintâi. Iar ce se învechește și îmbătrânește, aproape este de pieire" (Evr. 8, 13): "Căci dacă testamentul cel dintâi ar fi fost fără de prihană, nu s-ar mai fi căutat loc pentru al doilea" (Evr. 8, 7).

Trecând toate acestea sub tacere, episcopatul "creștin" francez stăruie în ideea că "primul testament n-a fost anulat prin Noul Testament" ... "În ciuda unei vechi, dar discutabile interpretări, din Noul Testament nu se poate deduce că poporul evreu a fost privat de calitatea sa de popor ales." Dimpotrivă, rămânând credincios Legii sale (Torah), poporul evreu este și astăzi o "binecuvântare pentru toate popoarele de pe pământ". Dacă totuși poporul evreu a fost pedepsit de Dumnezeu și împrăștiat prin toate popoarele, aceasta a avut și un sens "misionar" pozitiv. Repatrierea evreilor în Palestina și strângerea lor în jurul Ierusalimului trebuie interpretată nu numai sub aspect politic, în spiritul credinței evreilor, care socoteau aceasta drept o "binecuvântare" ... Se pune întrebarea dacă repatrierea evreilor dispersați nu va deveni "una din căile adevărului lui Dumnezeu pentru poporul evreu și în același timp pentru toate popoarele de pe pământ". O aluzie evidentă că "mesianismul" poporului evreu, în rândul tuturor celorlalte popoare, a rămas nestrămutat!

Aceste idei, expuse în numele episcopatului "creștin" al Franței, contravin cu desăvârșire sensului fundamental al Sfintei Scripturi, ca și interpretărilor patristice pe care "Directivele" o resping, ca fiind o "interpretare veche dar discutabilă (de ce?)". Același lucru se poate spune referitor la problema disculpării evreilor pentru suferințele și moartea lui Iisus Hristos. Recunoscând, pe de o parte, că "din punct de vedere istoric, răspunderea pentru moartea lui Iisus a fost împărțită între unele autorități evreiești și romane", episcopii francezi opun acestei teze faptul că "Hristos, în nemărginita

Să dragoste, pentru păcatul tuturor oamenilor s-a expus pe Sine suferințelor și morții, ca toți să dobândească mântuirea", și de aceea contestă termenul "ucigași de Dumnezeu" referitor la evrei. În această opoziție însă sunt amestecate două lucruri diferite:

1) Planul lui Dumnezeu de răscumpărare a păcatelor întregii omeniri prin suferințele și moartea prin răstignire pe cruce a lui Hristos și 2) vina deosebită a conducătorilor evrei pentru condamnarea lui Hristos chiar împotriva voinei reprezentantului puterii romane, Pilat, care dorea să-L pună în libertate (Fapte 3, 13-15). Vina, despre care mărturisește Însuși Mântuitorul în cuvântarea Sa de despărțire: "... acum nu au cuvânt de dezvinovățire pentru păcatul lor" (In. 15, 22).

Faptul că episcopatul francez "condamnă categoric învinuirea adusă evreilor de a fi omorât pe Hristos" - ceea ce Marele rabinat califică în comentariul său, drept un "merit excepțional" - denotă o violenie perfidă, egală cu negarea lui Hristos ca Fiul al lui Dumnezeu: de vreme ce se recunoaște faptul istoric că evreii sunt cei ce au omorât pe Hristos, iar în același timp se neagă că ei sunt ucigași de Dumnezeu, înseamnă că episcopatul francez de comun acord cu rabinatul neagă demnitatea Dumnezeiască a Mântuitorului!

În loc să accentueze răspunderea iudeilor pentru faptul de a nu recunoaște drept Mesia pe Hristos - "Fiul Celui binecuvântat" (Mc. 14, 61-62), Care este împlinirea Legii și Proorocilor (Lc. 24, 44), episcopatul francez ridică în slăvi pe iudei, subliniind "că noi, creștinii, le suntem datori pentru cele cinci cărți ale Legii (adică cele cinci cărți ale lui Moise), pentru Prooroci și alte cărți sfinte... care au fost adoptate de creștini, rămânând și la iudei", deși Însuși Mântuitorul îi acuză pe iudei că nu cred celor scrise de Moise (In. 5, 47) despre El, căci "dacă celor scrise de el nu credeți, cum veți crede în cuvintele Mele" (In. 5, 46).

Așadar, prin necredința lor în Hristos, iudeii se lipsesc pe ei însiși de cărțile profetice vtero-testamentare care mărturisesc despre Hristos. De aceea, în loc de a declara slugarnic că "Noul Testament n-ar fi existat" fără Vechiul Testament, episcopii francezi ar trebui să spună contrariul, și zănuie că prin necredința lor în Hristos noul iudaism trădează Vechiul Testament, cuprins în propriile sale cărți sfinte!

În penultimul capitol al "Directivelor", intitulat "Pentru o mai bună cunoaștere și stimă reciprocă", creștinilor li se recomandă să dea dovadă de mai multă înțelegere față de iudaism, de tradițiile, obiceiurile și istoria lui, pentru care creștinii sunt sfătuși să respecte opinile evreilor și, în dialogul cu ei, să nu-i despartă de comunitatea lor și să nu încearcă să-i atragă în comunitatea creștină. Biserica se identifică pe sine fără a-și propune dispariția comunității evreiești, ci căutând să intre în relație cu ea". O asemenea declaratie defetistă și trădătoare a episcopilor catolici este extrem de ciudată, dacă ne amintim de prozelitismul agresiv, caracteristic lor, în convertirea mai ales a creștinilor ortodocși la papism, atât în mod individual, cât și masiv: cu ajutorul uniilor, concordatelor și altor mijloace, potrivit principiului iezuit - "întru slava lui Dumnezeu". Singura excepție pe care papismul o face în propaganda sa este pentru iudaism, nutrind, după cum se vede, o atracție aparte pentru el și de aceea manifestând o surprinzătoare "delicatețe" față de iudaism.

Acest lucru este deosebit de evident în ultimul capitol, al VII-lea, "Biserica și poporul evreu", în care au fost trase următoarele concluzii generalizatoare: "Poporul evreu are conștiința că, datorită chemării sale alese, a primit o misiune universală între popoare. Biserica, la rândul ei, socotește că propria ei misiune nu poate decât să fie cuprinsă în același plan universal al salvării". "Cuvintele lui Iisus Hristos și învățătura lui Pavel (unde sunt trimiterile? - n.a.) mărturisesc despre rolul poporului evreu în dobândirea unității finale a omenirii, ca unitate a Israelului și popoarelor". De aceea actuala tendință a iudaismului spre unitate nu poate fi străină pentru planul mântuitor al lui Dumnezeu. Dimpotrivă, ea este apropiată năzuințelor creștinilor spre unitatea lor. De vreme ce "grijă comună" a lor (a evreilor și creștinilor) este îndreptată către "era mesianică", ei ar trebui, în sfârșit, să pornească pe calea recunoașterii și înțelegерii reciproce, și să înalte rugi către Tatăl într-o singură speranță, care va fi "făgăduința pentru întregul pământ" ...

Așadar, sub influența franc-masoneriei episcopatul francez a recunoscut oficial că: 1) în poftida necredinței în Iisus Hristos, evreii și astăzi sunt o "binecuvântare" pentru toate popoarele de pe pământ; 2) ei au "o misiune universală între popoare"; 3) Biserica trebuie să se încadreze "în același plan universal al mântuirii" și 4) grijă

comună a evreilor și creștinilor este îndreptată spre o oarecare apropiată "eră mesianică".

Toate acestea au o aparență atât de anticreștinească, încât își vine să te întrebui cu nedumerire: episcopii care le-au scris sănii ei "creștini" oare? Da, cândva evreii au fost într-adevăr o binecuvântare pentru toate popoarele (Facerea 22, 12), pregătind popoarele pentru venirea erei cu adevărat mesianice, drept care Însuși Mântuitorul a spus femeii samaritene că "mântuirea din iudei este" (In. 4, 22). Mesia însă a venit (In. 4, 25-26), iar iudeii nu L-au primit (In. 1, 11).

Prin necredința lor, ei însiși s-au exclus din planul lui Dumnezeu de mântuire universală a neamului omenesc. Si acum, după ce Domnul Iisus Hristos și-a vărsat sângele pentru răscumpărarea întregii omeniri - inclusiv a iudeilor și păgânilor (In. 11, 51-52); după ce a început era plină de har a lui Mesia (Lc. 4, 18-21), cu atâtea binefaceri, minuni și semne ale lui Dumnezeu (Mc. 16, 17-18, 20); după ce prin Iisus Hristos a venit harul și adevărul deplin (In. 1, 17) - după toate acestea să mai aștepti o nouă eră "mesianică" și să ceri Bisericii să se alăture planului universal evreiesc al "mântuirii" - înseamnă de fapt să renunți la credința în Mântuitorul nostru Domnul Iisus Hristos și la răscumpărarea săvârșită de El, în așteptarea nu se știe căruia "mesia mai bun", drept care antihristul va fi recunoscut de evrei!

Cred oare episcopii francezi că mântuirea a fost făptuită o dată pentru totdeauna (Evr. 9, 26) de Domnul Iisus Hristos - Singurul, în istoria omenirii, Care a venit să-și dea sufletul răscumpărare pentru oameni (Mc. 10, 45)? Istoria Bisericii lui Dumnezeu ne dovedește într-adevăr (In. 20, 31), că El este Calea, Adevărul și Viața (In. 14, 6), că El este ușa prin care cei ce intră se vor mărtuii (In. 10, 9), că "întru nimeni altul nu este mântuirea" (Fapte 4, 12) și, prin urmare, nu trebuie să mai aștepți pe altul (comp. Lc. 7, 19-20). Așadar, dacă episcopatul francez crede în Evanghelie (Mc. 1, 15) - singura Bună Vestire despre răscumpărarea neamului omenesc, atunci cu ce drept el vorbește, în unison cu evreii, despre "noua eră mesianică"?

Dacă însă episcopatul francez nu crede în aceasta și de aceea se solidarizează cu evreii, atunci el îndeobște nu trebuie să se socotă

episcopat creștin, urmând să se declare lojă masonică iudaizantă, care nu are nimic comun cu creștinismul.

Pentru evrei de foarte multă vreme sunt caracteristice așteptările "mesianice" pământești, care i-au împiedicat să primească și să recunoască pe Iisus Hristos drept Mesia. Ei și până în ziua de astăzi stăruie în aceste false speranțe, care îi deosebesc de adevărații adepti ai lui Hristos, care nu au aici cetate stătătoare, ci o caută pe aceea ce va să fie (Evr. 13, 14). Cunoscând toate acestea, sănii nedumeriți, cum acești episcopi zisii "creștini" au putut întocmi o declarație atât de stupidă sub aspect teologic și atât de perfidă din punctul de vedere al Bibliei și Sfinților Părinți?

De aceea nu pare straniu că ea a suscitat o avalanșă de proteste din partea mai multor catolici cu scrupule, iar episcopii catolici din Egipt au dat un răspuns bine argumentat, în care au contestat ideile absurde din "Directive" (v. "Documentation catholique", 1973, nr. 1638, p. 785-788).

Dacă însă catolicii conștiincioși s-au indignat pe bună dreptate de declarația episcopatului francez, Marele rabinat al Franței a aprobat-o și elogiat-o în "Comentariul" său, din care cauză "în presă au apărut o mulțime de aprecieri nefavorabile". În acest document sunt preamărite "calitățile remarcabile" ale unui text de unicat, prin care evreii sunt eliberați de acuzația de "omorători de Dumnezeu" și prin care se renunță la convertirea evreilor la creștinism și se recunoaște chemarea eternă a poporului evreu, popor ce este o "binecuvântare pentru toate neamurile lumii".

Potrivit "Comentariului" rabinatului, "Directivele" episcopatului francez "sunt asemănătoare cu învățătura celor mai mari teologi evrei, pentru care religiile care s-au născut din iudaism au misiunea să pregătească omenirea pentru venirea erei mesianice prevăzută de Biblie". Aceste laude de rău augur subliniază cel mai bine caracterul apostat al "Directivelor" vizate, prin care episcopatul romano-catolic al Franței inaugurează o eră a antihristului, și nu una mesianică!

Uneori fac declarații revoltătoare și unii episcopi aparte. De exemplu, Roger Etcegarey, fost arhiepiscop al Marsiliei, membru al Comitetului pentru relații cu iudaismul, în documentul "Misiunea noastră de împăcare cu poporul evreu", expune următoarele idei: "O

mare și inevitabilă întrebare ce se pune Bisericii (de către cine? - n.a.) este aceea privind chemarea "indiscutabilă" a poporului evreu și însemnatatea ei pentru creștini". Îngrijindu-se pentru recunoașterea chemării "indiscutabile" a evreilor, cardinalul "creștin" trece abil sub tăcere chestiunea principală: dacă poporul evreu recunoaște pe Domnul Iisus Hristos drept Mesia?

După cum încearcă să dovedească cardinalul, după Conciliul II Vatican Biserica a început să înțeleagă că ea "înflorește" (literalmente "înverzește") cu atât mai mult cu cât trăiește mai mult din rădăcina sa evreiască! După părerea lui Etcegarey, aceasta "implică Biserica în problema nu doar a raportului exterior, ci și a celui interior, care se referă la însăși definiția Bisericii". O asemenea relație între Biserică și iudaism, după expresia cardinalului, "comportă un fel de competiție perseverentă între cei care așteaptă pe viitorul mesia și cei care așteaptă întoarcerea lui".

O astfel de substituire perfidă a adevăratului Mesia, Domnul Iisus Hristos, Care a venit o dată și trebuie din nou să vină din cer pentru a judeca lumea, - printr-un oarecare fals "mesia", care încă nu a venit, dar a cărui venire o pregătesc de acum înație evrei, a fost demascată convingător de preacuviosul Iosif Vološki în canonul slujbei alcătuite în cinstea lui: "O voi, eretici și trădători fără minte, și voi, evrei necredincioși! cel pe care îl așteptați voi nu este Hristos, ci antihristul, după cum mărturisesc Scripturile dumnezeiești. Iar noi îl propovăduim pe Hristos Dumnezeul nostru, Care s-a născut fără prihană din Preacurata Fecioară Maria, și prin rugăciunile ei, Hristoase, izbăvește-ne pe noi de ispite și măntuiește sufletele noastre!"

Bănuim că episcopatul francez n-a fost de unul singur în aventura "teologică" cu "Directivele"; cu siguranță că a avut un sprijin secret din partea Romei, căci papa Paul VI n-a obiectat cătușii de puțin. Papa Ioan Paul II a ajuns și mai departe și s-a făcut franc-mason, lucru despre care s-a vorbit deschis, în 1986, la radioul francez. În același an, pe 13 aprilie, el a vizitat oficial sinagoga iudaică de la Roma, unde a avut o întrevadere și s-a rugat împreună cu rabinul șef dr. Elio Toaf, ceea ce este o gravă încălcare a canoanelor bisericești, care interzic comuniunea religioasă cu iudeii (canoanele apostolice 64 și 70).

În revista "Observatore romano" (din 18.04.1986; p. 9) este publicat un articol consacrat acestei vizite, și este reprodus integral textul discursului papei, în care acesta adresează rabinilor iudaici următoarele cuvinte: "Voi sănăti frații noștri cei aleși, frații noștri mai mari" (ultimele cuvinte sunt scoase în titlu). Așadar, papa, care se socotește prim-ierarh suprem al Bisericii lui Hristos și "locuitor" al lui Hristos pe pământ, deodată și în modul cel mai bătător la ochi se resemnează - și în fața cui?... în fața rabinului iudaic principal, se roagă împreună cu el și îl numește "frate mai mare", deși acela nu recunoaște pe Domnul Iisus Hristos drept Mesia! În tot discursul papal numai într-un singur loc se amintește de "Iisus din Nazaret", dar și aici subliniindu-se cu slugănicie că El "este fiul poporului vostru", și nici un cuvânt nu se spune despre calitatea Lui ca Fiul Întrupat al lui Dumnezeu.

O trecere sub tăcere atât de lașă, în sinagoga din Roma, a principalului adevăr creștin despre Mesia (Mt. 16, 16; In. 1, 49) denaturează întregul sens al propovăduirii apostolice, care de la bun început constă în a dovedi, cu ajutorul Scripturii, "că Iisus este Hristos" (Fapte 18, 28). Să ne amintim că Sf. Ap. Pavel, după convertirea și botezarea lui de către Sf. Ap. Anania la Damasc, a început să propovăduiască în sinagogi "pe Iisus, că Aceasta este Fiul lui Dumnezeu... dovedind că Aceasta este Hristos" (Fapte 9, 20, 22). Într-un mod deosebit de convingător subliniază acest lucru, Sf. Ev. Luca, el însuși martor la predica Sf. Ap. Pavel în sinagoga din Tesalonic: "Și, după obiceiul său, Pavel a intrat la ei (la iudei - n.a.) și în trei sămbete le-a grăit din Scripturi, deschizându-le și arătându-le că Hristos trebuia să pătimească și să invieze din morți, și că Aceasta, pe care vi-L vestesc eu, este Hristosul, Iisus" (Fapte 17, 2-3). Discursul papal ținut în sinagoga din Roma nu conține nici o fărâmă de mărturisire îndrăzneață a lui Hristos, măcar ca însuși papa poartă numele marelui Apostol al lui Hristos, Pavel.

Biserica Ortodoxă, contrar slugăniciei lașe a papei față de sinagoga iudaică, adresează acesteia următoarele cuvinte demascatoare: "Adunătură (adică sinagogă) vicleană și desfrânată... de ce ții legământul, dacă nu ești moștenitoarea lui? De ce te lauzi cu Tatăl, dacă nu ai primit pe Fiul?" (stihul III pentru vecernia Marei Luni).

Catolicilor le place să-și numească biserică - "biserica Sf. Ap. Petru". Dar ce au ei în comun cu marele Apostol al lui Hristos, neînfricatul propovăduitor al adevărătei credințe a lui Hristos? Ei dezvinovățesc pe evrei de omorârea lui Hristos și pregătesc pe credincioși pentru aşteptarea unei noi ere "mesianice".

Cu totul altceva spune Sf. Ap. Petru. Vindecând un olog la ușa Templului din Ierusalim, el răspunde evreilor uimiți ce se adunaseră în jurul lui că nu el a vindecat pe bolnav, ci Hristos cel trădat de ei, Începătorul Vieții, pe Care ei l-au omorât, dar pe Care Dumnezeu L-a inviat din morți; că despre acest Hristos au vorbit toți proorocii și că zilele acestea sunt tocmai acele vremuri mesianice vestite în Vechiul Testament (Fapte 3, 2-24).

Sfânta Biserică Ortodoxă a oglindit din cele mai vechi timpuri, în cărțile sale de cult, învățătura despre vechiul Israel, care a respins pe Hristos și a rămas în afara Bisericii din pricina necredinței lui în Hristos (Rom. 11, 23), precum și învățătura despre noul Israel, alcătuit din iudeii care au crezut în Hristos, alături de păgânii creștini care au intrat în Biserică prin credința lor în Hristos (vezi stihul 3 din "Doamne, strigăt-am" pentru vecernia de Duminica Florilor: "Sioane, munte sfânt al lui Dumnezeu, și Ierusalime... vezi pe fiii tăi adunați întru tine, că iată au venit de departe să se închine împăratului tău, pace nouui Israel și mântuire limbilor".

În una din stihurile Triodului din Postul Mare, Israelul cel Vechi care s-a lepădat de Hristos, este asemuit bogatului, iar Israelul Nou, îndrumat de Hristos, - lui Lazăr din pilda evanghelică (Lc. 16, 19-31).

Sfântul Vasile scrie, în cuvântul "Despre înțelepciunea cea smerită": "Teme-te să te asemeni în cădere diavolului, care, preamarindu-se în fața oamenilor, a căzut aruncat jos de Om... Asemeni este și căderea israeliților. Preamărinde în fața păgânilor, ca în fața celor necurați, cu adevărat au ajuns ei necurați... iar nelegiuirea și nenorocirea păgânilor au fost sterse prin credință".

Pentru un observator atent al evenimentelor bisericești din ultimele decenii devine tot mai clar că se săvârșește o substituire nemaiînomenită de îndrăzneață - substituirea credinței noastre de totdeauna în Domnul Iisus Hristos, adevăratul Mesia și Mântuitor,

printr-o pretinsă nouă "credință" - credința într-un viitor "binefăcător" al omenirii, într-un pretins nou "mesia", care este obiectul unei aşteptări ardente din partea evreilor și, de o vreme încoace, și a unor "creștini" care se leapădă de credința lui Hristos.

Dovezi ale pregăririi conștiinței creștine pentru adoptarea acestui fals pot fi găsite nu numai în "Directive", ci și în o serie de articole și predici autorizate de C.E.B. Așa este, de pildă, introducerea citată mai sus la revista "RISK" (1967, nr. 1-2), pe care autorul ei, S. Roze, a intitulat-o: "Apocalipsa progresului, sau: nedreptatea internațională va distruga oare mișcarea ecumenică?"

În finalul articolului, autorul spune că, "dacă biserică (în sens ecumenic) nu va avea voință să meargă înainte (adică să-și schimbe structurile sale seculare - dogmele și canoanele), ne va fi tot mai greu și mai greu, iar în cele din urmă și teologic irealizabil, să admitem că... Hristos, pe Care noi îl cinstim, este într-adevăr Hristos"!

Chiar însăși apariția în mediul ecumenic a ideii de a pune la îndoială că Mântuitorul nostru, care a murit pentru noi și a inviat din morți (Rom. 4, 25), este Mesia cel prevestit în Vechiul Testament, arată că ecumenismul nu are nimic comun cu creștinismul. El deschide larguile în fața propagandei anticreștine demult declanșate, potrivit căreia Cel ce a suferit pe Golgota nu este Mesia, ci un impostor și un amăgitor (comp. Mt. 27, 63) și trebuie să vină adevăratul "mântuitor" al omenirii, cel așteptat de iudei. E foarte ciudat că ecumeniștii "ortodocși", cunoscând caracterul anticreștin al ideilor răspândite de presa ecumenică, nu-și întorc fața de la o astfel de propagandă, care deocamdată pregătește doar terenul, dar mâine va începe a călca în picioare credința lui Hristos?!

Spre rușinea participanților "ortodocși" la mișcarea ecumenică trebuie menționat că, până și protestanții încep a-și da seama de spiritul antihristic al ecumenismului, chemând la luptă împotriva lui. De curând în Germania și în alte țări s-au format "grupe de biserici confesionale integriste". De pildă, "Conferința comunităților confesionale ale Bisericilor evanghelice din Germania" afirmă că "Consiliul Mondial al Bisericilor încearcă să înlocuiască pe Iisus Hristos cu antipodul său antihristic".

Această acuzație a fost formulată într-o declarație alcătuită din 12 teze și făcută publică la 23 mai 1974 de Înălțarea Domnului, sub titlul: "Libertate și colaborare întru Hristos". Declarația cheamă pe creștinii din Germania să se opună falsificării credinței. Cele douăsprezece teze descriu confruntarea spirituală în care "noulumanism" își dezvăluie fizionomia sa antihristică în numele "divinizării antireligioase a omului".

Prin urmare, ecumenismul pregătește creștinii: pentru a primi, deopotrivă cu evreii, pe noul "mesia", prin secularizarea treptată a omenirii. Așa cum evreii au respins pe Hristos pentru că așteptările lor mesianice erau materiale, la fel și întreaga omenire, prin aspirațiile sale pentru bunuri materiale, își întoarce fața de la Hristos și se îndreaptă cu duhul spre antihrist. În felul acesta, "împreună cu evreii așteaptă pe mesia iudaic milioane de oameni, majoritatea cărora își zic "creștini", fără a bănuia cel puțin că așteaptă un "mesia" pe care îl așteaptă și evreii". Și când în cele din urmă își va face apariția falsul mesia dorit de evrei, el se va dovedi înrudit prin duh cu întreaga omenire materialistă!

"Prin lepădarea de Hristos, scrie Sfântul Ierarh Ignatie (Brianceaninov), omenirea se va pregăti pentru primirea antihristului, îl va primi în inima sa. Însăși starea de spirit a omului se va pătrunde de nevoie de a chema pe antihrist, precum în timpul unei suferințe grele apare setea de otravă ucigătoare. Se rostește chemarea, răsună glas de chemare în societatea omenească, care cere stăruitor pe "geniul geniilor", acel ce ar ridica dezvoltarea și progresul material, pe treapta cea mai de sus, ar instaura pe pământ acea bunăstare; în care raiul și cerul ar deveni pentru om de prisos. Antihristul va fi un susținător logic, drept (adică meritat), firesc al orientării morale și spirituale generale a oamenilor".

Acest nou "mântuitor", deși va fi dușmanul lui Hristos, va căuta însă să imite pe Hristos în sens contrar. "În toate amăgitor (antihristul) va dori să se asemuiască Fiului lui Dumnezeu, spune Sfântul Ipolit al Romei: "Hristos este Împăratul - și antihristul va fi împărat, deși pe pământ. Mântuitorul a venit ca un Miel - în chip asemănător și acesta se va arăta ca un miel, deși pe dinăuntru va fi lup... Domnul a trimis pe apostolii Săi către toate popoarele - și acesta își va trimite fașii săi apostoli pretutindeni (Mt. 28, 19).

Mântuitorul și-a strâns oile Sale (In. 10, 4), și acesta va aduna poporul iudeu împrăștiat prin toată lumea. Domnul a dat pecete celor care cred în El (Apoc. 7, 2-3; 9, 4), în chip asemănător și acesta va pune un semn celor ai lui (Apoc. 13, 16-17). Domnul a venit în chip de Om, și acesta va veni în chip de om. Mântuitorul a inviat din morți și și-a asemuit trupul Său templului (In. 2, 19-21), și acesta va refa templul de piatră din Ierusalim".

Așa cum Domnul Iisus Hristos a avut un Înainte-Mergător al Său în persoana Sfântului Ioan Botezătorul, la fel și antihristul va avea premergătorii săi, care vor striga, imitând pe Înainte-Mergătorul lui Hristos: "Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui; orice vale se va pleca; căile cele strâmbă se vor face drepte și cele colțuroase, drumuri netede" (Lc. 3, 4-5; comp. Is. 40, 3-5).

Sensul acestei proorociri biblice, împlinită întru Hristos, constă în aceea ca oamenii să se pocăiască, îndreptându-și și netezindu-și duhovnicește cărările inimilor lor, pe care ar trece Fiul Întrupat al lui Dumnezeu. O tălmăcire minunată dă sfintelor cuvinte citate Fericitul Teofilact: "Calea pe care trebuie să-o pregătim pentru Domnul este un mod de viață potrivit cu învățătura lui Hristos; căci Domnul trebuie să-și înceapă curând propovăduirea Sa. "Cărările" sunt poruncile legii, care fuseseră deja șterse; și pe care azi trebuie să le facem drepte... Așadar, noi trebuie să ne pregătim sufletul și să ne îndreptăm faptele și gândurile". Potrivit cu cele spuse, sufletele care pier în josnicia păcatului trebuie să se umple de virtuți, firile mândre - să se smerească, strâmbăturile - să se îndrepte, și îndeobște orice rău trebuie să fie înălțurat din calea Mesiei ce va să vină. El Însuși, potrivit vechilor făgăduințe, va face toate acestea ușor de împlinit, căci va birui forțele demonice vrăjmașe și va însufla inclinațiile firești pentru bine".

Astăzi însă, această proorocire este folosită, în ecumenism, în sens absolut contrar, antihristic.

Ecumeniștii, în loc să niveleze asperitățile firilor rele, în armonie cu principiile directoare ale legii morale a lui Dumnezeu, caută să egaleze diferențele confesiuni. În locul smereniei firilor trufașe și căutării căii spre pocăință, se vădește tendința de a minimaliza (și a umili) acel munte minunat al harului și adevărului - Credința Ortodoxă, care se înălță pe piatra ce nu poate fi creată de

om - Hristos (Dan. 2, 34, 44-45), devenind sfânta Biserică Ortodoxă a lui Hristos, grandioasă prin realizările sale duhovnicești, biserică care a înmulțit atât de mult roadele sfinteniei. De la catedrele ecumenice, în loc să fie chemați toți cei abătuți de la adevăr și împotmoliți în mocirla rătăcirilor să se ridice la nivelul Ortodoxiei, se propovăduiește diametral contrariul - Ortodoxia trebuie să coboare până la nivelul comunităților eretice și să le recunoască drept "biserici", ca toți să fie egali în lepădarea de Dumnezeu.

Ca urmare, prin nivelarea Ortodoxiei cu așa-numitele confesiuni "creștine" prin unirea diferitelor credințe într-o "biserică" nouă, universală, antiortodoxă, ecumenismul în frunte cu C.E.B. pregătește calea antihristului!

Creștinul ortodox nu poate colabora cu mișcarea ecumenică, pentru că ea este inspirată și dirijată de franc-masonerie și duce la instaurarea antihristului - pentru că ne cere, în numele realizării unei unități mecanice cu heterodocșii, să renunțăm la Simbolul ortodox al credinței și la respectarea canoanelor!

Principiul 14

Scopul ecumenismului e acela de a uni toate religiile într-o singură religie antihristică. Propovăduind chipurile "dragostea", el greșește și împotriva adevărului, și împotriva dragostei, iar prin traducerile ecumenice ale Bibliei distrugе credințа în Hristos.

A) Unirea tuturor religiilor

În numele dragostei greșit înțelese și nesocotind adevărul, ecumenismul încearcă să unească nu numai pe creștinii de diferite confesiuni, ci, inspirat de franc-masonerie, a început și unirea creștinilor cu necreștinii, rezolvându-și astfel sarcina ce și-a propus-o mai demult.

Încă în 1938, la Atena, unul dintre cei mai vechi militanți ai ecumenismului, Paul Anderson, a declarat: "Noi nu suntem atât de limitați, încât să unim numai pe creștinii de diferite confesiuni. Acum ne unim în jurul ideii monoteismului în genere, ca după aceasta să adere la ecumenism iudeii, mahomedanii etc."

Respectiva declarație corespunde logic cu punctul de vedere al ecumenismului masonic, ce nu prețuiește dogmele și canoanele și care interprează noțiunea de "universal" în sens pur geografic, și nu duhovnicesc. Ecumenismul trebuie să aducă la împlinire planurile masonice, căci el este o creatură a franc-masoneriei. În Constituția C.E.B., adoptată la Adunarea din Amsterdam (1948), între sarcinile Consiliului Ecumenic al Bisericilor, instituit atunci, figurează și următorul obiectiv: "a stabili contacte cu religiile cu caracter mondial și cu alte mișcări ecumenice". La Adunarea IV a C.E.B. din Upsala (1968), în raportul secției a 4-a se spune și mai clar: "Se impune colaborarea cu reprezentanții altor religii".

Această colaborare se și infăptuiește activ de foarte multă vreme. O confirmă mai ales exemplul Adunării VI a C.E.B., care a avut loc la Vancouver (Canada) în 1983. Pentru prima dată în întreaga istorie de 35 de ani a C.E.B. la Adunare au fost invitați oficial în calitate de oaspeți și referenți reprezentanții a cinci religii: iudaică, musulmană, induistă, budistă și sikhă.

Revista Adunării "Canvas", a menționat cu satisfacție că în ultimii 22 de ani C.E.B. a parcurs o cale lungă de la Adunarea III (Delhi, 1961), la care nu a fost permis accesul barem al jurnaliștilor reprezentând alte religii, până la Adunarea VI, în cadrul căreia au vorbit de la tribună un rabin evreu, un muftiu mahomedan și.a.

Într-un articol special, "Dialog și nu convertire!", s-a subliniat că "dialogul trebuie să fie o valoare în sine", și nu un mijloc de proselitism, adică de convertire a altora la propria credință. În alt articol - "Dialogul este în pericol!" se exprimă neliniștea că dialogul, în accepția lui ecumenică, este primejduit de deșteptarea religioasă, care creează stări de tensiune și duce la conflicte.

Așadar, ideea misionarismului în rândul heterodocșilor este respinsă în mod principal.

Vom aminti că în 1910, la Edinburgh (Scoția) a fost convocată o conferință a "Consiliului misionar internațional",

prezidată de dr. Mott, care a și introdus atunci termenul de "ecumenism". Drept principalul motiv al apariției mișcării ecumenice se declara dauna pe care o suportă cauza misionară, ca urmare a scindării creștinilor. Cu 50 de ani mai târziu "Consiliul misionar internațional" a intrat în C.E.B., iar încă peste 22 de ani, la Adunarea VI a C.E.B., misiunea creștină a fost respinsă, ca fiind nedorită și "dăunătoare" pentru relațiile ecumenice cu heterodocșii.

Adevăratul scop al ecumenismului, promovat în mod metodic, este unirea omenirii și crearea așa-numitei "comunități mondiale", concepută ca o comunitate a comunităților". Iată ce s-a scris în "Jurnalul Nairobi 75" al C.E.B.: "Noțiunea de comunitate mondială nu înseamnă o oarecare super-organizație!... Asociația mondială înseamnă, mai curând, recunoașterea independenței noastre reciproce... ca și hotărârea de a conlucra într-o asociație, care reunește diferențele comunități.

Crearea unei asociații mondiale, nu este nici pe departe o încercare de uniformizare, ci doar de organizare a unei "comunități a comunităților". Sarcina noii interpretări a propriilor noastre tradiții religioase și culturale, ca și a tradițiilor apropiatilor noștri, pentru nevoile comunității mondiale, nu înseamnă numai faptul că noi avansăm cerințe, ci și faptul că suntem gata pentru autocritică".

Potrivit planurilor ecumenice, specificul fiecărui grup care aderă la asociație va fi păstrat, iar orice comunitate ideologică, religioasă și națională trebuie să-și ocupe locul în mai amplă "comunitate a comunităților". Acest nou regulament public va permite asociației să coexiste în echitate și pace și, corespunzător, să se îmbogățească reciproc. În perspectiva viitoarei apropiere a comunităților iudaică și creștină "comunitatea mondială" se proiectează nu ca un ideal definitiv, ci ca un prim obiectiv imediat. Evreii și creștinii pot și trebuie să se apropie, deși scopurile lor sunt diferențe, dar coincidența acestor scopuri nici nu este obligatorie. Iată în ce fel este apreciată era "mesianică", așteptată de evrei, și "Imperația lui Dumnezeu", tratată în spirit pur profan.

În noua lume ce vine, orice izolare nu va mai fi tolerată, fiindcă ea pune piedici solidarității cu orice comunitate mai amplă. Până acum religiile mai mult au împiedicat, decât au ajutat la crearea unei comunități mondiale. Situația actuală pune sub semnul întrebării

sentimentul de exclusivism caracteristic grupurilor de credincioși ai timpurilor trecute. Astăzi trebuie să ne debarasăm de orice gen de "triumfalism". Contribuția evreilor și creștinilor în comunitatea mondială urmează a fi completată și cu aportul altor religii.

Acste idei au fost exprimate în organul oficial al C.E.B. - "The Ecumenical Review" (1973, Nr. 2, p. 24-26); ele constituie rezultatul întâlnirilor și consultărilor care au avut loc între evrei și creștini din 1970 până în 1972. În aceeași revistă, mai departe, se comunică: evreii din Israel nu mai au o atitudine negativă față de Iisus din Nazaret; nu-L socot vinovat de stările de spirit antievreiești, de excesele Bisericii, pe care, după părerea lor, le-a creat Pavel, și nu Hristos; vina pentru răstignirea lui Hristos o poartă mai degrabă Pilat, și nu căpeteniile evreiești, al căror rol în moartea Nazarineanului s-ar fi limitat doar la arestarea lui. Ultimete afirmații contravin flagrant faptelor istorice, potrivit căroră Pilat l-a găsit nevinovat pe Iisus Hristos. Însuși Pilat nu numai o dată spune iudeilor că vrea să-l elibereze pe Hristos" (Lc. 23, 4; In. 18, 38; 19, 4, 6), aceia însă se împotrivește, atâtăgi de mai marii lor (Mc. 27, 20). Aceste idei sunt expuse în manualele de istorie în actualul Israel, subliniindu-se în plus că în rândul creștinilor continuă să se ateste stări de spirit antievreiești, și de aceea concepțiile creștine tradiționale ar trebui revizuite, de vreme ce se planuiesc apropierea de evrei.

În revista amintită se fac apeluri spre cunoașterea a diferențe religii pentru viitoarea unire a acestora. În editorial citim: "Membrii diferitelor comunități religioase trebuie să colaboreze pentru crearea în comun a unei lumi pe care ar accepta-o oamenii de diferențe religii".

"C.E.B... se consacră în întregime creării comunității mondiale". În același articol se arată, mai departe, că, în conformitate cu hotărârile Comitetului central al C.E.B. de la Addis Abeba (1971), C.E.B. rămâne o organizație "creștină" care, însă, nu va adera la o organizație religioasă îndreptată împotriva ideologiilor nereligioase. În felul acesta C.E.B. recunoaște că nu este un anume "front antiateist", după cum se sugerează uneori celor creduli.

În același număr al revistei nominalizate a fost inserat articolul "Credințe vii și scopuri finale", în care se spune, între altele, că referitor la religiile orientale ar trebui evitată definiția

jignitoare de "religii necreștine", întrucât mulți dintre adeptii lor sunt tot atât de inteligenți și duhovnicește sensibili ca și creștinii, iar însăși definiția ar fi moștenită de la "colonialismul teologic". E îngrozitor faptul că definiția "religii necreștine" cuprinde în mod obișnuit aprecierea acestora ca "neadevărate", ceea ce înseamnă: "Dacă toate religiile sunt "adevărate", atunci dialogul e de prisos. Dacă însă numai o religie este "adevărată", dialogul este cu neputință". În aceasta din urmă ecumeniștii au dreptate, căci de vreme ce se țin dialoguri, inclusiv cu participarea ortodocșilor, care pretind să mărturisească despre Ortodoxie ca fiind unica confesiune adevărată, atunci acești "ortodocși" nu cred, de fapt, în Credința Ortodoxă ca unica adevărată și unică mântuitoare.

Ecumeniștii subminează conștient convingerea că Revelația dumnezeiască, adică Cuvântul lui Dumnezeu, ne arată unică adevărată credință mântuitoare, ceea ce îndreptățește de asemenea misionarismul în rândul heterodocșilor. Astăzi misionarismul este respins și înlocuit prin dialog, chipurile "de la egal la egal". Prin aceasta se nesocotesc cu bună știință poruncile adresate de Mântuitor uceniciilor Săi: "Mergând, învătați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă" (Mt. 28, 19-20). C.E.B. însă nu vrea misionarism, ci cunoașterea reciprocă prin dialoguri, în cadrul căror și creștinii trebuie să-și dea silință să afle "adevărul" altora. În numele conviețuirii și "îmbogățirii reciproce", învățătura lui Hristos se transformă prin dialoguri în una relativ adevărată, adică în una, în care, asemeni altor religii, la un loc cu grăunțele adevărului pot fi întâlnite și rătăciri.

"Lupta între Dumnezeu și idoli, între adevăr și o mulțime de falsificări ale lui nu trebuie căutată în lupta dintre creștinism și alte religii; ea se duce în interiorul oricărei credințe vii, în interiorul oricărei comunități ideologice", se spune în articolul menționat, la p. 146.

O asemenea afirmație apropiată mult nu numai unirea religiilor, ci și începutul unui război necruțător împotriva tuturor ortodocșilor cu adevără credincioși, care nu sunt de acord să țină isonul ecumeniștilor, dându-și seama de esența lor satanică. Cât timp Bisericile locale oficiale colaborează cu ecumenismul, folosindu-se

de "bunăvoieță" acestuia, ortodocșii cu adevărat credincioși lui Hristos vor fi etichetați ca "sectanți", care se rup de la curentul comun, oameni "periculoși" pentru pacea și ordinea publică. De aceea ei vor fi prigojni (II Tim. 3, 12; Apoc. 13, 7). Sectele vor fi numite "adevărate", iar adevărata Ortodoxie va fi prigonită ca o "sectă"!

În același organ oficial al C.E.B. (1971, Nr. 1) a fost publicat un articol al lui Wesley Ariaraya, "Referitor la teologia dialogului", plin de idei apostazice și chiar blasfematorii. În el citim: "Teologia dialogului trebuie înainte de toate să conștientizeze pe nou esența religiei și teologiei. Una din greșelile noastre făcute în trecut constă în faptul că am absolutizat religia și teologia creștină, socotind alte religii false și nedrepte", în timp ce în realitate: "Toate religiile caută să-și mărturisească propria experiență religioasă în cadrul unui anumit mit despre esența lumii, despre om, despre Dumnezeu... E periculos să se credă că o "legendă" e mai dreaptă decât alta. De exemplu, indusul poate vorbi despre experiență religioasă prin mitul care include legea karmei, reîncarnarea și.a. Iudeo-creștinul poate mărturisi despre experiența sa în legătură cu mitul (!) despre facerea lumii, păcatul originar și răscumpărare... Toate aceste legende sunt nedefinite prin ele însele și sunt limitate în cadrul unor hotare în care credincioșii își mărturisesc credința și trăirile"... "Oare e rațional să stăruim în afirmația că mitul despre geneză, despre căderea în păcat, despre răscumpărare... este unică descriere dreaptă a situației dezastroase a omenirii? Oare se poate spune că ideea "păcatului" epuizează întreaga experiență umană? Nimeni nu crede că ceea ce s-a întâmplat cu un anume Adam, care a fost lipsit de harul lui Dumnezeu și a atras după el întreaga omenire, este un fapt istoric".

Autorul renegat ajunge până la profanarea Bibliei, Cuvântul lui Dumnezeu, de parcă uitând că nu numai Vechiul Testament, ci și Noul Testament vorbește despre Adam ca despre o persoană istorică. Sf. Ap. Luca, în Evanghelie sa, afirmă proveniența lui Hristos după trup din Adam (Lc. 3, 38); Însuși Hristos ne învață să credem că Dumnezeu a creat pe Adam și Eva (Mt. 19, 4); Sf. Ap. Pavel compară pe Adam și Hristos și susține că prin Adam păcatul a intrat în lume (Rom. 5, 14; I Cor. 15, 49). Negând căderea în păcat a lui Adăம și Evei, autorul neagă cauza răscumpărării și mântuirii intru Hristos!

După părerea lui, scierile tuturor religiilor merită respect, și de aceea "scierile nu trebuie să ne despartă". Dialogul între religii este mai important decât adevărul: "Devine tot mai evident, declară Ariaraya că, izvoarele autoritare tradiționale (adică Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție) nu sunt pentru teologia modernă în mod necondiționat unice și autoritare..." Autorul - renegat este în măsură să jertfească nu numai Sfânta Tradiție, ci și Sfânta Scriptură, numai ca dialogul tuturor religiilor să aibă loc. E clar că, în condițiile renegării izvoarelor de inspirație divină ale credinței lui Hristos, dialogul cu heterodocșii este pe deplin posibil și unirea cu ei este pe deplin realizabilă. Dar care ar fi folosul?

Deosebit de regretabil e că, în numele "păcii" pământești, și teologii ortodocși încep să căuta afinități între creștinism și alte religii. Prot. Pavel Alesh, docent al Bisericii Ortodoxe Cehoslovace, a publicat în revista Patriarhiei Moscovei ("JMP") (1975, Nr. 5, p. 44-46) articolul "Concepția ortodoxă despre Dumnezeu ca premisă pentru colaborarea cu religiile necreștine". Făcând referire la Sfinții Părinți, autorul mai întâi afirmă că Dumnezeu este de nepătruns în esență Sa. Calea apofatică (care determină calitatele lui Dumnezeu prin metoda negativă) este caracteristică, după părerea autorului, nu numai pentru creștinism, ci și pentru alte religii. Pe acest temei se trage concluzia că "apofatismul este o metodă formală care prin ea însăși nu poate uni pe cei care o aplică. Astfel, metoda dialectică, pe care o folosesc unii Sfinți Părinți în propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu, nu-i unește nicidcum cu ateistii, care apelează și ei la aceeași metodă. Dumnezeu, de nepătruns în esență, a binevoit El însuși să se descopere nouă atât cât noi suntem în măsură să-l înțelegem, și s-a descoperit atât de clar încât să-l putem deosebi de zeitățile false ale păgânilor și celor de alte credințe. După cum se arată în psalm: "Cunoscut este în Iudeea Dumnezeu" (Ps. 75, 1).

Ce e drept, marele Apostol al neamurilor (Rom. 11, 13) a ținut cu filosofii păgâni atenieni un "dialog" despre "Dumnezeul necunoscut", despre care atenienii nu aveau decât o închipuire vagă, din care pricină au și pus un altar cu inscripția "Dumnezeul necunoscut" (Fapte 17, 23). Acest "dialog" însă a fost început nu de dragul unirii creștinismului cu păgânii în numele unei "păci" de conjunctură între popoare, ci cu mărețul scop - de a face cunoscut

trufașilor filosofi păgâni pe adevăratul Dumnezeu (comp. I Tim. 2, 4), prin care "trăim și ne mișcăm și suntem" (Fapte 17, 28). În spiritul adevăratei cunoașteri a lui Dumnezeu noi trebuie să respingem religiile păgâne, căci în spatele falselor lor zeități se ascund forțe demonice. În Psalmire se spune clar: toți dumnezeii păgânilor sunt idoli (Psalm 95, 5). Pavel spune, în numele lui Dumnezeu: "Nu voiesc ca voi să fiți părtași ai demonilor" (I Cor. 10, 20).

Astăzi însă se propovăduiește unirea pe teren religios - și mai ales cu păgânii și heterodocșii - după criteriul unui oarecare "apofatism".

Dar și diavolul conține apofatism - părți ascunse, sau aşa-zisele - "adâncuri ale satanei" (Apoc. 2, 24).

Urmând unui astfel de "apofatism", oare noi trebuie (feresca Dumnezeu!) să ne unim și cu diavolul pentru dobândirea unei oarecare "păci" pe pământ?

Într-un document catolic oficial redactat cu prilejul viitorului dialog cu evrei se impune, ca o condiție importantă, cerința de "a respecta pe interlocutor așa cum este, și mai ales credința și convingerile lui". Pe deasupra, creștinii participanți la dialog sunt îndemnați să înțeleagă greutățile pe care le încearcă înaintea Tainei Cuvântului Întruchipat suflul evreiesc, "pătruns de noțiunea atât de sublimă și curată a transcendentalității divine". Apeluri similare se fac și referitor la budisti, ale căror căi spre "Absolut", spre "perfecțiunea spirituală" sunt elogiate de scriitori și "misionari" catolici, care aproape că le egalează cu calea spirituală creștină. Se recomandă să se manifeste "mărinimie" față de "adeptii Absolutului", care urmează altă cale spirituală decât a noastră, "pentru ca ei să se simtă "apreciați" și să vadă că noi recunoaștem și prețuim înalt valorile cu care ei trăiesc sau tind să trăiască". Caracterul slugănic și trădător al unor astfel de reflecții este pe deplin dezvăluit în cuvintele: "Orice yoga, în adevăratul sens al cuvântului, este o cale spirituală spre absolut, spre realitatea finală: calea budistă este yoga și tot la fel este calea creștină"!

Asemenea idei îngălătoare au fost exprimate încă pe vremea cardinalului Agostino Bea (mort în 1968), care s-a aflat în fruntea Secretariatului unității creștine în timpul Conciliului Vatican II.

Bunăoară, în "Declarația cu privire la induism, budism, islamism, iudaism și alte religii necreștine", al căror "principal avocat" a fost cardinalul Bea, se afirmă: "În iudaism oamenii cercetează Taina divină și o exprimă printr-o mulțime enormă de mituri (!) și a unor susținute eforturi filosofice".

În budism se recunoaște deșertăciunea fundamentală a acestei lumi schimbătoare și se arată calea pe care oamenii, cu devotament și încredere (față de cine? - se pune întrebarea), lepădându-se și curățindu-se de cele trecătoare, pot deveni liberi, dobândind o stare de pace permanentă (se știe însă că seninătatea este cu neputință fără pacea plină de har făgăduită de Hristos inimilor blânde și smerite (Mt. 11, 29).

Alte religii din lume mărturisesc și ele deopotrivă despre neliniștea inimii omenești, propunând căi, adică învățături și norme de viață, precum și ritualuri sacre. Biserica catolică nu respinge nimic din ceea ce în aceste religii este adevărat și sacru. Ea vestește neîncetat pe Hristos, Care este "Calea, Adevărul și Viața" (In. 14, 16) și în care Dumnezeu a împăcat pe toți cu Sine". Ultima frază însă șterge toate spuse mai sus în favoarea religiilor necreștine, fiindcă Însuși Mântuitorul, Domnul Iisus Hristos, numindu-se pe El Însuși "Calea, Adevărul și Viața", ceva mai înainte vorbește despre întemeietorii altor religii: "Toți căți au venit mai înainte de Mine sănături și tâlhari" (In. 10, 8).

Cu toate acestea, papa Ioan Paul II a adresat la 26 februarie 1986 un apel către toți creștinii, iudeii și mahomedanii - să se unească în jurul unui singur dumnezeu, după cum a relatat ziarul "Catolicii", organul oficial al papiștilor din Grecia.

Iar la 27 octombrie 1986 a invitat la Assisi (Italia) 150 de reprezentanți ai diferitor religii din lume pentru a se ruga în comun pentru pace. Acolo au fost reprezentanți din aproape toate denomiinațiile religioase existente pe pământ, fără a exclude chiar și pe slujitorii satanei din diferitele triburi sălbatiche ale Africii și ale indienilor americanii. Dalai-lama din Tibet a fost printre cei dintâi care s-au grăbit să răspundă apelului papei...

Rugăciunea comună a tuturor acestor grupuri a avut loc în bazilica creștină Santa Maria degli Angeli din Assisi unde au venit, în vestimentație completă, budiștii și căpeteniile de triburi sălbatiche închinătoare la idoli. Papa privea încântat la diferitele ritualuri

religioase ale invitaților săi. Aplecându-și capul, căsca ochii cu "pietate" la "trabucul păcii", pe care îl fumau în cinstea marelui spirit ceresc două căpetenii de triburi indiene... "Pacea trebuie să fie pe pământ înainte de a dobândi pacea în inimile noastre", a spus unul de căpeteniile de trib, exprimând în aceste cuvinte flagrantă contradicție dintre religia sa și creștinism... Iar în biserică San-Gregorio o căpetenie de trib indian din America a declarat că el nu numai că în totdeauna slujește demonilor, ci este de asemenea și catolic!"

Papa este dispus să tolereze aceste necuvinte, numai ca ele să se facă sub egida lui. De aceea cea mai corectă apreciere a întâlnirii de la Assisi a religiilor din lume au dat-o adeptii lui Marcel Lefevre, un arhiepiscop catolic schismatic, care au organizat la Assisi o uriașă demonstrație sub lozinca "Papa încearcă să creeze o super-religie în frunte cu el însuși!"

Spre marele nostru regret, o parte din vina pentru legătura nelegituită cu religiile păgâne revine și ierarhilor ortodocși. La ședința Comitetului central al C.E.B. din Addis Abeba (ianuarie 1971) a luat cuvântul mitropolitul Gheorghe (Hodre) din Beirut (Biserica Ortodoxă din Antiochia), care a chemat pe creștini nu numai să "dialogheze" cu alte religii, ci inclusiv să "cerceteze adevărata viață spirituală a celor nebotezați" și să-și îmbogățească propria experiență cu "comorile comunităților religioase mondiale", căci "Însuși Hristos intră ca o lumină când harul pogorării asupra brahmaniștilor, budiștilor și mahomedanilor în timp ce ei își citesc cărțile lor sacre". Chiar și delegații protestanți au rămas indignați de această declarație a ierarhului "ortodox".

Arhiepiscopul Iakobos (Kukuzis, reprezentantul Patriarhiei Constantinopolitane în America și administratorul eparhiei grecești din străinătate) a declarat fățis în 1967, în anul ocupării definitive de către Israel a Ierusalimului: "Avem nevoie de un nou creștinism, bazat pe noiuni și termeni absolut noi... Nu putem preda generațiilor viitoarea formă religiei adoptată de noi".

Comentând aceste cuvinte de rău augur ale ierarhului "ortodox", teologul grec Delibasi scrie: "Ierarhul american Iakobos demască cu desăvârșire ecumenismul. Ecumenismul nu este doar o trecere sub tăcere a credinței, sau o încetare temporară a discuțiilor pe probleme cu caracter dogmatic, ci o schimbare multilaterală a

credinței, inclusiv chiar și terminologia, înlocuind-o cu "noțiuni și termeni noi".

Nu e vorba doar de unirea bisericilor creștine cu cele heterodoxe, ci de nimicirea Bisericii Ortodoxe și de crearea unui nou "creștinism", adică a unei pan-religii a ecumenismului. Iacobos din America a participat în cadrul unei mișcări "para-religioase", ai căror adepti - creștini predicatori ai unor învățături eretice, ca și mahomedani, budiști și evrei (iudei), se reunesc laolaltă pentru a slujii Dumnezeului lor! În calitate de manifestare concretă a activității sale ecumenice acesta așa-numit ierarh "ortodox" a donat o sumă de 500.000 dolari pentru instituirea în America a trei adunări extradogmatice, în care "fiecare rasă (!) poate sluji unui Dumnezeu unic, nedefinit din punct de vedere dogmatic, ci caracterizat doar prin iubire!"

După astfel de declarații și acțiuni ale capului arhiepiscopiei grecești din America de Nord și de Sud, nu e de mirare că, în documentul oficial al celui de-al XIX-lea congres al acesteia de la Atena (iulie 1968), arhiepiscopia a declarat: "Noi credem că, deși mișcarea ecumenică este de origine creștină, ea trebuie să devină o mișcare în care toate religiile se vor uni la un loc".

Așadar, întreaga lume așa-numită creștină a pornit pe calea apostaziei - a lepădării de la credința lui Hristos, prin intermediul religiilor necreștine și păgâne. Se întâmplă ceva asemănător cu "moartea termică" a universului, care va surveni după ce căldura se va dispersa definitiv și valorile termice vor fi pretutindeni aceleași. Franc-masonii tocmai caută să provoace o "moarte" similară a Bisericii lui Hristos prin erodarea adevărurilor revelate de Dumnezeu cu rătăciri eretice și prin nivelarea Ortodoxiei mai întâi cu confesiunile heterodoxe, după aceea și cu toate celelalte religii din lume.

B) Contribuția "ortodoxă" la nivelarea religiilor

În 1969 Vissert-Houft, fost secretar general al C.E.B., scria că ecumenismul nu este o mișcare nivelatoare. Această afirmație pare absolut neîntemeiată, dacă luăm în considerație faptele expuse mai

sus. Din păcate, în ultima vreme tendința nivelatoare, de neconcepție pentru conștiința ortodoxă, pune tot mai mult stăpânire și pe teologii ecumeniști "ortodocși". Un exemplu grăitor în acest sens este prelegherea pe tema sfintei Taine a Botezului, rostită de prot. Liberie Voronov, profesor de teologie dogmatică, la colocviul cu teologii evangeliști-luterani din Leningrad (septembrie 1969) și publicată în "Jurnal Moskovskoi Patriarhii" (1970, nr. 5, p. 72-77).

După o frumoasă tălmăcire patristică a acestei Taine ca "intrare în Biserică" și "unicul mijloc de încorporare în trupul Bisericii lui Hristos", autorul, vrând să fie pe plac ideologiei ecumenice în vogă, în finalul referatului trage pe neașteptate o concluzie cu totul illogică că și fără botez poți avea, chipurile, "o apropiere lăuntrică de inima plină de dragoste a Tatălui Cereș". De remarcat că aici el vine în contradicție cu el însuși, deoarece puțin mai înainte scrie: "Sfinții Părinți au opus o rezistență dărză încercărilor de a afirma în calitate de învățătură bisericească felurite păreri care admit posibilitatea măntuirii în afara Botezului".

În calitate de argument autorul citează cuvintele Fericitului Augustin din scrierea acestuia "Despre păcat" (I, 23): "Nu trebuie să se făgăduiască pruncilor nici un fel de măntuire veșnică în afara botezului lui Hristos. Aceasta nu le-o făgăduiește nici Sfânta Scriptură, care trebuie să fie preferată oricărora păreri omenești".

Și deodată, în ciuda celor afirmate, profesorul de dogmatică scrie: "Se obișnuiește a se crede că Hristos, Care este în Biserică Răscumpărătorul, Mijlocitorul unirii oamenilor cu Dumnezeu și Plinătatea tuturor bunurilor, se află în afara bisericii doar ca Stăpân și Ocrotitor al făpturii... Poate însă că ar fi mai drept să spunem că Hristos, Mântuitorul tuturor oamenilor (I Tim. 4, 10), fiind Capul Bisericii, lucrează și văzut și nevăzut în sufletele tuturor oamenilor, pentru a căror măntuire El a venit pe pământ (I Tim. 2, 4), și, prin urmare, Biserica, în calitate de Trup al Lui, cuprinde cu lucrarea ei, într-o măsură sau alta, întreaga omenire. Întreaga omenire aparține lui Hristos-Mântuitorului și Bisericii Lui, dar nu în sensul tradițional, care leagă de noțiunea "apartenenței" la Biserică mai ales faptul că membrii ei au anumite drepturi și obligații ci în sensul apropierei lăuntrice de inima plină de dragoste a Tatălui Cereș - Creatorul, Ocrotitorul și Mântuitorul lumii și în sensul extinderii grijii materne

a Bisericii lui Hristos asupra tuturor fiilor lui Dumnezeu, celor de aproape și celor de departe (Ef. 2, 17), a celor fericiti și nefericiți".

Dogmatistul leningrădean, însă, folosește absolut greșit textelete sfinte din Epistolele marelui Apostol al tuturor neamurilor. Când Apostolul spune că "ne-am pus nădejdea în Dumnezeul cel viu, Care este Mântuitorul tuturor oamenilor", el adaugă în continuare: "mai ales al credincioșilor" (I Tim. 4, 10). Prot. Voronov omite ultimele cuvinte, căci acestea nu-i dau posibilitatea să atribuie întregului text sfânt un sens ecumenic.

Sfântul Ierarh Teofan Zăvorâțul, un profund teolog ortodox, pornind de la învățatura Sfintilor Părinți, tălmăcește textul integral al Sf. Ap. Pavel în felul următor: "Dumnezeu este Mântuitorul tuturor oamenilor, pentru că "voiește ca toți oamenii să se mantuiască și la cunoștința adevărului să vină" (I Tim. 2, 4), și nu numai că vrea mantuirea tuturor, ci a și rânduit minunata cale a mantuirii deschisă tuturor și pururea în măsură să mantuiască pe oricine va dori să se folosească de ea. Dar de ce anume El este Mântuitorul "mai ales al credincioșilor"? - Pentru că... în fapt se mantuiesc numai credincioșii, adică numai cei care au crezut în El și, primind harul Domnului, trăiesc în duhul credinței. Așa încât Dumnezeu, întotdeauna doritor și întotdeauna în putere să mantuiască pe toți, în realitate este Mântuitorul doar al credincioșilor. Sfântul Pavel a trebuit să adauge această precizare: "mai ales a credincioșilor", fiindcă scria despre nădejdea în viața veșnică, de care necredinciosii nu pot avea parte. Dumnezeu aici este Mântuitorul tuturor oamenilor, acolo însă - nu al tuturor, ci numai al celor vrednici de a fi mantuiați".

Dorința prot. Voronov de a vedea în stâna lui Hristos întreaga omenire - și pe cei nebotezați, și pe necreștini, pe motivul că "sunt lăuntric apropiati de inima plină de dragoste a Tatălui Cereșc", se ciocnește de convingerea patristică că, nefiind botezat nu poți intra în Împărăția Cerească (comp. In. 3, 5), și, prin urmare, nu poți fi "lăuntric apropiat" de Dumnezeu (comp. Ef. 2, 18), și că botezul cu apă și Duh este "unicul mijloc de încorporare în trupul Bisericii lui Hristos", după cum scrie însuși profesorul. Cum ar putea să se bucure de grija maternă a Bisericii lui Hristos și botezații și nebotezații, și cei de aproape și cei de departe (prin acestia prot.

Voronov subînțelege pe cei rămași nebotezați!), de vreme ce însuși Mântuitorul spune răspicat: "Cel ce va crede și se va boteza se va mantui; iar cel ce nu va crede, se va osândi" (Mc. 16, 16).

Prin "cei de aproape și cei de departe" (Ef. 2, 17) Sf. Ap. Pavel înțelege pe iudei și, respectiv, pe păgâni: iudeii erau aproape, datorită poruncilor și făgăduințelor date lor de Dumnezeu, iar păgâni - departe, ca fiind îndepărtați de adevărata credință și făgăduință. Însă acești "de aproape" și "de departe", de îndată ce vor primi pe un Dumnezeu, o credință, un botez (Ef. 4, 5), se vor face una întru Hristos, prin care și unii și alții vor căpăta apropierea de Tatăl, într-un Duh (Ef. 2, 18). Dar asa cum apropierea nu este o garanție a mantuirii, dacă cineva "de aproape" se va depărta de Dumnezeu, la fel nici depărtarea nu este o piedică pentru mantuirea celor "de departe", dacă ei vor crede în propovăduirea apostolică și vor primi botezul și cu Duhul Sfânt. Primind Duhul lui Hristos (Rom. 8, 9), acești depărtați se fac apropiati, casnici ai lui Dumnezeu" (Ef. 2, 19). Pavel scrie păgânilor care s-au pătruns de credință: "Acum însă, fiind în Hristos Iisus, voi, care altădată erați departe, v-ați apropiat prin sângele lui Hristos" (Ef. 2, 13).

Dar prot. Voronov prin "cei de departe" înțelege nu pe păgâni care, devenind creștini s-au făcut apropiati, ci pe păgâni care, netrecând la creștinism și prin urmare, fiind departe, cu toate acestea, după părerea autorului, pot să se bucure de "apropierea lăuntrică de inima Tatălui Cereșc". O astfel de părere este greșită, pentru că vine în contradicție și cu Sfânta Scriptură, și cu Tradiția patristică. În cuvântul rostit în ziua primei Cincizecimi creștine, Sf. Ap. Pavel spune iudeilor: "vouă este dată făgăduința și copiilor voștri și tuturor celor de departe, pe oricărăii îi va chema Domnul Dumnezeul nostru" (Fapte 2, 39). În felul acesta Apostolul atribuie și păgânilor făgăduința de mantuire, limitând-o însă prin exprimarea condiției de a face alegerea liberă propusă de Dumnezeu voinței omenești în cauza mantuirii (comp. Mt. 22, 14); căci potrivit cuvintelor Sfântului Ioan Gură de Aur, a fi aproape sau departe depinde numai și numai de libertate".

Așadar, deși făgăduința lui Dumnezeu de mantuire privește pe toți oamenii, totuși de roadele ei pline de har se vor bucura doar cei care vor răspunde de bunăvoie chemării lui Dumnezeu, pocăindu-

se și primind botezul, tocmai la ce îndeamnă Sf. Ap. Petru prin cuvintele: "Pocăiți-vă și să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, și veți primi harul Duhului Sfânt" (Fapte 2, 38).

Prin urmare, potrivit învățăturii ortodoxe revelate de Dumnezeu, cel care n-a primit Duhul lui Hristos, nu poate fi aproape de Dumnezeu (Rom. 8, 9). El rămâne departe, exclus din Biserica lui Hristos, înstrăinat de legătura de har în credință și lipsit de posibilitatea măntuirii veșnice (comp. Ef. 2, 12). Așa sunt nu numai păgânii și heterodocșii, dar și ereticii, care s-au întors de la adevăr.

"De ce nu toți sunt măntuiți și nu toți se măntuiesc?", se întrebă Sfântul Ierarh Teofan Zăvorâțul, și răspunde: "Pentru că Dumnezeu, Carelevoiește măntuirea tuturor, le dă lor măntuirea și propunând tuturor o minunată și unică cale de măntuire, vrea ca toți să se măntuiască, pornind de bunăvoie pe această cale a măntuirii și folosindu-se de ea cu înțelepciune. De aceea Apostolul a spus: Dumnezeu, Măntuitorul nostru, "voiește ca toți oamenii să se măntuiască" și a adăugat: "și la cunoștința adevărului să vină" (I Tim. 2, 4), prin asta având în vedere condiția măntuirii. Să vină la cunoștința cărui adevăr? Anume al credinței în El... al credinței că în nimeni altul nu este măntuirea, decât în Domnul Iisus Hristos" (Fapte 4, 12). Astăzi se fac încercări de a uni pe credincioși cu necredincioșii, nesocotind adevărul descoperit de Dumnezeu și fără să ceară supunere smerită Lui" (comp. Fapte 6, 7; Rom. 16, 19). Articolul referat analizat mai sus al prof. prot. L. Voronov este o ilustrație a influenței păgubitoare pe care spiritul ecumenic al timpului o exercită asupra teologilor ortodocși.

C) "Dragostea" ecumenică și "îngăduință" față de adevărul și dragostea lui Hristos

E de neconceput ca Sinoadele Ecumenice să nu fi combătut și să nu fi condamnat eretiziile, pentru care scop au fost întrunite! E de neînchipuit ca Sfinții Părinți să nu se fi revoltat, oral sau în scris, împotriva eretiziilor și falselor învățături de pe timpul lor! Ori, astăzi ecumenismul propagă o nouă atitudine față de rătăciri: chipurile, nu

trebuie combătute și criticate, fiindcă orice condamnare și polemică ar însemna negarea duhului creștinesc, ci trebuie să le tratăm cu "dragoste" și "îngăduință". Un atare tratament, însă, ascunde o viclenieabilă, care duce la trădarea lui Hristos și a clarei Lui porunci: "Feriți-vă de proorocii mincinoși, care vin la voi în haine de oi, iar pe dinăuntru săn lupi răpitori" (Mt. 7, 15).

"Noua atitudine" față de învățăturile eretice contravine cu desăvârșire practicii bisericesti tradiționale, ce se bazează pe revelația lui Dumnezeu și pe Sfânta Tradiție. Biserica Ortodoxă, care este stâlpul și temelia adevărului (I Tim. 3, 15), întotdeauna a fost severă cu eretiziile, și nu din "triumfalism" orgolios, ci din dorința de a rămâne devotată Cuvântului lui Dumnezeu, ca fiind cuvântul adevărului (Ef. 1, 13) și a se îngriji pentru măntuirea veșnică a copiilor săi credincioși. Această severitate i-o cere Însuși Măntuitorul, vorbind despre păcătosul care, deși îndrumat să se pocăiască, n-o face: "Iar de nu va asculta nici de Biserică, să-ți fie ţie ca un păgân și vameș" (Mt. 18, 17), adică să-l ții departe de tine! La fel de severi ne îndemna să fim Sfinții Apostoli ai lui Hristos, Sfântul Ioan Evanghistul (II In. 1, 10) și Sf. Ap. Pavel (II Tes. 3, 6). Ultimul chiar dă anatemei pe oricine denaturează adevărul descoperit de Dumnezeu: "Dacă vă propovăduiește cineva altceva decât ați primit - să fie anatema!" (Gal. 1, 9). Cuvântul grecesc "anathema" înseamnă "îndepărțare, opunere" și are sensul unei declarații făcută de Biserică precum că, persoana respectivă s-a lepădat de unitatea credinței ortodoxe (Iuda 1, 19) și de legătura cu Biserica Ortodoxă. În "Jurnal Moskovskoi Patriarhii" la anatemele, pronunțate în Săptămâna Ortodoxiei de către Biserică față de ereticii nepocăiți, stăruind în rătăcirile lor, se arată că Biserica face acest lucru, "pentru ca copiii credincioși ai Bisericii să nu urmeze modul lor greșit de gândire." Călăuzindu-se mereu după dragostea adevărată a fiilor săi, Biserica uneori aplică față de ei măsuri de pedeapsă, din grija pentru măntuirea lor veșnică. Pe când ecumenismul, îndemnând la "dragoste" și "îngăduință", se opune adevărului lui Dumnezeu, în felul acesta conducând pe oameni la pierzanie veșnică. Despărțind dragostea de adevăr, el privează dragostea de temelia ei durabilă și o subminează.

Așa cum adevărul și dragostea sunt legate în Dumnezeu, la fel trebuie să fie legate și în oameni. Dumnezeu este Adevărul absolut (Ier. 10, 10; In. 14, 6), dar și Dragostea absolută (I In. 4, 8), adică Adevărul și Dragostea, prin esența lor, sunt una și aceiași. Cine dorește să se mantuiască, trebuie să meargă nu numai pe calea iubirii, ci și pe calea adevărului. Pe când a manifesta "dragoste și indulgență" față de rătăciri înseamnă a trăda adevărul și, prin urmare, a trăda dragostea. Cine nesocotește adevărul, nesocotește și dragostea, căci bagă în sufletele oamenilor otravă și în felul acesta îl duce spre veșnica pierzanie. Tocmai acest lucru îl face ecumenismul masonic sub masca falsei iubiri și a indulgenței sale păgubitoare față de oameni.

Sf. Ap. Pavel scrie că, "dragostea se bucură de adevăr" (I Cor. 13, 6) și ne povătuiește să ținem adevărul în iubire (Ef. 4, 15). El ne dă acest sfat în legătură cu învățăturile false care ne împiedică să ajungem "la unitatea credinței și a cunoașterii Fiului lui Dumnezeu" (Ef. 4, 13). De aici și altă povăță a lui: "Nu vă înjugați la jug străin cu cei necredincioși" (II Cor. 6, 14).

Ecumenismul masonic, inspirând "dragoste și îngăduință" față de învățăturile false, impune colaborare cu ereticii și necredincioșii, după cum se vădește din documentele Adunării V Generale a C.E.B. de la Nairobi (1975).

Așadar, greșeala ecumenismului constă în faptul că el propagă "dragostea" fără adevăr și ne îndeamnă să fim indulgenți față de învățăturile false, în timp ce Evanghelia le respinge categoric ca fiind dăunătoare. Ecumenismul, în numele "iubirii", chipurile, nesocotește de fapt adevărul, care este pâinea sufletului. Oare se poate spune că manifestă dragoste cel care nu dă pâine celui flămând, ci doar îl înșeală cu cuvinte de dragoste (comp. Iac. 2, 15-16)? Or, adevărata dragoste a lui Hristos nu se mulțumește doar cu sărutări sentimentale, ci se îngrijește de mantuirea aproapelui, hrănuindu-l cu pâinea harului și adevărului (In. 1, 17).

În acest context este caracteristică o întâmplare de dată recentă. În iulie 1989 un creștin ortodox plin de evlavie, venind la București, a făcut cunoștință aici cu un preot ortodox român, care și făcea studiile la Institutul ecumenic din Bossey (în apropiere de Geneva).

Aflând că un institut ecumenic similar se construiește și la București, alături de Institutul teologic ortodox, el și-a exprimat nedumerirea și consternarea. Drept răspuns, preotul român a luat pur și simplu și l-a sărutat. În clipa de râmas bun, mireanul i-a cerut binecuvântarea sa preotească, la care acela a spus că sărutul înseamnă mult mai mult decât binecuvântarea, și a refuzat să-l binecuvânteze... Oare respectivul caz nu este o dovedă a influenței păgubitor - corupătoare a spiritului ecumenic, care pune "dragostea" sentimentală, mai exact - amabilitatea, mai presus de cele duhovnicești?

Să ne reamintim că întâiul Mucenic arhidiacon Stefan îl demasca fără cruce pe iudei, ca ucigași de prooroci și ucigași ai lui Hristos, numindu-i "tari în cerbice și netăiați împrejur la inimă" (Fapte 7, 51-52), iar când iudei, au început să-l bată cu pietre, îngenunchind, el s-a rugat: "Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta!" (Fapte 7, 60).

La fel și astăzi reprezentanții Bisericii Ortodoxe nu trebuie să propovăduiască "dragostea și îngăduință" față de rătăcirile eretice, ci sunt datori să-i acuze cu îndrăzneală, păzind comoara încredințată lor a adevărului ortodox și ținând minte cuvintele Patriarhului de veșnică amintire al Constantinopolului, Ieremia II, care scria teologilor luterani: "Nimic nu trebuie să faceți și nimic nu trebuie să născociți împotriva poruncilor Sfinților Apostoli și Sfintelor Sinoade! Cine păstrează întocmai această lege, acela ne va fi nouă prieten, părtaş la credință; iar cine nesocotește aceste legi, ce comuniune poate avea cu noi?!"

D) Traducerile ecumenice ale Bibliei

Înainte de a trece la dezbaterea temei în cauză, să ne oprim cu titlu de introducere la aşa-numita "Biblie pentru copii", frumos editată în limba engleză. În caseta tehnică se arată: "Aprobată de consiliul editorial, alcătuit din șefii confesiunilor protestantă, catolică și iudaică".

Iată cum e redată în această Biblie binecunoscuta "Evanghelie primară", adică prima bună vestire despre Mântuitor, dată de

Dumnezeu după căderea în păcat a protopărinților, subînțeleasă prin "sămânța femeii", care va zdrobi capul șarpelui (Facerea 3, 15): "Zis-a Domnul Dumnezeu către șarpe: "Dușmănie voi pune între tine și între femeie, între copiii tăi și copiii ei; ei îți vor zdrobi capul, iar tu le vei întepa călcâiul". După cum vedem, în text nu se amintește nimic despre Mântuitorul lumii. Pe când în textul autentic al Bibliei se spune: "Dușmănie voi pune între tine și între femeie, între sămânța ta și sămânța ei: aceasta îți va zdrobi capul, iar tu îi vei întepa călcâiul".

Potrivit interpretărilor Sfintilor Părinți, sămânța femeii este Hristos, Care, pe cruce, a zdrobit capul șarpelui, adică al diavolului. Din textul falsificat reiese precum că copiii Evei singuri vor birui răul, întruchipat în șarpe. Iată în ce mod, în "Biblia pentru copii" se subminează credința în Iisus Hristos ca unicul Mântuitor și Răscumpărător al lumii!

Biserica Ortodoxă nicidcum nu poate fi de acord cu o asemenea deformare a textului sfânt, totdeauna subînțelegând prin "Sămânța femeii" pe Mesia făgăduit. În acest sens și Sf. Ap. Pavel a folosit cuvântul "Sămânță" cu referire la Iisus Hristos în Epistola către Galateni: "Făgăduințele au fost rostită lui Avraam și urmașului său". Nu zice: "și urmașilor" - ca de mai mulți, - ci ca de unul singur: "și Urmașului tău", Care este Hristos" (Gal. 3, 16).

În ultimul timp predomină tendințele de a răstălmăci Biblia, fără a se cita din ea tezele dogmatice care despart omenirea. În buletinul ecumenic săptămânal al C.E.B. de la Geneva, "Oekumenische pressedinst" (Nr. 36, 16 octombrie 1969, p. 8) este dată o comunicare succintă și foarte semnificativă: "Biblia creștină unificată va fi însoțită de note și comentarii, care nu vor conține nici un element dogmatic".

Așadar, cu ajutorul iudeilor Biblia va deveni "modernă". A venit timpul să încetăm a ne adăpa din Izvorul Adevărului cu adevărurile dumnezeiești-dogmele! Noua Biblie trebuie să contribuie la nivelarea ecumenică a confesiunilor creștine în favoarea iudaismului.

Traducerea, concepută în Olanda, a fost făcută în Franța, unde, în 1972, a apărut în redacție ecumenică Noul Testament, iar la sfârșitul anului 1975 a fost tipărită și a intrat în folosință nouă

traducere ecumenică a Vechiului Testament, pe care "Le monde" din 7.XI.1975 a calificat-o ca fiind "un eveniment fără precedent". În recenzie este citată o idee a teologului parizian prof. Pavel Evdokimov care, în 1950, scria: "Biblia, cât timp este închisă, ne unește. De cum însă o deschidem, Biblia ne dezbină. Noi o citim în mod diferit. Noi citim în ea adevăruri diferite" (!). Colectivul de traducători, spre a evita interpretarea "diferită" a Bibliei, a hotărât "să vină în ajutorul evreilor". Cum anume s-a manifestat acest ajutor? Iată cum. Traducătorii Vechiului Testament au ținut seama la maximum de textul masoretic, adică evreiesc, stabilit de tradiția rabinică și tipărit în Bibliile evreiești.

În articolul citat din buletinul ecumenic găsim mai departe: "Situată actuală a relațiilor iudeo-creștine nu ne permite să ne ocupăm de o lucrare asemănătoare traducerii ecumenice a Bibliei, când evreii și creștinii s-au unit. Ar trebui, poate, să vedem o perspectivă corespunzătoare în faptul că la restabilirea momentelor dificile și în timpul redactării numeroaselor note mulți dintre traducători s-au folosit de lucrările unor célébri tălmăcitori evrei medievali precum Rachel, Kimhi, Ibn Ezra, deseori făcând trimitere la bibliografi evrei contemporani.

Cât privește metoda de lucru, în această enormă întreprindere întotdeauna s-a pus accentul pe două principii: caracterul științific și colaborarea. La fiecare carte din Vechiul Testament au lucrat doi traducători - un catolic și un protestant. În total au fost implicați 64 de traducători. Un comitet de coordonare a pus de acord toate traducerile, pe care în ultimă instanță le-a verificat un exeget ortodox de primul rang.

Autorii tălmăcirii scriu: "Fără îndoială, această traducere nu este nici cea mai bună, nici cu atât mai mult definitivă, comparativ cu majoritatea traducerilor moderne, dar ea este unică din simplul motiv că satisfacă pe deplin toată lumea și este recunoscută ca fiind ușuală pentru diferențele "biserici". Deocamdată ea reprezintă unicul text comun pus la dispoziția creștinilor scindăți francofoni, al căror număr este de circa 25 milioane".

Unicul text de încredere al Sfintei Scripturi vetero-testamentare, de care Biserica Ortodoxă se folosește de la începuturi și până astăzi, este aşa numita traducere grecească a celor 70 de

tălmăcitori, cunoscută în știință sub numele de "Septuaginta" și făcută în secolul III î. d. H., la Alexandria, din inițiativa regelui Ptolemeu al Philadelphiei (anul 285-246) de niște evrei învățăți de bună credință, special aleși în acest scop. În favoarea calităților acestei vechi traduceri de unicat vine faptul că ea a fost apreciată ca fiind pe deplin veridică, fiind folosită de toți iudeii drept credincioși care vorbeau grecește. Despre aceasta mărturisesc scriitorii antici evrei Iosif Flavius și Philon, care citează toate textele biblice după traducerea celor 70 de tălmăcitori, pe care Flavius îi numește chiar "prooroci".

Scriitorii bisericești nou-testamentari au pus la baza cărților de inspirație divină aceeași traducere: din cele 238 de pasaje vetero-testamentare, citate de ei în Evanghelii și Epistolele Noului Testament, numai 4 sunt luate din textul evreiesc al Bibliei, iar toate celelalte se citează după traducerea celor 70. Despre această succesiune binecuvântată mărturisește Sfântul Ioan Gură de Aur: "Sfântul Duh a rânduit ca sfintele cărți să fie traduse de 70 de tălmăcitori... A venit Iisus Hristos și i-a primit. Iar apostolii le-au răspândit pretutindeni".

Referindu-se la diferite pasaje din Vechiul Testament, Sfinții Părinți ai Bisericii s-au folosit și ei de traducerea menționată, și doar în cazuri aparte recurgeau, pentru lămuriri, la textul evreiesc. La Sinoadele Ecumenice era de asemenea folosită traducerea celor 70. Ea și astăzi este Biblia oficială pentru serviciul divin al Bisericii Ortodoxe în calitate de traducere inspirată de Dumnezeu, din care a fost făcută și traducerea slavonă a Bibliei, redând cu exactitate textul grecesc al celor 70 de tălmăcitori. Biserica Ortodoxă ar trebui întotdeauna să urmeze această continuitate seculară și să se folosească cu încredere de această traducere. Din păcate, în timpul nostru, prin traducerea ecumenică amintită a Bibliei, ei i se impune, pe linia C.E.B., textul masoretic evreiesc al Vechiului Testament, stabilit de tradiția rabinică.

Ce reprezintă așa numitul text masoretic? Este un text falsificat, cu bunăstîință deformat, inexact, care nu corespunde textului original al Bibliei.

Lepădându-se de Hristos, fruntașii evreilor au pornit o luptă înverșunată împotriva Sfinților Apostoli, care demonstrau, în baza

Scripturilor vetero-testamentare, că Iisus din Nazaret este Mesia cel făgăduit (Fapte 5, 17-32; 13, 14-15). Lupta a continuat și împotriva urmașilor apostolilor de-a lungul veacurilor și continuă și astăzi. Iudeii, care nu au crezut în Hristos, au început să nege cu îndărătnicie că numeroasele proorociri din Vechiul Testament se referă la Mântuitorul nostru. Pentru argumentarea poziției lor greșite ei au început, chiar din primele secole ale creștinismului, să întoarcă pe dos textele biblice ce conțineau proorociri mesianice, ba înadins deformându-le, ba omițându-le cu rea intenție, cu scopul de a ascunde împlinirea lor uimitoare în persoana Domnului Iisus Hristos (Lc. 24, 44). Pentru a-și masca falsurile, iudeii au început să dezaprobe textul neschimbător al traducerii celor 70 de tălmăcitori și, după cum se vede din Talmud, a-i negă calitățile. Mai mult decât atât. Ei s-au apucat să falsifice și textul Septuagintei în exemplarele lor, fapt prin care se și explică unele variante găsite în el, însă nu au izbutit să-l deterioreze esențial, deoarece traducerea fusese pe larg răspândită în numeroase exemplare încă înainte de a fi falsificată de iudei.

Nu începe îndoială că textul evreiesc conține o mulțime de pasaje intenționat denaturate, lucru despre care mărturisesc încă Părinții și scriitorii bisericești din antichitate. Sfântul Iustin Filosoful, care a trăit în secolul al II-lea, scoțând la iveală atitudinea necinstită a evreilor față de Septuaginta, a subliniat în minunata sa carte "De vorbă cu Trifon Iudeul": "Eu nu sunt de acord cu învățătorii voștri, care nu recunosc că cei 70 de bătrâni de pe vremea lui Ptolemeu, rege al Egiptului, au făcut o traducere corectă, și încearcă ei însăși să traducă. Și vreau să știți că ei au exclus cu totul din traducerea făcută de bătrânilor lui Ptolemeu multe pasaje din Scripturi, pasaje care arată clar că s-a prevăzut despre Dumnezeire, omenire și moartea pe cruce a acestui Răstignit".

Gânduri asemănătoare exprimă și Sfântul Irineu din Lion în lucrarea sa "Împotriva ereticiilor" (vol. III, cap. 21, §1-3), unde scrie, în sprijinul traducerii celor 70, că proorocirile referitoare la Domnul Iisus Hristos au fost traduse "în limba greacă de însăși iudei mult mai înainte de timpul venirii Domnului nostru, ca să nu rămână nici o îndoială că iudeii au tălmăcit anume astfel din dorința de a ne face pe plac nouă (creștinilor). Dacă evreii ar fi știut că noi ne vom folosi

de aceste mărturisiri ale Scripturilor, ei însăși, fără a sta la îndoială, ar fi ars Scripturile, care arată că și celelalte popoare vor avea parte de viață veșnică ... Scripturile au fost traduse după inspirația lui Dumnezeu. Dacă Scripturile au fost traduse cu atâtă exactitate și har dumnezeiesc, și dacă prin ele Dumnezeu a rânduit credința noastră în Fiul Său, păstrând pentru noi Scripturile nevătămate în Egipt ... Si dacă această traducere a Scripturilor a fost făcută până la pogorârea Domnului nostru pe pământ și până la apariția creștinilor, atunci cu adevărat nerușinați și obraznici săi cei care vor acum să tălmăcească altfel, când noi îi demascăm tocmai în baza acestor Scripturi și îi aducem la credință în venirea Fiului lui Dumnezeu. Credința noastră este fermă, neinventată și unică adevărată, căci are o mărturie limpede din acele Scripturi care au fost traduse prin mijlocul descris mai sus. Si propovăduirea Bisericii este nefalsificată. Căci apostolii, care au trăit cu mult înaintea tuturor acelora (eretici), săi de acord cu amintita traducere și traducerea se acordă cu tradiția apostolilor. Si Petru, și Ioan, și Matei, și Pavel, și alții apostoli, ca și succesorii lor, au vestit toate sentințele proorocești aşa cum săi conținute în traducerea patriarhilor" (adică traducerea celor 70 de tălmăcitori).

Sfântul Ioan Gură de Aur, referindu-se la chestiunea în cauză, spune: "Cei șaptezeci de tălmăcitori pe drept cuvânt merită mai multă incredere față de toți ceilalți. Aceștia din urmă au făcut tălmăcirea după venirea lui Hristos, rămânând iudei; de aceea se poate bănuia cu deplin temei că ei au spus astfel mai mult din ură și intenționat au pus în umbră proorocirile (se are în vedere proorocirea lui Isaia - 7, 14 - despre nașterea lui Hristos din Fecioară - n.a.). Cei șaptezeci însă, cu peste o sută de ani înainte de venirea lui Hristos, au făcut această lucrare, și mai ales fiind într-un număr atât de mare, încât săi în afara oricărora bănuieri. Ei merită cu precădere incredere și după timpul lucrării, și după numărul lor, și după înțelepciunea cu care au lucrat împreună".

Mai mulți cercetători biblici din timpurile mai recente, confruntând textul iudaic cu Septuaginta, ajung de asemenea la concluzia că "nu se poate să avem incredere în textul evreiesc actual, dat fiind că el a fost falsificat". De aceeași părere a fost mitropolitul Moscovei Filaret, un mare om de știință, bun cunoșător al limbilor

ebrăică și greacă, fost profesor și rector al Academiei Teologice din Petersburg și autor al minunatei lucrări "Notițe pe marginea cărții Facerii". Iată ce scrie el: "Textul evreiesc, la începutul erei creștine s-a aflat în mâinile dușmanilor creștinismului, și de aceea a putut fi supus chiar deformării intenționate, după cum vorbește despre aceasta Sfântul Mucenic Iustin în a sa "Discuție cu Trifon".

Un critic consecvent al textului evreiesc alterat a fost Sfântul episcop Teofan Zăvorâțul, care a demonstrat, în special, că de perfid au falsificat evreii proorocirea mesianică tipică - textul Ps. 15, 10: "Nu vei da pe cel cuvios al Tău să vadă stricăciunea".

Sfântul Duh, prin Sfinții Apostoli, raportează aceste cuvinte la Domnul Iisus Hristos și la invierea Lui după moartea pe cruce (Fapte 2, 27-31; 13, 35-37). Evreii, pentru a atenua sensul mesianic al cuvintelor, le-au schimbat în felul următor: "Nu vei da pe sfinții Tăi (la plural!) să vadă mormântul".

Prin această denaturare intenționată se infirmă sensul mesianic al respectivei proorociri despre Domnul Iisus Hristos, Care a murit cu trupul și a fost pus în mormânt, însă trupul Lui nu s-a descompus, pentru că Domnul a inviat prin Puterea Sa Dumnezeiască.

Să luăm altă proorocire mesianică din Psalmul 39, 9, care în Septuaginta este redată prin cuvintele spuse în numele lui Hristos lui Dumnezeu-Tatăl: "Jertfă și prinos n-ai voit, dar trup mi-ai întocmit". După explicația Sfântului Atanasie din Alexandria, într-adevăr Dumnezeu a pregătit trupul Mântuitorului nostru, căci "Duhul Sfânt și puterea Celui Prea Înalț au pogorât peste Sfânta Fecioară (Lc. 1, 35). În Biblia evreiască, cuvintele "dar trup mi-ai întocmit" săi înlocuite cu o expresie stranie: "mi-ai străpuns urechile" (!). Or, Sf. Ap. Pavel interpretează acest pasaj din traducerea celor 70 ca o proorocire mesianică despre Întruparea Domnului: "Drept aceea, intrând în lume, zice: "Jertfă și prinos n-ai voit, dar mi-ai întocmit trup" (Evr. 10, 5). Este evident că acest pasaj a fost denaturat în Biblia evreiască cu scopul de a elimina sensul lui mesianic. Si dacă în Biblia ecumenică el se dă după textul masoretic, asta fiindcă textul deformat de dușmanii creștinismului se pune mai presus de traducerea vetero-testamentară de inspirație divină a celor 70, mai presus și de reluarea lui, inspirată de Dumnezeu, de către Sf. Ap.

Pavel în Epistola către Evrei (10, 5) referitoare la Hristos Mântuitorul. Scopul pentru care ecumenismul dă preferință textului masoretic este acela de a submina credința în Domnul nostru Iisus Hristos ca singurul Răscumpărător și Mântuitor al neamului omenesc!

La proorocul Isaia (7, 14), în legătură cu traducerea celor 70 citim: "Iată, Fecioara va lua în pântece și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel". Sf. Ev. Matei (1, 23) atribuie această proorocire nașterii supranaturale a Mântuitorului nostru de către Prea Sfânta Fecioară Maria, care, într-adevăr a zâmislit pe Mesia, Fiul lui Dumnezeu, prin pogorârea Sfântului Duh (Lc. 1, 35). În Biblia evreiască, însă, "Fecioara" (talita - comp. Mc. 5, 41) este înlocuită prin "alma", care înseamnă "tânără femeie", de obicei căsătorită. Sfântul Irineu din Lyon învinuiește pe iudei că ei au substituit în mod intenționat cuvântul "Fecioara" prin cuvântul "tânără femeie", de unde a și apărut falsa învățătură că Iisus Hristos a fost fiul lui Iosif, adică El nu este Dumnezeu-Om. Această falsă doctrină, pornită de la iudei, s-a răspândit și în mijlocul unor teologi rationaliști "creștini", inclusiv catolici (comp. "Irenikon", 1975, Nr. 3, p. 887), probabil nu fără implicarea relațiilor lor masonice...

Or, însuși contextul istoric al proorocirii vorbește împede în favoarea zâmisirii supranaturale și nașterii Mântuitorului de către Preacurata Maria. Proorocirea a fost făcută, ca o minunată făgăduință, regelui Ahaz al iudeilor, că Dumnezeu îl va scăpa din mâinile regilor vrăjmași răzvrătiți împotriva lui - al Siriei și al Israelului, care voiau să pună pe tronul lui pe fiul lui Tabeel" (Is. 7, 6). În imprejurările de atunci însemna că Ahaz, cu toată casa lui, va fi ucis, adică neamul lui David se va sfârși (comp. Rg. 15, 29; 16, 1). Astă l-a îngrozit pe Ahaz și întreg poporul (Is. 7, 2). Și iată, vine Isaia ca să-l liniștească pe rege, și în numele lui Dumnezeu îl încredințează pe Ahaz, că aşa ceva nu se va întâmpla: "Casa lui David... Domnul meu vă va da un semn, Fecioara va lua în pântece și va naște fiu și vor chama numele lui Emanuel". (Is. 7, 13-14)

Așadar, proorocirea a fost rostită ca un semn: Fecioara va zâmisli! Semnul este ceva neobișnuit, supranatural și vorbește despre atotputernicia lui Dumnezeu. Iar dacă am spune că o Tânără femeie căsătorită (evreiește - alma) va naște un fiu, ce fel de semn ar fi

acesta! Sensul proorocirii constă în următoarele: aşa precum pare neverosimil ca fecioara să nască fără bărbat - ce va fi negreșit, fiindcă aceasta o spune Însuși Dumnezeu! - la fel și neverosimilă din punct de vedere al oamenilor este salvarea lui Ahaz de cei doi dușmani puternici ce se va întâmpla neapărat, pentru că aşa prevestește Însuși Domnul!

Așa înțelegeau această proorocire cei 70 de tălmăcitori, care de aceea au și tradus cuvântul evreiesc corespunzător prin grecescul - fecioară.

În descrierea vieții Sfântului Simeon Primitorel de Dumnezeu, care a fost unul din cei 70 de tălmăcitori și care a trebuit să traducă tocmai cartea proorocului Isaia, se spune că atunci când a ajuns la această proorocire, s-a îndoit că o fecioară poate naște fără bărbat. Dar i s-a arătat un înger, care l-a certat pentru neîncredere față de Scriptură și i-a vestit că nu va muri până nu va vedea pe Hristosul Domnului (Lc. 2, 26) născut din Preacurata Fecioară!

Drept exemplu de omisie și eliminare a textelor sfinte mesianice din originalul evreiesc poate servi cartea proorocului Isaia (3, 10). În Biblia slavonă, în traducerea fraților Kiril și Metodie din Septuaginta, respectivul text spune: "Sveajem Pravednogo, iaco nepotreben nam esti", adică "Să legăm pe Cel Drept, căci nu ne este de folos". Tălmăcind aceste cuvinte profetice, Sfântul Vasile cel Mare le raportează în întregime la Hristos-Cuviosul lui Dumnezeu, respins și supus la chinuri de căpeteniile iudeilor: "Aceasta au făcut-o iudeii la venirea lui Hristos; căci, legându-L, l-au adus în fața lui Caiafa. Au legat mâinile binefăcătoare, nesuferind venirea Adevărului, căci el prefăcea în nimic violențiile lor."

Căci adevărul nu este "de folos" celor nedrepti, precum soarele - ochilor bolnavi.

În textul evreiesc însă această expresie lipsește. Lipsește ea și din traducerile (inclusiv din cea rusă!), făcute în baza textului evreiesc. Prezența ei în traducerea celor 70 arată, deci, că ea cândva a fost și în textul evreiesc, dar mai pe urmă a fost omisă și eliminată de căturarii iudei ca demascând categoric căpeteniile duhovnicești ale evreilor de cruda lor răfuială cu Cel fără de prihană, despre Care ei au hotărât în frunte cu Caiafa, că El nu le este de folos. (In. 11, 47-50)

Iar afirmația că Biblia evreiască este originalul, iar Biblia celor 70 este traducerea poate fi contestată arătând că nu este vorba de compararea propriu-zisă a originalului cu traducerea, ci de "originalul" denaturat în mod conștient și de traducerea pe care însăși iudeii care au trăit până la Hristos o apreciau ca fiind exactă și veridică. Sfântul Ierarh Teofan Zăvorâțul scrie despre falsificarea originalului evreiesc al Bibliei: "După ruinarea Ierusalimului și dispersarea evreilor textul evreiesc, din diferite pricini, a început să fie citit în chip diferit și interpretat în chip diferit. Fiecare îl ctea în felul lui și îl înțelegea în felul lui. O dovedă în acest sens o constituie noile traduceri din ebraică în greacă, făcute în secolul al doilea de Aquila, Simmah și Feodotion, ale căror versiuni diferă una de alta. Ceea ce înseamnă că ei citeau în chip diferit și înțelegeau în chip diferit Biblia. Traducerile sunt în mare dezacord și cu textul actual; ceea ce înseamnă că textul evreiesc, denaturat până la ei, a continuat să fie denaturat și după ei. În continuare se deteriorează tot mai mult textul evreiesc, astfel că s-a creat o distanță foarte mare de la textul evreiesc primar, făcut de bărbații inspirați de Dumnezeu. Tocmai în această stare l-au preluat masoreții și aşa l-au fixat".

Masoreții au fost filologi evrei care au realizat, între secolele V și X d.H., redactarea modernă a textului evreiesc al Bibliei și au vocalizat-o, adică au dotat-o cu vocalele nou create. În felul acesta, în Biblia masoretică a fost fixată pronunția și ceea ce e deosebit de important redactarea textului biblic în interpretarea lui talmudică, definitivată în procesul luptei seculare a evreimii mondiale cu creștinismul. Manuscrisele premasoretice ale Vechiului Testament au fost după aceasta pur și simplu nimicite.

Textul masoretic este acuzat, cu deplin temei, de caracter anticreștin, în timp ce nimeni nu poate acuza traducerea Septuagintei de părtinire față de creștini și de ostilitate față de iudei. Ea este obiectivă și prin spiritul și prin împlinirea proorocilor, este în acord cu Noul Testament, căci "sfârșitul Legii este Hristos". (Rom. 10, 4) Tocmai de aceea proorocirile mesianice reprezintă punctul central al Sfintei Scripturi, dar anume ele au fost denaturate de iudei din pricina ostilității lor față de Mesia deja venit!

Traducerea celor 70 de tălmăcitori a fost ferită de o asemenea falsificare premeditată. Ea nu poate fi acuzată de ostilitate

și de denaturare rezultând din aceasta, din simplul motiv că a fost făcută "încă înainte de a fi venit pe pământ Întemeietorul religiei creștine - prin urmare, într-un timp când tălmăcitorii nu aveau nici un fel de motive și indemnuri pentru orișice abateri de la original. Astfel de motive și indemnuri puteau avea masoreții, care revizuiau codul evreiesc într-un timp în care religia creștină se răspândise deja în toate colțurile lumii, deși ei însăși nu intraseră în profunzimile ei".

Dacă în Septuaginta proorocirile mesianice ar fi fost denaturate, atunci iudeii, care așteptau mântuirea prin Mesia (Lc. 2, 38), în nici un caz nu ar fi acceptat această traducere. Căci ei aveau toată posibilitatea să o confrunte și să o compare cu originalul lor evreiesc, atunci încă nefalsificat. Si ei niciodată nu au dezaprobat această traducere, ci o foloseau în cultul divin și o lăudau ca fiind inspirată de Dumnezeu!

Prin urmare, această traducere nu denaturează textul autentic al Bibliei, ci reprezintă Cuvântul lui Dumnezeu, tradus cu exactitate. Ea este un martor viu și integră a tot ceea ce s-a prezis despre mântuirea noastră întru Hristos. După expresia mitropolitului Filaret al Moscovei, traducerea celor 70 de tălmăcitori este "oglinda textului evreiesc, aşa cum a fost acesta cu peste 200 de ani înainte de Nașterea lui Hristos".

Mitropolitul Filaret al Kievului (+1857) vedea în traducerea celor 70 minunata Providență dumnezeiască. El scria: "Când se apropia timpul venirii lui Hristos, Dumnezeu, prevăzând că evreii se vor îndepărta de adevărată Biserică a lui Dumnezeu și că, nerecunoscând pe Iisus Hristos drept Mesia, ei să ar putea hotărî, din ură față de creștinism, să falsifice textul evreiesc, mai ales al cărților profetice ce demascau clar rătăcirile lor, a rânduit prin prea înțeleapta Sa Providență dumnezeiască aşa, ca însăși evreii, și mai ales cei mai învățați dintre ei, să traducă cărțile Vechiului Testament în limba greacă - de uz general pe atunci, și în felul acesta traducerea celor 70 de tălmăcitori a fost pusă de Însuși Dumnezeu ca o cetate tare și de neclintit împotriva dușmanilor inversați ai creștinismului - rabinii evrei. Această traducere a fost apreciată de Biserica nou-testamentară ca desăvârșită sub oblăduirea neîndoioinică a Duhului lui Dumnezeu, și în grija deosebită a Providenței dumnezeiești, aşa încât apostolii citau pasaje din Vechiul Testament după aceeași

traducere, iar Părinții Bisericii Universale se foloseau permanent de ea, ca și de cărțile Noului Testament, care au fost sub îndrumarea infailibilă a Duhului Sfânt în stabilirea dogmelor credinței și făptuirea cauzei măntuirii. Sinoadele Ecumenice, aşijderea, se călăuzeau după această traducere în formarea credinței ortodoxe și în demascarea ereticilor.

În același spirit s-a exprimat despre Septuaginta Sfântul Ierarh Teofan Zăvorătul: "Dumnezeu a voit să facă din ea un element vital al Bisericii Sale, înălțând Biblia evreiască". De-a lungul întregii existențe a Bisericii și până astăzi traducerea celor 70 de tălmăcitori a împodobbit viața Bisericii, devenind de aceea "legea principală și fundamentală a Bisericii, de la care a te abate înseamnă a zdruncina temeliile vieții bisericești".

Iată la o asemenea zdruncinare a temeliilor vieții bisericești duce în mod inevitabil noua traducere ecumenică a Bibliei, făcută după textul masoretic al Bibliei evreiești, și nu pe baza traducerii celor 70 de tălmăcitori!

Inclusiv până în ultimul timp critica biblică rationalistă a stăruit - evident nu fără influența masoneriei, care s-a manifestat, de exemplu, în activitatea Societăților Biblice - asupra autenticității Bibliei masoretice. O consecință a erorii pe larg propagate a fost, în special, traducerea în rusă a Vechiului Testament făcută în secolul trecut din "originalul" evreiesc, și nu din textul bisericesc grecesc. Astăzi însă nici un învățat cu conștiința curată nu poate afirma că textul Bibliei masoretice este mai autentic decât traducerea celor 70, și această problemă trebuie considerată definitiv rezolvată. La aceasta a contribuit descoperirea senzațională la începutul anilor 1950 a manuscriselor de la Kumran și studierea lor științifică. După cum s-a constatat, manuscrisele evreiești datând din secolul I î.e.n. (adică premasoretice), găsite în peșterile de la Kumran; conțin variante ale textului biblic care corespund traducerii grecești a celor 70, consfințită în tradiția Bisericii Ortodoxe, și nu "originalul lui" masoretic de mai târziu, impus stăruitor de cercetătorii Biblici, catolici, protestanți și evrei.

Exact cu o sută de ani în urmă Sfântul Ierarh Teofan Zăvorătul s-a pomenit într-o situație asemănătoare cu cea din zilele noastre. Pe atunci în Rusia se discuta cu însuflețire problema

traducerii Bibliei în limba rusă nu din traducerea grecească a celor 70, ci din textul evreiesc. Sfântul Ierarh Teofan înțelegea foarte bine diferența dintre Biblia masoretică și Biblia slavonă, tradusă exact după cei 70 de tălmăcitori (sub "redacția lui Lukianov") și intrată în uzul de cult și particular în toată Rusia. El se întreba cu înfrigurare: ce vor gândi creștinii ortodocși citind în noua traducere rusă unele noiuni, iar în cea slavonă tradițională cu totul altele? "Aceasta nu poate să nu clătine credința", scria el. "Cuvântul lui Dumnezeu nu poate vorbi așa ori altfel: el este unul. De aceea - ori Biblia evreiască vorbește adevărul, și atunci trebuie să o urmăm pe ea; ori cea grecească, și atunci trebuie să o aruncăm pe cea evreiască. Când însă, păstrând în cărțile bisericești citirile după textul grecesc, iar în mână și se dă cea evreiască, diferită de prima, atunci ce să se impune prin aceasta? Dacă nu se poate spune că acolo și aici e adevărul, nu va fi mai leșne de spus că el nu există nici acolo, nici aici? Adică, fiecare să lepede Biblia și să nu credă deloc în Revelație. Cel care, înclinând spre traducere, va începe să gândească că în Biblia bisericească nu este adevărul, acela nu poate scăpa de ispita că Biserica nu învață adevărul, că acest adevăr trebuie căutat în altă parte, și să se lepede de Biserică. Iar cine este mai hotărât - să se lase și de orice credință!... La noi e lege ca la interpretarea Cuvântului lui Dumnezeu să facem apel la Sfinții Părinți. Sfinții Părinți tălmăceau Scriptura așa cum este ea în traducerea celor 70. Prin urmare, noua traducere ne lipsește de mijlocul de a înțelege pravoslavnic cuvântul lui Dumnezeu, căci prezintă un text diferit de cel pe care îl foloseau Sfinții Părinți". Generalizând dauna cauzată Bisericii Ortodoxe de traducerea Scripturilor vetero-testamentare după Biblia evreiască, Sfântul Ierarh Teofan, concluzionează: "Traducerea din ebraică ne zdruncină din temelii. Rezultă noi gânduri, o nouă biserică, o nouă eră: iată care sunt urmările acestei traducerii!"

Prin noua traducere ecumenică a Bibliei creștinismul se vinde iudaismului! Așa-numiții traducători "creștini", fiind fideli în cea mai mare măsură textului masoretic, adică textului evreiesc, stabilit de tradiția rabinică și tipărit în Bibliele evreiești", au deschis larg ușile pentru ieșirea din Biserică (ceea ce vine în acord cu planurile iudaice), deoarece, denaturând proorocirile mesianice vetero-

testamentare, Biblia masoretică va învăța de acum înainte pe creștini să nu credă în Hristos ca împlinire întruchipată a tuturor celor scrise despre El în "Legea lui Moise, în prooroci și în psalmi" (Lc. 24, 44), să nu credă că El este Acela despre Care a scris Moise (In. 5, 46). Ea va sugera creștinilor că Iisus Hristos este "falsul mesia" și "amăgitorul", cum L-au numit arhiereii iudaici în fața lui Pilat (Mt. 27, 63), și va deschide drumul pentru primirea pretinsului adevărat "mesia", a impostorului și amăgitorului prevestit de Hristos - antihristul (In. 5, 43).

Lupta împotriva adevărului despre Mesia, revelat de Dumnezeu, a durat de-a lungul secolelor: din era apostolică până în zilele noastre. Nu numai iudeii din primele secole de după Hristos, nu numai masoreții din secolele V-X au îndepărtat Biblia de traducerea celor 70 de tălmăcitori, ci și în secolul al XIX-lea editorii de la Londra a Bibliei în limba rusă (neîndoieșnic, sub influența masoneriei) și-au permis obrăznicia să scrie: "Noi nu stăruim decât asupră unui singur lucru și nu dorim decât un singur lucru, și anume: eliberarea de concepte bisericești și eliberarea de cei 70 de tălmăcitori". Astăzi ecumeniștii-masoni au dobândit această "libertate" - ei traduc Vechiul Testament după textul masoretic! O astfel de apostazie în folosul iudaismului constituie prima vină de neiertat a traducătorilor ecumenici ai Bibliei ecumenice după textul evreiesc. A doua vină îngrozitoare este apelarea, pentru tălmăcirea locurilor dificile, la "ajutorul" exegetilor evrei medievali și al bibliștilor evrei contemporani.

Sfânta Biserică Ortodoxă totdeauna a fost conștientă că în Sfânta Scriptură sunt locuri cu anevoie de înțeles, pe care "cei neștiutori și neîntăriți le răstălmăcesc, ca și pe celelalte scripturi, spre a lor pierzanie" (II Petru 3, 16).

Deși conștientă de aceasta, Biserica niciodată n-a apelat pentru explicarea Bibliei la iudeii lipsiți de har, care s-au poticnit de piatra poticnirii, care este Hristos (Rom. 9, 32; I Petru 2, 7), adică la cei care nu au crezut în Hristos și despre care în Scriptură nu o singură dată s-a spus: "Dumnezeu le-a dat duh de amortire, ochi ca să nu vadă și urechi ca să nu audă până în ziua de azi". (Rom. 11, 8; Deut. 29, 4; Is. 6, 9 Fapte 28, 25-27).

Pentru oricine e clar că iudeii "din cauza necredinței" au fost tăiați și au căzut de la Hristos (Rom. 11, 20-22), făcându-se "dușmani ai crucii lui Hristos" (Filip. 3, 18), care ei însăși nu cred în Hristos și pe alții îi opresc să credă (I Tes. 2, 16). Cum se poate să apelez la ei pentru a îi se explica Biblia?!

Vechiul Testament este strâns legat de Noul Testament, constituind un tot unitar. El reprezintă doar o pregătire pentru primirea făgăduitului Mesia și este "călăuză spre Hristos" (Gal. 3, 24). Vechiul Testament, ca atare, este de neînțeles fără Hristos, căci "sfârșitul Legii este Hristos" (Rom. 10, 4). De aceea cuvintele profetice din Vechiul Testament despre Domnul Iisus Hristos nu sunt înțelese de iudei, care își închid intenționat ochii, ca să nu-l recunoască (Is. 6, 9; In. 12, 40); cuvintele vetero-testamentare ale lui Dumnezeu sunt clare doar pentru cei care cred cu adevărat în Fiul Întrupat al lui Dumnezeu (In. 1, 49), primii dintre care au fost Sfinții Părinți.

"Creștinii" ecumenici de astăzi doresc să simtă forța scripturilor profetice despre Hristos nu prin mijlocirea Sfinților Părinți, care s-au curățit pentru a primi adevărul (Mt. 5, 8), ci cu ajutorul iudeilor, despre care Domnul spune că inima lor s-a învărtosat și ochii li s-au închis "ca nu cumva să vadă cu ochii și cu inima să înțeleagă" (Mt. 13, 15). Astăzi "creștinii" vor să primească lumina duhovnicească din Scriptură, dar nu prin mijlocirea Sfinților Părinți, luminați de această lumină, ci prin tâlcuitori iudei potrivnici acestei lumini, ce adumbresc cu bună-știință proorocirile vetero-testamentare despre Hristos - Lumina lumii (In. 8, 12). Dorind să-și iniție vălul de pe ochi, care îi împiedică să vadă adevărul despre Hristos, "creștinii" se adresează în acest scop nu Sfinților Părinți, care au cunoscut gândul lui Dumnezeu și gândul lui Hristos (I Cor. 2, 16), ci iudeilor, care nu au crezut în Hristos. Dar cum să facă aceasta, dacă vălul care le acoperă ochii sufletului nu-l poate îndepărta decât Hristos (II Cor. 3, 14).

Ce fel de lămurire a pasajelor dificile din Biblie poți pretinde tâlcuitorilor evrei medievali de tipul lui Rachel, Kimhi, John Ezdra... și bibliștilor evrei contemporani? Căci iudeii din Evul Mediu pururea au fost dușmanii înverșunați ai lui Hristos, iar actualii bibliști evrei sunt în majoritate masoni și discipoli fideli ai masoareților și

talmudiștilor. Iată ce se cunoaște despre Ibn Ezdra: "Fiind unul dintre cei mai mari cabaliști, el a întrunit în sine cel mai rafinat misticism cu raționalismul... El a elaborat o învățătură mistică secretă, care învăluie toate lucrurile într-o anumită semiobscuritate. Această învățătură a cunoscut-o Reihlin, care a introdus cărțile lui împreună cu Talmudul, Zoharul și lucrările lui Rachel și ale învățătului rabin Kimhi în lista operelor evreiești "folosite pentru știință și neconținând erezii". În mod aprobativ o apreciază și cunoscutul cardinal Nicolai Kuzanski, care deseori se referă la "teologia" liberă a savanților evrei Gabirol, Ezdra și mai cu seamă a lui Maimonid. Sub influența acestor "teologi", respectivul cardinal "creștin" a ajuns la concluzia posibilității creării unei "religii comune, care ar reuni și pe creștini, și pe mahomedani, și pe păgâni, și pe evrei, în baza unui anume minim comun".

După cum se știe, ideea expusă aparține franc-masoneriei și este una din principalele ei sarcini, de a cărei realizare se ocupă mișcarea ecumenică. Oare se poate ca creștinismul să apeleze pentru explicarea pasajelor dificile din Sfânta Scriptură la tâlcuitorii evrei, știind că anume ei sunt cei care au pregătit ecumenismul masonic de astăzi?

Sfânta Biserică Ortodoxă a încurajat mereu citirea Vechiului și Noului Testament, dar n-a îngăduit fiilor săi să le răstămăcească fiecare "în felul său", așa cum o fac protestanții. Biserica acordă dreptul de a interpreta Sfânta Scriptură doar Sfinților Părinți și învățătorilor bisericești, socotind că "este cu neputință ca toți să pătrundă ceea ce Duhul Sfânt descoperă doar celor desăvârșiți în înțelegere și sfîrșenie. Această condiție a Bisericii este fixată în canonul 19 al Sinodului VI Ecumenic, care impune ca o obligație a întăistătorilor Bisericii "să învețe clerul și poporul principiile cucerniciei, nedepășind totodată cadrul limitelor odată fixate și al tradițiilor Părinților purtători de Dumnezeu... lămurind Scriptura nu altfel decât așa cum au expus-o luminătorii și învățătorii Bisericii în creațiile lor..., pentru a nu se abate de la sensul lor."

Cât privește însă noua traducere ecumenică a Bibliei cu "sprijinul" evreilor, nu-i greu să ne dăm seama că prin mijlocirea textului masoretic al Vechiului Testament a fost făcută o tentativă nelegitimită de a lipsi de sens Noul Testament, separând proorocirile

mesianice de împlinirea lor nou-testamentară în Persoana Dumnezeului-Om, Domnul nostru Iisus Hristos.

Franc-masoneria a încercat demult să submineze Ortodoxia în Rusia prin instituirea la începutul secolului al XIX-lea a unor "Societăți biblice" după exemplul celor britanice în care, sub pretextul traducerii și răspândirii Bibliei în limbi moderne, se vehicula ideea că Vechiul Testament trebuie tradus din textul evreiesc (masoretic). Aceeași idee era propagată și în "Societatea Biblică din Rusia", în care, laolaltă cu puținii membri ortodocși, activau catolici, luterani, anglicani, metodiști etc., sub președinția cneazului Golișin, ober-procuror și cunoscut mason. În raportul anual al "Societății Biblice Ruse" pentru 1918 citim, între altele: "Alianța cerească dintre credință și dragoste, instituită de către societățile biblice în marea familie creștină, deschide o epocă în care va fi un singur păstor și o singură turmă (!), adică în care va exista o singură religie creștină divină în toate confesiunile creștine". Si nici un cuvânt despre Credința Ortodoxă a poporului rus!

Membrii Societății Biblice Britanice încă de pe atunci își imaginau această religie "creștină" generală drept una pur protestantă. După apariția cărților Sfintei Scripturi în limba rusă, Richard Watson - șeful metodiștilor din Anglia, și-a exprimat speranța că aceasta va conduce Biserica Rusă spre protestantism și, respectiv, spre "fericire și binecuvântare". "Astăzi putem să sărbătorim, spunea el, că în curând Biserica Ortodoxă se va bucura de aceleasi avantaje... Libera propovăduire a adevărului, dezvăluind Bisericii Ortodoxe propriile ei rătăciri, va însufla credința și va păstra alianța creștinilor"...

Astăzi franc-masoneria își duce la îndeplinire telul său principal prin ecumenism, și o face cu destul succes. În timpul ultimei, a VI-a Adunări Generale a C.E.B. de la Vancouver (1983) s-a ajuns până acolo că, Doroteea Zelle din RFG a lansat către participanții la Adunare apelul de a alcătuia "alte evanghelii", întrucât, chipurile, "evangeliile vechi nu mai corespund exigențelor actuale"!

Cu îndrăzneală neobrăzată este tratată și Revelația dumnezeiască, din care până acum credincioșii își dobândeau cunoștințele despre Dumnezeu, iar astăzi celor ce s-au lepădat de adevărata credință ecumeniștii le propun să alcătuiască "alte

evanghelii", pentru a introduce în ele propriile rătăciri și a-și argumenta, prin "scripturi" false, alcătuite după bunul lor plac, propriile născociri profanatoare.

Urmărind îngrozitoarele abateri de la adevăr (II Tes. 2, 3), care se promovează deja fățu în domeniul inviolabil al înseși Revealației dumnezeiești, ne amintim cuvintele sinistre, pe care le-a auzit o cunoscută a noastră (ortodoxă rusă) în anii 1950, în Belgia, de la un influent ecumenist occidental: "Către sfârșitul secolului XX creștinii vor citi de-acum o nouă biblie"!

Prin urmare, un creștin ortodox nu poate fi ecumenist, fiindcă:

- 1) ecumenismul propovăduiește "dragostea și îngăduința" față de erezii;
- 2) subminează adevărul și dragostea întru Hristos;
- 3) prin mijlocirea traducerilor ecumenice ale Bibliei distrugе credințа în Hristos;
- 4) niveleză creștinismul cu alte religii, conducând astfel la ecumenism inter-confesional!

Principiul 15

Ecumenismul impune tinerilor ecumeniști stiluri "liturgice" profanatoare cu jazz, dansuri și rugăciuni blasfemiatoare

A) Stilul liturgic al Bisericii Ortodoxe

În Biserica Ortodoxă este cunoscut un singur stil liturgic, impus urmașilor de apostolii lui Hristos (prin Liturgia Sf. Ap. Iacob), preluat de Sfinții Părinți ai Bisericii, întărit de-a lungul secolelor de zeloșii susținători ai Sfintei Tradiții și ajuns până la noi în continuitatea plină de har a Bisericii. Acest stil liturgic, întruchipat în ritualurile liturgice de mai târziu (ale Sfântului Vasile cel Mare, Sfântului Ioan Gură de Aur și Sfântului Grigorie Dialogul), poate fi

caracterizat pe scurt prin următoarele cuvinte: rugăciune, pocăință, evlavie, mulțumire și dragoste de Dumnezeu, devotament neprecupeștit față de El.

Stilul liturgic ortodox, impunându-ne închinare smerită față de Dumnezeu-Dătătorul tuturor bunăților, cât și purtarea temătoare de Dumnezeu față de relicvele cultice, stilul liturgic ortodox ne reeduca duhovnicește, ne îndepărtează de păcate, ne apropiie de Dumnezeu în rugăciune, în Tainele dătătoare de har ale Bisericii, rânduite de Dumnezeu. Slujba bisericească ortodoxă ne introduce în altă lume și ne descoperă Sfânta Liturghie ca slujire cerească, săvârșită aici, pe pământ. Sfântul Ioan Gură de Aur spune: "În cer cântă laude Domnului ostile de îngeri; pe pământ oamenii, adunându-se în biserici, imită aceste laude ale lor. În cer serafimii dau glas cântării cerești întreit sfințite, pe pământ o mulțime de oameni înalță aceeași cântare, exprimând împreună triumful comun al ființelor cerești și pământești, aceeași recunoștință, aceeași încântare, aceeași bucurie. Acest triumf se datorează îngăduinței nespuse a Domnului Dumnezeu, el e orânduit de Duhul Sfânt; armonia sunetelor lui este în acord cu bunăvoița Tatălui".

Potrivit Sfinților Părinți, creștinii trebuie să dobândească evlavie și frica de Dumnezeu, pentru a fi vredniți să ia parte la Sfânta Liturghie, la care însăși îngerii participă cu înfiorare (comp. I Petru 1, 17). În caz contrar mirenii nu numai că nu vor primi de la Sfânta Liturghie harul întăritor și iertarea păcatelor, ci își vor spori în plus vina în fața lui Dumnezeu și se vor întoarce acasă și mai păcătoși. Cuvioșii lui Dumnezeu stârpeau cu hotărâre rămășițele cultelor pagane, răsădite uneori pe solul creștin, precum: purtare necuviincioasă în lăcașul sfânt, strigăte, maimuțăreală, cântare fără evlavie, fără a mai vorbi de jocuri și dăntuiri indecente, neîngăduite în sfintele lăcașuri și îndeobște necuviincioase pentru creștini.

Sfântul Chiril din Cartagina spune că în adunările de rugăciuni trebuie să domine evlavie și ordinea: "Nu e cuviincios să înăltăm rugi Domnului cu voci necumpătate și artificiale... Căci Dumnezeu ascultă glasul inimii noastre, nu al buzelor noastre". Fericitul Ieronim roagă pe tineri să cânte nu atât din gură, cât din inima lor, ca templul lui Dumnezeu să nu se prefacă în teatru. Fericitul Augustin, în a sa "Confesiune", scrie: "Când se întâmplă

să mă înduioșeze mai mult cântarea, decât ceea ce se cântă, îmi dau seama că păcătuiesc greu, și atunci aş vrea să nu ascult pe cel care cântă".

Cuvioșii lui Dumnezeu văd în cântarea bisericească nu un scop în sine, ci doar un mijloc pentru aprinderea spiritului de rugăciune și pocăință și un mijloc de apropiere a sufletului de Dumnezeu. Potrivit cu acest fel de înțelegere a lucrurilor, scopul muzicii bisericești constă nu în a oferi satisfacție estetică, ci în a înălța pe om spre cer.

Sfinții Părinți participanți la Sinodul VI Ecumenic arată, în canonul 75: "Dorim ca cei care intră în biserică pentru a cânta, să nu strige necuviincios, să nu-și siluească vocea până la țipăt și să nu introducă nimic nepotrivit și necovenit unui lăcaș de rugăciune, ci să cânte cu mai multă grijă și smerenie lui Dumnezeu, care vede în ascuns". (Mt. 6, 6) Sfinții Părinți, apărând mai ales curăția creștinilor, opreau chiar și în viața laică orice participare la jocuri și petreceri necuviincioase (Sinodul VI Ecumenic, canonul 51), la dansuri ce ațâță spiritul necurat, la tot felul de distracții păgâne, precum: travestirea bărbătilor în femei și invers, purtarea de măști comice, sătirice și tragice, ca și în orice fel de petreceri necuviincioase (Sinodul VI Ecumenic, canonul 62). Toate acestea nu trebuie să aibă loc în rândul credincioșilor creștini.

Datorită unei asemenea severități Biserica Ortodoxă și-a păstrat în rândul copiilor săi credincioși - mai ales în viața liturgică - duhul rugăciunii, al pocăinței, al umilinței sufletești și reculegerii evlavioase, și astăzi în Biserica Ortodoxă mai sunt oameni care, aflându-se în fața sfintelor relicve dumnezeiești, sunt cuprinși de un fior sfânt și își înmiresmează duhul în îngereasca rugăciune, la a cărei rostire au ajuns pe calea autopurificării și participării cu evlavie la Tainele dumnezeiești...

Patriarhul întregii Rusii Alexie (+1970), care a trudit cu zel deosebit pentru o slujire cultică evlavioasă și neabătută de la rânduieli, în numeroase dintre epistolele și dispozițiile sale a promovat stăruitor ideea că muzica bisericească trebuie să difere radical de cea de operă, care exaltă patimi trupești și nu trăiri duhovnicești, ci doar sufletești.

"Interpretarea cântărilor bisericești cu tonalitatea tipătoare a romanțelor profane sau a ariilor senzuale de operă, scrie Patriarhul, nu dă posibilitate celor care se roagă nu numai să se concentreze, ci nici să înțeleagă conținutul și sensul cântărilor". "Scopul slujbelor noastre religioase constă nu doar în crearea efectelor muzicale și nu în imitarea operelor și concertelor cu solo și alte "reprezentări" de acest fel, ci în crearea unei stări de rugăciune accentuată de muzica sacră înduioșătoare și bogată în conținut". Lăcașul în care se admit cântări nereligioase de acest gen, se transformă din Casă de rugăciune (Mt. 21, 13) "în sală pentru concerte fără plată, care atrage "publicul". Adevărații credincioși însă sunt puși în situația să asculte această muzică, care îi distrage de la rugăciune".

Celebrul compozitor rus P.I. Ceaikovski era indignat de tendințele moderniste din muzica corală bisericească rusă, care începuse, pe timpul lui, să se rupă de la sobrele și sublimele prin măreția lor spirituală melodiei vechi, începând - de dragul publicului care venea la biserică să asculte "o muzică bună" - să coboare până la dulcegile melodii profane, care creează efecte ieftine, dar lasă pustiu sufletul.

În Biserica Ortodoxă nu numai o dată s-au făcut încercări de "modernizare" a muzicii sacre dar, din fericire, ele nu au prins rădăcini adânci, întrucât Biserica a dus necontenit lupta împotriva spiritului profan în muzica bisericească.

B) Noile stiluri "liturgice" în Occident

Începând cu Reforma, Occidentul a pornit pe o cale proprie, și în lumea protestantă s-a instaurat un spirit complet nou. Slujba religioasă și-a pierdut acolo orice aspect mistic, dar nu numai protestantismul e vinovat de aceasta. Încă mai înainte Biserica Catolică a încălcăt tradițiile creștine, introducând în slujba religioasă muzica instrumentală, ceea ce a adus în cântarea bisericească un element profan. Dacă în slujba religioasă vetero-testamentară cântul era acompaniat uneori de muzică, aceasta se făcea din îngăduință pentru slăbiciunile sufletești ale omului din epoca Vechiului Testament (comp. Mt. 19, 8). O dată cu începutul erei nou-

testamentare harice nu mai era nevoie de instrumente muzicale în timpul slujbei religioase, pentru ca credincioșii care și-au luat zborul spre înălțimile cerești pe aripile rugăciunii, întărât cu cuvinte pline de evlavie, să nu fie aruncați îndărât către cele pământești, căci cântarea bisericească trebuie să ne scoată pe noi din lumea materială în lumea nepieritoare a Sfântului Duh cu ajutorul Cuvântului Întruchipat al lui Dumnezeu.

În Occident, unde valorile materiale întotdeauna au predominat asupra celor spirituale, în slujba religioasă s-a afirmat muzica instrumentală, "Elementul laic al muzicii s-a strecut în muzica sacră, înscriind deja o serie de cuceriri, acestea exprimându-se, de exemplu, în posibilitatea participării unei orchestre mari de operă în serviciul divin al Bisericii apusene, deși partea literară (cum s-ar zice) a liturghiei, timp de aproape 2000 de ani, este ferită de intervențiile poetilor și dramaturgilor, care ar fi putut prezenta bucuroși noi variante misteriale în completarea lucrărilor Sfinților Vasile cel Mare și Ioan Gură de Aur".

Dacă în anii '30 ai secolului nostru se putea scrie chiar și în Occident despre riguroasa statonnicie a vechilor texte liturgice, astăzi, în epoca noastră ecumenică aceasta este imposibil. În lumea protestantă, pe teren ecumenic, apar noi stiluri "liturgice" care înălțură rânduielile de cult de altădată, ajungându-se până acolo că muzica orchestrală este înlocuită prin jaz.

Când mai înainte, sub influența tradiției sentimental-estetice a Messelor occidentale acompaniate de orgă și orchestră, se punea întrebarea - de ce Biserica Ortodoxă nu acceptă în biserică muzica instrumentală? - se răspundeau, de regulă, că orchestra creează trăiri sufletești, și nu duhovnicești, și în ultimă instanță "coboară" sufletul, nelăsându-l să se înalțe în lumea eternă a Duhului. Acum, când muzica bisericească instrumentală a adus în biserică jazul, nu putem decât să exclamăm cu recunoștință: Slavă lui Dumnezeu, Care își îndrumează cu atâta înțelepciune Sfânta Biserică Ortodoxă, că în ea, prin inspirația Sfântului Duh, orchestrele în biserică au fost în general interzise!

Altfel, după introducerea muzicii orchestrale, ușor ar fi pătruns în cult și muzica de jaz, aşa cum s-a întâmplat în Occidentul ecumenic.

În 1969 revista pentru tineret "RISK", nu o singură dată citată de noi, editată la Geneva de Consiliul Ecumenic al Bisericiilor și Consiliul Ecumenic al "Educației creștine" și-a consacrat primul său număr temei: "Stilul liturgic viu", relatând în el despre noi feluri de liturghii și noi rugăciuni către Dumnezeu. Ce reprezintă acestea? Ele nu au nimic comun cu rânduielile aducătoare de har pătrunse de duhul de pocăință și rugă, de laudă și mulțumire, de înduioșare și evlavie ale Sfintei Biserici Ortodoxe a lui Hristos. Ele și-au pierdut până și orice legătură cu slujbele protestante de altădată. În "liturghie" s-a introdus o muzică ultramodernă, jaz cu instrumente de percuție, iar în timpul "serviciului divin" se danseză calipso, twist, rock cu mișcări obscene la culme. Astfel de noutăți "liturgice" în Occidentul protestant sunt inspirate și ghidate neîndoienic de franc-masonerie.

În același număr al "RISK"-ului citim: "La Conferința liturgică națională de la Washington (1968), în timpul liturghiei finale, oamenii au dansat calipso, jaz și rock "evanghelic", care s-a încheiat cu violente bătăi de tobe, iar după "cuminecare" un grup a executat în fața altarului un dans... La catedrala Sfântul Pavel din Londra un festival de trei luni al tineretului a fost încheiat cu o slujbă alcătuită din muzică, dramă și dans". Ca să vedeați, ecumenistul indian Ronni Seckwiera și-a susținut doctoratul pe tema dansului ca mijloc de exprimare liturgică, el însuși dansând în timpul liturghiei rugăciunea domnească "Tatăl nostru". În revistă este inserată o imagine fotografică: pastorul oficiază pe masa din altar "euharistia", iar în fața lui se contorsionează dansatorul indian. E cu neputință să-ți imaginezi o parodie mai profanatoare!

În Australia "studenții Institutului anglican de teologie au prezentat la televiziune un serviciu liturgic, a cărui ecenii au fost concepute punându-se la bază lectura ziarului de duminică". S-au citit știri despre evenimentele din viața politică, comercială și sportivă, iar după fiecare știre urma o rugăciune.

Justificând jazul în liturghie, colaboratorii "RISK"-ului susțin că "percuția este la fel de expresivă ca "dangătul clopotelor bisericești". Care om credincios însă va fi de acord cu o asemenea inepție? Căci nu este nimic comun între dangătul de clopot, care trezește în inimă sentimente religioase sfinte, și muzica de jaz cu

ritmul ei sălbatic și bătaia turbată a tobelor, ce stârnesc sentimente carnale la tineret. Argumentul precum că jazul atrage în sfintele lăcașuri tineretul, este lipsit de orice temei. Căci jazul nu va aduce tineretul la pocăință, ci mai curând va alunga din biserică pe oamenii evlavioși, ceea ce se și întâmplă în multe biserici heterodoxe. Nu jazul și nu dansurile vor atrage pe tineri la Hristos, ci spiritul de sacrificiu și puritatea morală!

Judecând după toate, scopul "reprezentărilor liturgice" descrise e acela de a se face din Euharistie un paravan în spatele căruia s-ar săvârși parodii nelegiuite, profanând-o în aşa măsură, încât ea să devină absolut de prisos în era ce vine a antihristului.

În articolul "Rugăciune, laudă și protest" Brian Fraust vorbește cu însuflețire despre noile forme ale serviciului divin, care reprezintă "o adevărată expresie a Duhului, care creează și înnoiește totul". Autorul, speculând în chip blasfemator textul sfânt al Apocalipsei (21, 5), în spiritul Adunării C.E.B. de la Upsala, care și I-a ales lozincă, atribuie Sfântului Duh aceste "liturghii" cu jaz și dansuri, cu glume și veselie. Deși nu Sfântul Duh al lui Dumnezeu, ci duhul răutății (Ef. 6, 12), potrivnic Lui, stimulând coruperea tineretului, își dă silință să distrugă sentimentul evlavios față de cele sfinte și să transforme biserică într-o instituție distractivă pentru orice fel de nelegiuri, ce se comit în fața lui Dumnezeu imediat după "împărășanie".

Autorul articolului merge și mai departe - el vrea să transforme rugăciunea în mijloc de protest. "Dacă serviciul nostru divin, cântecele noastre, scrie el, trebuie să posede puterea unui duh unic, care conduce la unitate multilaterală, oare nu trebuie să învățăm să protestăm în fața lui Dumnezeu pentru om?" Autorul ajunge până la hulirea evidentă - nemulțumirea față de Dumnezeu, ca și cum El ar fi vinovat pentru păcatele omenești ce dau naștere nedreptăților vieții. "Protestatarii spun că ei au în mâini puterea de a schimba lumea, de a schimba oamenii și structurile... Numai de s-ar găsi suficienți oameni care să se apuce de această treabă, și totul poate fi schimbat!". Astfel, autorul ca și cum ar zice: "Noi nu avem nevoie de Dumnezeu. Noi posedăm puterea să schimbăm lumea". Aceasta este limbajul unuiumanism ateist, ce renăște astăzi în ecumenism. De parcă oamenii păcătoși ar putea schimba ei însiși, fără ajutorul

harului lui Dumnezeu, lumea păcătoasă care zace sub puterea celui rău (I In. 5, 19), continuând să rămână păcătoși!

La sfârșitul articolului autorul dă un sfat care dezvăluie în sfârșit scopul său satanic: "Fie ca alături de rugăciuni și protest să avem satiră și indoială, ironie și râs, mânie și ură, agresivitate și sex! Căci sătem creați după chipul lui Dumnezeu (!) cu foc în inimă și trup, chiar și în strengăriile noastre". La sfârșitul revistei citate este publicată o rugăciune-protest care, probabil, ar urma să servească drept model: "Doamne, eu nu pot crede în Tine, atunci când lumea Ta este atât de crudă! Doamne, unde ești Tu? La Biafra se săvârșesc omoruri; în Vietnam se trage în popor; în India oamenii mor de foame, iar în țările bogate oamenii trăiesc în belșug! Doamne, unde ești Tu, Cel Care ai creat omul după chipul Tânăru, Care l-ai creat pentru dreptate și dragoste, și nu omul care seamănă discordii, care este nedrept și plin de ură? Doamne, eu nu pot crede în Tine, văzând că de puțin lumea este asemănătoare cu Tine! Amin".

O asemenea răzvrătire blasfematoare împotriva lui Dumnezeu, sub chip de "rugăciune", este revoltătoare mai ales pentru că se produce sub auspiciile Consiliului Mondial ai "Bisericilor"! Ateismul fățuș nu este atât de dăunător pentru credință ca această acțiune ascunsă a ecumenismului masonic.

Colin Hojets, într-un articol intitulat "Istoria unei drame și liturghii", descrie cum a cutezat să "modernizeze" liturghia, transformând-o într-o piesă atractivă pentru tineret. Prima lui tentativă, în 1963, n-a fost destul de reușită. Hojets a hotărât să "demitologizeze" istoria Nașterii lui Hristos, adică să infățișeze în mod umanist nașterea lui Hristos cu scopul de a distrugă, folosind slujba religioasă, credința în demnitatea Sa dumnezeiască. După cum a recunoscut însuși autorul, "reprezentarea nu a fost destul de bine regizată, și mulți dintre spectatori s-au simțit jigniți." Evident, publicul s-a simțit lezat mai ales pentru faptul că Nașterea minunată a lui Hristos a fost redusă în chip batjocoritor la nașterea unui om obișnuit. Să remarcăm în același timp, că în cazul în care Hristos să ar fi născut în felul acesta, atunci El ar fi moștenit păcatul originar al lui Adam și n-ar fi putut fi Răscumpărătorul omenirii.

A doua reprezentare a lui Hojets, "Moartea omului", a avut un mare succes. "Omul" este Iisus Hristos cu Patimile Sale în

interpretare modernă, fără orice evocare a Învierii. Noua dramă a evoluat în acompaniament de jaz și dansuri! Pentru cel de-al treilea experiment Hojets a luat din nou Nașterea lui Hristos în prelucrare poetică. Rolul principal îl juca o fată frumoasă. Punctul culminant a fost proiectarea unor slaiduri despre nașterea naturală, în bătăile turbate ale instrumentelor de percuție și mișcările sălbaticice ale dansatorilor. Publicul a aclamat cu ovăzii...

Un adevărat creștin ortodox, urmărind un "serviciu divin", atât de profanator, ar fi trebuit să-o rupă pentru totdeauna cu ecumenismul. Psalmistul ne previne să-i ocolim pe hulitori: "Fericit bărbatul, care n-a umblat în sfatul necredincioșilor, și în calea păcătoșilor nu a stat, și pe scaunul hulitorilor n-a șezut" (Psalm 1, 1).

Când niște studenți teologi ortodocși au întrebat pe un cunoscut ecumenist "ortodox", care ocupă un post important în C.E.B., despre neleguiurile ecumenice descrise, acesta le-a răspuns că nu e vorba decât de o "reprezentare teatrală", ce nu are nimic comun cu rugăciunea, și nu a exprimat nici un fel de indignare.

Noutățile "cultice" descrise reprezintă ca atare o batjocorire impertinentă, strigătoare la Cer a sentimentelor sacre ale credincioșilor și o subminare satanică a credinței!

La cea de-a VI-a Adunare a C.E.B. din Upsala se putea observa un procedeu ecumenic specific de "rugăciune", amintind mai mult un anumit fel de distracții ale tineretului. Șase tineri și tinere (steaua masonică în șase colțuri!) se așezau în cerc și începeau să "medite". După aceea "credincioșii", unul câte unul, se deplasau în centrul cercului, format acum din ceilalți cinci, și cu ochii închiși cădea pe spate, iar ceilalți îl treceau din mâna în mâna în cerc. În final fiecare se întorcea cu fața spre confrății și, atingându-se de ei, "pronunța un cuvânt anume". Un element important al acestui "serviciu divin" (mai exact - al slujirii diavolului) era "stabilirea contactului personal".

După unele informații în o serie de parohii ortodoxe din America se pune problema dansurilor pentru tineret pe lângă biserici cu scopul de a-l atrage la biserică. În legătură cu astfel de inițiative păgubitoare, arhiepiscopul Averchie Jordanvilski remarcă pe bună dreptate: "Sarcina noastră nu constă în a reține temporar sau aparent

membrii Bisericii noastre în sânul ei, ci în a-i conduce spre mantuirea cea veșnică".

Nu ne vom consola la gândul că "serviciile divine" descrise sunt oficiate deocamdată numai de ecumeniști tineri. Întrucât C.E.B. acceptă profanări "liturgice" în mijlocul tineretului și îngăduie propagarea acestora în revista oficială cu semnificativul titlu "RISK", înseamnă că ecumeniștii cu vechime susțin pe cei tineri, deși ei însăși se abțin să participe. Când ecumeniștii în etate vor ceda locul celor tineri, inițiativa de astăzi va fi considerată ca o formă legiferată de comunicare ecumenică prin "rugăciune" și de inter-comuniune "liturgică".

Un creștin ortodox nu are voie nici să se gândească să participe la mișcarea ecumenică, care:

- 1) introduce în serviciul divin dansurile și jazul;
- 2) săvârșește neleguiuri în timpul Sfintei Euharistii;
- 3) corupe tineretul prin inițiative "religioase" la modă;
- 4) prin "rugăciuni" de protest manifestă un vădit satanism, slujind astfel nu pe Hristos, ci pe antihrist!

Principiul 16

**Ecumenismul, influențând păgubitor
învățătura și disciplina bisericească, duce la
aşa-numita "teologie a dumnezeului mort"**

Potrivit proorocirilor Bibliei, răul mondial e în ofensivă vertiginoasă, lucru la care contribuie ecumenismul. Acest rău se dezvăluie cu o îndrăzneală neobișnuită în aşa numita "teologie a dumnezeului mort", de curând apărută. O astfel de "teologie", fără îndoială încurajată de franc-masonerie, duce, deopotrivă cu mișcarea ecumenică, spre un singur scop - înstrăinarea de adevărurile de revelație divină ale credinței, subminarea tradițiilor Bisericii și pierderea totală a credinței în omenire și, o dată cu aceasta, în cultura omului.

"Teologia dumnezeului mort" este ca atare lăuntric contradictorie, căci teologia, ca știință despre Dumnezeu, se bazează pe credința de necontestat în Dumnezeul Cel ce este veșnic (Ieșirea 3, 14), credință prin care întotdeauna s-au măntuit cei ce cred în Dumnezeu. O asemenea credință mărturisea în numele tuturor apostolilor Sf. Ap. Petru, când la întrebarea lui Iisus: "dar voi cine ziceți că suntem?", a răspuns: "Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui Viu" (Mt. 16, 16). Ce fel de teologie, adică cuvânt despre Dumnezeu, poate fi acolo unde lipsește credința în Dumnezeu Cel Adevărat. Cel Viu, unde Dumnezeu este declarat "mort", "inexistent"? O asemenea "teologie", zisă și "teologie radicală", este prezentată mai ales în lumea contemporană anglofonă, fiind elaborată cu răvnă de mai mulți "teologi" americani. Ei pornesc de la o nouă "dogmă" blasfematoare nemaiauzită - Dumnezeu a murit, noi L-am ucis cu mentalitatea noastră, de aceea nu trebuie să mai credem în Dumnezeu, ci în om, în lume și în progresul ei.

Să ne oprim mai pe larg la principalele teze ale acestei monstruoase "teologii a dumnezeului mort". Potrivitei, "creștinismul este vrednic de crezare"(!), numai dacă recunoaște că Dumnezeu nu mai există. Dogma noii epoci constă în faptul că omul trebuie să trăiască fără Dumnezeu... Omul contemporan își rezolvă de unul singur problemele cu care se confruntă. El nu mai are nevoie nici de Cineva ceresc care să-i rezolve problemele, nici de Cineva veșnic care să-i împlinească trebuințele, și de aceea este de prisos să crezi într-un Dumnezeu atotputernic. O astfel de credință este chiar dăunătoare, întrucât "închide omului viziunea propriilor posibilități creatoare"(!). Ideile omului despre Dumnezeu și despre zidurile Bisericii trebuie să dispară, pentru ca "creștinul" să poată nu numai să vadă orizontul, ci și să se miște spre el. Trebuie să apropiem Biserica de lume... Un aspect important al credinței nu mai este atitudinea omului față de Dumnezeu, "ci atitudinea omului față de om".

Avem de a face, aici, cu "orizontalismul", caracteristic pentru ecumenism și criticat temeinic de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse în legătură cu "Epistola către Biserică" a Conferinței de la Bangkok a C.E.B. (1973): "Epistola" trece totalmente sub tăcere scopul final al măntuirii, adică viața veșnică în Dumnezeu și cu Dumnezeu și nu arată clar că o condiție necesară pentru dobândirea ei este îndreptarea și desăvârșirea morală... Măntuirea

este considerată aici aproape exclusiv ca izbăvire de felurile vicisitudini ale vieții pământești, iar cele două porunci privitoare la dragostea de Dumnezeu și de aproapele omului sunt interpretate strict utilitar și dându-se uitării că, după Cuvântul lui Dumnezeu Însuși, prima este "marea și întâia poruncă", iar a doua "la fel ca aceasta" (Mt. 22, 37-39). Acest "orizontalism", accentuat în mod excesiv (adică interesul numai față de oameni și lume, iar nu față de Dumnezeu) nu poate fi justificat... La orice încercare de interpretare a noțiunii de măntuire - acest punct central al credinței creștine, esența adevărului despre măntuire, revelat de Dumnezeu, trebuie să fie exprimată, măcar și pe scurt, dar absolut limpede, excluzându-se orice confuzie și ambiguitate, cu toată credința față de Cuvântul lui Dumnezeu și Tradiția nestrămutată a Bisericii".

William Hamilton, unul dintre principalii reprezentanți ai "teologiei fără Dumnezeu", își intemeiază propria teorie despre dragostea pentru aproapele nu pe credința în Dumnezeu, ci pe contrariul ei - pe "experiența incontestabilă a lipsei lui Dumnezeu... Noi nu credem în Dumnezeu, ci credem în lume". O asemenea "teologie" este în fapt o agresiune demonică împotriva lui Dumnezeu, sau, după cum spune Sf. Ap. Iacob: "prietenia lumii este dușmanie față de Dumnezeu" (Iac. 4, 4).

Thomas Althister înlocuiește și el credința în Dumnezeu prin credința în lume. Orice încercare de a dobânde raiul pierdut, el o califică drept întoarcere religioasă înapoi, iar moartea lui Dumnezeu, după părerea lui, îi conduce pe oamenii secularizați de astăzi înainte. Ei nu mai pot să se întoarcă în rai și să capete din nou nemurirea pierdută din vina omului. Ateul "creștin" sărbătorește nu Învierea și Înălțarea lui Hristos, ci pogorârea lui în iad, căci "creștinul" nu mai cunoaște nici un fel de autoritate divină. "De vreme ce Dumnezeu a încetat să mai trăiască în experiența umană ca Dumnezeul Cel Atotputernic, cu El dispare și imperativul moral adresat omului din lumea cealaltă." (Ce logică demonică de eliberare a omului de exigențele morale ale Legii lui Dumnezeu!). Cu moartea lui Dumnezeu, moare și morala de altădată. Dacă se neagă istorisirea biblică despre cădere în păcat și vinovătie și judecata ce reiese din ea, atunci se neagă cu desăvârșire și păcatul omenesc. Omul trebuie să uite de păcat, adică să se elibereze de însăși noțiunea de păcat, și atunci orizontul devine "liber".

Am expus doar câteva idei din "teologia" americană a "dumnezeului mort", dar cât de expresive și tipice sunt ele în răutatea lor!

Este o "teologie" categoric anticreștină! Lucrul cel mai îngrozitor este că această "teologie" ateistă a profesorului de "teologie" se și implantează în mintile studenților "teologi", care se pregătesc ca mâine să devină "preoți" și profesori de "teologie"! Spre ispita credincioșilor, ea este propovăduită nestingherit de pe amvoanele bisericești și catedrele universitare.

Înainte vreme cei care îl negau pe Dumnezeu, se aflau în afara Bisericii, și de aceea credincioșii nu-i ascultau. Pe când astăzi, travestindu-se în mantie de "teologi", anunță "moartea" lui Dumnezeu continuând să rămână în cadrul "bisericilor" lor.

Pentru acest soi de "teologi" moartea creștinismului este deja un fapt împlinit. Ei nu sunt preocupați decât de căutarea unor "forme și structuri noi", întrucât, după părerea lor, "multe forme de exprimare a mentalității creștine (inclusiv formulările dogmatice - n. aut.) nu mai corespund vieții "creștine" în lumea actuală...", întrucât contravin faptelor". Se consideră că în lumea actuală Dumnezeu ar putea deveni din nou viu, dacă ar dispărea nu unele forme de Biserică, ci concepția ei despre Dumnezeu, ceea ce înseamnă reorganizarea dogmatică, canonica și liturgică a Bisericii.

"Dumnezeul părinților este deja mort!" - se spune adesea în mediul protestanților. O asemenea afirmație însă este complet greșită! Însuși Mântuitorul spune despre Dumnezeul Cel Viu al părinților vîi - Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Issac, Dumnezeul lui Iacob: "Dumnezeu deci, nu este Dumnezeu al morților, ci al viilor, căci toți trăiesc în El" (Lc. 20, 37-38). Unii "teologi" mai moderați dintre radicali interprează expresia "Dumnezeul părinților e mort" puțin altfel: ideea de altădată despre Dumnezeu a murit, locul ei luând-o una nouă, modernă. Or, ideea "modernă" despre Dumnezeu, neavând nimic comun cu istoria biblică, patristică, bisericească despre Dumnezeu - cu adevărul revelat de Dumnezeu, este străină adevărului Dumnezeu, aşa cum întunericul este străin luminii (II Cor. 6, 14). Gredința numai atunci este mântuitoare, când este dreaptă. Orice denaturare a credinței celei drepte duce la credință strâmbă păgubitoare și - prin ea - la diavol, tatăl minciunii (In. 8, 44), care inventează mereu o idee "nouă" despre Dumnezeu și învățături "noi" în problemele credinței, pentru a depărta pe

credincioși de la adevărul vestit de Hristos și păstrat cu credință în Biserică. Sfântul Chiril din Alexandria previnea cu înțelepciune: "Dacă cineva schimbă ceva în sfintele și dumnezeieștile dogme patristice, acest lucru nu trebuie să-l luăm drept clarviziune, ci drept crimă și abatere de la dogmă și păcătuire împotriva lui Dumnezeu!"

Sfântul Ioan Gură de Aur ne învață: "Dacă cineva contraface măcar o mică parte a chipului regelui pe moneda regală, în felul acesta o falsifică; la fel și în credința cea adevărată, acel care va schimba chiar cât de puțin în ea, o vatămă pe toată". Sfântul Isidor Pelusiotul: "Aiei care culează să scoată sau să adauge ceva la cuvintele inspirate de Dumnezeu, suferă de o boală sau alta: ori nu cred că Dumnezeiasca Scriptură a fost dictată de Duhul Sfânt, ceea ce înseamnă că sunt necredincioși, ori se cred mai înțelepți decât Sfântul Duh, și asta înseamnă că sunt smintiți".

Cei care cred cu adevărat în Dumnezeul Cel veșnic Viu (Mt. 16, 16) nu au nevoie de reprezentări "noi" despre Dumnezeu, întrucât adevărul despre Dumnezeu, descoperit nouă prin Sfânta Scriptură, întărit la Sinoadele Ecumenice și păzit în siguranță până astăzi de Biserica Ortodoxă a lui Hristos, s-a dovedit de-a lungul secolelor absolut suficient pentru mântuirea credincioșilor prin roadele sfînteniei. Este evident că cei care socot că "Dumnezeu este mort", vor să pună în locul lui un alt "dumnezeu" anume, adică un fals dumnezeu prezentându-l credincioșilor drept Dumnezeul cel adevărat. De exemplu, Gharvey Koks consideră că "teologia trebuie să-și ia rămas bun de la Dumnezeu, Care a fost și este, și să năzuiască spre dumnezeul cel care va fi. Corespondător, credința astăzi poate fi definită după speranța, ajintită spre împărăția viitoare a lumii și dreptății". Dar "speranța" orientată spre cele pământești este diametral opusă adevărului speranțe creștine, întruchipată în cuvintele Sf. Ap. Petru: "Noi așteptăm, potrivit Lui, ceruri noi și pământ nou, în care locuiește dreptatea" (II Petru 3, 13). Koks socoate însă că sarcina credincioșilor e să formeze viitorul, care va aparține nu celui care "este", ci celui care "vine", adică antihristului.

Reprezentarea biblică despre Dumnezeu arată că Dumnezeu poate fi cunoscut prin însușirile Lui (Rom. 1, 20). Pe când în curentele teologiei occidentale este descris un "Dumnezeu fără însușiri", determinabil.

Prof. Gerhardt Henneman, de la care culegem informații despre "teologia fără Dumnezeu", s-a lăsat atât de mult copleșit de

spiritul apostatic al timpului, încât vorbește nestinherit despre necesitatea lepădării "unui oarecare balast din credința noastră în Dumnezeu". După părerea lui, "credința creștină în Dumnezeu trebuie propovăduită printr-un mijloc nou, corelând-o cu situația de astăzi a omului și lumea de astăzi".

Oare nu același lucru îl pretind ecumeniștii, stăruind asupra unei noi redacții a dogmelor creștine? Se știe care vor fi consecințele unui asemenea pas, mai ales datorită contribuției "teologilor" atei de astăzi, montați împotriva creștinismului. Pentru noi trebuie să fie clar că și aşa-numiții teologi ecumeniști liberali "moderați", și "teologii" atei radicali tind spre unul și același scop - nimicirea adevărului măntuitor revelat de Dumnezeu.

Teologul catolic p. Francois Brunes, care simpatizează cu Ortodoxia, pe bună dreptate califică acest curent rău intentionat "nu moartea lui Dumnezeu, ci moartea teologiei". În această apostazie "teologică" cel mai trist rol revine, desigur, "teologilor" protestanți, care declară că creștinismul, mulțumită protestantismului, s-a supus lumii profane moderne. Deși formal protestantismul urmează Sfânta Scriptură, însă, prin critica sa raționalistă păgubitoare, el "pone la îndoială însăși temelia credinței creștine - Scriptura, amenințând să eliminate din teologia protestantă și fondul creștin".

Anume din protestantism au ieșit oameni ca Julian Haxley, pentru care religia "este credința în posibilitățile omenești" și care presupune că, în locul Dumnezeului celui "învechit", "pivotul vieții noastre trebuie să devină dezvoltarea". După părerea filosofului Martin Heidegger, locul autorității pierdute a lui Dumnezeu trebuie să-l ocupe "rațiunea". Iar cunoscutul exeget Dietrich Bonhoefer scria: "A trecut timpul când oamenilor totul li se putea spune prin cuvinte - teologice sau evlavioase; a trecut de asemenea timpul viețuirii duhovnicești interiorizate și a conștiinței; ceea ce înseamnă că, de fapt, a trecut timpul religiilor; ne apropiem de o eră lipsită totalmente de religie".

Remarca privind ateismul viitor al omenirii, pe care și-l doresc adeptii aşa-numitei "teologii a dumnezeului mort", nu neagă nicidecum Evanghelia lui Hristos, ci, dimpotrivă, o confirmă în mod strălucit. Însuși Măntuitorul Domnul Iisus Hristos prezicea că la a Doua Sa Venire El nu va găsi credință pe pământ ("Fiul Omului, când va veni, va găsi, oare, credință pe pământ?" (Lc. 18, 8). Prin urmare, împlinirea acestei profeții în abaterea stihinică totală de la

credință, ai cărei martori suntem, nu slujește triumfului teologiei ateiste profanatoare, proaspăt inventate, ci, mai curând, demascării și compromiterii ei ca născocire satanică, prezisă de Hristos, menită pentru pregătirea nemijlocită a venirii antihristului. În legătură cu pierderea crescândă a credinței omenirii, Bonhoefer vrea să bătătoarească calea nouui "creștinism nereligios". Care însă ar fi rostul unui "creștinism" în care lipsește credința în Iisus Hristos - Fiul Întrupat al lui Dumnezeu, Care a venit în lume ca să măntuiască pe cei păcătoși? (I Tim. 1, 15) Căci în lume există multe învățături morale! În afara sfintei noastre Credințe Ortodoxe nu există nici Măntuire, nici Adevărul lui Dumnezeu, nici Biserică adevărată, care ar păstra acest Adevăr de falsificări, nici Taine dătătoare de har, care ar dări oamenilor slabii "toate cele ce sunt spre viață și spre cucernicie" (II Petru 1, 3), ca ei să poată împlini poruncile lui Dumnezeu, și din păcătoși să se facă sfinți - "părtăși ai Dumnezeieștii firi" (II Petru 1, 4).

Cu toate acestea, în rândul ortodocșilor, și chiar al arhiereilor, se găsesc trădători. Vom da un singur exemplu. La o adunare a creștinilor ortodocși un ecumenist din Vest ținea o predică în prezența unui arhier ortodox ecumenist. Predicitorul a atins în treacăt și tema "teologiei dumnezeului mort". Arhierul s-a ridicat, s-a apropiat de el, însă în loc să-l înfrunte și să-l demasête, l-a rugat amabil în șoaptă pe englez este să nu vorbească pe această temă, deoarece "poporul nu este pregătit"... Oare nu e culmea?

Cu aceasta încheiem lucrarea noastră, care a ajuns până la granița dincolo de care urmează doar lepădarea fățușă de Hristos. "Pentru cel înțelept e de-ajuns"!

Prin urmare, creștinii ortodocși, convingându-se că ecumenismul și "teologia" ateistă a "dumnezeului mort" merg laolaltă spre aceeași întă - distrugerea Adevărului descoperit de Dumnezeu și a Bisericii Ortodoxe a lui Hristos, chemată să păzească acest Adevăr până la sfârșitul veacului (Mt. 28, 20), fiind "stâlpul și temelia adevărului" (I Tim. 3, 15), creștinii ortodocși trebuie să declare cu glas tare:

"Conștiința noastră ortodoxă nu ne îngăduie să fim ecumeniști, căci aceasta ar însemna să slujim pe satan și pe sluga lui, antihristul!"

Despre adevărată conviețuire în pace

Potrivit celor 16 principii expuse mai sus: dogmatice, canonice, liturgice, istorico-bisericești și.a., noi declarăm că nu putem fi ecumeniști.

E foarte posibil ca, în cazul în care noi avem o atitudine atât de categoric negativă față de ecumenism și nu admitem nici un compromis, să ni se reproșeze următoarele: 1) că, neparticipând la mișcarea ecumenică, care a cuprins întreaga lume, noi ne-am opune păcii și solidarității între oameni; 2) că respectarea adevărului fără "dragoste" nu este justificată de pe pozițiile situației tragice actuale din lume și 3) că noi ne-am opune tendințelor de pace ale oamenilor de stat, care depun eforturi colosale pentru asigurarea păcii și izbăvirea omenirii de atotnimicitoarea catastrofă nucleară. Iată răspunsul nostru la aceasta:

Noi ne desolidarizăm cu fermitate de mișcarea ecumenică și de participarea în cadrul C.E.B., deoarece, participând, ne-am abat de la adevărată credință ortodoxă, iar prin aceasta - de la Mântuitorul nostru Domnul Iisus Hristos, și ne-am apropiat de dușmanii Sfintei Biserici Ortodoxe a lui Hristos, adică de eretici. Mai mult decât atât, ecumenismul ne împinge spre comuniune religioasă cu religiile necreștine: iudaismul, mahomedanismul, budismul, confucianismul etc., și chiar cu felurile asociații și ideologii parareligioase.

Evitând, în cadrul relațiilor pur religioase, mișcările și comunitățile ne-ortodoxe, supranumite pe nedrept de C.E.B. "biserici", și refuzând, pe baza hotărârilor canonice, orice contact cultic și sacramental cu ele, noi nu privăm de dragostea noastră oamenii în general în planul relațiilor social umane. În domeniul social noi sprijinim inițiativele de pace ale autorităților civile, ne

pronunțăm pentru pace și ne rugăm "pentru pace în lumea întreagă", urmând Sf. Ap. Pavel - "să faceți cereri, rugăciuni, mijlociri, mulțumiri pentru toți oamenii... ca să petrecem viață pașnică și liniștită întru toată cuvioșia și buna cuviință" (I Tim. 2, 1-2). Ce om cu judecată vrea război, știind că acesta poate distruga viața pe pământ?

Unii sectanți își închipuie că s-au făcut supuși ai împărației creștini și de aceea ar fi independenți de autoritățile pământești. Ei nu au dreptate! Creștinul nu trebuie să fie un răzvrătit, el trebuie să respecte porunca lui Dumnezeu: "Dați Cezarului cele ce sunt ale Cezarului și lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu" (Mt. 22, 21).

Noi, de asemenea, ne simțim datori să iubim pe aproapele că pe noi însine (Mt. 22, 39), și socotim că adevărată dragoste, arătată unui om concret, nu este mai puțin importantă decât dragostea față de întreaga omenire. Sfinții Părinți, care au fost, fără îndoială, pentru pace în lume, îndreptau atenția creștinului înainte de toate către Cer și către făptura lăuntrică pașnică a sufletului, căci din cauza sufletului neiubitor de pace au loc în lume toate dezbinările. Să ne amintim cuvintele Prea Cuviosului Serafim de Sarov: "Dobândește duh pașnic, și mii de oameni se vor măntui în jurul tău!". Prea Cuviosul Macarie cel Mare, în con vorbirea sa despre pace, dorește tuturor celor care îl ascultă: "pacea cerească, care a născut Lumina lumii (In. 8, 12), pacea pe care au rostit-o proorocii și despre care au vorbit cei cucernici și au binevoit-o îngerii. (Lc. 2, 14) Prea Cuviosul Macarie își sfărșește con vorbirea cu slovele: "Pacea lui Dumnezeu, care a fost cu toți Sfinții Părinți și i-a ferit de orice ispătă. Această pace fie cu voi în numele Tatălui și Fiului și al Sfântului Duh. Amin".

Călăuzindu-ne după aceste gânduri despre pace ale Sfintilor Părinți, noi ne temem să trădăm pe Domnul Iisus Hristos - Domnul păcii și Învățătorul iubirii. O astfel de trădere am săvârșit dacă am jertfi unilateral dragostea de dragul "adevărului" sec și mărturisit în chip fariseic, sau adevărul - de dragul "dragostei" înțelese în chip laic.

Programul anticreștin al franc-masoneriei nu este pentru nimeni un secret. Masonii - "pacificatori" demult ard de dorință să

lichideze creștinismul, chipurile pentru binele omenirii. Acest lucru l-a remarcat cu peste o sută de ani în urmă marele scriitor rus Dostoievski, care a participat în 1867 la Congresul păcii de la Geneva.

Soția sa își amintea mai târziu că Fiodor Mihailovici s-a întors de la congres cu o impresie penibilă, împărțindu-și gândurile într-o scrisoare către Ivanov-Hmirov: "Au ajuns până acolo încât au declarat că pentru dobândirea păcii pe pământ trebuie să fie distrusă credința creștină". Sub pretextul păcii franc-masoneria își dă silința să șteargă din conștiința oamenilor ideea despre adevărul mântuitor al lui Dumnezeu. Bisericii Ortodoxe i se impune, ca condiție de colaborare pentru realizarea păcii pe pământ, să renunțe la valorile credinței, scumpe pentru ea, cerându-i-se "renegarea radicală a tradițiilor". Acest lucru nu se cere și comunităților laice angajate în lupta pentru pace, ci doar Bisericii Ortodoxe, întrucât franc-masoneria caută în orice chip să distrugă "stâlpul și temelia adevărului" (Tim. 3, 15).

În discursul introductiv rostit la Adunarea a VI-a a C.E.B. de la Vancouver din iulie 1983, secretarul general de atunci al C.E.B., dr. Philip Potter și-a exprimat dezaprobația în privința doritorilor de a rămâne fideli adevărului mântuitor al lui Hristos. Iată cuvintele lui: "Unii se tem să pornească pe calea inevitabilă a pacificării de parcă e nevoie să-și păstreze credința chiar dacă lumea ar pieri în foc". Reiese că lumea se va păstra dacă ne vom sacrifica credința. Să fie oare într-adevăr aşa? Nu! Biblia spune altceva: Dacă vom asculta de Dumnezeu și de adevărata credință în El, atunci El ne va dări adevărata pace și bunăstare. În caz contrar vom fi pedepsiti cu război și pustiiri. Așa spune Însuși Dumnezeu prin gura proorocului Isaia: "De veți vrea și de Mă veți asculta, bunătățile pământului veți mânca. Iar de nu veți vrea și nu Mă veți asculta, atunci sabia va va mânca, căci gura Domnului grăiește". (Is. 1, 19-20) În cartea vetero-testamentară a Judecătorilor Israelului se subliniază clar ideea că orice abatere de la adevărata cinstire a lui Dumnezeu, aduce după sine război și înrobiri ale poporului evreu: "Atunci fiii lui Israel... s-au întors la alți dumnezei, către dumnezeii popoarelor dimprejurul lor... și n-au mai putut să se împotrivească vrăjmașilor lor" (Judea 2, 11-14).

Noi respingem ecumenismul masonic, pentru că el, invocând drept pretext salvarea lumii de război, vrea să distrugă Credința Ortodoxă și, propovăduind, chipurile, toleranța religioasă, nu poate tolera propovăduirea adevărului ortodox curat și nefalsificat de minciuna eretică.

În antichitatea creștină un reprezentant tipic al intoleranței masonice de astăzi a fost împăratul roman din secolul al IV-lea Iulian Apostatul. Botezat fiind, el s-a întors la păgânism și reprezintă un prototip uimitor al antihristului. Acționând corespunzător, el intenționa să restabilească, după placul iudeilor, templul din Ierusalim distrus de romani în anul 70 e.n., în ciuda cuvintelor lui Hristos că din el "nu va rămâne piatră pe piatră" (Lc. 21, 6). Dar, în această inițiativă a sa îndreptată împotriva lui Dumnezeu, Iulian a suferit un eșec total, după cum scrie istoricul Ammian Marcellin: limbi uriașe de foc au țășnit de sub temelia fostului templu, împiedicând pe iudei să-l refacă.

În al doilea an al domniei neleguite a lui Iulian (361-363), au sosit la el trei soli din Persia - frații Manuil, Savel și Ismail, creștini ortodoci profundi credincioși, pe care regele persan Alamundar (care avea o atitudine tolerantă față de creștini) i-a trimis pentru restabilirea după război a relațiilor de pace cu Bizanțul. Împăratul a organizat în cîstea lor ofrande păgânești pompoase. Frații însă au refuzat să asiste și să participe la această primire. Aflând că solii persani mărturisesc credința lui Hristos, Iulian, de mânie, a uitat de conduită diplomatică și interesele statului, și după multe interogări și torturi, i-a condamnat pe solii creștini la moarte. Prin aceasta el a provocat un nou război cu Persia, în timpul căruia a fost învins și ucis. Cei trei frați au procedat deschis și cinstit; refuzând să participe la jertfările păgânești, ei au declarat: "N-am venit aici pentru a ne lepăda de credința în Hristos, ci pentru a întări legăturile de pace între cele două state!". Iulian a susținut cu violenie cuvintele lor, răspunzând în mod intenționat că "pacea râvnită nu poate fi asigurată decât prin armonie religioasă și prietenie reciprocă". "Despre ce fel de prietenie poate fi vorba, a continuat el, dacă nu dorîți să serbați împreună cu noi în cîstea marilor zei, ca să întărim pacea între noi... Dacă însă nu sunteți de aceeași părere cu noi în cinstirea zeilor noștri, atunci ați venit nu pentru întărirea, ci pentru stricarea păcii!".

Drept răspuns la o amestecătură atât de tendențioasă a lumii politice cu credința religioasă, frații au delimitat aceste aspecte ale relațiilor dintre oameni, subliniind că acordul de pace, pentru negocierea căruia au venit, se referă doar la legăturile politice, militare și comerciale dintre state și nu privește convingerile religioase ale reprezentanților acestora. Apărând cu tărie credința lor întru Hristos, ei au spus în cele din urmă că nici în Persia, nici aici nimeni nu ar putea să-i rupă de la credința în Hristos Mântuitorul și să-i convingă să treacă la păgânism.

Mărturisirea neînfricată a fraților mucenici în fața lui Iulian Apostatul trebuie să servească drept exemplu pentru orice creștin ortodox cu adevărat credincios în atitudinea față de istoricii de astăzi - ecumeniștii, care, sub masca de "pacificatori", vor să-i unească pe creștinii ortodocși cu heterodocșii și chiar cu ateii, cel puțin în "rugăciunea comună pentru pace". O asemenea "rugăciune" însă, laolaltă cu ne-ortodocșii și necreștinii nu este plăcută lui Dumnezeu, ci este "rugăciune ce se preface în păcat", despre care se arată în Psalmul 108, 6. Dimpotrivă, puritatea credinței ortodoxe este cea dintâi condiție pentru realizarea unei adevărate păci, căci fără ajutorul harului lui Dumnezeu orice pace este nesigură. În ceea ce-i privește pe ecumeniști, ei sunt fățurnici în dorința lor de pacificare, căci, după cum spune autorul Psalmilor, ei "grăiesc pace către aproapele lor, dar cele rele sănătăți în inimile lor" (Ps. 27, 3) asemuindu-se apostatului Iulian, care vorbea și el de pace, dar a dezlănțuit războiul, în care a pierit el însuși.

Episcopul Chrisostom de Etna
Despre Biserica Ortodoxă de stil vechi din Bulgaria

Pentru a sublinia parcă universalitatea Ortodoxiei, curajoșii preoți și mireni ai Adevăratei Biserici Ortodoxe de stil vechi din Bulgaria i-au avut ca păstori duhovnicești pe arhiepiscopul Serafim (Sobolev), un rus, și pe mitropolitul Ciprian, un grec. Arhiepicopul Serafim, al cărui mormânt se află în biserică rusă din Sofia și care atrage un val neîntrerupt de pelerini, i-a format duhovnicște pe primii tradiționaliști bulgari. Iar mitropolitul Ciprian, care pentru întâia oară a atras atenția lumii ortodoxe asupra Bisericii Ortodoxe de stil vechi din România, a fost cel care, în timpul dominației comuniste din Bulgaria, activând clandestin și riscându-și viața, i-a menținut vii pe tradiționaliștii bulgari, hirotonind în secret preoți.

După căderea regimului comunist, tot mitropolitul Ciprian a fost cel care, împreună cu episcopul Pahomie din Biserica Ortodoxă de stil vechi din România și cu mine, l-a hirotonit pe episcopul Fotie.

Arhiepiscopul Serafim trecut în veșnicie în 1950, după 30 de ani petrecuți în Bulgaria, propovăduia că superioritatea unei teologii este în funcție de virtutea sa. El le spunea fiilor săi duhovnicești din Bulgaria: "Niciodată să nu aveți de-a face cu ecumenismul", prevenindu-i că această erzie va fi distrugătoare pentru Ortodoxie și va conduce spre o "nouă biserică". Cei mai de seamă ucenici duhovnicești ai săi au fost arhimandriții Pantelimon (Starik) din Poltava (+1980), arhimandritul dr. Serafim (Alexiev) (+1992) și arhimandritul Serghie (Iazadjiev), ambii profesori la Academia de Teologia din Sofia, cât și ieromonahul Serafim (Dimitrievski) (+1984). Toți aceștia slujeau la mănăstirea Acoperământul Maicii Domnului din Sofia, având ca egumenă pe venerabila și cuvioasa Serafima, sora egumenei mănăstirii Novo-Diveevo din America.

Când, în 1968, Biserica Ortodoxă Bulgară a adoptat noul calendar papist - "în interesul țelurilor ecumeniste ale Bisericii Bulgare", după cum a justificat această inovație "Vestitorul bisericesc", fiind duhovnicești ai arhiepiscopului Serafim, loiali spiritului acestuia și amintindu-și avertismentele sale, au refuzat să-l accepte. Arhimandriții Serafim și Serghie au fost dați afară din Academia de Teologie, interzicându-li-se, împreună cu arhimandritul Pantelimon și ieromonahul Serafim, să slujească. Mănăstirea Pokrov a fost scoasă de sub jurisdicția Patriarhiei Bulgare, iar biserică sa principală, închinată Sfântului Luca, a fost confiscată. În timpul acestei perioade de persecuție, numeroase minuni au încurajat și însuflare pe bulgarii de stil vechi. Odată, un bătrân venit de la țară, neștiind nimic de problemele cu care se confruntă mănăstirea, le-a povestit călugărițelor că i s-a arătat Sfântul Serafim într-o vizionă, dându-i poruncă să le spună: "Pace vouă". Altă dată, într-o zi caldă și senină, de sărbătoarea Sfântului Luca, după noul calendar, pe neașteptate a dat un îngheț. Copacii din fața porților mănăstirești au fost acoperiți de zăpadă și gheață, încât și-au plecat crengile până la pământ, împiedicându-i pe cei de stil nou să intre și să slujească în Biserică Sfântul Luca care, după cum am menționat mai sus, fusese confiscată de ei. Treisprezece zile mai târziu, de ziua Sfântului Luca după stilul vechi, înghețul a trecut, copacii și-au revenit și au înfrunzit, iar călugărițele s-au minunat.

Cu altă ocazie, când Sinodul Bisericii "oficiale" din Bulgaria a emis dispoziția conform căreia celor patru clerici mai sus amintiți le-a fost interzis să mai slujească, o îngrozitoare furtună cu fulgere s-a declanșat deasupra Sofiei, inundând orașul. Credincioșii, care se aflau în mănăstirea Acoperământul Maicii Domnului, s-au mirat, văzând că în împrejurimile mănăstirii strălucea soarele și nu căzuse nici o picătură de ploaie. Și, în sfârșit, după moartea grădinariului de la Mitropolia din Sofia, un om pios, care le iubea mult pe călugărițele de la mănăstirea Pokrov, i-a apărut soției sale în vis, spunându-i să se ducă la mănăstire și să le spună surorilor că "mănăstirea e salvată". Și, într-adevăr, persecuțiile contra călugărițelor și credincioșilor de stil vechi au încheiat, în special, după moartea patriarhului Kiril. Bulgarii de stil vechi au fost de la bun început foarte mult ajutați și încurajați de arhimandritul Iustin (Popovici), care, de asemenea, era și un sprijinitor al grecilor de stil vechi.

După ce regimul comunist a căzut, Patriarhia nu numai că a refuzat să se întoarcă la calendarul vechi și să condamne ecumenismul, ci s-a pomenit atrasă în lupte interne pentru putere, care au dus, în final, la schismă.

Credincioșii tradiționaliști bulgari, pierzând orice încredere în ierarhia Patriarhatului bulgar, s-au adresat mitropolitului Ciprian, înaintând Sinodului grec cererea de a-l hirotoni pe ieromonahul Fotie (Siromahov) episcop. Acest eveniment a avut loc în Grecia, în ianuarie, 1993. După reîntoarcerea lui în Bulgaria, mai mulți clerci ai Patriarhiei s-au reunit cu episcopul Fotie, fiul duhovnicesc al arhimandritului Serafim, absolvent al Academiei de Teologie din Sofia și al Universității din Sofia, unde a fost docent la facultatea de istorie.

Conform datelor episcopului Fotie, "în Bulgaria sunt 120 de mănăstiri, însă foarte puțini monahi. Noi, cei de stil vechi, ne străduim să reintroducem monahismul patristic tradițional. În afară de cele zece parohii cu mănăstirea Pokrov, având 24 de călugărițe, Biserică Ortodoxă de stil vechi din Bulgaria mai are câteva comunități mănăstirești în formare și o mănăstire de călugări". Biserică se află în comuniune cu grecii de stil vechi, în frunte cu mitropolitul Ciprian, cu Biserică Ortodoxă de stil vechi din România, și cu Biserică Ortodoxă Rusă din diaspora.

"Noi toți împărtăşim aceeași eclesiologie; noi încercăm să urmăm "calea regală", calea Părinților, evitând modernismul extrem, liberalismul, fanatismul și autosuficiența", a remarcat episcopul Fotie.

Bulgarii de stil vechi nu au "comuniune canonica" cu Biserică Ortodoxă Sârbă, din pricina că ei sunt membri ai Consiliului Mondial al Bisericiilor (C.M.B.).

Fostul patriarh era vice-prezidentul acestei formațiuni. Actualul patriarh, cunoscut pentru evlavia și ascetismul său, din păcate, a semnat documentul emis de Consiliu la Constantinopol, în martie, 1992. Din cauză că "ei sunt coruși de pan-erezia ecumenismului", a adăugat episcopul Fotie, noi nu ne-am asociat nici cu Patriarhia Moscovei... S-ar fi putut afirma (greșit) că mitropolitul Nicodim a fost silit să adere la C.M.B. de către autoritățile comuniste. Actualmente însă împrejurările sunt diferite. La Canberra, mitropolitul Chiril (Gundaev) a descris C.M.B. ca fiind "leagănul

unei viitoare biserici". Iertați-mă, dar aceste cuvinte sunt deja o erzie fățășă."

Episcopul Fotie a definit clar scopurile Bisericii Bulgare de stil vechi, aproape în aceleași cuvinte prin care mitropolitul Ciprian a descris rolul rezistenței vechilor calendariști moderați din Grecia: "... Noi păstrăm învățatura patristică în Biserică, ca și mitropolitul Chiril al Kazanului, care nu a susținut niciodată că "serghienii" nu sunt o Biserică (și noi am avut grupări în catacombe, ca și în Grecia, care au vederi extremiste), noi avem o ecleziologie comună. Suntem încredințați că, dacă Patriarhia Bulgară va ieși din C.M.B. și se va reîntoarce la calendarul vechi, nu vom mai rămâne în rezistență. Noi vom îndeplini ceea ce ne-am propus. Nu avem planuri speciale, ci, pur și simplu vrem să sprijinim Ortodoxia. Adevărul trebuie protejat cu blândețe, dar ferm.

Deși suntem slabii și plini de păcate, cu toate acestea avem conștiință că suntem o rămășiță, asemănătoare Israelului nou-testamentar. Noi mărturisim împreună sfântul nostru Adevăr Ortodox - Adevăr persecutat. Niciodată n-a fost ușor pentru Biserica lui Hristos. Apostolul Pavel ne-a prevenit că, cei ce vor să ducă o viață evlavioasă întru Hristos, vor fi persecuți. Toți cei care în trecut au apărăt sfântul Adevăr și sfânta Ortodoxie au fost persecuți. Cu atât mai mult vom fi persecuți astăzi, când Apostazia progresează continuu, când Bisericile "oficiale" se îndepărtează de la Adevăr, împotmolindu-se în ecumenism. Iată de ce, cu atât mai mult, trebuie să fim uniți".

Postfață către poporul rus credincios

Frați creștini ortodocși!

Să ne păzim de soarta tristă a lui Iulian Apostatul, care, pentru îndepărarea de la dreapta credință a fost pedepsit de Dumnezeu cu o moarte jalnică în război, după care a urmat veșnica pierzanie! Să-i urmăm pe sfinți frați mucenici Manuel, Savel și Ismail, care, pentru apărarea fermă a credinței ortodoxe s-au învrednicit de fericirea vieții veșnice în Împărăția lui Dumnezeu!

Poporul rus a suportat povara grea a războiului pentru apărarea Patriei, care a răpus viața a peste 20 de milioane de fiți ce și-au găsit sfârșitul "pe glia însângerată" și mulți alții care au murit de foame sau alte nenorociri. Noi toți nu dorim un nou război distrugător și năzuim către o viață pașnică. Iată de ce trebuie să prețuim și mai mult Sfânta Credință Ortodoxă și să o păstrăm curată ca învățatură și în viața de toate zilele - de la orice adăugiri eretice din partea dușmanilor Ortodoxiei, aşa cum au păstrat-o strămoșii noștri. Credința Ortodoxă este o chezăsie prețioasă nu numai a măntuirii noastre, dar și a bunăstării noastre pământești.

Prin urmare, să ne ferim de complicii ecumeniști - străini și de-al noștri - care, sub masca "făcătorilor de pace" încearcă să distrugă Sfânta Biserică Ortodoxă, unind-o cu alte așa-zise "biserici"! Să-i rugăm din tot sufletul pe păstorii și arhipăstorii noștri să înceteze activitatea lor ecumenică, care discreditează înalta lor slujire în fața lui Dumnezeu!

Să implorăm conducerea bisericească supremă - în persoana Patriarhiei Moscovei și a Sfântului ei Sinod - să înceteze participarea la dialogurile ecumenice cu heterodocșii și păgânii, aşa cum a procedat nu demult Mama Bisericilor - Sfânta Patriarhie a Ierusalimului în numele vrednicului său Întăistătător patriarhul Diodor și a Sfântului Sinod.

Să ne rugăm și să nădăjduim că acest pas curajos va conduce toate Bisericile Ortodoxe locale, căzute în mrejele masonice ale Consiliului Mondial al Bisericilor, către o ruptură definitivă cu această organizație!

Luptând cu ecumenismul, ne vom călăuzi de învățatura cuviosilor lui Dumnezeu de la noi din țară privitor la atitudinea față de heterodoci și păgâni.

Prea Cuviosul Teodosie de la Pecerska în "Testamentul" său către marele cneaz al Kievului Izeaslav (1054-1068), pe care trimișii papei au încercat să-l corupă, îl învăță: "Păzește-te, fiule, de cei cu credință strâmbă și de toate discuțiile lor, căci și pământul nostru să umplut de ei! Numai cel ce trăiește în Credința Ortodoxă își va mărtuii sufletul. Fiindcă nu există o altă credință mai bună, decât curata și sfânta noastră credință pravoslavnică... De asemenea, fiule, nu se cade să lauzi o credință străină. Cine laudă o credință străină

face la fel ca și cel ce-și hulește propria credință (ortodoxă). Cine laudă credința sa și pe cea străină, e un fățarnic, și apropiat de erzie... Dacă cineva îți va spune: "Credința noastră și a voastră este de la Dumnezeu, atunci, fiule, răspunde-i așa: "Fățarnicule! Cum pot fi amândouă de la Dumnezeu? Nu știi ce spune Scriptura: "Este un Domn, o credință, un botez" (Ef. 4, 5).

Așadar, fiule, ferește-te de aceștia și întotdeauna apără-ji credința ta! Nu te înfrăți cu ei, ci fugi de ei, și întărește-te întru credința ta prin fapte bune!... Fiule! Chiar dacă va trebui să mori pentru credința ta sfântă, du-te cu îndrăzneală la moarte! Așa au murit și sfinții pentru Credință, iar acum viețuiesc întru Hristos".

Totuși, cerând o astfel de fermitate și puritate în mărturisirea Ortodoxiei și excluzând orice compromis în credință, Prea Cuviosul Teodosie deosebea clar domeniul credinței de viață de zi cu zi, și de aceea îl învăța pe cneaz așa: "Fă milostenie nu numai cu cei de o credință, dar și cu păgânii! Dacă vei vedea pe cineva dezbrăcat, sau flămând, sau căzut în vreun necaz - fie evreu, sau turc, sau papistaș - către fiecare fii milostiv, scapă-l din necaz cum poți, și nu vei fi lipsit de răsplătă la Dumnezeu, deoarece Dumnezeu Însuși, în acest veac, revărsă binefacerile sale nu numai asupra creștinilor ci și asupra păgânilor" (vezi Mt. 5, 45).

Atât de înțelept cugetau strămoșii noștri în zorii formării statalității și Bisericii Ruse. Dar în ultimele secole au apărut printre ruși noi tendințe, venite din Occident, despre care Sfântul Ierarh Teofan Zăvorâțul scria: "Sîntem înnebuniți după Europa. Dar aproape întreaga Europă a devenit în totalitate păgână." (Același lucru e remarcat astăzi de teologul catolic Francois Brun, "Notre Occident paganisé"). "Știi oare ce gânduri dezolante mă copleșesc? - continuă Sfântul Ierarh Teofan. - Și nu fără temei. Întâlnesc oameni, care se consideră ortodocși, dar care în duhul lor sunt volterieni, naturaliști, luterani și tot felul de liber-cugetători. Ei au studiat toate științele în instituțiile noastre superioare. Nu sunt proști, nu sunt răi, dar în ceea ce privește credința și Biserica nu sunt buni de nimic. Părinții lor au fost evlavioși. Stricăciunea a venit o dată cu perioada studiilor de departe de casa părintească. Aducerea aminte de copilărie și de duhul părinților îi n-ai ține încă în cadrul unor limite. Însă cum vor fi oare copiii lor? Și ce-i va ține pe ei în limitele cuvenite?

Conchid de aici că peste o generație sau două va seca Ortodoxia noastră!" Și în altă scrisoare: "Toți s-au dat cu protestanții. Pe toți i-au răscolit nemții - iar aceia vorbesc aiurea... Ei însă n-au nici o opreliște, iar noi o astfel de opreliște avem: credința dintotdeauna. Pe aceasta ar trebui să mizăm, nu aşa ca protestanții, cu rătul în sus, neștiind încotro s-o apuce... Doamne, miluiește-ne! Pieire Ortodoxia! Nici nu veți observa când credința va dispare!"

Înestrat de la Dumnezeu cu darul clarviziunii, Sfântul Ierarh a prezis gravele nenorociri ce vor veni asupra Rusiei și ne preîntâmpină profetic că, pentru lepădarea de credința pravoslavnică, pentru înclinația către rătăcirile protestante, Domnul va pedepsi poporul rus printr-un război cu Germania, ceea ce s-a și întâmplat în timpul primului, apoi, celui de-al doilea război mondial.

Creștini ortodocși ruși! Păziți-vă de al treilea război, de care nu ne vor salva "rugăciunile" ecumenice comune, cu zâmbete și sărutări la conferințe.

Apărarea fermă a Ortodoxiei - iată ce ne va salva!...

Sfântul Ierarh Nicolae, arhiepiscopul Japoniei (+1912), cunoscutul misionar rus, care a săvârșit lucrarea apostolică traducând Sfânta Scriptură și cărțile de cult în limba japoneză și a pus începutul Bisericii Ortodoxe Autonome din Japonia, în cuvântarea sa din 27 martie 1880, când a fost hirotonit episcop, spunea, având în vedere catolicismul și protestantismul: "E datoria noastră să luptăm cu rătăcirile demult apărute, și care continuă să existe și în prezent... Chipurile marilor sfinți luptători cu erenile străvechi ne privesc dojenitor din adâncurile istoriei. Irineu, Atanasie, Grigorie, Damaschinii nu erau aşa de indiferenți față de denaturările creștinismului contemporane lor!

Totodată, dacă noi vom rămâne indiferenți, în acest caz molima apărută din tot ce este putreziciune în catolicism și protestantism, ne va slăbăogi și pe noi. Actuala necredință, de care ne plângem atât de mult, nu este oare produsul logic al miasmelor nesănătoase provenite de la plăgile de pe imensul trup al catolicismului și de pe trupurile împrăștiate ale protestantismului, în care abia mai pălpăie viață? De ce să se agațe și ce va găsi nerățional sau fals mintea analitică a unui filosof, în Ortodoxie, când în ea totul este atât de drept și sfânt, când ea e asemeni unei sfere sclipitoare, ideale și perfecte, cu totul desăvârșită și invulnerabilă?..

Avem nevoie de o activitate vie de la care să sufle un vânt proaspăt, plin de vigoare, nu numai aici la noi, ci și în Occident - o activitate, direct îndreptată împotriva cauzelor necredinței - a denaturărilor adevărului dumnezeiesc în catolicism și protestantism ... Să alegem din mediul nostru oameni, să alcătuim societăți - cu o misiune specială de luptă cu catolicismul și protestantismul prin cuvântul scris și vorbit; o luptă care, desigur, exclude chiar și gândul despre orice fel de metode nepotrivite cu adevărata dragoste creștinească, dar, în același timp, o luptă nu mai puțin fierbinte, ca însăși dragostea, pentru că dragostea creștinească va fi cauza acestei lupte!"

Dezvoltând parcă "ultimul gând al Sfântului Ierarh Nicolae, arhiepiscopul Serafim (+1950) în comunicarea sa "Trebuie oare Biserica Ortodoxă Rusă să participe la mișcarea ecumenică?" la Consfătuirea general-ortodoxă de la Moscova, în anul 1948, arată: "Să nu ne intimidăm de învinuirea ce ne-o aduc ecumeniștii ortodocși în ceea ce privește lipsa dragostei față de creștinii heterodocși ... Această învinuire, în primul rând, nu corespunde realității. Sfânta noastră Biserică a luptat totdeauna cu eraziile, uneori până la sânge. Dar, de oamenii care au căzut ispiți de diavol în erzie Biserica Ortodoxă întotdeauna a avut milă. Fiind mișcată de dragostea către ei, ea le aplică epitimii, inclusiv până la excomunicare. Cu toate acestea, Biserica niciodată nu a început și nu va începe să înalțe rugăciunile sale, această suflare harică a iubirii adevărate, pentru îndreptarea și întoarcerea ereticilor pe calea adevărului salvator. Iată cum ne învață Sfânta Biserică să ne rugăm pentru ei: "Pe cei ce s-au îndepărtat de la dreapta credință și au fost orbiri de eraziile ce duc la pierzanie, cu lumina cunoașterii Tale luminează-i și primește-i în Sfânta, Apostoleasca și Soborniceasca Ta Biserică!"

Astfel, Sfânta Biserică face deosebire între erzi, cerând o luptă fără compromis cu ele și cu oamenii căzuți în aceste erzi, întinzându-le întotdeauna brațele ca o mamă plină de iubire.

Apoi, suntem învinuiți de lipsa iubirii față de creștinii heterodocși, în principiu, de aceea că noi avem față de mișcarea ecumenică o atitudine diferită de cea a ecumeniștilor ortodocși. Aceștia din urmă, prin știința lor față de mișcarea ecumenică încalcă sfintele canoane, nerespectând învățătura noastră dogmatică

despre Biserică, la conferințele ecumenice fac prietenug cu protestanții și masonii, iar prin intermediul acestor relații înlesnesc propaganda protestantă în țările ortodoxe, acordă sprijin dușmanilor Bisericii Ortodoxe, contribuind la distrugerea ei. Prin urmare, această atitudine a ecumeniștilor ortodocși față de ecumenism este o totală necuvînță... Dar "dragostea nu se poartă cu necuvînță" (I Cor. 13, 5). E lipsed că nu nouă, ci ecumeniștilor ortodocși le lipsește dragostea față de creștinii heterodocși, pentru că ei au nu dragoste, ci necuvînță. Dacă ei își vor întreba conștiința lor, vor primi răspuns la întrebarea ce stă la baza activității lor ecumenice și atitudinii lor față de creștinii heterodocși - dragostea față de cei din urmă, sau altceva?

Să ne ferească Dumnezeu de așa "dragoste"!...

Să dea Dumnezeu ca Biserica Rusă să se țină în continuare de-o parte în ce privește poziția sa față de ecumenism și conferințele sale, după cum s-a ținut până acum (din păcate, așa a fost până în 1948 - nota aut.). Da, suntem singuri, dar în această singurătate, în această izolare stă chezășia salvării Bisericii Ruse de asaltul păgubitor al masoneriei - chezășia salvării, poate, nu numai a Bisericii Ruse, ci și a întregii Biserici Ortodoxe Universale...

Ecumenismul nu-și va putea sărbători victoria să până nu va reuni toate Bisericile Ortodoxe într-un singur cerc ecumenic "universal". Să nu-i oferim această victorie! Știind care-i sunt scopurile și esența, să respingem în totalitate mișcarea ecumenică, pentru că este o abatere de la Ortodoxie, o trădare și lepădare de Hristos!

Vom încheia lucrarea noastră cu cuvintele înflăcărate ale învățătului monah și teolog ortodox de la sfârșitul secolului XIV - începutul secolului XV - Iosif Vrinnios, apărător al Ortodoxiei de latini și varlamiti: "Noi nu ne vom lepăda de tine, iubită Ortodoxie! În tine ne-am nașcut, în tine trăim și în tine vom muri! Și dacă va trebui, vom muri pentru tine de mii de ori!"

Sofia, 1985-1989

ARĂTAREA SEMNULUI SFINTEI CRUCI A DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS ÎN 1925, LÂNGĂ ATENA

(comemorată la 14/27 septembrie)

La începutul secolului XX, și mai cu seamă în anii '20, în Grecia și la Patriarhia Ecumenică din Constantinopol au apărut puternice curente seculariste și anti-bisericești.

Printre diverse acțiuni ale acestor forțe obscure, s-a numărat și introducerea samavolnică a calendarului gregorian. Calendarul gregorian mai curând era potrivit pentru afaceri, schimburi de capital și alte activități laice, din punct de vedere liturgic, însă, el este practic inutil și chiar dăunător.

În fapt, este imposibil de a reconcilia calendarul gregorian cu Pascalia noastră canonica creștin-ortodoxă. Prin urmare, introducerea unor schimbări în calendarul bisericesc de către o Biserică locală creează o discrepanță liturgică inadmisibilă în interiorul Bisericii însăși.

În acea perioadă, un mare număr de creștini din Grecia refuzaseră să accepte aceste schimbări anti-canonica și anti-bisericești, impuse cu ajutorul poliției. Acești oameni au suferit persecuții, arestări și privațiuni de tot felul din partea autorităților secularizate.

Dar ochii duhovnicești ai adevăraților creștini ortodocși au văzut clar, chiar dacă pe atunci ei n-au înțeles pe deplin în ce constă răul nouui calendar, acesta fiind, de fapt, precursorul și semnul prevestitor al celei mai mari erezii a tuturor vremurilor - ecumenismul.

Așadar, printre creștinii greci se instalase nedumerirea și confuzia.

Mulți începuseră să șovăie. Așa cum arienii, în 351, controlau puterea lumească, reușind cu sprijinul acesteia să-și impună eresia lor în întreg imperiul, tot așa, reformatorii calendarului țineau sub control puterea de stat în Grecia.

În aceste vremuri tulburi și vitrege, Atotmilostivul Dumnezeu a văzut necazurile poporului Său. Din nou, ca și în 351, Domnul a trimis minunata arătare a semnului Preacinstitei Sale Crucii, ca să pecetluiască adevărul și să-i facă de rușine pe falșii învățători.

Arătarea semnului Sfintei Crucii s-a petrecut astfel:

În 1925, în ajunul Înălțării Preacinstitei și de viață dătătoarei Crucii a Mântuitorului nostru, la 14 septembrie, conform vechilului calendar bisericesc ortodox, s-a slujit privegherea la biserică Sfântul Ioan Teologul situată în imprejurimile Atenei. La orele 9,00 seara, în biserică și în jurul bisericii se aflau peste 2000 de credincioși, pentru că rămăseseră prea puține biserici adevărate ortodoxe lăsate deschise de către autoritățile civile. Bineînțeles că o astfel de adunare n-a rămas neobservată de către autorități. În jurul orelor 23,00, autoritățile au trimis la biserică un batalion de poliție "pentru a preveni dezordinele ce se pot isca într-o mulțime atât de mare".

Fiind însă prea multă lume, poliția nu putea nici să-l aresteze pe preot, nici să întreprindă vreo acțiune concretă, astfel că polițiștii s-au amestecat cu mulțimea credincioșilor din curtea deja arhiplinăă bisericii.

Astfel, în pofida veritabilelor motive ale prezenței lor, împotriva voinei lor, dar în acord cu Voința, Care întrece orice voine umană, ei au devenit participanții miraculoasei experiențe a mulțimii credincioșilor.

La orele 23,30, pe cer, deasupra bisericii, în direcția nord-est, a început să se contureze o cruce luminoasă, strălucind puternic.

Lumina care emana de la cruce nu numai că a iluminat biserică și pe credincioși, ci, în razele ei, stelele de pe cerul fără nori au pălit, iar curtea bisericii s-a umplut de o lumină aproape palpabilă. Crucea însăși era alcătuită dintr-o lumină foarte densă și se putea observa clar că avea forma unei cruci bizantine cu bara de jos înclinată.

Această minune cerească a durat o jumătate de oră, până la miezul nopții, după aceea crucea a început să se înalțe încet pe verticală, ca și atunci când preotul înălță crucea la ceremonia Înălțării Crucii în biserică. După ce s-a înălțat drept în sus, crucea a dispărut treptat.

Este cu neputință a descrie pe limba omenească cele petrecute în curtea bisericii în timpul arătării. Toată lumea a căzut la pământ, plângând și cântând imnuri și rugăciuni, lăudându-L pe Domnul dintr-o singură inimă și o singură gură.

Printre cei ce plângneau se aflau și polițiștii, care descoperiseră subit, în adâncul inimii lor, credința din copilărie. Mulțimea credincioșilor și batalionul de poliție se transformase într-o singură turmă de credincioși.

Toți erau cuprinși de un extaz sfânt.

Privegherea a continuat până la orele 4,00 dimineața, după care tot acest puhoi omenesc s-a revărsat în oraș, ducând veste de miracolului petrecut, în urma căruia ei încă mai tremurau și plângneau.

Unii dintre necredincioși, sofiștii și renovatorii, realizând păcatul și vina lor, dar nevrând să se căiască, au încercat prin orice mijloace să explice sau să conteste minunea. Faptul că forma crucii a fost observată atât de viu și de limpede, ca fiind cea bizantină (numită uneori crucea rusească), cu trei bare transversale, cea de jos fiind înclinată, exclude complet orice argumente în favoarea unui fenomen fizic întâmplător.

Iar faptul că o astfel de apariție a crucii a avut loc la apogeul primei mari erezii, ar trebui să-i surprindă pe creștinii ortodocși prin sensul deosebit al magnitudinii problemei calendaristice și a tot ceea ce este legat de aceasta.

Nici o persoană sensibilă și de bunăcredință nu poate adopta o atitudine superficială, invocând raționamente seculare ori argumente lumești.

Renovatorii, asemeni arienilor, în 351, sănătați fără replică.

Din revista "Orthodox Life"

Mitropolitul Vlasie întâistățitorul
Bisericii Ortodoxe de stil vechi

SÎNTEM ROMÂNI ORTODOCSI
CU CREDINȚĂ ÎN DUMNEZEU
*De ce nu acceptăm unirea cu Biserica
Ortodoxă de stil nou din România*

Mai întâi voi aduce la cunoștința publicului hotărîrile a trei sfinte Sinoade de la Constantinopol, care s-au făcut în conglâsuire cu cele trei scaune apostolice, care au refuzat reinnoirile papistașilor (Antiohia, Alexandria și Ierusalim).

După ce Papa Grigore al XIII-lea a introdus roul calendar, zis îndreptat, în anul 1582, la indicațiile astronomului Luigi Lilio, impunându-le și bisericilor din Răsărit înnoirile sale, Patriarhul de Constantinopol, Ieremia al II-lea, pune problema în sinod și dă următoarea hotărîre: "Ieremia, cu mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Constantinopolului, Noua Româ, și Patriarh Ecumenic.

Fiindcă din nou Biserica veche a Romei, înșelindu-se de mîndra invenție a astronomilor săi, cu nechibzuință a schimbat prea frumoasele aşezămintele despre Sfintele Paști, stabilită și hotărîte de cei 318 Sfinți Părinti ai Întîiului Sobor Ecumenic din Nicheia, care, cu cea mai mare strictețe a stabilit să se respecte de toți creștinii din întreaga lume ca niște aşezăminte neatinse, astăzi devine cauza ispitelor. Înaintea mea, ca a unui Patriarh Ecumenic, s-au prezentat bărbați armeni întrebîndu-se despre practica sărbătorii Paștelui, fiindcă și lor li se impune primirea acestor inovații. Chibzuind împrejură cu Preafericitul Patriarh al Alexandriei și Preafericitul Patriarh al Ierusalimului și cu ceilalți membri ai Soborului, în numele Sfîntului Duh hotărîm:

Cel ce nu urmează tradițiile și obiceiurile Bisericii, cum au poruncit cele 7 sfinte Sinoade Ecumenice despre Sfintele Paști, legiuind toate bine ca să-i urmăram, și voiește a urma Pascaliei gregoriene și a calendarului papist, ca și atei astronomi ce lucrează contra tuturor hotărîrilor sfintelor Soboare, voind prin aceasta a le schimba și a le slăbi, să fie anatemă, depărtat de la Biserica lui Hristos și de la adunarea credincioșilor. Dar voi, pravoslavnicii și bine cinstitorilor, continuați în cele ce v-ati învățat, în cele ce v-ati născut și educat. Si cînd va fi necesar și

însuși săngele vostru să-l vârsați ca să păstrați credința și mărturisirea părintească. Păziți-vă și feriți-vă de unii ca aceștia (reformiști), ca Domnul nostru Iisus Hristos să vă ajute vouă și rugăciunea credinței noastre să fie cu voi toți. Amin" (Anul 1583).

Iată și un alt document, datând din 1756. Este vorba de un blestem extras dintr-o pastorală a fostului pe atunci Patriarh Ecumenic, Chiril al Constantinopolului. Este un blestem îndreptat împotriva celor ce s-au îndepărtat de vechiul calendar: "Cei ce se vor alipi la Pascalia gregoriană și calendarul nou papistăesc, fie el preot sau mirean, să fie depărtat de Dumnezeu și blestemat. Pentru că după moarte să nu putrezească, ci să rămână în veșnicile munci. Pietrele și fierul să se risipească, iar acela niciodată și nicidecum. Să moștenească el lepra lui Ghezie și să se gituie ca luda. Să fie pe pământ ca odinoară Cain, în tot locul tremurind și oftindu-se; minia lui Dumnezeu să fie peste capul lor, iar soarta lor să fie cu luda vinzătorul și cu tăgăduitorii de Dumnezeu iudei; pămîntul desfăcîndu-se să-i înghită pe ei, cum a înghițit pe Datan și Airon. Îngerul Domnului să-i gonească pe ei cu sabia în toate zilele vietii lor, să stea sub toate anatematisirile patriarhilor și ale soboarelor, sub veșnica lepădare de la Biserică și aruncați în nestinsa ghelnă a focului. Amin".

Iată și Circulara a II-a a Preacinstitului și Preafericitalui și pururea pomenitului Patriarh Antim (Constantinopol) a Unei Sfintă Sobornicești și Apostolicești Biserici adresată ortodocșilor de pretutindeni: "Tinem mărturisirea dreptei curată credințe, după cum am primit-o de la Sfinții Părinți, desăvîrșiți bărbați. Respingem toate noutățile ca unele ce sănt născociri ale diavolului. Cel ce primește noutăți defaimă propovăduirea pravoslavnicei credințe. Însă, această desăvîrșită și dreaptă mărturisire, ca cea ce este pecetluită, nu primește nici adăugire, nici scădere, nici schimbare în Sfânta Biserică. Și cel ce va voi și va îndrâzni să introducă sau să sfătuiască sau să se învoiască cu mintea la aceasta, asemenea este cu cel ce se leapădă de credința cea întru Hristos și întru cunoștință se aruncă pe sine întru veșnică anatemă, pentru hula cea împotriva Sfîntului Duh. Deci, toți cei ce primesc noutăți, ori abateri, ori dezbinări, se îmbracă cu blestem ca cu o haină (Ps. 100), ori papi, ori patriarhi, ori clerici, ori mireni sau chiar îngerii din cer de-ar fi - anatema fie". (Antim, Arhiepiscopul Constantinopolului și Patriarh Ecumenic; Irotei, Patriarh al

Alexandriei și Egiptului; Meftodie, Patriarh al Antiochiei; Chiril, Patriarh al Ierusalimului și toți ceilalți ai Sfîntului Sinod). Anul 1848 (Noua Româ) Constantinopol.

Înțelegem din toate acestea că așezarea calendarului și a Pascaliei a fost lucrarea Soborului Ecumenic, adică a Soborului în care erau reprezentate comunitățile (societățile) creștinești din toate orașele și provinciile imperiului în care locuiau creștini. Soboare ecumenice au mai fost încă șase. Hotărîrile acestora au fost de la început și au rămas pentru totdeauna obligatorii pentru toată Biserică lui Hristos și pentru toți drept credincioșii creștini. Aceste hotărîri pot fi schimbate numai prin hotărîri ale unui Sobor, tot ecumenic.

Calendarul iulian și Pascalia stabilită de cei 318 Sfinți Părinți, în Nicheia (pe care noi le respectăm cu sfîntenie și astăzi), au rămas neschimbate și neatinse tot timpul, chiar și după despărțirea Bisericii în două: cea apuseană (catolică, papistă) și cea răsăriteană (ortodoxă), despărțire ce a avut loc în anul 1054 după Hristos, pînă la sfîrșitul veacului XVI-lea. Spre sfîrșitul acestui veac, astronomii din Europa au început să aducă dovezi că vechiul calendar, cel iulian, nu este exact, că anul, după acest calendar, este mai lung decît anul adevărat solar. Cu alte cuvinte, vremea mergea înainte. Această diferență, după calculul astronomilor, în 128 de ani constă într-o zi și o noapte, iar la sfîrșitul veacului al XVI-lea - dovedeau astronomii - că în care timpul se măsoară după calendarul iulian au întîrziat de la mersul evenimentelor firești ale naturii cu 10 zile numărind de la Soborul Ecumenic de la Nicheia. Atunci, Papa Romei, Grigorie al XIII-lea, a dat ordin ca ziua de 5 octombrie să se numere 15 octombrie, iar pe viitor, anii seculari 1700, 1800, 1900 și 2100 să nu se socotească bisectă, ci comuni, așa că, în vremea de azi, diferența între calendarul iulian și cel gregorian este de 13 zile. Calendarul introdus de Papa Grigorie al XIII-lea se numește de stil nou, gregorian, iar calendarul iulian - de stil vechi. Acest calendar a fost primit de toată Europa Apuseană, dar nu deodată de către toți. Anglia, de exemplu, l-a primit după aproape 200 de ani de la introducerea lui de către Papa Grigorie al XIII-lea. Biserică catolică, fiind despărțită de sfintele Biserici răsăritene, care au păstrat neatinse și neschimbate toate hotărîri și dogmele stabilite de Soboarele Ecumenice, a putut face această reformă ușor,

neînînd seama de ceea ce vor face și ce vor zice celelalte Biserici, încălcind hotărîrile Soboarelor Ecumenice în privința calendarului.

Până la izbucnirea primului război mondial, 1914, demersul introducerii noului calendar gregorian în țările ortodoxe nu a izbutit nici atunci când era susținut de însiși conducătorii acestor țări din motive practice, internaționale, de relații cu celelalte țări din Europa. Ultima dată cheștiunea s-a pus în Rusia pe la sfîrșitul veacului al XIX-lea.

Prin poruncă împăratescă s-a numit o comisie specială, compusă din membri ai societății astronomice de la Sfântul Sinod și de la ministere. Comisia s-a așezat la lucru foarte serios. După cercetarea amănunțită a problemei s-a ajuns la concluzia că Papa Grigorie al XIII-lea, declarând la 1582 reforma calendaristică, nu a calculat cu cît a întîrziat acest calendar de la introducerea lui de către Iulius Cezar, în anul 46 înaintea lui Hristos, ci a făcut calcule numai de la anul primului Sobor Ecumenic - 325 după Hristos. Așa fiind, Papa a scos din calcul o perioadă destul de lungă, de 370 de ani, timp în care calendarul iulian a întîrziat, față de anul adevărat solar, aproape cu 3 zile. Papa Grigorie, suprimând din calendarul iulian, 10 zile, iar nu 13, a adus zilele secolului al XVI-lea în concordanță cu zilele anului 325, dar nu cu epoca introducerii calendarului iulian, înaintea lui Hristos, cum s-ar fi cuvenit, dacă celelalte calcule sănt adevărate. Așa stînd lucrurile, comisia a hotărît că nu este nici un motiv de a înlocui calendarul iulian (char dacă este greșit), cu cel gregorian, care și el este greșit. Deci, nu era nici o rațiune de a înlocui o greșală cu o altă greșală. Cu atât mai mult, Patriarhul Ecumenic de la Constantinopol, cercetînd cheștiunea împreună cu Sinodul Patriarhiei, scria Bisericii Rusești: "Este necesar ca chiriarhii Bisericii ortodoxe să se sfătuiască împreună pentru ca grija acestui lucru să fie comună pentru toate Bisericile și să fie o părere, o hotărîre a întregii Biserici ortodoxe căreia numai ei îi revine hotărîrea în acest lucru și cercetarea după necesitate".

Față de problema abordată, în cîteva cuvinte aş putea rezuma:

1) Catolicismul, prin toate mijloacele și numai în scopurile lui (cu totul nerelgioase, nebisericești), a luptat pentru a impune și țărilor și popoarelor ortodoxe calendarul gregorian. Sfînta

Biserică Pravoslavnică dintotdeauna a respins cu hotărîre și statornicie aceste încercări.

2) Cînd cheștiunea s-a pus din inițiativa conducătorilor unei țări ortodoxe cu influență din partea catolicismului, s-a lămurit și stabilit că, dacă calendarul iulian este greșit, apoi și cel gregorian este greșit și că nu este nici o rațiune în a înlocui o greșală cu o altă greșală. Dacă este nevoie a înlocui calendarul iulian, apoi se impunea găsirea unui nou sistem de măsurare a timpului, altul decît cel gregorian.

3) Toate Bisericile răsăritene au stabilit că, problema calendarului și Pascaliei poate fi hotărîtă numai de întreaga Biserică ortodoxă, fiind o cheștiune de ecumenicitate.

După primul război mondial, sub influența evenimentelor politice, dar mai ales sub influența francmasoneriei, protestantismului și catolicismului, unele țări ortodoxe au introdus în viața civilă calendarul gregorian. Rusia - în 1918, România - în 1919, mai tîrziu Iugoslavia. Cu toate acestea, în viața bisericească religioasă a rămas calendarul iulian (stilul vechi).

La noi, în România, în 1919, cînd s-a introdus în viața civilă calendarul gregorian - catolic, în Biserică nu s-a schimbat nimic. În 1920, mitropolitul primat al Bucureștilor și președintele Sfântului Sinod, Miron Cristea, a prezentat sinodului un raport intitulat "Cheștiunea unui nou Sinod Ecumenic al Bisericilor Ortodoxe răsăritene". Miron Cristea propune 9 capitole ce urmează a se discuta la acest sobor (sinod) ecumenic. Printre aceste cheștiuni figurează, la punctul 2, și schimbarea calendarului, lucru despre care, însă, nici nu s-a pomenit. Este foarte important și plin de înțeles, însă, ceea ce scria într-un raport mitropolitul Miron: "Noi, ierarhii și teologii români, nu avem după canoane altă cîdere în privința aceasta decît să alegem cheștiunile bisericești, care vor trebui revizuite, să le studiem din vreme cu toată evlavia creștinească, ca nu cumva socotindu-ne înțelepti să facem naufragiu dinspre cele ale credinței, ca apoi, după ce le vom pregăti astfel, să le supunem spre hotărîre soborului general al tuturor Bisericilor Ortodoxe surori. De la calea aceasta nu ne putem abate, întîi, pentru că suntem datori după porunca Sfintei Scripturi să păstrăm unitatea duhului în legătura păcii, și al doilea, pentru că o singură Biserică Ortodoxă nu e bine să schimbe ușor și cu de la sine putere, fie numai pentru hotarele ei, moștenirea

ortodoxă pe care o are de comun sau în indiviziune cu celelalte Biserici surori, ci trebuie să facă toți pașii posibili pentru a revizui cele de lipsă, în comun acord cu întreaga Biserică Ortodoxă".

Această propunere a fostului patriarh Miron este în cel mai adevărat duh ortodox dintotdeauna și de pretutindeni, fiind împărtăsită și astăzi de toată lumea pravoslavnică din România și din toate tările drept slăvitoare. Propunerile mitropolitului Miron au fost tipărite într-o cărticică, cu rezoluția Sfîntului Sinod de a se studia chestiunea propusă pentru a fi prezentată Sinodului Ecumenic. Este limpede, deci, că în asemenea probleme (și a calendarului) poate hotărî numai Sinodul întregii Biserici Ortodoxe universale. Ce s-a întâmplat după aceasta?

Sobor ecumenic nu s-a putut aduna pentru că cea mai mare Biserică Ortodoxă din Rusia se afla în imposibilitatea comunicării cu celelalte Biserici surori. Totuși, în 1923, la Constantinopol s-a adunat un sobor mai mic, denumit "congres pan-ortodox", în care s-a ridicat și problema calendarului. Dar patriarhii Ierusalimului, Alexandriei, Antiochiei și Serbiei au refuzat categoric să discute această chestiune. Doar Bisericile de Constantinopol, România și Grecia au introdus calendarul catolic, zis de stil nou. Adică, sinodul nostru a renunțat la sfîntul adevăr din raportul mitropolitului primat Miron. Taina acestui refuz este mare și pînă în ziua de azi. A rămas doar o urmă. Sinodul român a introdus calendarul gregorian catolic după intrigile patriarhului Constantinopolului, Meletie, care, îndată după aceea, a fost alungat de popor din scaunul patriarhal pentru o faptă murdară și rușinoasă. Așadar, Meletie a fost alungat, dar hotărîrea luată a rămas. La început, sinodul nostru a declarat că se decalează cu 13 zile numai sărbătorile cu dată fixă, iar Pascalia rămîne cea veche. Așa a fost în 1925. Dar, pentru anul 1926, sinodul desemnează pentru Sfîntele Paști altă zi decît cea după Pascalia veche. Se întâmplă, deci, un mare scandal și o mare rușine, ca sfînta zi de Paști, temelia creștinismului, în aceeași țară și Biserică să fie serbată de două ori. În 1927 și în 1928, sinodul lasă să se sărbătorească Sfîntele Paști după Pascalia veche. Noul calendar produce mari încurcături în Pascalie, astfel că în 1929 Sfîntele Paști se serboază o dată cu catolicii, la 31 martie. Față de această situație, preoțimea și teologii din București au luat atitudine prin gazete și reviste, dar Sinodul nu putea ieși din încurcătură și nici

nu a vrut să asculte pe nimeni. În octombrie 1928 la București s-a ținut un Congres de preoți din întreaga țară, prin care s-a cerut patriarhului și sinodului să schimbe hotărîrea privind Sfîntele Paști, dar glasul poporului nu a fost ascultat. Pînă mai târziu, cînd sinodul s-a adunat, mitropolitul Gurie al Basarabiei, episcopul vicar al Hotinului, Iustinian al Ismailului și Dionisie, vicarul Chișinăului, au spus hotărît că în Basarabia Sfîntele Paști nu se pot sărbători decît pe 5 mai. Sinodul, totuși, a hotărât să se serbeze la 31 martie, însă pentru Basarabia s-a lăsat cuvînt că, dacă nu se va putea serba o dată cu catolicii, la 31 martie, să se serbeze la 5 mai, adică cu toți pravoslavnicii din toate tările, chiar și din Japonia, unde se serbează tot după Pascalia veche și calendarul iulian. Preoțimea basarabeană, la Congresul din decembrie 1928 de la Chișinău, a hotărît în cel mai clar mod că ea va sărbători Sfîntele Paști cu poporul, la 5 mai. După aceea, mitropolitul Gurie a dat ordin să se serbeze Paștele la 5 mai. De fapt, nici chiar Polonia, Grecia și nici Patriarhul de Constantinopol nu au serbat Paștele odată cu catolicii. Doar sinodul român a hotărît să se serbeze, atunci, la 31 martie, întrînd prin aceasta în schismă, încălcând hotărîrile întîiului Sinod Ecumenic, Canonul 7 apostolicesc și Canonul întîi din Antiochia, de la anul 340 după Hristos. Teologii români, profesori universitari și vestiți scriitori ai vremii din țara noastră, ca Nae Ionescu, Nichifor Crairic (fost și secretar general al Ministerului Cultelor), Mircea Vulcănescu, G. Rocoveanu și alții au dezbatut hotărîrea sinodului cîn toate punctele de vedere, găsind că este "rătăcirea cea mai de pe urmă", declarînd că din ziua de 24 ianuarie 1929, Biserica Ortodoxă Română nu mai are Sinod.

Trebuie să menționez că Biserica Ortodoxă Română, chiar sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza a avut cinstea să țină piept încercărilor papiste de introducere a calendarului catolic, zis de stil nou. Atunci, domnitorul, sub influența Papei, a propus prin guvern ierarhilor Bisericii să se pronunțe asupra introducerii calendarului gregorian. Deși convocată de două ori, adunarea a respins de fiecare dată primirea calendarului nou. Printre ierarhii de atunci erau: mitropolitul primat Nifon, Sfîntul Ierarh Calnic de la Cernica, care a opus cea mai mare rezistență, episcopul Melhisedec al Hușilor (fost al Ismailului și apoi al Romanului), arhimandritul Iosif Naniescu, ulterior mitropolitul Moldovei, și alții. Onoare și laudă

acelor ierarhi! De ce oare a trebuit ca România să fie una și singura în lume țără ortodoxă care să hotărască prin Sinodul ei să nu serbeze Sfintele Paști o dată cu toți ortodocșii? Ce interes se urmărea prin acest lucru? Cine și cînd ne va răspunde clar și satisfăcător la aceste întrebări? Credem că poporul va fi gata pentru un Sobor Ecumenic și se va supune lui, dacă va fi în conformitate cu celelalte șapte Soboare Ecumenice anterioare.

Deși despre noi frații noștri spun că suntem fără pregătire și nu putem înțelege calculele astronomice, permitîndu-și să ne facă și "rătăciți", îi întrebăm: pentru ce iarăși serbează împreună cu noi Paștele? Cu noi, care n-am schimbat niciodată această sfîntă sărbătoare și nici n-am făcut-o împreună cu catolicii și înainte de evrei. Și nici n-am stricat vreodată postul Sfintilor Apostoli. Frații ortodocși de stil nou afirmă că n-au schimbat calendarul, ci l-au îndreptat, fiindu-le rușine să spună adevărul că au primit calendarul papistăesc. După cum scriea și prof. Augustin Scriban într-o lucrare pe care au publicat-o catolicii în revista "Santinela Catolică" (nr. 10 din 10 oct. 1925), "a sosit timpul ca, cu aceeași hotărîre și curaj cu care am părăsit alfabetul chirilic și calendarul iulian, să părăsim și legăturile religioase cu Grecia și Rusia și să ne întoarcem cu mare bucurie la mama noastră, Roma catolică". Deci, se vede clar cum caută să amâgească pe popor preoții și arhiereii cu pretenția că suntem toți învățați, dar au făcut această dezbinare și despărțire în Biserica Răsăritului, unindu-se cu cea din Apus. Mai mult decât atât, în mod inexplicabil, împotriva noastră, a Bisericii Ortodoxe strămoșești, frații noștri se îndreaptă cu neadevăruri. Față de această situație, fără alte comentarii, amintesc de spusele Sfîntului Apostol Pavel: "Fraților, rogu-vă pe voi să vă păziți de cei ce fac împerecheri și sminteli împotriva învățăturii care voi v-ați învățat și să vă feriți de dînșii, că unii ca aceia, D-lui nostru Iisus Hristos nu slujesc, ci pîntecului lor" (Romani, 16, 17).

CUM SĂ ÎNTELEGEM CALENDARUL NOSTRU BISERICESC

(Temeiuri istorice și științifice)

Reproducem aici un fragment din lucrarea regretatului părinte Boris Molceanov, care cercetează detaliat perfecțiunea liturgică a calendarului iulian. Esența lucrării este următoarea: Pascalia, acceptată și transformată în canon de către Conștiința infailibilă a Bisericii, reprezintă o capodoperă a armoniei liturgice, ea fiind temelia calendarului nostru bisericesc, care folosește soarele și luna într-o unitate echilibrată pentru anotimpuri, zile și ani. Calendarul iulian face ca această unitate armonioasă să devină posibilă, în timp ce calendarul gregorian introduce discordia și dezechilibrul în ciclul liturgic.

Întrucât dorința de a introduce noul calendar în cronologia sărbătorilor bisericești se bazează exclusiv pe considerații necreștine, materialiste și seculariste (ori, și mai grav, este inspirată de mișcarea ce reneagă Sfânta Biserică, conducând la erexia tuturor ereziilor - ecumenismul), și toate acestea cu un total dispreț față de reflectarea supremei unități și armoniei a universului divin, noi nu putem accepta aceste tendințe.

Pascalia singură va clarifica în cele din urmă "cheștiunea calendarului", pentru că, fiind adoptată de către Conștiința Bisericii, și fiind adeverită de către Duhul Sfânt, Pascalia constituie un absolut inviolabil!

A tăgădui acest fapt ar fi egal cu a nega lăcașul și lucrarea Sfântului Duh. Pe viitor, toate calculele vizând unitatea și acordul ciclului liturgic vor avea ca punct focal al armoniei lor, Pascalia.

1. Legătura unilaterală a calendarului lunar cu cel iulian în Pascalia creștin-ortodoxă.

Studiind Pascalia noastră suntem irezistibil cuprinși de admirație în fața lucrării ingenioase a savanților din Alexandria, care au reușit să efectueze, în Pascalie, o legătură inalterabilă între calendarul lunar și cel iulian solar. Astronomii alexandrini din

secolul al III-lea cunoșteau bine întârzierea calendarului iulian față de soare. Cu toate acestea, ei n-au abandonat calendarul iulian, ci s-au folosit cu pricepere de erorile lui pentru o concordanță stabilă cu anul lunar, ce stă la baza Pascaliei noastre. Calendarul iulian rămâne în urma adevăratului timp solar, și cel lunar de asemenea rămâne în urmă împreună cu calendarul iulian. Anul lunar s-a dovedit a fi legat în veșnicie de cel iulian și o întârziere progresivă a unuia față de celălalt este imposibilă.

O rămânere în urmă (defazare) a anului iulian este egală cu rămânerea în urmă a celui lunar. Echinoctiul întârzie egalmente în ambele cronologii.

Diferența dintre calendarul iulian și cel lunar nu întrece o oră și jumătate în decursul unui mileniu. Noi însine putem vedea cum toate lunile pline pascale, calculate pentru mii de ani înainte în Pascalia noastră, cad precis în toate dătile indicate în calendarul iulian, dar nu coincid deloc cu calendarul gregorian.

Legătura indestructibilă dintre calendarul lunar și cel iulian este evidențiată îndeosebi de către următorul fenomen specific: știm că un ciclu lunar este egal cu 19 ani, în timp ce un ciclu solar este egal cu 28 de ani. Să analizăm aceste cifre, multiplicând mai întâi: $19 = 1 \times 19$; $28 = 4 \times 7$. Ce se întâmplă când le multiplicăm între ele? $19 \times 4 = 76$, adică perioada de 76 de ani, după a cărei trecere începutul anului lunar coincide exact cu începutul anului iulian (fapt demonstrat în alt capitol al cărții). Așadar, multiplicând 76 cu 7 obținem 532, adică acea perioadă, după a cărei trecere, Paștele iarăși cade în aceleasi zile și luni, în care a fost sărbătorit de la început și pe întreaga durată a indicului.

Având în vedere o legătură atât de stabilă între calendarul lunar și cel iulian, nici vorbă nu poate fi despre vreo schimbare a calendarului iulian, fiindcă va interveni inevitabil o dezechilibrare a întregului sistem bine alcătuit și armonios al Pascaliei noastre și apariția unor mari încurcături în toate calculele pascale.

Din păcate, experimentul necugetat al schimbării calendarului petrecut la Roma își manifestă în prezent urmările sale jalnice.

2. Reforma latină a calendarului și consecințele sale nefaste asupra armoniei liturgice.

La Vatican, în turnul celor patru vânturi, există o încăpere numită Sala Calendarelor. În 1582, Papa Grigorie XIII se afla în această sală, observând cu interes cum razele solare se mișcau pe parchetul pe care era trasată o linie de la nord spre sud.

În acea perioadă savanții italieni Ignatius Dante, Aloisius Lilius, Christopher Clavius și Pietro Cicchone se străduiau să-l convingă pe Papă de întârzierea calendarului față de soare și de necesitatea unei rectificări. Papa cerea dovezi. și atunci savanții au trăs o linie pe pardoseala Sălii Calendarelor, străpungând peretele sudic pentru a lăsa să intre în încăpere razele soarelui. Papa a fost invitat să se convingă vizual de corectitudinea afirmațiilor lor.

S-a dovedit că aveau dreptate: zilele solstițiului și echinocțiului se deplasaseră cu zece zile întregi. Soarele însuși mărturisea asupra întârzierii calendarului iulian. Papa s-a lăsat convins. În 1582 reforma calendarului a fost efectuată. După 4 octombrie, deodată a venit 15 octombrie (conform tradiției biblice acest interval este rezervat Creației - n.r.).

Dacă, totuși, cunoștințele savanților italieni din secolul al XIV-lea ar fi fost cel puțin apropiate de cunoștințele alcătitorilor Pascaliei (savantii alexandrini din secolul III), în acest caz ei însiși ar fi renunțat la propriul lor plan de reformare a calendarului. Din nefericire, ei erau prea departe de înțelepciunea savanților alexandrini care, în secolul al III-lea, știau deja foarte bine ceea ce savantii italieni ajunseseră să afle abia în secolul al XVI-lea - întârzierea calendarului.

Reforma ca atare a fost efectuată primitiv și grosolan. În loc de a ordona ca 5 octombrie să devină brusc 15 octombrie, reforma s-ar fi putut introduce gradat și ordonat pe o perioadă de 44 de ani, nesocotind anii bisecți, ci considerându-i ca fiind întregi. S-a văzut, de fapt, că, grație unei astfel de reforme pripite, primii destabilizați s-au pomenit a fi reformatorii însiși, anume astronomii italieni, care s-au lovit imediat de multiple dificultăți de ordin practic. Nu se știe cum și-au mai menținut ei jurnalul observațiilor astronomice, în care sănt notate nu numai zilele, ci și orele și minutele, după ce au produs un gol de zece zile întregi? Cum și-ar mai fi făcut ei calculele astronomice după ce, datorită reformei lor, au rupt toate conexiunile cu stabilitatea calendarului convențional? Unica scăpare din acest

impas ar fi fost revenirea la calendarul iulian și efectuarea în continuare a tuturor calculelor în conformitate cu acest calendar, modificând extrem de simplu rezultatele obținute în baza calendarului iulian de către acești noi codificatori. Astfel, ar fi fost posibil de obținut aceeași acuratețe a cronologiei, iar unitatea dintre cronologia solară și cea lunată n-ar fi fost distrusă.

A meritat oare să fie reformat calendarul din pricina defazării în cronologia iuliană? Cel mai hotărât oponț al reformei latine s-a dovedit a fi cronologia lunată ce nu poate fi în nici un fel unitară cu noul calendar. Prin urmare, reformiștii italieni au fost siliți să o modifice deopotrivă cu întreaga Pascalie.

Minunata lucrare a savanților alexandrini a fost iremediabil mutilată și distorsionată. Sistemul lor ingenios de simplu și de precis a fost înlocuit cu un sistem nou și împovărat. Armonia dintre anul lună și cel solar a fost distrusă pentru totdeauna. Ordinea din calculul fazelor lunare a fost schimbată și reformiștii au început să calculeze mișcările lunii în mod artificial, prin introducerea unei accelerări de o zi plină la 310 ani. Rezultatul a fost următorul: Paștele lor, în unii ani coincide cu Paștele evreiesc - eveniment condamnat și interzis cu desăvârșire de către Sinodul I Ecumenic ...

Dacă super-increzuții în sine făcători ai noului calendar, Aloysius Lilius și colegii săi ar fi catadicsit să consulte calendarul evreiesc contemporan lor, ei n-ar fi introdus această nefericită perturbație lunată.

Înlocuirea calendarului iulian cu cel gregorian a fost asemănătoare înlocuirii unei magnifice opere de artă cu o buturugă cioplită grosolană.

Savanții italieni din secolul al XVI-lea și-au ridicat cu acest nou calendar un monument ignoranței și stupidității lor personale.

Compromisul este oare posibil?

Reformiștii latini, după cum s-a văzut, schimbând calendarul solar, s-au văzut siliți să denatureze și cronologia lunată, iar, împreună cu anul solar, să schimbe întreaga Pascalie.

Numeți creștini ortodocși, înțelegând totala imposibilitate pentru Sfânta Biserică de a renunța la calendarul lună și la rânduieriile canonice privitoare la sărbătorirea Paștelui, cu toate acestea nu înțeleg pe deplin legătura de nezdruncinat a Pascaliei

noastre cu calendarul iulian. Acești oameni, rău informați, vorbesc adesea despre un compromis, chipurile, să lăsăm Pascalia noastră neschimbată, adică să sărbătorim Paștele și celelalte sărbători legate de acesta, după calendarul iulian, iar celelalte sărbători - în acord cu calendarul gregorian. Această propunere este întărită de faptul că, copiii noștri care învață în școli ne-ortodox-creștine sunt nevoiți să-și petreacă sărbătorile conform uzanțelor vacanțelor legale ale ne-ortodocșilor, după calendarul gregorian. Nu vom intra în discuție, negând aceste dificultăți pe care le întâmpină copiii noștri în fața necesității de a respecta zilele sfinte în acord cu calendarul nostru bisericesc.

Există desigur greutăți, dar n-are rost să le exagerăm. Copiii din familiile evreiești și musulmane găsesc totuși o modalitate de a-și respecta sărbătorile fără a schimba calendarul. Dacă ne-creștinii au curajul și puterea de credință de a posta când alții sărbătoresc și de a-și respecta cu strictețe sărbătorile potrivit cronologiei lor, ce scuză putem avea noi când nu facem nici atât? De ce oare numai printre noi apar astfel de tendințe de a sacrifica calendarul nostru iulian?

Autorii soluțiilor de compromis nu pot evita situațiile complet inadmisibile în urma încercărilor de a folosi Pascalia canonica în relație cu calendarul gregorian. Un exemplu al unei astfel de situații s-a întâmplat în 1959. În acel an, Paștele a căzut în data de 20 aprilie. Sfânta Treime - în data de 8 iunie (după calendarul iulian). Opt zile mai târziu, la 16 iunie a început postul Sfinților Apostoli care a continuat până în ziua Sfinților Apostoli Petru și Pavel (29 iunie). Dacă ar fi fost folosit calendarul (nou) gregorian, începutul postului ar fi căzut în data de 29 iunie, adică chiar în ziua Sfinților Apostoli Petru și Pavel, astfel că postul ar fi dispărut cu desăvârșire. Așa ceva se întâmplă totdeauna atunci când Paștele cade între 20 și 25 aprilie.

Sfânta Biserică nu poate sub nici o formă să renunțe la poruncile apostolice. În consecință, calendarul (nou) gregorian nu poate fi acceptat chiar și în condiții de compromis.

Din revista "Orthodox Life", Jordanville, New York

EPISCOPUL FOTIE DE TRIADITĂ UN PAS FATAL PE CALEA APOSTAZIEI

(La 70 de ani de la congresul "pan-ortodox" de la Constantinopol)

În 1919, încă pe timpul afărării sale necanonice în scaunul arhiepiscopal de la Atena, "zidarul slobod", (franc-mason) Meletie Mataxakis pune în fața Sinodului Bisericii din Elada chestiunea schimbării calendarului.

Meletie propune formarea unei comisii pentru studierea acestei probleme.

Sinodul Bisericii din Elada aproba propunerea și emite directiva corespunzătoare.

Comisia înființată trimite Sinodului următorul text definitivat: "După părerea comisiei schimbarea calendarului iulian, dacă acest fapt nu contravine principiilor canonice și dogmatice, poate fi realizată cu condiția acordului tuturor celorlalte biserici autocefale și, înainte de toate, a Patriarhiei Constantinopolului, căreia s-ar cuveni să i se dea libertatea oricărora inițiative în acest domeniu, cu condiția să nu se treacă la calendarul gregorian, ci să fie elaborat un nou calendar, mai exact din punct de vedere științific, purificat și de alte neajunsuri proprii ambelor calendare - celui iulian și celui gregorian".

Această propunere exprimată cu abilitate în termeni diplomatici și instabilă în construcția sa interioară, neavând nici un fel de argumentație deosebită, consideră schimbarea calendarului drept necesară. Concomitent, se încearcă a se păstra aparențele, menționând principiile canonice și dogmatice și cerând sobornicitatea hotărârii finale. Ulterior, aceste condiții vor fi definitiv uitate.

Hotărârea comisiei a constituit un nou pas către atât de dorita, de către Meletie și tovarășii săi, reformă calendaristică.

La ședința sa din 20 mai 1919, Sinodul Bisericii din Elada acceptă în unanimitate părerea lui Meletie că "statul este liber să accepte calendarul gregorian ca fiind cel european, iar până la crearea unui nou calendar științific, pentru Biserică rămâne valabil calendarul iulian".

Sinodul trimite guvernului grec această opinie împreună cu hotărârea comisiei privitoare la reforma calendaristică. La această confațuire Meletie pronunță, printre altele, și următoarele cuvinte semnificative: "În prezent situația Bisericii Ortodoxe din Rusia s-a schimbat și au apărut perspective mai favorabile pentru apropierea de Occident".

Și, mai departe Meletie subliniază: "Considerăm că, trebuie schimbat calendarul".

După instalarea sa fulgerătoare și nelegală pe scaunul de la Constantinopol, Meletie Metaxakis continuă să acioneze metodic și insistenț în această direcție. El preia asupra sa inițiativa recomandată de către comisia Sinodului și în circulara din 3 februarie 1923 "către Prea Fericiții și Înalți Prea Sfinții Întăistători ai Sfintelor Biserici Ortodoxe din Alexandria, Antiohia, Ierusalim, Serbia, Cipru, Grecia și România" pune problema schimbării calendarului bisericesc. În circulară sunt

evocate următoarele motive ale reformei: "Problema calendarului există demult, dar a căpătat o însemnatate deosebită în zilele noastre, când devine tot mai evidentă necesitatea folosirii unui calendar comun, același cu calendarul folosit în celealte țări ale Europei și în America. Din toate părțile Biserica primește cereri și doleanțe de a se stabili un calendar comun în viața laică și religioasă, nu numai pentru ca creștinul să fie în armonie cu sine însuși, ca cetățean și creștin, ci și pentru a contribui la unirea tuturor creștinilor chemați în numele Domnului, care să poată sărbători în aceeași zi Nașterea și Învierea Sa. Aceleași motive sunt invocate de către patriarhul Meletie și în cuvântarea sa la deschiderea Congresului "pan-ortodox": Devine evident că principiile directe care au dus la reformă calendarului bisericesc își aveau rădăcinile nu în tradiție, teologie, în viața liturgică și normele canonice ale Bisericii Ortodoxe, ci în dimensiunea orizontală a gândirii semilaice, semireligioase, în cultul ecumenic al ideii politico-religioase a unității creștine.

În circulara sa Metaxakis cheamă pe "Întâistătătorii Sfintelor Biserici Ortodoxe să-și dea consimțământul pentru formarea Comisiei cu participarea unor reprezentanți din fiecare Biserică imediat după sărbătoarea Paștelui, pentru a dezbatе chestiunea calendarului și alte chestiuni urgente".

Circulara lui Meletie nu întâmpină însă bunăvoiea celor mai vechi Patriarhate după Constantinopol: cel de la Alexandria, Antiochia și Ierusalim. Cu toate acestea, în data de 10 mai 1923, sus pomenita comisie sub președinția lui Meletie Metaxakis își începe lucru. La ședințele ei participă 9 membri: 6 episcopi, un arhimandrit și doi laici.

Iată numele participanților ei:

Din partea Patriarhiei Constantinopolului - trei reprezentanți: patriarhul Meletie IV, mitropolitul Calinic, laicul Antoniadis, profesor de teologie.

Din partea Bisericii Ciprului: mitropolitul Vasile de la Niceea (ulterior patriarh ecumenic 1925-1929).

Din partea Bisericii Sârbe: mitropolitul Gavril din Cernogorie (ulterior patriarh al Serbiei +1952), d-r Milancovici, profesor de matematică și mecanică la Universitatea din Belgrad.

Din partea Bisericii din Elada: mitropolitul Iacov.

Din partea Bisericii Române: arhimandritul Iulie (Scriban).

Din comisie a făcut parte și arhiepiscopul Alexandru (Nemolovski) din America de Nord, aflat pe atunci într-o situație canonica declară și care, de fapt, nu era reprezentantul nimău (mai târziu a trecut în exarhatul evloghian, aflat sub jurisdicția patriarhului ecumenic).

În afara de cei 9 participanți, la primele ședințe ale congresului a fost prezent și arhiepiscopul Anastasie (Gribanovski) al Chișinăului și Hotinului, membru al Sinodului Arhieresc al Bisericii Ruse din afara Rusiei. Chiar de la prima ședință el declară categoric că nu are "instrucții precise privitoare la chestiunea calendarului din partea ierarhilor ruși" și în curând părăsește această ciudată adunare.

Să numești un forum bisericesc cu o astfel de componență "pan-ortodox" este, fără exagerare, samavolnicie. La acest congres au refuzat să participe reprezentanții celor 3 Patriarhate: ai

Alexandriei, Antiochiei și Ierusalimului. N-a participat nici Patriarhia Moscovei, arhiepiscopia Sinaiului, Biserica Ortodoxă Bulgară (considerată pe atunci de către Patriarhia Ecumenică drept schismatică). Trebuie deci să notăm absența nu doar a mai mult de jumătate din Bisericile Ortodoxe, ci și împăternicirile dubioase ale participanților însăși. După opinia prof. S. Troițki, un renomit teolog și dogmatist, care a clarificat latura ecleziologică și juridică a chestiunii în cauză, membrii Congresului nu aveau dreptul să exprime părerea Bisericilor lor, deoarece Bisericile locale pe atunci încă nu dezbatuseră această chestiune la sinoadele lor arhierești.

În această situație delegații nu puteau de fapt să-și exprime decât "opinia lor personală, particulară" sau, în cel mai bun caz, opinia Sinoadelor lor, care însă nu aveau dreptul să hotărască chestiuni canonice și cu atât mai puțin dogmatice, ce priveau Biserica în general.

Prof. Troițki definește Congresul "pan-ortodox" din punct de vedere juridic și bisericesc drept "o reuniune particulară a câtorva persoane, care și-au pus ca scop să cerceteze unele chestiuni ce interesau în acel moment Biserica și să-și exprime părerea lor privitor la aceste chestiuni". Dar, în ciuda nelegitimății canonice a acestui Congres și în ce privește componența și împăternicirile, patriarhul Meletie declară cu înfumurare în una din luările sale de cuvânt: "Noi funcționăm ca o comisie a întregii Biserici".

Și ca "organ" al legislației ecclaziastice, Congresul din 1923 reprezintă un precedent anormal. Convocat la început ca o "Comisie a Bisericilor Ortodoxe" sau "Comisia pan-ortodoxă", la cea de-a treia reuniune în data de 28 mai 1923, i se schimbă denumirea în "Congres pan-ortodox". Prof. Troițki notează că, pentru prima dată în istoria Bisericii Ortodoxe, care până acum avea doar un organ legislativ bisericesc - sinoadele, în prezent această funcție a fost preluată de către un oarecare "Congres pan-ortodox", instituit după exemplul congreselor pan-anglicane și a congreselor și conferințelor politice. În memorandumul său de la 14 iulie 1929 către Sinodul Arhieresc al Bisericii din Elada, mitropolitul Irineu (+1945) de Kesandria scrie cu îngrijorare: "Ce drept avea acest venetic (Meletie Metaxakis) să cheme fără consimțământul mitropolitilor scaunului ecumenic un congres pan-ortodox? Si conform cărei legi sau pravile

Întăistătorul unei Biserici locale a putut să anuleze hotărârea tuturor patriarhilor răsăriteni asupra chestiunii calendarului și Pascaliei, adoptată de către Patriarhii renumiți - Ieremia II al Constantinopolului, Meletie Pigas al Alexandriei, Ioachim al Antiohiei și Sofronie al Ierusalimului? Este permis oare în treburile civile, ca o instanță judecătoarească inferioară să anuleze decizia celei superioare? Generalizând vom spune că: conform sfintelor canoane chestiunile bisericești de importanță locală sau universală se discută și se hotărăsc exclusiv de către Sinodul episcopilor, având eparhii și păstorii, și nu de congrese, consfătuiri sau conferințe. Din punct de vedere legislativ - bisericesc, Congresul "pan-ortodox" de la Constantinopol este necanonic după componența, împertinicitile și funcțiile sale.

De aceea hotărârile lui, luate absolut pe nedrept, ca din partea întregii Biserici Ortodoxe, nu pot avea nici o însemnatate pentru Bisericile Ortodoxe locale.

În cele ce urmează vom vedea că și celelalte rezoluții după conținutul lor se află într-un dezacord pronunțat cu canoanele Bisericii Ortodoxe.

Să caracterizăm succint activitatea Congresului din 1923, care a decurs în 11 ședințe, de la 20 mai până la 8 iunie 1923 și nu s-a mărginit doar la chestiunea reformei calendarului. La cea de-a doua ședință, în 11 mai, patriarhul Meletie enumeră următoarele "chestiuni bisericești și canonice", asupra căror comisia urma să-și exprime opinia:

1. Chestiunea mutării marilor sărbători în cinstea unor sfinți în duminica următoare cu scopul de a micșora numărul zilelor nelucrătoare;
2. Impedimentele privitoare la oficierea unor căsătorii;
3. Chestiunile privitoare la căsătoria unor fețe duhovnicești;
  - a) cinul episcopal și căsătoria;
  - b) a doua căsătorie a diaconilor și preoților văduvi;
  - c) este oare necesar ca taina preoției să urmeze neapărat după taina căsătoriei?
4. Chestiunea slujbelor liturgice;
5. Posturile;
6. Necesitatea de a convoca în fiecare an sinoade pan-ortodoxe;

La cele 6 puncte mai sus menționate se adaugă încă unele întrebări cu privire la vîrstă hirotoniilor, despre scurtarea părului, despre îmbrăcămîntea clerului, etc.

Toate aceste chestiuni, deopotrivă cu problema calendarului sunt puse în discuție cu următoarele tendințe renovaționiste, specifice liberalismului "ortodox" de după război: înlocuirea calendarului iulian bisericesc privitor la sărbătorile schimbătoare și neschimbătoare, cu admiterea posibilității ca Paștele să devină o sărbătoare cu dată fixă într-o anumită duminică; acordul de a adopta orice sistem calendaristic mai perfecționat din punct de vedere științific, admitând chiar schimbarea rânduielii săptămânii de 7 zile; admiterea episcopatului căsătorit și a căsătoriei repetitive pentru clerici, corespunzător - a căsătoriei după hirotonie; scurtarea slujbelor și a posturilor.

A fost luată în discuție și posibilitatea unirii anglicanilor cu Biserica Ortodoxă. De exemplu, la a 5-a ședință din 23 mai participă în calitate de oaspete fostul "episcop" de Oxford, Gore, împreună cu "părintele" Baxton. Oaspetele ocupă locul din dreapta patriarhului Meletie, înmânându-i două documente. Unul din ele conține iscăliturile a 5000 de preoți anglicani, care declară că după părerea lor nu există impedimente pentru unirea deplină cu ortodocșii. Al doilea document îl reprezintă referatul despre condițiile reunificării.

Principala chestiune discutată de congres a fost acceptarea așa-numitului calendar "nou-iulian" sau "iulian-revizuit", proiectul prof. Milancovici, unul din delegații congresului. În fapt, "noul" calendar coincidea cu calendarul gregorian până în anul 2800, când urma să apară o diferență de o zi în anii bisecți. De altfel, această diferență va fi egalizată în 2900. Ce descoperire epocală!

Acest calendar dădea posibilitatea "să fie celebrate toate sărbătorile principale o dată cu heterodocșii" și, în același timp, creștinii ortodocși tradiționaliști erau asigurați că nu va fi adoptat calendarul romano-catolic. Patriarhul Meletie, folosind o sofistică tipic iezuită pentru a-i domoli pe cei care se împotriveau reformei calendaristice, în timpul celei de-a patra ședințe citește telegrama Patriarhului Damian al Ierusalimului, conținând următoarele: "O schimbare în calendarul bisericesc ar fi nefolositore și nu va fi acceptată de Patriarhatul nostru, întrucât ne va plasa într-o poziție

nefavorabilă în relație cu locurile sfinte de pelerinaj și cu latinii".

Meletios răspunde anunțând că "în plus, Biserica Ierusalimului nu dorește să adopte calendarul gregorian și să sărbătorescă Paștele împreună cu romano-catolicii. Trebuie să specificăm că noi nu adoptăm calendarul gregorian și că peste un oarecare număr de ani va apărea o diferență între data celebrării Paștelui la ortodocși și la catolici.

Prin urmare, temerile Bisericii din Ierusalim sunt, în parte, calmate".

Desigur, Meletie omite să precizeze că acel "oarecare număr de ani" sunt de fapt nouă secole complete!

În concluzie, activitatea și hotărârile Congresului "pan-ortodox" din 1923 pot fi caracterizate prin cuvintele Sfântului Athanasie cel Mare: "Și toate acestea fără consimțământul întregii Biserici (universale)".

De fapt, primele cinci rezoluții ale Congresului sunt în totală contradicție cu Tradiția și normele canonice ale Bisericii Ortodoxe universale.

Abolirea Pascaliei iuliene a constituit o abatere de la canonul 7 apostolic și de la hotărârile Sinodului I Ecumenic (la care se referă și Sinodul din Antiochia), Congresul de la Constantinopol plasându-se potențial sub cea mai serioasă sanctiune canonica. Conform canoanelor menționate mai sus, sărbătorirea Paștelui este categoric interzisă în aceeași zi cu Paștele evreiesc. Urmând Pascalia iuliană nouă (care, de fapt, corespunde cu cea gregoriană), Invierea lui Hristos uneori cade în aceeași zi cu Paștele evreiesc, iar uneori înainte (ceea ce este de asemenea interzis). Este binecunoscut faptul că, în acord cu hotărârile Sfinților Părinți de la Sinodul din Antiochia, cei care încalcă pravilele referitoare la sărbătorirea Paștelui, urmează să fie excomunicați de către Biserică fără o cercetare prealabilă a acestei încălcări. O sentimentă atât de strictă este rar întâlnită în canoane.

Același spirit îl întâlnim în enciclicile Patriarhilor Răsăriteni din 1583 și 1584, cât și în epistola ecumenică a Patriarhului Ecumenic Chiril V din 1756, care condamnă categoric pe cei ce adoptă calendarul și Pasalia gregoriană.

De teama acestor sanctiuni și fiind conștiente de uriașa responsabilitate canonica, nici o Biserică locală din cele ce acceptă noul calendar pentru celebrarea ciclului de sărbători de peste an n-a îndrăznit să introducă Pascalia gregoriană, cu excepția Bisericii din Finlanda (Biserica Română la început a sărbătorit Paștele de două ori împreună cu catolicii). În consecință, Bisericile de stil nou au început, practic, să folosească simultan două calendare: cel gregorian pentru sărbătorile fixe și cel iulian pentru cele schimbătoare.

Nici o Biserică locală nu a adoptat rezoluțiile 3, 4 și 5, care erau în contradicție flagrantă cu Tradiția bisericească și cu canoanele.

Dacă cineva poate că nu consideră importantă esența necanonica a Congresului de la Constantinopol, iregularitatea acțiunilor sale și natura anti-ortodoxă a acestui congres ce s-a autodenumit ironic drept "pan-ortodox", sunt suficiente pentru a-l discredita.

De altminteri, în timpul ședințelor deja se ridicase un val de insatisfacții.

Arhiepiscopul Crisostomos, el însuși un inițiator al reformei calendarului, scria: "Din nefericire, Patriarhii răsăriteni care au refuzat să ia parte la congres au respins toate deciziile lui printr-un singur act - absența lor". Masonul Zervudakis, în monografia sa despre Meletie Metaxakis scrie: "Meletios a stârnit mari disensiuni când a hotărât să introducă la Constantinopol unele tradiții americane, cât și ideile sale novatoare referitoare la calendar, Pascalia, căsătoria clericiilor etc., care au suscitat polemici și o aprigă rezistență".

Să ne amintim că, în data de 1 iunie 1923 un grup de lideri religioși și avocați s-au adunat la Constantinopol la un miting ce s-a transformat într-un atac asupra Patriarhiei, cu scopul de a-l răsturna pe Meletie și de a-l izgoni din oraș.

Contra acestora, Sinodul de la Constantinopol, sub președinția lui Meletios, a difuzat în 25 iunie o circulară scrisă către toate Bisericile locale, exprimându-și speranța unei "aprobări generale din partea lor a rezoluțiilor asupra reformei calendaristice și confirmarea de către ele a rezoluțiilor Bisericii Unice, Sfinte, Sobornicești și Apostolicești" (sic!). Totuși, ambițiile masonului Meletie Metaxakis au întâlnit o serioasă rezistență. Patriarhul Fotie

al Alexandriei în epistola sa din 25 iunie 1923 către Patriarhul Grigorie al Antiohiei, caracterizează reforma calendarului, ca fiind "fără rost, necanonică și dăunătoare". Conform expresiei Patriarhului Fotie rezoluțiile Congresului de la Constantinopol "duhnesc a erezie și schismă".

În epistola Patriarhului Grigorie din 7 octombrie 1923 către Patriarhul Ecumenic, acesta arată că reforma calendarului a fost adoptată prea repede și instituirea sa a fost "nepotrivită și dubioasă".

Patriarhul Antiohiei trimite o copie a epistoiei Patriarhului Fotie mitropolitului rus Antonie (Hrapovički) la Karlovčy cu o gramată în care scria: "Puteți atesta cu claritate opinia celor trei Patriarhi răsăriteni cu privire la chestiunile ridicate de către reuniunea de la Constantinopol". Patriarhul Damianos al Ierusalimului în telegrama sa adresată Patriarhului Constantinopolului de asemenea subliniază: "Patriarchia noastră se află în imposibilitatea de a accepta o schimbare în calendarul bisericesc de vreme ce se plasează într-o poziție extrem de dezavantajoasă față de locurile sfinte de pelerinaj în relație cu romano-catolicii și din cauza pericolului de prozelitism".

Patriarhul Meletie IV era gata de a recurge la înșelătorie pentru a-și atinge țelurile sale anti-ortodoxe. În scrisoarea din 10 iulie 1923 el încearcă să-l ducă în eroare pe arhiepiscopul Serafim al Finlandei, încredințându-l că noul calendar a fost acceptat pentru uzul bisericesc "în comun acord cu opinia generală și rezoluțiile Bisericiilor Ortodoxe".

Patriarhul Tihon a fost înșelat în aceeași manieră. Sub impresia falsă că reforma calendaristică a fost acceptată de către întreaga Biserică Ortodoxă, el a publicat un edict, introducând noul calendar în jurisdicția Bisericii Ruse. Această inovație a fost respinsă decisiv de către popor. Când adevărul a ieșit la iveală, rezoluția patriarhală a fost anulată. Mitropolitul Antonie al Kievului, în numele Arhierilor ruși de peste hotare, a declarat că "reforma calendarului nu poate fi acceptată de către Biserica Rusă, deoarece contrazice sfintele canoane și vechea tradiție a practicii Bisericii confiștită de către Sinoadele Ecumenice".

Patriarhul Dimitrie al Serbiei îl informează pe Meletie, că el va fi de acord cu rezoluția congresului referitoare la schimbarea

calendarului numai "cu condiția să fie acceptată simultan de către toate Bisericile Ortodoxe". Arhiepiscopul Chiril al Cretei sugerează "să fie amânată acceptarea rezoluției până la un acord comun între toate Bisericile, cu scopul de a evita schisma între Bisericile Ortodoxe".

Doar mitropolitul Miron (Cristea) de la București anunță în scrisoarea sa din data de 17 decembrie 1923 că Biserica Ortodoxă Română acceptă decizia congresului, specificând că aceasta va fi pusă în practică în 1924.

Amestecul brutal al autorităților civile în adoptarea noului calendar pentru uzul bisericesc în Grecia, România și Finlanda este confirmat de către bine cunoscutul val de violență îndreptat împotriva acestor creștini care au îndrăznit să rămână credincioși Credinței Părinților lor.

Chiar și arhiepiscopul Crisostomos al Atenei, el însuși un activ propagator al reformei calendaristice, a găsit de cuviință că ar fi mai bine ca chestiunea reformei calendarului bisericesc să fie repusă în discuție la un sinod al episcopilor greci în legătură și cu cererea insistentă a Patriarhului Fotie al Alexandriei de achema un Sinod Ecumenic.

Ca atare, însăși Patriarchia Constantinopolului, în concordanță cu rezoluția 6 a Congresului "pan-ortodox", a intenționat să cheme un Sinod Ecumenic în 1925.

Ulterior, în vederea pregăririi unui Sinod Ecumenic în 1930, la mănăstirea Vatopedi de pe Muntele Athos, a fost alcătuită o comisie inter-ortodoxă.

Conform mitropolitului Irineu de Kesandria, reprezentantul Patriarhiei Serbiei, mitropolitul Nicolae (Velimirovici, +1956), un ierarh cuvios și bine cultivat, a declarat că Biserica Sârbă nu va participa la comisia inter-ortodoxă până ce nu va primi asigurarea că aceasta nu are nimic în comun cu Congresul "pan-ortodox" de la Constantinopol.

După mitropolitul Crisostomos din Florina (+1955), primul ierarh al Bisericii Ortodoxe de stil vechi din Grecia, reprezentanții Bisericii Sârbe și Poloneze și considerau pe întâistățitorii Bisericii Ortodoxe locale care au adoptat noul calendar, ca fiind "în fond schismatici" și evitau comuniunea liturgică cu ei.

Cu timpul însă, în ciuda reacțiilor negative împotriva deciziilor Congresului din 1923 referitoare la reforma calendarului, și în ciuda refuzului categoric de a accepta celelalte rezoluții anti-canonicе, așa-numitul calendar "nou-iulian" a fost treptat acceptat de către corpul guvernant al multor Biserici locale. În 1924, succesorul lui Meletie, mitropolitul Grigorie IV, care era înconjurat de adepti și susținători ai lui Meletie, a introdus stilul nou în jurisdicția Patriarhiei Constantinopolului. Biserica Greacă a acceptat noul calendar la 1 martie 1924.

Biserica Română adoptă noul calendar la 1 octombrie 1924 și ca recompensă primește statutul de Patriarhie.

În Biserica din Alexandria noul calendar a fost introdus cu ajutorul arabilor din America, fără a căror subsidii materiale Patriarhia Antiohiei n-ar fi putut supraviețui, conform declarației mitropolitului Alexandru din Emess în iulie 1948.

Această listă deprimantă de date ar putea fi continuată, dar tot ce am raportat până aici este suficient pentru a demonstra urmările tragice ale Congresului "pan-ortodox" de la Constantinopol.

Adoptarea, chiar și în parte, a rezoluțiilor anti-canonicе privitoare la reforma calendarului bisericesc a distrus unitatea liturgică de secole a Bisericii Ortodoxe și a introdus diviziunea în Bisericile locale - între adeptii calendarului bisericesc al Părinților și cei care au acceptat calendarul "iulian-revizuit".

Congresul "pan-ortodox" sau, de fapt, după cum am arătat, Congresul anti-ortodox de la Constantinopol a fost prima ruptură în lanțul unit al Ortodoxiei în secolul nostru. Congresul a introdus calul troian al ecumenismului în curtea Bisericii Ortodoxe, din a cărui burtă continuă să se reverse noi și noi profeti ai Babilonului, care încearcă să distrugă sfintele altare ale Ortodoxiei, pentru a construi pe ruinele sale templele ereziei și apostaziei.

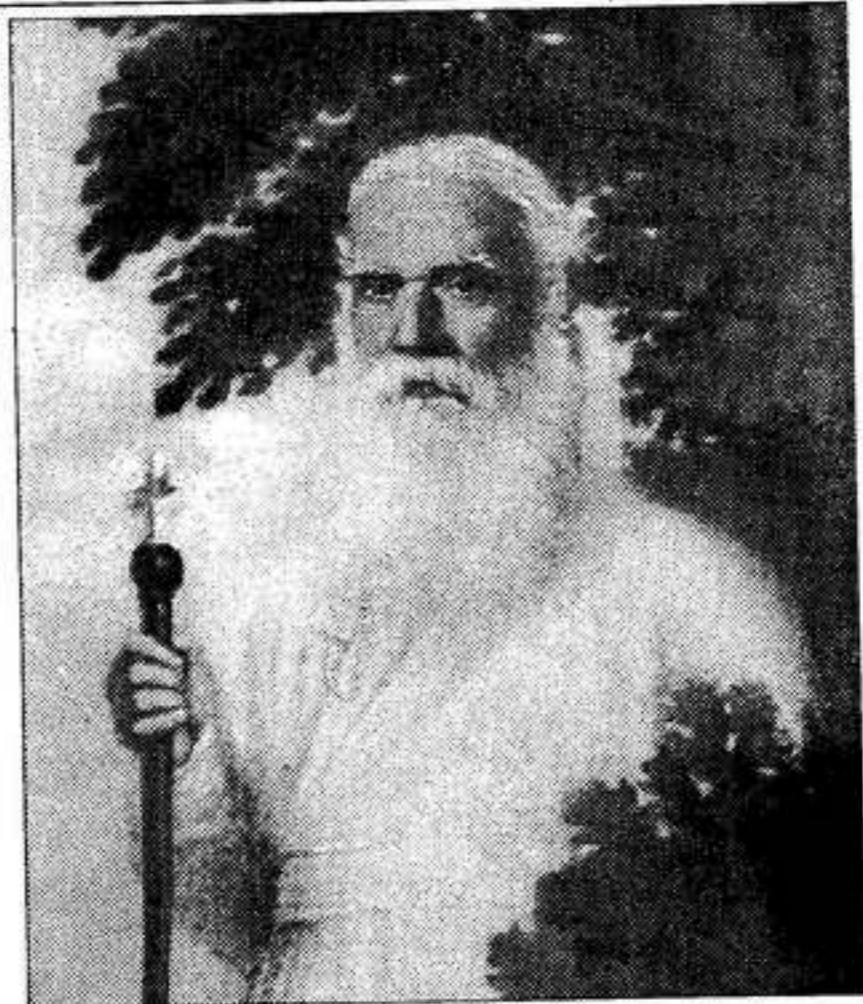
CUPRINS

Introducere	3
Partea întâi	
Ecumenismul și aparența lui "creștină"	
Principiu 1. Adevărul este universal, în vreme ce erzia nu poate și nu trebuie să fie universală	10
A) Biserica Ortodoxă este deținătoarea adevărului	10
B) Ecumenismul se îngrijește de o "biserică" neadevărată	14
Principiu 2. Ecumenismul este o erzie împotriva dogmei despre Biserică - Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească	22
A) Simbolul credinței. Teoria "ramificațiilor".	22
B) Pluralismul	22
C) Biserica este unică.	29
D) Principiul anglican al atotcuprinderii	31
E) Biserica este Sfântă	39
F) Biserica este Sobornicească	42
G) Biserica este Apostolică	49
H) Biserica este infailibilă	54
Principiu 3. Ecumenismul contravine practicii dogmatice și canonice a vechii Biserici și apropiile Ortodoxia de eretici	59
Principiu 4. Ecumenismul nu recunoaște zidul despărțitor cu care Biserica Ortodoxă s-a îngrădit de comunitățile eretice	59
Principiu 5. Ecumenismul contestă canoanele apostolice 10 și 45 îndreptate împotriva comuniunii în rugăciune cu ereticii	70
Principiu 6. Ecumenismul inventează concepte noi și le revocă pe cele vechi pentru a atenua divergențele dintre Ortodoxie și confesiunile heterodoxe	76

Principiul 7. Ecumenismul folosește metodele ereticilor și nu caută unitatea adevărata credințe întemeiată de Hristos	80
A) Ecumenismul fragmentează în mod eretic texte din Cuvântul lui Dumnezeu	80
B) Ecumenismul nu caută unitatea în dreapta credință în Hristos	84
Principiul 8. Ecumenismul pregătește Ortodoxia pentru abateri dogmatice în scopul unității ecumenice	90
A) Planurile ecumenice ale unificării	90
B) Situația lamentabilă a ecumeniștilor "ortodocși" în C.E.B.	95
C) Primele abateri de la dogme	99
D) "Stați neclinti și țineți predaniile" (II Tes. 2, 15)	103
E) Sfântul Vichentie de Lerini - luptător pentru statornicia credinței	110
F) Sfinții Părinți împotriva diminuării rolului Ortodoxiei	114
Principiul 9. Argumentele în favoarea unirii în ecumenism sănăt extre de nesatisfătoare	118
A) Primul temei	120
B) Al doilea temei	121
C.E.B. propune (și impune) recunoașterea reciprocă a Tinelor (B.E.M.)	125
A) Taina Botezului	129
B) Taina Pocăinței	132
C) Taina Euharistiei	137
D) Taina Preoției (slujirea)	145
Principiul 10. Ecumenismul nu admite misionarismul ortodox în mijlocul heterodocșilor; el confirmă comunitățile protestante în calitate de "biserici"	154
A) Participarea Bisericii Ortodoxe în C.E.B. este complet nejustificată	154
B) Misionarismul ortodox este interzis	159
C) Autoafirmarea comunităților protestante în calitate de "biserici"	165
D) Geneva începe a dicta condiții Bisericii Ortodoxe	167
E) Spiritul Iaic a mișcării ecumenice	170

Principiul 11. Ecumenismul poartă un evident caracter de apostazie	172
A) Dovezi de apostazie a C.E.B. după revista "Risk"	172
B) Abaterile mici de la adevăr duc la altele mai mari	176
C) Ecumeniștii cer Bisericii Ortodoxe să se pocăiască deopotrivă cu heterodocșii pentru schisma creștinilor	181
Principiul 12. Despre influența păgubitoare a ecumenismului asupra Ortodoxiei	187
A) Obiecții ortodoxe împotriva ecumenismului	187
B) Lepădarea de Sfânta Ortodoxie a unor ierarhi de frunte	211
Partea a doua	
Esența anticreștină a ecumenismului	
Principiul 13. Ecumenismul este inspirat de către franc-masoneria anticreștină și pregătește calea lui antihrist	218
A) Franc-masoneria, protestantismul și catolicismul	219
B) Franc-masoneria și ecumenismul	223
C) Franc-masoneria. Sionismul. Antihristul	226
D) Așteptarea unei noi ere "mesianice"	231
Principiul 14. Scopul ecumenismului e acela de a uni toate religiile într-o singură religie antihristică	250
A) Unirea tuturor religiilor	250
B) Contribuția "ortodoxă" la nivelarea religiilor	260
C) "Dragostea" ecumenică și "îngăduință" față de adevărul și dragostea lui Hristos	264
D) Traducerile ecumenice ale Bibliei	267
Principiul 15. Ecumenismul impune tinerilor ecumeniști stiluri "liturgice" profanatoare cu jaz, dansuri și rugăciuni blasfematoare	284
A) Stilul liturgic al Bisericii Ortodoxe	284
B) Noile stiluri "liturgice" în Occident	287
Principiul 16. Ecumenismul, influențând păgubitor invățătura și disciplina bisericească, duce la aşa-numita "teologie a dumnezeului mort"	293
Încheiere. Despre adevărata conviețuire în pace	300

Episcopul Chrisostom de Etna. Despre Biserica	
Ortodoxă de stil vechi din Bulgaria	305
Postfață către poporul rus credincios	308
Arătarea Sfintei Cruci la Atena, 1925	314
Cum să înțelegem calendarul nostru bisericesc	317
Episcopul Fotie de Triadiția. Un pas fatal	
pe calea apostaziei	322

Arhiep. Serafim (Sobolev, +1950)

magazinul Macmillan

ce primește reproducere
în locuințe și în aer liber și în dogme ortodoxe
antrotodox, de parțial catolic și de
- ca deosebit de scăzute și de
în dărzi de la episcopatul catolic o săptămână

de precreștinărie

însligură preot catolic

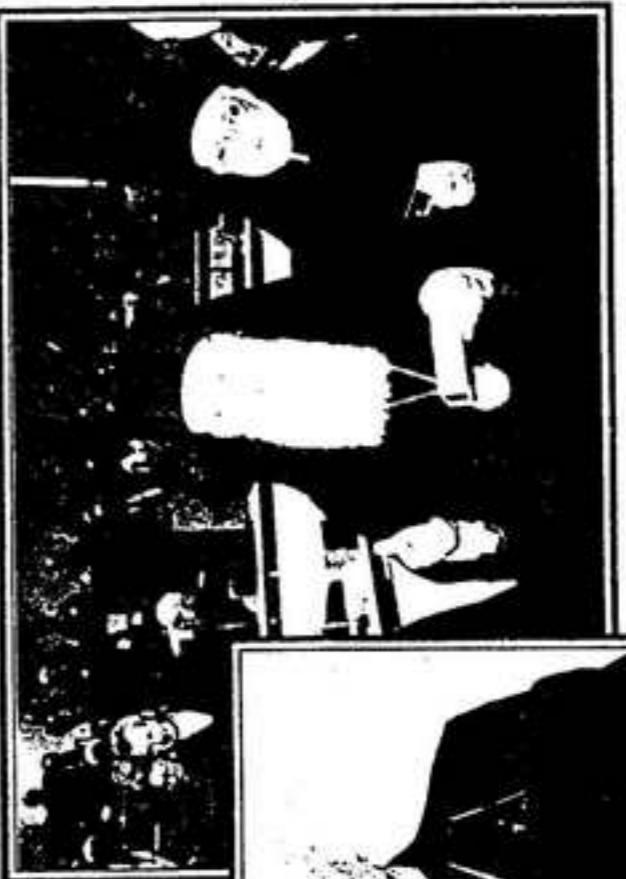
de precreștinărie

hecatonchi preot catolic

de precreștinărie

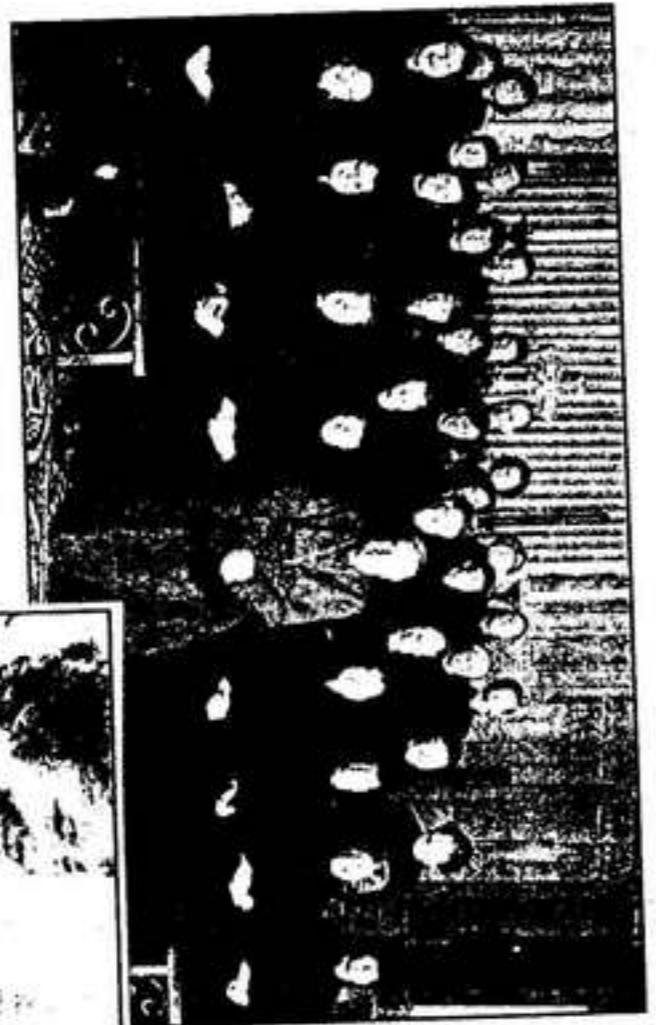
4. Patriarhul ecumenic Bartolomeu primind

5. La Liturghie înmormântand
însligură preot catolic

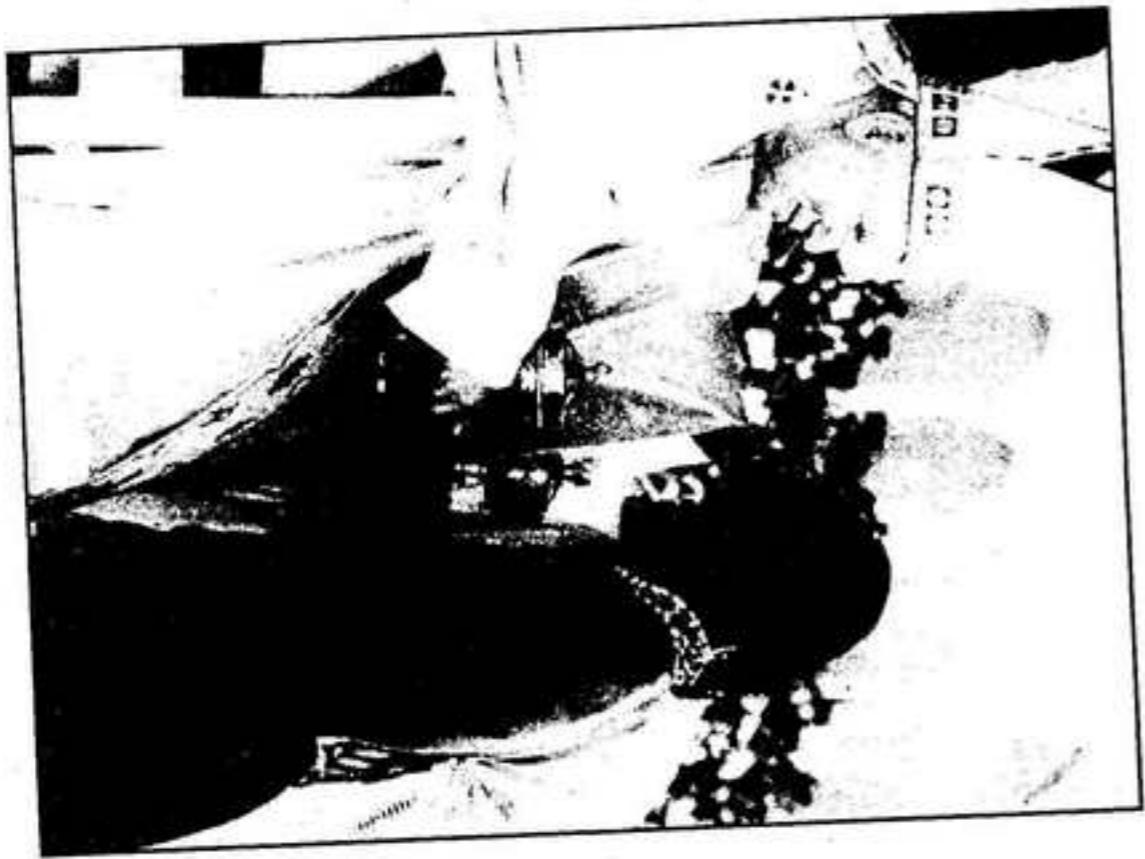

9. Data de
12 martie 1994
va rămâne o zi de
neuitat atât pentru
femeile hirotonite în
calitate de preoțe,
cât și pentru
Biserica Anglicană
(foto AFP)

10. "Fotografie de familie"
a celor 32 de

femei preoțe în jurul
episcopului de Bristol,
membru al mișcării
pentru
hirotonirea femeilor

2. Benediction papale!
In timpul vizitei sale
triunfale in Filipine,
papa binecuvântaçă
un băstinaş al unui
trib din nordul ţării
in "tinută" de gală
pentru a-i aduce
potirul cu
darurile sănătăţii!

Fotoarealii impresionante

1. Premiera istorică:
La rezidenţia sa din castelul
al Israeleului, Merej Lau
il primeşte pe moarele rabbin
Gondolfo, papa Ioan Paul II

3. Împreună cu budisti...

„Sfintele Biserici anglicane, Anglia-Wilson și sașii în Hristos

Ecumeniștii se simt minunati!

8. Pentru prima dată în viață să aștept pentru prima dată în

7. Patriarhi Bartolomeu și Partenie,
preferându-i pe eretici,
Patriarhul de la Ierusalim și
Bisericilor Ortodoxe de stil vechi

6. Mitropolitul Califoriei
Antonie Gergiannakis
colaborator apropiat al
patriarhului Bartolomeu
jucând golf

Arhim. Serafim (Alexiev, +1993)
Arhim. Serghie (Jazadjiev)